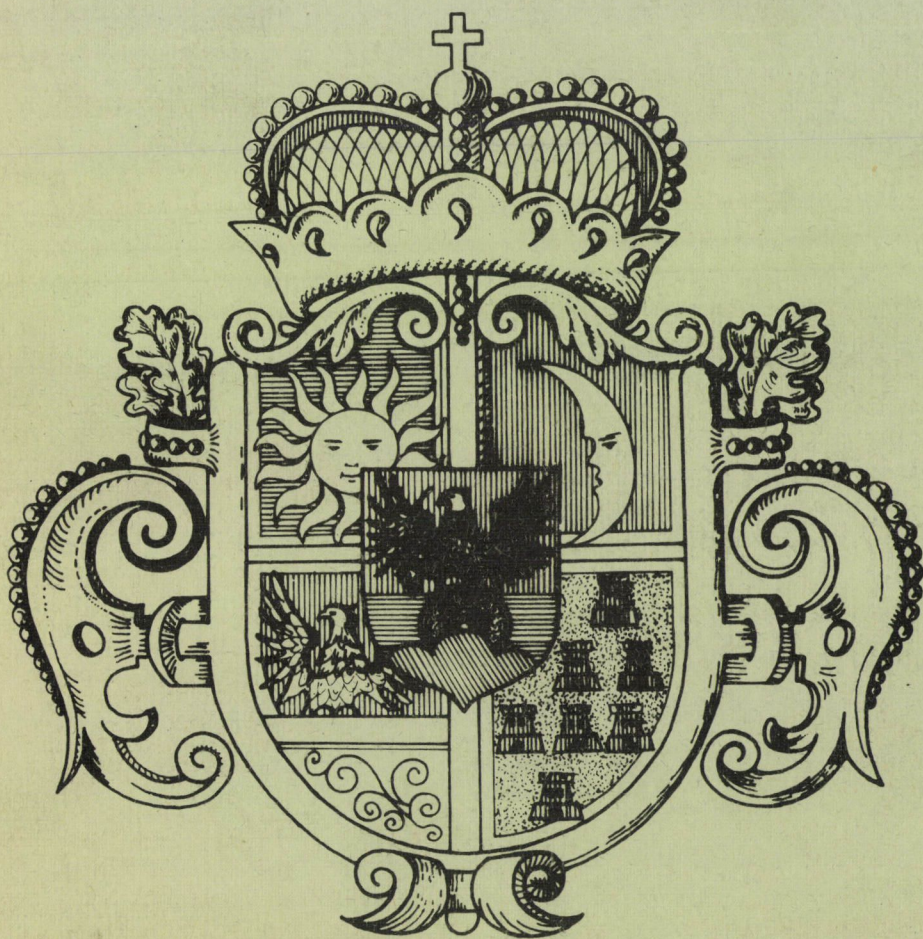

AZ ERDÉLYI
CONSILIUM
LEVELESKÖNYVE
ÉS IRATAI
1705 ◌ 1707–1710

**AZ ERDÉLYI CONSILIUM
LEVELESKÖNYVE
ÉS IRATAI
1705, 1707–1710**

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

ISBN 963 7302 02 6

AZ ERDÉLYI CONSILIUM LEVELESKÖNYVE ÉS IRATAI 1705, 1707—1710

Kiadásra rendezte, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta

BÁNKÚTI IMRE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRÁNAK
KIADÁSA
BUDAPEST 1985

KÉSZÜLT A BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUMBAN

LEKTORÁLTA:

TRÓCSÁNYI ZSOLT
(MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR)

SZERKESZTETTE:

KOVÁCS ZSUZSA

MEGJELENT

**A KULTURÁLIS ÉS TÖRTÉNELMI EMLÉKEINK FELTÁRÁSA,
NYILVÁNTARTÁSA ÉS KIADÁSA KUTATÁSI FŐIRÁNY PROGRAMJÁNAK
KERETÉBEN**

Bevezetés

A kuruc függetlenségi háború erdélyi története tulajdonképpen nem másból áll, mint a nekilendülések, újrakezdések és vereségek hullámhegyeiből és völgyeiből. A "Tündérország" gyors változásai, tűnékeny fényei és komor árnyai mögött azonban nagyon is reális társadalmi, politikai és katonai tényezők állottak. Ennek a rövid bevezetőnek természetesen nem lehet feladata Erdély kuruckori történetének megírása, csak azokat a körülményeket vázoljuk fel röviden, amelyek a közölt iratok keletkezését meghatározták.

Amiként Erdély különállásának kialakulásánál külső tényezők munkáltak, vagyis Kelet-Európa térségében a nemzetközi erőviszonyokban a XVI. század elején bekövetkezett változás, ugyanúgy sorsának későbbi alakulásába is e tényező meghatározóan szólt bele. Amíg a két nagyhatalom, az Oszmán Birodalom és a Habsburg-monarchia közötti erővonal lényegében állandó volt, Erdély helyzete is többé-kevésbé stabilnak mondható: elismerve a porta fennhatóságát, belül élhette a maga hagyományos önálló életét. Baj legfeljebb akkor keletkezett, ha valamelyik fejedelem átlépte az erdélyi politikának ezt az alaptörvényét. Amikor azonban a XVII. század végén ez az erővonal jelentősen keletre tolódott el, s Erdély egyértelműen a Habsburg-birodalom uralmi körzetébe és fennhatósága alá került, a helyzet megváltozik. A különálló Erdély történelmi okai és feltételei ezzel megszűntek, de mind az udvar hozzájárul, mind maga az erdélyi nemesség ragaszkodik a másfél évszázadon át létezett állapot fenntartásához. Ebben természetesen mindkét fél saját érdekét tartotta szem előtt.

De a Habsburg-monarchia nem az elavult török birodalom volt, hanem a fejlett nyugat-európai országokhoz felzárkózni igyekvő, az abszolutizmus kiépítésére és modern gazdaságpolitikára törekvő állam, amely óhatatlanul és szükségszerűen konfliktusba keveredett az elmaradott, rendi jellegű erdélyi gazdasági és társadalmi viszonyokkal. Az erdélyi társadalmon belül is számtalan ellentmondás és feszültség halmozódott fel, s ez a társadalmi struktúra a történelmi fejlődés következtében rendkívül bonyolult és labilis volt, amelyet keresztül-kasul átszöttek társadalmi, rendi, gazdasági, vallási és etnikai ellentétek. Amikor az udvar megkísérelte a fejedelemség hozzáigazítását a monarchia nyugati felének jóval fejlettebb és modernebb közigazgatási rendjéhez, elkerülhetetlenül ellentétbe és összeütközésbe keveredett ezzel a bonyolult rendi-társadalmi struktúrával, annak különböző csoportjaival. Ebben az összeke-

száldódt és ellentmondásos konfliktusban igazságos pozíciók és jogos társadalmi törekvések mindkét fél részéről keveredtek maradi vagy megvalósíthatatlan doktrinér álláspontok védelmével. Két alapvető tény azonban bizonyos: az udvar hatalmi bázisául az Erdélyben állomásozó katonaság és politikájának alapjául az erdélyi főnemesség szolgált /más nem is szolgálhatott/, de a fejedelemség egésze, minden társadalmi osztálya mélyen elégedetlen volt az új kormányzattal /még az annak kulcspozícióit elfoglaló főurak egy része is/.

Ebbe a bonyolult, ellentmondásos állapotba robbant bele 1703 nyarán a kuruc felkelés. A bécsi udvar az új igazgatás kiépítésében két hibát is elkövetett: először is nem vette figyelembe az erdélyi társadalom adottságait, másodszor pedig célkitűzéseit a főnemességre alapozta - márpedig ez az osztály ilyen feladatra teljességgel alkalmatlan volt. A Gubernium, a császári kormányzat legfőbb erdélyi hivatala már megalakulása óta úgyszólván csak elégedetlenséget váltott ki működésével. A ránk maradt emlékiratok szerzői /Bethlen Miklós, Cserei Mihály stb./ csak rosszat írnak róla, pedig ők maguk is szinte kivétel nélkül Habsburg-pártiak vagy éppen a hivatal tagjai: tehetetlenség, egyéni haszonlesés, az udvar előtti gerinctelen hajbókolás /anélkül, hogy Bécs sok pozitív és hasznos intézkedését végrehajtanák/ jellemzi a Gubernium működését. A főnemesség tagjai is csak saját egyéni érdekeiket hajszoľják. Cserei Mihály szemléletes képet rajzol arról, hogy az ország két kiemelkedő főura, az európai látóköri Bethlen Miklós és a miliomos Apor István már a felkelés előtt is egymás megbuktatására tört, és évtizedekig tartó, erőszakoskodáshoz vezető pert folytatott a jelentéktelen és értéktelen tordai malomért.

Ilyen körülmények közt a Partiumban, majd a Székelyföldön fellobbanó felkelés szinte akadálytalanul borította el az egész országot, s nyomában a császári közigazgatás kártyavárként omlott össze, a Gubernium tehetetlenül volt kénytelen szemlélni az eseményeket, s végül Nagyszebenbe, a császári csapatok oltalma alá menekült. Itt maradék tekintélyét is elvesztve, a császári főparancsnok rendeleteinek egyszerű továbbítojává süllyedt.

Nem omlott ellenben össze a magyarországinál jóval nagyobb létszámú erdélyi császári haderő, s bár a felkelők elől Erdély déli peremére, a szász székekbe és néhány városba /Nagyszeben, Brassó/ szorult vissza, de itt a szabadságharc végéig kitartott. Ez a tény, amely az erdélyi katonai és politikai viszonyokat a felkelés folyamán meghatározta, több okra vezethető vissza. Mindenekelőtt a császári hadsereg szervezettségének színvonalával, fegyelmezettségével magyarázható

/ha ez a vakfegyvelmen alapult is/. Nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a császári hadsereg ebben a korban Európa egyik legjobb szárazföldi hadserege volt, s ez jelentős harcászati főlényt biztosított a szervezetlen fölkelőkkel szemben még akkor is, ha Erdélyben nem elit ezredek állomásoztak. Az egész fejedelemséget elborító, de teljesen szervezetlen, főleg egyéni akciókból álló felkelés, amelyben elsősorban jobbágyok, fegyveres szolgálatot teljesítő félszabadok, kisnemesek, székelyek vettek részt, katonailag sohasem tudott döntő fölénybe kerülni a kisebb létszámú, de jól vezetett és fegyelmezett császári csapatokkal szemben. A szubjektív tényezők között első helyen kell említenünk Rabutin tábornok személyét, aki ellenszenves, gőgös, a kegyetlenségig durva ember, de kitűnő és jól képzett katona volt. Az erdélyi források, kurucok és császárpártiak egyaránt, csak rosszat mondanak róla, ami érthető, hiszen Rabutin lenézte, megvetette, sőt gyűlölte az erdélyi főurakat és nemességet, számára ez az egész rendi világ, a csak egyéni érdekeket követő önző magatartás idegen és ellenszenves volt, a felkelőket pedig egyszerűen lázadóknak tekintette. Bethlen Miklós esete mutatta, hogy kíméletlenül bánt el azokkal, akik az udvarétól a legkisebb mértékben is eltérő politikai nézeteket vallottak.

Végül is azonban Rabutin stratégiai feladatát jól megoldotta: katonai pozícióját mindvégig megtartotta /s éppen a legkritikusabb 1703-1705-ös években/ Erdély és egyben a monarchia legkeletibb pontján, megakadályozva a felkelés győzelmét, s ezzel lehetetlenné tette, hogy Erdély a szabadságharc biztos bázisa legyen. Katonai pozícióinak megőrzésével azonban elejét vette annak a török porta részéről nem kizárt kalandnak is, hogy a szultán kísérletet tegyen Erdély visszafoglalására, ami a fejedelemséget és Magyarországot is nyilván újabb katasztrófába sodorta volna, s aminek Thököly haláláig a személyi feltétele is adva volt.

Mindent összevetve, a rideg tény az, hogy 1704 nyaráig Erdélyben szinte áttekinthetetlen zűrzavar és bizonytalanság uralkodik. A felkelők látszólag szinte az egész fejedelemséget birtokukba vették, elfoglalták és legtöbbször kifosztották a városokat, nemesi kastélyokat és kúriákat, falvakat; sorban megverték az ellenük küldött, alacsony harcértékű, rendi szervezésű egységeket, vezetőiket elfogták, s a főnemesség egyes tagjai így, kényszerűségből csatlakoztak Rákóczihoz. Képtelen azonban hatalmukat szervezetté tenni és megszilárdítani. Erdélyben sem olyan osztály, társadalmi réteg, sem olyan személy nincs, aki ezt képes volna megtenni. Így a császári csapatok ütőképességüket megőrizve, jól kiszámított, céltudatos ellencsapásokkal sorban szétverik a felkelők nagyobb egységeit, s kíméletlenül pusztítják, gyilkolják a lakosságot. A megfélemlítést, a terrort Rabutin hideg, kiszámított módszerességgel

gel alkalmazza, de célját eléri: lehetetlenné teszi a felkelés szervezetté válását, s elriasztja a lakosságot a kurucok támogatásától. Persze az is igaz, hogy az utánpótlási bázisuktól elvágott császári csapatok ellátása az ellenséges környezetben szintén csak a legerőszakosabb eszközökkel volt biztosítható, e téren a kor hadseregei semmi kíméletet sem tanúsítottak.

Hasonlóképpen jártak el persze a felkelők is, a fosztogatásban, zsákmányolásban, pusztításban vetekedtek a császáriakkal. Wesselényi István, Cserei Mihály és más kortársak reális képet rajzolnak minderről. Így azután egy a parasztságra nézve katasztrofális önpusztító folyamat indult meg, amelynek spirálja egyre szélesebben és egyre gyorsabban ragadta magával a szerencsétlen országot. A háború tulajdonképpen értelmetlenné vált, mert politikai célját egyik fél sem volt képes a másikra kényszeríteni és elérni.

A felkelés táborának bizonytalanságát növelte, hogy a fejedelmi tisztség helyzete is rendezetlen, illetve jogilag ellentmondásos volt. Rákóczi, a franciákkal való egyesülés stratégiai elvét tartva jogosan elsődlegesnek, egyelőre nem foglalkozott Erdély ügyeivel. Mindezen okok összegződése következtében 1704 nyarára teljes káosz, értelmetlen pusztítás és a politikai rendezés kilátástalansága jellemezte az erdélyi helyzetet.

Rákóczi csak 1704 tavaszától lát hozzá, fokozatosan és közvetve, a rendcsináláshoz. 1704 márciusában megkezdí működését a felkeléshez kényszerből csatlakozott Teleki Mihály mint főárendátor a kincstári jószágok és jövedelmek adminisztrátoraként, majd júniusban Erdélybe érkezik a fejedelem személyes megbízottja, Radvánszky János. A rendeződés irányába mutató fontos állomás volt Rákóczi fejedelemsé válassztása 1704. július 8-án a gyulafehérvári országgyűlésen. Ez ugyan elengedhetetlen volt az anarchia felszámolásához és hatékony közigazgatás kiépítéséhez, de egyúttal több gondot is teremtett, s Rákóczi személyes megjelenéséig amúgyis csak elvi jelentőségű volt.

Mindenekelőtt Rákóczi megválassztásával az erdélyi fejedelmi trón jogos vagy tényleges igénylőinek a száma négyre emelkedett, bár e pillanatban egyikük sem tekinthette reményteljes várományosnak magát. Rákóczi azért ragaszkodott a rendi felfogás szerint törvényes megválassztáshoz, mert csak ezáltal látta megteremtve fejedelmi jogát az erdélyi ügyek intézéséhez. Rákóczinak ez a célja, aminek teljesülése egyéni életútját később, 1711-ben döntően befolyásolta /a szatmári béke elutasításában ez az alapvető indoka/, nem minden ellentmondás nélkül valósult meg. II. Apafi Mihály és Thököly Imre egykori fejedelemsé válassztása - legalábbis formailag - éppolyan tör-

vényes és érvényes volt, illetve éppolyan ingatag alapokon nyugodott, mint Rákóczié. Az ő megválasztása természetesen nem ellenük irányult, bár az erdélyi nemesség körében mindkét hajdani fejedelemből, illetve az általuk képviselt politikai irányzatnak voltak hívei. Rákóczi megválasztása természetesen a negyedik, de nem választott jelölt, I. Lipót fejedelmi jogait érvénytelenítette, viszont éppen a római császár és magyar király rendelkezett azzal, amivel a másik három fejedelemből erős és jól képzett ezredei állomásoztak Erdélyben. Márpedig a fejedelmi trón sorsát külső, katonai tényezők döntötték el. E téren pedig Rákóczinak nem voltak a legjobb kilátásai.

De befelé, a rendekkel szemben sem volt problémamentes az új fejedelemből helyzete. A gyulafehérvári országgyűlés fejedelmválasztási feltételei lényegében hatalom és önállóság nélküli bábbá degradálták a fejedelmet, akinek szerepe csupán a rendi érdekek végrehajtása lett volna. Rákóczi ezeket a feltételeket nem fogadta el. Persze tisztában volt azzal, hogy a fejedelmi pozíciót két módon javíthatja: személyes jelenlétével vagy pedig katonai erő beküldésével. Erdélyben azonban aránytalanul rövid időt töltött, tölthetett a fejedelemből.

1704 végén Rákóczi két további, alapvető intézkedésre szánta rá magát, hogy a rendcsinálás terén előrehaladás történjék Erdélyben. Személyesen ekkor még mindig nem tudott a fejedelemségbe menni, ezért mintegy a fejedelmi hatalom pótlására, illetve megalapozására létrehozta az Erdélyi Consiliumból, s 1704. december 20-án kinevezte tagjait Teleki Mihály, Barcsai Mihály, Josika Gábor, Sárosi János és Kolozsvári Márton személyében. A hivatal titkára Bartha András lett. A hivatal funkciója a fejedelmi hatalom kiépítésének első lépcsőfoka lett volna, mintegy előkészítendő Rákóczi személyes bejövételét. A feladat azonban nem volt könnyű és ellentmondás nélküli.

Először is: hatásköre korlátozott volt, elsősorban a kincstári igazgatásra terjedt ki, s a mellette megszervezett Commissáriátussággal együtt a hadak ellátásáról kellett gondoskodnia. Feladata volt a portális gyalogok után járó pénz behajtása is. Funkcióját csak a megyék és székek apparátusán keresztül tudta ellátni, mivel végrehajtó hivatalnokai szervezetlenül természetesen nem rendelkezett. Valójában utasításokat, rendelkezéseket küldözgetett a megyéknek és székeknek, amit azok vagy végrehajtottak, vagy nem. Ez a Consilium munkáját elege korlátozta, hatékonyságát csökkentette.

Ezenkívül azonban az új hivatal egy belső, tulajdonképpen politikai ellentmondással is küszködött. Mint Trócsányi Zolt megállapította: "Egyfelől a fejedelmi kormányzat szervezésének kellett lennie - a fejedelemből politikája eszközének; másrészt az erdélyi nemesség vezetőiből állott - akik a nemesi

érdekeket próbálták érvényre juttatni politikájukban."⁺ Ez a belső ellentmondás lényegében semlegesítette a Consilium tevékenységét, s eleve kudarcra ítélte azt a reményt és igényt, amit a fejedelem táplált működése iránt.

Tovább csökkentette a Consilium hatalmi súlyát Rákóczi-nak az az egyébként logikus és szükségszerű döntése, hogy 1705 elején meglehetősen jelentős katonai erővel főparancsnokként Erdélybe küldte gróf Forgách Simont. Így azután a Rákóczit uraló területen is ugyanaz a helyzet állt elő, amiről a császárpárti emlékirók megemlékeznek: Nagyszebenben a tényleges hatalom a császári katonai parancsnok, Rabutin kezében van. És ugyanúgy állandó a konfliktus a Consilium és Forgách, mint Rabutin és a Gubernium között.

Forgách népszerűtlen volt az erdélyi főurak és a nemesség körében. Először is magyarországi volt. Feleségét és udvartartását is magával hozta, s ezek ellátása szintén a nyomorgó, kiélt országra hárult. Gögös, nagyúri viselkedése, részesegeskedése csak fokozta iránta az ellenszenvet. Az erdélyi hadak parancsnokaival is rossz viszonyban volt, a magyarországi ezredek vezetői lenézték a szerintük szervezetlen, rosszul felszerelt erdélyi csapatokat. De Forgách sem volt megelégedve az erdélyi állapotokkal. Levelei tele vannak panasz-szal, váddal az erdélyi viszonyokról, személyekről /különösen Pekrivel volt ellenséges viszonyban/, s a fejedelmet arra akarta rávenni, hogy a Consiliumot megszüntetve, magyarországi helytartón keresztül kormányozza a fejedelemséget. Ez teljesen járhatatlan és csak katasztrófával fenyegető megoldás lett volna, hiszen Cserei Mihály szeriint az erdélyi ember mindenkor "gyomorból gyűlölte" a magyarországiakat. Az erdélyi nemesség politikai tudatának ez a szélsőséges transzilvánista eleme persze csak egy emberöltővel előbb, az 1670-es évek kuruc mozgalmainak Erdélyre mindenféle gondot, belső zavart hozó éveiben alakult ki, de Rákóczi nagyot hibázott volna, ha ezt a tényezőt figyelmen kívül hagyja. Nem is hagyta, s nem fogadta el Forgách javaslatát.

Forgách egyébként 1705 tavaszán és nyarán tagadhatatlan katonai sikereket ért el, a császári csapatokat viisszaszorította Nagyszeben és Brassó körzetébe, 1705. június 15-én Medgyest is elfoglalta. A Consilium ellenőrzése és hatásköre alatt álló terület megnőtt, s ezzel párhuzamosan - a Forgách-csal való ellentét mellett is - szervezeti és hatékonysági vonatkozásban egyaránt ezek a hónapok jelentik a hivatal tevékenységének csúcspontját.

⁺Trócsányi Zsolt: Erdély kormányzata II. Rákóczi Ferenc korában. LK 25 /1955/ 160.

Rátérve most már a kiadott iratanyagra, ebből kitűnik, hogy Koložsvárott történő beiktatása és tagjai felesketése után a Consilium első levele 1705. január 30-án kelt, s ez a fejedelemhez szólt. Utolsó levelét a hivatal 1705. november 5-én bocsátotta ki, s ez nem más, mint az akkor már Magyaregregynél táborozó II. Rákóczi Ferenc parancsa a vármegyékhez és székekhez, amelyben a hadai ellátásához szükséges élelem és takarmány szállítását sürgeti. E kilenc hónap alatt - a leveleskönyv tanúsága szerint - a Consilium tagjai rendszeresen ülészttek, feldolgozták a beérkező ügyeket, s a kancellisták összesen 472 iratot vezettek be a leveleskönyvbe. Ez nem kis teljesítmény, a kiadott iratanyag összesen 583 darabjának mintegy négyötöde. Vagyis a Consilium e néhány hónap alatt több iratot produkált, mint a szabadságharc hátralévő évei alatt összesen. Persze nemcsak mennyiségi különbségről van szó, hanem a teljesítmény minőségi csúcsáról is. Később már soha nem képes a Consilium ilyen rendszerességgel és színvonalon dolgozni, bár ennek természetesen lényeges külső okai is vannak.

Tevékenységi területét is az első év irataiból tudjuk a legteljesebben rekonstruálni. Puskaportőretés, a fejedelem szálláshelyeinek renoválása, a csatlakozó nemesek birtokügyeinek rendezése, a szolgáló katonák mentességi ügye, hadellátási gondok, pénzverés, a fiskális birtokok összeírása, beszámoló a fejedelemnek, a főparancsnok és felesége asztalának ellátása, tábori korcsmák és mészárszékek felállítása stb. De ez az iratanyag egyúttal a rendi-nemesi ügyintézés lassúságáról és számtalan buktatójáról is szemléletesen tanúskodik. A vármegyék és székek csak többszöri nógatásra, lomhán mozdulnak meg, főleg akkor, ha a hadsereg ellátásához szükséges szolgáltatásokról van szó. A hadsereg húsellátásának formájáról hónapokon át eredménytelen levelezgetés folyik a főparancsnok Forgách Simonnal; a székelyek sem akarják megadni a nekik kölcsönzött gabonát; a fiskális birtokok összeírását sem sikerül befejezni a zsigói csatáig - és így tovább.

A Consilium, ha letompítva is, de tolmácsolja a fejedelemhez a nemesség ismert és ismétlődő panaszát, hogy jobbágyaik katonának állnak, s ezen az alapon mentességet követelnek maguknak, családjuknak, sőt egész rokonságuknak. E kérdésben kétségtelenül a rendi-nemesi lélek kerekedett felül a tanács tagjaiban, ami érthető is, hiszen valamennyien egyénileg is érdekelt birtokosok voltak.

Mégis, mint mondtuk, összevetve tevékenységének későbbi szakaszával, mikor egyre rövidebb periódusokban és csak formálisan működött, a Consilium életének ez a kilenc hónap a csúcspontja. A folyamatos ügyintézés mellett a fejedelmet rendszeresen tájékoztatják az ország ügyeiről. Különben is ez az időszak még a függetlenségi háború optimista, reményekkel teli

szakasza, s a Consilium - belső ellentmondásai, "kétlelkűsége" ellenére is - talán ekkor volt legközelebb ahhoz, hogy kedvező külső körülmények esetén a fejedelmi hatalom tényleges képviselője és építője legyen, vagy legalábbis ebbe az irányba fejlődjék. Külső körülményeket említettünk, s ez konkrétan a katonai viszonyok alakulását jelentette. Rákóczinak az a terve, hogy 1705 őszén jelentős katonai erő élén Erdélybe megy, e téren kedvező fordulatot látszott jelezni.

A fejedelem a szabadságharc alatt két ízben tett kísérletet, hogy személyes jelenlétével, demonstrációként a nemzetközi diplomácia előtt és a rendek számára is, birtokba vegye fejedelmi székét, és erősítse a fejedelmi hatalom pozícióját. Először 1705 őszén, éppen azután, hogy Magyarországon sikerült átmeneti egyensúlyt kialakítania a felkelés táborán belül a megyék, a főurak, a katonaság, valamint a központi hatalom között, s a szécsényi országgyűlésen sikerült a vallási ellentéteket is legalább átmenetileg lecsillapítania. Ez az első kísérlet Zsibónál súlyos vereséggel végződött, s a felkelés minden addigi eredménye, a rendcsinálásra irányuló szervezőmunka első lépései is megsemmisültek, a fejedelmi hatalom helyzete nem megszilárdult, hanem meggyengült, a kedvező fejlődés csírái helyrehozhatatlan károkat szenvedtek. A fejedelemség a császári hadak ellenőrzése alá került.

A zsibói csatavesztés végzetes következményekkel járt az erdélyi kuruc államigazgatásra és természetesen a Consilium sorsára is. Nem véletlen, hogy az általunk közölt iratanyagban 1706-tól egyetlen darab sincs, s a Consilium leveleskönyvében az 1706-os évszámon kívül egyetlen sor sincs bevezetve. Ennek ellenére más forrásokban a Consiliumra többször is történik utalás, de működéséről, rendszeres üléséről semmiképpen sem beszélhetünk. Rákóczi ugyan elrendelte a tanács újjászervezését, s az új erdélyi katonai parancsnokká kinevezett Pekri Lőrincc nyilván a Consiliummal vagy legalábbis egyes tagjaival való egyetértésben hívta össze a huszti /1706 május/, a kaplyoni, a medgyesi /1706. október 27./ és a besztercei országgyűlést, ill. részgyűlést /1707 eleje/. Ezek a rendi gyűlések határozatokat hoztak ugyan a hadellátást célzó kivetésekről, a rézpénzről, a fiskális tisztek elszámoltatásáról, de amikor Rákóczi 1707 márciusában ismét Erdélybe ment, ott ugyanolyan zűrzavart talált, mint amilyen a felkelés első évében uralkodott.

Másodszor ugyanis 1707 tavaszán ment Rákóczi Erdélybe. Útja ekkor sikeres, nemcsak a fejedelmi trónt foglalja el, hanem személyes jelenlétével sikerül a rendi állásponttal szemben a fejedelmi hatalom pozícióját is megerősítenie, illetve kiterjesztenie. Persze az elfogadott elvek és papíron rögzített törvények végrehajtása a jövőbeni feltételektől és körül-

ményektől függött.

A marosvásárhelyi országgyűlés /az egyetlen erdélyi diéta, amelyen Rákóczi személyesen is jelen volt/ a közigazgatás terén is megkísérelte a rendcsinálást, illetve annak újrakezdését. A VIII. t.c. elrendelte a Consilium /újra való/ létrehozását, tagjai: Pekri Lőrinc, Barcsai Ábrahám és Mihály, Thoroczkai István, Kemény László, Mikes Mihály, Vay Ádám, Teleki Mihály és Arelt János. A XVII. t.c. pedig visszamenő hatállyal általános elszámoltatást írt elő minden olyan tisztségviselő személyre, akinek kezén állami jövedelem fordult meg. E rendelkezés végrehajtása azonban még 1710-ben is csak folyamatban volt, s végül nem is fejeződött be, sok sikkasztó tiszti öröme. Közéjük tartozott az a Kismarjay Albert is, aki évenként dési kamaraispán volt, a Partium kincstári igazgatásának prefektusaként szolgált. Ő azonban nem úszta meg szárazon az elszámoltatást, kiderült ugyanis, hogy többféle visszaélést is elkövetett: a befolyó készpénzjövedelemből az ezüstpénzt rézre cserélte ki, az adóban beszédett ökrök helyett saját, jóval csekélyebb súlyú hitvány marháit adta át, anyósa neve alatt takarmányt és élelmet adott el a hadaknak magasabb áron, stb. Rákóczi bebörtönöztette, s a kiküldött bizottság több ezer forintot kártérítésre ítélte, amiből néhány ezer forintot kifizetett, a többiért birtokos nemes barátai kezességet vállaltak. De az összeomlás miatt végleg őt sem tudta elszámoltatni a fejedelem.

Visszatérve a Consilium sorsának alakulására, Trócsányi Zsolt tanulmányából⁺ tudjuk, hogy a tanács 1707. május 16-tól augusztusig ténylegesen működött, legalábbis tudomásunk van arról, hogy több ülést is tartott. De az általunk kiadott anyagban ebből az évből, beleértve a marosvásárhelyi országgyűlés előtti hónapokat is, mindössze csak 7 dokumentum található. Olyan rendszeres ügyintézésről és működésről, mint 1705-ben, közel sem beszélhetünk. Ez a néhány irat is elsősorban a tisztek megkezdődő elszámoltatásáról, illetve az ezzel kapcsolatos gondokról és akadályokról szól.

De még ez a nagyon halvány, vérszegény újrakezdési folyamat is csakhamar félbeszakadt: Rabutin 1707 októberében csapataival visszatért Erdélybe, s a fejedelemség ismét elvesztett Rákóczi számára. A Partiumot, illetve a tiszántúli vármegyéket előzőnlőtték az erdélyi menekültek. Számuk mintegy 8-10.000 főre tehető, természetesen családtagjaikkal, szolgálkával, cselédekkel együtt. Legtöbben nemesek voltak, akik állatállományuk egy részét is magukkal hozták. Így azután az exulánsok ellátása komoly gondot okozott Rákóczinak és az amúgy is kiélt megyék lakosságának, s nemegyszer konfliktushoz is vezetett.

⁺U.o. 175.

tett a helyi lakossággal. Sok erdélyi főnemes, nemes a román fejedelemségekbe, Moldvába és Havasalföldre menekült.

Rákóczi 1708 elején tett újabb és utolsó kísérletet a fejedelemség visszaszerzésére. Februárban Nagykárolyban hosszasan tanácskozott a menekült erdélyi rendek képviselőivel, majd Károlyi Sándort nevezte ki új főparancsnokká, s a Kisvárdán kiadott Regulamentumban szabályozta a menekültek bekvártélyozásának és ellátásának rendjét.

Az 1708-ból származó mintegy 90 irat világos, de nem lelkesítő képet ad az erdélyi kuruc hatalom újjászervezésének kísérletéről, a rendek magatartásáról, s a Consilium teljesen alárendelt, formális szerepéről. Az új főparancsnokká kinevezett Károlyi 1708. április 4-től sorozatosan bocsátotta ki rendelkezéseit a fejedelemség katonai visszaszerzésének céljából. Ezekben a Consilium neve hivatkozásként ugyan többször szerepel, de nyilván csak a rendi-nemesi érzékenység kímélése céljából, hiszen a hatalom és kezdeményezés teljes egészében az új főparancsnok kezében van. Károlyi ugyanis jól tudta, hogy ha az erdélyi megyéktől és székektől bármiféle anyagi és politikai támogatást akar, be kell tartania a rendi játékszabályokat, vagyis meg kell szereznie a nemesi önrendelkezés szerveinek legalább formális beleegyezését a tervezett intézkedésekbe. Márpedig ezek fontosak lettek volna az akció anyagi megvalósítása céljából.

A megindítandó katonai akcióhoz ugyanis - amelyet Károlyi részben tisztántúli ezredeire, részben az erdélyi menekültek katonáskodóira akart alapozni - pénzre, illetve ellátási bázisra volt szükség. Az elképzelés szerint a Partium megyéire 20.000 forint készpénzt és 2000 exportra szánt ökröt vetettek volna ki: az előbbiből a hadak fizetését, az utóbbiból ruházatát biztosították volna. /A Partium megrovását a marosvásárhelyi országgyűlés törvénycikkei egyébként lehetővé tették./

A tasnádi, majd ennek folytatását jelentő zsibói "conf-luxus" tárgyalásai azonban tipikus képét nyújtották a rendi-megyei lassúságnak, idővontatásnak, jogi-formai okokra történő hivatkozással a végső döntés elől való kitérésnek. Mindebben persze az erdélyi nemesség politikai magatartásának változása, a felkelés sikere iránti bizalmatlansága tükröződött. Hosszas tárgyalások után Károlyinak csak nyárra sikerült megszereznie a megyék hozzájárulását a terhek vállalására és bizonyos mennyiségű rézpénz forgalomba bocsátására, ami viszont a hadak ellátása szempontjából lényeges lett volna. Károlyi csapatai tehát meglehetősen késéssel tudtak megindulni, s az eredmény is megfelelt az előkészületek vontatottságának.

A főparancsnok július végén sikertelenül kísérelte meg Kolozsvár ostromát, de tovább nyomulva elfoglalta Szászsebest és Szászvárost, valamint az érchegységi bányavidék területét. De a császári csapatokat megsemmisíteni nem tudta, csak visszaszorította. A magyarországi trencsényi katasztrófa pedig itt is csakhamar éreztette romboló hatását. 1708 szeptemberében a császári csapatok már betörték az Érchegység területére, majd 1709 elején csapásukat megismételték, s egyre merészebben nyomulva nyugati irányba, eljutottak egészen Nagybányáig. Károlyi részleges katonai eredményei tehát még abban az évben semmivé foszlottak.

A Consilium, amely az előkészítő periódusban csak névleg szerepelt, később sem volt képes az ügyek vitelét kézbe venni, bár 1708 májusában Károlyi átengedte neki az igazgatás ügyeinek intézését. Erejéből azonban csak két ülésre futotta, utána a Consilium tulajdonképpen szétesett: tagjai betegsége, balesetre, öregségre hivatkozva abbahagyták tevékenységüket. A hivatal munkája és létezése ezzel tulajdonképpen végetért.

Nem volt más a sorsa a tisztek elszámoltatása céljából újból életre hívott bizottságnak sem, amelyet Rákóczi 1708 nyara és ősze folyamán több személlyel is kiegészített. A katonai helyzet fordulata azonban a bizottság munkáját is lehetetlenné tette, ők is kiszorultak Erdélyből, illetve a Partiumból is, s jelentéseikben legfeljebb arról számolhattak be a fejedelemnek, hogy feladatuknak miért nem tudnak eleget tenni.

Némileg kedvezőbb képet nyújt az Érchegység, a nemesfém- és higanybányászat fontos centrumának az igazgatása. Erdélynek ez a része két tényezőnek köszönhette, hogy itt stabilabb maradt a kuruc igazgatás. Egyrészt ez a vidék a fejedelem közvetlen irányítása alatt maradt - talán ezért található viszonylag kevés adat a kiadott iratok közt erre az országrészre -, másrészt az itteni igazgatás élén az a Grabarics Jakab állt, akinek tehetsége, tisztessége élesen elütött a nemesi tisztségviselők morális szintjétől.

Az utolsó néhány, mintegy féltucatnyi irat, amely már 1709-1710-ből származik, nem más, mint a gyászos vég illusztrációja. Ezekben már nincs szó szervezett hivatalról, hanem csak menekültekről, akik személyes ügyeiknél és gondjaiknál távolabb nem látnak, őket már nem Erdély, hanem csak egyéni sorsuk érdekli. Számukra a szatmári kiegyezés megváltás, amely lehetővé teszi, hogy hosszas exilium, nyomorgás és bizonytalanság után visszatérhessenek birtokaik kényelmes nyugalomába és oltalmazó megyéjük kebelébe, ahol ők voltak az urak.

Az erdélyi uralkodó osztály, a főurak és birtokos nemesiség, a városok polgársága ennyire volt képes a XVIII. század

elején. Politikai felfogásuknak és tevékenységüknek hű tükkrét
nyújtják a közölt iratok.

A kiadásról

A kiadott iratanyag több kéz írása, jórészt gyorsan, sok rövidítéssel, gyakran hevenyészve papírra vetve. Így természetesen egységes írásmódról, helyesírásról szó sem lehet.

Kiadásunknál általában a Magyar Történelmi Társulat által kidolgozott és forrásközléseknél mértékül ajánlott szabályzatot vettük alapul: A Magyar Országgyűlési Emlékek sorozat 1607-1790 közti részének szerkesztési és forrásközlési szabályzata. Századok 108 /1974/ 436-475. Az iratokat szöveghű, de nem betűhív kiadásban bocsátjuk közre. Arra törekedtünk, hogy a kiadási szabályzat figyelembe vétele mellett is bizonyos mértékig megőrizzük a korra jellemző írásmódot. Összegezve: a betűhív közlés és a teljesen mai írásmódra átjavított kiadás közti közéletet tartottuk a leginkább célravezetőnek.

A jegyzetapparátus összeállításában nem törekedtünk a túlmagyarázásra, hiszen akik ezt a kiadványt olvassák, nyilván rendelkeznek annyi szakmai ismerettel, hogy a jegyzetek, a megadott irodalom és a kétféle mutató segítségével eligazodjanak az eseményekben. Így a jegyzetanyagba csak a speciális utánjárást igénylő szavak, események, helynevek és személyek kerültek, valamint azok a megjegyzések, amelyek a szöveg olvasásából adódó esetleges bizonytalanságra vagy többféle magyarázat lehetőségére utalnak.

Ha az iratokban említett csatolványokat, mellékleteket nem közöljük, akkor azok nem maradtak fenn. Ezt a jegyzetekben általában nem jelöltük.

Amennyiben a levél tisztázata is fennmaradt, ezt közöljük, jelezve a fogalmazványtól való esetleges eltéréseket.

A szöveg gondozása során alkalmazott jelek:
[] a sajtó alá rendező kiegészítése, javítása
[?] bizonytalan olvasat
[...] olvashatatlan szó
... a szöveg saját jelölése
/ / a szöveg saját zárójele

Irodalom

Erdély kuruckori története, annak ellenére, hogy e korból bőségesen rendelkezünk naplókkal, emlékiratokkal, mindmáig megíratlan. Fokozza persze a megírás nehézségeit az erdélyi levéltári források jelenlegi teljes elzártsága, valamint a rész tanulmányok viszonylag alacsony száma.

Ami a közigazgatás szervezetének történetét illeti, itt alapvető TRÓCSÁNYI Zsolt tanulmánya: Erdély kormányzata II. Rákóczi Ferenc korában. LK 26 /1955/ 148-187. Ez a rövid bevezető is az ő megállapításaira alapozódott, további, általunk nem említett részletek, a megelőző teljes szakirodalom és a források felsorolása mind megtalálható Trócsányi cikkében. Az előzőleg kiadott tanulmányok közül a legfontosabb, és témánkat közelről is érinti, s ezért külön is kiemeljük: R. KISS István, II. Rákóczi Ferencz erdélyi fejedelemmé választása. Bp. 1906. Valamint u.ő, II. Rákóczi Ferencz erdélyi hadi élelmezési bizottsága. In: Dolgozatok Békefi Remig egyetemi tanári működésének emlékére. Bp. 1912. 317-322. TRÓCSÁNYI egyébként később is foglalkozott a témával, tanulmányának címe: II. Rákóczi Ferenc erdélyi kormányzata. In: Rákóczi-tanulmányok. Szerk. Köpeczi Béla - Hopp Lajos - R. Várkonyi Ágnes. Bp. 1980. 113-122.

A témánkkal csak közvetve összefüggő, illetve felhasználható néhány tanulmányra az alábbiakban utalunk.

Az erdélyi kuruc felkelés első évére, katonai, politikai, társadalmi viszonyokra mindmáig leginkább használható: R. VÁRKONYI Ágnes, A Rákóczi-szabadságharc kibontakozása Erdélyben /1703-1704 júl./. Sz 88 /1954/ 15-73. A további katonai eseményekre: MARKÓ Árpád, Adalékok a Rákóczi-szabadságharc hadihelyzetéhez Erdélyben /1705 novemberétől 1706 nyár elejéig/. Sz 91 /1957/ 163-197. Ehhez kapcsolódik MARKÓ Árpád egy forráskiadványa is: Károlyi Sándor tábornok beszámoló jelentése Rákóczihoz az erdélyi hadihelyzetről 1706 tavaszán. HK Új f. 4 /1957/ 382-395.

Rabutin jellemzésére saját emlékiratai: J. L. Bussy de RABUTIN, Emlékiratok a magyarországi háborúról. In: Rákóczi Tükör. Vál. szerk. Köpeczi Béla, R. Várkonyi Ágnes. Bp. 1973. I. 286-309. A marosvásárhelyi országgyűlés társadalmi és politikai hátteréről, a fejedelem és a rendek közti tárgyalásokról, az elfogadott rendelkezésekről és az erdélyi közigazgatás újjászervezését célzó határozatokról: RÁDAY Pál iratai. II. 1707-1708. Sajtó alá rendezte Benda Kálmán és Maksay Ferenc.

Bp. 1961.

Az utóbbi időben több erdélyi emlékirat jelent meg, amelyek ugyan a szakemberek ismertek és használtak eddig is, de a szélesebb tudományos közvélemény csak most ismerkedhetett meg velük. Ilyenek: Ifjabb TELEKI Mihály II. Rákóczi Ferenc főtisztjének naplója /Szemelvények az 1703-tól 1712-ig terjedő korszakból/. Szerk. Temesi Alfréd. Bp. 1960. - CSEREI Mihály, Erdély históriája /1661-1711/. Sajtó alá rend. Bánkúti Imre. Bp. 1983. - WESSELÉNYI István, Sanyarú világ. Napló 1703-1708. I. 1703-1705. Közzéteszi Magyarai András. Bukarest, 1983.

Laus Deo Soli

Liber Regius

in quo omnes plerumque majoris momenti expeditiones in veris
paribus translata visuntur

Anno Domini 1705

Opera et studio Secretarii et Conservatoris
Andreae Bartha et Michaelis J6

/OL Rákóczi Szabadságharc Levéltára G.18. II. 1.d./

JANUÁRIUS

1.

Claudiopoli, sub dato 30. Januarii. Az Fejedelemnek írtunk e szerint. Anno 1705.

Praemissis praemittendis. Nagyságod méltóságos comissióját és poroncsolatját az Consilium ez Hazában való erectiója iránt alázatosan elvettük,¹ Gyula Fejér Vára az mostani fenforgó állapotokra nézve confluálnunk nem lehetett, hanem Méltóságos Generális Urunk ő Excellentiájának,² úgy az Úrnak Radvanczki Úrnak³, úgy tetszvé, itt tegnap erigáltatott. Alázatosan kívánjuk Nagyságodnak megszolgálni, hogy minket, méltatlan híveit arra érdemessé tölt, eszközül állatván bennünköt a végre, hogy Nagyságodnak s édes Hazánknak szolgálhassunk. Teljes igyekezettel vagyunk azon, Kegyelmes Urunk, hogy amennyire ez szegény romlott Hazának állapotja engedi, úgy folytassuk kötelességünk után való dolgainkat, hogy a Nagyságod ez Hazában levő milítiája is subsistálhasson, és édes Hazánkat is tehessük alkalmatossá jövendőre a közönséges terehviselésnek végben vitelire. Egész reménységgel lévén Nagyságod fejedelmi természetűi kegyelmességiben, annectáltuk méltatlan levelünkben alázatos instantiánkot, várván abban is Nagyságod fejedelmi kegyelmességit. Várjuk mindenenkben Nagyságodnak, jó Kegyelmes Urunknak méltóságos poroncsolatját.

Punctae Suae Serenitati Principali humillime repraesentanda.

1. Jóllehet ez Hazát a Német Gubernium alatt való terhes exactió, úgy azután következett háborúságos üdő teljességgel exhauriálta, annyira, hogy ez Hazában majd semmi pénz nincsen, mindazonáltal most az extraordináriókra vetünk fel hung. flor. 10.000, az hadak exsolútiójokra pedig pénzbeli contribútiót imponálnunk nem lehet tovább való Nagyságod dispositiójáig; másként is azelőtteni szokás szerint Országos Státusok consensusa nélkül, csak a Tanácsi Rend generális contribútiót nem imponálhatott. Mindazonáltal ebben várjuk fejedelmi kegyelmes poroncsolatját Nagyságodnak.

2. Mivel az munka és expedíció igen sok, lehetetlen lévén Secretárius Uramnak⁴ sufficiálni, conservátornak adhibeáltuk Nemzetes Jó Mihály Atyánkfiát, azelőtt is feles esztendőig forgolódván ő kegyelme azon hivatalban,⁵ elégséges experientiaja vagon, recommendáljuk azért ő kegyelmét Nagyságodnak alázatosan, méltóztassék Nagyságod is kegyelmesen annuálni és abban confirmálni.

2.

2.

Claudiopoli, sub adato 30. Januarii Anno 17o5. Méltóságos
Generális Úrnak ez szerint replicáltunk.

Nagyságod méltóságos leveliből propositióját megértettük. Örülünk rajta, Isten Nagyságod méltóságos praesentiájával érdemes Hazánkot megvígasztalja, kívánjuk is, Isten Nagyságodot édes Hazánk javára célozó bölcs munkáiban s forgolódásiban tegye szerencséssé, lehessen édes Hazánk is alkalmatos arra, egész háladatosságát Nagyságodhoz contestálhassa. Mi pedig Consiliumul azon ügyekezünk, Nagyságod poroncsolatit és dispositióit tehetőségünkig effectuálhassuk.

Az mi az 15.000 lovas- és 11.000 gyaloghadak ebben az Hazában való intertentióját illeti, ezt Nagyságodnak detegálhatjuk, és az Haza azon 26.000 hadnak intertentiójára, annál inkább fizetésére, hogy sufficiálhasson, nehezen remélhetjük. Jóllehet mű, az miképpen Nagyságod nekünk disponál, a szerint kívánunk dispositiókat tennünk. Kivált az ruházat iránt egész fogyatkozásunk vagyon, mellyeknek a szász városokrul kelletik kitelni és más országokrul kelletik kereskedő rendek által hoztatni, de az most az üdőnek mostohasága, úgy az milítiának rendtelensége miá nem practicáltathatik, ez is meglévén, hogy költségtelenségünköt is nem tagadhatjuk. Mivel az erdélyi fiscalításokbul, az mint Főárendátor kedves Atyánkfiától ő kegyelmétül⁶ értjük, pénzbeli proventus nem obveniálhatott még eddig.

Az mi az Főcommissáriátus felállítását illeti, azt mi Consiliumul felállítani ügyekezünk, adjungálván ahhoz néhány számú bizonyos ahhoz értő becsülletes személlyeket, kiket is Nagyságod az közönséges mustra alkalmatosságával vegyen méltó considerációban, hogy praesensek nem lehetnek, mivelhogy ezen Commissáriátusságnak már mindennap folyni és az subjectumoknak is praesenter munkában continuuskodni kell.

Bor, korcsoma és húsmészárszék iránt is tészünk mű dispositiókat, ebben is megkívántatván az Nagyságod méltóságos authoritássa és succursusa.

Pénzbéli portió, provisió iránt is, az mennyire elégséges ez a megromlott Haza, mi provideálni készek vagyunk, ebben is megkívántatván az Nagyságod méltóságos authoritássa s succursusa.

Hasonlóképpen az marosvásárhellyi magazinumra lészen gondunk az Nagyságod poroncsolatja szerint.

Vannak nekünk is olly projectumink, mellyekre hogy Nagyságod nekünk favorábiliter resolválljon, engedelemmel instálunk.

Claudiopoli, sub dato 31. Januarii 1705. Az Méltóságos Generálisnak az Consilium által beadott projectuális punctumi.

Az dolgoknak szükséges exigentiája szerént bizodalmossan kelletik Nagyságodnak bizonyos difficultásokban álló dolgokat az megorvoslásnak jó reménsége alatt detegálnunk, mellyek rend szerént ezek.

Pro primo. Vagyon olyan difficultás, hogy sokak a nemeség és parasztság közül a Nemes Vármegyéken és Székeken, Várossokon is, a fizetett had közü állván, sub eo praetextu az közönséges contribútió alól nemcsak magokat in privato, sőt minden cselédjeket, atyjokfiat, úgymint: bátyjokot, öcsököt, sógorokat immunitálni akarják. Az mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága pedig az maga kegyelmes resolútiójában, paragrapho 9° világossan determinálja, hogy az olyan táborban szolgáló személyeknek praecise otthon maradott tulajdon háza népei, cselédei, annál inkább azoknak denominált atyjokfiai mind az élést, mind a pénzt administrálni tartozzanak, megelégedvén azzal, hogy amazok vecturázással, condescensiókkal nem tartoznak; szükség azért Nagyságodnak az illen színű dolgokrul ad requisitionem mindenféle universális poroncsolatot adatni a tisztekre, hogy az olyan színű dolgokat kitanulván, igazítsák a mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága citált resolútiójának tenora szerént.

Secundo. Az mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága resolútiója szerént, paragrapho 2. et 5., a Székellységnek magájéből kelletvén magát sustentálni, annyival, a mennyi juxta repartitionem reájuk eshetnék, annyival a Vármegyék és Székek quantumának szállani köllétvén, nem intézzük [így] szükségesnek, hogy mind az 26.000 emberből álló corpusra egész élélsbeli dispositiót tegyünk, hogy pedig proportionatum quantum imponáltathassék a Vármegyékre és Szász Székekre, méltó, hogy a székelly hadakon kívül levő corpust competens listában conscribáltatván, kezünkben pro futura meliori dispositione küldeni méltóztassék.

Tertio. Noha juxta resolutionem Suae Serenitatis Principalis paragrapho 7. minden portális gyalogokat állító Vármegyék, Szász Székek és Várossok a gyalogoknak fizetendő soldpénzt administrálják az Generális Perceptor kezibe, közelébb való dolognak intézzük pedig lenni a régi jó rend szerint, hogy minden Székek, Vármegyék magok perceptorai által fizettesenek a magok portális gyalogoknak, kevesebb bajjal is megyen véghez, mert amúgy executió által is igen nehezen fog extorqueáltatni.

4to. Mivel a mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága a Főcomissáriusnak instructiójában adta, hogy mindenkor ad latus Consilii legyen a táborban közelre, azért hogy a dolgok juxta occurrentias jobban folyhassanak, ne difficultállja azért Nagyságod, hogy az Főcommissárius mindenkor Nagyságod mellett nem continuuskodhatik, mivel leszen Nagyságod mellett egy bellicus commissárius, ki a Főcommissáriussal correspondeál, azonkívül

3.

is holnaponkint a mustrán jelen lenni ügyekeznek.

5to. Vagyon olyan panasz is, hogy a Vármegyéken és Székeken levő paraszti személyekre cum praejudicio domini terrestris, kivált Hunyad Vármegyében reámentenek a katonák, és erővel a táborra vitték, zászlók alá írták, hogy az olyanok is, comperta rei veritate, ad requisitionem dominorum terrestrium restituáltassanak, bizodalmassan instálunk.

6to. Lévéen Nagyságod keze alá Bányán disponálva 200.000 rhenensis forintok,⁷ instálunk azért Nagyságodnak, akarván Urunk Ő Nagysága számára vásároltatni vagy 100 hordó borokat korcsmára, méltóztassék abból annyi pénzt pro praesenti conferálni, mihellyén megindul a korcsma, abból minél hamarébb refúsiót ügyekezünk tenni Nagyságodnak. Mind eziránt Nagyságod favorábilis resolútióit bizodalmassan várván.

4.

Claudiopoli, 31. Januarii. Torda vármegyei alsó járásbéli, Hunyad vármegyei, szászvárossi, Fejér vármegyei vicetiszteknek e szerint írtunk.

Az Méltóságos Generális Uram Ő Nagysága által Tekintetes Nagyságos András István Uram Ő kegyelme commendéroztatván bizonyos számú hadakkal Hunyad Vármegye felé Vaskapuhoz⁸, kinek is mársussát Kegyelmeteknek his inclusis elküldöttük. Poroncsolván azért Kegyelmeteknek autoritate Consiliariatus nostri, vevén ez comissionkat, mindjárást tegyenek jó disposítiókat, és erga quietantias administráljon nekik az eddig usuált rend szerint és pro una persona panis libras 2, carnis libram 1, hat lóra egy véka abrakot, 30 lóra egy szekér szénát. Commissariusokat is rendelvén melléjek, kik mindenekről illendő provisióval legyenek, adván Kegyelmetek nekik instructiót mindenekben, úgy hisszük, visszajövet is útját Kegyelmeteken fogja continuálni, holott jó idején András Urammal végire menvén, minden mediumoknak a szerint alkalmaztassák provisiójoknak modalitassát. Sic facturus etc. P. S. A melly nemes- és parasztemberekből álló személyek zászlók alá állottak, eo non obstante, az élést, pénzt az otthonmaradott cselédjén vétesse meg Kegyelmetek, vecturával mindazáltal és szállásadással csak ne terheltessenek, ide nem értetvén atyjokfiait.

5.

Claudiopoli, 31. Januarii 1705. Méltósságos Generális Commendáns Úrnak sub tenore írtunk.

Nagyságod méltóságos poroncsolatját engedelmissen vettük az francia király Ő felsége Kegyelmes Urunkhoz Ő Nagyságához menő követje elejibe expediált hadaknak teendő provisió felől. Kívántunk [így!] volna elébb megérteni, hogy tempestive tehetünk volna jó provisiót, már a disposítió edgyütt menvén az hadakkal, nem kétljük, hogy defectus nem leszen, melly is nekünk nem imputáltathatik. Mindazáltal ügyekezünk, amennyire lehet,

proveniálni. Tekintetes Nagyságos Andrási István Uram ő kegyelme mellé commissáriusnak penig rendeltük Nemzetes Fodor István Uramat, instructiójában adván ő kegyelmének, hogy minden megszállásokban praevie jó provisióval lenni ügyekezzenek.

6.

Claudiopoli, 31. Januarii. Gróff Pekri Lőrinc Úrnak írtunk e szerint.

Becsülletes besztercei Bíró Atyánkfia instantiájából értjük, Kegyelmed az egész Székben feles számú ménesből, ökrökből, tehenekből, juhokból álló marháit ingyen interteneáltattja, és az Asszony ő kegyelme is Besztercén levén, notabilis intertentiót kíván, és a mint beadott regestrumából látjuk, nem kevésé terheltek és terheltek, melly regestrumot Kegyelmednek inclusive elküldöttünk. Minthogy penig nemzetséges fegyverfogásunk nagyrésztent olly okért kezdődött, hogy afféle privilegiumokat sértegető abúsusokat tolláljuk, kiki maga szabadságával élhessen, Kegyelmedet az mű Kegyelmes Urunktól ő Nagyságától nekünk adatott autoritásunk szerint praemoneálljuk, megírt Beszterce Várossát Székestől tovább ne aggraváltassa, hanem az eddig erogált naturálék iránt is tétessen congrua exsolútiót, tovább az búsításra okot ne adjon, külömben Méltóságos Generális Uram ő Excellentiája assistentiája által megorvosolni kéntelenítetünk.

FEBRUÁRIUS

7.

Claudiopoli, sub dato 3. Februarii. Az egész Országra íratnak ilyen pátensek.

Praemissis praemittendis. Serenissimi ac Celsissimi Domini Domini Francisci Rákóczi Electi Transylvaniae Principis Domini nostri Clementissimi Consilium Transylvanicum. Universis et singulis cuiuscunque Status etc. Méltóságos Generális Commendáns ő Excellentiája intimatiójából közönséges Hazánk javára s megmaradására illendő dolognak valósággal tapasztalván lenni, hogy minden zászlók alá beíratott vitézlő rend avagy személy, mikor bizonyos dolgok végett commendója alól excurrál, passussal tartozik igazítani maga utazásinak akadályait. Minek okáért concludáltunk, hogy minden hadi ember az ő Excellentiája passusával keljen-járjon. Kegyelmeteknek azért Fő- és Vicesztékül intimálljuk, sőt parancsolljuk is autoritate functionis nostrae ab altefata Sua Serenitate nobis attributa, mindenfelé az Vármegyében levő faluknak serio és szorgalmatosan hirdessék meg, hogy jó vigyázással legyen, az ollyan passus nélkül járó, annál inkább praedáló, kőborló, ingyel [így!] előző katonaságot persequálván, azonnal megfogják, hogy ha az ollyaténok feles személyekből állók lennének, két-három faluk

7.

is harang félreveréssel insurgálván, megfogják őket, sőt ha meg nem adnák magokat, és különben nem lehetne, meg is ölhesék félelem nélkül, hogy az Hazánk közönséges securitása ne turbáltassék. Késérjék azon Vármegyének vicetiszteihez, kik is siető tudósítással értetvén Méltósságos Főgenerális Urat cum declaratione omnium circumstantiarum, onnét annak utána veendő order szerint cselekedjék. Excipiáltatván innét az magok dolgában világosan és együgyűen járó hadi expedíciókról való emberek, kik passus nélkül is minden gyanú nélkül útjokat continuállják, mivel kivált az szegénység minden aprólékos utazására passus után nem költethet-járhat [így!], kinek-kinek az igaz jámborsága passus gyanánt reputáltatván ebben az Országban, de ki az Országból senki az ő Excellentiája passusa nélkül menni ne merészelljen, akárki passusával is sub amissione vitae. Juxta itaque praemissa kedvezés ne legyen insuper pro meliori rerum exigentia et ordine, minden szolgabírónak légyen megparancsolva, hogy kiki ő kegyelmek közzül az maga processusokban hirdessék meg ezen dispositiónkat, és szoros instructióval adigáltassanak ad praemissa observanda, mert valaki abban negligenter procedálni tapasztaltatik, irremissibiliter az szegénységnek abból következett káráért közönségesen tisztekül adnak számot. Ezen pátensünket penig formaliter minden falusi bírának, Kegyelmetek Tiszt Uraim, pariáltatván, kezekben adja, megparancsolván, hogy házakban, ablakjokban felragasztván, ahhoz tartsák magokat, és az mely bírának nem lészen, az szolgabírót büntetik érette exemplariter. Secus etc.

8.

Claudiopoli, sub dato 5. Februarii. Keresztúri Miklósnak így írtunk.

Praemissis praemittendis. Nincsen semmi kétségünk benne, hogy az eddig felvetett quantumnak restantiájából pro Februario is az milítiának intertentiója ki nem telhetik, minthogy az mostani felállított Commissáriátus ahhoz propter evitendam confusionem nyúlni nem akar, nem is illik. Vevén Kegyelmed ezen commissiónkot, azokból assignálljon az milítia számára, hogy ha casu quo praeter justam intertentionem azon restantiából ki nem telnék, tegyen assignátiót Fejér Vármegyének alsó és felső járásából, Küküllő Vármegyének felső járásából, Segesvárszékből, úgy mindazáltal, hogy rendes proportiót observálljon benne, hogy egyik is inkább, mint az másak ne aggraváltassék. Úgy legyen penig az assignációnak tenora, hogy valaki superflue erogál, az a jövőendő contributióban acceptáltatik. Mindazoknak az Vármegyéknek, Székeknek mi is e szerint írtunk, és hogy fogyatkozás benne ne legyen, az fiscalitásokból is disponáltunk bizonyos számú köből búzát, ez ide alább következő regestrom szerint:

Ebesfalvi udvarbíró administráltasson frumenti cub. ...	300
Almakerékről cub.	100

	11.
Küküllővári udvarbíró cub.	200
Balásfalvi udvarbíró cub.	250
Radnóti udvarbíró cub.	100
Szentpáli udvarbíró cub.	100
Torda Vármegye alsó járásbeli inspector cub.	200
Kolos Vármegye alsó járásbeli inspector cub.	150

Így értvén azért Kegyelmed az dispositiót, alkalmaztassa ahhoz Kegyelmed magát, s maga becsületinek s jövőendőbeli recommendatiójának consulálván, folytassa egyenes és panasz nélkül való lineában, mindeneket disponálván az üdő és alkalmazottság rend szerént, egyszersmind [...] helyen az assignatiókat kiküldi, propter majorem nostri informationem azoknak egyenes párját kezünkben küldeni el ne mulassa Kegyelmed. Az assignatiókat úgy moderállja, hogy az provinciális contribuens személyek superfluitással ne terheltesse, tudniillik pro pensis legyen az milítia szüksége és administrációnak rendiben, pénzül pedig semminemű naturálét percipiálni ne merészelljen.

9.

Claudiopoli, sub dato 5. Februarii. Belső Szolnok Vármegyének eképpen írtunk.

Praemissis praemittendis. Levén az mi Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának az Kegyelmetek Vármegyéje iránt illy kegyelmes resolútiója, hogy ha Szakmár keziben esik, azután victuálékot Kegyelmetek oda ne administrálljon, minthogy pedig már Isten kegyelméből Szakmár ő Nagysága kezében vagyon, azért Kegyelmetek ezután semmiféle naturálékot sehuva az Consilium híre s dispositiója nélkül ne adjon, hanem mindenekben Consilium dispositiójátul várjon.

10.

Ibidem, sub eodem dato. Csíkszéknek e szerint írtunk.

Jó emlékezetiben lehet Kegyelmeteknek, hogy magok késégét közönséges megegyezett akaratból offerálták vala 3000 köbel zabnak administrációja iránt, most azért Méltóságos Gróff és Generális Commendáns Forgács Uram ő Excellentiája számára feles zab kívántatván, Kegyelmetek [vévén] azért ez commissi-
ónkat, megmutatván Kegyelmes Urunk és szegény Hazánkhoz való igaz hűségét, ezen 3000 köbel zabot az táborra ő Nagysága számára administrálni siessenek.

11.

Ibidem, sub eodem dato. Torda alsójárásí Inspectornak és szentpáli Udvarbírónak, radnóti Udvarbírónak, küküllővári Udvarbírónak, balásfalvi Udvarbírónak, ebesfalvi Udvarbírónak így írtunk.

Ez mostani holnapra feles élés kívántatván az milítia intertentiójára, szükségesképpen kellett Kegyelmetekre vetnünk búzáat cub. 150, mellyet Kegyelmed minden késedelem nélkül meg-

11.

szerezvén, administrálljon Keresztúri Miklós Atyánkfia keziben és dispositiója alá, mellyben Kegyelmetek semmi akadált nem keresvén, éjjeli nappali administrációjában azon búzának fogyasztása sub poena gravioris [animadversionis]⁹ ne legyen.

12.

Eidem, sub eodem dato. Fejér Vármegyének, Kükküllő Vármegyének felső járásának, Segesvárnak, Nagy Sinknek, Újegyháznak így írtunk.

Az milítia intertentiójára bizonyos számú élés kívántatván, ez commissiónk tenorát serio observálván, mihelyen Keresztúri Miklós Atyánkfia Kegyelmetekre elküldendő élésbeli assignatióját cum annexa dispositione veszi, ottan mindjárt a szerint az élést congerálni és elszállítani el ne mulassák, ha Kegyelmetek superflue valamit erogálni fog, az minden bizonyol az jövőendő contribútióban [computáltatik]¹⁰. Ebben penig fogyasztás s késedelem ne légyen. Egyébiránt ha militáris executió követi, Kegyelmeteknek magoknak tulajdonítsák.

13.

Claudiopoli, sub dato 7mo.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Erdélyi Főgenerális Gróff Forgács Simon Uram Ő Nagysága Marosvásárhely felé akarván propter inchoationem bellicum expeditionis magát és az Ő Nagyságával levő corpust promoveálni, kihez képest első státióját rendeltük Szovátra, az milítia tisztiről [így!] Aranykutat és Berkenyest, kire nézve mind Ő Nagysága személlye szükségére, mind az Ő Nagyságával levő milítiának szükségére mindenféle élést és szükséges mediumokat administráltassa jó idein és congeráltassa, némellyeknek is specificatióját his inclusis Kegyelmeteknek elküldöttük, alkalmaztotván dispositiónkat, ahhoz elégséges commissáriusokat rendelvén azon dispositiónknak ügyiben való folytatására: úgy cselekedjék penig Kegyelmetek, hogy panasz és defectus inobedientiája vagy negligentiája miatt ne essék, küldenben egyátalljában kemény animadversionkat el nem kerülik.

14.

Ibidem, sub eodem dato.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Rákóczi Ferenc Kegyelmes Urunk Ő Nagysága Hazánk szabadulására felkötött fegyverét Isten Ő Felsége annyira secundálván, hogy már Ő Nagysága édes Hazánkhoz való atyai szeretettől viseltetvén, szabadulásunkra Méltóságos Főgenerális Erdélyi Commendáns Gróff Forgács Simon Uram Ő Excellentiája commandója alatt felez számú fegyveres jó had jött Hazánkba, expediálta, hogy azért Ő Excellentiája is azon jó ügyekezeti-ben hasznosan progrediálhasson, Ő Excellentiája és az hadak

intertentiójára kelletvén bizonyos quantumot felvetnünk, re-partiáltatott Kegyelmedre pénz fl., búza cub., hús cent., bor urnae, zab cub., széna curr., ¹¹ ha pedig széna annyira nem találthatik, harmadát jó szalmául adminisztrálhatja, és acceptáltatik. Kegyelmednek azért intimáljuk, sőt autoritate functionis nostrae ab alta [így!] fata Sua Serenitate Clementiae [így!] nobis attributa, parancsoljuk is serio: az megírt quantumot igazságosan subrepartiálván és jó commissáriusokat rendelve mellyek, [így!] sietséggel congregáltassa, és az Commissáriátustól kimenendő dispositió szerint az naturáléknak egy részét pro Martio az táborra Nemzetes Orbán Elek és Hardrigius Pancratiusz Atyáncfiai dispositiójuk alá, az többit pedig pro Aprili et Majo az marosvásárhelyi magazinumban minden fogyasztás nélkül adminisztráltassa, az pénzt pedig Generális Perceptor Nemzetes Horti István Atyáncfia kezében ugyan Marosvásárhelyre, ahova ugyan az elmúlt esztendőben felvetett quantumoknak administrációjáért való quietantiák exactióra ad diem 25. praesentis Kegyelmetek producáltassa, alioquin pro non administrato reputáltatik, és Kegyelmeteken etiam executione mediante exigáltatik. Kívántotván az táborra bizonyos számú szekerek, Commissáriátustól Kegyelmetekre menendő dispositió szerint azokat is Kegyelmetek parancsoljon. Insuper Kegyelmes Urunk Ő Nagysága nekünk küldött instructiója szerint Kegyelmeteknek is intimálljuk: 1./ Az jószágokról és az mostani hadi resolútió előtt történt károkról való törvényes igazításhoz Kegyelmetek ne nyúljon, hanem csak azután történt potentiákat igazítsa, az adósság dolga mindazáltal iuxta contractum eligazíthatatik. 2./ Az élésadásból és pénzfizetésből nem eximáltathatnak az mezei hadba ment személyeknek otthon maradt cselédjek, hanem az vecturázásból és szállásadásból, ide pedig nem értetnek azoknak atyjokfiai, kik magokat az olylatéknak mellé vonták, tartozván azok minden terhek viselést supportálni. 3./ A kinek előnkben való querelája iuxta praemissa léssen, accurálhat, és dolga igazításban vétetődik. 4./ Az rézpénz elvételeit Kegyelmetek publicáltassa, tartozzanak mindenek elvenni sub poena amissionis rerum vendibilium, hogy pedig az hamispénzverőket szorgalmasan investigáltassa, és comperiálván, megfogassák, informálván bennünket felőle. Mindezeket pedig Kegyelmetek sub poena gravioris animadversionis el ne mulassa.

15.

Claudiopoli, die 8va Februarii 1705. Colos Vármegye alsó, Bel-ső Szolnoknak, Colos Vármegye felső, Doboka felső, alsó, Torda Vármegye alsójárásoknak így írtunk.

Méltóságos Gróff és Generális Ő Excellentiája udvarának intertentiójára Kegyelmetek processussára disponáltunk szénát etc., melly is nem a mostan kimenendő quantumból szakasztattott ki, hanem az elébbeni felvetésből elmaradott restantiákból.

15.

Parancsolljuk azért, Kegyelmetek mind ezeket, mind pedig azelőtt kiadott dispositiókat admaturállják, és éjjel nappal ide Colosvárra administrállják. Úgy cselekedjék pedig Kegyelmetek, hogy Kegyelmetek késedelme miatt interveniálható ő Excellentiája fogyatkozása reputációkat meg ne sértse, mert bizony kemény számot fog Kegyelmetek adni, edszersmind militáris executiót is szenvedni.

16.

Claudiopoli, die 9na Februarii 17o5. Colos Vármegyébe felső járásba vicetiszteknek így írtunk.

Az Méltóságos Főgenerális Erdélyi Commendáns Gróff Forgács Simon Uram ő Excellentiája intimációjából Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűségére állott Szakmárról jött német vitézeknek kelletvén Kegyelmetek Vármegyéjében levő Mákó¹², Daróc és Bogártelke s Inadtelke nevű falukot pro statione assignálnunk, kívántatván tovább ment dispositióig intertentiójokra való provisio, azért Kegyelmetek ez commissiókat vévén, tegyen olyan dispositiót, hogy dietim mind orálisra administrálljanak számokra panis libr. 2, carnis libr. 1, 3o lóra szénát curr. 1, 6 lóra egy abrakolásra zabot metr. 1, míg ott kelletik subsistálni, mellyeket Kegyelmetek ex restantiis quanti projecti anni praedicti administráltatni míg leszen, azután az nem az mostanra Kegyelmetekre contingáló quantumból erga quietantias. Melly is Kegyelmeteknek in computu acceptáltatik. Secus etc.

17.

Claudiopoli, die 10. Februarii 17o5. Pongrátz Andrásnak adott pátens commissió párja.

Serenissimi ac Celsissimi Principis, Domini Domini Francisci Rákóczi de Felső Vadász, Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Nostri Clementissimi Consilium Transylvanicum. Universis et singulis cuiuscunque status, conditionis, honoris, gradus, ordinis, praeeminentiaeque et functionis hominibus praesentes has visuris, lecturis vel legi auditoris, salutem debitamque servitiorum nostram commendationem. Midőn tapasztalhatóképpen észrevettük volna Méltóságos Gróff Teleki Mihály Uram kedves Atyánkfia információjából némely közönséges jót néző dolgoknak abusive lett folytatását, nevezet szerint peniglen az harmincadbeli jövedelmek rövidtségét, és ahhoz képest Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes parancsolattja szerint való kötelességében ő Kegyelmet annyival is inkább elősegíteni igyekeznek [így!] ¹³, az mennyivel az harmincadoknak inspectiójára bizonyos subjectum iránt megedgyeznünk szükségesnek ítéltük. Mindeneknek az kiknek illik, nevezet szerint minden harmincadbeli membrumoknak Kegyelmes Urunktól ő Nagyságától adott autoritásunk szerint intimálljuk, közönséges megedgyezésünkől az harmincadok inspectiójára és investigációjára resol-

váltattott és exmittáltattott expressussunknak becsületes Atyánkfiát, Tekintetes Nemzetes Pongrátz András Uramat recognoscálljuk, és az mint említett Úr Atyánkfia is ex officio /azokban is, az mellyek praesentissimum remediumot kívánnak/ authorálta, úgy mi is ex superabundanti authoritásnak declaráltuk. Minthogy pedig az régi bevött jó szokás és mostani Kegyelmes Urunktól Ő Nagyságátul kiadatott instructió szerint, minden harmincadbeli tiszteknek regia schedulákkal élni és arra minden perceptumokat registrálni, extractusokat menstruatim és angariatim, sőt az esztendőnek végén vagy az újnak kezdetin rátiót beadni nemcsak szükség, hanem kötelessége is, az kik még eddig regiákkal nem éltek, vagy medio tempore azokra szükségek leszén, megjelentett becsületes Atyánkfia által kiadandó regiákot pro rato agnoscálni tartozzanak, extractusokat az felljebb megírt mód szerint kezéhez szolgáltassanak, úgy edgyéb difficultásoknak correctiójában is, az mellyek már instructió szerint connotáltatva vadnak, mindenekben illendő engedelmességgel legyenek, hogy az mellyek orvosolhatók, ez úton említett Gróff Uram kedves Atyánkfia eleibe reportáltatván, Ő Kegyelme által orvosoltassanak, az mellyek pedig másként orvoslása nem adinveniáltatnék, közönséges megedgyezésünkből Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes dispositiója szerint orvosoltassanak, másként hogy ha kiknek engedetlenségek miatt az közönséges jót néző szolgálat impediáltatik, azzal érdemlett kemény animadversionokat és engedetlenségek által causáltatott büntetésben incurrálnak. [így!] Etc.

Claudiopoli, die 11. Februarii 1705. Az Fejedelemnek írt levélnek minutája.¹⁴

Méltóságos Erdélyi választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának etc. Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan írók.¹⁵

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk.

Isten Nagyságodat minden dolgaiban boldogítsa, alázatosan kívánnjuk. Nagyságod kegyelmes parancsolattja szerint iuxta secundum instructionis paragraphum, még eddig az fiscalitásokat mind nem conscribáltathattuk, azon leszünk, mentől hamarébb Nagyságod kegyelmes parancsolattját effectuálljuk; de az mint Gróff Teleki Mihály Uram kedves Atyánkfia relációjából értjük, az fiscális jóságokban való naturálék igen distraháltak, kivált zab, széna, bor igen kevés vagyon, vágómarha pedig majd semmi nincs. Inclusában Nagyságodhoz való alázatos projectumunkot letöttük, Nagyságod kegyelmes parancsolattját s resolútióját alázatosan várván. Nagyságodat Isten kegyelmes gondviselésében ajánljuk, kívánván, hogy Isten Nagyságodat el-lenségén való telljes triumfussal megörvendeztetvén, Nemzetünk s édes Hazánk szabadítására jó egészségben éltesse, életünk

18.

fogytáig maradván Nagyságod igaz hívei, alázatos engedelmes szolgái

Colosvár, 11. Februarii 1705.

Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

Humillimum¹⁶ projectum Suae Serenitatis Principali devotissime repraesentandum.

1. Az milítia intertentiójának, jóllehet még az mustra meg nem lévén, száma nem constálhat, hogy defectus ne legyen, anticipato vetettünk fel az Nemes Vármegyékre, Szász Székekre, Szabad Királyi és Taxás Városokra repartiálván naturálékat, ez szerént:

Búzá cub.	30.000
Carnis cent.	14.478
Vini urnae	5.000
Avenae cub.	45.000
Foeni curr.	36.000
Pénzt hung. flor.	15.724

Jóllehet minap Nagyságodnak írtunk volt de hung. flor. 10.000, de praeter intentionem nostram az sok interveniáló extraordináriákra nézve így kellett lenni.

2. Az harmincadokrul igen kevés proventus ingrediált, az mint Méltóságos Gróff Teleki Mihály Uram kedves Atyánkfia relációjából értjük, és nem is lehetett, propter injuriam temporum az kereskedő emberek nem járhatván, és ha az partiumbeli harmincadok innét elszakasztatnak, Nagyságodnak nagyobb kárával leszen. Egyébiránt is mindenkor az erdélyi harmincadhoz tartoztak, még az német directiója alatt is, az mikor az Partiumok az Nemes Magyarországi Dicasteriumtól, Camaráktól függöttek, az harmincadok intacte Erdélyhez hagyattanak és az erdélyi dispositiótól dependeáltak, mind az zilahi, somlyai, lampredi¹⁷, szigeti, sőt az szigeten az Lengyelországra Törökországból által kereskedő emberek, görögök, örmények etc., csak az útnak rövidebb és bátorságossabb voltáért járnak Erdellyen által, ha már Szigeten, úgy mint magyarországi adminisztrációban és Erdélyben is valaholott /minthogy az erdélyi harmincadok-hellyeknek is száma nem fogyhat/ harmincadot dupláson adnak, ezek készebbek másfele magokat dirigálni, hogysen erre járjanak, melly is Nagyságodnak nagy kárával leszen.

3. Hasonlóképpen az sóaknáról is kevés proventus obveniálhatott mind azon rátióra nézve, mind pedig azért, hogy az só árrát difficultálván az emberek, nem hordották, és az só rakásokban úgy hevert, keleti nem volt. Az só árrának auctióját még nem communicálhattuk az Nemes Vármegyékkel, Székely és Szász Székekkel s Városokkal, most proxime az Maros Vásárhelyen leendő mustrakor communicálljuk, és Nagyságodat alázatosan tudósíttjuk.

4. Az mint Nagyságod parancsolt Méltóságos Gróff Teleki Mihály Uram kedves Atyánkfiának az pénzverésnek elkezdése fe-

lől, még Hellenbachtul az formák el nem érkeztenek, edgyébiránt is sem rezünk nincsen, sem készpénzünk, az mivel elkezdhetnők, kölcsön sem találunk. És így semmi fundusunk nem lévén, azon oeconomiát nehezen kezdhettjük el. Azért mind rézről s mind pénzről ezen fundustételre Nagyságod méltóztassék megsejgétteni, deputálván ide Nagyságod kegyelmesen florenos hungaricales 100.000 és 2000 mássa rezet.

5. Annak felette úgy értettük Kegyelmes Urunk, hogy Nagy Bányán volnának valami fiscális borok, azon fundustételre méltóztassék Nagyságod azokat is ide convertálni.

6. Mivel Nagyságod azt is kegyelmessen parancsollja, hogy Nagyságodat az naturálék defectusa felől tempestive informálljuk, Nagyságod bölcsen megítfilheti, mint distraháltatott itt minden naturálé minden fiscalitásokban s minden Székekben mind az ellenségtől, mind az regula nélkül való independens milítiától. Rabutin Szebenben és Medgyesben takarította, az mi keze ügyében volt, az milítia pedig rendeletlenül alterált, sőt praedálta is. Azért, minthogy már Szakmár felszabadult, méltóztassék Nagyságod az partiumbeli Vármegyéket az naturálék iránt ide fordítottani, különben nem nisszük, hogy sufficiálhasson ez Haza.

7. Bágyoni Sigmond Uramat Nagyságod hasznos szolgájának nem ítfilljük. Az mint Nagyságodat Gróff Teleki Mihály Uram kedves Atyánkfia informálta, kivált az arany- és kenesőbányákban alattomban való distractiókba bizonyossan magát involváltnak lenni mondja. Azelőtt az aranyváltóságot és udvarbírótságot ott ketten viselték, és contrák voltak, most, hogy mind az kettőt Bágyoni Uram viseli, Nagyságod proventussának praejudiciumára látattik lenni.

8. Postamesternek, vagy tíz levélhordozó postákat kellettven tennünk, azoknak praeficiáltuk Nemzetes Kornis Mihály Atyánkfiát, mivel az levelekkel, commissiókkal az Székekre, Városokra és mindenfelé ottan-ottan dispositiókat kell kiküldözni. Nagyságodnak azért recommendálljuk alázatosan instálván, méltóztassék kegyelmesen confirmálni, mivel postamester nélkül nem lehetünk.¹⁸

9. Mivel az Nagyságod kegyelmes determinációja szerént az mostani revolútió után történt károk, violentiák és juxta contractum az adósságokról törvényes igazítást mind nekünk tennünk kell, mind az alsóbb székeken azok iránt az törvényeknek szükség folyni, több incommoditásoknak eltávoztatásiért, az igazságnak kikeresésére szükséges lévén az inquisítió és attestáció, melly is hogy már Nagyságod fejedelmi authoritásával és pecsétével expedíáltassanak, tanquam Electi Transylvaniae Principis, méltónak, sőt szükségesnek ítfilljük Nagyságod kegyelmes consensussa accedálván, különben magokat sokan impune elvonván az igazságtól való bizonyágtételről, az dolog jól végben nem mehet, egyébiránt is, hogy már az fő- és vicetisztek pecsétje az Nagyságod pecsétének praejudicálljon, illetlennek tartjuk.

18.

10. Nemzetes Nagy Sigmond Főcommissárius, Sándor János és Petneházi György Atyánkfiak supplicációjokat Nagyságodnak alázatosan recommendálljuk, mivel azokban levő dolgok az mi auctoritásunknak sphaeráját excedállják.

19.

Sub dato 12. Februarii, Claudiopoli. Marusszéki két tiszteknek írtunk e szerint.

Jóllehet a mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes intenciója szerint az Nemes Székelly Nátió nem tartoznék semmi expensákkal, hanem magokat tartoznak hadi állapotban magok inteteneálni, mindazáltal, minthogy Méltóságos Főgenerális Erdélyi Commendáns Gróff Forgács Simon Uram Ő Excellentiája közönséges Hazánk szabadulására jött be, és Maros Vásárhelyt Kegyelmetek Székiben pro publico bono kelletik Ő Excellentiájának egynehány napok alatt commorálni, intimálljuk azért Kegyelmeteknek, maga méltó reputációját előtte viselvén, Tekintetes Nemzetes Sárossi János Tanácsúr kedves Atyánkfia dispositiója szerint accomodállja úgy a provisiót, hogy legyen Kegyelmetek maga reputációjának integritássa. Eosdem sic facturi etc.

20.

Claudiopoli, sub dato 13. Februarii. A besztercei Bírónak e szerint expedíáltunk.

A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és a Nemes Ország szolgálattja promótiójára kezdendő hadi operációhoz igen szükséges lévén a puskapornak készítése, Méltóságos Főgenerális Erdélyi Commendáns Gróff Forgács Simon Úr Ő Excellentiája intimációjára kelletvén a puskaapor készítéséről való szükséges dispositiót tennünk, más helyekre magunk intéztünk commissáriusokat. Kegyelmetek jussát ez iránt is feltartván, Kegyelmednek intimálljuk, rendeljen az ott való malomhoz a puskaapor töretésére és procurálására olyan capax subjectumot commissáriusnak, ki a puskaapor töretésében hasznos előmenetellel, provideálhasson, az malmot pedig Kegyelmetek mindjárt készítesse ahhoz, hogy az iránt is remora és defectus ne legyen, egyébiránt ha Kegyelmed engedetlensége és improvisiója miatt azon dologban fogyatkozás leszen, gravis animadversio követi Kegyelmedet. Secus etc.

21.

Sub eodem dato. Ugyan besztercei Bírónak írtunk e szerint.

Gróf Pekri Lőrinc Ur kedves Atyánkfia írásából értjük, hogy már Ő kegyelme Kegyelmetek Székiből szarvasmarhát és ménessit amoveálta, bort és fűszerszámot is nem kíván, hanem kívánván csak az Asszony intertentióját, szekeres lovaival, az Asszony mellett lévő szolgálói lovaival és juhaival edgyütt ezen

includált specificáció szerént, míg Urunk ő Nagyságátul resolu-
lútiója jűne, hogy a Kegyelmetek erogációja quantumába accep-
táltatik, vagy nem? mellyet ugyan mű Kegyelmeteknek nem poron-
csolhatunk, mindazáltal ha Kegyelmetek az ő Kegyelme szolgál-
lattát respectusba vévén, azt cselekszi, nem ellenzük, ígírvén
ő kegyelme, hogy most az táboron Kegyelmetekért administrálta-
tott szénát curr. 100, zabot cub. 200, most ugyan kár nélkül
az juhait onnan nem amoveálhatná, már az dolog Kegyelmetek di-
scretiójában áll. De reliquo etc.

22.

Sub eodem dato. Méltóságos Generális Erdélyi Commendáns For-
gáts Simon Úrnak e szerént expediáltunk.

Az mi illeti a puskapor készítés dolgát, Nagyságod ugyan
ezen dolgot mikor gróff Teleki Mihály kedves Úri Atyánkfiának
ő Kegyelmének intimálta maga praesentiájában, már akkor is itt
in Consilio discurráltunk felőle, és mind együtt concludálván
rolla, expediáltunk commissáriust is annak procurálására, de
meg kell vallanunk, hogy ahhoz kívántató mediumokhoz igen ne-
hezen juthatunk, mellyben abban lehető késedelmet méltán cau-
sálhattják. Ami a Csáki András dolgát illeti, annak előtte jő-
vén Kegyelmes Urunktól negyednappal poroncsolatunk felőle,
mindjárt poroncsoltunk és inquisícióra is kibocsátottunk bizo-
nyos személyeket. A mi a Generál Adjutánt Hangosi Uramnak
hozzánk leküldött specificációját illeti, mű mind azokat az
puskapor, bűdöskő és terpentinián kívül procuráltattjuk, mind-
azáltal amazoknak is megszörzésiben munkálkodni tehetségünk
szerént ügyekezünk.

23.

Claudiopoli, sub dato 15. Februarii. Doboka, Belső Szolnok, kő-
várvidéki, Szatmár vármegyei Vicetiszteknek e szerént írtunk.

Az francia király Kegyelmes Urunkhoz ő Nagyságához menő
méltóságos követtjel¹⁹ már ide elérkezvén, holnap reggel innen
megindul, Szatmár fele mársussa leszen, melly e szerént dispo-
náltatott: első stációja leszen Boncida, második Deés, harma-
dik Soós Mező, negyedik Kővár, ötödik Nagy Bánya. Eddig mi dis-
ponáltunk provisió felől, elégedendő comitivát is adván mel-
léje. Kegyelmetek is előtte viselvén Kegyelmes Urunk ő Nagysá-
ga fejedelmi méltóságát, praevie tegyen olyan provisiót, hogy
defectus ne legyen, excipiálván méltóságához illendőképpen, és
elégedendő comitivát is adván melléje, előre pedig adjon hírt
Kegyelmetek továbbra is, hogy mindenütt jó provisióval készen
várják, 6-6 szekerek is, jó 6-6 ökrökkel vecturákra kívántat-
nak, azokról is provideálni szükséges. De coeterum etc.

24.

24.

Claudiopoli, sub dato 16. Februarii. Gróff Pekri Lőrinc Úrnak
így írtunk.

Kegyelmed levelét illendő respectussal vöttük, mellyből az Asszony ő Kegyelme, cselédi, lovak és juhok intertentiója iránt beszercei Uraiméknak teendő intimációkrul való kívánságát megértettük. Kegyelmednek kedveskedni, szolgálni jó szívvel kívánnánk, de maga is Kegyelmed tudja, hogy nekünk nincsen arra authoritásunk, egyébiránt is hűtünk formájában inserált köteleességünk ellen olyant nem cselekedhetünk, ha Kegyelmed az eddig való intertentió iránt beszercei Uraimékkal megedgyezhet, minekünk ellenünk nincsen. Vagy ha Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes poroncsolattja affelől érkezik, a mint Kegyelmed írja, másnak is ahhoz kell magát tartani. Ezután való intertentió iránt is ellenünk nincsen, ha beszercei Uraimék jóakarattjokbul megcselekszik, és míg Urunktól ő Nagyságától resolútió érkezik, in spem futurae acceptationis interteneállják. Mellyet mi ő kegyelmeknek nem is intimálhatunk, mindazonáltal recommendáltuk a Nemes Ország mellett való Kegyelmed hasznos szolgálattját, és hogy ő kegyelmek is azt méltó respectusban vegyék, pro refusione adják, ajándékon nem esik, ígirt Kegyelmed most is a táborron érettek administrálni szénát curr. 100, zabot cub. 200. Egyebekben szolgálni Kegyelmednek kívánunk.

25.

Claudiopoli, sub dato 17. Februarii. A passusokra commissiókot
e szerint expediáltunk.

Édes Hazánk és Nemzetünk securitássát Erdélyi Főgenerális Commendáns Méltóságos Gróff Forgács Simon Úr ő Excellentiája serio munkálkodni akarván, az erdélyi minden passusokra ezereskapitány Pongrácz György Uram ő kegyelme ezeriből álló bizonyos számú milítiát disponált, mellynek értelme nagyobb részént az, hogy a katonaság ez Országbul azon passuson által ki ne szökhessék. Kihez képest az ... passusra rendeltetvén lovashad nro. ..., poroncsoljuk azért Kegyelmeteknek authority functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio, azoknak mind magoknak, mind lovoknak intertentiójuk iránt erga quietantias provideáltasson. Az faluknak is mindenfelé hirdesék meg, hogy ha valaholott és kivált az passushoz közelbent járó, lappangó és praedáló katonaságot tapasztalnak, hírt adván a passuson lévő hadi tiszteknek, egyenlő segítséggel az olyan katonaságnak megfogadásában assistentiával legyenek. Úgy disponállja penig Kegyelmetek az falubéli szegéniséget az megírt dolognak observátiójára, hogy valamelly falu az ollyanok iránt való híradást és assistentiát posthabeállják, az falus bíró halállal büntettetik.

26.

Maros Vásárhellyt, sub dato 24. Februarii. Az Vármegyékre, Székekre, Várossokra commissiókot e szerint expediáltunk.

A mi Kegyelmes Urunk poroncsolattjából édes Hazánk közönséges hasznát és megmaradását illető kiválképpen való nagy dolgok interveniálván, kelletett sürgősséggel az Nemes Vármegyét, Székeket és Várossokat convocáltatnunk, hogy mind együtt communicatis consiliis a dolgoknak jó rendit folytatván, az közönséges Haza jóvát promoveálhassuk. Vévén azért ez commissiónkot, Kegyelmeteknek authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa intimálljuk, böcsületes követői által ad tertium futurae mensis Martii itt Marus Vásárhellyt compareálni el ne mulassa. Sok ideig Kegyelmeteket nem detinálljuk, mivel azon igyekezünk, hogy az Kegyelmetekkel communicálandó dolgok harmadnap alatt véghez mehessenek.

27.

Maros Vásárhellyt, sub dato 25. Februarii. Anno 1705. Csík, Gyergyó, Kászón Székeknek expediáltunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Az mű szemeink eleiben Nemzetes Csíkszéki Főkirálybíró Henter Benedek Atyánkfia ő kegyelme alázatos memoriálissát terjesztette, mellyből csudálkozással értjük az ő kegyelme személlyének Kegyelmetek előtt interveniált despectussát, annyira, hogy nemhogy Kegyelmetek a Nemes Széknek dolgainak igazgatását ő kegyelmével edgyütt ügyekezne munkálódni, sőt ugyan tacite az dolgoknak ő kegyelme elől való elfogásával tisztí authoritásából kifordítottani ügyekezik, sőt ugyan illetlen szabadságnak magoknak való vendicációjával sollicitálni és munkálódni akarják. Meg kell azért Kegyelmeteknek gondolkozni, és már egy ezen beállított functionis legitime perseverált főtisztinek csak propria authoritate nullo nixo sufficienti fundamento, miképpen munkálódhattja amotióját, a mennyiben münket Consiliumul illethető, simpliciter behűnt szemmel nem nézhettjük, mivelhogy in publico statu gonosz consequentiát importálható dolog az, hanem az ki az olyan tilalmas munkát az mi hírünk nélkül folytattja, annak idejében kikerestetni és a mű Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának pro ulteriori dispositione el nem mulathattjuk. Kegyelmeteknek azért tartozó kötelességünk szerint intimálljuk authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, említett Henter Benedek Atyánkfiát ő kegyelmét beállított főtisztiségiben turbálni ne merészellje, mert mű azt Kegyelmeteknek soha meg nem engedjük, ha mi olyan gravaminái Kegyelmeteknek ő kegyelme ellen vadnak, méltó, hogy előnkben reportállják, és feltalálljuk orvosságának módját.

28.

Sub eodem dato, loco et anno. Besztercei Bírónak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága decretumát praesentáltatván az Méltóságos Gróff és Generális Pekri Lőrinc Úr kedves Atyánkfia Ő kegyelme az Méltóságos Gróff Asszony Ő kegyelme besztercei intertentiója iránt, mellynek tenora Kegyelmeteket, úgy látjuk, securussá teszi, mivel az mit ezután erogálnak azon sürgősre, az Kegyelmetek quantumában acceptáltatik minden bizonnyal. Amit pedig ennek előtte erogáltak, abban ilyen modalitást vevvenek fel, hogy az megnevezett Gróff Atyánkfia Ő kegyelmével ineáljanak azokról speciális compütust, és mind az Úr, mind Kegyelmed subscribálván, küldjék ide az mű kezünkhez. Az Város pecsétte is legyen rajta autentizálván, miről jobban lehet Kegyelmetek jövőendőbeli consolációja. Sic facturi etc. etc. etc.

29.

Marusvásárhellyt, sub dato die 26. Februarii. Anno 1705. A Szász Székekre e szerint írtunk.

Noha ennek előtte bizonyos idővel az Méltóságos Gróff és Erdélyi Főgenerális, Gémesi Forgáts Simon Uram dispositióját bizonyos számú tábori lovaknak minden készületével, a pár puskákon kívül, együtt való praestálásául, úgy bizonyos portális gyalogoknak eléállításául in scriptis vette volt, mellyeket is úgy hisszük, hogy Kegyelmetek készen tartott, vévén azért Kegyelmetek ez commissiónkot, az megírt lovakot minden készséggel ad tertium proxime futuri mensis Martii, a portális gyalogokat is, juxta factam repartitionem ad medium ejusdem mensis Martii, ide okvetetlen előnkben sistálni el ne mulassák, hogy Kegyelmetek az fogyatkozásért kemény executiót ne szenvedjen.

30.

Marusvásárhellyt, sub dato 26. Februarii. Anno 1705. Torda Várossának írt levél.

Praemissis praemittendis. Requiráltatván ez commissiónk által, valaminemű sürgős requisítumokat Inspector Commissarius Vízaknai György Atyánkfia kíván, azoknak jó móddal való elkészítésében munkálodni ügyekezzenek, tudósítván költségtekről s fáradságtokról, Ő kegyelmétől fizetéstek illendőképpen megleszen, amellyben is hogy engedelmeskedjete, poroncsoljuk.

31.

Sub eodem dato, loco et anno. Ajtai Mihály Uramnak írtunk e szerint.²⁰

Praemissis praemittendis. Az pénzveréshez kolosvári Doctor Vízaknai György Atyánkfiát rendelve commissáriusnak, az mint informáltatunk, ott Bányán a minházban vagyon azon szükséghez kívántató kész instrumentumok, minthogy penig itt mostan a pénzverésnek felállítatására azok igen szükségesek, ottan penig citra necessitatem olyan szerszámok elegendendők találtnak, requiráltatván Kegyelmednek ez commissiónk által, az colosvári Inspector Commissárius specificációját azok iránt látván, expediált embere keziben subministráltassa, insinuáltatván nagybányai Bíró Uramnak, azon eszközöket szállíttassa Kővár Vidékiig.

32.

Sub eodem dato, loco et anno. Földvári Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Az ágyúk számára kívántatván bizonyos számú mása vasak, requiráltatván azért ez commissiónk által, mindjárt adjon azon szükségre 15, tizenöt mása vasakot és szállíttassa bizonyos embere által Colosvárra. Im pátens commissiónkot küldöttük Kegyelmed keziben, hogy azzal az elszállítást procurálja. Kegyelmed az Vármegye tisztei assistentiájok által elszállíthatthattja Fejérvárig. Fogyatkozást Kegyelmed ne cselekedjék.

33.

Marusvásárhellyt, sub dato 27. Februarii. Anno 1705. Vízaknai György Uramnak írtunk e szerint.²¹

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelit vettük, hogy némelly dolgokról tudósított, jól cselekedte. Az mi illeti az német mesterrel edgyütt Kegyelmed Torockóra való fáradozását, igenis jóvalljuk, és ugyan commissionaliter nekik is írtunk, requirálván Kegyelmed őket, a szükség szerint való requisítumokat praestálni el ne mulassák, fogyatkozás, Kegyelmed benünket tudósítván, benne nem leszen, ha mi olyan fizetést praetendálnak, megfizetünk nekik.

A pénzveréshez kívántató absens requisítumokat ami illeti, ime írtunk a nagybányai Inspector Ajtai Mihály Uramnak, hogy ő kegyelme requiráltatván, mindazokat subministráltassa. Kegyelmed az másik német mestert a másik commissióval küldje oda, és szállíttassa helyben.

A mi illeti az ágyúkhöz kívántató vasszerszám defectusokat, poroncsoltunk hunyadi Fiscális Inspector Földvári György Uramnak, hogy onnét Hunyadról administráltasson proprio 15 mása vasakot azon szükségre, neki szolló levelünköt egy pátens

33.

commissiõnkkal edgyütt küldje meg. Hasonlóképpen a melly német Bányára kimégyen, annak is írtunk egy pátens commissiõt, hogy azzal szállíthassa jobb móddal Kolosvárra azokat az instrumentumokat.

34.

Sub dato 27. Februarii. Anno 17o5. Az Erdélyi Főgenerálisnak írtunk e szerént.

Az Méltóságos Generális intimatoria levelét bizodalmasan vevén, mindjárt egy Apati László [nevű] levelünk megadó embert küldöttünk oda a postamesteri hivatalnak folytatására. Annak felette bizodalmasan akarók az Méltóságos Generálisnak érté-sire adnunk: mü itt igen kevés securitással vagyunk, nincs semmi gvárdiánk, nem lévén, tartunk attól, az alá s fel [járó] és itt megrészegedő, insolentiákat patrálni szerető katonaság jövéen-menvén, authoritásunkot fogja turbálni, kiválképpen már mindennap az magazinumban aggerálendő naturálék azok által injuriose distraháltatván. Minek okáért igen szükséges, ha bizonyos számú gyalog és lovas quárdia ide disponáltatik, kivált az lovas az portió hajtására gyakorta meg fog kívántattni. Ez iránt az Méltóságos Generális seria dispositióját bizodalmasan várjuk. Azomban az Méltóságos Fejedelem Urunk Ő Nagysága poroncsolattját már jó üdövel ennek elötte vevén az Havasalföldi Vajdával való correspondentia iránt, tuniillik valami zab vagy kölesnek rézért vagy egyéb cambiumért ide az hadak számára való transpositió végett. Már mü az Méltóságos Generális Úrral egyet akarván abban értenünk, mivel hogy az Vajda embere ott vagyon, és az iránt való tracta instituáltatván confirmálódhatik is, hogy ez Hazában az abrak iránt való defectus tolláltassék. Melly iránt minemű determinatiót fog a Méltóságos Generális tenni, bizodalmason arról való tudósítását elvárjuk.

35.

Marusvásárhely, sub dato 27. Februarii. Az Méltóságos Fejedelemnek e szerint írtunk.²²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának etc. Nekünk természet szerént való Jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának engedelmesen írók.²³

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem! nekünk Jó Kegyelmes Urunk s Fejedelmünk!

Isten Nagyságodat minden dolgaiban szerencséltesse, alá-zatoson kívánnjuk. Nagyságod sub datis 5ta et 11. mensis Februarii Kis Tapolcsánról írt négy rendbéli commissiõt alá-zatos engedelmességgel vettük. Az mi illeti az fennálló hadak intertentióját, megvalljuk Kegyelmes Urunk, hogy ez szegény

Hazában az hadak intertentiójára szükséges mediumok igen nagy mértékben distraháltattanak, mindazonáltal nagy Istenünk Ő Felsége kegyelme, hogy még eddig az hadak nem voltak fogyatkozva. Mű a Nagyságod parancsolattja szerint az fiscalításokban valamennyi naturálék találtatnak, az hadak számára minden nap erogáltattjuk, és ugyan azonkívül is az mi felvetés már az Nemes Vármegyékre, Székekre, Városokra vagyon, aszt mint magazinális helyre, Marus Vásárhelyre szállítani disponáltuk, holott is az dolognak szoros exigentiájára nézve nekünk is continuuskodnunk kell bizonyos ideig. Az mi az hadak számára kívántató abrak vagy köles iránt az Havasalföldi Vajdával való correspondentiát illeti: mű Kegyelmes Urunk, Méltóságos Gróff Erdélyi Főgenerális Forgács Simon Úrral azon materiában egyetértvén, azon leszünk, hogy az oda való requisítiót instituáltatván, cum successu azon dolgot véghez is vihessük.

Az mi illeti az hadak számára kívántatott aba dolgát, Colosvárra érkezvén azon francia generális követ úr, requiráltuk felőlle, de resolútiójából úgy láttuk, hogy ahhoz nem bízhatunk.

Az mi a Csáki András dolgát illeti: mű Kegyelmes Urunk, mihelyen az Nagyságod commissióját arrul vettük, mindjárt inquisitorokat rendeltünk, kik is még eddig azon munkában foglalatostkodnak, mihelyen véghezmegyen, Nagyságodnak az inquisítiót felküldeni el nem mulattjuk. Az melly portiákat és dézmákat Gróff Pekri Lőrinc kedves Atyánkfia Ő kegyelme számára Nagyságod assignáltatni parancsolt, azokat Ő kegyelme számára assignáltattuk. Az mi illeti az Asszony intertentiója dolgát, mű úgy disponáltuk, hogy valamit ennek előtte az beszterceiek azon szükségre erogáltanak, arról tevén az említett Gróff Úrral compútust, mellyet Nagyságodnak pro uberiori informatione annak utánna megküldjük. Az mit penig azután erogálnak, az quamtumokban acceptáltatik a jó rend és Nagyságod kegyelmes dispositiója szerint.

Az mi illeti az már felvetett tíz vagy valamivel több ezer magyar forintoknak dolgát, magunk is tudván ez Hazának az közönséges imposíciókban usuált rendit, úgy ítéltük volt, hogy convocáltatnók az Nemes Vármegyéket, Székeket és Városokat, de Nagyságod híre és consensussa nélkül attentálni nem akartuk. Jöven már Nagyságod az iránt való kegyelmes tetszése, mindjárt kiírtunk, és ad diem tertium proxime affuturi mensis Martii, ide Marus Vásárhelyre az Nemes Vármegyéket, Székeket és Városokat convocáltattjuk, mind az felvetett adó dolgát, mind egyéb publicomokat jó renddel akarván Ő kegyelmeknek proponálni.

Hogy Nagyságod Jó Mihály Atyánkfiát az conservátorságnak tisztiben méltóztatott kegyelmesen az mi recommendatióinkra confirmálni, alázatosan Nagyságodnak megszolgálljuk. Az mi az Ecsedi Péter Atyánkfia személyét illeti: igaz, hogy exactorra is nagy szükségünk vagyon, de nem lévén alkalmatossabb ember egy Ő kegyelménél, az sóinspectorságra /mint olyan nagy dologra/, Ő kegyelmét Nagyságod kegyelmes resolútiója által

35.

applicáltatni recommendálljuk, lévén Méltóságos Herceg Apaffi Mihály Urunknak egy Király Sámuel nevű exactor szolgája, ki is ő kegyelme helyében sufficiálhat alkalmazatosan. Nagyságod az iránt való kegyelmes resolútióját alázatosan várjuk.

Az mi illeti Nagyságod az enyedi collegium iránt lett kegyelmes collátióját, azt Gróff Teleki Mihály kedves Atyánkfia ő kegyelme administráltatni, minél jobban lehet administráltatni, el nem mulattja.

Az mi az tábori mészárszékek és korcsomák felállíttatását nézi és illeti, naponként munkások vagyunk benne, minél jobb móddal azokat instituáltathassuk.

Becsületes Atyánkfia Henter Benedek Csíki Főkirálybíró ő kegyelme memoriálissát includáltuk alázatosan, melyből Nagyságod megértheti, miképpen egy Tamás Deák nevű nemesember ő kegyelmét akarja főtisztségitül amoveáltatni, magát nem is az Székben, hanem az táboron választatván főkirálybírónak. Úgy hisszük, az Szék nevezeti alatt Nagyságodat az iránt meg fogják találni. Minthogy pedig eleitül fogva azon főtisztséget főrenden levő nemesemberek viselték, úgy ezután is az olyanokat illetheti. Alázatosan instálunk Nagyságodnak, méltóztas-sék említett Henter Benedek Atyánkfiát kegyelmesen azon főkirálybírósgábeli tisztiben meghagyni, az minthogy semmi rendeletlenséggel és törvényteleniséggel nem is vádoltatott eddig, várván az iránt is Nagyságod kegyelmes parancsolattját. Mindezek után az nagy Isten gondviselése alá ajánlván Nagyságodat, tartsa és marassza édes Hazánk jóvára jó egészségben, mi is pedig életünk fottáig maradunk az mi Kegyes Urunknak Nagyságodnak igaz engedelmes hívei, alázatos szolgálói
Marus Vásárhely, 27. Februarii. Anno 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

36.

Marus Vásárhelyt, die 28. Februarii. Anno 1705. Besztercei Bírónak így írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed sub dato 25. Februarii nekünk expediált levelét elvöttük, hogy Kegyelmed az puska-por készítésére mind a malmot, mind a subjectumot disponálta, Kegyes Urunk ő Nagysága s édes Hazánk urgens szolgálattja aszt kívánván, aszt jól cselekedte, kötelességének felelt meg, de hogy másunna most oda saletrum convertáltassék azon Kegyelmetekre repartiált puskapornak supleálására, abban mód nincsen, hanem Kegyelmed mind a saletrumot úgy készítesse, mind a bűdöskőre olyan provisiója legyen, hogy azon oda disponált 40 véka puskapornak praeparátiójában defectus ne legyen, lehet Kegyelmetek Várossában elégséges bűdöskő, hogy ha annyéra nem volna is, procurállja Kegyelmed, és az mostani pénzquantumában acceptáltatik. Insuper tudja Kegyelmed, az elmúlt ősszel kolosvári bloquádához ígért volt Kegyelmed puska-port cent. 6, mely is Kegyelmednél maradván, annál hamarébb

40.

supleálhattja Kegyelmed ez mostani oda disponált puskaport. Az Commissáriátustól odamenő assignáció szerint Nemzetes Vitézlő Jánosfalvi János Atyánkfia kezében adminisztráltasson Kegyelmed hung. flor. 300. Hogy Kegyelmed mindezeket kötelessége szerint sine omni mora effectuáltassa, autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate clementissime attributa serio parancsolljuk. Etc.

MÁRCIUS

37.

Marus Vásárhelyt, die 3tia Martii 1705. Nagy Sigmond Uramnak ez szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Vévén Kegyelmed ez commissiónkot, az görgényi várban késértetett labonc németek intertentiójokra disponálljon négy vágómarhákról.

38.

Ugyan Nagy Sigmond Uramnak sub dato 3tia Martii.

Mivelhogy a háromszéki vitézlő rendeknek Brassó alatt continue feltartani kellett portázás miatt, és egyébiránt a német által lött sok pusztulások miatt subsistentiájokat telljességen ex proprio fundo nem remélhetik, szükségesképpen pro certa refusione disponállja Kegyelmed számokra a Barcára repartiáltatott quantumot. Etc.

39.

Eodem ugyan Nagy Sigmond Uramnak.

Vévén Kegyelmed ez commissiónkot, ex Commissariatu disponálljon és adasson a besztercei fundusból közönséges szükségre Jánosfalvi János Atyánkfia kezében flor. hung. 300, id est háromszáz magyar forintokat etc.

40.

Marus Vásárhelyt, die 4ta Martii. Anno 1705. Ungur János Uramnak ez szerint írtunk.

Úgy informáltattunk, hogy in abusum menvén ez Országban levő minden harmincadot tartó passusokon járó kelő kereskedő emberektől exigálandó némely jövedelmek, a minthogy nem elégedvén meg az régi boldog emlékezetű királyok és fejedelmektől felállítottatott vectigálokkal, bizonyos praetextuális titulusok alatt az kereskedőket az egész ország kárával taxálták, és de praesenti taxállják is, nevezet szerint a pretium naturale in abusum felette nagy dispendiumot szerezvén az kereskedő rendeknek. Kegyelmednek parancsolljuk autoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa, Kegyelmed maga expositiója szerint azon pretium naturálék extorsióját ne prac-

40.

tizállja, contentus lévén a regula szerént való taxával etc. Megengedettet Kegyelmednek, hogy fogadjon két lovas legényeket, kiknek fizetések singillatim lészen flor. hung. 30 és egy vég aba, ez rátiójában acceptáltatik, csak valóságos hasznát mutassa azoknak ennek utánna kívántató szolgálatjokban etc.

41.

Maros Vásárhelyt, sub dato 4ta Martii 17o5. Az Szász Székekre, úgy mint Segesvár Székre, Beszterce, Nagy Sink, Kőhalom Székekre e szerént expediáltunk.

Elkerülhetetlen szükségre nézve kelletvén a Consilium mellett bizonyos számú postakatonákat állíttatnunk, melyre nézve rendeltük, hogy Kegyelmetek minél hamarább a Székben kerestessen jó két lovakat, a kiken azon szolgálat continuálthassék. Azokat pedig, egy bizonyos embert rendelvén melléje, vezessék ide, és itt megbecsültetvén, Kegyelmetek Székinek quantumában acceptáltatik, valamennyibe az árra fog determináltatni etc.

42.

Maros Vásárhelyt, sub dato 5ta Martii 17o5. A Méltóságos Fejedelemnek e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Nagyságod kegyelmes instructiója szerént, paragraphus 11. a só árra auctiója felől való kegyelmes poroncsolattját akarván a Nemes Vármegyékkel, Székely és Szász Székekkel s Városokkal communicálnunk, Colosvárat létünkben nem effectuálhattuk, Méltóságos Főgenerális Uram indicálván a mustrát ad 25. praeteriti mensis Februarii ide Marus Vásárhelyre, jónak ítéltük volt akkor communicálni, de az megváltozván, mindeddig is nem lehetett disponálnunk a Vármegyéket és Székeket s Várossokat, már pedig Nagyságod kegyelmes commissiója sub dato 11. Februarii érkezvén, hogy az imposíciókat mikor tesszük, a Nemes Vármegyék, Székek és Városok consensusával álljunk, a mint Nagyságodnak alázatossan megírtuk volt, ad 3tium praesentis convocáltattuk volt ide Marus Vásárhelyre a Nemes Vármegyéket, Székely és Szász Székeket s Várossokat, Méltóságos Generális Uram hírével és tetszéséből is, mind azért, hogy azon só ára auctiójában disponálljunk, az anticipate lött imposítióra consensusokat vévén ratificáltassuk, puskapor dolgát és egyéb interveniálható Nagyságod és Haza szolgálatját illető dolgokat is communicálván, promoveálhassuk. Erre való nézve szükségesképpen kellett a Székely Székeket convocáltatnunk, lévén Udvarhelyszékben egy fiscális sóakna²⁴, és midőn már a követek érkeznek, tegnap Méltóságos Generális Uram micsodás leveleket küldött nekünk mind a confluxus, mind az oláh papokra repartiált quantum iránt, Nagyságodnak in veris paribus elküldöttük, kötelességünk tartván Nagyságodat alázatossan informálni. Elhisszük ugyan, Méltóságos Generális Uram erdélyi becsületes Atyánkfia intimátiójából cse-

lekedte ezt, mindazáltal ha úgy kell a dolognak folyni, valami rövidség a Nagyságod és Haza szolgálattjában eshetik, nekünk Nagyságod nem imputálhattja, mind Isten s mind Nagyságod előtt, sőt édes Hazánk előtt is abszolútusoknak tarthattjuk magunkat. A mi az oláh papok dolgát illeti, az bizonyos dolog, hogy sub praetextu unionis a Hazán forgó elviselhetetlen német portiózástól akarták magokat eximálni, defraudálták mind a catholicus státust, mind penig a Hazát, ha némellyek közzüllők valamit in speciem cselekedtek is, de ugyan csak a régi ritusokat observállják, úgyis tudjuk, azzal igen offendálódtanak volt mind a vajdák, mind törökországi patriarcha, görögség, kozákság és muszka, hoc rerum statu tarthatni, ha inkább megindulnak rajta, egyébiránt Hazánk ilyen állapotjában hogy exemplálhassák magokat, Nagyságod bölcsen megítélheti, úgy hisszük, a státusok inkább offendálódnak azzal, hogy semmint az oláhok a papok adózásával, a Nemes Ország approbált articulussi ellen ügyekezvén ilyen szoros ügyünkben az eddig rajtok forgott terehviseléstől magokat eximálni. Sajnáljuk és szégyenljük is, hogy Nagyságod s Hazánk szolgálattjára célozó jó ügyekezetünk [conventiculumra]²⁵ magyaráztatik. Az confluxusnak már beállása, folyása és kimenetele mint lészen, Nagyságodat alázatosan tudósítjuk.

Maros Vásárhely, sub dato 7ma Martii. 17o5. A Méltóságos Generálisnak e szerint expediáltunk.

Praemissis praemittendis. A Méltóságos Generális levelét sub dato 4. et 5. praesentis Segesvárrul nagy böcsülettel vőtük. A mi a commissáriusok dolgát illeti: hogy azt hirtelen leírassuk, most állván fel a Commissáriatusság, az lehetetlen. Vevén intimátióját a Méltóságos Generálisnak a Tekéntes Nemzetes Gyürki Pál Uram marschussa és commendója alatt levő hadak jövetele iránt, mentest Nemzetes Kabós Gábor Atyánkfiaát rendeltük, s expediáltuk is elégséges instructióval, de több commissáriust /holott több kívántatott volna/, nem rendelhattunk, mivel a Vármegyék zászlója alatt vadnak. A mint értjük penig, az előtt negyednappal ment ordere ex Generalatu, hogy induljon, mi penig most tudjuk Méltóságos Generális Uram intimátióját, azért kívánhattuk, hogy elébb tudósítsunk, mert ezekből származható okból ha folytatkozás lészen, senki minket méltán nem okozhat. Az is megeshetik ezentúl, míg commissáriusokért ad Generalatum visszaírnunk, elé s hátra járván a tudósítás, az üdö telése miá a milítia szenved, a Haza pusztul. Melyhez képest a mikor intimátiója jó ezentúl a Méltóságos Generálisnak, a Vármegyék zászlója alól commissáriust is küldjön. A Kraszna Vármegyében rendeltetett hadaknak az erdélyi Vármegyékről hogy mű élést rendelhessünk, módját nem láttjuk, mivel a vecturázással elrontják a szegénységet, ki sem telik. Szamos Újvár alá 900 személyből álló hadnál több,

43.

Pongrácz György Uram regimentjebeli öt sereg azonkívül vagyon disponálva, az kiknek intertentiója Belső Szolnok Vármegyéből is alig telhetik ki, annál inkább megítélheti a Méltóságos Generális, hogy hogy vecturáztathasson ki Somlyó felé és interteneálhassa az ott collocált milítiát, honnét telhetik ki. Etc.

44.

Maros Vásárhely, die 7. Martii. 1705. Gyürki Pál Uramnak írtunk e szerént.

Az Méltóságos Generális Commendáns ő Excellentiája dispositiója szerént onnan kívül Magyar Ország felől bėjött egy lovas, más gyalog regimentjeknek errefelé kelletvén jőni, azokkal együtt Kegyelmed mellé rendeltük commissáriusnak levelünk praesentáló Nemzetes Kabós Gábor Atyánkfiát, ki is a hadaknak errefelé való mársussokat Kegyelmednek praesentálja, minthogy minél több commissáriust oda nem küldhettünk, ott a Városban levő nemesség közül a mennyi szükség lészen, accomodálhat Kegyelmed. Insimul kérjük bizodalmason Kegyelmedet, a mennyiben lehet, tegyen olyan dispositiót, hogy a szegénység felettébb ne aggraváltassék, jó előre a vármegyei tisztekné provisió iránt tudósítást tévén, kiknek mű is parancsoltunk, hogy defectus a provisió iránt ne legyen, mindenütt adatván a szegénységnek quietantiákat de expensis, hogy in Commissariatu quietantiákban acceptáltathassék. A vonómarhák iránt Kegyelmed bennünket tudósítson, hogy abban is fogyatkozás ne legyen, mennyi számú kívántatik cum circumstantiis etc.

45.

Marus Vásárhely, 7ma Martii 1705. Colos Vármegye alsó és Torda Vármegye felső s alsó járásának e szerént írtunk s resolváltunk.

Magyar Ország felől jővén bé most egy lovas-, más gyalog-regimentek, kiknek marschussokat ide includáltuk, Kegyelmetek azért a státiókon mindenütt szorgalmatos és panasz nélkül való provisióval legyen. A szegénységnek mindenütt de quietantiis provideálljanak, hogy expensájok a Commissáriátuson quantum-jokban acceptáltassék. Azomban jó idején a munftiók eleiben elégséges vonómarhákról tegyenek provisiót és jó dispositiót, hogy mihelyen veszik a parancsolatot, mindjárt indíthassák őket. Prima státió: Ajton, Pata, Rőd; 2. státió: Torda; 3.: Alsó s Felső Detrehem, Kők, Tóhát; 4.: Szengyel, Keménytelke; 5.: Bánd, Madaras; 6.: Vásárhely. Etc.

46.

Marus Vásárhely, die 4ta Martii. Anno 1705. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Uramnak e szerént expedíáltunk.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Főgenerális 3. praesentis Ebesfalváról írott két rendbéli leveleit nagy res-

pectussal vöttük, egyiket, melyben Méltóságos Generális solen-
niter protestál a mostani confluxus ellen, kivált hogy az Nemes Székely Székeket is convocáltattuk, intimálván, hogy propria autoritate országgyűlését ne indítsen és tartson az Consilium, és hogy az szászoknak s portásoknak előállítottassán, s úgy Kegyelmes Urunknak kiadattott instructióján kívül más discursusokra ne fakadjon s tractát indítsen. Másikot, melyben az unitus oláh papokra való quantumnak repartícióját igazságosnak nem ítélvén, sőt az oláh nemzetnek disgustált[at]ás-sára, ez iránt sublevállja és protegállja. Az mi az első ill-ti, emlékezik az Méltóságos Generális arra, midőn officiumokban való beállításunk után az Méltóságos Generális szállásán conferáltunk volna, concludáltattuk, hogy midőn az Méltóságos Generális itt Marus Vásárhelyt 25. praeteriti mensis az hadakot megmustrállja, az Consilium compareálván, itt concludáltattunk, az melyek pro publico bono szükségesek lesznek, nevezet szerint az quantumnak felvettése és az só árrának auctiója juxta instructionis nobis a Sua Serenitate demandatae punctum 11. De az Méltóságos Generális intentiója ellen ezen musta-terminusnak meg kellett volna változni, az méltóságos francia követ jövettele alkalmatosságával kételenítettünk az naturálékat felvetni és repartíálni, és eziránt való repartíciókat elküldeni, vigyázzván az mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága szolgálattjában való hadak intertentiójára. Mellyet megírván az mű Kegyelmes Urunk ő Nagyságának, hogy mint kellett anticipálnunk, ő Nagysága nekünk küldött commissiójában serio parancsolt, hogy mikor afféle imposíciók lesznek, álljunk az Nemes Vármegyék, Székek és Városok consensussával, melyre nézve, hogy mind az só árra auctióját proponálván, instructiónk szerint az Nemes Vármegyéket, Székeket és Várossokat arra disponálhassuk, mind az anticipato imponált és repartíált quantumoknak ratificációját secundálhassuk, az Méltóságos Generális instructióját, portális gyalogok és puskapor és egyéb interveniálható, Kegyelmes Urunk ő Nagysága és Haza szolgálattját illető dolgokat promoveálhassuk, tetszett, hogy ad diem 3. praesentis mensis az Nemes Vármegyéket, Székeket és Várossokat convocáltassuk, mellyet ittlétiben az Méltóságos Generálisnak Barcsai Mihály és Teleki Mihály Uraim kedves Atyánkfiai proponálván, tetszett és jóvallotta is az Méltóságos Generális; és így expediáltattuk is az convocator[iá]kat²⁶[nem] Nemes Ország gyűlésére, hanem csak azon confluxusra, nem magunktól valami conventiculum-ra, hanem Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes instructiója és commissiója szerint, az Méltóságos Generális consensussából is, az közönséges jónak promótiójára. Hogy az Székely Székeket is convocáltuk, annak úgy kellett lenni: 1. mind az só dolgára nézve, lévén Udvarhelyszéken fiscusnak sóakna²⁷, melyből az Székelység nagyobb részent szokott élni; 2. mind az székely milítiának az projectált quantumokból való percipiálására nézve, holott ha mit in casu defectus Vármegyéken vagy Szász Szé-

keken percipiál, refundálniok kell juxta punctum instructionis nostrae 5tum. Az minthogy most is az Méltóságos Generális bras-sai bloquádában való hadra az barcai quantumnak conversióját intimálván, hogy megcselekedtük, illendőnek és méltónak ítélvén, ugyancsak az Vármegyéknek, Székeknek és Városoknak consensussával akartuk ratificálni, és ha mit egyébűtt is percipiáltak, ezeket per refusionem abrakul[a]²⁸ milítia számára prae-parálnunk és convertálnunk; 3. mind azért, hogy valami idétlen úrság az státusok és nátiók közé az mű mostani hivattalunk által Kegyelmes Urunk Ő Nagysága méltóságának praejudiciumára ne inprodúcáltasson, hollott mindenkor minden közönséges dolog az három nációnak consensussával löttek és roborálódtak, ámbár valamelyiket praecise azon dolog sejunctim nem illette is; 4to. mind azért, hogy így annál inkább Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálattjára és az Haza jóvára célzó dolgokban uniáltassanak, és ne separáltassanak, és per hoc disgustáltassanak is az nátiók, kihadgyatván valamelyeket ex publica rerum conclusionem, sőt hogy az conjunctio által egyik az másikat animállja és urgeállja az közjónak promótiójára; ultimó pedig, hogy az Nagyságod intertentiójára unitis consiliis provideálhatnak, illetvén az Országot közönségesen. Országgyűlését penig sem promulgáltuk, sem inchoálni nem akartuk, nem is akarunk, melyre res ipsa testis, egy regalistát sem convocáltattunk, az nátiók pecsétét sem kívántuk ide hoznia, annál inkább conventiculumot nem kezdetünk s nem is kezdünk, Kegyelmes Urunk s Hazánk jóvára ut supra célózván, az Méltóságos Generális consensussából convocáltattuk azon confluxusra, de más nem gondolván, quod res est ex pravo affecto et mala intentione az Méltóságos Generális előtt idegennül és balul magyorázni, és az dologra moveálta, vétkezett Isten, Kegyelmes Urunk s Hazánkhoz tartozó kötelessége ellen, sőt az Méltóságos Generális ellen is, nem is tulajdonítjuk így az Méltóságos Generálisnak, mint az olyan ember concursussának ezen dolgot. Az mi pedig az oláh papok dolgát illeti, az bizonyos, hogy sub praetextu unionis az Hazán forgó elviselhetetlen német portiőzástól akarták magokat eximálni; defraudálták mind az catholicus státust, mind penig az Hazát, ha némellyek közülük valamit in speciem cselekedtenek is, de ugyancsak az régi intertentiót observálljuk, és az halgattókkal²⁹ is observáltattjuk, úgyis tudjuk, akkor is az dologgal igen offendálódtanak volt mind a 3 vajdák³⁰, mind törökországi pátriarcha, görög, kozákság és muszka, hoc rerum statu annál inkább megindulnának rajta, ha az oláh papok magok sublevátiójokra és privátumokra nézve azon halgattójakat azon únióra adigálnák, el is szélednének az oláhok, minthogy még akkor is az püspökre³¹ fúriáltak; egyébiránt is Hazánk ilyen állapotjában exemptálhassák magokat az oláh papok, az Méltóságos Generális bölcsen megíttélhetti, az Nemes Ország approbált articulusi ellen, sőt nemhogy az kik mindenkor adózni tartoztak, Hazánk ilyen extremitássában eximáltatnának, de

még az kik nem tartoznak is de antiquo jure et usu, azoknak is ezen ügyet méltó volna segíteni tehetségek szerint, úgy hiszszük, az státusok inkább offendálódnak az oláh papok exemptálásokkal, mintsem az oláhok papjok adózásával. Mindezeket kötelességünk azt hozván, az mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága előtt is alázatossan detegálljuk, az Méltóságos Generálist kérjük, azon információinkból és Főcommissárius Nagy Sigmond Attyánkfia bővebben való verbális relációjából felvévén ezen dolgokat, mind magában hittesse el Kegyelmes Urunk s Hazánk jóvára célzó ügyekezettünket, mind pedig abban munket ne akadályozzon más emberek sinistra információjokra és exposíciójokra nézve, sőt inkább maga Hazánkhoz való affectiója szerint secundáljon, és ha kik afféle sinistra információra és intimációra leszen, ne admittállja, sőt nekünk, az dolognak jó rendi azt kívánván, aperiállja. Etc. Etc.

Marus Vásárhely, die 5ta Martii. Fejér vármegyei tiszteknek írtunk. Anno 1705.

Praemissis praemittendis. Jól emlékezik rá Kegyelmetek, hogy ex Consilio olyan poroncsolattunk ment vala ki, hogy az szénás helyekkel administráltassa Kegyelmetek az szénátlan helyeknek szénabeli quantumának defectussát, és az olyan szénátlan helyek az szerint érettek szénát administrált helyeknek minden szekér szénáért cum flor. hung. 3 tegyenek refúsiót, de az mint értjük, Kegyelmetek az Fejérvárhoz tartozó fiscalis falukon és másutt is a szénának szekereiért flor. hung. 5 vészen. Parancsolljuk azért ex superabundanti Kegyelmeteknek, az kiment dispositióhoz ut praemissum alkalmaztassák magokat, egyébiránt bizony megbúsulnak miatta, és megkérjük, honnét vette Kegyelmetek azt az authoritást. Etc. etc.

Marus Vásárhely, sub dato 5. Martii. Anno 1705. Az Szász Székekre az portális gyalogok iránt, szekerek iránt írtunk ez szerint.

Méltóságos Generális Commendáns Gróff Forgács Simon Uram szoros intimációja egynehány ízben jövéen mind a portális gyalogok, mind az nyerges lovak s mind az szekerek kiállítássa végett, hogy minden azokhoz kívántató jó készüllettekkel már in promptu sistálhatnának. Esvén azért Kegyelmetekre portális gyalog nro. ..., nyerges lovak a már egyszer kiment és Kegyelmetek által el is vött dispositiónk száma szerint, tábori szekerek pedig nro. ... Mindezeknek praestáltatássa unalmas késedelmet nem szenvedhetvén, parancsolljuk Kegyelmeteknek auctoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, mind az portális gyalogokat juxta numerum praespecificatum, mind az nyerges lovakat praestáltatni minél hamarébb el ne mu-

48.

lassák. Az kiállítandó szekerek dolgát pedig Kegyelmetek így értse: minden szekér jó 6-6 ökörrrel, jó készüléttel legyen, 2-2 jó zálogos béres mellette, kiknek is fizetéssek 1-1 hóra determináltattott 3-3 magyar forint, azt Kegyelmetek pedig megadja nékik, victuálé pedig juxta exigentiam elégséges. Ennek felette rendelljenek jó commissáriussokat melléjük legalább kettőt, az kik mind az szekerekre, mind az béresekre szorgalmatos gondot viseljenek. Etc. etc.

49.

Marus Vásárhely, sub dato 9. Martii. Anno 1705. Josika Gábor Úrnak ez szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vöttük, az mi az széna pénzül felvételét illeti, most Főcommissárius Atyánkfia tractálni fogja az mű intimátiónkra az Méltóságos Generális Uram ellőtt, és ha végben nem megyen, újjobban requirálljuk. Az mi az mészárszék dolgát illeti, ott nem látjuk szükségesnek lenni, mivel onnan az lovas-hadak lemennek Záránd Vármegyében, az dévai bloquádában valóknak pedig fizetéssek nem lévén, itt nem exigáltathattik. Az bort ide Generális Uram italára fel kell hozatni, mivel most is panaszkodik, hogy nincs italára való bor, azért Kegyelmed az Vármegye tiszteivel azon bornak felhozottását effectuáltassa. Az inquisíció iránt egyebet nem cselekedhetni, hanem az elmúlt fejezérvári országgyűléssen tött articulus szerént az tisztek pecsétivel kell perágálni, ha nem engedelmeskednek, az articulus szerént meg kell büntetni, tudja Kegyelmed, hogy az compulsorium felől írtunk vala Urunknak ő Nagyságának, de még resolúció nem jött. Az mi az kénesőről való inquisíciót illeti, az most nem lehet, nem is volna hasznos, azzal titkoson kell cselekedni. Kegyelmed feljövettelit ne késleltesse, mert most is szükség volna Kegyelmed jelenléte. Kracsunesden hogy már az puskaportöréshez elkészítettük [így!] az malmot, az jól vagyon, mű mindazáltal dévai malmot is arra disponáltuk, egyéb helyekre is jó dispositióval elküldettünk, csak az bűdöskő érkeznék, mellyet ott Kegyelmed procurálván, hozzák ide, hogy oda fordíthassák, az hova szükség lészen. Az tiszteket Kegyelmed ne tartóztassa, hadd jöjjenek fel az executióra, mert az különben nem lészen jó. Etc.

50.

Marus Vásárhely, sub dato 9. mensis Martii. Anno 1705. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Uramnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Generális Úr levelét Tekéntetes Nemzetes Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia ő kegyelme által nagy böcsülettel vöttük, edszersmind megírt Atyánkfia ő kegyelme által szóval való izenetét is megértettük. Az mi illeti az mű Segesvárra való menetelünket, bi-

zony dolog, sok rátiókra nézve szükségesebb és jobb is nekünk oda való menetelünk, kiváltképpen azért, hogy minden dolgokrul közelebb való conferentiánk lehetővé, az occurrentiák jobb mód-dal igazíttatthassanak. Volt nekünk az Méltóságos Generális intimatiója előtt is szándékunkban, hogy közölebb szálljunk az Méltóságos Generálishoz, de minekelőtte az Colosvár felől mindennap erre jövő milítia érkezik, addig hirtelen irántok kívántató provisióért itt kell subsistálnunk. Az mi illeti az vármegyei nemesség felülését, rész szerint azért halasztottuk aziránt kívántatott iterata szorgozásunkat, hogy összevegyülvén az státusok követjei, azoknak töttünk volna injunctiót, mint-hogy pedig már annak változni kellett, mindenfelé kiíratunk és éjjel-nappal szorgasztattjuk felüléseket az nemességnek. Az mi az szekerek dolgát illeti, azt is urgeálltottjuk serio, hogy éjjel-nappal praestáltossák, úgy egyéb publicomokot is praestáltotni tehetségünk szerint igyekezőnk. De reliquo Excellen-tiam Vestram etc.

51.

Maros Vásárhely, 9. Martii. Torda Várossának így írtunk.

Egregii et Nobiles [stb.] Conservátor jó Mihály Attyánk-fia alázatos instantiájából értettük, hogy Anno praeterito 1703. Baron Tis³² számára, az mikor Colosvár felé úttját continuálta, pro discretionem az Nemes Városért egy 64 vedres hordó bort erogálta volna, melynek az árra is ma is fizetetlenül volna, és noha Kegyelmetek néhány ízben requiráltatott, mindenekben contentumot tenni ő kegyelmének nem akar, minthogy pedig pro publico expendáltatott, igenis szükséges, hogy Kegyelmetek vagy in natura, vagy in pecunia mox et de facto satisfaciálljon, az minthogy vevén ez commissiónkot, parancsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, minden tovább való halogatás nélkül felvettévé az Városra vel in natura, vel in pecunia, contentumot tenni el ne mulassák, különben executió által is exigáltattjuk Kegyelmeteken. Secus non facturi. Bene valere desideramus etc.

52.

Görög Péternek adatott pátens az kénesőbányák árendája iránt.
10. Martii.

Serenissimi Electi Principis Transylvaniae Domini Domini Francisci Rákóczi de Felső Vadász Consilium Transylvanicum universis et singulis cujuscunque status, gradus, honoris, ordinis, officii, dignitatis praeeminentiaeque et functionis hominibus ubivis in ditione nostra Transylvanica Partibusque Hungariae iisdem annexis constitutis et commorantibus praesentes nostras visuris salutem et benevolentiam nostri commendationem. Az mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes dispositió-

52.

jábul szükségesnek ítéltetvén, hogy Erdélyben a kénesőbányák bizonyos számú summában árendában adattatnának, melly árendát Tirnovai Görög Péter, egyszersmind szászvárosi harmincados és Erdélyben levő görögségnek constitutus főbírája felvévén, ezen materiában adjungálván pro socio Tirnavai Görög Miklóst, mindketten velünk bizonyos summáig megalkuván, ez esztendőnek végéig nekik engedték his conditionibus. Primo. Minden mássá-jáért az kénesőnek adnak flor. 240, kettőszáznegyven magyar forintot, adván még anticipato pénzt rá, amikor kívántatik. Secundo. Senkinek ez Országban másoknak kénesőt se adni, se venni szabados ne légyen, ez esztendőnek végéig az Consilium tollók el nem veszi. Tertio. Ha kik titkon adnák [így!] és vennének, authoritás engedtetik az kénesőnek feltartóztatásá-ra, és az titkon adóknak, úgy vevőknek az articulus szerint való megbüntetésekre, hozzá tevén azt is, minthogy most az dolgok úgy kívánják, az kik deprehendáltotnak, büntetéseknek elvételére az Consilium eleiben adducáltassanak, vagy ha residentiás nemesemberek lésznek, oda certificáltassanak. Quarto. Hogy valaminemű másával, fonttal az régi boldog emlékezetű fejedelmek az kénesőnek mérésiben éltenek és az elszállításának módját practizálták, mindenkben hasonló observátiót engednek. Minden fenn specificált rendeknek azért parancsolljuk auctoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, ismervén említett Görög Pétert és Miklóst legitime árendás személyeknek lenni, senki az ő defraudáltatásokra kénesővel kereskedni ne praesummállja sub poena confiscationis mercis ejus, et animadversionis sibi irremissibiliter irrogandae. Lévéen ezen árendás személyeknek ollyan dispositiójok, hogy mindeneknek, valakik gyúlt kénesőjüket nekik adják az beváltásra, hogy az distrahens személyeknek repressiójok iránt akarmelly helybeli tiszt Atyánkfiai requiráltotnak, assistentiájokat praesentium tenore alkalmaztotni el ne mulassák, hogy sem Ők, sem az Méltóságos Fejedelem és Haza ne defraudáltassanak. Secus non facturi etc.

53.

Maros Vásárhely, 11. Martii. Az Méltóságos Generálisnak
ez szerént írtunk.³³

54.

Maros Vásárhellyieknek ibidem 11. Martii e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Lévéen Kegyelmetek Várossában 9 kereskedő görögök, kiknek neveket ide alább való registrumban letétettük, az kik iránt úgy informáltatunk, hogy nem respectálván azok között az residentiás és residentiátlan személyeket, mindennemű terehviseléssel angáriállják, és kiváltképpen lovokot postálkodtattják. Így lévéen azért az dolog, minthogy minden dolgokban az igazság szolgáltatásához vagyunk

kötelesek, az szerént az residentiás személyek, köztök az egy postálkodáson kívül, tartoznak minden egyéb servítiummal, de minthogy életét lovain való kereskedéssel keresik, melyből is pro publico szoktanak erogálni, nem méltó lovokat postára angáriálni. Annál inkább az kiknek semmi residentiájok nincsen, sem magokat, sem lovokat terhelni nem lehet, azok is magok részekről való adót az Nemes Országnak praestálván. Mindezeket Kegyelmetek az igazság szerént ponderálván, folytassa úgy azon kereskedő embereknek dolgokat, hogy méltó panasszok ne legyen. Az görögöknek nevei ezek: Vojkal János, Görög Péter, Görög Sándor, Görög Száva, Pap János, Moldovai György, Gáspár János, Görög Tamás és Kurucz Tódor. Ezeket Kegyelmetek személyek szerént ismervén, kik köztök residentiás vagy residentiátlanok, az fellyebb megírt commissionálisunk tenora szerént folytassa dolgokat, és specialiter lovokat postára ne intercipiálja. Mellyet is hogy Kegyelmetek cselekedjék, poroncsolljuk autoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio. Secus non facturi etc.

55.

Maros Vásárhely, 12. Martii. Mind az Vármegyékre e szerént íránk.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Commendáns Forgács Simon Uram egynehány rendbéli szoros intimátiójára nézve kellestven az portális gyalogoknak és tábori szekereknek siető kiállíttatását urgeálnunk, esvén azért az repartíció szerént Kegyelmetek processussára gyalog nro. ..., tábori szekér nro. ..., poroncsolljuk azért Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, azon gyalogokat jó készüllettel, az szekereket pedig jó 6-6 ökörrrel, 2-2 jó bérest állítván melléje, egy jó gondviselő commissáriussal edgyütt előállítani, és éjjel-nappal a tábor fele indítván, Bellicus Commissárius Orbán Elek Uramnak praestálni semmiképpen el ne mulassa. Az béreseknél fizetése 1-1 óra flor. hung. 3, és egyéb szükséges victuálék fogyasztás nélkül administráltatván. Melyre is az melléjek rendelendő commissáriusnak legyen szorgalmatos gondja. Hirdetessék meg mindenütt, hogy az honn maradt nemesség mindjárt táborban készülljenek, külömben magok fogságoknak és jovokban való felpraedáltatásoknak magok lésznek okai. Etc.

56.

Marus Vásárhely, 12. Martii. A Szász Székekre e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon ō Excellentiája szoros intimátiója már egynehány ízben jövé, hogy az portális gyalogok, az nyerges lovokkal edgyütt állítatván minden ahhoz kívántató jó készüllettel,

56.

már sistáltatnak. Nem tudjuk, mit akar Kegyelmetek, de úgy láttuk, hogy mozdulni is nem akar egy-két poroncsolatunkra. Ex superanbundanti azért Kegyelmeteknek autoritate functionis poroncsolljuk a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, éjjel-nappal azon ... gyalogokat az nyerges lovakkal edgyütt, az melly Kegyelmetekre esett, kiállítsák. Külömben becsületünk ne legyen, ha példás animadversiót nem szenved Kegyelmetek. Secus non facturi etc.

57.

Maros Vásárhely, 13. Martii. Az Méltóságos Fejedelemnek e szerént írtunk.³⁴

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/, Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan adasék.³⁵

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk.

Isten Nagyságodat minden dolgaiban előmeneteles szerencsével boldogítsa, alázatosan kívánnjuk. Nagyságod két rendbéli méltóságos commissióit, edgyiket Szécsénről 24. praeteriti mensis Februarii, másikat 3tia praesentis Eger Várossáról datáltakot alázatosan elvöttük. Az mi az fiscalitásokban való naturálék dispositióját illeti, Nagyságod jobban megértheti, mihelyt az extractussát Nagyságodnak alázatosan representálhattjuk, mellyet is eddig mulattatott el az mindenféle dolgokra való distractiónk, mindazáltal mennél hamarébb effectuálván, Nagyságodnak alázatosan elküldjük. Az mi az kapuszámok specificációját illeti, Kegyelmes Urunk, in generali termino ugyan specificálhattjuk, hogy ultimate post multas disceptationes az Nemes Vármegyék és böcsületes Szász Nátio között egyiránt limitáltatott mindenekre külön portae 1000, de azokban nagy igazságtalanság vagyon. Mert nagyobb részént az guberniumbéli személyek az magok jószágiról defalcáltak és másokat aggrávtak volt, azt nem lehet addig megigazítani, míg Isten Nagyságodat béhozza. In particulari penig az kapuszámokról semmi authenticumot nem találunk, Szebenben vitték, azért kapuszámokra most nem is lehet igazán projectizálnunk. Ügyekezünk az minapi Kolosvárat imponált quantomot proportionaliter repartíálni. Mellyet Nagyságodnak alázatosan megírtunk vala, mindazáltal azokban is, az mi a szász papokra esett, az az Szász Nátio sublevációjára engedtetett mostani confluxusunkban. Az oláh papokra repartíált quantum felől pedig már Nagyságodnak megírtuk, hogy Méltóságos Generális Forgács Simon Uram ökököt protégállja, és rajtok exigálni nem engedi. Nemes Küküllő Vármegye is most belli sedes lévén, felette megromlott, arra nézve oda repartíált quantumnak fele suspendáltatott. Hasonlóképpen Kolosvárra repartíált quantum is ott való sok expensájokra hagyatott.

Mindezekkel az Nagyságodnak specificált quantumnak nagy héjja esik. Az partiumbéli naturáléknak ide való conversióját, Kegyelmes Urunk, kívántuk alázatossan azért, mivel Méltóságos Generális Uram által somlyai, hadadi, zilahi passusokra disponált milítiának ezekből az Vármegyékből telljességgel lehetetlen oda vecturáztatnunk, mind az naturáléknak szűk volta miatt, mind az erőtelen marháknak arra való elégtelensége miatt. Mellyet most is Nagyságodtul alázatossan kívánunk, hogy méltóztassék Nagyságod odavaló Főcommissárius Olosz György Uramnak poroncsolni, acceptállja quantumokban. Az só árra, Kegyelmes Urunk, mostani confluxusban limitáltatott ad denarios 36, az mint ex acclusis Nagyságod megértheti, jöllehet annyéra is nehezen disponálhattuk, mindenütt a pénznek szűk voltát praetendálván. Az camaraispánok opínióját is a só iránt alázatossan includáltuk. Az rézpénz Somlyóról való szállíttására, midőn tudósítást vészünk, provideálunk. Az fiscális tiszteket csak juxta exigentiam ügyekezünk megtartani. A posták dolgát, Kegyelmes Urunk, arra kívánnjuk ad latius Consilii, mivel ottan ottan kell leveleket az ordinárián kívül másfelé való helyekre küldenünk, és annak procurálására, ha szintén postamester nem lesz is, per Commissariatum procuráltattjuk, de ad minus 8 postákot állítanunk szükséges azon vegre, hogy az occurrentiákra nézve az leveleket praeter cursum postarum sietve expediálhassuk. Az inquisíciókra és egyéb, ezen revolúciókban interveniált törvénytelenéseknek eligazítására szükséges törvényes expedíciókra nézve az pecséteknek beküldése igen szükséges, mivel az Csáki András Uram ellen való inquisíció is annak nemléte miatt eddig végben nem mehetett, nem akarván compareálni az pecsétre az convocátusok, az mint Josika Gábor uri kedves Atyánkfia mostan nekünk küldött leveléből láttjuk, jöllehet committáltunk serio azon dolog iránt újjobban is az tiszteknak. Az Nagyságod második méltóságos commissiójának tenora szerint Nemes Vitézlő Grabarics Jakab Uram által informáltatván kívántató dolgokról, mindenekben assistálni ügyekezünk. Az Nemes Vármegyék, Székek és Városok confluálván, micsodás propositiókot exhibeáltunk in scriptis, és ugyan in scriptis sejunctim mint resolváltak, Nagyságodnak elázatossan elküldöttük, his acclusis. Méltóságos Generális Uram protestációja ellen nem akarván conjunctim az régi szokás szerint együtt az Nemes Nátiókkal tractálni, míg Nagyságodnak arról írott levelünkre kegyelmes resolútióját vesszük. Nemes Máramaros Vármegye is nekünk küldött levelében miképpen instál, Nagyságodnak alázatossan recommendálljuk, állván azon dologról való dispositió Nagyságod kegyelmes tetszésében. De reliquo Kegyelmes Urunk, Nagyságodot Isten kegyelmes oltalmába ajánljuk, és maradunk Nagyságos Fejedelmünknek Jó Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának igaz hívei, alázatos szolgálói

Maros Vásárhely, 13. Martii 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

58.

Maros Vásárhely, 13. Martii. Colos, Torda Vármegyéknek és Maros Széknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Az üdő és a dolog már az egész Erdélyben levő hadaknak conjuncturáját közelítvén, az mostan bėjött Kajdi, Berzevicz, Nagy János ezerei és a szatmári 5 compánia német vitézek Méltóságos Főgenerális Commendáns Uram dispositiójából már megindulnak, kiknek is Kegyelmetek Várme-gyéiben esett mársussok lévén ezek, úgymint: az Kajdi gyalog-ezerének első státiójok leszen Bós, Ajton, Györgyfalva, Rőd, Deszmer, Kara et Pata. Ezeknek számokra dietim administrálljanak panis libras 2, carnis libras 1 1/2. Minthogy pedig ezek a munitiókkal edgyütt jönnek, az vonómarhákról eszerént provi-deálljanak: legyen készen 100 pár jó vontató ökrök, item 8 sze-kér, mindenik előtt 5-5 pár ökrök legyenek. Item 4 nyerges lo-vak. Az Györki Pál és Orosz Pál Uramék mellett levő commissá-riatusság szükségére kívántatván 8 szekér 5-5 pár ökrökkel. I-tem 10 gyalogseregnek, minden seregre 3-3 szekér. Item 18 lo-vas, német compániának is, feles gyalog lévén közöttök, leg-alább 4 szekér, ezeken kívül az két generális szükségére leg-alább 2 szekér és 4 pár vontató ökrök. Mellyeket rend szerént így értvén, poroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functio-nis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, vevén ez com-missiónkot, éjjel-nappal ezen provisiót procurálni el ne mu-lassák. Berzeviczi lovasseregének mársussa Kegyelmetek Várme-gyéiben leszen: Frata, Botháza, [Tótháza]³⁶, Két Szovát, A-ranykút, Szopor, Berkenyés, ezeknek per diem 30 lóra 1-1 sze-kér szénát, 6 lóra per diem 2 véka abrakot in equili portione, in orali juxta praemissam specificationem administráltasson, kiváltképpen az két Méltóságos Generális Urak iránt legyen speciális és panasz nélkül való provisiójok, hogy méltó panasz ne legyen. Az szegénységnek mindenütt quietantiákat szerezze-nek és az erőszakul oltalmazták, panasszokat mindjárt orvo-sollják, a hol szükség leszen, elegendő commissáriusokat rendelljenek, mindenkben Kegyelmes Urunk és édes Hazánk szol-gálattjának promótióját szorgalmatossan munkálódván. Etc. Etc.

59.

Maros Vásárhely, 13. Martii 1705. Földvári György Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Az mi Kegyelmes Urunk és Vá-lasztott Fejedelmünk ő Nagysága ez Hazában felállított hadi operációira nézve igen szükségesnek és elmúlhatatlannak ta-pasztaltatik bizonyos számú kapáknak, ásóknak és csákányoknak készíttetése. Kire nézve az hunyadi udvarbíróra mindenik fé-lét vetettünk nro. 2000, olyan declarációval, hogy mind a ka-pák és ásók tábori könnyű, de elegendő erősségűek legyenek. - A csákányoknak pedig egy részének fele hegyes köröntő, másik

61.

fele vagy tövágó kapa forma, vagy fejsze élű formának [így!] legyenek. Hasonlóképpen a dévai udvarbírónak is ilyen formájú műszerek készíttetésére vagyon dispositiója de nro. 1000. Kegyelmednek azért mint Főinspectorinak parancsolljuk *authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio*, úgy prospiciálljon ezeknek elkészíttetésében, hogy a dato praesentis két hetek alatt, minden okvetetlen készen legyenek, egyébiránt ha mi fogyatkozás obveniálni talál, szoros számadással Kegyelmed kényszeríttetik őket adni. Etc.

60.

Maros Vásárhely, 14. Martii 1705. Az Vármegyékre, Székekre, Városokra commissiók mentek ki e szerint.

Noha ennekelőtte is patenter ment volt Kegyelmeteknek parancsolattja, hogy az rézpénznek elvétele publicáltassék, mindazáltal a sok mindenfele való panaszt azon rézpénznek elvétele vagy nem vétele iránt már meg is untuk. Mit írjon Méltóságos Generális Forgáts Simon Uram az rézpénzbeli difficultások iránt, includált párban megláthattja, kihez képest újjabban Kegyelmetek a magok Vármegyéiben, Székiben, Várossában hirdettesse meg, hogy minden rendek azon pénzen való eladásokat, vételeket minden controversia nélkül úgy practizálljanak, mint a fejpénzzel, egyébiránt tisztékül Kegyelmeteknek *authoritás* adatik az provinciálisoknak méltó és egyenesen kicircált panaszokra, mind az kereskedő, mind mesterembereknek nem árult vagy azért elrejtett és közönséges vásárra szántszándékkal ki nem tett árujoknak vagy marhájoknak *confiscatiójára*. Mellyet is, hogy Kegyelmetek cselekedjék, parancsolljuk *authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio*. Etc.

61.

Marus Vásárhely, 14. Martii 1705. Az Küküllő Vármegye vice-tiszteinek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Minemű károkat vallott ez mostani revolútió alkalmatosságával Nemzetes Vitézlő Vég Ferenc Atyánkfia, alázatos memoriálissából megértettük. Minthogy penig ő kegyelme akkor táborozatt, amely borát, vágómarháját ő kegyelmének elköltötték, azzal a Nemes Vármegye tartozott volna. Parancsolljuk azért Kegyelmeteknek *authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis clementer attributa igen serio*, megírt Atyánkfiát a bora iránt, úgymint urnae 30, és 2 vágómarhájáról contentálni el ne mulassa, quietálván Kegyelmetek magokat ő kegyelmével. Rátiójokban Kegyelmeteknek acceptáltatik. *Secus non etc. etc.*

Marus Vásárhely, 15. Martii 1705. Méltóságos Generális Forgács
Simon Uram ő Nagyságának e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Generális 13. hujus iam elapsi Tekéntetes Nemzetes Baji László Főcapitány ő kegyelme által tött izenetit nagy bizodalommal vettük, és meg is értettük, azok között azt is, hogy Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiát magához hívattja. Mü mindazokot, valamellyeket a Méltóságos Generális propositiójára jobb móddal replicálhattunk volna, ő kegyelmére bízunk. Kérvén azon a Méltóságos Generálist, solito suo favore ő kegyelmét acceptálni és azokat mondandó declarációknak és replicáinak [így!] méltán helyt adni ne neheztelljen. De reliquo etc. etc.

Maros Vásárhely, 16. Martii. Az Fiscális Tiszteknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Noha ennekelőtte is az mint Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiátul informáltatunk, ment volt parancsolat, hogy a Fiscális Tisztek kezek és inspectiójok alatt levő fiscalitásokban valamennyi öreg és aprómárhák, naturálék, úgymint ökör, tehen, tulok, tinó borjú, juhok, búza szalmájában és készen szemül, zab, széna és egyszóval akárminemű naturálék, de borok kiváltképpen de praesenti találtnak, mind azoknak, mind pedig azoknak, valamellyek effélék distraháltattnak, hová és mennyi, genuina specificatióját beküldjék; de mindazáltal némellyek Kegyelmetek közzül vakmerőképpen posthabeálta. Úgy cselekedjék pedig most Kegyelmed, hogy a specificatio szerint akár küldötte be egyszer, akár nem, de mindeneknek, mind a mellyek de praesenti extálnak, mind azoknak, a mellyek distrahálódtanak, igaz és tökéletes listáját ad l-mum Aprilis beküldje a Consilium eleibe, minden excusatiót félre tévén; egyébiránt tudtára legyen Kegyelmednek, egyátaljában katonákat küldünk Kegyelmed után, és magát is ide kísértettjük ad reddendam inobedientiae rationem. Nec facturi etc.

Maros Vásárhely, 17. Martii 1705. Méltóságos Generális Forgács
Simon Uram ő Nagyságának e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Szintén ma estve vettük levelét Báró Cziráki László Uramnak, subsistálván akkor Sárpatakon, míglen 300 personárul és 74 lovakrul az ő kegyelme kívánsága szerint itt Maros Vásárhellyen dispositiót tennénk. Minthogy pedig Maros Vásárhely pro marschu Kajdi Uram ezerének nagyon már deputálva, arra nézve míg a Méltóságos Generálist tudósítanók, és de ulteriori eorum dispositione tam videlicet promo-

tionis marschu, quam subsistentiae, az Méltóságos Generálistól ordert vennénk, ő kegyelmének cum suo adjuncto corpore juxta assignationem Commissariatus, de subsistentia provideáltattunk. Elvárjuk a Méltóságos Generális dispositióját. De reliquo etc.

65.

Maros Vásárhely, 17. Martii 1705. Cziráki László Uramnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed Sárpatokról ma datált és Gróff Teleki Mihály Atyánkfiának ő kegyelmének dirigált levelét illendő respectussal vettük, mit írjon, megértettük, és minthogy megírt úri kedves Atyánkfia itt most jelen nem volt, magunk felszakasztván, akartuk Kegyelmednek a dispositiót értesére adni. Minthogy ide Maros Vásárhelyre pro una statione marschualiter Kajdi Uram ezere disponáltatott, ahhoz képest mű pro statione Kegyelmednek ezt a helyet nem assignálhattuk, hanem Főcommissárius Nagy Sigmund Atyánkfia ő kegyelme pro specificatis personis et equis elégséges subsistentiárul provideálván, assignációját his inclusis Kegyelmednek elküldöttük. Kegyelmed azért mindaddig subsistálljon ott, míglen Méltóságos Generális Uram tudósíttatván, de promotionis marschu et ulteriori subsistentia dispositiót vészen Kegyelmed. Melyen nem is késünk etc.

66.

Maros Vásárhely, 19. Martii 1705. Méltóságos Generális Forgáts Simon Uram ő Nagyságának e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Generális két rendbeli levelét most legközelebb illendő respectussal vettük. Az mi az elsőt illeti, moha mindenfelé ment volt ki egyszer az rézpénz iránt egész dispositió, úgyis tudjuk, hogy annak publicációja mindenütt véghezment, mindazáltal újjabban minden Székekre, Vármegyékre, Városokra íratunk ahhoz szükséges declaráció szerént, hogy mindenütt azzal való élés ügyében nemcsak assumáltassék, sőt conserváltassék is. Az mi a második levelében írt három dolgokat illeti. Quoad primum. Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfiával az Olt vizén által promoveált milítiára kívántató provisió az Commissáriátus által actualis munkában vétettetik, úgy az oda rendelendő commissáriusi hivatal disponáltatott Nem[zet]es Gidófalvi István Atyánkfiának, ki noha az brassai bloquádához volt applicálva, mindazáltal ide is több subcommissáriussal edgyütt provideálhat. Hogyha pedig a Gróff Uram azzal contentus nem lehetne, megírtuk ő kegyelmének, hogy ott maga körül való becsületes emberekből az szükség szerént állíttasson. Quoad secundum. Csak tudhassuk azon törökországi milítiának mennyi számú cselédjek vagyon, és hol subsistálnak, azokról is leszen provisió az Commissáriátustól. Kérjük azért, a Méltóságos Generális azoknak mind szá-

66.

márul, mind a hol megtelepedtenek, a helyről tudósítani ne sajnállja. Quoad tertium. Hogy bizonyos személyek az táborról ide citáltattanak, annak elkerülhetetlen oka volt, mivel némelyek azok közül perceptor és adminisztrátor commissáriusok, némelyek in fiscalitatibus inspectorok, provisorok és rationisták lévén, az Commissáriátuson exactióra compareálniok szükséges volt és ennek utánna is léssen. Az kik most de praesenti ad latus Commissariatibus in continuo servitio vadnak, azoknak és az egész fiscális tiszteteknek is regestrumát, Isten Gróff Teleki Mihály kedves Atyánkfiát ő kegyelmét visszahozván, az Méltóságos Generálisnak elküldjük. Ezeknek alkalmatosságával akarók a Méltóságos Generálisnak értésére adnunk, mivel az Kolosvár felől erre jövő regimenteknek provisióját quoad marschum és egyéb szükségekre nézve is, az marusszéki tiszteteknek is kelleik munkálódni, és arra nézve a Széket nem is tágíthatják. Mellyhez képest hogy a generális mustrán ő kegyelmek iránt nehézség ne oriálódjék, akarók praevie a Méltóságos Generálisnak bizodalmason insinuálni, míg azon a munkán által nem esnek, az Méltóságos Generális lenne irántok patientiával. Ennekfelette egy oláhot késértetünk oda exámenre, kinek is kezénél minemű pátenst tapasztalunk, inclusában az Méltóságos Generálisnak elküldöttük. Hasonlóképpen két inasok is szökvén ki Szebenből, azokat is ex debito officii nostri odakésértettük, egyik Kornis István szolgájának mondja magát, másik Haller György Uraménak. De reliquo etc.

67.

Maros Vásárhelyen, 19. Martii 1705. Gróff Mikes Mihálynak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét becsülettel vettük, mit írjon a maga commendója alá bízattatott milítia intertentiójáról és az rendelendő commissárius felől, értjük. Az Commissáriátusnak megyen arról actualis dispositiója, hogy az hadaknak ne legyen fogyatkozása. Melynek is számárul tudósítsa a Commissáriátust minél hamarébb, úgy commissárius felől is, és ha pro necessitate Kegyelmed contentus léssen velle, rendeltük commissáriusnak az brassai bloquádában mostan az commissáriátusi hivatalban continuuskodó Gidófalvi István Deák Atyánkfiát több subcommissáriussal edgyütt, az ki mindkét felé prospiciálhat, hogyha pedig Kegyelmed ő kegyelmével contentus nem lehet, maga mellett lévő becsületes rendekből állítson az szükség szerint, kiknek is neveket specificáció szerint az Commissáriátusra általküldvén, ismét megyen azoknak instructiójok, mihez kelljen magokat alkalmaztatni. De reliquo etc.

68.

Maros Vásárhely, sub dato 24. Martii 1705. Méltóságos Generális Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Noha mű efficaci stylo mind az Székekre, Vármegyékre edszersmind az portális gyalogoknak, mind az szekereknek kiállítottássa felől poroncsoltunk /melynek párját his inclusis az Méltóságos Generálisnak elküldöttük/, mindazáltal magunk is úgy tapasztoljuk, hogy ő kegyelmek igen késedelmesek azon dolognak processussában. Újjobban azért ismét sub severa comminatione kiírtunk, hogy éjjel-nappal azon munkát promoveállják. Ennek felette akarók az Méltóságos Generálisnak insinuálni, minthogy az Vármegyékről, Székekről az naturálék és készpénz is nem administráltatik, az milítia pedig nem szenvedhet, kényszerítettünk az Commissáriátusoknak az restantiákat assignációban adatni; mellyre nézve paroncsolljon az Méltóságos Generális, hogy minden ezerből jöjjon 4-4 katona ad Commissariatum, hogy azoknak az restantiák assignációban adattassanak regimentenként. Az mi illeti az Zaránd vármegyei dolgot, mely iránt az Méltóságos Generális intimatoria levelét is illeendő respectussal vévén, mű azon Vármegye processusra disponált milítiának intertentióját Nemes Hunyad Vármegyére és abban lévő fiscalitások inspectorira bíztuk és parancsoltuk volt, az minthogy ez iránt az Méltóságos Generálissal Gróff Teleki Mihály úri kedves Attyánkfia ő kegyelme discursive is Colosvárott úgy concludált vala. Újjobban azért megyen ki mind Hunyad Vármegyének, mind az fiscális inspectoroknak de intertentione commissiójok, hogy az milítia se fogyatkozzék meg, az Méltóságos Generális se búsíttassék miatta. Etc.

69.

Maros Vásárhely, sub dato 24. Az Méltóságos Fejedelemnek írtunk e szerint. Anno vero 1705.³⁷

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem. Nékünk jó Kegyelmes Urunk és Fejedelmünk.

Isten Nagyságodat minden dolgaiban boldogítsa, kívánnjuk. Néhai jó emlékezetű s ennek az szegény Hazánk Itélőmesterség tisztiben híven és feles esztendőket dícséretesen töltő Alvinczi Péter meghagyatott özvegyének nekünk beadott alázatos memoriálissát ezen alázatos levelünk által Kegyelmes Urunk Nagyságodnak recommendálljuk, abban alázatosan recognoscálván, hogy az néhai Atyánkfia ő kegyelme Bécsben az Nemes Ország szolgálatjában feles időket az császár ő felsége előtt töltvén, szolgálatjának remunerációjában obtineált volt bizonyos summában Fejér Várhoz tartozó Drombár és Felső Praeszáka nevű falukot és Borsó Mezőn egy kis portiót, mellyet is ő szegény mind életéig pacifice bírván, holta után Gróff Bethlen Miklós Uram ő kegyelme minden inscriptionális summának letételén kívül illyen jussal elfoglalta: minthogy említett Al-Vinci Péter

semmi donációt azon collációról nem íratott volt, és a megnevezett özvegy ő kegyelme productióra kénszerítettét, semmi egyebet az supplicatióra tölt válasznál nem mutathatott, vévén innét a Gróff ő kegyelme alkalmatosságot, a császártól megkéri, és obtineálván, el is foglalta volt. Annak utánna az özvegy ő kegyelme újjabban udvarhoz recurrálván, resolváltatott volt úgy, hogy nisi deposita summa inscriptionali, másként a jószág el ne foglaltassék tőlle, de ugyancsak annakutánna is említett Gróff ő kegyelme bírta. Most már az özvegy ő kegyelme mindenéből kipusztulván, kívánnja, bár csak az borsómezei portiójának remissióját quoad ulteriorem dispositionem.

Instálunk azért Kegyelmes Urunk Nagyságodnak, méltóztassék relációknak hitelt adni, és az özvegy ő kegyelme alázasos supplicatiójára in hoc puncto kegyelmesen resolválni, lenne mivel magát és árváit sustentálni. Ezek után az jó Istennek ő Felsége kegyelmes gondviselése alá ajánljuk Nagyságodot. Maradván életünk végeig az mi Kegyelmes Urunk és Fejedelmünknek alázasos engedelmes szolgálai, igaz hívei
Maros Vásárhely, 25. Martii. Anno 1705.

az Erdélyi Consilium.

Resolútió³⁸. Az instáns Asszony igazságos jussát a belől megírt jószág megadása iránt Kegyelmetek információjából és opiniójából megértvén, méltónak ítéltük azon jószágnak kezéhez való bocsáttatását, a minthogy Kegyelmetek assignáltassa is kezéhez az instáns Asszonynak azon jószágot.

Expeditae 4. Aprilis.

70.

Marus Vásárhely, 25. Martii. Anno 1705. Fejér Vármegyére felső
járásra így írtunk.

Praemissis praemittendis. Csak nemrégén vette Kegyelmetek paroncsolattunkat a portális gyalogok és szekerek kiállíttássa felől, de Kegyelmetek félretévén magok köttelességek szerint kívántató poroncsolattunkhoz való engedelmességeket, mind eddig is azon gyalogok és szekerek kiállíttatását igen restessen promoteállja, vagy ugyan talám promoteálni sem akarja, a mi Kegyelmes Urunk és édes Hazánk szolgálattja promótiójának nagy fogyatkozásával. Ex superanbundanti azért újjabban is poroncsoljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, az Kegyelmetek Vármegyére esett portális gyalogok és szekerek számát éjjel-nappal procurálni és kiállíttani el ne mulassák. Mert különben tudtára légyen Kegyelmeteknek, már Méltóságos Generális Uramtól az execútorok ki vadnak rendeltetve. Mely miatt olly példás büntetés követi Kegyelmeteket, melyet Kegyelmetek nem is remélhetett volna. Az idei és tavallyi imposícióknak mind naturálék, mind pénz iránt való administrációját is ne késleltesse, egyéb iránt kétteleníttetünk a milítiának assignációban kiadatni.

Kegyelmetek Vármegyéjében valahol alkalmas hely találtatik, a salétrom főzetést munkálódja, és kiváltképpen az arra rendeltetett embereink által requiráltatván, azon munkát promoveálni el ne mulassák. Ami bor Kegyelmetek Vármegyéjére esett, azt is adminisztráltatni sub poena indignationis nostrae totis viribus ügyekezzenek. Etc.

P.S. Az Medgyesen felvettett 6000 és annak utánna az 3000 forint iránt való inposíciókban ha mi restantia Kegyelmeteken maradott, azt is adminisztrálni ne késleltesse. Ennek felette estenek, esnek is Méltóságos Generális konnyhája intertentiójára búzán és zabbon kívül bizonyos inposíciók az fiscalitásokra, mellyet az inspector ex mandato felszedvén, Kegyelmetek azonokat az felszedésben ott ne reiterállja, hanem juxta mandatum a fiscalításokon kívül levő falukon.

71.

Marus Vásárhely, 25. Martii. Anni 1705. Prónai Istvánnak ez szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Minthogy nem is régi dolog, ahhoz képest eleven emlékezetben is forog, minemű perlekedések lőtt az Herceg Asszonyoknak³⁹ néhai Örög Huszti Rhedai Ferenc jovai végett, és az itt bennlevő úri Teleki egész famíliával, melly is Nemes Fejér vármegyei edgyik generális gyűléssén tanquam in competenti foro agitálandó, és transmissióban menvén az causa, minden azon perhez tartozó levelek Kegyelmed kezéhez, mint vármegyei hűtös notárius[nak] adatottak olyan véggel, hogy az transmissiót elkészítetvén, annak utánna restituállja /az mint ezek iránt Gróff Teleki Mihály kedves Atyánkfia ő kegyelme információját értettük/. Edszersmind panasszal proponálta előttünk, hogy Kegyelmedet nehányszor requirálta minden ezen resolúciónk előttte, hogy az transmissióval edgyütt adja ki az causális leveleket, mind az resolúció közben is urgeálta, de Kegyelmed könnyű feleletit az volt, hogy azok hoc rerum statu elégtének. Minthogy penig ez az egész Teleki famíliának nagy praejudiciumára vagyon, azokkal Kegyelmed magát meg nem mentheti, hogy elégtének, mert annak előttte is kerestettenek Kegyelmedtül, de Kegyelmed hűti s tisztí köttelesége ellen az transmissiót el nem készítvén, ki nem adta azon causális leveleket. Mindezek így levén, paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, vévén ezen commissiónkát, minden maga mentegzetésit félretévén, akár írta legyen meg az transmissiót, akár nem, de azon causális leveleket mindjárt öszveszerezvén, küldje említett Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme kezében, mert tovább ilyen mostani és következhető resolúciókban Kegyelmed kezénél azok az levelek nem hagyattathatnak. Úgy cselekedjék penig Kegyelmed, hogy fogyatozás ez iránt ne essék, mert jövőre is Kegyelmednek szoros számot kell azokrul adni, és

71.

közben jöhető kárát is a megírt úri família Kegyelmeden és maradékin fogja keresni. Etc. Etc.

72.

Marus Vásárhely, 26. Martii 1705. A Méltóságos Fejedelemnek e szerint írtunk.⁴⁰

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászai Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/, Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatossan íránk.⁴¹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Nekünk Kegyelmes Urunk Fejedelmünk!

Isten Nagyságodat minden dolgaiban boldogítsa, szívesen és alázatossan kívánnjuk. Nagyságod sub datis 14. et 18. praesentis Egerből írott méltóságos commissióit alázatos engedelmes-séggel vettük. Az mi az első commissiónak tenorát illeti: noha mi az Nemes Ország Státusit convocáltattuk volt Maros Vásárhelyre, nem olyan véggel mindazáltal, hogy az publicumnak ügyekeztünk volna ártani, hanem hogy Nagyságod kegyelmes poroncsolattja szerint de ordinariis necessariis az Státusoknak consensussával élhetvén, az Nagyságod és ez Haza szolgálatját promoteálhatnók. Már most közelben értvén az Nagyságod poroncsolattjának tulajdon értelmet, ennek utánna ahhoz alkalmaztattuk magunkat és a dolgokat. Az mi illeti az fiscalitásokban levő inspectorok dolgát, csak nemrégén tettünk olyan dispositiót, hogy mindennűnen conscriptione mediante minden azokban lévő naturálék listában kezünkhez küldessenek, az honnan az fiscalitások fundussát kitanulván, nagyobb részét az inspectoroknak abrogáltassuk. Minek előtte Nagyságod poroncsolattját erről vettük volna, szándékunk a' volt, hogy azon inspectorságnak számát leszállítsuk, azonkívül is az labonc pátról redeált feles nemes személyeknek Nagyságod poroncsolattja szerint jószágok visszaadatván, edszersmind Nagyságod is némelyeknek ad ulteriorem dispositionem jószágot conferálván, abból következő fiscalitások csonkulása az inspectoroknak terminussokat igen restringálta, mihellyen Nagyságod poroncsolattja szerint az inspectorságok dolgát reducálhattjuk illendő rendben, mindjárt Nagyságodot informálljuk. Az mi illeti az második commissiónak tenorát, melyben íratik, hogy az Nemes Vármegyékre, Székely és Szász Székekre repartíálendő imposíciók, nemkülömben a soáknak és egyéb szükséges dolgok iránt az minapiban tétetett volna dispositió, melyre úgy láttjuk, Nagyságod relegált bennünket. Mű még eddig azt a Nagyságod commissióját nem vettük, ahhozképest értelmet is annak nem penetrálhattjuk, kivált az só dolgában periculum lévén in mora, kérjük alázatosan Nagyságodot, arról való poroncsolattja ne késedelmessék. Az mi az oláh papok dolgát illeti, Nagyságod kegyelmeségét az iránt alázatosan vesszük, mű is az Nagyságodtól ada-

tott autoritás szerént exigáltattjuk adójokat. Minthogy az dolgoknak közelebb való igazgatásának szükséges volta úgy kívánja, közelebb Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Uramhoz Segesvárra ügyekezünk menni, oda várván az Nagyságod poroncsolatit, mellyekhez mindenkori kész engedelmességgel lenni kívánunk. Ezek után az nagy Istennek kegyelmes gondviselése alá ajánljuk Nagyságodot, maradván az mi Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek alázatos engedelmes szolgálai, igaz hívei Marus Vásárhely, 26. Martii 1705.

az Erdélyi Consilium.

73.

Marus Vásárhely, 27. Martii. Méltóságos Generális Forgács Simon Uramnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. 25. praesentis Segesvárról írt Méltóságos Generális levelét illendő respectussal vettük. Az mi illeti az assignátióknak oda való küldése szükségesebb voltát, aszt már a Méltóságos Generális kívánsága szerént az Commissáriátus által oda küldöttük. A mi pedig a Zaránd Vármegyében a passusokra disponált milítiának intertentiójokat illeti, mi magunk annak effectuálására nem excurrálhatunk, az mi kezünknel vagyon, csak a dispositió, és a mellett Kegyelmes Urunktól nekünk adatott autoritatíva commissiók, mellyek szerént juxta ordinem szoktunk poroncsolni, és ha mikor a nem suffragál debito modo, praecise az ilyen színű dolgokban assignátióval élhetünk, melly cum executione lévén conjungálva, nolle velle az refractáriusokon vagy késedelmezőkön a quantum exigáltatik. Az mi illeti az beszterceiek dolgát, bizonyos dolog, hogy ő kegyelmekre, mint ez Országban levő más commembrumoknak conservátiójára szükséges is, igazságos is gondot viselni, mindazáltal az Haza törvényének is meg kell maradni. Mert igen jó segítségekre való dolog volt a beszterceieknek, midőn szálló helyekben jöhöttenek az creditorok ő kegyelmekkel, azért nem is láttatik alienumnak, ha ő kegyelmek is megemlékezvén rólla, creditorokat illendő consolátióval bocsáttják, és aszt legitime etiam in hoc rerum statu senki nem is remorálhattja. És hogy mi az interes.megvétele iránt commissiót adtunk ki, facultáltattunk az mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága nekünk aziránt paragraphus 8. kiadott instructiónktul. Melly azt tartja, hogy az melly adós contractusok occurrálnak, azokat secundálljuk, és még a Vármegyéknek is intimálljuk, hogy az ő Nagysága paroncsolattja szerént vegyék igazításba. Mellyre is mű hittel lévén kötelesek, ad instantiam partis querulantis tartozzunk törvényesen assistálni, és assistálnunk is kell, míglen az mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága vagy abrogálja azon paragraphust, vagy limitállja. De kérjük a Méltóságos Generálist, ad primam quorumcunque instantiam et qualemcumque informationem ne mindjárt impetáltassunk, hanem vévén elsőbben de rei quare infor-

73.

mátiónkot, tegyen annak utánna judieiumot. Etc. De reliquo etc.

74.

Maros Vásárhely, 28. Martii 1705. Az oláh papoknak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Nemrégen érkezvén hozzánk az mi Kegyelmes Urunknak és Választott Fejedelmünknek paroncsolattja, mellyben ő Nagysága demandálja, hogy az Kegyelmetekre repartiált quantumot az üdőknek ilyen szükségében exigáltassuk. Tudja pedig Kegyelmetek, hogy az nova imposícióban mennyi naturálék és készpízn esett Kegyelmetekre, mellyeket hogy éjjelnappal Segesvárra administrálljanak, parancsolljuk autoritate functionis a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, külömben az milítiának assignátióban adatik, és Kegyelmeteken executione mediante is extorqueáltatik. Etc.

75.

Maros Vásárhely, 30. Martii 1705. Kajdi, Kenyheczi és Baji László Uramék ezereihez rendeltetett commissáriusoknak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk ő Nagysága egyik hadi tiszt[je], úgymint: Kajdi Uram ő kegyelme mellé rendeltük Kegyelmedet inspector commissáriusnak. Vévén azért Kegyelmed ez commissiónkot, poroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, mindjárt álljon mellé azon hivatalnak, insinuálván magát azon ezer főtisztinek ő kegyelmének, és ezen includált instrukció szerint mindenekben procedálni el ne mulassa. Etc.

APRILIS

76.

Maros Vásárhely, 4. Aprilis. Az Colosi Kamaraispánnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kolos Várossa nekünk benyújtott alázasatos instantiájokból értettük, hogy eleitől fogva ott az aknához tartozó sóvágóság bizonyos karban és rendben volt állíttatva, tudniillik: az egyik sóvágóság rend hívatatott vendég sóvágóknak, azaz olyan személyekből állóknak, kiknek az Városon semmi residentiájok, még csak marhájok is nem volt, hanem más emberek béres házokban laktanak, és a sóvágást pro lubitu, az mint az mikor akarták, continuálták vagy elhadták, kik is in publicum semmi terehviseléssel nem tartoztanak, most sem angariáltatnak. Második rend volt az posztós sóvágók rendi, kik is a Város régi privilégiuma szerint kétökrű birodalmú embereknél értékessebbek nem lehettenek, nem is szabados volt feles marhás, értékes, residentiás embereket a sóvágásra

erőltetni, ezzel akarván praecaveálni a régi boldog emlékezetű Fejedelmek aszt, hogy a Város közönséges szolgálattját viselhető emberek a sóvágásnak színe alatt magokat ne immunitálhas-sák, hogy abból is az Város pusztulása ne következzen. Úgy ért-jük mindazáltal, hogy említett privilégiuma ellen az Városnak, az vendég sóvágók színe alatt, némely jó magabíró, marhás, re-sidentiás emberek sóvágókká lesznek és lettenek is, azért hogy ők is a közönséges terehviseléstől, contribútióktól és vectu-rázásoktól magokat immunáltathassák. Mely ha úgy vagyon, az Városnak előttünk producált privilégiuma ellen vagyon, az i-gazsággal is igen ellenkezik, kihez képest akarván minden dol-gokban, úgy abban is a régi jó rendet követni és másokkal is követtetni paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, ennek u-tánna senkit kétökrű emberek felett a sóvágásra ne erőltessen, a kik pediglen ezek felett a sóvágásra beposztóztatták is ma-gokat, azok vagy az elébbi státusokra remittáltassanak, vagy ha nem akarnak, az közönséges terehviselést praestállják. Mely-lyet Kegyelmed is ratione praevia semmiképpen ne impediálljon, sőt az kik illyenek között Kegyelmed autoritássához bízván refractáriuskodnak, azoknak nemhogy pártjokat fogja, sőt el-lenben az rendes és közönséges terehviselésnek supportálására adigállja. Etc.

77.

Segesvár, 14. Aprilis 1705. A Nemes Vármegyékre írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Noha az Országban levő minden nemes atyámfiai personalis insurrectióra adigáltatnak, most mindazáltal Méltóságos Gróff és Generális Commendáns Forgács Simon Uram, bizonyos accedált rátiókra nézve, az vármegyebéli nemességet bizonyos optio vagy szabad választásra engedte, tudniillik ha personaliter fel nem akar ülni, állítson juxta proportionem portarum vel colonorum jó fegyveres gyalogokat, vagy ha a' sem tetszenék, minden gyalog állíttására adminis-trálljon fl. hung. 16, minden holnapra készpénzfizetésre 3-3 magyar forintot Méltóságos Uram arra rendeltetett embere ke-zébe. Ezeket nem impositíve hirdetteti Kegyelmeteknek, hanem akarván az Nemes Vármegyéknek, úgy Kegyelmeteknek is kedves-kedni, ezekben szabados optiót engedett, siettetvén declará-tiójokat, hogy mellyik mellé fognak állani, és annak egyszers-mind praestáltatását is. Kegyelmetek azért ezen dolgot az Ne-mes Vármegye Nemes Rendeinek minél hamarább publicáltassa, az assignált quantumokat az kiment dispositió szerént. Az pénz-beli quantumot pedig ide Segesvárra, az Commissáriátus keze alá, ad 20. praesentis administrálni el ne mulassák, sub poena irrogandae executionis.

Azonban akarók az Nemes Vármegyének azt is értésére adni,

77.

hogy az miképpen az vásárhelyi confluxus alkalmatosságával az ső árrának determinátiója proponáltaték, és arról lött conclusum az Nemes Státusoknak, az mi Kegyelmes Urunknak, Választott Fejedelmünknek ő Nagyságának alázatosan repraesentáltatott, kegyelmesen is ő Nagysága resolvált, hogy mindenütt ez Országban tovább való dispositióig egy-egy kőso 36 pénzen járjon. Ennek felette emlékezhetik Kegyelmetek arra is, hogy in congregatione Statuum az egész Vármegyék az táboron erigálandó korcsma dolgát urgeállják vala, praetendálván abban praejudiciumát az nemességnek, ha annak szabadsága interdicáltatni fog. Minthogy penig azon praetensióját az Nemes Vármegyéknek az mi Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának repraesentáltuk, honnét vöttünk ilyen resolútiót. Mivel penig az Nemes Vármegyék, úgy a becsülletes Szász Nátió is gyaloghadnak felállításában megalkudván, azt menstruatim ki is fogják fizetni, facili consequentia: azon hadnak fizetése lévén, az korcsomát magának nem praetendálhattja. Kihez képest így értvén ő Nagysága resolútiójának értelmét, ahhoz alkalmaztassák magokat. Az portákban levő szegénységnek másfél ezer gyalog állíttassa ezerre engedtetett, mellyet Kegyelmetek kiállíttanni éjjel s nappal munkálódják. Akarván a mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága a Nemes Országnak kegyelmességét mutatni, mindennemű judiciális leveleknek, úgymint compulsoriáknak, praeceptoráknak etc. expedítióját bizonyos definiált clausula alatt megengedte, mellyen is Kegyelmeteknek szükség promulgáltatni, hogy az kinek törvényes dolga lészen, producálhasson etc. A Székelységre is mutandis mutatis ez szerént.

78.

Segesvár, 17. Aprilis. Az tordai malmosok dolga iránt az Méltóságos Fejedelemnek ez szerént írtunk informátiót.⁴²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak ő Nagyságának etc. Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek ő Nagyságának alázatosan írók.⁴³

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem! Nekünk Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk!

Isten Nagyságodot minden dolgaiban boldogítsa, alázotossan kívánnjuk. Sub dato 28. mensis Martii Egerből írott Nagyságod méltóságos commissióját a tordai malmosok instantiájok mellett, alázatosan és tartozó hűséges engedelmességgel vettük. Mellyben Nagyságod serio poroncsol, hogy azon exponenseknek instantiájok exposítióját investigálljuk, és comperta rei veritate azon dolgot decidálván, tennénk satisfactiót is, és mindezekről annakutánna Nagyságodot voltaképpen informálnók. Melly Nagyságod commissiójának tenorát serio és kötelességünk szerént assumálni akarván, mindennemű exhibitájokat azon malmosoknak, a mennyiben lehetett, accurratissime investigáltuk és rumináltuk, és úgy is tapasztaltuk, hogy: primo et principaliter .

Torda Várossának lévén azon malomhoz jussa, nem az malmosokkal quondam ineált contractussának vigora szerint akarta rehabeálni a malmosoktól, hanem bizonyos praesuppositum alatt a Város a megírt malmosokat törvényre citáltatván, végét törvénykezésének nem várván, litis intermedio Gróff Bethlen Miklós Urammal bizonyos cambiumnak béhozása színe alatt megalkuván, potentio-se foglalta el és assignálta a megírt Gróff Úr keze és birodalma alá. És noha külömb-külobb helyeken s terminusokon agitáltatott annakutánna is azon malomnak törvénye, melyek szerint mindenkor a malmosoknak igaz jussok adjudicáltatott, mindazáltal a megírt Úr ő kegyelme hol egy, hol más színű intervallumokat hozván bé a dolgokba, mindezideig azon malmosoknak igazságok periclitált. Hogyha a Város az ő jussában a contractusnak erejihez tartotta volna magát, és ámbár sok ammonitióra az malmosok nem cedáltak volna is, mellyért a mint kitetszik, törvénybe provocáltatván, annak végét várták volna, és ante latam sententiam potentiát nem patráltak volna, ezek az praerudiciumok a malmok iránt nem történtek volna. Mü Kegyelmes Urunk, minekelőtte az exhibiták szerint elsőben decisiót, annakutánna satisfactiót a megírt exponens malmosoknak töttünk volna, Nagyságodat ezekről így akartuk alázatosson informálni, mellyben való opínióink universaliter ez: hogy a kik feles esztendőök elforgása alatt azon malomban pacificum dominiumot töttenek, és nem via juris, hanem potentia mediante exturbáltatnak, de jure restituáltassanak birodalmokban, mert ezzel nem praeccludáltatik, hogy a praetendens Gróff Úr vagy posteritássi annak idejében ne kereshetnék jussokat. És minthogy azon malom de praesenti fiscus kezénél vagyon, Nagyságod méltóságos commissióját de restitutione alázatosson elvárjuk. Mindezek utánna Nagyságodat nagy Istenünk gondviselése alá ajánlván, maradjunk a mü Kegyelmes Urunknak és Fejedelmünknek engedelmes hívei, alázatos szolgálói

Segesvár, 17. Aprilis 1705.

az Erdélyi Consilium.

79.

Sub dato 22. Aprilis, Segesváratt. A Vármegyékre és Szász Székekre e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Jóllehet ennek előtte is írtunk volt Kegyelmeteknek a szekerek, búza, zab és vágómarhák administrációjáról cum suis congruis terminis et dispositionibus, mindazáltal mégis iterálljuk és ex sueprabundanti poroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Sere-nitate nobis attributa igen serio, a szekereket a már egyszer kiment dispositió szerint, a búzát, zabot pedig a mostani újabb dispositió szerint éjjel-nappal a küküllővári magazinumban adminisztráltatni el ne mulassák, úgy a vágómarhákat is, mivel Méltóságos Generális Commendáns Uram felette nagy commó-tióval vagyon mindezeknek késedelmes administrációja miatt,

79.

úgyhogy ha Kegyelmetek nem admaturállja, olyan példás executió követi Kegyelmeteket, mellyet Kegyelmetek még eddigelé nem tapasztalt, secus sub gravi animadversione nostra non facturos benevalere desideramus etc.

80.

Küküllő Vármegye felső processusára sub dato 23. Aprilis Segesvárárt így expediáltunk.

Praemissis praemittendis. Igen nagy indignációját tapasztaltuk Méltóságos Generális Úrnak a marosvásárhelyi magazinumnak Küküllő-Várra való késedelmes transposíciója miatt, és noha Kegyelmeteknek ennek előtte is fogott menni poroncsolattja, de most is redintegrálni akarjuk, poroncsolván Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, a mi kitelhetik a mostani sok distractiók miatt, rendellenes szekereket azon magazinumnak most legközelebb való elszállítására. Azonban kiváltképpen Kegyelmetek processusán lévén húsbeli restantia fellessebben, e commissiónk szerint administráltasson sub poena inevitabilis executionis most legközelebb az Roth Uram ezerének carnis libr. nro. 5000, mellyben Kegyelmetek fogyatkozást ne cselekedjék, ha kárt, búsulást nem akar szenvedni. Secus.

81.

Sub dato 23. Aprilis. Méltóságos Generális Uramnak Segesvárról e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Nyavalyás szászvárosiak jöttek hozzánk panaszolkodván, hogy tavaly levén Fejérvárárt 11 szekerek, mellyeknek egy része Kos Mihály Uram keze alatt fogott rekedni, a Méltóságos Generális az instans felektől jobban a dolognak végére menvén, kérjük alázatossan, ha miben nyavalyások dolgát orvosolhattja, autoritativa interpositióját adhibeálni ne sajnállja, részünkről mű is a Méltóságos Generálisnak bizodalmason complaceálni érette el nem mulattjuk.

MAJUS

82.

Excellentissime Domine Comes et Generalis Commendans Domine nobis colendissime.

Salutem et servitiorum nostrorum paratissimam recommendationem. Méltóságos Generális levelét méltó és illendő respectussal vettük, a mi illeti a Csáki András iránt leendő vagy lött inquisíció dolgát: bizonyos, hogy arról az Méltóságos Fejedelemtől Kegyelmes Urunktól ő Nagyságától volt poroncsolatunk, mellyhez képest ugyanakkor mindjárt az inquisíció iránt adatta-

tánk ki legközelebb Méltóságos Gróff Teleki Mihály Uram kedves Atyánkfia által; annak utánna Tekéntetes Nagyságos Josika Gábor kedves Atyánkfia ő kegyelme lemenvén, miképpen folytatta azon inquisíciónak dolgát, ő kegyelme tudja, minthogy nagyobára ő kegyelmére fogva volt bízatatni, nekünk ő kegyelme semmit abban kezünkhez nem adott; ahhoz képest a Méltóságos Generálissal nincsen is mit communicálhassunk, hanem minél hamarébb leírunk ő kegyelmének, hogy azon inquisítiót in bona forma elkészítetvén ő kegyelme, postán mindjárt küldje fel kezünkhez, annak utánna a Méltóságos Generális kívánságát effectuálni igyekezzünk.

Segesvár, 13. Maji. Anno 1705.

83.

Sub dato 15. Maji, Segesvárat. Méltóságos Generális Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Sok országos dolgai között Excellentiádót írásunkkal terhelljük, nagy becsülettel követtjük, biztat bennünket Hazánkhoz való szereteti s jóindulatja, egyzersmind az szegénységnek tehetetlenségét minthogy maga is tudja, megígírt fávora által munkálódja az Nemes Székely Nátio előtt az Nemes Vármegyék 5000 köből búzabeli suspendált quantum iránt subleváltatását, mellyet mű is nem impositíve kívánunk ő kegyelmektől, hanem emlékeztettjük Hazájokhoz és az ügyhez való kötelességekre ő kegyelmeket, ő kegyelmek is segítse-nek bennünket, tudván Excellentiád intimátiója ő kegyelmek előtt haszontalan nem leszen, kívánánk bizonyost tudni, Főcommissárius Atyánkfia ahhozképest tudna disponálni az magazinális helyekre, az Nemes Vármegyék, úgy Szász Székek e végre suspendálták volt annyi ezerekből, csak az 5000 köből búza számot iteratis kérjük Excellentiádat, úgy az oláh papok iránt is favorát mutassa az 1000 köből búza administrátiójára. Melly Nagyságod favoráért Isten Nagyságodot szerencsésen éltesse, etc.

84.

Sub dato 19. Maji, Segesvárat. A marusvásárhellyi tiszteknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek Várossán eroqált magazinumban levő naturálékokat el kellett szállítani a táborra, minthogy elegendő sákok és hordók nincsenek, Kegyelmeteknek azért paroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy Kegyelmetek mindjárt feles számú sákokot és hordókat, absque ulla dilatio-ne gyűjtsessen és adjon ott lévő Commissárius Hajdú János Atyánkfia keze és dispositiója alá az megírt naturáléknak elszállítására. Külömben Kegyelmetek ellen kemény animadversiónk leszen. Etc.

85.

85.

Sub dato 19. Maji, Segesvárat. Marus Székre e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kelletvén a marosvásárhelyi magazinumból feles naturálékot elszállíttatnunk Küküllő-Várra az hadak intertentiójára, Kegyelmeteknek azért poroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy Kegyelmetek magok Székiből rendelljen mindjárt curr. nro. 50, mellyeket jó 6-6 ökrökkel, sákokkal, 2-2 bérest állítván melléjek, éjjel-nappal előállítatni és sine ulteriori dilatione Maros Vásárhely felé indítván, ott levő Commissárius Atyánkfiának praesentálni el ne mulassa. Különben az Méltóságos Generális és Consilium kemény animadversióját Kegyelmetek el nem kerüli. Etc.

86.

Eodem die. Torda Vármegye felső járására és Beszterce Várossára is ezen tenor szerént írtunk.

87.

Sub dato 19. Maji, Segesvárat, Segesvárra, Barcára, Besztercére, Nagy Sinkre, Köhalom Székre, Szeredahelyre, Szászsebesre, Új-Egyház és Szászváros Székekre e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Jóllehet az elmúlt marosvásárhelyi confluxus alkalmatosságával az 500 tábori szekerekből Kegyelmetekre repartíáltatott volt curr. nro. ..., de mivel a Barcára akkor felettébb sok repartíáltatott volt, most azoknak sublevációjokra újjobban Kegyelmetekre repartíáltatott curr. nro. Kegyelmeteknek azért poroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy Kegyelmetek mind az egész ... tábori szekereket sine ulla ulteriori dilatione az Méltóságos Generális Főcommendáns Úr táborára Szekérmester Polos János Atyánkfia keze alá adminisztrálja. Külömben az Méltóságos Generális és Consilium animadversióját Kegyelmetek el nem kerüli. Etc.

88.

Sub dato 21. Maji, Segesvárat. Mint az vásárhelyi görögöknek, úgy az ótordaiaknak is protectio adatott és egyszersmind a tordai tisztekre commissio, hogy extraordinarie felettébb ne aggravállják őket. Etc.

89.

Sub dato 23. Maji, Segesvárat. Az oláhfalviaknak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Közönséges szükségre feles számú deszkák kívántatván, Kegyelmeteknek autoritate functionis

nostrae a Sua Serenitate attributa poroncsolljuk igen serio, mihelyt commissiönkot láttja, mindjárást széles vastag deszkát nro. 100, aprót similiter 200, ide Segesvárra, a segesvári asztalosok céhmestere kezébe administrálljon, és a Kegyelme-
tek quantumába, mellyel tartoznak, acceptáltatik, quietáltat-
ván magát rőlla etc.

90.

Sub dato 23. Maji, Segesvárat. Köhalomszéki tiszteknek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Jánosfalvi János salétromfőzetésre rendelt Inspector Atyánkfia leveléből értjük, hogy Kegyelmetek Székiben rendelt salétromfőzetésre 2 üstök kívátnak, egyébiránt salétromfőzetésben defectus lészen. Kegyelmeteknek azért paroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate attributa igen serio, azon munkára való edényekre legyen Kegyelmeteknek szorgalmatos provisiója. Két üstököket azon salétromfőzetésre szerezvén, accomodálljon, ha különben nem lehet, itt Segesvárat tanálatnak, azt Kegyelmetek igaz és illendő árron megvegye, Kegyelmetek quantumában acceptáltatik, ezt pedig Kegyelmetek sine procrastinatione effectuállja, különben Kegyelmetek szófogatatlansága miatt a puskaapor és salétrom készítésében ha mi defectus esik, Kegyelmetek ad számot rőlla. Etc.

91.

Sub dato 28. Maji, Nagy Ekemező. A fiscális jószágok conscriptiójára exmittált személyeknek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes paroncsolattjából kelletvén inventáltatnunk és conscribáltatnunk minden fiscalitásokat, rendeltük ez Országban levő fiscalításoknak inventálására és conscriptiójára Kegyelmeteket. Kegyelmetek azért ezen commissiönkat vévén, mentést fogjon a munkához, és inventálljon minden fiscalításokat és azokban való minden proventusokat, ilyen observációval. 1. Két inventáriumot tartson Kegyelmetek mindenik Vármegyében különkülön, edgyikben írja a régi és valóságos fiscalításokat, másikkban azokat, mellyek a mostani revolúcióban lőtenek fiscalításokká. 2. Mellyik jószágból, faluból s jobbágyok közül, kik és hányon mentenek az mezei hadban, és kik vadnak de praesenti is az mezei hadban, és azok contribuáltak s contribuálnak-e a quantumokban. 3. Kik a jószágokban inspectorok, udvarbírák és egyéb tisztek, ki kezéről foglaltattak el, ki kezén forgottak ezután mindeddig. 4. Mindenik jószágoknak micsoda proventusai vadnak és lehetnek, mivel szolgáltak eleitől fogva. 5. Hagyja meg Kegyelmetek, a mi proventusok készpénzül találtnak, administrállják Generális Perceptor Horti István Uram kezében. 6. Hirdesse meg azt is Kegyelmetek, az eddig való im-

91.

posítiókról ratiocinálni ad Commissariatum compareálljanak a székbeli tisztek, sine omni dilatione. Kegyelmetek penig fideliter mindeneket vigyen végben, és ad lŕtum affuturi mensis Junii elvégezze és be is hozza a Consiliumban az inventáriumokat fide mediante subscriptiójok és pecséttek alatt, auctoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio paroncsolljuk. Etc.

92.

Sub dato 28. Maji, Nagy Ekemező. Luczai János Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét Kegyelmes Urunktól Ő Nagyságától a borok iránt Kegyelmednek adatott instructiójával elvettük. Tetszett minekünk is, hogy azok a borok pro tempore Colosvárat letetessenek, annak utánna onnan juxta occurrentias erogálhatni. Inspectornak rendeltettek Lugosi István és Eperjesi István Atyánkfiái a borok mellé, kiknek is commissió ment, hogy Kegyelmedtől percipiállják és procurállják. Azonban az Hadnagy Pálffi Páll Attyánkfiának is, hogy az borok deposítiójára alkalmas és illendő pintzéket rendelljen, melyekben a borok jól állhassanak. Kegyelmed azért szállíttassa Colosvárra megírt Lugosi István és Eperjesi István Attyánkfiái kezekben azon borokat, számban adván Ő kegyelmeknek, maga penég írása szerint hozzánk jővén, informálhat bővebben, és conferálhatunk a borok dolgáru.

93.

Eke Mező, sub dato 30. Maji. Fejérvári portusra Harsányi[nak] írtunk e szerint.

Közönséges Hazánk kárát tapasztalljuk abból származni, hogy a sónak mindenfele való quaestussa a portuson akadályoztatik, mellynek orvoslását akarván munkálódni, a sónak mindenfele való szabados quaestusát, vecturázását felszabadítottuk. Kegyelmednek azért poroncsolljuk auctoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio, hogy a portusra a sós szekereket ne akadályoztassa, hanem mindenfele engedjen szabados quaestust, hadd vecturázhassák mindenütt szabadosson mindaddig, míg Kegyelmes Urunk Ő Nagysága tovább való determinációja jó a só iránt. Sic facturus.

P.S. Ezen conclusumunkot Kegyelmed hirdesse meg, hogy a szegénység annál inkább hordhassa a sőt mindenfele.

94.

Sub dato 30. Maji, Boldogfalva. Kolos Vármegye felső járására írtunk e szerint.

A Kolosvárra szállítatott boroknak vecturázására szükségképpen kelletvén bizonyos számú szekereket a Nemes Várme-

gyékre repartíálnunk, esvén azért Kolos Vármegye felső járására curr. nro. 15, id est tizenöt szekerek, Kegyelmeteknek azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk igen serio, az megírt tizenöt szekerek iránt tegyen olyan dispositiót jó idején, hogy mindenkor olly készen legyenek, mielt Nagy Sigmond Főcommissárius Atyánkfia információját vészi, oda az hova kívántatik, a borokat megindíthassák.

P.S. Kegyelmetek processussában levő fiscalításokra is a szekerekben proportionaliter repartíálljon. Hasonlóképpen Doboka alsó járására curr. 15, felső járására curr. 15, Colos alsó járására curr. 15, felső járására curr. 15 írtunk.

95.

Sub eodem dato, Boldogfalva. Hunyad vármegyei Viceispán Matskási János Uramnak írtunk e szerint.

Minthogy itt az borra felette nagy szükség vagyon, poroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, a Kegyelmetek Vármegyén levő 595 forintokból praevie valami jó borokat vásárolljon, mielt megteheti, minket és a Commissáriátust felőlle tudósítsa, hogy az elszállításául dispositiót tehessünk. Sic facturus etc.

96.

Sub eodem dato, Boldogfalva. Fejérvári Udvarbíró Rátz István Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Vévén Kegyelmed ez commisiókat, mennjen mindjárt Szászsebesben, mennél felesebb borokat tanál, confiscállja, az árra felől assecurállja, a confiscált borokat jó provisió alá tegye Kegyelmed, és minket felőlle mindjárt tudósíttson, mellyet hogy Kegyelmed cselekedjék, poroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio. Sic facturus etc.

97.

Sub eodem dato, Boldogfalva. Szászsebes Várossának írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Lévéen poroncsolattja fejérvári udvarbírónak, hogy mennjen Kegyelmetek Várossába mentől felesebb boroknak confiscálására, kegyelmeteknek azért paroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, esmerje mitőlünk expediáltatott expressusnak lenni, és az borok confiscálásában mindenütt admittálja, meg ne akadályoztassa, sőt a miben kívántatik, illendő assistentiával lenni el ne mulassa; a boroknak az árrát megadattjuk. Sic facturus.

[Nagyekemező, 1705. május 30. Az Erdélyi Consilium levele a
fejedelemez.]⁴⁴

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászai Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának etc. Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan írók.⁴⁵

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk!

Nagyságod egynehány rendbéli méltóságos commissióit alázatos engedelmisséggel elvöttük, mellyeknek egy részéről hogy eddég Nagyságodat nem tudósíthattuk, alázatosan követtjük, mint Jó Kegyelmes Urunkat.

Szomorúan olvastuk Nagyságod egyik kegyelmes commissiójában, hogy mi deferáltattunk mind azzal, hogy a dispositiókat nem in tempore tesszük, mind peniglen dispositiónknak kevés effectuma vagyon. Istennel bizonyítottuk: a mi késedelmes dispositiónk miá semmi notabilis penuriát a Nagyságod milítiája, sem a közönséges dolog semmi hátramaradást nem szenvedett, igyekeztünk s igyekeztünk is mindenekben Nagyságodnak Jó Kegyelmes Urunknak s édes Hazánknak egész tehetségünkig szolgálnunk. Hogy peniglen némelly dispositiónknak olykor-olykor kevés effectumát tapasztaltuk, az megeshetett, de azzal is mi nem culpáltathatunk, mivel nincs egyéb autoritás kezünk között, hanem a jó dispositió. Nem kívánunk vádaskodni Nagyságod Méltóságos Fejedelmi Személye előtt, de vannak olly contumax, e Haza mostani jóra célzó dolgaival nem gondoló némelly hazafiai, kik praeterálták s praeterállják is dispositiónkat, mellyek ellen miképpen procedálljunk, várjuk Nagyságod kegyelmes determinációját.

Hogy a magazinumok mentést Méltóságos Főgenerális Gróff Forgács Simon Uram bejövetelivel meg nem telhettének, a' sem a mi negligentiaánk miatt esett, hanem nem lévén telljességgel semmi kostya⁴⁶, úgy ereje a marháknak, impracticabile volt annak akkor a vecturázása, de már Istennek neve áldassék érette, a magazinumok annyira telljesedtenek s telljesednek, hogy ad medium usque Augusti elegendő kenyérünk és húsunk vagyon és lészen. Ha volt is kevés defectussa a Nagyságod lovashadainak széna és abrak iránt, abban is nem mi okoztathatunk, hanem a tehetetlenség, kifogyván egészlen ez az Haza belőlle, úgyannyira, hogy a házak fedeleivel kellett a lovakat sustentálni, hahol penig abrak nem administráltathatott, tiszta búzával is abrakoltak, ugyancsak Istennek neve áldassék érette, éhel senkinek is lova tudtunkra meg nem holt, sőt úgy láttjuk, többire jól kitelelt kövér lovok vagyon, mi oktul viseltetvén, mégis mindazáltal a mártiusi és áprilisi, sok helyeken még a februáriusi holnapokra is restantiájokat praetendálván, kivált szénájok és abrakjuk iránt, exequione mediante némelly regimentek pénzt extorqueálnak, melly miné-

künk idegen dolognak látszik, melly iránt requiráltuk Méltóságos Generális Uramat, de eddég kevés hasznát tapasztaltuk, várjuk ez iránt is Nagyságod kegyelmes dispositióját s determinatióját, mivel alkalmas ezerekre extendálódik.

Pro mensibus sequentibus usque ad medium Augusti mennyi búza repartíaltatott, minthogy Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia a mint referállja, Nagyságodat bőven tudósította, azért Nagyságodat azzal nem terhelljük, hasonlóképpen a mint a Székely Nátió pro refusione buzát cub. 10.000 és vágómarhát nro. 4000 magára levált, arrul is.

A mézárszéket pedig hogy eddég fel nem állíthattuk, oka az volt, hogy az hadaknak fizetések nem lévén, mód nem lehetett benne, jóllehet a mennyi marha eddég levágotott, abbul nagy summa emergált volna, és a milítiát is az iránt nem lehetett kedvetlenítenünk, már pedig minthogy fizetések meg legyen adva, azon vagyunk mi is, hogy a mézárszék defacto erigáltassék, és a korcsomák is folyhassanak, érkezvén már Luczai János Atyánkfia onnan kívül bizonyos számú borokkal Kolosvárra, melyrül is már dispositiót töttünk.

A dézmák és árendák dolgát a mi illeti, Nagyságod kegyelmes parancsolattjának az iránt eleget tenni igyekeztünk, proponáltattuk is a Nemes Vármegyéknek, de nagy megbántódásokat praetendálván az iránt, attul telljességgel idegenek, amint-hogy Nagyságodat alázatossan akarják megtalálni felölle expressus követtjek által, azért Nagyságod kegyelmességének is ha úgy fog tetszeni, azt addég differáltuk.

Miképpen méltóztatott Nagyságod alázatos projectumunkot kívánni a Török Országbul készpénzen kiszállítandó aba iránt, azt is alázatossan megértettük; minthogy a fejérpénznek ez Hazából való kivitele igen káros, rézpénzzel pedig ott nem vásárolhatni, nekünk Kegyelmes Urunk tetszenék, méltóztatnék Nagyságod kegyelmessen, a mint azelőtt is megírtuk, disponálni egynehány ezer forintokat rézpénzt, mellynek egy részével a fejérvári portusra szállítandó sónak vecturáját exolválván, megindíthatnók, és azon sóval a törökökkel tehetnének cambiumot nemcsak az abával, hanem egyéb ott található portékák iránt is. A mint némelly görög és török kereskedőknek relatiójokbul értjük, nem is idegenek, sőt kapva kapják ezt az alkalmatosságot, mellyet mik eddég is folytattunk volna, de pénzbeli fundusunk nem lévén, nem lehetett, mivel a mi kevés pénz az harmincadokrul és egyébünnen is gyűlt, elég sem volt az eddig vásárlott abának is megfizetésére, mellyet is Nagyságod híre nélkül nem cselekedhetünk.

A só dolgát a mi illeti, jóllehet annak árra limitáltatott volt ad denarios 36, mellyet Nagyságod is kegyelmesen approbált, a minthogy ma is hogy azon az árron folyjon, nekünk is igen tetszenék, csak-hogy Nagyságod kegyelmesen engedje meg a szabad quaestust, ha már az árra annyira excrescált, hadd hordják szabadossan, mert különben a só ott hever, és

senki sem vészi, sőt csak annyira való pénz is nem gyűlhet, kivel a mindennapi sóvágóknak megfizessenek, a mint a kamara-ispánok referállják.

A fiscális mindenféle jószágok és azoknak proventusai inventálására, Kegyelmes Urunk, már mindenfelé exmittáltunk, béhozván extractussát, Nagyságodnak alázatossan repraesentálljuk.

Görög György és László felől Nagyságod kegyelmes parancsolattját effectuálni igyekeztük, a minthogy a görögök bírójának is parancsoltunk volt, hogyha ez Országban valahol találtatnak, megfogassa és kezünkbe hozassa, de mindeddég ez Országban nem találtattak, továbbra is szorgalmatos gondunk lessz rá.

Csáki András ellen való inquisítiót Nagyságodnak alázatossan elküldöttük.

A keneső és aranybánya felől is inquirálni exmittáltuk Püspöki Péter és Sárközi István Atyánkfiait, véghezvivén és behozván, azt is Nagyságodnak alázatossan repraesentálljuk.

Instructiönk szerint, Kegyelmes Urunk, igyekeztünk volna azon, hogy a sok extraordinária expensák a szegénység sublevátiójára a milítiának imputáltassanak, de effectumban nem mehetett s most sem mehet, mellynek bővebben való declarátióját bíztuk Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiára, Isten ő kegyelmét Nagyságodhoz kivívén. Az miatt, ha meg nem orvosoltatik, sok helyek elpusztulnak, a minthogy máris sokak igen megpusztultak.

A mezei hadban felült jobbágyságnak honn maradt cselédjek a Nagyságod méltóságos instructiója szerint semmiben contribuálni nem akarnak, mellyre nézve csak azért is applicállják magokat vagy fiokat vagy attyókfiát, hogy így magokat mindentül immunitálhassák, sem reájok esett quantumot praestálni, sem földösuroknak szolgálni nem akarnak, melly miatt nemcsak nagy confúsió vagyon, sőt az oeconomia is igen megcsorbul.

A mi egyéb dolgok vannak, minthogy rövidnap Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia Nagyságodhoz felmegyen, ő kegyelme által Nagyságodnak alázatossan repraesentálljuk. Továbbra Nagyságodat Isten kegyelmes oltalma és gondviselése alá ajánljuk, s maradunk Nagyságodnak, Jó Kegyelmes Urunknak igaz hívei, alázatos szolgálói

Datum in possessione Nagy Eke-mező, die 30. Maji 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

Resolutae⁴⁷ 6. Junii 1705. in castris ad Agriam positis.

JUNIUS

99.

Antos István[nak] és Fülep Lőrinc[nek] salétromfőzetés urgeálására és elszállítására adatott pátens. Kik exmittáltattak Köhalom és Nagy Sink Székbe. 1. Junii, Boldogfalva.

Serenissimi Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum etc. A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és ez Haza közönséges szolgálattja az haddi operációkban nagy defectust szenvedvén a puskapornak nemléte miá, jóllehet egynehány rendben committáltunk rólla, sőt azon végre inspectornak rendeltük Nemes Vitézlő Jánosfalvai János Atyánkfiát, hogy szorgalmatossan procurállja, salétromot főzesse, és a portörő malmakhoz szállíttassa, de mégis Kegyelmetek engedetlensége miatt restül foly a munka. Most ex superabundanti ezen pátensünkkel exmittáltuk Nemzetes Vitézlő Antos István és Fülöp Lőrinc Atyánkfiait, hogy Kegyelmetek Székiben a salétromfőzetést urgeállják, és az hol mi salétrom készen leszen, mentest szállíttassák marusvásárhelyi és beszercei portörőmalmokhoz. Injungálván Ő Kegyelmeknek, úgy járjanak el ezen munkában, hogyha magok késedelmezése miatt léssen fogyatkozás, vagy minket nem tudósítanak Kegyelmetek, szófogatatlanságiról erős számot adnak Kegyelmetek is, azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk serio, mindennemű kívántató requisítumokat mind a salétromfőzetésre és e megírt portörőmalmokhoz való elszállítására a készen találtató salétromnak elegendő vecturát sine dilatione subministrálni el ne mulassa, mert külömben tudósítván ezen exmittált személylektől Kegyelmetek késedelmezéséről, egyátalljában Kegyelmetek ellen exempláris kemény animadversiót teszünk. Secus non facturus.

100.

Sub dato 1. Junii, Boldogfalva, Lugosi István, Eperjesi és Szegedi István Uraiméknak írtunk e szerént.

A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes poroncsolottját vévén a Magyar Országgrul ide be való korcsmáknak folytatására Luczai János Atyánkfia által beszállíttatott és beszállítandó boroknak dispositiójárul pro nunc rendeltük, hogy itt deponáltassanak, és onnan, az hova a szükség kívánnja, elvitessenek. Procurálására Kegyelmetek rendeltetett, hogy bevegye és hozzálásson, és a Commissári[át]us dispositiójára ki is adja, kádárokat tartván mind ott a borok mellett, mind azután, mikor elszállíttatnak, mellyről Kegyelmeteknek instructiót írtunk. Kegyelmeteknek azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk igen serio, azon megírt borokat Luczai János Atyánkfiától percipiállja, procurállja és szállítsa oda, az hova disponáltatnak a Commissáriátusról, úgy, hogy ha mi kár leszen benne, Ke-

100.

gyelmetek ad számot rólla. Secus non facturur.

101.

Sub eodem dato. A nagybányai mincház Inspectorának Ajtai Mihály Uramnak eszerint expediáltunk.⁴⁸

Praemissis praemittendis. Bizonyos közönséges szükségre várván Kegyelmed kezitől hung. fl. 6000, id est hatezer, úgy tudjuk, vagyon Kegyelmednek dispositiója rólla, hogy mikor mitőlünk effélékről tudósíttatik, adjon. Azért tartson Kegyelmed annyi summa pénzt, id est hung. fl. 6000, hogy mikor ki küldünk utánna, híjjában ne legyen. De reliquo etc.

102.

Sub eodem dato. A kolosvári Hadnagynak e szerént írtunk.⁴⁹

Praemissis praemittendis. Nagy Bányára kelletvén expressut küldünk bizonyos dolog végett Ajtai Mihálynak szálló levéllel, rendeltük Jó Istvánt ezen végre. Kegyelmed azért mindjárást expediállja megírt Jó Istvánt, applicálván melléje egy illendő embert, oda való residentiást, hogy minden késedelem nélkül mehessenek, mellyet Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa paroncsolljuk, hogy minden késedelem nélkül megindíttsa. Sic facturum etc.

103.

Sub dato 4ta Junii, Nagy Ekemező. Segesvárra, Besztercére, Marus Vásárhellyre és Udvarhelly Várossára e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. A mű Kegyelmes Urunk Ő Nagyságára méltóságos instructiója szerént mind a mészárszéket, mind a borkorcsomát a táboron erigáltatni akarván, rendeltetett Kegyelmetek Várossáról mészáros ..., borbíró ..., csaplár Fizetéssek menstruatim rendeltetett búza sigillatim met. 2, hús dietim lib. 1. Az borbírónak hung. fl. 3. Mészárosnak és csaplárnak hung. fl. 2. Azért Kegyelmetek mindenik alkalmaságra és szolgálatra rendelljen arra alkalmas, elégséges, portinátus [így!] vagy zálagos embereket, és disponállja s küldje Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia Ő kegyelme dispositiója alá, megírván Ő kegyelminek, személy szerint kik és mire rendeltettek, azt Kegyelmetek sine mőra effectuállja, Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa paroncsolljuk, egyébiránt ha Kegyelmetek szófogatatlansága miatt fogyatkozás lészen, Kegyelmetek ad számot rólla.

104.

Sub dato 5ta Junii. Udvarhely Székre e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövételire való expensákra assumálván magára a Nemes Székelly Nátió hung. fl. 3000, abban repartíáltatván Kegyelmetek Székire hung. fl. 775, mellyet Kegyelmetek subrepartíáltatván és felszedetvén, ad 15tum praesentis Generális Perceptor Nemzetes Vitézlő Horthi István Atyánkfia kezébe administráltassa Kolosvárra, attyafiságosan Kegyelmeteknek intimálljuk. Annak felette a Vármegyéken és Szász Székeken felvött s consumált quantumnak refúsiójára ígervén a Nemes Székelly Nátió búzáat sax. cub. 10.000, vágómarhát nro. 4000. Abból repartíáltatott Kegyelmetek Székire búza cub. 2500, vágómarha nro. 850, olyyanok, hogy egyik-egyik legyen libr. 150. Mellyeket is Kegyelmetek subrepartíálván minden halladék nélkül felszedesse és administráltassa a magazinumban Vízaknai András Atyánkfia kezében, hogy a mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és Hazánk szolgálattjában rövidség ne légyen. Sic facturur etc.

Similiter a több Székelly Székekre is eszerint expediáltatott. A Vármegyékre és Szász Székekre expediáltatott Urunk jus praemissa [így!] Ő Nagysága bejövételire való expensák iránt.

105.

Sub dato 5ta. Méltóságos Fejedelemhez írtunk e szerint.

Levelünk praesentáló Tekéntetes Nemzetes Nagy Barcsai Barcsai Mihály, Szárhegyi Lázár Ferentz és becsületes besztercei Bőrő Klein János úri és főrenden levő kedves Atyánkfiat expedíáltuk Nagyságodhoz, kérvén igen alázatossan Nagyságodat, méltóztassék fejedelmi kegyelmessége szerént meghallgatni, s nevünkkel mondandó szavoknak telljes hitelt adván, alázatos kívánságunkra kegyelmes resolútiót adni, Nagyságodnak egész Országul, három Nemzetül életünk fogytáig igaz hűségünket alázatossan megszolgálljuk. Kívánván, Isten Nagyságodat hamar időn hozza édes Hazánkban, és szerencsés boldog országlással megáldja. Ex Castris ad Medgyes positus. Nagyságodnak Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói. Nemes Erdély Országának három Nemzetből mostan itt táborban levő felső, közép s alsó minden rendeitől authorált tisztek:

Gróff Pekri Lőrinc, Nemes Fejér Vármegyének főispánja és Udvarhely Széknek főkapitánya.

Gróff Mikes Mihály, Nemes Három Széknek főkapitánya.

Balog Sigmond, Küküllő Vármegye főkapitánya.

Földvári Pál, Nemes Kolos Vármegyének főkapitánya.

Czegei Vas Dániel, Doboka Vármegyének főkapitánya.

Josika Sámuel, Marusszéknek kapitánya.

Joannes Eczei, Consul Civitatis Segesvár.

105.

Samuel Bedaeus, Senator Bisztriciensis.
Michael Rochus, Judex Regius Nagy Sinkiensis.
Adamus Kiszling, Judex Regius Újegyháziensis.

Instructio ablegatis. [így!]

1. Isten segedelméből megindulván ő kegyelmek, ügyekezzenek mentől hamarébb Kegyelmes Urunkhoz ő Nagyságához menni és ő Nagyságát alázatosan köszöntvén, levelünket repraesentálni. 2. Emlékeztessék ő Nagyságát, miképpen tavallyi gyulafejevári országos gyűlésünkben juxta liberam Regni electionem közönséges megegyezésünkben választottuk volt Fejedelmünknek, mellynek alázatos repraesentálására ő Nagyságához expediáltuk volt is úri s főrenden való kedves Atyánkfiait, három Nemzettől kívánván egyszersmind, hogy ő Nagysága bejövén, méltóságos praesentiájával minket megvigasztalna, melly mind eddig haladott. 3. Márpedig a dolognak szoros exigentiája azt kívánván, instálljanak ő Nagyságának igen alázatosan, ő Nagysága ne késsék, hanem méltóztassék megígért fejedelmi kötelessége szerint már édes Hazánkba bejöni, per solennem inaugurationem Országunkat kezéhez venni és az közönséges dolgoknak jó rendben hozásával minket megörvendeztetni. 4. ő Nagysága kegyelmes resolutióját impetrálván ő kegyelmek praevie sietve tudósíttanak expressus emberek által mindenekről, és nevezet szerint ő Nagysága mikor indul, mikorra és hova terminállja ő Nagysága beérkezését, hogy mi is tempestíve aszerént tehessünk mindenekről illendő provisiót és dispositiót, és ő Nagysága méltóságos fejedelmi tekinteti eleiben alázatosan recurrálhassunk, melly is hova és meddig s mikor legyen, arrul is ő kegyelmek praevie tudósíttanak. 5. Mivel ő Nagysága bejövetelire közönséges országgyűlésinek kell lenni, annak convocáltatásául ő Nagysága kegyelmes dispositióját alázatosan várjuk.

106.

Sub dato 6. Junii, Nagy Ekemező. Hunyad vármegyei vicetiszteknek e szerint expediáltunk.

Praemissis praemittendis. Fodor György előnkben benyújtott alázatos supplicációjából értjük, hogy Tisza László, Bajori Ferenc és Sárdi Dániel megemlített Fodor Györgynek régtől fogván bíratott barakszai⁵⁰ házát, úgymint ökreivel cum omnibus appertinentiis et rebus mobilibus, úgy a dévai határon levő emptionális szőlőjét mera et absoluta potentia mediante elfoglalták és egymás közt fel is osztották. Mivel pedig Kegyelmes Urunktól adatott instructiónkban vagy on, hogy az ilyen recens potentiákat igazításban vegyünk, Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa paronscolljuk igen serio, megírt Tisza Lászlót, Bajori Ferencet és Sárdi Dánielt a potentiákról íratott Országunk tör-

vénye szerént admoneállja, hogy említett Fodor Györgynek megírt barakszai házát cum appertinentiis, úgy a dévai határon emptionális szőlőjét remittállják, ha mi praetinsiójok vagyunk a megírt bónumokhoz, azt non via facti, sed juris prosequállják. Mellyet ha nem cselekesznek, Kegyelmetek előnkbe fide mediante reportálljon. Sic facturus etc.

107.

Sub dato 6. Junii, Nagy Ekemező, Zilajh Várossának e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Nagy Szeghi Gábor Atyánkfia exposítiójából értjük, hogy Kegyelmetek ő kegyelmétől interesre bizonyos contractus alatt kért és levált volt 80 aranyokat igen nagy szükségiben, mellyeket Kegyelmetek nemhogy contractussának tenora szerént ő kegyelmének megadná, de még az interest is sem akarja megadni. Így lévén azért a dolog, ha Kegyelmetek megírt adósságát meg nem adhattja, a reá való interest adja meg, intimálljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio. Külömben ha contractussának tenora szerént procedál Kegyelmetek ellen, Kegyelmetek vallja kárát. Sic facturus etc.

108.

Sub dato eodem. Hunyadi Arnót Nicolának írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Vevén Kegyelmed ezen commissiönkat, mentest mennjen el Lándor Fejérvárra, a melly lovat recommendált, a Passa komornyikjáét, Kegyelmed hozassa ki hozzánk, valahol hallja létünköt, hozzávaló veres bársonnyal borított, szkófiummal varrott nyereggel, aranyfonallal egészen betöltött cafraggal és egy hozzávaló tiszta ezüst, aranyos széles szerszámokkal, mennél tisztességesebbekkel lehet, az árrárul Kegyelmed assecuráltatik. Sic futurus etc.

109.

Sub dato 6. Junii, Nagy Ekemező. Assecuratoria super tritici 1000. cub. Michaelis Mikes in comunem usum Transylvaniae.

Serenissimi Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum. Recognoscimus tenore praesentium, hogy Méltóságos Generális Gróff Zabolai Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme mostani közönséges Haza szükségére adván búzát saxon. cub. 1000, ezer köblöt. Assecurálljuk per praesentes, hogy újból a jövő őszön búzául ő kegyelme contentáltatik, melly ha casu quo búzául nem lehetne, juxta limitationem vagy borul, vagy pénzül leszen ő kegyelmének contentatiója, mellyről adjuk ő kegyelmének ez assecuratoriánkot. Etc.

110-111.

110-111.

Hasonlóképpen Méltóságos Gróff Pekri Lőrinc Uramnak, Ő Nagyságának de cub. 1000, Kálnoki Péterné Asszonynak de cub. 77¹/₂.

112.

Sub dato eodem. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Ő Nagysága pro flor. 1000 assecuratoriája.

Praemissis praemittendis. Recognoscimus per praesentes, hogy Méltóságos Erdélyi Generális Commendáns Gymesi Gróff Forgács Simon Úrtól leváltattunk Tekéntetes Nemzetes Nagy Sigmund Főcommissárius Atyánkfia által Ország közönséges szükségére mostan Kegyelmes Urunkhoz Ő Nagyságához expedált úri és Főrenden való követ Atyánkfiái utiköltségekre hung. flor. 1000, id est ezer magyar forintokat kölcsön, úgy hogy hova hamarébb Méltóságos Generális Commendáns Urat plene et integre hasonló készpénzzel contentáltattjuk, mellyről adjuk ez assecuratoriánkott. Etc.

113.

Sub dato 7. Junii. Méltóságos Fejedelemnek írtunk e szerint.⁵¹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának etc. Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan írók.⁵²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk.

Nagyságodnak minapi levelünkben alázatosan írtunk vala a tábori mézárszék felállítására való telljes intencionkat, mellyet hogy jobb móddal effectuálhassunk, Méltóságos Generális Commendáns Gróff Forgács Simon Úrral Méltóságos Generális Gróff Pekri Lőrinc és Mikes Mihály úri kedves Atyánkfiái jelenlétekben conferálván, úgy láttjuk, Nagyságodnak abban kevés haszna lenne, megapprosodván és kevéssedvén a marha; az Országoknak pedig sok kára következne, abutálván velle a milítia, melyből sok inconvenientia és controversia szokott következni, a mint azt az német idejében való praxis eléggé megmutatta. Sok válogatás volt lábán is a marhákban, lenyúzva is rajtok hagyták az administránsokon, néha nagy része elveszett, in defectu pedig alkalmatosságot vettek a marháknek erőszakos elvételére, mindenként ebben vexálták a szegénységet. Most is inpracticabile azt sok kár és injuria nélkül folytatni. Úgy értjük pedig Méltóságos Generális Uram relátiójából, a regimentek commendánsi magokra vállalnák a mézárszéknek folytatását, a többi, kiadatván fizetések ex Cassa, hanem a német regimentek és stáb ajándékon kívánnják administráltatni a húst, ezeknek ugyan míg Isten Nagyságodat behozza, administráltattjuk, a többinek is pro Junio. Továbbra mindezekről Nagyságod kegyelmes determinátióját alázatosan várjuk.

115.

A Török Országgra való sókereskedésben ilyen considerátióink vagyon: ha foly, a török földről az ellenségnek is általadhattják, ha pedig nem foly, ugyancsak az ellenség az iránt való defectussát Havasalföldéből suppleálhattja, lévén ott elégséges só, melyet is onnan mind a vízen és szárazon bővön hordják a török földre, és így minden haszon Havasalföldre redundálna Nagyságodnak nagy kárával, mindezekről Tekéntetes Nemzetes Barcsai Mihály úri kedves Atyánkfia Ő kegyelme Nagyságodat bővön informálhattja, várjuk eziránt is Nagyságod kegyelmes dispositióját.

Hogy most Nagyságodat a Nemes Ország három Nemzetből táborban levő minden Rendei. Nagyságodhoz expediált követ úri és főrenden való Attyokfiai által invitállják, mi arrul a Méltóságos [Generalissal]⁵³ való conferentiánkban concludáltunk, hogy intimálljuk, azon intimátiókra is lőtt, Nagyságodat mi is alázatosan kérjük, méltóztassék bejövetelet kegyelmesen admaturálni, és régen megbomlott dolgainknak folyását jó rendben állítani. Továbbra Nagyságodat Isten kegyelmes ol-talmába ajánljuk.

Nagyságodnak Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói

Datum in possessione Nagy Ekemező, die 7. Junii 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

114.

Sub dato 9. Junii, Ekemező. Zaránd vármegyei Viceispánnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Ezen commissiónk megadó lándor-fejérvári török exposítiójából értjük, hogy velle egy útban levő török társának lopták el egy lovát Zaránd Vármegyében Kőrös Bányán Görög Flora házánál. Mivel pedig az ilyen gonoszul elveszett marháknak kikeresésében különben is incumbálna ex officio Kegyelmednek, hogy industriálódjék, annál inkább meg-gondolván Kegyelmed mind a mostani állapotokat s dolgokat, s mind peniglen azt, hogy ez idegen ember, Kegyelmednek intimálljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, a fellyebb megírt gonoszul elveszett lónak kikeresésében igen serényen sollicituskodjék, ha megtanállja, restituállja, alias az articulus szerint fizettesse meg az ár-rát. Külömben ha mi búsulása leszen miatta, magának tulajdo-nítsa. Secus nec facturus. Etc.

115.

Sub eodem dato. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Uramnak pro florenis 6000 assecuratóriája.

Serenissimi Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum. Recognoscimus per praesentes, hogy Méltóságos Erdélyi Főgenerális Commendáns

115.

Gróff Forgács Simon Uram közönséges Ország szükségére ígervén adatni Nagy Bányáról hung. flor. 6000, hova hamarébb megadattuk hasonló pénzü. Mellyről adjuk ez mi assecuratóriánkot. Etc.

116.

Sub dato 9. Junii, Nagy Ekemező. A Méltóságos Fejedelem Ő Nagyságához⁵⁴[írtunk].

Praemissis praemittendis. Nagyságod egri táboráról die 30. Maji proxime praeteriti Maji [így!] datált méltóságos commissióját alázatosan elvettük, mellyben paroncsollja Nagyságod, hogy a Méltóságos Fejedelem Tökölyi Imre Uram Ő Nagysága Erdélyben és a Partiumban való jószágait investigálván serio, in quo statu és kik kezénél legyenek, Nagyságodat hova hamarébb informálljuk. Ezen jószági voltak a Méltóságos Fejedelem Tökölyi Uram édesanyjának⁵⁵: Hunyadvára cum omnibus appartinentiis; secundo: Magyar Berettyén egy udvarház hozzátartozó portiókkal; 3tio: Hátszegen egy udvarház a várossal, melly is taxás város. Ez kettő Hunyadnak filiálissa. 4. Illyevára hozzá tartozó jószágokkal. 5. Gyula Fejérváratt egy pusztá kőház volt. 6. Krakkóban egy udvarház, hozzá tartozó portiókkal. 7. Küüllővár, hozzá tartozó jószágokkal. 8. Máramarosban, Szigetvárában egy udvarház. 9. Cseh vára, hozzá tartozó jószágokkal. 10. Torda Várossában egy kőház, hozzá tartozó egynehány jobbágyokkal. Meghalván a Méltóságos Fejedelem Tökölyi Imre Uram édesanyja, maradtak de jure négy egytestvér atyafiakra: Méltóságos Fejedelem Tökölyi Imre Uram Ő Nagyságára és három hűgaira: Méltóságos Palatinus Eszterházi Pálné Tökölyi Éva, Eszterházi Ferencné Tökölyi Kata és Turnóné⁵⁶ Tökölyi Mária Méltóságos Asszonyokra. A Méltóságos Fejedelmet Tökölyi Imre Uramot Ő Nagyságát boldog emlékezetű Méltóságos Fejedelem Apaffi Mihály Urunk Ő Nagysága idejében director causarum fiscalium evocáltatván in generali Regni diaeta, maga részére per notam elítéltetett és confiscáltatott. A Krakkóban való részét a Méltóságos Fejedelem Apaffi Mihály Urunk Ő Nagysága conferálta volt a néhai Méltóságos Úrnak Teleki Mihály Uramnak, mellyet ma is a Teleki família bír. Cseh várához tartozó jószágban egy falut Inczédi Mihálynak, mellyet most is maradéki bírnak. A több jószágokban való részeket megírt boldog emlékezetű Apaffi Mihály Fejedelem magának megtartván, maradtak a Méltóságos Apaffi Mihály Uram Ő Nagyságára. A megírt három Méltóságos Asszonyok az Országot megtaláltatván, a megírt jószágokban való részeket magok számára excindáltatták és apprehendálták, bírták is bizonyos ideig, és azután eladták pénzen zálogban a Méltóságos Herceg Apaffi Mihály Úrnak Ő Nagyságának 133.000 vagy 140.000 magyar forintokban, amint végire mehettünk. Ő Nagysága pedig az egész summát nem deponálhatván, Illyét egészen, cum appartinentiis inoppignorálta Josika Gá-

bor úri kedves Atyánkfiának pro hung. flor. 10.000, ennek a várát azelőtt elrontották volt. Cseh várát /melly is ruinában van/, Thorockzai István úri kedves Atyánkfiának néhai Matskási Boldisár és Gyulai Ferenc Uramékkal együtt in rhen. flor. 10.000, krakkai három részlet cum pertinentiis Haller István Uramnak pro rhen. flor. 10.000, mellyeket ezen emptorok vagy successori most is bírnak cum contractu evictionis. A több megírt egész jószágokat cum appertinentiis, úgymint Hunyadot, Berettyét, Hátszeget, Küküllő várát, Sziget Várossában való udvarházat magának megtartván Méltóságos Herceg Apaffi Mihály Urunk Ő Nagysága, bírta mindaddig, míg a mostani revolútió alkalmatosságával Nagyságod számára confiscáltattak. Egy Vesződ nevű, Küküllő várhoz tartozó falun kívül, mellyet Gróff Pekri Lőrinc kedves Atyánkfia bír a megírt Méltóságos Asszánok⁵⁷ adásából. Gyulafejérvárat, amelly pusztá kőház volt, egyaránt illette mind a négy atyafiakat, úgy értjük, néhai Apor István Uram 100 aranyakon vette volna meg az három Méltóságos megírt Asszonyoktól. Noha ezt bizonyosan nem tudhattuk, az igaz, hogy szépen megépítette s bírta a mostani revolútióig. A torockai kőházat hozzá való egynehány jobbágyokkal conferálta volt Méltóságos Fejedelem Tökölyi Imre Uram Ő Nagysága egy Barnotzki⁵⁸ nevű régi szolgájának, ki mind holtáig bírta, mostan a gyermeke bírja. Ezekről Nagyságodat alázatosan így informálhattuk. A Vármegyék, a mint Nagyságodnak írtuk vala, Nagyságodhoz akarták a dézmák iránt bizonyos attyokfiát expediálni, de már remélvén Nagyságod hamar üdön való bejövetelét, arra differálták. Jóllehet előnkben adták volt ma is alázatos instantiájokat, hogy Nagyságod méltóságos személye tekénteti eleiben promoteálljuk, mellyet mi is a Nagyságod bejövetelire halosztattunk. Ezek után Nagyságodat Isten kegyes oltalmába ajánljuk, kívánván, Isten Nagyságodat hozza szerencsésen hamar időn Hazánkban. Etc.

117.

Sub dato 22. Junii, in Civitate Kolosvár. Torockó Várossának írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. A mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága informáltatott, hogy ottan a torockai határon találtatott volna rézbánya, mellynek megvizsgálására expediáltuk Nemzetes Vitézlő Horthi István Atyánkfiát Ő kegyelme [mellé] adjungált mesteremberrel együtt. Azért valamit fog parancsolni, a tévők legyetek, és olyan valóságot mutassatok, hogy a mi Kegyelmes Urunkot Ő Nagyságát mi is valóságról informálhassuk, egyéb-iránt csak hiábanvalóságról informálhattjátok Kegyelmes Urunkot Ő Nagyságát, nemcsak gyalázatot vallotok, hanem méltó büntetés is követ. Etc.

118.

118.

Sub eodem dato. Torda alsó járásbeli tiszteknek, Pápai Sigmond-
nak és Volvucs Mártonnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Jővén be Kegyelmetek processu-
sából restantiák felszedése iránt panasz, vévén Kegyelmetek e
commissiönkat, minden haladék nélkül mindketten jöjjenlek be,
hogy Kegyelmetekkel szembe beszélhessünk. Secus non facturus.
Etc.

119.

Sub dato 23. Junii, in Civitate Kolosvár. Marosvásárhellyre ír-
tunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltatunk, hogy Kegyel-
metek a vámon alól náznánfalvi gátot elvágotta, mellyhez is
micsoda jussa légyen Kegyelmeteknek, maga tudja, mi abban Ke-
gyelmeteknek praejudicálni nem akarunk; hanem minthogy a puska-
portöréshez azon malom disponáltatott, és ha a víz megapad, a
munka is megáll, azért Kegyelmeteknek autoritate functionis
nostrae a Sua Serenitate nobis attributa paroncsolljuk igen
serio, azon gátot köttesse meg, és tegye alkalmatossá arra,
hogy a portörésben remora és fogyatkozás ne légyen, mert kü-
lömben elhitesse magával, hogy bizony Kegyelmetek kemény ani-
madversiöt fog experiálni, azzal Kegyelmetek jussát el nem
veszti, competálhat, akiben illik, de most ezt a mi Kegyelmes
Urunk ő Nagysága és Haza szolgálattja kívánnja, Kegyelmetek is
azért effectuállja. Secus non facturus.

120.

Sub dato eodem. Jánosfalvi János Uramnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed nekünk beadott diffi-
cultássit megértettük, a bizonyos, hogy Kegyelmed méltán cul-
páltathatik, avagy csak az iránt, hogy az instructiójok sze-
rént minket nem tudósított, mellyet Kegyelmed ezután el ne mu-
lasson; im committáltunk a köhalmi tiszteknek, hogy ex restan-
tiis Kegyelmed kezében adjanok hungaricales florenos 200, mely-
lyet Kegyelmed leválván, a salétromfőzőknek erogállja fizeté-
sekben, magát quietáltatván annak idejében remonstrállja in
Commissariatu. Inspector Dosa Péter Atyánkfiának itt verbalit-
er committáltunk. Marosvásárhellyi Bírónak írtunk, hogy a
melly mediumok szükségesek, mindkét részről subministrállja-
nok Kegyelmed és Berzentzei János Atyánkfia requisítiójokra,
embereket is adjanak a mire szükség, és a gátot is a vásárhe-
lyiek megköttössék. Kegyelmed azért urgeállja, és semmit el ne
mulasson. A mely négy nemesembereket exmittáltunk volt a sa-
létromfőzetésnek és vecturázásnak procurálására, Kegyelmed
disponállja a szerént, a mint a szükség kívánnja, maga pedig
superintendállja [így!] mindenekre. Medgyes Székben is erigáll-

jon salétromfőzetésre való csűreket, és ott is minden halladék nélkül a salétromfőzetést kezdesse el mentől jobb előmenetellel, a medgyesi tiszteket requirálván a mire szükség, mellyről is commissió ment azon tiszteknek, hogy Kegyelmed requisítiójára accommodálljanak azon szükségre való requisítumokat. Egyéb micsoda occurentiák lesznek, és micsoda mediumok kívántatnak, Kegyelmed ujjabban tudósíttson és mindenkben szorgalmatossan eljárjon. Mert külömben maga menthetetlenné teszi magát. Etc.

121.

Sub eodem dato. Medgyesi Tiszteknek e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága s Haza szolgálattja serio kívánnja, hogy a salétrom mindenütt főzetessék, valahol lehet, és a puskaapor készíthessék. Mellynek procurálására rendeltük volt Nemzetes Vitézlő Jánosfalvi János Attyánkfiát, és minthogy már Isten Ő Felsége Kegyelmeteket is felszabadította, azért Kegyelmetek is abban mutassa meg Kegyelmes Urunkhoz Ő Nagyságához való hűségét, Hazánkhoz való szeretetét, hogy mentől hamarébb a salétromfőzetést indíttassa meg, rendelvén arra elégséges embereket, és minden egyéb requisítumokat subministrálván, mellyeket is Kegyelmeteknek auctoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio paroncsolljuk. Committáltunk megírt Jánosfalvi János Attyánkfiának is ezen végre, hogy Kegyelmetek Székiben ezen munkát elkezdesse, valamelly requisítumok felől Kegyelmetek általa requiráltatik, Kegyelmetek subministrálni el ne mulassa. Sic facturus etc.

122.

Sub eodem dato. A kőhalmi tiszteknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. A mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és Hazánk szolgálattjára adhibeált salétromfőzőknek, hogy jobban elkezdett munkájokban hasznoson progrediálhassanak, fizetésekre Kegyelmeteknél levő restantiákban rendeltünk hungaricales florenos 200, mellyet Kegyelmetek minden halladék nélkül Nemzetes Vitézlő Jánosfalvi János Attyánkfia kezében adminisztrálni el ne mulasson, auctoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio paroncsolljuk, magát quietáltatván, a restantiák defalcációjában acceptáltatik. Sic facturus. Etc.

123.

Sub dato 23. Junii. Zaránd vármegyei tiszteknek e szerént expedíáltunk.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltattunk, hogy a Kegyelmetek Vármegyéiben⁵⁹ alattomban mind a libertás, mind a poltura formájára pénzt vernének, és jöllehet még első alkal-

123.

matossággal is committáltunk volt mindenfele, hogy hamispénz-verőkre a tiszteknek mindenütt szorgalmatos gondja légyen, és valaholott aféléket megértene, megfogván hozzánk küldje, mind-azáltal Kegyelmetek nem cselekedte. Poroncsolljuk azért Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, sub poena amissionis officii et honoris, a hamispénzverőket alattomban mindenütt circáltassa fel, és depraehendálván űket, fogassa meg és küldje mentést hozzánk, inquiráltatván róllok, az inquisítiót is küldje el, hogy érdemlett büntetéseket elvehessék. Secus non etc.

124.

Sub dato 23. Junii, Kolosvár. A Méltóságos Generális Commendáns Úrnak írtunk e szerént.

Excellentissime Domine Comes et Generalis Commendans, Domine nobis observandissime.

Salutem et servitiorum nostrorum obligatissimam oblationem. A Méltóságos Generális Úr levelét illendő respectussal elvöttük, ami az hadak intertentiójára való imposítiókat illeti, tudja a Méltóságos Generális, Küküllővárat való conferentiánkban declarálók, hogy búza már disponáltatott usque ad medium Augusti, mellyről a Commissáriátus provideál. A macellum iránt reflectállja magát a Méltóságos Generális, akkori conferentiánkban úgy concludálánk, hogy a stabra és német regimentekre az hús administráltassék, a többi erigálljanak magoknak macellumót, mellyről Urunk ű Nagyságának is írtunk, jóllehet még ű Nagysága kegyelmes determinátiója az iránt nem jött. Kérjük azért a Méltóságos Generális Urat, már a szerént addig is a több regimenteknek disponáltasson, a Commissáriátus penig a stabra és német regimentekre provideál. Ami a Generális András István Uram mellett való corpusnak intertentióját illeti, azt tudja a Méltóságos Generális, hogy az impossibile, hogy az Országban kívül a Partiumban provideálhassunk, minthogy a Partiumból is ide semmit nem contribuálnak, úgy mi is a Partiumban innen nem contribuáltathatunk, onnan kell azon corpusnak intertentióját venni, az hol operációban vagyon. Kérjük ez iránt a Méltóságos Generális Urat, patrocínálljon ez Hazának, ha penig azon corpus még ez Hazában vagyon, tudósítván a Méltóságos Generális Úr, ügyekezünk provideálni. Jöven Kegyelmes Urunk ű Nagysága méltóságos poroncsolattja hozzánk, némelly punctumit pareáltatván, his inclusis tartozó kötelességünk szerént az Méltóságos Generálisnak elküldöttük, s kérjük, azok iránt is ez szegény Hazához mutassa patrociniumát, és adjon olyan ordert ki, lehessen effectuma. Az harmincadokon bejöhethető kereskedő embereknek, az Országba bejövetelek iránt micsoda akadályok vagyon, brassai harmincadra rendelt Decsei László Atyánkfia nekünk beadott és a Méltóságos Generálisnak his inclusis elküldött memoriálisából megértheti. Jóllehet a

több harmincadokon is a lehet az akadály, kérjük a Méltóságos Generális Urat, moderálja úgy az dolgot, hadd jöhessenek be a kereskedő emberek, hogy a harmincadokból az proventus prove-niálljon. Továbbra az Méltóságos Generális etc.

125.

Sub dato 23. Junii. A brassai harmincadosnak, Decsei László Atyánkfiának hoc sensu et his verbis írt memoriálisát Méltóságos Generális ő Excellentiájának elküldettük, a fen megírt le-vélben includálván.

A Brassó körül levő harmincadoknak rendesen való nem foly-hatásának micsoda akadályi vadnak, alázatossan akartam a Méltóságos Consiliumnak eleiben terjeszteni.

1. Méltóságos Generális Uram ő Excellentiája életünk vesz-tése alatt megporoncsolta, hogy az ő Excellentiája passusa nél-kül senkit az Országból sem ki, sem bé ne eresszünk, melly miá az idegen kereskedő emberek megijedkeztenek, és hogysen min-denkor az ő Excellentiája táborára menjenek passusért /az ha-daktól is irtózáván/, készebbek a kereskedő emberek kereskedő szándékokat más országokra fordítani, aminthogy most is egy Török Országból jövő derék kereskedő ember 15 szekér edgyet-mással tért vissza, és Moldován által Lengyel Országgra fordí-totta szándékát.

2. Minthogy nemcsak a derék kereskedőktől jöhetne az Ne-mes Orzágnak szokott harmincadi proventus, hanem az apróbb kereskedő emberektől is, a kik hetenként szoktanak bójárni Há-romszékben és Csíokban, a sok apró harmincad öszvegyűlvén, szép hasznoska jöhetne belőle, mivel a háromszéki ember éjjel-nap-pal jőne-menne Moldovában és Havasalföldiben, úgy az havasally-földi ember Erdélyben heti vásárookra, az honnan marháját el-adván mindjárást visszamenne; de hogy tudják, hogy passus nél-kül ki s be nem járhatnak, passusért penig messze táborra kel-letvén menni, irtózáván a tábortól, semmiképpen nem akarják, s nem is lehet szokott kereskedéseket folyttatni; aminthogy igaz lelkemismereti szerint írom, hogy egy kántor ugyan még el nem tölt, miolta béállottam avagy bémentem offíciomom mellé, a mennyire a táborozó üdő engede, de három egész hétig sem jó hozzám egy kereskedő ember.

3. Az hadaktól is félnek alá s fel járni, mivel már ide bé görögöt is öltenek meg. Most legközelebb is, mikor eljöt-tem Háromszékről, egy görögöt, holmi sidókot, Havasalföldiből jövőket megfosztottak. A brassai bloquárában levő katonák kö-zül némellyek azon görögöt most esztendeje is megfosztották, és többet vettek el 1000 forintnál töllök, maga Generális Uram ő Excellentiája passussa volt nállok. Az ilyenek miatt is félnek járni a kereskedő emberek. Mellyre nézve alázatossan instálok a Méltóságos Consiliumnak, hogy mind a kereskedő ren-deket háborgató katonáknak zabolázásokban, mind penig a passu-

125.

soknak felszabadításokban munkálódják Nagyságtok s Kegyelme-
tek, Méltóságos Generális Urunknak Ő Excellentiájának ezen dif-
ficultásokat intimálván.

4. Ez is igen nagy akadályára vagy az harmincadoknak,
hogy idegen kereskedő emberek marhájakat behozván ide be imitt-
amott distrahálván, többire mind rézpénzt adnak marhájokért,
mellyeket tölleők a szomszéd országokban el nem vesznek, ebben
nagy károkat látván, készebbek kereskedéseket suspendálni a-
vagy marhájakat más országokra fordítani.

5. Péter Miklós, aki brassai Harmincados volt német ide-
jében, most többire Havasalföldiben lakik, a kereskedő rende-
ket mind fenyegetésekkel, mind másképpen impediálni igyekezik
az Erdélyben való kereskedésektől, Szebenben és Brassóban co-
gállja őket a kereskedésre, amint hogy még eddig mind Szeben-
ben, mind Brassóban szüntelen bejárta.

Ezeket a difficultásokat, a mennyire lehet, alázatosan
instállok a Méltóságos Consiliumnak, igyekezzenek orvosolni,
bár csak a passusok szabadulljanak fel, mivel hogy a bor a két
oláh országokban igen olcsó, sokat hoznának. csak abból is
szép proventusa lehetne a Fiscusnak. Etc.

126.

Puncta ex commissione Suae Serenitatis Principalis exscripta
et alia quadam annexa.

[1.] A vitézlő rend által praetendált széna és abrakbeli
restantiák felől írtunk Méltóságos Generális Gróff Forgáts
Simon Úrnak, hogy mivel istenesen felvett feqyverkezésünk a-
latt a szegénységet hadi tiszteink s hadaink által az erősza-
kos német iga alatt practicált terhes executiókkal opprimálni
nem engedjük, legyen specialiter Ő Kegyelmének arra vigyázása,
hogy a szegénység meg ne nyomorítottassék, a mint is Ő Kegyelme,
nem kétljük, a szegénység conservatióját fogja, ha másként kí-
vántatik, az excessivusoknak exempláris megbüntetésekkel is
megorvasolni, mivel ha szintén praetendálhatná is a vitézlő
rend azon restentiákat, melyek administratiója nélkül eddig
notabilis rövidség nélkül el lehetvén, már most nem annyira
kevántatnak.

Az jobbágyság szófogadatlanságát és a terehviselésből va-
ló magok kivonását a mi illeti, pervolvállja Kegyelmetek ins-
tructióját, feltalállja abban is, mit kellessék elkövetni, és
a kik ugyancsak vakmerőképpen refractáriuskodnának, adigáltat-
hattja Kegyelmetek Méltóságos Generális Gróff Forgáts Simon
Uramtul adandó assistentia által, mivel itten is az élésbeli
concurssussal tartoznak hadainkban levőknek cselédi, de hogy
egyébben ne concurráljanok, ratio belli desiderat.

Kérjük a Méltóságos Generális Urát, a mi Kegyelmes Urunk
Ő Nagysága ez megírt kegyelmes resolútiói szerént adjon ordert
ki, mert másképpen nem obtemperálnak a mi dispositióinknak. Ha

az hadban felült jobbágyoknak otthon maradt cselédjek nem contribuálnak, a több contribuensek nem supportálhattják, és nem is sufficiálnak, sokan csak azért is insurgáltak, hogy magokat és magok mellé vett több atyjokfiait /kiket is protegálni akarnak/ a közönséges terehviselésből és uroknak való szolgálatból immunitállják, sőt minthogy már az had eléggé megszaporodott, ne vétetnének több jobbágyok be az hadban; mert félő, hogy az oeconomizálásnak is nagy defectussa léssen, és az Ország is nagy szükségre jut. Várjuk ez iránt a Méltóságos Generális patrociniát.

Ezekén kívül is instructiónkban lévén puncto 6.: Midőn a Commissáriátus a Vármegyéken és Székeken tött excessusokért satisfactiót nem vehet s a szegénység nem tétethet, hozzánk recurrálljon, hogy mi is a Méltóságos Generális Úr előtt a satisfactiót sollicitálljuk, manuteneálván mindenekben a szegénységet.

Jőnek pedig a Commissáriátusra és hozzánk is sok excessusokról való panaszok, a sok oldal felé járó, ingyen elődő s húzó-vonók iránt. Úgy vagy, a Méltóságos Generális consensusából pátenseket bocsátottunk vala ki eféle excessusoknak refrenálására, hogy valakik az Méltóságos Generális Úr passussa nélkül zászlójok alól kimennének, megfogassanak; de úgy hozzák be, hogy csupontként is járnak passus nélkül, a szegénység veleik nem bír, szükséges azért, hogy a Méltóságos Generális kemény ordert adjon ki a tiszteknek, hogy ezután afféle excessívusok megzaboláztassanak. Az eddég való excessusokról pedig, hogy mindenütt inquisíció perágáltatnék, szükséges volna, az lévén a Méltóságos Generális Úrnak is akarattja, hogy az excessusok és panaszok verificáltassanak per inquisitiones, melly hogy sine ulteriori controversia mennjen végben, kérjük a Méltóságos Generális Urat, az milítia részéről deputálljon azon inquisícióra bizonyos személyeket, mű is ex parte incolarum deputálunk, és edgyütt kimenvén procedálljanak az kiadandó instructió szerént, és reportálván, annak utánna a controversiának vége lesz, impuáltatván az excessívusoknak az excessus és expensák, és továbbra is az excessívusok inkább repraehendáltatnának.

2. Az közönséges szolgálatnak nagy defectusi esnek gyakorta a tiszteknek Vármegyékben és Székekben való nemléte miatt, kiknek kellene mind a portális gyalogoknak fizetéssét exigálni, generális perceptor kezében administráltatni, vecturázásokat és egyéb közönséges dolgokat procurálni, azért szükség azoknak magok officiumok mellé hazabocsáttatások, kik közülük táborban vadnak.

3. Minthogy tudni kelletik a Commissáriátusnak, micsoda helynek mennyi a quantuma, azért a Commissáriátus dispositiója nélkül ne percipiálna a milíta semmit is, sőt dispositió szerént is ha mit percipiál, quietállja az administráló felet róla, hogy a contribuens helyeknek számadása legitime igazításék.

126.

4. Az ordináns katonáknak bizonyos ezerek lévén, és mindenik ezernek maga quantuma kiadatván, álljenek abból, mivel különben kétszeressen veszik ki az intertentiót.

Az táborra élést vivő szekerek és marhák ne detineáltatnának, lévén minden seregnek bizonyos szekerek rendelve, mert úgy a következő adminisztrációkra sem sufficiálhat a szegénység, és oeconomiájokat sem folytathatván, pusztulásra jut. A tábori szekerek pedig pénzért ne bocsátassanak el, inhiheáltatnak kemény büntetés alatt.

Az milítia számát vagy portióját regimentenként adatná ki már az Méltóságos Generális Úr, hogy a Commissáriátusság intertentiójokra adminisztrálandó naturálékról tehessen a szerént rendes dispositiót, és ne lenne azokra adminisztráció, a kik de facto nincsenek, mert az az Országnak nagy kárára esik, a milítiának pedig benne haszna nincsen.

127.

Sub dato 23. Junii. A Méltóságos Generális Gróff Pekri Lőrinc
Úrnak írtunk e szerént. Kolosvárról.

Praemissis praemittendis. Micsodás sok rendbeli panaszi és difficultási legyenek a Nemes Vármegyéknek és Székeknek, Kegyelmed előtt nyilván lévén, megorvoslására való szíves igyekezetit nem kétljük, aminthogy mű is valósággal munkálódtunk annak megorvoslásában, megírván Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának is némellyeket, melyekről ő Nagysága most resolvált kegyelmessen, Kegyelmednek his inclusis elküldöttük, több annexumokkal és Méltóságos Generális Úrnak szolló levelünknek párával edgyütt, inclusában a Méltóságos Generálisnak is azon punctomokat elküldvén, kérjük Kegyelmedet attyafiságossan, Hazájához való szeretettől viseltetvén ügyekezze maga is Kegyelmed a Méltóságos Generális előtt azon dolgoknak orvoslását effectuálni, communicálván a Nemes Vármegyékkel és Székekkel is, tudósítván Kegyelmed bennünköt, mennyire secundálhattja. De coetero etc. etc. etc.

128.

Sub dato 26., Kolosvár. Jánosfalvi János Uramnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét elvettük tudósításával edgyütt. Jollehet mi is írtunk volt Kegyelmednek egész dispositiót, hogy azon salétromfőzetésre applicált négy nemesembereket oda, az hova illik, disponállja, és procuráltassa mind a salétromfőzetést, mind annak elszállítását, maga is pedig superintendálljon mindenütt és mindenekre. Káros lévén azért Kegyelmed írása szerént a salétromot eresztetlen és száradatlan elvinni a portörő malmokhoz, Kegyelmednek nem kellett volna eresztetlen elvitetni, állván Kegyelmed dispositiójában az egész dolog, azért ennekutánna Kegyelmed eresztesse és szá-

raztassa helyben meg, és úgy promoteáltassa a portörő malmokhoz, hogy ne valljon az Ország kárt az iránt is, és a salétromfőzők is bizonyasabban adhassák ki font számra, amint előbb is Kegyelmednek committáltunk volt. Medgyesszékben is Kegyelmed a salétromfőzetést kezdesse el, hasonlóképpen Újegyházszékben is, és gyakorta minket tudósíttson. Secus etc.

P.S. Ezen commissiónk írása után érkezék Méltóságos Generális Uram levele, mellyben is erőssen sietteti a puskapornak készítését, azért Kegyelmed úgy cselekedjék, hogy ha Kegyelmed restes eljárása miatt fogyatkozás leszen, maga ad számot rolla.

Sub dato eodem. Pápai Ferenc és Bagaméri János Uraméknak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Király Sámuel Atyánkfiának be kellett jöni exactorsági hivatalja mellé, minthogy azon conscriptio dolgát Küküllő Vármegyében még végben nem vihette, rendeltetett Kegyelmetek azon munkának végbenvitelére. Kegyelmetek azért ő kegyelmétől egész információt és instructiót vévén, minden magok mentegetése és halladék nélkül fogjon azon Vármegyében való fiscalításoknak conscriptiójához, és accurate végben vivén, hova hamarább mihozzánk behozni el ne mulassa. *Authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio parancsolljuk Kegyelmeteknek. Etc.*

Sub dato 27. Junii. Levél e szerint expedíáltatott: Celsissime Princeps, Domine Domine nobis Colendissime.

Salutem et servitiorum nostrorum obligatissimam commendationem. Ex relatione certorum quorundam mercatorum notificatum est nobis, Vestram Celsitudinem certo quodam aere tabullisque aeris indigere et accomodationem eorum libenter habere. Quod si ita se habeat, et placebit Vestrae Celsitudini nos informare, quanto opus habeat aere, dabimus operam apud Serenissimum Principem Dominum Dominum Nostrum Clementissimum, ut in rationem Vestrae Celsitudinis accomodetur aes et tabulae aereae, transportenturque in confinium Regni Vestrae Celsitudinis, et pro precio eorum acceptentur pecora majora, quibus Regnum Vestrae Celsitudinis abundat, conventioque commutationis fiat commoda, expectantes simul informationem Vestrae Celsitudini, quo pretio singulare aeris librae acceptabuntur, singulaeque aestimabuntur pecora. De coetero Vestram Celsitudinem Divina commendantes tutelae permanemus Celsitudinis Vestrae ad servitia obligatissima.

131.

131.

Sub dato 27. Junii. Méltóságos Generális Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Debreceni kereskedő rendek Havasalföldből jött emberek relációjából informálták az mű Kegyelmes Urunkot ő Nagyságát, hogy az Méltóságos Havasalföldi Vajdának bizonyos számú táblarezekre volna szüksége, mellyről ő Nagysága nekünk kegyelmessen paroncsol, hogy az Méltóságos Havasalföldi Vajdának írjunk bé, hogy ha olly rézre szüksége vagy, számára ő Nagysága szállíttat és küld marhákért. Melly iránt micsodás tenorral írtunk azon Méltóságos Vajdának, his inclusis a Méltóságos Generálisnak elküldöttük, kérvén a Méltóságos Generális Urat, az Havasalföldiben járó háromszéki postáknak ezen levelünk elvitelére adasson passust, hogy siet-séggel akadály nélkül elvihessék. Mellyről Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia ő Kegyelmének írtunk, hogy ő Kegyelme azon postáknak parancsolljon. Etc.

132.

Sub dato 27. Junii. Méltóságos Gróff Mikes Mihály Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk ő Nagysága paroncsolattjából írtunk a Méltóságos Havasalföldi Vajdának, mellyet Kegyelmed kezéhez küldöttünk, párját pedig az Méltóságos Generális Úrnak szőlő levelünkben includáltuk, kérvén az Méltóságos Generális Urat, adasson passust az háromszéki Havasalföldiben járó postáknak, hogy sietséggel akadály nélkül elvihessék. Azért tessék Kegyelmednek azon passust kivétetvén, a Méltóságos Havasalföldi Vajdának szőlő levelünkkel edgyütt azon postáknak béküldeni és sietséggel való megvivése felől paroncsolni. Etc.

133.

Sub dato 29. Cseh Istvánnak és Burga Jánosnak írtunk e szerént. Similiter Antos István és Fülöp Lőrincéknek.

Praemissis praemittendis. Salétromfőző Inspector Jánosfalvi János Attyánkfia panasszából értettük, hogy Kegyelmetek az ő kegyelme dispositiója szerént való modalitást a salétromfőzetésben nem akarja követni, sem ő kegyelmétől dependeálni nem akar, holott ő kegyelme rendeltetett Generális Inspector-nak minden salétromfőzető helyekre. Annak okáért vévén Kegyelmetek ezen commissiónkat, paroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate attributa igen serio, magokat mindekben megírt Inspector Attyánkfia dispositiójához alkalmaztassa, a dolgokat is a szerént folytassa. Amint értjük, most is Burga János Attyánkfia a közönséges munkának nagy hátramaradásával Háromszékre ment, és ott égettort, több egyéb kufári kalmárságot szedvén, maga privátumát akarván inkább, hogy nem

mint a közönséges ügynek elősegállítására való dolgát procurálni, hozott, és a salétromfőző helyen quaestust csinált. Azért úgy cselekedjék Kegyelmetek, hogy mind Méltóságos Generális Uram, mind mi előttünk szoros számadásra fog Kegyelmetek adigáltatni. Etc.

134.

Sub eodem dato. Jánosfalvi Jánosnak írtunk e szerint.

Minap is írturk volt Kegyelmednek, de úgy láttjuk, hogy a commissiónk még Kegyelmed kezében nem ment, hírünk nélkül elmenvén Kegyelmed embere. Újjobban vévén Kegyelmed levelét, committáltunk azoknak a négy nemesembereknek, hogy Kegyelmedtől mindenekben dependeálljanak. Kegyelmed azért a commissiókat megadván, tegyen egész dispositiót, kinek mit kellessék cselekedni, hagyja meg maga is Kegyelmed, úgy cselekedjenek, hogy mind előttünk, mind Méltóságos Generális Uram előtt erről számadások lészen, maga is Kegyelmed úgy superintendálljon, hogy defectus sohult ne legyen. Újgyházszékben is írása szerint a salétromfőzetést kezdesse el, megmondván a tiszteknek, hogy ne refractáriuskodjanak, hanem Kegyelmes Urunk s Hazánk mostani szolgálattját néző ilyen hasznos és szükséges dologban concurrálljanak. Egyébiránt ha a Méltóságos Generális Urat requirállják, mi is contra írunk a Méltóságos Generális Úrnak felölleek. Sic facturus.

135.

Kolos, sub dato 29. Junii. Kolos Vármegye és Doboka alsó processusában levő vicetiszteknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Ennekelőtte is committáltunk volt Kegyelmeteknek, hogy innen Kolosvárról az tábori korcsomára szállítandó borok vecturázására disponálljon, és tartson készen jó apparátussal 15-15, tizenöt-tizenöt szekereket, hogy mihelt újjabb dispositió megyen, administráltathassa Kegyelmetek ide Kolosvárrá, mellyet úgy hisszük, Kegyelmetek effectuált is. Azért Kegyelmetek minden tovább való késedelem nélkül azon 15-15 szekereket jó dispositióval küldje be ide Kolosvárrá, hogy innen az borokat mindjárt szállíthassák Méltóságos Generális Uram táborára. Etc.

136.

Kolosvár, sub dato 29. Junii. Az Méltóságos Generálisoknak ez szerint írtunk. Gróff Pekri Lőrinc és Mikes Mihály Uraknak.

Praemissis praemittendis. Főcommissárius Nagy Sigmund Attyánkfia ő kegyelme tudósításából értjük, hogy az Nemes Székely Nátio maga intertentióját ex propriis nem akarná procurálni, hanem ex magazino kívánna interteneáltatni; sőt az mely 10.000 köbből búzát és 4.000 vágómarhát magára levált volt, és

136.

repartiált volt is, annak is az magazinumokban való adminis-
trációját nem sietteti. Tudja Kegyelmetek maga is, hogy az Ne-
mes Székely Nátió úgy resolválta volt magát, hogy a 1-ma Julii
provideál maga intertentiójárul, a' lévén a mű Kegyelmes Urunk
ő Nagysága nekünk adott méltóságos instructiója is, hogy ex
propriis interteneállja magát, tessék azért Kegyelmeteknek in-
timálni, tartsák ő kegyelmek magokat magok resolútiójához, és
provideáljanak intertentiójokról; mert ha ex magazino kelle-
tik ő kegyelmek számára is administrálni, az Vármegyék és
Szász Székek semmiképpen nem sufficiálhatnak, el kell romla-
niok, mellyeket Kegyelmeteknek is illik, mint igaz jó Haza Fi-
ainak és vármegyei főtiszteknek telljes ügyekezettel praeveni-
álni és eltávoztatni, mű nem okoztathattunk semmiben, mert
tudván már az Székely Nátió maga intertentiójárul való reso-
lútióját, az szerint töttünk volt disposítiót a több hadakról,
mely nem sufficiál azoknak és az Székely Nátiónak is. Etc.
etc.

137.

Kolosvár, sub dato 30. Junii. Az Nemes Székely Nátiónak írtunk
e szerint.

Praemissis praemittendis. Főcommissárius Nagy Sigmond
Attyánkfia információjából értjük, hogy a mely 10.000 köből
búzáat és 4.000 vágómarhát a Nemes Székely Nátió a Vármegyéken
és Szász Székeken percipiált naturáléknak refúsiójáért magára
levált volt, a mi abban az Kegyelmetek Székire repartiálta-
tott a disposíció szerint, a magazinumokban még nem adminis-
trálta. Intimáljuk azért Kegyelmeteknek iterato is, siesse
administrációját a már egyszer kiment disposíció szerint, hogy
a milítia meg ne fogyatkozzék, mert különben kéntelenítetünk
a Commissáriátussal assignációban kiadatni, mely mellett vég-
bemenni szokott executióbeli nehézségeket és kedvetlenségeket
nem másnak, hanem magoknak tulajdonítsanak; ha Kegyelmetek
szófogadatlanysága miatt az administráció késedelmezik. Etc.

138.

Sub dato 30. Junii, Kolosvárt. A méltóságos Generális Úrnak
írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Elvettük a Méltóságos Generális
Úr levelit illendő respectussal. Az jobbágyok dolga iránt nem
azt intendálljuk és kívánnjuk, hogy most az zászlók alól kibo-
csátassanak, akik már zászlók alatt vadnak, hanem hogy a kö-
zönséges adózásra concurrálljanak otthon maratt cselédjek,
Kegyelmes urunk ő Nagysága méltóságos instructiója és mostani
kegyelmes resolútiója szerint, mellyet a Méltóságos Generális
Úrnak párban communicáltunk, és hogy már többen nem vétetné-
nek be zászló alá, bőséges had lévén, egyébiránt láttjuk,
hogy az Országnak el kell romlani, mert a több contribuensek

nem supportálhattják, és még a több jobbágyok is csak erre nézve is zászlók alá mennek, az oeconomia megfogyatkozik, azután a milítiának is nem lesz intertentiója; mű tartoztunk s tartozunk kötelességünk szerint Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálattjára s Hazánk megmaradására vigyázni, és a Méltóságos Generális Úr assistentiáját, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága resolútiója szerint, a refractáriuskodóknak az élésbeli contribútióra való adigáltatására kívánni, ha ugyan a Méltóságos Generális Úr meg nem engedi, hogy concurálljanak, abban mű nem okoztathatunk, kötelességünk szerint Kegyelmes Urunknak Ő Nagyságának alázatosan megírjuk. Az macellum iránt a Méltóságos Generális Úr küüllővári conferentiák és conclusumok szerint [így!] mit írtunk volt Kegyelmes Urunk Ő Nagyságának, és Ő Nagysága mit resolvált, in inclusis párban a Méltóságos Generálisnak elküldöttük, már Kegyelmes Urunk Ő Nagysága poroncsolattjához kelletvén magunkat tartanunk, kérjük a Méltóságos Generális Urat, ez iránt legyen assistentiával.

Az Úr Andrási István Uram mellett való corpusra, Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia Ő kegyelme ide érkezvén, mentest egész provisiót teszünk, máris penig Ő kegyelminek megírtuk, hogy addig is provideálljon azon corpusra.

Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia tudósításából értjük, hogy a Nemes Székelly Nátió ex propriis nem akarja magát interteneálni, hanem ex publico magazino kívánná intertentiót. Tudja a Méltóságos Generális, úgy resolválta vala magát, hogy a prima Julii maga interteneállja magát, a más két Nátióval is úgy alkudt, terhesnek látván a refúsiót, Kegyelmes Urunk Ő Nagyságának mű is a szerént írtuk volt meg, az projectumokat is ahhoz képest moderáltuk a több milítiára, amint a küüllővári conferentiánkban is declarálók, ha már azon projectumokból leszen intertentiója a Nemes Székelly Nátiónak is, egyáltalljában a több milítia megfogyatkozik, mert ha több projectumot teszünk is, lehetetlennek láttjuk újjig felvettetni, máris mint elomlottak a Vármegyék és Szász Székek, tudja a Méltóságos Generális Úr, annakfelette Kegyelmes Urunk Ő Nagysága instructiója ellen is lesz, melly ellen egyáltalljában mű ex publico magazino a Nemes Székely Nátiót nem interteneáltathattjuk, Ő kegyelmeknek fogadások szerint már pro Julio et sequentibus provideálljanak magok intertentiójáról ex proprio; most sem tudjuk felvettetni az 10.000 köből búzát és 4.000 vágómarhát, mellyeket az Vármegyéken és Szász Székeken percipiáltak és elköltöttek volt, és magokra vállalának, hogy refundállják; félünk, hogy az iránt is a milítiának fogyatkozása leszen, azért kérjük a Méltóságos Generális Urat, intimáltassa a Nemes Székelly Nátió tiszteinek azon naturálék administráltatását, jóllehet mű is minden Székekre iterato expediáltunk, és ha ugyan nem administrállják, kételenítetünk assignátióban is az milítiának kiadatnunk, tudja a Méltóságos Generális Úr, tell-

138.

jességgel incapaxok, hogy újjig az mostani projectumokon kívül többet administrálhassanak, sőt most is mindenütt annyi a restantia, hogy csak azt sem tudjuk exigáltatni rajtok, és ha ugyancsak azoknak kell tovább is a Nemes Székelly Nátió számára is administrálni, telljességgel elromolnak.

JÚLIUS

139.

Kolosvár, sub dato 1-ma Julii. Az udvarbíráknak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Az mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága paroncsolattjából az tábori borkorcsmát erigáltatván, balásfalvi pincékben deponáltatott boroknak a táborra kihordására rendeltetett Kegyelmed dispositiója allul szekér nro ..., minden halladék nélkül administrállja Kegyelmed Inspector Tövissi Dániel Attyánkfia kezéhez jó készülettel, négy ökörrel, egy béressel; mellyet Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio igen parancsoljuk. Etc.

140.

Sub dato 1. Julii, Kolosvárról. Tövissi Dániel Uramnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét elvettük a borbírák és csaplárok iránt, Főcommissárius Atyánkfiának írtunk, hogy újjabban a disponált helyekre írjon. A két kádár felől penig Kolosvári Márton úri Kedves Atyánkfiának ő kegyelmének. Kegyelmed ő kegyelmit requirállja felőlle, ha még oda nem küldötte. Szekerek felől disponáltunk e szerént: radnóti Udvarbírótul curr. 1, fejérvári Udvarbírótul curr. 2, marosszéki Inspector curr. 1, Küküllő vármegyei Inspector curr. 2, almakeréki Udvarbíró curr. 1, Fejér Vármegye felső járásbeli Inspector curr. 2, balásfalvi Udvarbíró curr. 1. Ezeknek szolgáló commissiókot Kegyelmed keziben küldöttük, Kegyelmed urgeállja, úgy hisszük, ezen szekerek most sufficiálnak, ha penig ugyan többek is kívántatnak, tudósítván Kegyelmed, mennyi még ezen kívül szükséges, újjabban disponálunk. Az itt való boroknak odaszállítására való szekerek felől is committáltunk, mi-helt elérkeznek, felrakatjuk és elküldettjük. Kegyelmed intertentiójára rendeltünk dietim libras carnis 6, bort just 2, búzát menstruatim cubulos 2. Naminyi Sámuel Atyánkfiától perciállja, őkegyelmének felőle committáltunk. A borbírák, csaplárok intertentiójára rendeltetett volt singilatim pro mense búza metr. 2, dietim carnis libra 1. Mellyeket is onnan kell várni, pénzfizetések penig egyébünnen disponáltatik. Kegyelmed ügyekezze mentől jobban s hasznosabban follytatni a korcs--

mák dolgát, tudósítván mind munkót, mind a Commissáriátust, a miről szűgség. Sic facturus etc.

141.

Sub dato 1. Julii. Nemzetes Naményi Sámuel Uramnak Kolosvárról írtunk e szerént.

Nemzetes Vitézlő Tövissi Dániel Atyánkfia intertentiójára rendeltünk dietim carnis libras 6, bort just 2, búzát mens-truatim cubulos 2. A borbíráknak és csaplároknak sigillatim per mensem metr. 2, dietim carnis libram 1. Azért a kik közülök jelen lesznek, azoknak Kegyelmed administrálljon hasonlóképpen. Tövissi Dániel Atyánkfiának is adja ki Kegyelmed, a mi az intertentiójára való, Kegyelmed keze alatt vagyon, és mindekről quietáltassa magát, hogy in Commissariatu annak idejében remonstrálhassa.

142.

Sub dato 1. Julii, Kolosvárról. Ide alább megírt aranyporkeresőknek írtunk pátens commissiót e szerént.

Praemissis praemittendis. Levelünk exhibeáló Rákosi Péter, István, társaival, úgymint: Kupás István, Gyöngyösi Mihály, Szabó István, Nagy István, Balla Péter, Benedek István, Andorko György, Sövény Mihály, Simfi Pál Mihály, Balás Tamás, Purcsik István, Ballabas János, Dombi István és Kovács Ferencsel edgyütt, a régi szokás szerint porarany keresésben foglalatatos emberek töllünk exmittáltattak, hogy mindenütt ez Országban, sőt a Partiumokban is, az hol az régtől fogván szabados volt folyó vizekben, patakokban és havasokban levő főveny és porond között, porarannyat keressenek. Poroncsolljuk azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio minden rendeknek, minthogy eleitől fogva az régi boldog emlékezetű erdélyi fejedelmektől privilegiáltatott és usu veteri confirmáltatott szabados praxis volt ez a poraranykeresés a Fiscus számára, úgy ezután is Kegyelmes Urunk ő Nagysága számára, kiváltképpen az mostani, nagy költséget kívánó hadakozó üdőben igen szükséges; ismervén igaz járásbeli embereknek lenni, munkájokban senki meggátolni ne merészellje, sem privátus possessorok, sem akármelly helylységek tisztei, úgy semmi őket nem illető szolgálatra, postálkodásra ne kényszerítse. Annakfelette, ha kinek mi causája vagy praetensiója volna illyen dologból ellenek, mindjárt valamelly helylységek Tiszteitől in jus attraháltatni, annál inkább megfogatatni és vexáltatni meg nem engedjük őket, hanem ha kinek mi dolga leszzen velek, requiráltatván, mű vagy Főinspector Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia competens fórumon eligazétattjuk, külömben ha kik vagy magokat személlyekben, vagy munkájokban megháborítani attentállják, az Haza törvénye és az ilyen aranyász bányászemberek privilégiumokban expressált poe-

142.

na szerint kemény büntetéseket el nem kerülnek. Továbbá járá-sokban-kelésekben városok és faluk Tisztei, Bírái szállásadás-sal tartozzanak. Sőt, ha ilyen porarany kereső embereket ta-nálnak, a kik pápens commissionk nélkül, titkon és csalárdul Kegyelmes Urunk ő Nagyságához való kötelességek ellen, Hazán-kot az olyanokból proveniálható hasznos reditusnak magok usu-sokra való fordításokkal defraudálnák, az olyanoknak megfoga-tatásokra, fenn megírt aranyász embereinktől [requiráltatván], a tisztek assistentiával is legyenek. Secus non facturus. Etc.

143.

Sub dato 2. Julii, Claudiopoli. Barcsai Ábrahám Úrnak írtunk e szerint.

Praemittis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Boldogfalvi János Atyánkfia rendeltetvén a vadászatra Kegyelmes Urunk ő Nagysága bejövételére, minthogy azon Vármegyében a fiscális jószágokbul a puskások közzül felültenek az hadban, legyen a-zon Kegyelmed, hogy kibocsátassanak, és edgyetértvén Nemzetes Vitézlő Földvári Atyánkfiával, legyenek ő kegyelme keze alatt, hogy mikor requiráltatik említett Boldogfalvi János Atyánkfiá-tól, az egész puskásokat adhassa ő kegyelme dispositiója alá a vadászásra. Etc.

144.

Sub eodem dato. Földvári György Uramnak írtunk eszerént.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Boldogfalvi János Atyánkfia rendeltetvén a vadászatra, Kegyelmed a jószá-gokban levő puskásokat számban vevén, és a kik közzüllők tá-borban felültenek, azokat is onnan kiszerezvén /mellyről Bar-csai Ábrahám úri kedves Atyánkfiának is írtunk/, tartsa olly készen, hogy mihelt említett Boldogfalvi János Atyánkfiától requiráltatik, azonnal adhassa a vadászatra való jó készséggel kezében. Secus etc.

145.

Sub dato die 2. Julii, Claudiopoli. Fiscális Perceptor Horthi István Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed ezen commissionkot vevén, Postamester Kornis Mihály Atyánkfiának fizetésében ad-jon 84, nyolcvannégy forintot, mellyekről quietáltatván ma-gát, rátiójában acceptáltatik. Etc.

146.

Sub dato quarta Julii. A Háromszéki Taxás Városokra írtunk e-szerént, Kolosvárról.

Praemissis praemittendis. A mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága Hazánk szolgálattjának promótiójára sürgősen a salétro--

mot főzetni és a puskaport készíttetni kellett, azon végre Háromszéken rendeltetvén Nemzetes Vitézlő Gidofalvi Gábor Atyánkfia, azért mikor Kegyelmetek általla requiráltatik, a Kegyelmetekhez közelebb való salétromfőző helyekhez illendőkép-
pen fát subministrálni el ne mulassa. Kegyelmeteknek authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio poroncsolljuk, különben ha Kegyelmetek engedetlensége miatt defectus interveniál, számot ad rolla, és kemény animadversióját el nem kerüli. Secus non facturi. Etc.

147.

Sub eodem. Gabrieli Domino Gidofalvi, Kolosvárról, írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed rendeltetvén Háromszéken a salétromfőzetésre és puskaportőretésre inspectornak, Kegyelmed úgy procurállja mindeniknek készítésit és adminisztrációját, hogy mind a Méltóságos Generális Úr, mind a műcensuránkot elkerülhesse, hogy pedig annál hasznosabban folytat-hassa Kegyelmed, im committáltunk az oda be való Taxás Városoknak, hogy mindenik azon salétromfőző helyekhez, mellyekhez közelebb vadnak, Kegyelmedtől requiráltatván, illendőkép-
pen fát subministrálljanak, Kegyelmed azért azokkal is segítesse az munkát, mindazáltal minden interessatio nélkül, a melly puskaport készíttet Kegyelmed, mindenkor sietve küldje a táborra, Méltóságos Generális Úr dispositiója alá. Secus non facturur. Etc. Etc.

148.

Sub dato eodem. Gróff Mikes Mihály Úrnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vettük. A mi illeti azon Brassóhoz tartozó faluknak Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia által való confiscál-tatását, azt ő kegyelme ex officio cselekedte; mindazonáltal értvén Kegyelmed Brassóhoz 20.000 forintokig való praetensió-jáért azon faluknak Kegyelmed által még tavaly való elfoglaltatását Kegyelmes Urunk ő Nagysága annuentiájából, a mint Kegyelmed írja, mű azon falukot usque ad ulteriorem dispositio-nem Kegyelmed kezében bocsáttattjuk, míg Kegyelmes Urunknak ő Nagyság[ának]⁶⁰ resolútiója az iránt ő Nagyságához küldendő információnkra jó, committálván megírt Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia azon faluk confiscatiójára beküldett emberé-nek, hogy Kegyelmed emberei kezében resignállja azon falukot, lévén mindazáltal addig is vigyázásban. A Vajdáknak szolló le-
velünket ügyekezze Kegyelmed elküldeni, mert Kegyelmes Urunk ő Nagysága paroncsolattja. A salétrom és puskaapor felől elébb is committáltunk, mostan is Kegyelmed küldje meg Háromszékre. De coetero. Etc.

Sub dato 5. Julii, Kolosvárról. A tömösvári kereskedőknek adott assignátió e szerint.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Commendáns Úr vásároltattván a mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága hadai számára bizonyos vásárlásokat tömösvári kereskedő emberektől, mellynek árrában most assignáltatott Kegyelmedre hung. flor. 800, nyolcszáz, megadván Kegyelmed és magát quietáltatván, rátiójában acceptáltatik. Secus etc. etc. etc.

Sub dato 9. Julii, Kolosvárról. A méltóságos Fejedelemnek írtunk e szerint.⁶¹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászai Rákóczi Ferenc Urunknak ő Nagyságának etc. /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek ő Nagyságának alázatosan írók.⁶²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk!

Nagyságod edignéhány rendbeli méltóságos commissióit alázatosan elvöttük; mellyekről hogy Nagyságodnak eddig nem rescribáltunk, oka ez, hogy Méltóságos Generális Commendáns Úrhoz azokban foglalt némelly dolgok iránt írásunkkal accurráltunk, annectálván egyéb difficultásokat is, hogy bizonyos karban vévén a dolgokat, tudjuk Nagyságodat valósággal informálni, micsodás válaszung jött, Nagyságodnak in originali alázatosan elküldöttük; újjobban recurráltunk a Méltóságos Generálishoz írásunkkal, mellyre még resolúciónk nem jövéen, az után várakoztunk mind eddig. Leveleinknek is valóságos mássát Nagyságodnak elküldöttük, mellyekből Nagyságod kegyelmesen megértheti, mint vannak a dolgok. Tartozunk Kegyelmes Urunk Nagyságodnak alázatosan ezeket tudtára adni, mert félünk, hogy az Ország elromlik. Pátenseket bocsátnak ki némelly Capitányok, azokkal járnak, a jobbágyok már többire fellázzadtak, lázzadnak és zászlók alá mennek, látván, hogy a közönséges contribútióra és szolgálatra nem compelláltathatnak, ha mégis a jobbágyok bevétetnek az hadakban, a többi a contribútiót nem supportálhattják, az oeconomia megfogyatkozik, a milítiának is jövendőre intertentiója megszűkül, és még nagyobb confúsió is miattok interveniálhat, a mint sok előttünk való szomorú példák tanítanak.

A dézmák és árendák iránt a Nemes Vármegyék Méltóságos Generális Uramat is requirálták, melyről is a Méltóságos Generális nekünk írt, hogy míg Nagyságod kegyelmes resolútiója az iránt jó, maradjanak az előbbi állapotban. A Nemes Ország articulussához akarják magokat tartani az iránt a Nemes Vármegyék, nekünk is, Kegyelmes Urunk, tetszenék, Nagyságod kegyel-

mesen az articulus szerént tartsa meg szabadságokban.

A fiscalitásokbul hogy olyan kevéssé proventus proveniálhatott, Nagyságod kegyelmesen megtapasztallja, mihelyt az extractusokat Nagyságodnak kiküldhettjük, mellyeknek is conscriptiójára úgy exmittáltunk volt, hogy ad medium Junii mindenünnen behozzák, egy részét ugyan be is hozták és már az exactorok kezében adták extractusra, de nagyobb részével még be nem érkeztek, jóllehet serio urgeáltuk, de Méltóságos Generális Uram difficultálván az arra deputált embereknek a táborbul való avocatioját, míg a megyesi dolog végbe nem ment⁶³, nem akarta elbocsátani. Mihelyt behozzák és extractizáltathattjuk az exactorokkal, Nagyságodnak alázatossan elküldjük.

Az aranybányákbul mi kezünkben semmi proventus nem jött, azelőtt Radvanczki Uram procurálta, most pedig Nagyságod kegyelmes dispositiójából Grabarics Uram procurálja.

A sóaknákról is, hogy proventus nem jöhetett, az az oka, Kegyelmes Urunk, hogy a sóval kereskedő emberek a Magyar Országgra kimenő sőt drágálván és a sok harmincadot difficultálván, nem hordották a sőt, és a kik vittek is valamit, el nem adhatták, többire hitelben adták el, és így, minthogy hasznokat nem láttják benne, azért nem hordják. A mi pedig a Maroson lévő sóbéli proventus illeti /melly is nagyobb részént azelőtt onnan proveniált/, minthogy Arad és a több véghegyek német kezénél vannak, az akadályoztatta nagyobbára a Maroson való sókereskedésben való proventus. Pénzbeli fundusunk is nem lévén, azt el nem kezdhettük, csak annyi pénz sem lévén az aknákon, a mint a Kamoraispánok referállják, mivel a sónak censuráját és a szolgálót kifizessék; egyszóval a Maroson való sóbéli kereskedés most csak abban áll, ha kik szekereken vihetnek valami sőt Tömös Vár felé.

A mi a harmincadokat illeti, mi Kegyelmes Urunk, még mi-kor Nagyságod kegyelmes parancsolattjából ezen hivatalunkban állottunk, hogy a harmincadok dolgát jó rendben vehessük, és azokon tapasztalható rendeletlenségeket és difficultásokat találhassuk, exmittáltuk volt Nemzetes Vitézlő Pongrácz András Atyánkfiát, ki is megvizsgálván és előnkben reportálván a difficultásokat, kivált miért nem járnak a kereskedő emberek, Méltóságos Generális Urat requiráltuk, mint resolvált, Nagyságodnak elküldöttük, és most az Úr exmittált Atyánkfiát, Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfi[át]⁶⁴ Nagyságodhoz kiküldvén, a harmincadokon való difficultásokat és proventusnak nemlétét, és ha mi proveniál is, Méltóságos Generális Uram által mint disponáltatott, Nagyságodnak tapasztalható képpen fogja demonstrálni.

A torockai rézbánya felől, a mint Nagyságod informáltatott volt, Nagyságod kegyelmes parancsolattja szerént annak valóságos investigatiojára expediáltuk mindjárt Nemzetes Vitézlő Horthi István Generális Perceptor Atyánkfiát, itt lakó ötves Szegedi István nevű ahhoz értő emberrel, mivel azok az

150.

bányához értő emberek, kik Bányáruul jöttek volt be, már kimentek volt, és mindenütt megpróbálván, valahol azok a torockai emberek azelőtt mondották, semmi bizonyos jelét nem találták, hanem valami ezüst és ón követ hoztak, mellyekben is Nagyságodnak elküldöttünk. A mint Josika Gábor úri kedves Atyánkfia relátiójából értjük, rézbánya volt azelőtt is Belényes vidékin, belényesi Udvarbíró jurisdictiója alatt, mellyet a fejedelmek idejében coláltak, a német idejében pusztult el. Nagyságod kegyelmes parancsolattja szerint a Méltóságos Havasalföldi Vajdának mindjárt írtunk a réznek marhákkal való cambiuma felől, mihelyt válaszunk jő, Nagyságodat alázatossan tudósítottuk.

Az abrudbányai aranyváltó körül orvoslásra való dolgok iránt Nagyságod kegyelmes parancsolattját alázatossan értvén, igyekeztünk tehetségünk szerint ottan való fogyatkozásokat orvosolni. Inquiráltatván már praevie azok iránt, Nagyságodnak veris paribus elküldöttük, megláthatja Nagyságod, mint intervertáltak ott az dolgokat.

Ezek után Nagyságodat Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk.

Nagyságodnak Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói

Kolosvár, 9. Julii Anno 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

151.

Sub eodem dato, Kolosvárról. A Vicetiszteknek Colos Vármegye-
nek mindenik processusában.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmetek ellen sok panasz vagyon előtűnt, annakokáért Kegyelmeteknek parancsoljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, mihellyen ezen commissiónkot vészi, mindgyárást bejőjön, külömben a panaszok szerint való animadversiónkot Kegyelmetek meg fogja érzeni. Secus non facturus.

152.

Sub dato 10. Julii 1705. Bánffi László és Balog Sigmond Ura-
méknak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk ő Nagyságához expediáltatott Kegyelmetek közönséges dolgok végett. Minthogy pediglen az mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága az oeconomicumoknak folytatásáról nekünk kegyelmesen parancsolt, akarjuk megtudni, mi végre expediáltatott Kegyelmetek. Ahhozképest Kegyelmeteknek intimáljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate attributa igen serio, ezen levelünket vévén, mindgyárást hozzánk bejőjjön, és expedíciójoknak mivoltát adja értésünkre, hogy az Haza dolgai a mi hírünkkel folyhassanak. Etc.

153.

Sub eodem dato, Kolosvárról. A dési Kamaraispánynak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága méltóságos parancsolattja lévén az, hogy néhai Tekintetes Nagyságos Orlai Miklós Úr özvegyét hadak számára kölcsön tölt négyszáz forintokig való expensájáról contentálljuk; minthogy in cassa készpénz nem tanáltatik, az Asszony is annál hamarébb contentáltassék, Kegyelmednek parancsolljuk authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, vevén ezen commissiónkot, a megírt Asszont sóval 400 forintokig excontentállja. Mellyről is magát quietáltatván, rátiójában acceptáltatik. Etc.

154.

Sub eodem, Kolosváratt. Az Hunyad vármegyei Vicetiszteknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Az hadak számára való intertentióra kölcsön ígervén Tekéntetes Nagyságos Josika Gábor úri kedves Atyánkfia illyei jószágában való búzáját, melly asztagokban vagyon, Kegyelmetek azért mindjárást rendelljen azon cséplésre elégséges embereket, kik mindjárást hozzá kezdvén, szorgalmatosan csépelljék. Rendelljen pedig egy arra alkalmaztos embert is, a ki prospiciálljon, és a felmérésben jelen lévén, a tisztartóval edgyütt quietállja az búzáról hiteles quietantiával, a cséplőknek kiadván tizedit. Ezen cséplésre pedig ne cogállja úri kedves Atyánkfia jószágát és jobbágyit. Ebben Kegyelmetek semmi morát ne tégyen; hanem minden késedelem nélkül effectuállja, authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio parancsolljuk. Sőt másoktól is ügyekezzeék Kegyelmetek kölcsön szerezni búzát, és minket tudósítván rolla, assecurációkat küldünk refúsiójáru.

155.

Sub dato 11. Julii. Fejér Vármegye alsó járásabeli Tiszteknek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Hunyad Vármegyében való hadak számára disponáltatott 400 kőso a tordai aknából. Parancsolljuk Kegyelmeteknek authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, rendelljen mindjárt elégséges szekereket és azok mellé egy Commissáriust, ki azon szekerekkel megindulván és a megírt aknán a sőt felrakatván, szállítassa a fejérvári portusra, a portusi Deák kezében. Kegyelmetek el ne mulassa sub gravi animadversione.

156.

156.

Sub eodem. A portusi Deáknak e szerént.

Praemissis praemittendis. Hunyad Vármegyében lévő hadak számára a tordai aknárról a Fejér vármegyei Vicetisztek szállítatnak sőt nro. 400, id est négyszázat. Mellyet Kegyelmed percipiálván a portuson, Macskási János Atyánkfiának azonnal hírt adjon, hadd tudhasson ő kegyelme is vecturájáról provideálni. Etc.

157.

Sub eodem. Méltóságos Úr Mikes Mihály Úrnak ő Nagyságának e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vettük. Jollehet az elmúlt postán írtunk volt Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának, de ezen Kegyelmed dolgát akkor differáltuk. Mostan pedig Kegyelmed leveléből látván, hogy birodalmában azon helyeknek nem lehet, de praesenti jobban lehet Kegyelmed dolgáru! Kegyelmes Urunkot ő Nagyságát alázatosan informálnunk. Kevánunk is minden igazságos dolgokban Kegyelmednek szolgálni. Etc.

158.

Sub eodem dato. A szászvárosiaknak egy részinek restantiájok relaxátiójáról Nagy Sigmond Uramnak.

Praemissis praemittendis. Minthogy a Szászvárosi Széknek a novemberi felvetésben tavally úgy a tövisi és medgyesi felvetésben, az imposícióval felettébb aggrávtattanak, relaxáltatott mostan búza cub. 598, 3 1/2, hús libr. 22.652, széna curr. 1177 1/2, zab cub. 11775, 1. Azért Kegyelmetek quantumába acceptállja. De coetero etc.

159.

Sub eodem dato, 11. Julii, Kolosvárról. Marjai Albertnek írtunk commissiót e szerént.

Praemissis praemittendis. Tekéntetes Nemzetes Petki Nagy Sigmond Atyánkfia őkegyelme instantiájából értjük, hogy Kegyelmed az őkegyelme Belső Szolnok Vármegyében dési, [ő]ri⁶⁵ portiójához való szántőföldet az elmúlt ősszel bevettette volt, és még eddig is őkegyelme birodalmába nem remittálta, holott őkegyelme sokkal annak előtte Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűségire applicálta volt magát, és Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia is commitált volt Kegyelmednek azon portiónak és pertinentiáinak megírt Nagy Sigmond Atyánkfiának keziben való bocsátásáról. Poroncsolljuk azért autoritate functionis nostra a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, ezen commissiónkot vévén, azon megírt portiót cum omnibus appertinentiis,

és nevezetessen a bevetett földeket cum fructu, fenn említett Atyánkfiának Kegyelmed mentest adja kezébe magának vagy arra deputált emberének, béküldvén specificációban fenn megírt Fő-adminisztrátor úri kedves Atyánkfiának őkegyelmének, mennyi számú volt a vetés. Secus non facturus etc. etc. etc. etc.

160.

Sub dato 11. Julii. Anno 1705. Colosvárról. A Méltóságos Generális Erdélyi Commendánsnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Úrnak mi nap írtunk vala, Kegyelmes Urunk ő Nagysága nekünk mit poroncsol a macellum erectiója iránt, mellyet, az ő Nagysága commissióját elküldött párjából az Méltóságos Generális Úr megláthatott; a Nemes Székely Nátio intertentiója iránt is írtunk volt, mellyekről még válaszát a Méltóságos Generális Úrnak nem vettük. Főcommissarius Nagy Sigmond Atyánkfia őkelgyelme akarván pro Augusto, Septembri et Octobri az milítia intertentiójára repartítiót tenni, projectumot kell tennünk, melylyet hogy sine difficultate effectuálhassunk, kérjük a Méltóságos Generális Urat, a mint már egynehányszor meg is ígírte, tessék kiadatni az milítia listáját, mennyi az orális és equilis, ne kellessék az iránt a Méltóságos Generálist tovább is molestálnunk. Mint ennek előtte, most is kérjük a Méltóságos Generális Urat, az Nemes Székely Nátio compelláltassa mind az megígírt quantumnak késedelem nélkül való administrációjára, mind pedig ez után való maga intertentiójára, hogy a több milítiának sufficiálhasson azok számára felvetetett és vetendő quantum, mert különben ha mégis valami könnyebbsége nem leszen az Vármegyéknek és Szász Székeknek, félünk, hogy telljességgel elpusztúlnak. De coetero etc.

161.

Sub dato 12. Julii, Kolosvárról. Posa Házi Pálnak, fejérvári portusi Rationistának írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Resolváltatván a Tömösvári Basának a fejérvári portusról 1000 kősó, a tolmácsának 200, Kegyelmed mindjárt szerezzon annyi hajót, mellyek levigyék Lipához, kormányosokat állítván melléjek, kiknek is a portusi pénzből fizessen meg. Commissariusnak ezen sők leszállításában való provisióra rendeltetett Ocsvai Mihály őkegyelme, Kegyelmetek azért egyetértvén, az 1200 kősót rakassa fel és indítsa meg minden késedelem nélkül, a sők pedig jők, szépek és válogatottak legyenek. Kegyelmed tudósítson, mikor és mint indíttja meg. Ezeket pedig Kegyelmednek poroncsolljuk autoritate etc. igen serio, hogy sietve eljárjon benne. Secus non facturus. Etc. etc. etc. etc.

162.

162.

Sub dato 11. Julii, Kolosvárról írtunk Luczai Jánosnak e szerint.

Praemissis praemittendis. A miképpen apellálta volt előnkben Tóth Mihály nevű Kegyelmed szekeresse causáját, az iránt, a mint hét hordó borok eldőlven, elfollytak, mellyeknek árra mind együtt teszen a hordókkal és szekérbérrel edgyütt hungaricales florenos 101,50, megvizsgálván minden circumstantiákat, valósággal úgy tapasztaltuk, hogy nem maga gondviseletlensége miatt esett, sőt tehetsége szerént a szekeret oltalmazta, tartotta, annyira, hogy maga is periculo vitae volt, odanyomván a szekér, annyira, hogy ha mások nem succuráltak volna, hirtelen oda romlott volna, azért tetszett műnekünk, egész fele a megírt summának relaxáltassék neki, id eset hung. flor. 50,75, melly iránt Kegyelmed megírt Tót Mihályt ne tartóztassa, más feliről pedig vegyen contentumot magának. Quem sic facturus. Etc.

163.

Sub dato 11. Julii. Ocsvai Mihálynak, Kolosvárról, írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmedet rendeltük Lippáig való só leszállítására commissáriusnak. Poroncsolljuk azért Kegyelmednek autoritate etc. igen serio, portusi Deák Pósházi Pál Urammal őkegyelmével edgyet értvén, és azon sókat felrakatván, álljon melléjek, és minden késedelem nélkül indítsa meg, útjából előre tudósítván a Tömösvári Basát, hogy szerezzen securitást, hogy a solymosi várban levő laboncok miatt impedimentum és kár ne legyen. Lippán administrálván azon sőt Tömösvári Basa emberinek, vegyen quietantiát, melylyeket visszajöven, előnkben representállja. Secus non facturus.

164.

Copia literarum Spectabilis ac Generosi Ladislai Bánffi. 66

Titulus.

Méltóságos Erdélyi Consilium, Nékem jó Uraim.

Nagyságtok Kegyelmetek nékem és Balog Sigmond Uramnak szolló levelét engedelmességgel vettem, Balog Uram nem rendeltetvén mellém, felszakasztottam, a continentiáját megértettem. Valóságos, Generális Uram ő Excellentiája paroncsolattjából vagy intimatiójából az Nemes Vármegyék paroncsoltak, hogy készüljünk, de még az instructiónk pecsét alatt kezünkbe nem jött, nem is tudom, mégyünk-e, nem-e? Várom ujjabban Méltóságos Generális Úr ő Nagysága paroncsolattját. Egyébiránt azt tudom írni Nagyságtoknak, hogy Méltóságos Generális Úr praevie staphetaliter megírta Kegyelmes Urunknak, mi végre

fognak felküldeni; ha Isten ezen munkájakat megáldaná a Nemes Vármegyéknek, nem károk, hanem hasznok következnek belőle; én az Méltóságos Generálisnak Nagyságtok commissióját elküldöm menten, és ha Ő Nagysága parancsollja instructiómot megmutatni, bizony kész leszek; de Ő Nagysága és az Vármegyék híre nélkül Nagyságtok túllünk nem kívánhattja. Én az mennyit tudok benne, nincsen a mű felmenetelünkben senkinek kára, hanem közönséges jót tettek Ő Nagyságok fel ez Hazának megmaradására. Ezzel Isten oltalmában ajánlom Nagyságtokat, és maradok Nagyságtok alázatos szolgálja
Beresztelke, 12. Julii 1705.

Bánfi László m.p.

Sub dato 13. Julii, Kolosvárról. A tordai alsó járásbéli Tiszteknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Gróff Csáki István úri kedves Atyánkfia Őkegyelme panaszából értjük, hogy Szent László nevű Őkegyelme faluja felettből aggraváltatnék, holott tűz által mint elromlott, Kegyelmetek maga is tudja, melly egyébiránt articulariter exemptus lehetne, ha a mostani közönséges Haza szolgálattja illyen nagy mértékben nem kívánná a terehviselést, azért Kegyelmetek respectálván romlott állapotját, ac-comodállja úgy azoknak dolgokat, legyen sublevatiójok, és felettből ne aggraváltassanak. Poronsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa. Etc.

Sub dato 13. Julii, Kolosvárról. Tövissi Dánielnek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét vettük, a mi a seprők kifőzetését illeti legyen Balásfalván, írtunk Kolosvári Márton medgyesi Polgármester Atyánkfiának Őkegyelmének, hogy két jó nagy égettborfőző üstöket szereztessen, és Kegyelmed kezében küldje, az árrát Kegyelmed az égettborbéli proven-tusból fizesse meg, és rátiójában acceptáltatik, és a melly 20 hordó borok Medgyesen maradtak, azokat is a táborra leszállíttassa, a borbírákot és csaplárokat leküldje. Innen Kolosvárról is disponáltatott egy borbíró s két csaplár, azok is hova hamarabb oda érkeznek, Marusvásárhelyre is újabban committáltunk a borbíró és csaplárok felől, Méltóságos Generális Úrnak írtunk, kérvén, hogy egyéb korcsomákat prohibeáltasson, Kegyelmed újabban requirállja. A Kegyelmed instructióját a mi illeti, azt senki nem controvertálhattja, már Kegyelmes Urunk Ő Nagysága mind nekünk, mind a Commissáriátusnak kegyelmesen poronsolt. Katonák felől, a mire kívántatik, requirállja Kegyelmed a táborban levő első Tiszteket. A mi az Árkosi Bálint Atyánkfia intertentióját illeti, rendeltetett dietim hús libr.

166.

3, bor just. 1, per mens. búza cub. 1. Mellyet is Naményi Sámuel Atyánkfiától percipiálljon a boron kívül. Bort pedig Kegyelmed [maga is] 67 Árkosi Bálint számára Szász Sebesből vitessen egy hordóval, melly legyen urn. 34, melly legyen három holnapra. És edgyütt költse Kegyelmetek, egyéb fizetése ezután determináltatik. Az égettborot ejtelit adja egy-egy forintban. Sic facturus etc.

167.

Sub eodem dato. Marusvásárhellyre írtunk e szerint, Kolosvárról.

Praemissis praemittendis. A mint Kegyelmeteknek ennek-előtte is committáltunk volt a borbírák és csaplárok kiállítása felől, újabban is kellett Kegyelmeteknek committálnunk, mivel akkori commissiónknak semmi effectumát nem tapasztaljuk, mellyen is csudálkozunk. Annakokáért poroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate etc. igen serio újabban is, hogy minden haladék nélkül és késedelem nélkül az borbírák és csaplárok kiállíttassanak, hogy a Kegyelmetek negligentiája miatt Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálattjában rövidség ne essék. Külömben kemény animadversiónkot el nem kerüli. Secus non facturus. Etc.

168.

Sub eodem dato, Kolosvárról. Kolosvári Márton Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Balásfalván kelletvén kifőzetni a korcsomaborok seprejit, minthogy ottan égettborfőző üstök nincsenek, vétessen Kegyelmed Medgyessen két nagy jó égettborfőző üstököt, csős csebrekkel edgyütt, és küldje alá Balásfalvára, Tövisi Dániel Atyánkfia kezében, mellyeknek ára felől committáltunk Tövisi Dániel Atyánkfiának, hogy az égettbor árrából fizessen meg. Amelly 20 hordó borok ott maradtak, azokat is az onnat rendelt borbírával és csaplárokkal edgyütt küldje le, hogy a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálattjában mindezen dolgok iránt rövidség ne essék, Kegyelmednek ex officio intimálljuk. Quem sic etc.

169.

Sub eodem dato, Kolosváratt. Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfiának írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Resolváltatott volt, hogy a segsváriakot Méltóságos Generális Uram számára erogált 25 hordó boroknak az árráról a papok quantumából beszercei Bíró contentállja, de minthogy azon quantumból nem contentálódhattak, Kegyelmednek intimálljuk autoritate etc., azon hordó borokat cum flor. 35 sigillatim fizettesse meg, adván in summa

flor. 800. Annak felette az elmúlt télen, ugyan a Méltóságos Generális Úr Segesvárat létének alkalmatosságával erogált 1408², és Cziráki László Uram számára, ugyanott Méltóságos Generális Úr poroncsolattjából subsistálván, erogált 94 veder borokot, úgy Generális Orosz Pál Uram számára erogált 15 veder borokot, 40 vedrivel cum flor. 22 a téli restentiájokban ingrediáltatván, Kegyelmed rátiójában acceptáltatik. Quem sic facturatus.

170.

Sub eodem dato, Kolosvárról. Erdélyi Generális Főcommendáns Úrnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. A Méltóságos Generális Úrnak akarók tudtára adni, hogy már a Tömösvári Basának és tolmácsnak leszállítandó só felől, nro. 1200, a fejérvári portusról dispositiót tettünk, Commissáriust is a hajók mellé rendeltünk, aki éppen Lippáig levitesse, és praevie a Basát tudósítván, Lippán a Basa arra deputált emberének számban adja, és quietantiát vevén rolla, előnkben producállja. Már a Méltóságos Generális Úr a Basának megírhatja, ha úgy fog tetszeni.

A mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága nekünk és a Commissáriátusnak adott instructiója szerint, minthogy már a borkorcsomákot a táboron erigáltattuk, kérjük a Méltóságos Generális Urat, azon korcsomáknak proventussát megküsebbítő minden egyéb korcsomákot prohibeáltasson, hogy annál is hasznosabban gyűlhessen a proventus Kegyelmes Urunk Ő Nagysága számára. De reliquo etc.

171.

Sub eodem. A Méltóságos Fejedelemnek.⁶⁸

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadász Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának etc. /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan írók.⁶⁹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk.

Méltóságos Generális Úr commendérozván Generális András István Urat bizonyos haddal az Országon kívül Arad felé, intimálta azon corpusnak intertentiójáról való provisiót, és jóllehet rescribáltunk volt a Méltóságos Generálisnak, hogy impossibile extra Regnum, ha szinte bővön volna is, olyan messze vecturáztatnunk, és minthogy a Partiumból is ide semmit nem contribuálnak, úgy mű is a Partiumba nem contribuáltathatunk: vegye onnan intertentióját azon corpus, a hol operatióban vagyon. Ezekre mint resolvált a Méltóságos Generális, ezelőtt Nagyságodnak in originali elküldött leveléből meglátja. Mű ugyan eddig, a mint lehetett, per Commissariatum providéáltattunk; de hogy továbbra is a Partiumban azon corpusnak

intertentiójáról provideálhassunk, lehetetlennek láttjuk. Nagyságodot alázatosan kérjük, méltóztassék azon partiumbelieknek, a hol azon corpus operációban léssen, kegyelmessen parancsolni az intertentióra való provisióul.

Az Nemes Székely Nátio resolválta volt magát, hogy a prima Junii maga provideál intertentiójárul; ahhoz képest accomodáltuk volt a projectumot a több milítiaira, már pedig Méltóságos Generális Urat requirálván, paroncsolt a Commissáriátusnak a székelly milítiára való administratióul, és de facto már percipiált bizonyos quantumot ex magazino némellyik Szék. Még a melly 10.000 köből búzát és 400 vágómarhákot sublevált volt is erga recognitionem, azt sem administrálta, bizonyosan az több milítia számára felvetett quantum nem sufficiál mindenikre, félünk, hogy megfogyatkozik. Méltóztassék Nagyságod paroncsolni, a Nemes Székely Milítia maga intertentiójáról provideálljon, mert különben a Vármegyék és Szász Székek nem supportálhattiák.

Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia ő kegyelme az macellum iránt recurrálván a Méltóságos Generális Úrhoz, referállja, hogy semmiképpen, míg Nagyságod speciális commissiója a Méltóságos Generálishoz nem jó, meg nem engedi. Mellyről nekünk is mit rescribált volt, ezelőtt Nagyságodnak kiküldött leveléből Nagyságod megláthatta; azért Nagyságod nekünk ne imputállja, hogy az macellum iránt Nagyságod kegyelmes paroncso lattját nem effectuálhattjuk. Amint azelőtt is Nagyságodnak sub dato 7. Junii megírtuk volt, nekünk jobbnak látszanák, ha magok a regimentek tartanának magoknak macellumot, a Méltósá gos Generalátussal való conferentiánk szerint. Mivel nem láttuk Nagyságodnak semmi hasznát benne, a Hazának pedig nagy kárát láttuk, sőt ha ezután is ajándék marhával kelle tük tartanunk, exhaustiálódik ez Haza.

Generális Gróff Mikes Mihály úri kedves Attyánkfia Brassóhoz tartozó némelly faluk iránt mit írt nekünk, két rendben Nagyságodnak alázatosan elküldöttük. Ő kegyelme első levelére mű Nagyságod kegyelmes diszponíciójáig ő kegyelme kezében remittáltuk volt. Várjuk Nagyságod kegyelmes parancsolattját.

Ujjabban jőjön jőnek bé sok panaszkók az jobbágyok iránt, kik már mind szabadságnak reménségivel lactálván magokot, zászlók alá menten mennek, sem a közönséges projectumokban contribuálni, sem földesurokat szolgálni nem akarják. Nagyságodat alázatosan kérjük, méltóztassék ezen dologban kegyelmessen beletekinteni és idején megorvosolni, hogy jövendőre valami szomorú casus ne következze belölle, lévén már elégséges és superflua milítia, csak lehessen intertentiója. Mellyet félünk, hogy megfogyatkozik az agri-culturának megfogyatkozása miatt, Isten tudja csak, mint érkezhetik most is ez Haza az hadak intertentiójára. Kegyelmesen megítlheti Nagyságot, mire való afféle gyülevész milítia, inkább confúsióras tumultusra, mint

174.

valami haszonra. Továbbá Nagyságodat Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk, és maradunk Nagyságodnak Kegyelmes Urunknak Fedelmünknek igaz hívei alázatos szolgálói
Colosvár, 13. Julii 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.⁷⁰

172.

Sub dato eodem. Zaránd vármegyei vicetiszteknek.

Praemissis praemittendis. Minthogy az hadak oda alá vadenak, az magazínunk pedig Hunyad Vármegyében, kelletett Kegyelmetek Vármegyéjire is repartíálnunk 12 szekereket, hogy az Hunyad Vármegyére repartíált szekerekkel edgyütt az annonát a milítiának vecturálhassuk, poroncsolljuk azért Kegyelmeteknek autoritate etc. igen serio, minden haladék nélkül azon 12 szekerekét jó készséggel, két-két béressel, 6-6 vonómarhával és egy Commissáriussal Tekéntetes Nemzetes Macskási János Atyánkfia dispositója alá küldje által, hogy a mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága szolgálattjában rövidség ne legyen.

173.

Sub dato 14. Julii, Kolosvárról írtunk e szerint Csókási Andrásnak.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltatunk, hogy Kegyelmed az elmúlt esztendei septemberi és octóberi húsbéli restantiát praetendálván, libr. 300, az akkori Commissárius Zambo Mihály marháját akarja maga autoritássából elhajtani. Minthogy pedig a restantiák Kegyelmes Urunk ő Nagysága poroncsolattjából suspendáltattak, Kegyelmednek ha mi praetensiója vagyon, a Commissáriátus előtt demonstrállja, azon Commissárius marháját propria autoritate ne bántsa, magának satisfactiót ne vegyen.

174.

Sub dato 14. Julii. A Méltóságos Generálisnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia őkegyelme információjából értjük, mennyi difficultások legyenek a Méltóságos Generális assztala intertentiójára administrálandó borokban, megesik az is a többi között, hogy nem mind kedve szerint valók lesznek a borok a Méltóságos Generális Úrnak complaceálni, és minden interveniálható difficultásokat evitálni, pénzül akarjuk a Méltóságos Generális Úrnak administralni. Injungálván megírt Főcommissárius Atyánkfiának őkegyelmének, hogy most proxime hova hamarébb, pro Augusto et septembri, administraltasson hung. flor. 1440, melyekkel a Méltóságos Generális Úr maga kedve szerint való bo-

174.

rokat procuráltathat. A Méltóságos Generális Úr levelit vettük váradi bloquádában expediált Obester Nagy János Uram ezere iránt való provisiórul, mellyről is provisiót töttünk, és hogy a Tömösvári Basának Lippához szállítandó só iránt tött dispositióról való levelünköt nem vötte legyen, jollehet mű arról mind dispositiót töttünk, mind pedig még 13. praesentis a Méltóságos Generálisnak megírtunk, melly is úgy hisszük, keziben ment az alatt.

175.

Sub eodem dato. Gróff Pekri Lőrinc Úrnak.

Már pro sequentibus mensibus, minthogy sürgősségesképen ad intentionem militiae imposíciónak kell lenni, az pedig úgy lehetne jól és rendessen, ha a milítia listája előttünk constálna, mellyről egynehány rendben requiráltuk a Méltóságos Generális Urat, ígírte volt is, hogy kiadattja, csak a megyesi actiónak vége legyen. Minap is írtunk volt ez iránt, de még resolúciónk nem jött, Kegyelmed munkálódja, hogy adatná ki a Méltóságos Generális a milítia listáját, egyébiránt az imposíció jól nem lehet, és Kegyelmed is a Nemes Vármegyék Tiszteivel conferálván, adná censuráját az imposíciók iránt, mert ha idején koránt nem lesz, megfogyatkozik a milítia.

Kegyelmednek a minap is írtunk vala, lehetetlen lévén, hogy a Nemes Székelly Nátiót is interteneálhassák a Nemes Vármegyék és Szász Székek, azért Kegyelmed intimálna, az Nemes Székelly Nátió a maga intertentióját procurálna magok resolútiójok szerént. Most is kérjük Kegyelmedet, mint igaz Haza Fiát és vármegyei s székelly Főtisztet, ügyekezzen Kegyelmed ezen dolgot úgy effectuálni, hadd conserváltassanak az Vármegyék és Szász Székek, egyébiránt úgy láttjuk, el kell romlaniok.

Esett értésünkre, hogy Bánffi László Atyánkfia bizonyos társával rendeltetett volna követnek Kegyelmes Urunkhoz ő Nagyságához, mi végre, nem tudjuk, holott a mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága az oeconomicumoknak folytatását nekünk poroncsolta kegyelmessen, illeté volna nekünk is hírünkkel lenni az olyan közönséges Hazának jóvára célozó dolognak, mű is lehetnének Kegyelmes Urunk ő Nagysága előtt assistentiával, egyébiránt köteleességünk szerént Kegyelmes Urunk ő Nagyságának tartozunk megírni, s tartunk attól, hogy ő Nagysága szomorúságára esik az ilyen diffidentia, Kegyelmedet atyafiúságossan kérjük, tessék nekünk is communicálni azon dolgokat, mert Bánffi László Atyánkfiának írtunk, hogy hozzánk jöven, declarálja expedíciójának okait, de őkegyelme levelében arra relegált, hogy onnan micsoda dispositió jó, ahhoz tartja magát.

Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia őkegyelme relációjából értjük, hogy Capitány Kajdi István Uram ezere mellett illendő Commissárius nincsen, avagy nem contentus véle, aki

adhibeáltatott. Azért intimálljuk Kegyelmednek cum respectu, tessék Kegyelmednek egy illendő Commissáriust azon ezer mellé deputálni és adhibeálni, hogy a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálattjában rövidség ne essék.

176.

Die 16. Julii. A Vármegyékre, Szász Székekre és Taxás Városokra írtunk e szerint. Variatis variandis.

Praemissis praemittendis. Az milítia intertentiójára pro sequentibus mensibus kelletvén szükséges képpen naturálékok repartíálnunk, Kegyelmetek Vármegyéjére esett búza cub.: ..., hús libr.: ..., zab cub.: ..., széna curr.: Kegyelmeteknek azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa atyafiúságossan intimálljuk, az megírt naturálékokot subrepartíálni, felszedetni és a Commissáriátustól kiemenendő dispositió szerint való magazinumban, ad terminum praefigendum, késedelem nélkül administrálni el ne mulassa, hogy a milítia intertentiójának megfogyatkozása miatt a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és Haza szolgálattjában hátramaradás ne legyen, annak felettte Kegyelmes Urunk Ő Nagysága békjövételire való expensákra is, ami pénz és búzabéli quantumok Kegyelmetek Vármegyéjére repartíáltattak, több pénzbeli restantiákkal edgyütt, Kegyelmetek ezelőtt kiment dispositió szerint administrálni el ne mulassa, egyébiránt ha militáris executió megyen Kegyelmetekre, magának tulajdonítsa. Secus non facturum, bene valere desideramus. Etc. Etc. Etc.

177.

Sub dato decima septima Julii. A méltóságos Fejedelemnek.⁷¹

Praemissis praemittendis. Bizonyossan értettük Kegyelmes Urunk, hogy Méltóságos Generális Úr nemcsak a portális gyalogokat poroncsolta s poroncsollja is előállítattni, hanem annak felettte személyek iránt is az portákról poroncsol mindeneknek, személyly válogatás nélkül, hogy az hadban embereket küldjék, minthogy pedig nekünk, a consiliumbeli személyeknek és Főcommissárius Atyánkfiának Nagyságod kegyelmes poroncsolattjából az Nagyságod és Haza szolgálattjában szükség continuoskodnunk, egyébiránt a mostani revolúcióban többire mind úgy megkárosodtunk, és jovainkból annyira exhauriálódttunk, hogy telljességgel incapaxok lennénk annak praestálására, nem kevesen lévén máris azon jószágunkból az hadban jobbagyunk. Instálunk Nagyságodnak alázatossan, magunk személyünk iránt ne kételeníttessünk portáinkról hadban való embereket állíttanunk, hogy annyival inkább sufficiálhassunk Nagyságod szolgálattjára. Nagyságod fejedelmi kegyelmességit alázatossan igaz hűségünkkel megszolgáljuk.

178.

178.

Sub eodem dato. A Méltóságos Fejedelemlennek.

Nagyságod kegyelmes poroncsolattja szerént, levelünk praesentáló Nemzetes Vitézlő Rosnyai Dávid Török Deák Atyánkfiát Nagyságod szolgálattjára elküldöttük Nagyságodhoz, Nagyságodnak alázatosan recommendálljuk, ez Hazának hasznos szolgálja volt, Nagyságod is experiálni fogja érdemes szolgálattját. Fogarastan szorulván, nagy bajjal jöhetett ki, mindeniből kipusztult, ex publico adatánk hung. flor. 300, hogy Nagyságod szolgálattjára magát készíthesse, itt maradt cselédi intertentiójára is töttünk dispositiót. Tovább Isten etc. etc. etc.

179.

Sub dato 18. Julii, Kolosvárról. Pósa-házi Pálnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Commissiónk exhibeáló Chilko Christian Őkegyelme assecurált munkót, hogy Kegyelmes Urunk Ő Nagysága Arad táján levő hadai számára sóért búzát szerez és adminisztrál Lippán vagy ott a tájatt, ahol fog kívántatni, azért mostan deputálván ottan Lippánál adminisztrálandó 1000 köből búzáért a portusról 2000 kőst, mellyeket Kegyelmed adminisztrálljon neki, sine ulteriori dilatione, hogy késedelem nélkül elvívén a sőt, adminisztrálhassa érette a búzát Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hadai számára, magát pedig a sóról quietáltatván, rátiójában acceptáltatik.

180.

Sub dato decima octava Julii. A Méltóságos Fejedelemlennek írtunk e szerént.⁷²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászai Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan adasék.⁷³

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk.

Micsodás ordert adott légyen ki Méltóságos Generális Uram Vármegyénként bizonyos arra rendeltetett Commissáriusoknak, his inclusis Nagyságodnak alázatosan elküldött valóságos mássából Nagyságod megláthattja, mellyből csak máris ilyen dolgok származtak. Az Commissáriusok, kik mind közönséges szolgálatra, mint Méltóságos Generális Uram mellé aplicátusok, búcsúnak és szolgálattjokat félben akarják hadni, nagy megterhelteéseknek tartván, hogy mind magok személlyekben continuo szolgálatban légyenek, magokról soldost adjanak, mind penig kevés jószágokról annyi expensát tégyenek, holott mások, a kik azt praestállják, magok személlyekben immunitáltatnak. Ezek penig .

eddig többire fizetés nélkül szolgáltak, ha peniglen fizetéssel kezdünk Commissáriusokat tartani, csak arra annyi expensának kell lenni az Országnak, hogy semmiképpen nem supportálhattja az Haza.

Nékünk is az consiliumbéli személyeknek, és Főcommissárius Atyánkfiának, Nagyságod kegyelmes parancsolattjából az Nagyságod és Haza szolgálattjában kelletvén continuuskodnunk, egyébiránt is az mostani revolútióban úgy megkárosodtunk, és jovainkból annyéra exhauriálódttunk, hogy telljességgel elégtelenek lennénk annak praestálására, sokan jószáginkból jobbágyink az hadban lévén. Instálunk alázatosan Nagyságodnak, méltóztassék aziránt hozzánk fejedelmi kegyelmességét mutatni, és münköt ezen terehviselésből eximálni.

Nagyságodnak alázatosan jelentjük azt is: bizonyoson értvén, hogy a Nemes Vármegyék Bánffi László Atyánkfiát expediálták másodmagával Nagyságodhoz követségre, minthogy hírünkkel nem volt, okát sem tudtuk, miért. Irtunk volt Bánffi László Atyánkfiának, hogy hozzánk jövéen, declarállja nekünk is expediációjának okát, tudhatnók mű is, Nagyságod nekünk kegyelmesen parancsolván ez Hazában lévő oeconomicumoknak folytatását; mit rescribált ő kegyelme nekünk, Nagyságodnak alázatosan elküldöttük, mi is Haza Fiai lévén, ha szinte Nagyságod kegyelmességéből ezen állapotban nem volnánk is, afféle dolgokat ille nék értésünkre adni. Mellyből Nagyságod bölcsen megítélheti, micsoda observációval vagy inkább diffidentiával legyenek hozzáink. Továbbá Nagyságodat Isten kegyelmes oltalmában ajánlván, maradunk Nagyságodnak jó Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói
Colosvár, 18. Julii Anno 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

181.

Sub dato decima nona Julii. A Méltóságos Generális Gróff Forgáts Úrnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. A Méltóságos Generális Úr kétrendbeli leveleit illendő respectussal vettük, egyiket Christiánnak Lippánál az ott való hadak intertentiójára való adminisztrálandó buzáért való sóról, mellyről is már dispositiót töttünk, most elsőbben adván a fejérvári portusról 2000 kőst 1000 kőből búzá[ér]t, mellyet Lippán vagy ott, az hol az hadaknak fog kívántatni, helyben administrálljon Christian ő-kegyelme. Másodikat a Nemes Vármegyék portális hajdúk exolútiója iránt, az includált tractamentummal edgyütt, de minthogy azon tractamentumban specificálva nincsen, azon corpusban hány compánia lészen, és mindenféle Tisztek és az gregáriusok is mennyien lésznek, ahozképest nem tudunk determinate commitálni a Nemes Vármegyéknek; a Méltóságos Generálist bizodalmason kérjük, ne terheltelessék specificálni, hogy sine difficultate

181.

committálhassunk a Nemes Vármegyéknek.

Nemes Doboka Vármegyének micsodás panasza jött hozzánk, a Méltóságos Generális Úrnak in specie elküldöttük, kérvén a Méltóságos Generális Urat, mutassa meg orvoslásában való patrocinomát.

182.

Sub dato 20. Julii. Deési Kamoraispánnak írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Vevén Kegyelmed ez commissiónkot, az melly bor árrával a Consilium Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiának ő kegyelminek adóssa maradt volt, melly tészen flor. hung. 786, ex Cassa Communi exolvállja. Quietáltatván magát rolla, annak idejében rátiójában acceptáltatik.

183.

Sub dato 20. Julii Colosvárat. A Méltóságos Fejedelemnek e szerint írtunk.⁷⁴

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek ő Nagyságának alázatosan adasék.⁷⁵

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk.

Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia ő kegyelme ezen levelünkben Nagyságodnak alázatosan elküldött supplicátiójában specificált praetensiójáról adván bé műnekünk is supplicátióját; Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme világos relátiójából megírt Nagy Sigmond Atyánkfiának ő kegyelmének méltó praetensióját értettük. Minekokáért Nagyságodnak alázatosan recommendálljuk, várván eziránt Nagyságod tovább való kegyelmes dispositióját. Nagyságodot Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk, és maradunk Nagyságodnak, Jó Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói Colosvár, 20. Julii. Anno 1705.

az Erdélyi Consiliuma.

184.

Sub eodem. Enyedi Hadnagy és Rákosi János Uraknak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Arannyas Székben Bágyonban lakó Vagyos Miklós lévén kezes egy ugyan Bágyonban lakott enyedi oláh legényért 200 forintokig Tekéntetes Nemzetes Thoroczko Szent Györgyi Thoroczka István úri kedves Atyánkfiának, kit is fogságból vött volt ki maga kezességén; de a törvéntől nem várván azon oláh legény, újjabban elszökött, és a kezességben benne hatta Vagyos Miklóst. Megtanálván azután Nagy Enyeden, megfogta és fogházban nagy enyedi Hadnagy Kegyelmed keze alatt.

hatta. A kezességéért pedig a megírt Úr nyolc ökrét megírt Vagyos Miklósnak elhajtatta. Mellyeket Kegyelmetek sokszori requisítiójára nem eliberált, véget érven a megírt Úrral, sem pedig kézben nem atta az oláh legént, és így maig is kárban vagyon, a mint nekünk beadott alázatatos supplicátiójában jelentette. Mellyre ugyan töttünk volt olyan resolútiót, hogy Kegyelmeddel edgyütt földesurát előnkben certificáltassa. Certificálta is, a mint előnkben producált testimoniálissából láttjuk; azért, minthogy Kegyelmetek nem compareált, adjudi-ciáltatott, hogy azon oláh legény mint kezesnek kezében adas-sék. Paroncsolljuk azért Kegyelmeteknek autoritate etc., e commissiönkot vévén, mentést azon oláh legént Vagyos Miklósnak mint kezesnek adja kezében, egyéb iránt ha Kegyelmetek nem cselekeszi, etiam cum brachio et poena articulari kezében a-dattjuk. Sőt, a mi kárban esik megírt Vagyos Miklós, aszt is Kegyelmetekkel refundáltattjuk, mint illyen törvénnel nem gondoló emberekkel. Secus etc.

Sub dato 21. Julii, Colosvárat. A Méltóságos Generális Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. A Méltóságos Generális Úr négy-rendbeli leveleit illendő respectussal vettük. Kettejét a Havasalföldiből Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűségére kijött Fő-és Nemes Rendekről, kiknek is jószágokat kezekben bocsátottuk, és magokat is innen elbocsátottuk. Harmadikot a Tömösvári Passának resolváltatott és már disponáltatott sőről, és az Kegyelmes Urunk tábori borkorcsmái proventussinak megkissebbítésére lehető több korcsomák tolláltatásáról. A Tömösvári Passának leszállítandó só felől újjabban is committáltunk. Negyediket az váradi bloquádában menő regiment mellé rendelendő Commissáriusok és forspont felől, mellyekről is még annakelőtte per Commissariatum provideáltattunk és újjabban is committáltunk. Minthogy már pro sequentibus mensibus imposítiót töttünk, jóllehet még ki nem bocsátottuk, akarván megtudni a Méltóságos Generális Úrtól, hová és micsoda magazinokban akarja a Méltóságos Generális Úr disponáltatni. A szászsebessit tudjuk, hogy megmarad, azon kívül is specificáltassa a Méltóságos Generális Úr, és mellyekben kívántatnak felesebb victuálék, három hónapokra tévén az imposítiót. Erről pedig a Méltóságos Generális Úr disposítióját és specificátióját sietve elvárjuk, hogy mi is a commissiönkot késedelem nélkül kibocsáthassuk. De-csei László brassai harmincadra Kegyelmes Urunktól ő Nagyságától rendelt Atyánkfián háromszéki Bodó Gergely nevű Hadnagy mit cselekedett, és a kereskedő sidókon is mit követett el, és a szentgyörgyi sokadalomban is mint viselték magokat a katonák, azokról nekünk küldött levelét, egy particuláris inquisítióval edgyütt a Méltóságos Generális úrnak elküldöttük.

186.

Kérvén bizodalmason, orvosollja meg a Méltóságos Generális Úr, és tétessen satisfactiót mind a megírt harmincadosnak, mind a megbántódott kereskedő rendeknek; mert félő, hogyha impune maradnak, nagyobbakat is ezután attentálnak.

186.

Eodem 21. Julii. Az Méltóságos Generális Pekri Úrnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Zalaknai Udvarbíró leveliben panaszkodik, hogy improportionate terheltetik azon jószág, és a miatt félő, hogy elpusztul. Kegyelmed főtishti authoritássát ebben is meg akarván tartanunk, azon levelét his inc-lusis elküldöttük, minthogy Kegyelmed Főtiszt azon Nemes Vár-megyében, Kegyelmedet illeti legelsőbben is azon dolognak meg-orvoslása, tessék azért Kegyelmednek olyan rectificatiót ten-ni, hogy legyen azon fiscális jószágnak consolatiójára és meg-maradására, hogy jövendőben Kegyelmes Urunk ő Nagysága előtt ne okoztassunk efféle rendeletlen dolgokért.

187.

21. Julii. Az Uraknak Sárosi János és Colosvári Márton Uraknak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Csudálkozunk Kegyelmeteken, hogy Kegyelmetek Hazánk és Kegyelmes Urunk ő Nagysága szolgál-tájára nem compareál, holott Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme is elmenvén közüllünk, a kö-zönséges dolgok annak rendi s módja szerént Kegyelmetek jelen nem léte miá nem folyhatnak. Minekokáért Kegyelmetek ezen com-missiónkot vévén, minden dolgait félre tegye, és sietve jöjjön, hogy a dolgok annál is jobb móddal folyhassanak. Külömben min-den fogyatkozásokról Kegyelmetekkel ádunk számot. Etc.

188.

21. Julii. A szomosújvári Udvarbírónak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Décsei László Atyánkfia micsodás supplicatiót porrigált nekünk egy szőlői-nek elfoglalása felől, ezen levelünk megadó embere Kegyelmed-nek megmutattja. Mellyet Kegyelmed megolvasván, ezen emberi-nek visszaadjon, és ha a dolgot úgy lenni comperiállja, a po-tentiákról írt articulus szerént mox et defacto azon szőlőt ő kegyelme számára restituállja, restituáltassa, és semmiképpen afféle potentiáriuskodást meg ne engedjen, hogyha pedig kü-lömben lesz a dolog, Kegyelmed bennünket valósággal informáll-jon. Etc.

189.

Die 21. Julii. Harsányi János zentelki⁷⁶ Udvarbírónak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Egynehány rendbeli commissiõnkra is Kegyelmed Gyula Fejérvárhoz annuatim tartozandó 600 gerendát, 3000 lécet, deszkát és ácsokat le nem szállíttatta, sőt a mint informáltattunk, Fejér Vármegye Fiscalis Inspector Földvári György Atyánkfiától is dependeálni nem akar. Azért mostan az mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága fejérvári házait szükségesképpen restauráltatni akarván, paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa firmiter, minden késedelem nélkül azon gerendákat, léceket, deszkát és ácsokat szállíttassa Fejérvárra Udvarbíró kezéhez, és Inspector Földvári György Atyánkfiához alkalmaztassa magát, külömben kemény animadversiókat el nem kerüli Kegyelmed.

190.

Eodem 21. Julii. Segesvár Várossának írtunk volt ez szerént.

Praemissis praemittendis. A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága gyulafehérvári házait szükségesképpen kelletvén restauráltatnunk, kívánt feles ácsok és asztalosok azon ruínának restaurátiójára. Vévén azért Kegyelmetek ezen commissiókat, hat asztalost és hat ácsokat Fejérvárra Udvarbíró uram inspectiója alá küldeni igen sietve el ne mulassa, hogy az ott való szükséges dologban procedáltathasson az ott való Udvarbíró, és az ruínákat valamennyire restauráltathassa a mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövételéig.

191.

21. Julii. A medgyesieknek e szerént írtunk.

Az mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága gyulafehérvári házait szükségesképpen kelletvén restauráltatnunk. Sonat uti praece-dens.

192.

21. Julii. A gyergyai Királybírónak e szerént írtunk.

Az mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága gyulafehérvári házának restaurátiójára kívántatván bizonyos számú fák, melyeket is innen kívül nem lehet procurálni, Kegyelmeteknek per praesentes intimálljuk, Gyergyóból a Maroson szállíttasson Kegyelmetek azon szükségre fát gyulafehérvári Udvarbíró keze alá az szerént: nyolc ölös fákot nro. 300, hat és hét ölösököt nro. 400. Ezzel pedig Kegyelmetek ne késsék, hanem siessen, hogy azon fejérvári házak az mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövételére restauráltathassanak mostani ruínából. Assecurálljuk

192.

Kegyelmeteket, hogy az kikkel azon fákat leszállíttattja, fáratságoknak és munkájoknak fizetését kiadattjuk.

193.

21. Julii. Oláhfalviakra ment commissió e szerént.

Praemissis praemittendis. A Fiscus számára esztendőnként adminisztrálni szokott 100.000 sendelyt és 1000 szál deszkát. Kegyelmetek sem az elmúlt esztendőben nem adminisztrálta, a mint fejérvári Udvarbírótul informáltatunk. Azért parancsolljuk Kegyelmeteknek igen serio, azon sendelyt és deszkát igen sietve Gyulafejérvárra leszállíttatni el ne mulassa, hogy a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága fejérvári házai az Ő Nagysága bejövételére restauráltathassanak. Külömben Kegyelmetek, ha nem adminisztrálja, bizony keménnyen megbüntettetik, úgy mint a kik a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága dolgaiban akadályoskodnak. Etc.

194.

Eodem. Nemes Thorda Vármegyének írtunk ez szerént az felső processusra.

Az Nemes Vármegye ha difficultásit tollálni akarja, legyen mind marhái adminisztrációjokra olyan bizonyos embere onnan, ki végyen az szerént quietantiát, a mint az milítiának akár font számban, akár folytyában⁷⁷ adják bé az vágómarhákat. Külömben az mostani perceptorok, Csapi és Keresztszegi Atyánkfiai exámenre fogatnak, és valami vétekben találtatnak, az szerént lészen büntetések. Inquisíció perágáltatván már Ő kegyelmek ellen, míg peniglen Ő kegyelmek is magok vádjokra való feltetéseket nem producállják, addig ellenek judicium nem lehet.

195.

22. Julii. Veres Ferencnek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Levelit Kegyelmednek vettük, mellynek nagyobb része nem Consiliumot, hanem hivatallljának azon dolgokban keményebben való viselését illeti. Az harmincad iránt: az ki ott tiszt, instructiója szerént ne engedje, hogy elkerüljék; ha elkerülik is, Kegyelmed alatt levő plájásokkal⁷⁸, ha külömben nem akarják megadni, vegye meg, azon passusokot pedig megjárta, senki ne járjon, erre rendeltettek a plájások, hogy afélire vigyázzanak, mindenütt levő plájásokkal pedig a confiscált jószágokban vegyen maga dispositiója alá, a kiket mások töttek, változtatván, remissionális nélkül senkinek a confiscált jószágokban elvenni és azokban disponálni meg ne engedjen. Az korcsmát, mint volt azon dominus terrestrisek idejében, azon modalitás szerént folytassa, ha kik bort az ellen árulnak, procedálljon ellenek az Ország törvénye sze-

rént az Districtus Tisztei által. Committáltatott Boér Tamás Atyánkfiának, az afféle passusadástól és a Fiscust illető contribútiók exactiójától supersedeálljon. Quem sic facturi. Etc.

196.

22. Julii. Boér Tamásnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Az mint fogarasföldi Inspector Veres Ferenc Atyánkfiától informáltatunk, Kegyelmednek passusával a fogarasföldi boérok és mások is Havasallyföldiből bort s egyebet hozván, az mardsinai harmincadot elkerülik, úgy ti-lalmas utakon is járnak, melly az harmincadnak aziránt való proventusának kárával vagyon, úgy a fogarasföldi fiscális contribútiókot maga privátumára szedi. Poroncsolljuk azért Kegyelmednek, mind aféle passusadástól, mind penig azon proven-tusoknak exigáltatásától supersedeálljon, külömben kárával fogja nagy animadversióját tapasztalni, becsületiben való fogyatkozásával.

197.

Eodem. Az Erdélyben levő minden Kamoraispánoknak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Ollyan panaszok jőnek a melly nemes darab sőt kell az aknáról az Országok lakosinak adni, azt Kegyelmetek ki nem adja, holott azzal articulariter tartozik Kegyelmetek. Parancsolljuk azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa firmiter, hogy azon nemes darabokat az hová és kiknek illik, annak idejében adja ki Kegyelmetek.

198.

23. Julii. Háromszéki fiscalitásokban levő Inspectoroknak.

Praemissis praemittendis. A salétromfőző helyekre, mint-hogy számtalan tűzre való fa kívántatik, a fiscalitások pedig oda be Kegyelmetek disposítiója alatt vadnak, azért Kegyelmed disponállja úgy az oda be való fiscalitásokat és dolgokat, hogy elegendő fát administráltasson, és a salétromfőző hely-lyek fa miatt meg ne fogyatkozzanak. A puszkapor vecturáztatá-sára is legyen gondja Kegyelmeteknek, mikor Gidófalvi Gábor Deák Atyánkfiától requiráltatik, egyszóval mind a fa subminis-trátiójára, mind a puszkapor vecturáztatására ollyan gondja lé-gyen Kegyelmeteknek, hogy egyikben is Kegyelmetek miá fogyat-kozás ne essék, poroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate func-tionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio. Sic facturi.

23. Julii. Gidófalvi Gábornak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kézdivásárhellyiek és bereckiek supplicációjokból szánakozással értjük, Kegyelmed melly rendkívül agravállja Őköt, holott azonkívül is Kézdivásárhelly tűz miatt elromlott, a bereckiek közül sokan ma is rabságban vadnak, egyébiránt is romlott, szegény állapotú emberek, mégis mindazáltal Kegyelmed nemcsak magok pénzeken és költségeken hozatott büdöskövet velek, hanem annak felette addig terhes executióval is nyomorgatta, üstjüket elvette, fahordással és vecturázással felette agraválta, melly mia két marhájok is holt meg a kézdivásárhellyieknek. Honnan vötte pedig Kegyelmed ezt az authoritást, nem tudjuk, mert mű úgy committáltunk volt, hogy azok is illendőképpen segélljék, Kegyelmed pedig minden interessatio nélkül cselekedjék; de Kegyelmed, így lévén a dolog, a mint supplicációjokban béatták, rendkívül cselekedett, mellyről is, ha úgy van, számot fog adni, holott elégséges fiscalitás vagyon a Székben, mellyekkel Kegyelmed a munkát promoveálhatta volna, mivel azért a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága nekünk kegyelmesen poroncsolt, hogy a szegénységet manuteneálljuk, és rendeletlen dolgokkal agraválni ne engedjük: poroncsolljuk Kegyelmednek authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, tovább efféle dolgokkal Őköt ne agravállja, mert egyátalljában kemény animadversiónk leszen Kegyelmed ellen. A fiscalitásban üstök vadnak, keresse fel szorgalmatossan, és azokban főzesse, és ha elégséges üstök találatnak, ezeknek restituáltassa, ne kellessék azért is expendálni az Országnak, ha pedig elegendendők nem találatnak, ezekben is főzesse, fát pedig a fiscális jószággal hordasson, s vecturáztassa is az puskaport, mellyekről is az Inspectoroknak committáltunk, elegendendő fiscális jószágok lévén Ő kegyelmeknek dispositiójokban, ezekre a Taxás Városokra azonkívül is most naturálék repartiáltatván, elegendendő expensák leszen. Secus etc.

23. Julii. Gróff Mikes Uramnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Miről supplicálljon Nemzetes Galgai Rácz István Özvegye, Thamásfalvi Christina, includált supplicációjából megláthattja Kegyelmed. Minthogy pedig mindeket a keresztyéni szeretet arra kényszerít, hogy az ilyen árváknak ügyököt istenessen follytassák, úgy hisszük, Kegyelmed is megértvén ezen supplicánsnak Kegyelmed Vármegyéjében való opprimáltatását, supplicációjában declarált megbántódását remediáltatni fogja.

201.

23. Julii. Hunyad vármegyei Vicetiszteknek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kívántatván sietséggel Fejérvárrá bizonyos hordó borok[at]⁷⁹ szükségesképpen szállítani, azon boroknak vitelit poroncsoltuk véghezvitetni Fejér vármegyei és Hunyad vármegyei Inspector Földvári György Atyánkfia által. Kegyelmed azért sietséggel Vármegyéiben restantiában levő pénzbeli imposítióból kezéhez 300 hung. forintokat adminisztrálni el ne mulassa, erga quietantiam accepta lészen.

202.

23. Julii. Földvári György Inspectoroknak eszerént.

Praemissis praemittendis. Mivel Kemény Boldisár Atyánkfia már Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hűségire megjött, Fejér vármegyei bükösi jószágá remittáltatott. Poroncsolljuk azért auctoritate etc., vévén Kegyelmed ezen commissiónkot, assignállja azon jószágot Őkegyelmének, Kemény Boldisár Atyánkfiának kezéhez, ide nem értvén a száraz búzát, és amelly victuálékot azon jószágra repartiáltak, azokat conservállja a Fiscus számára, és arról annak idejében ratiocinálljon. Quem sic facturi etc.

203.

24. Julii. A fiscalitásban levő Inspectoroknak a Petki Dávid Uram jószágának restituálása felől e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Petki Dávid Úr kedves Atyánkfia Őkegyelme Havasallyföldiből kijöven, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hűségire applicálta magát, homágiomát is praestálta, amint Méltóságos Gróff Erdélyi Fő Generális Comendáns Úr nekünk recommendálta. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága pedig, kegyelmes poroncsolattja azt tartván, hogy akik Ő Nagysága hűségire applicállják magokat, jószágok remittáltassanak, azért Kegyelmetek ez commissiónkot vévén, ki-ki maga inspectiójában levő jószágit megírt úri kedves Atyánkfiának Őkegyelmének bocsássa keziben, hiteles testimoniálist vevén azon helybeli Tisztektől, mikor bocsáttja keziben, hogy a szerint Kegyelmetek rátióit igazíthassa, kivéven az eddig való száraz búzát, melyet Kegyelmetek conserváljon Fiscus számára, és valami egyéb accidentiák azon jószágra repartiáltattak, azokat is Kegyelmetek ad loca debita administráltassa, az őszi és tavaszi vetések suspendáltatnak, míg Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes poroncsolattja nem jó, bétakarítása mindazáltal legyen azon jószágok által, extractusban vévén, mennyi leszen Kegyelmetek Inspectorának, az mi marhái precise Őkegyelmének azon jószágban megmaradtanak, azokat is bocsássa kezében Kegyelmetek.

204.

204.

24. Julii. Az örmények polgárának, Örmény András protectiójának tenorát írtuk e szerint.

Praemissis praemittendis. Pátensünk exhibeáló besztercei Örmény András választatott az ott lakos örményektől polgárnak, mű is helyben hattuk és confirmáltuk, adván néki olyan facultást, hogy azon besztercei örmények dolgát, az ő közöttök observáltatott rendtartások szerint igazán és istenessen folytassa és igazgassa, és azon örményeket szokott kereskedésekben ezen pátensünk mellett protegálljuk. Postálkodásra kereskedésre applicált lovokot vinni meg ne engedje, mivel ők lovon szokták kereskedéseket gyakorlani, mellyből is Kegyelmes Urunk ő Nagysága és Haza jóvára bizonyos számú proventus rendszerént szokott redundálni. Poroncsolljuk azért autoritate etc. serio, ismervén megírt Örmény Andrást ilyen hivatalban levő személlynek lenni, senki hivatalljában meg ne gátollja, bántsa és háborítsa, annál inkább attól ne arceállja, sőt inkább manuteneállja. Directiója alatt levő örményekkel edgyütt szabados kereskedésekben ne impediállja, személlyekben és jószágokban meg ne károsítsa, nevezetessen lovakot postára ne adja, ne vigye, hogy azáltal is kereskedésekben meg ne akadályoztatásával [így!] Kegyelmes Urunk ő Nagysága proventusa ne diminuálódjék.

205.

24. Ejusdem. Kecskeméti Mihálllynak írtunk ez szerint.

Kegyelmed levelét illendő becsülettel vöttük. Ami a papiroscsináló legény dolgát illeti, igen tetszik nekünk Kegyelmed intimatiója, munkálódjék is Kegyelmed azon személlynek ki-szerzésében, mű is ügyekezünk, és minthogy ennek előtte is az görgényi jószágban volt pappirosmalom, oda applicáltathatik commode. Az nagybányai proventusnak beszállíttásában interveniálható nehézségek és terehviselések felől, míg Méltóságos Generális Commendáns Úrral nem conferálhatunk, megorvoslását nem láthattjuk, hová hamarébb ezen dologról is conferálván, ügyekezzük, az mennyire lehet, orvosolni, ha Kegyelmed is kimenő úttjában oda divertálna, annál jobban lenne. Kegyelmed intertentiójának accomodatióját másképpen gondoltuk az Commissáriátusról, már Kegyelmed írása szerint mostan kimenvén, Isten Kegyelmedet béhozza, az iránt jobb accomodatiót ügyekezünk per Commissariatum tétetni. Colosvár, die, Anno.

206.

Eodem. Az háromszéki Fiscális Tiszteknek írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Mivel a mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmesen resolválta volt marosszéki Makfalvi Dosa .

Tamás Atyánkfiának Háromszéken, Alsó Torján néhai Apor István Úr által elfoglalt jószáginak cum pertinentiis remissióját, mellyről is parancsolt volt Gróff Teleki Mihály Főinspector úri kedves Atyánkfia, de mindeddig keziben nem bocsáttatott, Kegyelmednek azért *authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa* parancsolljuk igen serio, hogy azon felljebb megírt jószágot una cum pertinentiis, azokban mostan található vetésekkel edgyütt remittállja megírt Dosa Tamás Atyánkfiának.

Colosvár Anno, Die in praesenti.

P.S. Az jószág remissióját Kegyelmetek expediállja azon Nemes Széknek becsülletes Vicetisztei ő kegyelmek praesentiájában, és remissiójáról vegyen Kegyelmetek testimóniálist, hogy jövőben rátióját ahhoz accomodálhassa és igazíthassa.

Eodem. Az pura fiscalitásokban levő mindenféle Tiszteknek írtunk ki commissiót nro. 25, ez szerént.

Praemissis praemittendis. Noha azelőtti sok rendbeli Méltóságos Főárendátor Teleki Mihály úri Atyánkfia által lött s most is ad 15. praesentis Julii általlunk kiíratott admonitiókra, Kegyelmed instructiója szerént meghatározott üdőknek eltelése után is, rátióját exactióra beadni posthabeálta, látván azért, minden úton számadását subterfugiállja, az censurális törvény szerént determináltatott kinek-kinek instructiója szerént való büntetése s convictiója; úgyhogy ha ad bis quindenam, úgy mint ad 18. mensis affuturi Augusti ugyan rátióját beadni accessoriumival posthabeállja, eo facto: in poena duplicata convíncáltatik, hogy azon terminusra számadását exactióra beadja, ha kárát távoztatni akarja.

Colosvár, Anno, die.

Ittem. Eodem. Az confiscált jószágokban levő Tiszteknek ment ki commissió nro. 19, ez szerént.

Praemissis praemittendis. Noha sok ízben ezelőtt is Méltóságos Gróff Főadminisztrátor Teleky Mihály úri kedves Atyánkfia által s mi általlunk is ad 15. praesentis Julii admoneáltatott Kegyelmed subofficiálissival számadásoknak behozására /maga ugyan in persona compareált, de sem maga, sem alatta levő Tisztek egynehányan kívül nem compareáltanak/, látván azért minden utakon számadásoknak subterfugiálását, az censurális törvény szerént jött ki, hogy Kegyelmed s a kik még rátiójoakat be nem hozták, intra bis quindenam, úgy mint ad 18. mensis affuturi Augusti rátiójokat exactióra béhozni, a hol Consiliumul leszünk, el ne mulassák. Külömben azon terminuson túl cum poena tartoznak ratiociniálni, melly szerént ultimo admoneáltatnak, mind maga az melly jóknak perceptumiban részes

208.

vőlt, s mind nemes s nemtelen személyekből álló subofficiálissai, valakiknek kezén mind az mostan confiscációban levő s mind remittált jószágoknak jövedelmi megfordultanak, rátiójoakat adminisztrálják, ha károkat távoztatni akarják.

Nem tudjuk mire vélni, még az conscriptiókat nem reportálták azon-ból, Kegyelmed azért mindjárt írja meg Conscriptor Atyánkfiainak, sietséggel végezzék, és az hol létünket hallják, reportálják.

209.

Ittem. Hunyad, Colos, Belső Szolnok vármegyei Inquisitoroknak, az inquisitiót is, a mint véghezvitték, hogy adják bé.

210.

Ittem. Kecei, tóháti csépelteknek 10 asztag szemesről, hová tötték, adjanak számot. Colosvár. Anno 1705.

211.

Die 25. Julii. Az Úr Josika Gábor Uram adóssága végett az Tordai vármegyei Tiszteknek írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Tekintetes Nagyságos Josika Gábor úri kedves Atyánkfiának leválta volt búzáját maga assecurációjára Tordai Pálffi Gáspár, cub. sax. 35, tevén per conventionem hung. fl. 105. Mellyről nem contentálta mindeddig is megírt Pálffi Gáspár elébb említett úri kedves Atyánkfiát. Certificáltatta volt előnkben, ki is compareálván, adjudicáltatott volt, hogy ad quindenam contentállja, mellyet is posthabeálván, nem contentálta, úgy volt penig az adjudicata, hogy ha nem contentállja, az Tisztek bonumiból tartozzanak contentumot tenni. Kegyelmeteknek azért authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk igen serio, megírt Pálffi Gáspár bonumiból említett úri kedves Atyánkfiának mox et defacto, plene et integre az fenn megírt summáig tégyen contentumot.
Colosvár. Ex Consilio.

212.

Eodem. Az Colos vármegyei Fiscális Inspectornak írtunk illy tenorral.

Praemissis praemittendis. Constálván, hogy néhai Torma Istvánné, Petki Anna Colos Vármegyében Szopor és Aranykút nevű falukban levő portiói, mellyek az mostani revolúcióban confiscáltak, megírt Petki Anna defectuss[ával]⁸⁰ Henter Sigmond Atyánkfia édesanyját, Henter Benedekné Asszonyt, és Telekesi Pálné, Petki Ersébet Asszonyt több atyjafiaival edgyütt illetik jure successorio, Kegyelmednek azért parancsolljuk authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attri-

buta igen serio, azon megírt falukban levő néhai Torma Istvánné⁸¹ confiscált jószágait Kegyelmes Urunk ő Nagysága reszlútiója szerént, ő Nagysága továbbra való dispositiójáig assignálja megírt Henter Sigmond Atyánkfiának és Telekesi Pálné Asszonynak, azon jószágokban mostan tanálható fructusokkal edgyütt. Az assignátiót pedig Kegyelmetek effectuálja az Nemes Vármegye Vicetisztei és Kegyelmednek praesentiájában, testimonialist vévén de assignatione, hogy Kegyelmed is jövődben rátióját ahhoz szabhassa és igazíthassa. Colosvár.

213.

Die 28. Julii. Az Torda vármegyei Tiszteknek az komjátszegi és bányabüki utak, révek és hidak reparáltatása felől, úgy az Colos vármegyei Tiszteknek az feleki országúttja felől írtunk egyforma tenorral, ez szerént.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltattunk, hogy az feleki, komjátszegi és bányabüki közönséges országúttjai, révei, hídjai megbomlottak, semmire kellők, az Ország alá s feljáró lakossinak nagy akadályokra. Kire nézve paroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate etc. igen serio, hogy azon megnevezett közönséges országúttjait, hídjait, réveit, valaholott szükséges, mindenütt minél jobban lehet, hova hamarébb állandóképpen csináltassa és reparáltassa. Kegyelmetek ez iránt való több commissiókat ne is várja. Colosvár.

214.

Die 24. Julii. Az Méltóságos Fejedelemnek írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Luczai János Atyánkfia Méltóságos Gróff Bánffi György és Nemzetes Bán⁸² Sámuel ő kegyelmek ellen praetendálván bizonyos számú adósságát, instantiájában kévánta töllünk bizonyos portiójokból való contentumát, de minthogy Nagyságod számára azon portiók confiscáltak, autoritássunkban nem lévén, hogy az instáns adósságának megfizetésére convertálhassuk, his inclusis Nagyságodnak alázatossan elküldöttük és recommendálljuk. Colosvár etc.

215.

Eodem. Ugyan mást az Méltóságos Fejedelemnek írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Nagyságod méltóságos commissióját alázatossan elvöttük, mellyben paroncsollja Nagyságod, hogy az Tekintetes Nagyságos Veselényi Pál meghagyatott özvegye, Tekintetes Nagyságos Béli Susanna Asszony ő kegyelme includált instantiájának minden punctumit investigálván, azok iránt Nagyságodat genuine informálnók. Melyre nézve a megírt

215.

Asszony ő kegyelme producálván előnkbe levelekbeli documentumit, az includált punctumok szerént Nagyságodat alázatosan informálljuk. Colosvár. Ex Consilio Transylvanico.

Humillima Informatio.

Ad instantiam Magnificae Dominae Susannae Béldi, Spectabilis ac Magnifici quondam Pauli Veselyeni de Hadad relictæ viduæ Suæ Serenitati Principali porrectam, ad eadem Serenitati Principali Consilio Transylvanico juxta puncta supplicationis demandata, et Suæ Serenitati humillime per dictum Consilium repræsentanda, ex literalibus instrumentis coram nobis productis facta.

Ad 1um. Megírt Tekintetes Nagyságos Veselényi Pálné, Béldi Susanna Asszony és fia, Tekintetes Nagyságos Veselyeni István Úr között celebrált contractusból constál, hogy a perceseni portió cum pertinentiis hagyatott volt a megírt Asszonynak, melly is az revolútió alkalmatosságával Fiscus számára elfoglaltatván, az elmúlt két esztendőkből nem bírta az Asszony, fructussát sem vőtte, már a Nagyságod kegyelmes dispositiójában áll mind az jószág, mind az fructus megadattatása.

Juxta eundem contractum tartozott megírt Veselényi István Úr megírt Asszonynak annuatim administrálni maga jószágiból:

Kézpénzt hung. flor.	200
Szép tiszta rostált búzát cub. sax.	100
Jó bort urn. nro.	200
Jó hízott sertéseket nro.	10
Szín mézet urn.	5
Szín vaját urn.	5
Eresztett tiszta viasszat libr.	30

Rideg sertéseket makkos erdejében szabad legyen, a menyeyt akar, legeltetni. A megírt naturálékot pedig Colosvárra vagy Percsenben szállítsák, a mellyik helyre az Asszony fogja kívánni.

Ezeket a proventusokat a revolútió alatt két esztendőttől fogva, a mint a megírt Asszony praetendállja, nem percipiálhatta, elfoglaltatván megírt Veselyeni István Úr jószági Fiscus számára, mellyekből szokták volt azon proventus annuatim administrálni.

Ad 5^{tum}. Méltóságos Fejedelem Kemény Jánosné Lónyai Anna Asszony juxta contractum megírt Veselyeni Pálné Asszonynak, sok jótételiért és jóakarattjéért az gyéresi udvarházhelyet sine appertinentiis adta és ajándékozta volt magának és két ágon levő posteritássinak minden jussával és igazságával, semmi just és igazságot magának fenn nem hagyván.

Azon udvarházhelyhez való pertinentiákat, parasztfundusokat, majorkodó földeket, kaszáló réteket, berkeket, az Gyéresen levő jobbágyokat, az tóháti portiót is minden pertinenti-

tiákkal, néhai megírt Fejedelelem Asszony szolgálatt-jokért impignorálván, rehabeálta volt megírt Veselyeni Pálné, Béldi Susanna Asszony cum flor. Hung. 1500. Az ura hadakban létekor mezőszentjakabi, detrehelyi⁸³, bölyi⁸⁴, koki jószágokat és jobbágyokat rehibeálta volt ugyan a megírt Asszony, néhai Ugron István özvegyétől, Farkas Susanna Asszonytul cum flor. hung. 3000. Mindezeket penig édesattja házából hozott pénzzel, maga munkája és szorgalmatossága által, a megírt Fejedelelem Asszony engedelmeiből.

Annak felette: kért volt fel megírt Fejedelelem Asszony Veselyeni Pálné Asszonytul hung. flor. 2400. Ezen pénzek in summa tévén hung. flor. 6900.

Ezen summában a fenn megírt portiőket, úgymint a megírt udvarházhelyhez való parasztfundusokat, jobbágyokat, majorkodó földeket, kaszáló réteket, berkeket, a fenn megírt mezősegi⁸⁵, mezőszentjakabi, detrehelyi, bolyi, koki jobbágyokat, az tőháti portiőt is adta és kötötte volt a megírt Fejedelelem Asszony Veselyeni Pálné Asszonynak életéig kiválthatatlanul, holta után penig két ágon lévő posteritássinak, úgy hogy valaki ezen fassióját és kötésit a megírt Fejedelelem Asszonynak holta után is bontogatná, a Moyses átka lenne annak egész házán.

Az fejrődi portiőt adta volt az colosvári Unitária Ecclesiának az megírt Fejedelelem Asszony 100 aranyig, facultálván azután megírt Veselyeni Pálné, Béldi Susanna Asszonyt, hogy kiválthassa, a minthogy ki is váltotta.

Vévén annak felette a megírt Fejedelelem Asszony Veselyeni Pálné édesanyjától, Béldi Pálné Asszonytól kölcsön hung. flor. 900, megírt Veselyeni Pálné Asszonytól penig 100 aranyot és 100 tallérokot, azon egész summában, úgymint: 200 aranyokban, 100 tallérokban és 900 forintokban kötötte volt a megírt Fejedelelem Asszony Veselyeni Pálné, Béldi Susanna Asszonynak azon fejrődi portiőt meghíthatatlanul⁸⁶, örökös és sellér jobbágyokkal, külső és belső örökségekkel és minden haszonvehető helyekkel magának életéig kiválthatatlanul, posteritássinak és legatáriussinak kiválthatóképpen.

Midőn megírt Veselyeni Pál Úr és felesége, Béldi Susanna Asszony egymástól megidegenedvén, edgyütt megalkhattak volna, excludálni akarván az gyéresi és fejrődi portiőkből megírt Veselyeni Pál Úr feleségét, Béldi Susanna Asszonyt, a Nemes Ország is törvényt tött belőlle, és kezében ítélte volt a megírt Asszonynak úgy, hogy az Vármegyék Tisztei etiam cum brachio belévigyék azon gyéresi és fejrődi portiőokban, és benne meg is oltalmazzák.

De annakutánna azon fejrődi portiőt Veselyeni Pál Úr eladta akarattja el [len] az Asszonynak, egy részét Gróff Bánffy György, más részét Gróff Apor István Uraknak zálogban. Az Apor István Úr részét Generális Andrási István Úr bírja Nagyságod kegyelmes collatiójából. Az Bánffy György Úr része Fis-

215.

cus kezénél vagyon.

Az több fenn megírt jószágokat és portiókat Nemzetes Tekintetes Nagyságos Veselyeni Pál Úr eladta, ugyan pénzen néhai Gróff Apor István Úrnak, mellynek erejével bírta is, jól lehet a megírt Asszony ezen vendítiók ellen protestátiót is, a mint lehetett, instituált volt. Az revolúció alkalmatosságával ezek confiscáltatván, most ezeket is Nagyságod kegyelmes továbbra való disposítiójáig Tekintetes Nagyságos Generális Andrási István Úr ő kegyelme bírja Nagyságod kegyelmes collátiójából.

Ad secundum, tertium et quartum: mivel a megnevezett Asszony documentumit nem producálhatta, erről Nagyságodat nem informálhattuk.

216.

Méltóságos Generális Orosz Pál és Vas Sándor Urak fűszerszámok iránt commissiót ez szerint.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Orosz Pál és Tekintetes Nemzetes Vas Sándor Uraknak rendeltetvén menstruatim borpénz hung. flor. 50, Kegyelmed a modo deinceps menstruatim adassa ki ő kegyelmeknek. Quietantiát vévén rolla, Kegyelmed rátiójában acceptáltatik. N.B. Ezen commissiót ad 3tium Junii kellett volna felírnunk, még akkor concludáltattott.

Datum Küküllő Boldogfalva, 3. Junii Anni 1705.

217.

Die 26. Julii. Az Méltóságos Generális Úrnak írtunk ilyen tenorral.

Praemissis praemittendis. Romlott Deés Várassa lakossi akarják az Méltóságos Generális Urat alázatos instantiájokkal megtalálni, requiráltak münket is, hogy recommendálljuk instantiájokkal az Méltóságos Generális Úrnak, ezek tűz miatt megromlott emberek szegények. Kérjük az Méltóságos Generális Urat, a miben lehet, mutassa atyai kegyességét hozzájuk. Colosvár. Ex Consilio.

218.

Die 29. Julii. Nagybányai Inspector Ajtai Mihálynak írtunk ez szerint.⁸⁷

Praemissis praemittendis. Ennek előtte egynehány héttel, a mint Kegyelmed is tudhattja, a Méltóságos Generális Úr parancsolattjából holmi pénzverő németek Bányára ügyekezvén, az tolvajok az útban felverték őket, a kiknél több feles drága edgyetmások között egy tonnában bécsinálva, pecsételve cementsár⁸⁸ is volt, úgy informáltattunk Nemzetes Belső Szolnok vármegyei Főbíró Balog Sigmond Atyánkfiától, hogy a többi kö-

zött azon tonna cementsár is Kegyelmed kezihez adatott. Kihez képest így lévén az dolog, intimálljuk Kegyelmednek, hogy mind azon cementsárról, mind a több egyetmásokról, melyek Kegyelmed kezéhez deveniáltanak, genuine informálljon bennünket, és arról levelét, tudósíttását colosvári Főhadnagy Gálffi Pál Atyánkfia kezében küldje, ki is minél hamarébb kezünkben juttattja.
Colosvár.

219.

Die 28. Julii. Commissiót Főcommissárius Úrra az hajdúk inter-
tentiójok és más accidentiák iránt ez szerént írtunk.⁸⁹

Praemissis praemittendis. Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme dispositiójából colosvári lakatos Újhelyi Sámuel az aranyveréshez való vasszerszámokat elkészítvén, kívántatnak érte fl. hung. 55. Item: az aranylapításhoz való instrumentumért Szentjóbiné Asszonynak flor. hung. 20. Melyeket Kegyelmed megadván, azon instrumentumokat adassa Szöllősi Gábor nevű ötves kezében, hogy az arany formát reá messe. Annakfelette az Colosváratt szolgáló hat gyaloghajdúk számára következő holnapokra disponálljon Kegyelmed két-két véka búzát, míg más dispositió lesz felőlők, az elmúlt holnapokra mit percipiáltak, connotálván Kegyelmed, ha mi superflua perceptiójok lött, imputálja a következő holnapokban, erről Kegyelmed bővebb informátiót vévén Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiától ő kegyelmétől.
Colosvár.

220.

Die 29. Julii. Az gyalai⁹⁰ Udvarbíró Bogdán Miklósnak írtunk
ez szerént.

Praemissis praemittendis. Vajda János Atyánkfia panaszából értjük, hogy az Méltóságos Generálisné Asszony szükségére kívántató fa megfogytakozott, úgy tudjuk penig, Kegyelmednek volt parancsolattja Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiától ő kegyelmétől, hogy azon szükségre fát ide administráltasson. Azért Kegyelmed megírt Vajda János őkegyelme dispositiója alá elegendendő fa felől provideálljon, hogy fogytakozás ne legyen. Annak felette: a mi konyhára való accidentiák Kegyelmes Urunk ő Nagysága bėjövetelire Kegyelmedtől rendeltettek volt, annak tertialitássát administrállja az Méltóságos Generálisné Asszony konyhája sustentátiójára megírt Vajda János Atyánkfia dispositiójában, quietáltatván magát: de administratis, hogy rátióját igazíthassa.
Colosvár.

221.

221.

Eodem. Torda, Colos, Doboka, Szolnok Vármegyékre írtunk ez szerint.

Praemissis Praemittendis. Úgy informáltattunk Vajda János Atyánkfia által, hogy az elmúlt télben Kegyelmetekre repartiált borban restál urn. nro. N. N. Parancsolljuk azért Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy azon megírt borokat mox et defacto ide Colosvárra az Méltóságos Generálisné Asszony intertentiójára administrállja, megírt Vajda János Atyánkfia keze alá. Quietáltatván magát Kegyelmetek rolla, annak idejében rátiójában acceptáltatik. Colosvár. Ex Consilio.

AUGUSTUS.

222.

1705. Augustus 1. A Fejedelemnek.⁹¹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan adasék.⁹²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk!

Akarók Nagyságodnak alázatosan értésére adni: az Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr intimátiójából az Nemes Vármegyék a Szász Székekkel edgyütt kiállítottak kapuszám után 3000 gyalog soldosokat, kiknek is menstruatim fizetéseket a Tiszteknek fizetésekkel edgyütt ugyan az Nemes Vármegyék és Szász Székek administrállják. Az Nemesség penig ugyan kapuszám után vállalt magára 1000 lovas soldosokat, kiknek is fizetéseket Tiszteivel edgyütt ugyan a Nemesség procurállja. Lévén az Nemes Vármegyék gyalog soldosinak obestere Ecsedi János Atyánkfia Ő kegyelme, maga regimentiben lévő Tisztek magok fizetéseket nem az Nagyságod ez Hazában kegyelmessen béküldött tabellája szerint kívánnják, hanem bővebb mértékben. Mü azért adig többet ígírni nem akartunk, míglen Nagyságod kegyelmes resolútióját nem vesszük, mert ha ezen regiment Tiszteinek felylyebb szabnók fizetéseket, az több regimentek Tisztei is a szerint fognák kívánni. Mellyről való tabellájokat Nagyságodnak alázatosan inclusában elküldöttük. Kötelességünk szerint alázatosan azt is akarók Nagyságodnak értésére adni: mivel a fiscalitásokban ennekeltte is praefectussok voltak, most penig annak nemléte miatt Nagyságodnak nagy kárát láttjuk, mivel Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia Ő kegyelme is minden interveniáló sok fiscalitásbéli difficultá-

Tabella celineans, Serenissimi Dei Gratia Electi Transylvanie
 Principis Domini Domini Francisci Rákóczi de Felsővadász Inclyti
 Ecsediani Regiminis Pedestris Ordinis effectivum statum, et ei
 obveniendes portiones singulis fl. 3 computis in aere.
 Signatum in Castris, Die 1. Augusti 1705.

															Summa port. or. equi.	Summa summar.	In aere á 3 frt. xr.		
S t a a b	Colonell. portio. oral. eq. 50 12	Vicecolon. portiones oral. eq. 13 8	S.V. Praef. portion. oral. eq. 5 6	Quartiri Mag. port. or. eq. 3 4	Auditor portion. or. eq. 3 1/2 2	Secretarius port. or. eq. 2 2	Capellanus port. oral. eq. 2 1/2 2	Adjutant port. oral. eq. 2 1/2 2.	Annon. M. port ion. oral. eq. 2 2	Curruu. M. portion. oral. eq. 2 2	Prófosz portion. oral. eq. 4 5								
	Capitan. oral. 15 equil. 3	Leutn. oral. 5 equ. 2	Vexill. oral. 4 equil.2	Felvab. oral. 3	Feühr. oral. 2	Fourir oral. 2	Scriba oral. 2	Chyrurgus oral. 2	Corpor oral. 2	Timpan. oral 1 1/2	Fourinsch oral.1 1/2	Gefrejt. oral. 1/2	Gregar. oral. 1	Summa	-	-	-	-	-
Lejb Compagnia	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
D.V.Colonelli Comp.	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
D.S.V. Praefecti Comp.	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Francisci Ecsedi	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Valentini Kisari	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Pauli Keresi	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Nicolai Neste	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Stephani Thordai	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Georgii Horvát	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
Stephani Varro	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4	4	12	116	150	183	7	190	570	-
S u m m a	10	10	10	10	10	10	10	10	60	40	40	120	1160	1500	1919 1/2	117	2036 1/2	6109	30

J.G. Roth Colonellus m.p. L.S.

soknak eligazítására egyedül nem érkezhetik, Nagyságod méltóztatnék kegyelmesen, ha Nagyságodnak is tetszenék, egy praefectus felől is resolválni. Továbbra Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk Nagyságod életét, és maradunk Nagyságodnak, Jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgái
az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

223.

Die 10. Augusti. Barcsai Gergely Úrnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltattunk, hogy Kegyelmed Fejér vármegyei alsó járásbeli Csatári Mihály nevű Szolgabíró az Vármegyére repartíáltatott portális gyalogok kiállítása iránt impediálta, és azon gyalogok kiállítását az falukon prohibeálta. Intimálljuk azért Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy azon Szolgabíró az soldosok kiállításában ne impediállja, sőt maga is munkálódja, mivel Kegyelmes Urunk ő Nagysága szolgálattja azt kívánja, hogy azon portális gyalogok az egész Országban minél hamarébb előállíttassanak fizetésekkel edgyütt. Külömben a Nemes Vármegyén executióval is megveszik, az minthogy már az falukra ki is ment az executió az Méltóságos Generálistól, és maga Ecsedi⁹³ nevű Kapitány ki is ment az Vármegyére 50 katonákkal. Ezen dolgot penig Kegyelmed tréfára ne végye, mert már az Méltóságos Generálisnak is értesére esett, féltjük Kegyelmedet az nehézségtől.
Colosvár.

224.

Eodem. Minden Vármegyékre írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Fő Generális Commendans Úr információjából értjük nagy csodálkozással, hogy Kegyelmetek nem gondolván Kegyelmes Urunk ő Nagysága és Hazánk szolgálattjával, az portális gyalogokat mindeddig is elő nem állította, holott ha valaha, most egyszer az ideje, Hazánk jóvát, szabadulását telljes tehetséggel kinek-kinek munkálódni. Parancsolljuk azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy az Kegyelmetek Vármegyéjére repartíáltatott portális gyalogokat integre nro. T.T. Fő Kapitány Ecsedi János Úr keze alá állítsa elő minden késedelem nélkül, kiknek az fizetéseket Kegyelmetek fogyatkozás nélkül anticipato három holnapokra administrállja Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia kezéhez. Az portális gyalogok tiszteinek fizetésekre penig repartíáltatott Kegyelmetekre hung. flor. ..., mellyet is Kegyelmetek minden késedelem nélkül úgy szedessen fel és administráltasson Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia kezébe, hogy ha mi defectus lesz, egyáltalljában magára is Kegyelmetekre mégyen executió.
Datum Albae-Juliae.

Eodem. Az Méltóságos Generálisnak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Micsodás panaszt hoztak előnkbe az Barcáról az brassai bloquádában levő Tisztek asztaloknak és konyhájoknak intertentiójok iránt, his inclusis az Méltóságos Generális Úrnak elküldöttük, kérvén bizodalmason, találljon módot benne, hogy orvosolódjék meg, és az szegénység ne aggraváltassék afféle rendeletlen exactiókkal és imposíciókkal. Albae Juliae.

Az Kőhalom széki Tiszteknek ez szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr információjából értjük, hogy az táboron az só igen megfogyatkozott, és az milítiának sava nincsen, azért disponáltatott Kegyelmetekre curr. 40. Mellyet Kegyelmetek nagy serénységgel repartiálván, kiállittását procurállja, és küldje Homoródszentpálra, hogy ott megrakodjék, és éjjel-nappal vigye Porumbákhoz, Vas Sándor Úr ő kegyelme commendója alatt levő feles milítia számára, külömben Kegyelmetek ha cselekszik, tudtára légyen Kegyelmeteknek, hogy executió megyen Kegyelmetekre, melly miatt is ha mi kárt vall, magának tulajdonítsa. Albae Juliae.

Az homoródszentpáli Fiscális Udvarbírónak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Jöllehet az Kegyelmetek keze alatt levő homoródszentpáli sóaknáknak colálása erős tilalom alatt prohibeáltatott, mindazáltal az dolgoknak mostani szoross exigentiájára nézve kelletett disponálnunk azon aknákból, Vas Sándor Úr commendója alatt Porumbáknál levő milítia számára 40 szekér sőt. Kegyelmednek azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk igen serio, az ott levő sóaknák közzül, a mellyikben a sőt könnyebben és hamarabb vághatni, mindjárt nyissa meg, az odamenendő Kőhalom széki 40 szekereket rakassa jól meg, hogy az megírt helyben levő milítia az sóból penuriát ne szenvedjen, annakutánna az megnyitott aknát mindjárt claudáltassa, se magok Kegyelmetek ne coláltassa, se másnak colálni meg ne engedje, az eddig usuált szokás szerént. Albae Juliae.

Die 11. Kamaraispányoknak és Rationistáknak.

Praemissis praemittendis. Nem kicsin csudálkozással értjük, hogy Kegyelmed az magánál lévő proventuspénznek adminisztrációját procrastinállja. Kegyelmed azért commissiónkat vévén, az maga kezénél levő proventus Generális Perceptor Horti István Atyánkfia kezében Medgyesre minden okvetetlen administráll-

ja, mellyet hogyha Kegyelmed nem cselekszik, executió megyen Kegyelmedre. Johanni Harsányi haec secventia [?] sunt adita. Annak felette Nemes Vitézlő Görög [Ök] Bírāja Görög Péter információjából értjük, hogy Nagymási Gál János és Németh Mátha Szeta [így!] nevű emberek a tilalom ellen titkon kénesőt adtak volna el. Kik felől is megírt Görög Péter Kegyelmeteknek írt, kiket is Kegyelmetek jó securitás alatt azon terminusra hozassa Medgyesre, úgyhogy ottan azután való napokban törvények lehessen. Azért Kegyelmed inquiráltasson is rólla, hogy annál világosabban a dolog jöjen világosságra, az inquisítiót Kegyelmed magával hozza el.
Albae Juliae.

229.

Eodem. Háromszéki Vicetiszteknek e szerint.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Gidófalvi Gábor Atyánkfia információjából értjük, hogy az háromszéki fiscalítások elégséges fát administráltanak az ott való salétromfőzésre. Gratuitus laborral ugyan Kegyelmetek nem tartozik, mű is arra nem kényszerítettük, hanem meggondolván Kegyelmetek Hazánk ilyen szoros állapotjában azon munkának Hazánk szabadságára való céllozását, atyafiságosan intimálljuk Kegyelmeteknek, tegyen Kegyelmetek olyan dispositiót, requiráltatván megírt Gidófalvi Gábor Atyánkfiától, hogy mindenik salétromfőző helyhez a közölőbb valók falukról vigyenek bizonyos számú szekér fákat, ezzel Kegyelmetek maga szabadságának nem praejudicál, sőt régi szabadságunkat az idegen nemzet oppressiója alól úgy vindicálljuk, ha minden kívántató dolgokban szolgálattunkat nem kémélljük, mellyet is, úgy hisszük, Kegyelmetek is szívesen kíván.

230.

Eodem. Az Maros széki Vicetiszteknek e szerint.

Tudtára legyen Kegyelmeteknek is, hogy az mely 50 katonák ide az Consilium mellé rendelt [ettek]⁹⁴ volt, mind elszéledtenek. Kire nézve parancsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, hogy azon 50 katonákat Kegyelmetek mindjárt késedelem nélkül összevgyűjtse, és az holott lészünk, küldje hozzánk, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és Hazánk szolgálattja azt kívánván.
Albae Juliae.

231.

Eodem. Gidófalvi Gábor Uramnak e szerint.

Kegyelmed levelét elvöttük. A kézdivásárhellyiek és be-reckiek Kegyelmed ellen való vádjok, ha úgy nem volt, jól vagon. Ami az salétromfőzetés és puskaporkészítés felől való

231.

Kegyelmed industriáját illeti, azt igen jól cselekedte, aztán is Kegyelmed ügyekezzeék mentől jobban és hasznosabban szolgálni. Decsei László Harmincados Atyánkfiától felvévén az assignált pénzt, fordítsa büdöskőre, fahordás felől penig a fiscális jószágokat nem lehet kíménleni; mindazáltal írtunk Nemes háromszéki Vicetiszt Atyánkfiainak is, jóllehet gratuitus labborral nem tartoznának, mindazáltal az mostani dolgoknak szoros exigentiája, Hazánknak javára célzó munkában legyenek succursussal és illendő assistentiával. Kegyelmed is levelünk mellett requirállja, és ha ugyan valami assignációval nem lesznek, mind a fa iránt ügyököz [ünk]⁹⁵ succurálni, mind penig, ha a büdöskő vásárlásra pénz kívántatik, arról is dispositiót tenni, az mely üstökben penig eddig Kegyelmed főzette, ezután is azokban főzesse, senkinek vissza ne adassa. Azomban a barcai mesteremberek intertentiójokra, kik is a Székben⁹⁶ vannak, Kegyelmed az fiscalitásból annak rendi szerint adason búzát, fizetése felől is tészünk dispositiót, csak Kegyelmed tudósítson, az munkát mikor kezdettek, és azután is continuállják.

232.

Die 12. Hunyad vármegyei Vicetiszteknek eszerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Commendáns Úr requiráltatván az oda való nemességtől, hogy az más Vármegyéből odabíró nemesség nem akarna az oda alá való jószágokról soldosokat állítani és azoknak fizetni, az Méltóságos Generális Úr úgy tött aziránt determinációt, hogy valamint az oda alá való nemesség más Vármegyékben való jószágokról proportionaliter soldosokat állítottak, úgy az más vármegyebeli odabíró nemesség is tartozzék ott való jószágokról soldosokat állítani. Azért Kegyelmetek így értvén az Méltóságos Generális Úr dispositióját, melly is az igazsággal megegyez, Kegyelmetek mind az fiscális, mind egyéb jószágokból, akárkik birodalmában legyenek, proportionaliter juxta quantitatem az soldosokat rendellje és állítsa ki, mellyet is Kegyelmetek auctoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio parancsolljuk, hogy effectuállja. Albae Juliae.

233.

Az Méltóságos Fejedelemnek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk. Nagyságod mocsonoki táboráról írt két rendbeli méltóságos commissióit alázatos engedelmisséggel vöttük: edgyiket 1. Augusti datáltattat, melyben az unitus oláh papok dolgáról Nagyságod kegyelmesen parancsol, másodikat 27. mensis Julii datáltat⁹⁷.

234.

Az tordai Kamaraispánynak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Csegezi György akkori Fiscális Inspector keze alól disponáltatott volt az magazinumban bizonyos számú köbel búzát, mellyet ő kegyelme mind nem adminisztráltatott medio tempore. Kegyelmed ő kegyelme helyiben állítattott, annak okáért Kegyelmednek parancsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, az mely búza ott maradott volt, az Kegyelmed keze alatt való fiscális jószágból rakassa fel, adja megírt Csegezi György Atyánkfia keze és dispositiója alá, hogy az fiscális jószággal szállíthatassa oda, ahova dispositiója lészen, különben ha Kegyelmed cselekszik, okvetetlen executió megyen Kegyelmedre.

235.

Farkas István Uramnak pátens commissiója.

Praemissis praemittendis. Serenissimi Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum etc. Mivel szancsali néhai Nemzetes Vitézlő Vadas Mojsey Atyánkfia halála által az Küküllő Vármegyében levő fiscalitásnak inspectorsága vacantiában maradott, hogy annak vacantiája miatt az megírt fiscalitásnak fogvatkozási és egyéb alkalmatlanságok eltávasztathassanak, azon fiscalításokban Inspectornak rendeltük Nemzetes Vitézlő Czófalvi Farkas István Attyánkfiát. Annak okáért fenn megírt minden rendeknek parancsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, megírt Farkas István Atyánkfiát mitőlünk állíttatott Inspectornak ésmérjék lenni, nevezetessen penig az megírt fiscalitásbeli Tisztek mindenekből ő kegyelmétől dependeálljanak, ő kegyelméhez magokat alkalmaztossák, úgy mindazáltal, hogy említett Farkas István Atyánkfia az megírt fiscalításokat az mostani utólszor lött conscriptionnak tenora szerint kezében vévén, mindenekben úgy disponálljon, industriálódjék, hogy az fiscalitásnak kára az ő kegyelme inspectiója által eltávoztathassék.

Albae Juliae.

236.

12. Augusti. Gróff Mikes Mihály Úrnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed kívánsága szerint Kegyelmes Urunk ő Nagyságát az barcai Brassóhoz tartozó, Kegyelmed által elfoglalt faluk iránt informálván, és recomendálván is, hogy Kegyelmed maga 20.000 forintokig való adósságáért foglalta volna el, ő Nagysága nekünk kegyelmesen poroncsol, hogy visszafoglaltassuk, azért, mivel Kegyelmed maga hatalmával, ő Nagysága híre és engedelme nélkül foglalta volt el, hogy másoknak is azzal rossz példa ne adassék, azért tessék Ke-

236.

gyelmednek eziránt az ő Nagysága commissiójához tartani magát. Annak felette irtunk volt ő Nagysága poroncsolattjából az Méltóságos Havasallföldi Vajdának, mellyet megküldvén Kegyelmednek recomendáltuk volt, még válaszunk nem jöve, nem tudhattuk, ha megvitték-e vagy nem, és megjöttek [-e] azon posták, kik levelünköt bevitték, eziránt is Kegyelmed tudósítását elvárjuk, tudhassuk Kegyelmes Urunkot ő Nagyságát alázatosan informálni. De coetero.

237.

14. Augusti. Irtunk e szerint Generális Perceptor Horthi Istvánnak.

Praemissis praemittendis. Tekéntetes Nemzetes Nagy Sigmond Fő Commissárius Atyánkfia Őkegyelme előnkben beadott extractussa szerint vásároltatván Nemes Vitézlő Görög Péter, Görögök Bírāja Őkegyelme, Kegyelmes Urunk ő Nagysága számára fűszerszámokat és egyéb vásárlásokat ad flor. hung. 336⁴⁸, id est háromszázharminchat forintra, negyvennyolc pénzre, Kegyelmed megírt Görög Péternek adja meg, és quietáltatván magát róla, rátiójában acceptáltatik. Quem sic facturi.

238.

Fejér vármegyei alsó járásbeli Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Sárdi és tövissi lakosoknak panaszából értjük, hogy amelly jobbágyok nemes funduson laknak, semminemű contribútiót praestálni nem akarnak, elhisszük pedig, hogy más helyeken is hasonlóképpen cselekesznek, melly az igazság ellen vagyon. Azért Kegyelmetek serio megvizsgálván az ilyeneknek dolgokat, vesse illendő contribútió alá, és rajtok is a reájok cedálandó quantumot exigáltassa, mivel mások az ő terheket supportálni nem tartoznak, mellyet Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa [serio parancsolunk].

239.

14. Tordai Kamaraispánnak.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltatunk, hogy Torda Várossának privilégiuma szerint Augustusban csak a Városnak kellene korcsomát tartani, Kegyelmed pedig a komoraháznál lévő korcsomát folytattja, melly így lévén, Város privilégiuma ellen vagyon, azért Kegyelmed in Augusto suspendállja a korcsomát, és engedje a Városnak. Secus non facturi.

240.

14. Torda vármegyei felső járásbeli Tiszteknek.

Praemissis Praemittendis. Úgy informáltatunk görgényi Udvarbíró Atyánkfia által, hogy Sárpataki Mártonné Asszony az

243.

ura jószágit, a mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és Fiscus praejudiciumára, maga szolgálattjára szolgáltatja, holott még az ura Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hűségén kívül vagyon. Kegyelmetek azért így értvén a dolgot, az egész keze alatt levő jószágot az Asszony és a gyermeki között igazságossan proportionate ossza fel, az urát illető jószágot cum fructibus resignálja görgényi Fiscális Udvarbíró kezéhez, az Asszony gyermekeit illető részt pedig hadgya kezénél az Asszonynak. Poroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio. Quos sic facturi etc.

241.

Eodem. A besztercei Bírónak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága és Haza szolgálattja azt kívánván, Kegyelmed két kötéilverőt küldjön Besztercéről Görgénybe, hogy a várban levő kúthoz kötelek készítsenek, annak felette egy asztalos és két ács felől is disponálljon Kegyelmed, kik az görgényi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága házait építsék, intertentiójokról és illendő fizetésekről disponáltunk az ott való Udvarbírónak, az iránt fogyatzkozás nem lészen, mellyet hogy Kegyelmed minden késedelem és halogatas nélkül effectuálljon, poroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálattja is azt kívánván. Quem sic facturi etc. etc. etc.

242.

14. Gróff Forgáts Simon Úr Excellentiájának.

Praemissis praemittendis. Levelünk praesentáló fejérvári Borbély György jóvén Havasalyföldiből, referállja, hogy Pitesdre érkezettek volna tíz németek hat lótereh arannyal, melyet Szebenben akartak bévinni, a Méltóságos Generális Úrnak elküldöttük, hogy oretenus referállja. Annakfelette zalaknai Udvarbíró micsodás levelet küldött nekünk némelly rendkívül való executiókról, his inclusis az Méltóságos Generális Úrnak elküldöttük, kérvén bizodalmason, paroncsolljon felölle, ne pusztulljon el a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága jószágá. De coetero etc.

243.

Eodem. Kolosvári Inspector Bogdány Miklósnak.

Praemissis praemittendis. Kelletvén szügségesképpen Kegyelmes Urunk Ő Nagysága házait reparáltatnunk, ahhoz kívátnatnak feles ács mesteremberek. Poroncsolljuk azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, maga inspectiója alól Kegyelmed mox et defacto, késedelem nélkül küldjön Görgényben jó három ács mesterembereket, kik-

243.

azon munkában szorgalmatosan munkálkodjanak.

244.

A Belső Szolnok vármegyei Fiscális Inspector Marjai Albertnek.

Praemissis praemittendis. Lévé Bethlenben 30 praesídiárius egy commendánssal edgyütt, három holnapra hópénzeket adja meg Kegyelmed cum flor. hung. 3 sigilatim, a commendánsnak pedig cum fl. hung 6 menstruatim, mellyről is quietálván Kegyelmed magát, rátiójában accpetáltatik, mellyet is Kegyelmed el ne mulasson. Poroncsolljuk autoritate etc. igen serio. Secus non facturi.

245.

14. Földvári Györgynek.

Praemissis praemittendis. Az fejérvári udvar restaurálására bizonyos számú vas kívántatván, disponáltunk Hunyadról 10 mását, Kegyelmednek azért poroncsolljuk autoritate etc. igen serio, Hunyadról minél hamarébb 10 mása vasat adjon ide Fejérvára, felszállításában találjon modalitást, hogy a dologban fogyatkozás ne legyen. Secus etc.

246.

14. Az radnóti, szentpáli, keresdi, almakeréki, ebesfalvi, küllővári Udvarbíráknak és Inspector Boér Pál Úrnak.

Praemissis praemittendis. Az Méltóságos Generális Úr az Asszonnyal edgyütt ad 18. praesentis Medgyesre megyen, holott is subsistálni kelletik az Méltóságos Generális Úrnak egynehány napokon velünk, az Nemes Vármegyék és Székek követeivel bizonyos dolgok felől való conferentia iránt. Kegyelmednek azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk igen serio, ez includált specificáció szerént konyhára való accidentiákat az megírt napra minden fogyatkozás nélkül administrállja, ha kemény animadversiónkat nagy kedvetlenséggel el akarja kerülni. Albae Juliae.

247.

14. Az Méltóságos Fejedelemnek ez szerént.⁹⁸

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászai Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan adasék.⁹⁹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk.

Tekéntetes Nemzetes Nagy Sigmond Fő Commissárius Atyánkfia Ő kegyelme requirált minket, hogy alázatos instantiáját

Nagyságodnak repraesentálnók és recommendálnók. Mellyet his inclusis Nagyságodnak alázatosan repraesentálunk és recommendálunk, várja Nagyságod kegyelmességét. Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk Nagyságod és maradunk Nagyságodnak Jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói Gyula Fejérvár, 14. Augusti Anni 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.
Replicatae¹⁰⁰ 26 Augusti 1705.

248.

14. Az Méltóságos Fejedelemnek ez szerint.¹⁰¹

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászai Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan adassék.¹⁰²

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk.

Nagyságod mocsonoki táboráról 27. mensis Julii datált méltóságos commissióját alázatos engedelmességgel vettük. Ami illeti Tekéntetes Nagyságos András István Úr mellett való corpusnak intertentióját, jóllehet akkor Nagyságodnak alázatosan instáltunk volt levelünkben, hogy azon helyekről lenne intertentiója, a hol operációban vagyon; mindazáltal ugyanakkor provideáltunk azon corpusról, hogy mindeddig fogyatkozása nem volt, és továbbra is disponáltunk, disponálunk is.

Az mézárszék iránt a Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr Nagyságodat, úgy hisszük, informálja. Mindazáltal, minthogy edgyütt conferáltunk rólla, és úgy tetszett a Méltóságos Generális Úrnak is, mostan is Nagyságodnak alázatosan jelentjük: a mézárszék iránt mű jobb módot nem látunk, mintha Nagyságod az lovas mezei milítiának hópénzét cum rhen. flor. 4, az gyalognak cum rhen. flor. 3 kiadatván, magoknak magok tartanának mézárszékét, mert eddig is azért kellett húst adminisztráltatnunk, hogy propter defectum Aerarii nem lehetvén a szerént a milítiát exolválni. Az lovas milítia fizetéséből per mensem maradt az Cassában x. 40, az gyalog fizetéséből penig x. 30. Ha penig már Nagyságod kegyelmessége accedálna, hogy a milítia úgy exolváltatnék, magok vévén marháat, az szégyenségnek és lakosoknak menne a pénz, és az Országnak nagy könnyebbségére volna, mivel, Kegyelmes Urunk, a sok marha adminisztrációjában igen sok kára vagyon az lakosoknak, és exhaustálódik az Haza a marhából, az bőrét is vissza nem vétethetjük az milítiától, nelly is mennyit importál, Nagyságod kegyelmesen megítlheti.

Az mint azelőtt is Nagyságodnak alázatosan megírtuk vala, hogy a Nemes Székelyi Nátió intertentióját most is kevénná, és a mint Fő Commissarius Atyánkfia mostan is nekünk beadta difficultásban, recognítiót sem akarnak adni, nemhogy refundálnák. Intentiójok az, hogy in fine belli tégyenek refúsiót.

248.

De a Nemes Vármegyék és Szász Székek semmiképpen nem supportálhattják. Az milítia száma is propter rationes bellicas eddig ki nem adatthatván, csak zászlók száma szerént kellett erogáltatnunk, melly annyéra nem extendálódnék, ha a szerént kellene administrációt tétetnünk, a mint Nagyságod fizetett a milítiának. Melyből Nagyságod kegyelmesen megítélheti, miképpen supportálhattják az Vármegyék és Szász Székek, ha az Nemes Székelly Milítiát is ex publico kell interteneáltatnunk. Mindazáltal proxime lészen újjabban a Méltóságos Generális Úr előtt conferentiánk, és miképpen lehet megegyezhetnünk, Nagyságodat alázatosan tudósíttjuk.

Azon is Nagyságodat alázatosan kérjük, méltóztassék Nagyságod az aranybányák proventusát az Ország hasznára engedni, hadd vernék itt az aranyat Colosváratt, és az rézpénzt is hadd vernék már, mutatná Nagyságod kegyelmességét valami réz iránt, mert igen szűkőn jövőn a Hazában a proventus, a pénz igen elszűkült. Továbbá Nagyságodat Isten kegyelmes oltalmába ajánlván, maradunk Nagyságodnak Jó Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálói

Gyula Fejérvár, die 14. Augusti Anni 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

Repplicatae¹⁰³ 26a Augusti 1705.

249.

14. Nagy Sigmond Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Az mely borpénzt pro Augusto et Septembri az Méltóságos Generális Forgács Simon Úrnak az mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága borkorcsomája proventusából adminisztráltatott Kegyelmed, úgymint hung. flor. 1400, minthogy azon pénznek azon szűkségre nem kellettett volna fordítani [így!], ex publico Regni contributione refundállja és Generális Perceptor Horti István Atyánkfia kezében adminisztrállja etc.

Resolváltatott, hogy az Méltóságos Generális Úr két komornyikjának, Bács megyei és Kromzán Uramnak discretiojában adjon Kegyelmed hung. fl. 100, melyről Kegyelmed magát quietáltatván, acceptáltatik.

Mivel Tekintetes Nemzetes Rédei Ádám és Borsai Pál Atyánkfiái Méltóságos Generális Forgács Simon Úr mellett continuuskodnak, szolgálják, resolváltatott két holnapra á medio Augusti ad 8bris borpénz mindeniknek külön-külön hung. fl. 20, mellyeket Kegyelmed adminisztrálván és magát quietáltatván, acceptáltatik.

Tekintetes Nemzetes Josika Dániel Atyánkfia is megírt Méltóságos Generális Úr mellett adjutánsul szolgálván, die 9. Junii borpénzre resolváltatott volt hung. fl. 50, mellyet is Kegyelmed adminisztrálván, magát quietáltatván, acceptáltatik.

Az mint rendeltetett volt, Tekintetes Orosz Pál és Vas Sándor Uraméknak menstruatim borpénzt hung. fl. 50, fűszer-számra hung. fl. 15, úgy Tekintetes Nagyságos Andrási István

Uramnak is á prima Junii administráltasson Kegyelmed borpénzt hung. fl. 50, fűszerszáma hung. fl. 15, és quietáltatván magát, acceptáltatik.

Az mely németek, nro. 144, Szamosújvár feladása alkalmatosságával kurucokká lőttek, hópénzeket megfizetvén, Kegyelmed pro Augusto cum fl. hung. 4, facientes in summa hung. fl. 576, acceptáltatik.

250.

14. Szotyori Ferencnek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Noha ennek előtte ment volt Kegyelmednek commissiója, hogy az mely Brassóhoz tartozó Barcán levő falukot Méltóságos Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia bizonyos számú ezer forintokból álló adósságában elfoglalta volt, mellyeket annakutánna Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ratione officii sui confiscáltatott volt, remittálja Kegyelmed megírt Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfiának, míg Kegyelmes Urunktól resolúción jő azon faluk iránt. Már penig Kegyelmes Urunk ő Nagysága nekünk kegyelmesen poroncsollja, hogy azon falukot visszafoglaltassuk, mellyet megírt Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfiának is megírtuk, hogy remittállja Kegyelmed kezére. Kegyelmed azért ezen commissiókat vévén, mentest requirállja megírt Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfiát, és mindazokat az falukat Kegyelmes Urunk ő Nagysága számára foglallja vissza cum fructibus, és úgy procurállja, hogy annak idejében rátióját igazán hitelesen igazíttja el, mellyet hogy Kegyelmed cselekedjék, parancsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio.

251.

14. Csíki harmincadon levő Rationistának e szerint.

Praemissis praemittendis. Az fejevári házak építésére kelletvén Gyergyóbul száz szálfákat nyolc-nyolc ölesekét szálítatnunk, az Kegyelmed kezénél levő proventusból, mely az harmincadból gyűlt, disponáltunk arra hung. fl. 100, száz, melyeket Kegyelmed fejevári Udvarbíró Rácz István Kegyelmedhez expediált embere kezéhez adjon, hogy azon embereknek megfizessen, az kik azon fákat leszállítják, és magát quietáltatván, rátiójában acceptáltatik annak idejében, ezt penig Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa parancsolljuk igen serio, hogy el ne mulassa.

252.

252.

14. Zalaknai Udvarbíró Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr mostani ittléte alkalmatosságával költ el az mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága korcsoma borából egy hordóval, melynek árra, ejteltit számítván per „30, tészen hung. fl. 87„60, id est nyolcvanhét magyar forintokat és hatvan pénze-
ket, melyet disponáltunk, hogy Kegyelmed megfizessen fejérvá-
ri Udvarbíró Rácz István kezéhez. Kegyelmednek azért paran-
csolljuk authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis
attributa igen serio, az megnevezett nyolcvanhét forintokat és
hatvan pénzekeket mox et defacto administrállja Kegyelmed meg-
írt fejérvári Udvarbíró Rácz István kezéhez, quietáltatván
magát rólla, rátiójában acceptáltatik. Ugyan az itt dolgozó
ácsok fizetésére küldjön Kegyelmed flor. hung. 200 megírt fe-
jérvári Udvarbíró Rácz István kezéhez, quietáltatván magát
rólla, rátiójában az is acceptáltatik.

253.

Földvári Györgynek ez szerint.

Praemissis praemittendis. Amint Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme committált volt Kegyelmednek a posták fizetése iránt, azon fizetésekből a dévai Udvarbírónál maradott volt hung. fl. 50, Kegyelmed azért azon restantiát küldje Fejérvárra Pósaházi Pál kezébe, tovább ne búsíttassunk.

254.

15. Az Úrnak Teleki Mihály Úrnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed 5. Augusti Nagy Bányáru! datált levelét illendő respectussal vettük. Udvartól az gyűlésre convocatóriák sem nekünk közönségesen, sem Kegyelmednek tudunkra nem jöttek, hanem értettük, hogy Méltóságos Generális Úrnak és Gróff Csáki László úri kedves Atyánkfiának ő kegyelmének jöttek; edgyéb levelek is, Kegyelmednek szállók, többek kezünkhöz nem jöttek, azokon kívül, mellyeket Kegyelmednek elküldöttünk. Az conscriptióról való extractust siet[tet]tyük, és mihellyt elkészül, Kegyelmednek elküldjük, de még sok conscriptiók be nem jöttek. Innen Medgyesre indulunk holnap, ott leszen conferentiánk 18. praesentis Méltóságos Generális Úr praesentiájában az Nemes Vármegyék és Székek deputátusival. Kegyelmedet mű az occurrentiákról tudósíttjuk, Kegyelmed is, az mik arról occurrálnak, műnkött tudósíttson.

255.

20. Küsmödi Gálfalvi Mihály udvarhelyi Inspectornak.

Praemissis praemittendis. Az hadak só dolgából megszűkül-
vén, a szentpáli sóaknából vágasson Kegyelmed 1000 kőst, és
tartsa olly készen, s tegyen a szekerek iránt is olly dispo-
sítiót az Kegyelmed keze alatt levő fiscalításokban, hogy mi-
helt Főcommissárius Nagy Sigmond Atyánkfia tudósítását vészi,
szállíttassa oda, ahová kívántatik. Poroncsolljuk autoritate
etc. igen serio. Secus non facturi.

256.

20. Torda vármegyei felső járásbeli Vicetiszteknek.

Praemissis praemittendis. Az hadak só dolgából megszűkül-
vén, az tordai Kamaraispánnak poroncsoltunk 1000 kősnak vága-
tása iránt, mellyhez képest tegyen a szekerek iránt olly dis-
posítiót Kegyelmed a maga Vármegyéjében, hogy azon 1000 kőst
szállítsák immediate Nagy Ekemezőre. Poroncsolljuk autorita-
te etc., különben cselekedvén az executió Kegyelmetekre me-
gyen. Secus etc.

257.

Eodem. Tordai Kamaraispánnak.

Praemissis praemittendis. Az hadak só dolgából megszűkül-
vén, az tordai aknából Kegyelmed vágasson 1000 kőst, és olly
készen legyen, hogy mihellyt szekereket küldenek dispositiónk
szerént Torda vármegyei felső járásbeli Vicetisztek, immedi-
ate felrakatván, Nagy Ekemezőre küldje. Poroncsolljuk autho-
ritate etc. igen serio. Quietáltatván magát, rátiójában accep-
táltatik. Secus non facturi etc.

258.

Eodem. Vajda Péter requisítiójára Veres Ferenc, Boér Pál és
Földvári György Fiscális Inspectoroknak írtunk hoc modo.

Praemissis praemittendis. Mivel Nemzetes Vajda Péter A-
tyánkfia Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hűségire applicálta magát,
requiráltatván azért ezen pápens remissionális levelünk által
Kegyelmetek, megnevezett Vajda Péter Atyánkfiának maga inspec-
tiója alatt levő jószágit remittállja ad ulteriorem Suae Se-
renitatis Principalis dispositionem, és assignállja Kegyelme-
tek megnevezett Vajda Péter Atyánkfia kezéhez. Ha mi búza és
egyéb akarminemű accidentiák azon jószágokból, portiókból en-
nekelőtte valahová a Nemes Haza szükségire disponáltattak,
azokon kívül ami száraz búza vagyon pedig Kegyelmetek keze a-
latt, Fiscus számára conservállja, az ideji proventusnak fel-
lit remittállja, felit pedig Fiscus számára tartsa meg. Kegyel-
metek pedig külön-külön becsületes nemesemberektől végyen re-

258.

cognítiót és attestátiót rólla, mikor és micsoda jószágokat, proventusokat ád ki keze alóll, hogy azzal annak idejiben rátióját igazíthassa. Poroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio. Secus non facturi.

259.

Eodem. A sófalvi Kamaraispánnak, Segesvár és Kőhalom széki Vicedemázmásinak e szerént.

Praemissis praemittendis. A mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes resolútiója lévén, hogy a melly jövedelmek boldog emlékezetű fejedelmektől conferáltattak volt a reformáta ecclesián lévő praedicátoroknak, azokat megadassuk az donátió szerént. Poroncsolljuk azért autoritate etc. igen serio, a megírt sóaknáról és Szász Székekből aminemű só, pénz, vagy gabonabeli collátiók voltak, megírt reformáta ecclesián levő praedicátoroknak donátiójok tenora szerént Kegyelmetek adja meg. Nevezet szerént penig az udvarhellyi, sófalvi, parajdi, kőröspataki, bözödi, újszékellyi, fejéregyházi, keresztúri és musnai megírt reformata religiókön levő praedicátoroknak donátiójok szerént való jövedelmeket Kegyelmetek ezen commissiönkot vévén, administrállja. Secus etc.

260.

Ribiczei Lászlónak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét elvöttük, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága minthogy serio parancsollja az exactiónak végben vitelét, nem lehet, hogy az Kegyelmed rátiója is ollyan messze haladjon, hanem Kegyelmed mennél hamarabb Exactor Atyánkfia kezében rátióit adja bé; abban felteheti Kegyelmed, Isáki Andrásnak mit adott. Azért Kegyelmed alkalmaztassa úgy dolgait, hogy kárt ne valljon maga rátiójának halogatása miatt. Quem etc.

261.

21. Hunyad vármegyei Tiszteknek Haceg felől.

Praemissis praemittendis. Haceg Várossa micsodás dolgokkal terheltetett Kegyelmetek iránt, Méltóságos Generális Urat suplicálván rólla, nekünk transzmittálta, így lévén a dolog, nem tartjuk igazságosnak, hogy Kegyelmetek külön reá quantumot vet, és a Vármegyéek közti is contribuáltatja, a Vármegyére kiment executiókat is reájok igazíttja. Azért Kegyelmeteknek autoritate etc. poroncsolljuk serio, többé ne aggravállják, mert egyáltaljában el nem szenvedjük, hanem Kegyelmetek ellen kemény animadversiót kell tennünk, ha Kegyelmetek tovább is úgy aggravállja, sőt ha mit eddig rajtok vött is Kegyelmetek, refundállja, lévén nekik külön contribútiójok,

mint taxás városoknak. Quos nullo modo secus facturi bene valere desideramus etc.

262.

21. Küküllő vármegyei, Fejér vármegyei és Maros széki Inspec-
toroknak Horvát Boldisár Atyánkfia jószágának remittálása fe-
lől.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Petrityevit Horvát Boldisár Atyánkfia Őkegyelme a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hűségire redeálván, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága tovább való dispositiójáig jószága remittáltatik, úgy mindazáltal, hogyha ennekelőtte termett búza ott vagyon, azt Kegyelmed Fiscus számára conservállja, és egyebek is, a mik azon jószágból disponáltattak volt, administrállja azokat is ad loca disposita, a mostani gabonának is felit a Fiscus számára conservállja s felit bocsássa kezibe, azért Kegyelmed ezen commissiókat vévén, hiteles embere előtt testimoniálist vévén, remittállja, mikor és micsodás forumokat remittállja [így!], hogy jövendőben azzal rátiója igazítassék. Secus etc.

263.

Küküllő Vármegye minden rendbeli Tiszteinek.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek kétrendbeli leveleit, egyiket Tekintetes Nemzetes Apor Péter Atyánkfia Őkegyelme főtisztisége ellen, másikat Nemzetes Simon János Atyánkfia dolgáról, illendő respectussal vettük. Az mi illeti az Apor Péter Atyánkfia Őkegyelme ellen való Kegyelmetek írását és kívánságát, mű azmint közönségesen Hazánk törvényének és szabadságának megtartására kötelesek vagyunk, úgy Kegyelmetek aziránt való megbántódását is Kegyelmes Urunk Ő Nagysága előtt is megorvaslani készek vagyunk; de mint Kegyelmetek intentióit nem tőtte le levelében, miért nem akarja Őkegyelmét acceptálni, és azelőtt is miben bántódott volt meg Kegyelmetek Őkegyelme tiszttségében való tétetése által, szükség Kegyelmeteknek azon dolgot előnkben úgy hozni, hogy mű is Kegyelmes Urunk Ő Nagysága eleiben nem nude et simpliciter, hanem úgy promoteálhassuk cum rationibus, hogy láttassék méltó és illendő dolgot promoteálnunk. Simon János Atyánkfia rátióját küldje be az exactoroknak, maga Őkegyelme hivatallját követheti. De coetero etc. etc.

264.

Eodem. Zilahi nemességnek ez szerént.

Praemissis praemittendis. Zilay Várossa lakossi supplicálván Kegyelmes Urunkat Ő Nagyságát az oda bíró Nemessi Rend ellen, Ő Nagysága kegyelmessen nekünk mit parancsolt, his inclusis Ő Nagysága kegyelmes parancsolattjának valóságos mássá-

264.

ből Kegyelmetek megláthattja, supplicátiójának penig mását ő kegyelmektől kiveheti, mű ő Nagyságát parte altera inaudita informálni nem akartuk, Kegyelmetek azért azon Városi Rendekkel edgyetértvén, egy bizonyos terminusra compareálljon előnkben, hogy azokból az dolgot igazságoson megértvén, mű is Kegyelmes Urunkat ő Nagyságot igazságoson informálhassuk.

265.

Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úrnak ő Nagyságának sub dato 27. Augusti e szerént expediáltunk.

Praemissis praemittendis. Tekintetes Nemzetes Fő Commisarius Nagy Sigmond Atyánkfia ő kegyelme proponálá minékünk, hogy a Méltóságos Generális Úr kívánna pro Septembri szénáról és abrakról dispositiót tétetni. Nem szükség declarálnunk, tudja a Méltóságos Generális Úr a szénának és zabnak ez Hazában való nagy szükségét, úgyhogy ha még most az nyári hónapokban is szénával és zabbal interteneállja a milítia lovait, tavasszal, mikor leginkább kellenék, akkor kifogy belőle, mellyet hogy evitálhassunk, kérjük a Méltóságos Generális Urat bizodalmasson, vigyázzon ez Haza megmaradására, úgyhogy jövődőre is sufficiálhasson az milítiának, tévén olyan dispositiót, hogy az nyári hónapokban az milítia lovait szénával és abakkal ne kívánnja interteneálni. Az Méltóságos Generális Úr atyai kegyességéről ez Haza is megemlékezik, meg is ügyekez szolgálni. De coetero.

266.

27. Augusti Gróff Mikes Mihály Úrnak.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed kétrendbeli leveleit illendő respectussal vettük. Az mi illeti Kegyelmed Donát Pál Atyánkfia iránt való kívánságát, hogy dézmásnak constituálnók azokban a Kegyelmes Urunk ő Nagysága poroncsolattjára visszafoglalt helyekben, maga Kegyelmed megítilheti, hogy azt most illendőképpen nem cselekedhetjük, mivel ennek előtte az ott való dézmást Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiával edgyütt constituáltuk volt, ha Kegyelmes Urunk ő Nagysága Kegyelmednek remittállja, ez is Kegyelmednek szintén úgy számot tartozik adni. Tekéntetes Nemzetes Boér Ferenc Atyánkfiának őkegyelmének Csernátonban transponált bonumit most nem remittálhattjuk, mivel Kegyelmes Urunk ő Nagysága resolútiója szerént ő Nagysága azt az authoritást magának reserválta, írtunk most ő Nagyságának in genere a remissiókról, ha ő Nagysága megengedi, azután megcselekedszük.

A Kegyelmed kölcsönadott 1000 köböl búzájának refúsiójáról dispositiót töttünk. A Barcáról cub. 500, Nagy Sink Szék-ből a két processusból cub. 500, azon helyekbeli Dézmásoknak committáltunk is felőle, mellyeket is Kegyelmednek elküldöt-

tünk. Az höltövényi pap dolgát Kegyelmes Urunk Ő Nagyságának miképpen recommendálhassuk, holott az ellenséggel edgyütt vagy on, fél[ünk]¹⁰⁴, hogy magunkot hoznók suspicióban. Az ...¹⁰⁵ leszen reflexió, Miskolczi Sigmond Atyánkfiát Kegyelmes Urunk Ő Nagysága instrukciója ellen üdö előtt az inspectorság-ból ki nem állíthattjuk, mindazáltal ez iránt ügyekezünk Kegyelmednek annak idejében kedveskedni.

267.

25. Az Vármegyékre és Szász Székekre e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Experiálta Kegyelmetek maga, mennyi kárral és difficultással légyen az húsnak administrátioja, mellyre nézve mostani conferentián a Nemes Vármegyék és Szász Székek magok könyebségekre ítélték lenni /a Méltóságos Generális Úrnak s nekünk is úgy tetszvé/, hogy minden font húsert a militiának adjanak két-két pénzt, mellynek exolútiója pro mensibus Octobri, Novembri et Decembri, bizonyos pénzbeli quantumot assumálván magokra, repartiáltatott Kegyelmetek processusára fl. hung. ..., úgylahy ad 20. affuturi mensis Septembris Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia keziben Kegyelmetek administrállja Medgyesre sine defectu, hogy a militiának erogálván tempestive, a hús iránt maga intertentioját procurálhassa, mert külömben az Országnak igen nagy kára következik, nem lehetvén addig az hús administratióját interrumpálni, míg a pénz nem administráltatik.

A munítiók eleiben kívántató szekerek és vonómarhákból repartiáltatott Kegyelmetekre hat-hat Ökrökkel curr. nro. 3, és azonkívül tésollyás Ökrök nro. 18, rendeltetvén a szekerek mellé két-két béresek, hat tésollyás Ökrök mellé is hasonlóképpen az mint szükséges, mellyeket Kegyelmetek minden haladéknélkül feligazítván a táborra, Polus János Szekér Mester Atyánkfia keziben administrálljon.

A szegénység sublevátiojára a dézmák remissiojáért hadak intertentiojára ígért 16.000 köböl búzábul esett Kegyelmetek-re búza cub. 912, mellyet kapuszám szerént a nemesség maga oeconomiajából tartozik administrálni, ezenkívül az egyházi Nemességre¹⁰⁶ intéztetett marhátalanokra búza metr. 2, kétökrösökre metr. 4, négyökrösökre metr. 8, hatökrösök, vagy ha több is van, metr. 12; mellyet Kegyelmetek a Commissáriátustól kimenendő dispositio szerént való magazinumokban ad 1-mum Octobris administrálni el ne mulassa.

Az portális gyalogoknak és azoknak Tiszteinek felvetett fizetést is Kegyelmetek sine dilatione administrálljon a Casaban.

Méltóságos Generális Úr elmenetelekor intimálá, hogy Kegyelmetek az Nemesség részéről ígirt soldosokot, mind azoknak s mind az Tiszteknek való fizetéssel felszedvén a Nemességen, magával edgyütt ad 15tum mensis Septembris, a conven-

tió szerént való terminusra a táborra hozza el fogyatkozás nélkül, és administrállja a pénzt akkor arra rendelendő Generális Perceptor keziben. Teszen pedig menstruatim azon Tiszteknek és soldosoknak fizetések húspénzzel edgyütt hung. flor. 6215 „20, mellyből juxta demonstrationem portarum egy kapura esik fl. hung. 8 „10. Az egyházi Nemesség is magok soldosok fizetését és a Fiscális Tisztek is a fiscalításokra állított soldosok fizetéseket akkor magokkal hozzák fel, holott is rectificáltatik ami inaequalitás interveniálhat a mostani soldpénzt repartitíójában, azelőtt való minden pénz és búzabeli restantiákat is, Kegyelmetek azokról kiment dispositió szerént administrálni el ne mulassa a Cassaban és magazinumokban, mert egyáltaljában executió mégyen Kegyelmetekre. A kapuszámokot cum specificatione portarum et colonorum Kegyelmetek a Commissáriátusra küldje bé haladék nélkül, adjungálván, a mostani quantumokat mint repartíálta kapura, és az egyházi Nemesség registrumát is küldje be.

Concludáltatott az is, hogy minden Vármegyék magok quantumoknak administratíójára közönséges helylen, sine aliorum praejudicio csináljanak szénát, egész Fejér Vármegye és Küüllő Vármegye csinálljanak a sorostéllyi és csanádi réteken, a Szász Székek is hasonlóképen, a több helyeken magok Vármegyéjükben vagy fiscalításokban. Kegyelmetek azért magok Vármegyéjében rendelljen ... kaszásokat, azok mellé egy jó Commissáriust, kik három nap kaszálljanak, és azután öszvegyűjtés és rakják, hogy annak idejében administrálhassa Kegyelmetek maga quantumában, ezt pedig Kegyelmetek usque ad medium Septembris effectuállják. De coetero Praetitulas Dominatio-nes Vestras foelicitur valere etc. etc. etc.

[Balázsfalva, 1705. augusztus 30.]¹⁰⁷

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadász Rákóczi Ferenc Urunknak Ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek Ő Nagyságának alázatosan adassék.¹⁰⁸

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk.

Mostan Nagy Selyken a Méltóságos Generális Úrral edgyütt a Nemes Vármegyékkel, Székelly és Szász Székekkel külön-külön conferálván, a mi az oeconomicumokat illeti, miben állottak meg, Nagyságodat alázatosan tudósíttjuk.

Az árendás helylek dolga Nagyságod kegyelmes resolútiója szerint előbbeni állapotjokban maradván, az szegénység sublevatíójára nézve ígírték a Nemes Vármegyék a Nagyságod hadai intertentíójokra búzát cub. 16.000.

Az hús dolgáról, Kegyelmes Urunk, mind a Nemes Vármegyék,

mind a becsületes Szász Székek megedgyeztek, hogy administrálljanak minden font húsért két-két pénzt, mellyet már magokra repartiáltak is pro Octobri, Novembri et Decembri. Interim pro Septembri, míg a pénz colligáltathatik és administráltathatik, a hús mindaddég erogáltatik, azontúl a regimentek magok tartanak magoknak mészárszéket, mivel a mint azelőtt is Nagyságodnak alázatosan megírtuk volt, az Méltóságos Generális Úrral edgyütt conferálván, úgy láttjuk, a mészárszék tartásban sok difficultás vagyon s Nagyságodnak kevés haszna lenne.

Az Nemes Székelly Nátió képében a jelenvaló legátusok resolválták, hogy ezután a Nemes Székelly Nátió maga interteneállja magát, azért mű is ezután a Nemes Székelly Nátiónak nem erogáltatunk.

Az Méltóságos Havasalföldi Vajda a réz iránt nekünk levél által tött válaszát Nagyságodnak alázatosan elküldöttük, még emberit ki nem küldötte hozzánk, már eziránt Nagyságod kegyelmes parancsolattját alázatosan várjuk, és ha oda ki való szükségre feles számmal akarna Nagyságod vétetni marhát, ha olyan pénznek lehetne szerit tenni, melly Havasalföldében jár, most olcsón lehetne ott megvenni.

Az Nemes Vármegyék instantiájára tött Nagyságod resolútióját alázatosan értjük, hogy a kik Nagyságod hűségére redeálnak, jószágok remissiójáról Nagyságodat requirállják. Mű ugyan, Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfiának azelőtt tött Nagyságod kegyelmes resolútiójára nézve, az kik eddig kijöttek, Nagyságod kegyelmes dispositiójáig jószágokat remittáltuk, de már autoritásunkban nem lévén, nem remittálhattuk, mostan is penig ottan-ottan redeálván Nagyságod hűségére, hozzánk folyamodnak, declarálván szegény és megfogyatkozott állapotjokat, melly miatt, hogy személy szerént Nagyságodhoz alázatosan folyamodgyanak, sokan elégtelenek; Nagyságod kegyelmes parancsolattját várjuk, mi tevők legyünk.

Az mi az Nagyságod borkorcsmai dolgát illeti, mű az Commissáriátus által azt ügyekeztek jó formában folytatni, úgy is experiálljuk, abból Nagyságodnak nem kevés haszna proveniálna, csak mások is korcsomát ne tartanának, de azt még eddég véghez nem tudtuk vinni, jóllehet Méltóságos Generális Urat is requiráltuk felölle mind magunk, mind Főcommissárius Atyánkfia által, resolválván az Méltóságos Generális Úr, hogy a regimentek propter modernum statum azzal úgy meg nem szomoríttathatnak; mostan is penig Nagyságodnak feles borai vadnak korcsomára valók, és félünk, ha az borokban is kár lészen, mű ugyan, a mint lehet, csak ugyan follytattjuk. Továbbra Nagyságodat Isten kegyelmes oltalmában ajánlván, maradunk Nagyságodnak, Jó Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgálai Balásfalva, die 30. Augusti Anni 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

269.

1. Segesvári Tiszteknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Tekéntetes Nemzetes Ecseti János Kapitány Uram regimentire micsoda tábori instrumentumok kívántattnak, his inclusis elküldöttük, úgymint 12 ..¹⁰⁹ való zászló kopiástól, két zászlónak való muszult, ...¹¹⁰ dobok, hat dob alá való bőr, 12 pár dobpálca, hat dobra való sparga, hat dobra való húr, 100 szeg, két font enyv, 12 abroncs, melyeket Kegyelmetek elkészítetvén, adja kezéhez, és az áráról hiteles specificációt küldvén, Kegyelmeteknek refundáltatjuk, vévén quietantiát is ezen commissiónkot praesentáló Újvárosi István Atyánkfiától, acceptáltatván az őkegyelme sátorának ott készített munkájáért való fizetést. Quos sic facturi.

270.

1. Antos Máténak írtunk e szerént.

Nemzetes Vitézlő Luczai János Atyánkfia producálta előnkben relatoriáját, hogy a küüllővári szőlőhegyen egy darab szőlőt maga költségin pénzen építetett, mellyet annakutánna tőle potentiose vettek el, instálván azon nekünk, hogy remittálnók keziben, azért Kegyelmes Urunk ő Nagysága tovább való dispositiójáig keziben bocsátottuk, úgy mindazáltal, hogy a szőlőhegyen tött munkákat fizessen [így!] meg, annak felette vannak egyéb praetensiói valami emberek ellen, két rész szőlő felől, mellyet Kegyelmed törvényesen, igazság szerént igazítson el. Secus non facturi etc.

271.

1. A besztercei Dézmásnak.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Pekri Lőrinc úri kedves Atyánkfia őkegyelme adván Haza szükségire búzát kölcsön cub. sax. 1000, ad refusionem Beszterce Székből, felső processusból disponáltatott búza cub. 250, mellyet Kegyelmed odavaló Dézmás Atyánkfia megadván, administráltassa és szállítassa Bethlenben, megírt Atyánkfia őkegyelme keziben, és Kegyelmed magát quietáltatván, rátiójában acceptáltatik. Secus non facturi. Bene etc.

272.

2. Az Fejér vármegyei Tiszteknek e szerint etc.

Praemissis praemittendis. Ezen suplicánsnak instantiára [így!] tött választ Kegyelmetek megláthattja, az mi az nemes fundusokon lakó jobbágyok és sellérek dolgát illeti, az mint az ilyen színű dologrul ezelőtt is Kegyelmeteknek committál-

tunk volt, az igazság is azt hozza magával, az ilyen nemes fundusokon lakó jobbágyok és sellérek, jóllehet lakóhelyekről contribútióval nem aggraváltathatnak, de személylekről és marhájukról igenis tartoznak segíteni tehetségek szerint, melyet Kegyelmetek disponálni el se mulasson. Az combustákról az mostani conferentián olyan determináció lett, hogy felet contribuálljanak; az mi Szolgabírák és Commissáriusok dolgát és excessusit illeti, Kegyelmetek tisztí szerint investigálván utánnok, moderálni és refrenálni igyekezzék, másként maga Kegyelmetek ad számot róllok, ezt pedig autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa serio parancsolljuk Kegyelmeteknek.

273.

Eodem. Főcommissárius Nagy Sigmond Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. A Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr és a Méltóságos Asszony asztalok intertentiójára kelletvén fűszerszámokat és edjéb accidentiákat vásároltatnunk, Kegyelmed a szükséghez képest illendőképpen vásároltjon, és annak idejében hiteles demonstrációt per regestrum tévén róllo, Kegyelmed rátiójában acceptáltatik. Etc.

274.

3. Septembris. Zalaknai Udvarbírónak, Harsányi János Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Az hadak számára való vásárlásokban maradván Görög Péter Görögek Bírájának restantiában hátra a beadott specificáció szerint flor. hung. 2179,80, resolváltatott, hogy Kegyelmed a kénesőnek illendő valora szerint kénesőül adja meg ő kegyelmének minél hamarébb, quietáltván magát róllo, rátiójában acceptáltatik. Etc.

275.

Eodem a dévai Udvarbírónak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kelletvén szükségesképpen Kegyelmes Urunk ő Nagysága zalaknai házait reparáltatnunk, parancsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, requiráltatván Kegyelmed a zalaknai Udvarbírótul, adjon Kegyelmed azon szükségre két mása vasat, és administrállja, quietáltatván magát róllo, rátiójában accpetáltatik.

276.

Eodem. Torda vármegyei alsó járásbéli Vicetiszteknek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Minthogy torockaiak a Méltóságos Generális Úr és a mi dispoziciónkból a fegyverek csináltatásában continuoskodnak, és azon szükségre feles vasat is

276.

expendálnak, tehát erre nézve rájuk repartiáltatott búza és hűsbeli quantumokat suspendállja Kegyelmetek, és rajtok ne exigáltassa. Sőt compútust tévén véllek, mennyi és hány mása vasat erogálnak azon szükségre, annak specificátióját remonst-rálván, rájuk esett quantumoknak defalcátiójában accpetáltat-
tik, demonstrálván a Commissáriátus előtt.

277.

Eodem. Generális Perceptor Horthi István Atyánkfiának ő ke-
gyelmének írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. A mi Kegyelmes Urunk ő Nagysá-
ga és az Haza közönséges szolgálattja úgy kívánván, Baromla-
kára salétromfőző üstöt alkuván ezen commissiönkat praesentá-
ló megyesi embertől cum hung. flor. 38, Kegyelmed azért azon
38 forintokat exolválljon, és magát quietáltatván, penes hanc
commissionem Kegyelmedtől acceptáltatik tempore rationis. Etc.
etc.

278.

Eodem. Harsányi Jánosnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. A mostani hadi operációkra néz-
ve bizonyos szükségre kívántatván két kupa kéneső, resolvál-
tatott, hogy Kegyelmed adja meg. Paroncsolljuk Kegyelmednek
authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attri-
buta firmiter és minél hamarébb ide az mi kezünkhöz adminis-
trállja, Kegyelmed pedig azon szükségre csináltasson két arra
való szükséges edényeket, és azokat bőrben takar[ván], bi-
zonyos expressusától jó gondviselés alatt küldje be, eszt pe-
nig semmiképpen el ne mulassa Kegyelmed. Etc.

279.

4ta. A besztercei Bírónak írtunk eszerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy a puskaapor készítte-
tése igen szükséges, annakokáért Kegyelmednek paroncsolljuk
authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attribu-
ta igen serio, hogy a Kegyelmetek Várossában a közönséges
szükségre készítendő puskapornak csináltatására deputált bizo-
nyos számú legényekkel megalkuván, bennünket mindgyarást tu-
dósíttson, hogy mi is aszerént fizetésekről dispositiót tehes-
sünk, hogy peniglen az időt hijjában való heveréssel töltsék
el, Kegyelmed meg ne engedje, hanem szüntelen azon munkában
szorgasztassa. Etc.

280.

Eodem. Fejérvári Hadnagynak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Micsoda potentiát patráltanak
légyen holmi nyavalyás borbándi útonjáró embereken valami fe-

jérvári emberek, Kegyelmed accludált instantiájokból megláthattja. Paroncsolljuk azért Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, ezen dolgot Kegyelmed minél hamarébb törvényesen igazítsa el, nyavalyás embereknek tégyen plenária satisfactiót, többször ne búsítsanak érette.

281.

Eodem. Nagysinki Dézmásnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Fejedelem Felső Vadaszi Rákóczi Ferenc Kegyelmes Urunk Ő Nagysága Nemzetes Vitézlő Horváth György Atyánkfia számára kegyelmesen conferálta Szent Ágota nevű szász falunak minden dézmáját, melly ezen esztendőben azon falu határában proveniálhat. Annakokáért paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, vévén ezen commissiónt, megnevezett Atyánkfiának a megírt falunak minden dézmáját, nemcsak percipiálendő, hanem az eddig Fiscus számára percipiált dézmát is adja kezében. Etc.

282.

Eadem. Torda Vármegye alsó járásbeli Tiszteknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek levelét vöttük, annak continentiaját értjük. Minthogy penig a húsnek pénzül való administratioja prima Octobris kezdődik, a Kegyelmetekre repartiaáltatott húsbeli quantumnak harmadrészét pro Septembri in natura administrállja Kegyelmetek, a két részét penig in pecunia ezelőtt kiment dispositió szerént tartozik Kegyelmetek administrálni, mellyre is szorgalmatos gondja legyen Kegyelmeteknek. Etc.

283.

Eadem. Fejér Vármegye felső járásbeli, Küküllő Vármegye, Csík és marusszéki Fiscális Inspectorinak írtunk e szerént.

Serenissimi Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum. Generosis Egregiis Nobilibus et Agilibus Inclytorum Comitatus Albensis Transylvaniae Processus Superioris, nec non de Küküllő, Sedium Siculicalium Csík et Maros Fiscalibus Inspectoribus nobis benevolis salutem et benevolentiam nostri commendationem. Requirálván bennünköt Méltóságos Gróff Petki Dávid úri kedves Atyánkfia Ő kegyelme, minthogy ennek előtte confiscált Őszi és tavaszi és egyéb Ő kegyelme jószágán proveniált mindennemű oeconomiának proventusza csak fele remittáltatott, fele penig Fiscus számára conserváltatott volt, mostan azért bizonyos respectusra nézve resolváltatott, hogy azon Fiscus kezénél ma-

283.

radott mindennemű proventusok suspendáltassanak. Parancsolljuk azért *authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio*, Kegyelmetek *inspectiója* alatt levő megírt úri kedves Atyánkfia ő kegyelme jószágiban *proveniált* és még *Fiscus* kezénél maradott mindennemű gabonáit, ha még *Fiscus* fundussára össze nem rakatta, Kegyelmetek engedje meg megnevezett úri kedves Atyánkfiának ő kegyelmének, hogy a maga csúriben összeverakottassa, mindazonáltal regisztrálja Kegyelmetek, mit és mennyit bocsát által az ő kegyelme földére, és becsületes emberektől *testimoniálist* vegyen rólla, hogy azzal jövődőben rátióját igazíthassa, és meg ne engedje, hogy a *Fiscus praejudiciumára* senkitül is *distraháltassanak*, ha pedig immár Kegyelmetek azon gabonákat *Fiscus* fundussára összeverakotta, semminemű szükségre ne *distrahállja*, el ne csépeltesse, hanem *intacte conservállja* Kegyelmes Urunk ő Nagysága továbbra való speciális kegyelmes *disposítiójáig*. *Quos sic facturos bene valere desideramus. Etc.*

284.

Eadem. Szotyori Andrásnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Jóllehet továbbra való *disposítió*nkig Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme állította volt be Kegyelmedet az háromszéki tömösi harmincadralll, mostan azért bizonyos *considerációkra* nézve, megírt úri kedves Atyánkfia ő kegyelme *disposítiója* is *accédálván*, rendeltük Kegyelmed helyett azon harmincadra Demien Kelemen Atyánkfiát. Vevén azért ezen *commissió*nkat Kegyelmed, azon hivatalt *cedállja* megírt Demien Kelemennek, maga pedig Kegyelmed rátióját hova hamarébb elkészítvén, *Exactor Atyánkfia* előtt *ad ratiocinandum compareálljon*. Ami pénz *proventus* Kegyelmed kezénél vagyon, Medgyesre Generális *Perceptor* Horthi István Atyánkfia ő kegyelme keze alá *administrállja*. *Sic facturus.*

285.

Eadem. Segesvár széki Dézmásnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Az hadak *intertentiója*ra adván kölcsön Méltóságos Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme 1000 köből búzát, annak *refúsiója*ra *disponáltatott* Kegyelmed keze alól búza *cub. sax. 250*. Parancsolljuk azért Kegyelmednek *authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio*, azon megírt köből búzát megnevezett kedves úri Atyánkfiának ő kegyelmének adja meg Kegyelmed, *quietáltatván* magát rólla, rátiójában *acceptáltatik*. *Etc.*

286.

Eadem. Nagy sinki Dézmásnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Jóllehet ennek előtte commitáltunk volt Kegyelmednek, hogy Méltóságos Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme kölcsön adott búzájának refúsiójáról adjon Kegyelmed keze alatt levő proventusbul 500 köből búzát, de az iránt bizonyos rátiókra nézve azon dispositi-ónkat [halosztottuk]¹¹², hanem most újonnan disponáltunk megnevezett uri kedves Atyánkfiának ő kegyelmének Kegyelmed keze alól búzát cub. sax. 250. Kegyelmed azért azon summa búzát ő kegyelmének administrállja, és azelőtt az 500 köből búzáról írt commissi-ónkat küldje vissza hozzánk Kegyelmed, quietáltatván magát. Ha azon 500 köből búzáról való commissi-ónkat Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme Kegyelmed kezéhez küldötte, úgy küldje vissza Kegyelmed. Etc.

287.

Eodem. Kolos vármegyei Dézmásnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Jóllehet pro interim ennek előtte suspendáltatott volt az árendapénznek felszedettése Kegyelmes Urunk ő Nagysága dispositi-ójáig, de minthogy már ő Nagysága annak felszedetéséről kegyelmessen nekünk committált, parancsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, minthogy azon árendapénznek administrati-ójának első terminusa Szent György napja lett volna, Kegyelmed minél hamarébb felszedesse és ad decimumquintum praesentis fogyatkozás nélkül Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia kezéhez administrállja Medgyesre, különben kemény executi-ó megyen Kegyelmedre. Etc. Etc.

288.

5. Septembris. A Méltóságos Fejedelemnek e szerint.

Praemissis praemittendis. Akarók Nagyságodnak alázatosan értésére adni az Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Uram intimati-ójából, a Nemes Vármegyék és Szász Székekkel edgyütt kiállítottak kapuszám után 3000 gyalog soldosokat, kiknek is menstruatim fizetéseket a Tiszteknek fizetésekkel edgyütt ugyan a Nemes Vármegyék és Szász Székek administrállják. Az Nemesség penig ugyan kapuszám után vállalt magára 1000 lovas soldosokat, kiknek is Tiszteivel edgyütt fizetéseket ugyan az Nemesség procurállja. Léván a Nemes Vármegyé[k]nek gyalog soldosinak obestere Etsedi János Atyánkfia ő kegyelme, maga regimentiben a Tisztek magok fizetéseket nem az Nagyságod ez Hazában kegyelmesen beküldött tabellája szerint kívánnják, hanem bővebb mértékben, mi azért addig többet ígírni nem akarunk, míglen Nagyságod kegyelmes resolúti-óját nem vesszük, mert ha ezen regiment Tiszteinek fellebbez szabnók fizetéseket,

288.

a több regimentek Tisztei is a szerént fognák kívánni; melyre való tabellájokat Nagyságodnak alázatosan inclusában elküldöttünk. Kötelességünk szerént alázatosan azt is akarók Nagyságodnak értésére adni: mivel a fiscalitásokban ennek előtte is praefectusok voltak, most pedig annak nemléte miatt Nagyságodnak nagy kárát láttjuk, mivel Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme is minden interveniáló sok fiscalitásbéli difficultásoknak eligazítására egyedül nem érkezhettek, Nagyságod méltóztatnék kegyelmesen, ha Nagyságodnak is tetszenék, egy Praefectus felől is kegyelmesen resolválni. Etc. Etc. Etc. Etc.

289.

Eadem. A Méltóságos Fejedelemnek írtunk e szerént. 113

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc Urunknak ő Nagyságának /Titulus/ Nekünk jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek ő Nagyságának alázatosan adasék. 114

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk Fejedelmünk!

Minemű megbántódási felől requirált volt bennünket is Nemzetes Vitézlő Diószegi István ő kegyelme, ezen levelünkben accludált alázatos instantiájából és instrumentumból Nagyságod kegyelmesen megláthattja. Nagyságod kegyelmességében mű is alázatosan recommendálljuk, és várjuk iránta is Nagyságod kegyelmes resolútióját. Továbbra Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk Nagyságod életét, és maradunk Nagyságodnak, Jó Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szolgáló Medgyes, 5. Septembris Anno 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consiliuma.

290. 115

Nagyságodhoz, Kegyelmes Urához Deési Öreg Diószegi Istvánnak nagy alázatossággal való supplicációja.

Méltóságos Fejedelem, nekem Kegyelmes Uram!

Igen emlékezetes história az Szentírásban Dávid király igaz hívének, Mephibosetnek uránál való bévádoltatása, mindaddig nem salválódhaték, míg a királytól maga meg nem hallgatatték, ugyanis Kegyelmes Uram! excusatione inaudita nemo innocens foret, si accusari sufficiat. Elhittem, Kegyelmes Uram! méltatlan személyem ellen is lehettek vádok, de vádlóim közül senki előmben nem sistálhatott, hogy magamot menthettem volna, sőt mikkel vádoltattam, azt sem tudom máig is. Én is azért, mint Méphiboset urát, elhívén Nagyságodat oly Kegyelmes Fejedelemnek lenni, mint az Isten angyalát, ki maga grátiájától valakik ahhoz folyamodtak, senkit el nem zárt, jó reménységgel való bátorságot vők magamnak Nagyságodhoz való alázatos supp-

licátió által való ingeniculátiómra, mellyben submississime esedezem Nagyságodnak, Kegyelmes Uramnak.

Elsőben. Ne legyen Nagyságodnak passiójára kegyelmes elméjében és szeme eleiben venni, minémű alázatos instantiám voltanak az Campi Vigiliarum Generalatuson sub Literis A. et B., és az Excelsus Marschallatuson, sub Litera C.¹¹⁶ ex recommendatione Inclýti Consilii Transylvanici Vestrae Serenitatis. Mellyekre is magam és megkeseredett lelkű szegény feleségem, árestuminkból nemhogy szabadulást, de csak rész szerint való consolátiót is nem vehetnénk.

Másodszor. Könyörgök Nagyságodnak Kegyelmes Uramnak nagy alázatossággal, minthogy már Nagyságod és az Magyar Nemzet s édes Hazánk ellenségi is, a német Tisztek, a Generalatus előtt magoknak kívánságok szerint való előmenetelekre utat nyerteknek, ne tétessen azoknál vétkesebbé és utálatosbá magam édes Nemzetemtől, méltóztassék Nagyságod nagy sokakhoz mutatott grátiájával engemet is elalílt lelkű feleségemmel, gyermekimmel edgyütt éltetni és nevelt édes Hazám s Nemzetem anyai kebelében kegyelmesen bévenni, feleségem, gyermekim szomosújjvári árestumokból való felszabadulások felől parancsolván kegyelmesen, magamot pedig, kátor árestum alatt is, engedgyen Nagyságod mentségemre maga méltóságos tekinteti eleiben vitetni, holott kegyelmesen meghallgatván, de reliquo Nagyságod méltóságos fejedelmi kegyelmességének valami fog tettzeni, maradjon dolgom aszerint.

Melly Nagyságod fejedelmi kegyelmességiért az Úr Isten Nagyságodat a Magyar Nemzet votumára és szerencséjére éltesse sok esztendőig, és Nemzetünk jóvával összekötött szerencsét folytassa kívánatos végére, devotissime kívánom.

Nagyságodtól, Kegyelmes Uramtól, kegyelmes válasszát alázatosan várom.

Sub Litera A.

291.

Copia.

Az mi Principális Urainknak kemény parancsolattját effectuálni kinszerítő kötelességünk szerint, édes Nemzetünk és nevelt Hazánk ellenségivel ezelőtt két esztendővel kelletvén magunkat conjungálnunk, mindazólta árestumban lévén inkább, mint szabad akaratunkon, nagy szomorúsággal tölt szíveink fájdalmára volt, hogy édes Hazánkunk igaz ügyét, keresztény felekezetinkkel edgyütt, in opere conjuncto nem segíthettük, ez okon most is nem agnoscálljuk mi hivatalunknak lenni az Némettel edgyütt accordázni és capitulálni, hanem a mi Kegyelmes Urainknak ő Nagyságának és édes Hazánkunk grátiájának conciliátióját várjuk és alázatosan implorálljuk.

Minekokaért az Méltóságos Generalátusnak instálunk, és több keresztény, velünk egy sorsú atyánkfiaihoz mutatott grátiának reménységével ingeniculálunk devotissime, hogy minket is

291.

Nemzetünk égisz emelkedett praenuntria szerencsésének szíveket hívesítő árnyékában és lelkeket vidító vígasztalásában bévenni, gyarló minden fogyatkozásinkról /ha mik lehettek/ generális amnistiát adni, bennünket az mi Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának recommendálni kegyessen méltóztassék. És minthogy sok nyomorúságinknak kemény dér szele, kárvallásinknak minket égető kemencéje a megémesztő szükségre juttatott, hogy magunk és szerelmesink tápláltatására alkatosságát nyerhessünk, ami kevés mobile és immobile javacskáink eddig megmaradtak, legyen a Méltóságos Generalátus kegyes reflexióval, maradjanak meg nálunk sine impedimento. Emellett minthogy lakóhelyeink és házaink elpusztultak, hirtelen nem tudunk hova szállani, implorálljuk alázatosan azt is, míg magunknak egy-egy kis hajlékokat építhetünk, engedtesse meg lakásunk az várban, competens szálláson. Mi is magunkat édes Hazánk szerencsésének minden tehetségünkkel való kész segítésére és Kegyelmes Urunknak hűségére alázatosan devoveálljuk.

Sub Litera A.

292.

Copia.

Második gyermekségére jutott s sok nyomorúsággal töltött életének majd utolsó percentésén csüggedező öreg Diószegi Istvánnak alázatos instantiája.

Méltóságos Generális Úr! Isten áldásából, fejem gőzölgésével, sok verítékemmel sok esztendőig acquirált javaimból, tudván Kegyelmedet olly Particepsnek lenni, hogy bár három gyermekimnek hagyatnék meghóltom után annyit, azt ítélem vala magamban, Isten szeme és kegyelmes gondviselése száll réám, szamosújjvári árestumból való szabadulásom alkatosságával, hogy elsőben is olly Úr keze alá akadék, ki találhat nagy okot velem való grátiaátételre.

De úgy ismerek, azon gondolatomban megcsalatkoztam, mert felekezetiimmel edgyütt beadott alázatos instanciánkbeli három kívánságunknak csak edgyikét sem obtineálhatók máig is. Én ugyan az Úr grátiaájából és Kapitány Uram jóakarattjából, Istenné az dicsőség, sok búsulásim között eddig nem éheztem meg. Már Uram, Kegyelmed ordere szerint ez az Inclyta Bloquada, úgy értettem, hólnap megindul, magam, továbbra való dolgom állván az Úr grátiaájában, bizonytalanságban csak habzok, hogy az mi Kegyelmes Urunk fejedelmi grátiaájával eddig mindenek élhettek, csak nekünk kelle sokakat idegeníthető példára elrekesztetni és Nemzettséges édes Vérünk s Hazánk örökös elleniséginél is alábbvalókká ítéltetni: nem kicsiny szomorúság lelkünknek.

Kegyelmednek, Méltóságos Generális Uramnak mégis magam személyem iránt instálok nagy reménységgel alázatosan, ne legyen vénségemben mindenek csúfja, éltesse Kegyelmed maga és az mi Kegyelmes Urunk ő Nagysága grátiaájával engemet is. Sze-

gény megszomorodott feleségemet ne kesergesse továbbra is, magam iránt is tegyen immár determinátiót, tudjam mihez alkalmaztatni magamot. És minthogy az árestomban is élnem kell, a magaméból adjon bár csak 30 vagy 40 forintokat.

Melly hozzánk való jóakarattjáért adjon Isten az Úrnak remunerátiót, én is szerencsés életiért való imádsággal remérem életem fogytáig.

K [egyed] J [jóakaró] V [álaszt] V [árván].
Sub litera B.

293.

6. Septembris. Árkosi Bálint Uramnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Kelletvén bizonyos Fiscus szükségére vásároltatnunk Nemzetes Vitézlő Décei László Atyánkfiától bort urnas 500 cum flor. Rhen. 500. Parontsolljuk Kegyelmednek etc. azon boroknak az árrát, vedrit cum flor. Rhen. l computálván, a Méltóságos Fejedelem tábori korcsoma borai árrából adja meg Kegyelmed ő Kegyelmének, és mihelt korcsomára kitétetvén elkelnék, az árra a boroknak Kegyelmednek refundáltatik. Quietáltatván magát róla Kegyelmed.

294.

Eodem. Gróff Mikes Mihály Úrnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vettük. Commissárius Gidófalvi István Atyánkfia mézárszék felállításában semmi hírünk nincsen, a Nemes Státusok töttek volt a mézárszék felállítása iránt ilyen dispositiót. Minthogy annyira való pénz a Cassában nem tanáltatott, hogy a táborokon a mézárszékek felállíthatassanak, azért ad l-mum Octobris a milítiát hússal kell tartani, mint eddig. Annakutána mézárszék erigáltatván, az húsnak fontja két pénzül exolváltatik a milítiának, mézárszéket pedig tartanak vagy az hadi tisztek, vagy peniglen a Méltóságos Consilium, a mint Kegyelmes Urunk ő Nagysága fog iránta resolválni. A Székelly Nátió követi által arra obligálta magát, hogy egészen maga intertentióját procurállja. Ami az oda commendírozott hadak fegyver és önbéli fogyatkozását illeti, az iránt a Generalátust kell megtanálni, mert minket az nem illet. Etc. Etc.

295.

Szeben Székben levő minden faluknak írtunk e szerént.

Serenissimi Electi Transylvaniae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum. Universis et singulis pagorum Varport, Újfalu, Veres Mart omnium in Sede Saxonicali Cibiniensi existentium villicis incolis constantibus et commorantibus. Salutem et omne bonum. Kelletvén bizonyos országos dolgainkat veletek igazításban vennünk, parontsolljuk

295.

Kegyelmes Urunk Ő Nagyságátul nekünk kegyelmesen adatott autoritásunk szerént, hogy ezen megírt falukban levő Felnagyok két esküdt emberrel edgyütt ide Medgyesre nyolcadnap alatt öszvegyülekezzenek és előnkben jöjjenek, külömben valakik ezen dolgot vakmerőképpen elmulattják, tudtokra légyen, hogy kemény hadi exeqútió megyen reájok. Etc. etc. etc.

296.

Eodem. Új Egyház széki Dézmás Szarka Sigmondnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy a Kegyelmed tractussából kikelhetett dézmának nem bátorságos helyben sokáig lenni, annakokáért parancsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, vévén ezen commissiönkat, az eddig percipiált mindenféle dézmákat cum specificatione balásfalvi Udvarbíró Majtini Ferenc Atyánkfia kezében, mind az tavalyit, mind peniglen az ideit minél hamarébb elszállítván assignálljon [így!], mellyről testimoniálist vévén, rátiójában acceptáltatik. Etc. etc. etc.

297.

Eodem. Balásfalvi Udvarbíró Majtini Ferencnek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Új Egyház széki Dézmás Szarka Sigmond Atyánkfiának committáltunk, hogy azon Székben Fiscus számára percipiált mindenféle decimákat /minthogy azon tractusban tartani nem bátorságos/ odaszállítván, Kegyelmed kezében assignálljon. Annakokáért parancsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, requiráltatván megírt Szarka Sigmond Atyánkfiától, mind a tavallyi, mind peniglen az idei odaszállítandó dézmákat cum specificatione bevenni és ad ulteriorem dispositionem jó gondviselés alatt tartani el ne mulassa, testimoniálist adván megírt Atyánkfiának a perceptumokról. Etc. etc. etc.

298.

Fejér vármegyei felső járásbeli Tiszteknek e szerént.

Praemissis praemittendis. Kelletvén az elmúlt napokban a Méltóságos Generális Gróff Forgáts Simon Uram számára a nagyenyedieknek két hordó borokat extraordinárie administrálniok, mellyet azelőtt Kegyelmetekre repartiáltatott és még nagyobbára restantiában levő borból kellett volna Kegyelmeteknek megadniok, parancsolljuk azért autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, Enyedi Főhadnagy Atyánkfia hiteles recognítiót mutatván rolla, a két hordókban hány vederbor lehetett, Kegyelmeteken lévő restantia borpénzből az enyediket excontentállja, vedrit cum flor. Hung. 1,20, quietáltatván magát rolla, Kegyelmetek rátiójában és quantumoknak de-

falcátiójában acceptáltatik.

299.

Eodem. Doboka Vármegye Fiscális Inspectornak e szerint.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltatunk széki Kamara Ispány Atyánkfiától, mivel hogy a székiek mostan igen elszéledtenek, és akik otthon maradtak is, szolgálni nem akarnak, kihez képest a kamara házhoz való oeconomia a mezőn takarítatlan maradott a Fiscusnak nagy kárára. Kihez képest, így levén a dolog, paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, hogy azon oeconomia-nak öszverakattatását és takarítását az inspectiója alatt levő fiscalitással segéllje, segéltesse Kegyelmed. Külömben, ha az Fiscusnak Kegyelmetek negligentiája miatt kára következik, számot ad rolla Kegyelmetek. Etc. etc.

300.

10. Fejérvármegye alsó járásbeli Tiszteknek e szerint.

Praemissis praemittendis. A szentmihályfalvi és veresegyházi pósták instantiájából értjük, hogy Kegyelmetek nékik intertentiójokra rendeltetett búzabeli victuálékot kiadatni nem akarja, holott arról Kegyelmes Urunk ő Nagysága is kegyelmesen resolvált. Paroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, búzabeli portiójokot a megírt postáknak adja ki Kegyelmetek, quietantiát vévén rolla, in Commissariatu acceptáltatik. Etc. etc. etc.

301.

Eodem. Földvári György Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. A fejérvári catholicus részen való papok ő kegyelmek panaszokból értjük, hogy Kegyelmed az ő kegyelmeknek járandó fizetéseket nem akarja kiadni, holott azt Kegyelmed is tudja, hogy Kegyelmes Urunk resolútiója azt tartja, hogy mindenik részen való papoknak az eddig kijárt fizetéseket ezután is kiadják. Annakokáért vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, ő kegyelmeknek járandó fizetéseket aszerint, amint eddig kiadták, adja ki. Testimoniálist vévén rolla, Kegyelmed rátiójában acceptáltatik. Etc. etc. etc.

302.

Eodem. Földvári György Uramnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Az altileriához kívántatván 50 mása vas, Kegyelmed ezen commissiónkat vévén, azon 50 mása vasat az Hunyad vármegyeiekkal vecturáztassa Szászvárosra, a szászvárosiakkal Fejérvárra, onnat a Nemes Vármegye ide Med-

302.

gyesre vecturáztassa minél hamarébb fogyatkozás nélkül. Azomban csináltasson Kegyelmed az hámoron háromsingnyi vastag láncokat nro. 15. Négymásás mértéket láncostól nro. 1. Minél hamarébb. Etc. etc. etc.

303.

10. Septembris Medgyesen a fejérvármegyei Vicetiszteknek ez szerint.

Praemissis praemittendis. Minthogy Zalaknához tartozó bizonyos faluk qualitássát és virtussit zalaknai Udvarbíró Harsányi János Atyánkfia jól kitanulta és tudja, annakokáért Kegyelmeteknek paroncsolljuk autoritate etc., azon falukra re-partiálendő mindenféle quantumoknak specificációját minekelőtte proportionáltatnék, megírt Atyánkfiának transmittállja Kegyelmetek, hadd ő kegyelme által juxta proportionem personarum sequestráltatván, szedettethessenek fel. Nehogy per ignorantiam némelly faluk supra vires aggrávtatassanak, és amiatt el is pusztulljanak. Etc.

304.

10. Septembris Medgyesen. Györkei Györgynek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. A zalaknai jószág panasszából értjük, hogy Kegyelmed nem gondolván ezelőtt Kegyelmedre ment commissiónkkal, amint rajtok a szénát 5-5 forintjával felszedte volt, mindeddig is az akkori determinációk szerint nem refundálta, hanem maig is 235 forintok Kegyelmed kezénél vadenak. Annakokáért paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate etc., vévén ezen commissiónkot, a megírt jószágot Kegyelmednél lévő 235 magyar forintokról intra quindenam contentállja, ha kárt nem akar vallani. Etc.

305.

10. Septembris Medgyesen. A zalaknai Udvarbírónak adtunk ilyen pátens commissiót.

Praemissis praemittendis. Amint zalaknai Udvarbíró Nemzetes Harsányi János Atyánkfiátul informáltatunk, a megírt jószág districtussán kívül, privilégiumos helyeken is találtnak ollyak, a kik in praejudicium et Dominium Fisci manifestum, a kéneső korszókat csinállják, és a kénesőt, cinobriumot lopják és titkon égetik. Annakokáért paroncsolljuk mindeneknek, signanter pedig Fejér és Hunyad vármegyei Vicetiszteknek autoritate etc. igen serio, requiráltatván ezen pátens commissiónk exhibeáló megírt Harsányi János Atyánkfia által, az ollyanoknak megfogattatásokban és mi előnkben való küldtetéseken assistentiával lenni el ne mulassák, hogy így afféle titkos defraudátorai a Fiscusnak refraenáltatván, amint ennek előtte, úgy ezután is a nyilvánóságos jó rendnek megtar-

tásával a Fiscusnak privilégiuma és authoritása az Approbatában¹¹⁷ letöltött articulusok szerint hasznosabban conserváltathassék. Secus etc.

306.

11. Nagy Sigmond Úrnak írtunk eszerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy az zalaknai jószágra Vicecolonellus Berzeviczei ő kegyelme regimentje számára assignált áprilisi quantumból Méltóságos Generális Úr számára distrahált Commissárius Pasko Ferenc Atyánkfia búzát cub. 5,3, zabot cub. 74,2, Betski nevű Commissárius búzát cub. 6, zabot cub. 10, Kapitány Trincseni búzát cub. 14, melly naturalékok executione mediante Vicecolonellus Berzeviczei ő kegyelme újjobban is azon jószágon extorqueálta. Annakokáért így értvén Kegyelmed az dolgot, ezen commissiónkot vévén, a specificált naturalékokat a Vármegye quantumában acceptállja, Kegyelmed rátiójában acceptáltatik. Etc. etc. etc.

307.

12. Kolosvármegye felső járásbéli Tiszteknek írtunk eszerént.

Praemissis praemittendis. Jóllehet ennek előtte is committáltunk volt Kegyelmeteknek, hogy a Méltóságos Generális Úr és Asszony számokra a mostan Kegyelmetekre repartiált victuálékokat Kolosvárra administrállják, de mindeddig is Kegyelmetek posthabeálván, semmit nem administrál, sőt amint informáltatunk, a Méltóságos Generális Úr Kolosvárat commorálván, csak egy is Kegyelmetek között valami victuále felől nem provideált. Parancsolljuk azért Kegyelmeteknek ex superabundanti autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, vévén ezen commissiónkat, Kegyelmetek processussára esett búza, zab és széna felől tégyen olyan dispositiót, és administrállja is minél hamarébb Kolosvárra, hogyha fogyasztást fog szenvedni a Méltóságos Generális Asszony lovai, tudtára legyen Kegyelmeteknek, már Kolosvárról kimenendő militáris executió felől dispositiót is tettünk. Etc.

308.

Eodem. Kolosvári Hadnagynak, Gálfi Pálnak írtunk eszerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét elvettük, continentiáját értjük. Amint hogy a Méltóságos Generális Asszony konyhájára kívántató szükséges victuálék felől tétetettünk dispositiót, de minthogy a bor¹¹⁸ iránt, most hirtelenséggel kívántatván, nem provideálhatunk, vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, a Város borából adjon Kegyelmed a Méltóságos Generális Asszony asztala szükségére bort urn. 184. Kegyelmeteknek illendőképpen vagy az árrát megadattjuk, vagy borul refundálljuk, ebben fogyatkozás ne legyen, mert a Mál-

308.

tóságos Asszony asztala ha fogyatkozást szenved, számot ad rolla Kegyelmetek, quietáltatván magát de administratis, acceptáltatik.

309.

Eodem. Gyalai¹¹⁹ és bontzidai Udvarbíráknak eszerént.

Praemissis praemittendis. Kelletvén szükségesképpen Méltóságos Generális lovai számára feles zabról dispositiót tenünk, parancsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostra a Sua Serenitate nobis attributa, vévén ezen commissiónkat, keze alatt levő oeconomiából administrálljon azon szükségre zabot cub. sax. 50. Kegyelmed pedig úgy cselekedjék, hogy mox et defacto fogyatkozás nélkül vecturáztassa Kolosvárra és administrállja. Külemben militáris executió felől disponáltunk Kolosvárra, ha Kegyelmed minél hamarébb azon 50 köből zabot nem administrállja; de administratis magát quietáltatván, rátiójában acceptáltatik.

310.

Eodem. Csanádi Udvarbírónak e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Úrnak maradván a táboron főemberekből álló szolgálai felesen, kiknek is intertentiójokra disponáltunk búzát Kegyelmedtől cub. 50. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiónkat, administrállja Kegyelmed a megírt 50 köből búzát minél hamarébb fogyatkozás nélkül, a búzának pedig egy része fejeér, más része asztali cipónak való legyen. Külömben militáris executió megyen Kegyelmedre quietáltatván de administratis, acceptáltatik. Etc. etc. etc.

311.

Eodem. Balásfalvi s mikeszászi Udvarbíráknak eszerént írtunk etc.

Praemissis praemittendis. A Méltóságos Generális Úrnak feles paripái maradván a táboron, azoknak victuáléjok iránt kelletvén idején provideáltatnunk, vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, keze alatt való proventusból azon szükségre administrálljon a táborra zabot vagy árpát, valamennyi lehet, minél hamarébb fogyatkozás nélkül, külömben militáris executió megyen Kegyelmedre. Etc. etc. etc.

312.

Eodem. Az udvarhellyi Tiszteknek e szerént.

Praemissis praemittendis. Producálták volt ennek előtte a sófalvi és parajdi aknához szolgáló sóvágók boldog emlékeztű Fejedelmektől kegyelmesen nekik adatott privilegiumokat mielőttünk avégre, hogy őket azok szerént protegálnók. Annak-

okáért, minthogy a mi Kegyelmes Urunknak is egyik feltöltött célja az, hogy kit-kit a maga szabadságában és privilegiomában megtartsa, és másokkal is megtartsa, adunk nékik protectiont, de amint informáltatunk, Kegyelmetek protectionkkal meg erősített privilegiomok ellen is contribútiókra és egyéb terehviselésekre is kényszeríti Ököt. Kihez képest ex superabundanti Kegyelmeteknek paroncsolljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, afféléktől superse-deálljon, és a megírt sóvágókat contribútiókra és egyéb terehviselésekre kényszeríteni ne merészellje. Külömben ha miben incurrál Kegyelmetek, magoknak tulajdonítsa. Etc.

Eodem. Az fejérvári Hadnagyak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Kelletvén Kegyelmes Urunk Ő Nagysága fejérvári házait reparáltatnunk, vévén azért Kegyelmed ezen commissiókat, azon szükségre az ott lévő lakossokkal csináltasson jó és tisztességes tíz zárokat, az árok juxta aequivalens pretium ott lévő Udvarbíró Rácz Istvántól a mesterembereknek refundáltatik; ezen dolgot pedig Kegyelmed fogytatkozás nélkül, mox et de facto effectuáltassa. Azomban az ott lévő cigányokkal csináltasson Kegyelmed szegeket, fizetések meglészen az fejérvári Udvarbírótól, vas iránt is vagyon dispositio, ebben fogytatkozás ne légyen. Ezen dologról fejérvári Udvarbíró Rácz István requirálni fogja Kegyelmedet. Etc.

Eodem. Az ennyedi Hadnagyak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk Ő Nagysága fejérvári házainak restauratioja alkalmatosságával feles szegek kívántatnak, ahhoz képest vévén Kegyelmed ezen commissiókat, az oda való cigányokkal csináltossan szegeket, a mennyire szükséges leszen, fizetések meglészen, vas iránt is leszen provisio, ezen dologról requirálni fogja Kegyelmedet fejérvári Udvarbíró Rácz István etc.

Eodem. Az segesvári Tiszteknek e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága fejérvári házainak építetése alkalmatosságával lévén egy esztergáros mesteremberre is szükség, kihez képest vévén Kegyelmetek ezen commissiókat, küldgyen Kegyelmetek Fejérvárra ott lévő Udvarbíró Rácz Istvánhoz egy jó esztergáros mesterembert, aki két hétig ott munkálódjék, fizetése felől ott lévő Udvarbírónak leszen gondja, külömben se cselekedjék Kegyelmetek, mert ha Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szolgálatjában Kegyelmetek

315.

miá rövidség esik, egyátalljában számot ad rolla Kegyelmetek.

316.

Eodem. Földvári Györgynek e szerént.

Praemissis praemittendis. Rácz István fejérvári Udvarbíró informátiójából értjük, hogy a fejérvári fiscális jószágok elpusztulván, azokban kivált a szekérrel szolgáló jobbágyok kevesek, a fehérvári szénabeli oeconomia pedig feles lévén, annak öszvehordattatására és rakattatására azon oeconomia nem sufficiálhat, vévén azért Kegyelmed ezen commissiókat, keze alatt levő más fiscalításokból azon oeconomiát segítse, más-ként a széna a mezőn veszne a Fiscusnak nagy kárára. Annak-felette, minthogy tavally Fejérvárról a Fiscusnak sok hordóit vitette el a német, a szüret pedig Isten kegyelméből közel-getvén, szükség, hogy Kegyelmed tempestíve elegendendő hordók iránt provideálljon, tévén a fiscalításokban olyan helyekre dispositiót, az honnan ab antiquo szoktak volt elegendendő hordókat azon szükségre administrálni. Etc. etc. etc.

317.

Eodem. Fejérvármegye alsó járásbeli Tiszteknek eszerént.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltatunk, hogy Kegyelmetek a Fejérvárat lakó tímárokat a Nemes Vármegye közön-séges contribútiói és egyéb terehviselési alá akarná adigálni. Minthogy pedig azok ab antiquo a Vármegye quantuma közzé contribuálni nem tartoznak, külömben is semmi residentiájok nincsen, hanem annuatim azelőtt is a Fiscusnak csak bizonyos servítiummal tartoztanak, Kegyelmetek azért így értvén a dolgot, semminémű contribútiókra, extraordináriákra, servítiumokra ne erőltesse, külömben elpusztulnának a Fiscusnak is kárára. Etc.

318.

Eodem. Gálfi Mihálly udvarhellyszéki Fiscális Inspectornak e szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy immár Kegyelmes Urunk Ő Nagysága fejérvári házainok építtetéséhez Isten kegyelméből hozzáfogattunk, azon szükségre feles kőmívesek kívántatván, vevén Kegyelmed ezen commissiókat, keze alatt levő fiscalításokból küldjön Fejérvárra négy kőmíveseket; úgy ítéljük, az homoródszentpáli jószágban taláztatnának. Kegyelmed pedig ezen dolgot ne posthabeállja, hanem minél hamarébb fogyatkozás nélkül effectuállja. Etc. etc. etc.

319.

Sub dato 13. Torda Vármegye felső járásbeli Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek nekünk küldött levelét elvettük, írását értjük. Ami az Kállai István Kapitány keze alatt levő hadaktól elvételre szentelt Kegyelmetek szekereit illeti, írunk a megírt Kapitánnak, hogy mind marhákkal edgyütt visszaadassa. A portális hajdúk kiállításakor való superflua solútiókat számban vévén, Kegyelmetek bennünköt tudósítsanak, hogy ki, hány óra és mennyi fizetést vett, s megorvosoltatnak. Interim azon hajdúk tiszteinek fizetésekre disponáltak a Kegyelmetek processusára fl. hung. nro. 370, id est háromszázhetven, mellyet is Kegyelmetek minden fogyatkozás és halladék nélkül éjjel-nappal administrálljon. A pénz iránt újjobbanis pátens bocsátatnak az Országra, melly szerint is minden difficultások az iránt sopiálódni fognak. Minthogy a fegyvercommissáriusok dolga a Méltóságos Generális Urat, nem minket illet, azért tegyen Kegyelmetek információt a Méltóságos Generális Úrnak. Az tavalyi quantumok restantiái pro ulteriori dispositione suspendálódtak; azért amikről dispositió ment ki, hogy annyi Tiszt járja és aggravállja a szegénységet, lehetetlen, hanem cum testimonio általadván az antecessor Tisztek, Kegyelmetek tartozik procurálni. Az excessivusok iránt a Méltóságos Generális Úr pátent bocsátatott volt ki, hogy valakik passus nélkül járnak, megfogják és behozzák, Kegyelmetek tartsa ahhoz magát, és bár csak egyet hozzon be az olyanok közzül, példás büntetéseket el nem kerülnek. Egyébiránt ezen dologról a Méltóságos Generális[t] már az Nemes Vármegye egész információval requirállja, úgy hisszük, hogy megorvosoltatnak. Etc.

320.

Sub dato eodem. Fejérvármegye alsó járásbeli Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek levelét elvettük, miről írjon, értjük; ami a posták fizetését illeti, minthogy közönséges szolgák, búzát kell nekik a quantumból adni, pénz-fizetéseket pedig a Fiscus fogja procurálni. Ami pedig a Marosson levő passusok őrizetére rendeltetett székelly katonák intertentióját illeti, minthogy magokat arra obligálták, hogy intertentiójokat procurállják, azért Kegyelmetek semmivel nem tartozik, hanem izennje meg Kegyelmetek, viselljenek gondot magok intertentiójokról. Továbbra az Istenért kérjük és intjük Kegyelmeteket, az húspénzt ad terminum jam specificatum administrállja Kegyelmetek, mert annak fogyasztásával nagy kárban ejtik Kegyelmetek mind magát, mind pediglen az Országot. A portális gyalogok Tiszteinek fizetésekre Méltóságos Generális Úr intimációjából disponáltak Kegyelmetek processusára flor. hung. 600, id est hatszáz, mellyet is Kegyel-

320.

metek halladék nélkül administrálljon. Külömben execútió akar kimenni.

321.

Sub dato eodem. Küküllő Vármegye Tiszteinek eszerént.

Praemissis praemittendis. Amint a Küküllő vármegyei Inspectorától informáltatunk, Kegyelmetek az azon Vármegyében levő confiscált jószágoktól is a kapuszámokra felvetett 54 forint soldpénzt kemény exeqútióval exequálni akarja. Minthogy pedig Méltóságos Generális Úr intentiója és declarációja az, hogy a fiscalitásoknak abban kedvezhessen, az azokra esendő soldosokat suspendálta. Kihez képest a Méltóságos Generális determinációja szerént fizetéseket, melly csak a soldosoknak kapuszám után juxta repartitionem téssen menstruatim flor. hung. 8¹⁰, a Tisztek fizetésével együtt Kegyelmetek administrállja, azt is nem a szegénységgel, hanem a jószágoknak proventusiból az Inspectorul vagy a jószágokban levő Tisztektől várja be. Etc. etc. etc.

322.

Sub dato 14. A Vármegyékre írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Amint ezelőtt is committáltunk volt Kegyelmeteknek Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr kevénsága szerént, hogy a portális gyalogok minden Tiszteinek fizetéseknek kell lenni a Vármegyéből, kiknek is fizetések három holnapokra megyen 3400 magyar forintokra, melly is juxta quantitatem portarum et militiae reportáltatván, esett volt a Kegyelmetek processussára fl. hung. ..., melly pénznek felszedésére exmittáltunk Kegyelmetekhez egy káplárt két gyaloggal együtt, hogy addig el ne jöjjenek, valamig Kegyelmetek azt a pénzt meg nem indíttja. Mivel Méltóságos Generális Úr igen sietteti, hogy annál inkább azzal is a regiment jó rendben állíttassék, azért Kegyelmeteknek paroncsolljuk authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, azon pénzt nagy serénységgel felszedetvén, mentől hamarébb administrállja ide Medgyesre Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia kezéhez.

Praetendállják azt is, hogy még a Kegyelmetek egész Vármegyében¹²⁰ restálna gyalog nro. ..., azt is Kegyelmetek, ha úgy vagyon, állíttsa ki, ide nem értvén azokat, akik már egyszer kiállították és másfelé elszöktenek, hanem ha az olyanok is a Kegyelmetek Vármegyéiben comperiáltatnának; annak is végire menvén, a soldosoknak hány óra ment ki meginduláskor fizetések, és cum specificatione extractust csinálván, küldje kezünkben, hogy a szerént tehessünk a következő holnapokra dispositiót, az kiknek pedig fizetések három óra ki nem ment volna, azoknak is a szerént supleállja, hogy így rendesebben

folyjon fizetések.

Maga tudja Kegyelmetek, micsoda nagy megromlására volt az Országnak az marha administrációja, mivel a bőre is mind oda-maradt. Nagy munkával már az is végbenment, hogy az húsért két-két pénzt fizessünk, melly summa pénzért is, úgy tudjuk, hogy már egyszer committáltunk volt Kegyelmeteknek. Azért minthogy azon pénznek administrációjának terminussa szintén jelen vagygon, újjabban paroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate etc. igen serio, sőt Hazájokhoz való buzgóságokra is kényszerítettük, hogy a kiment dispositio szerént azon pénznek administrációját éjjel-nappal admaturállja, mivel ha ante 1-mum Octobris a regementeknek nem administrálhattjuk, újjobban a marha administrációját kívánnják; azért mi okai ne legyünk a szegénység megromlásának, hanem maga Kegyelmetek adjon számot rolla.

323.

Sub dato 15. Matskási Jánosnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Micsoda projectumokat adott Fejér Vármegye első járása, inclusában elküldöttük, párból megláthattja Kegyelmed; melly is ha úgy vagygon, nemcsak a Vármegyéknek, hanem az Országnak is nagy kárára vagygon. Azért minthogy Kegyelmed azon Vármegyében levő difficultások orvoslásában principális, serio orvosollja meg. Concludáltatott volt az is, hogy a combustáknak fele quantuma acceptáltassék. Azért ha azon Vármegye is a combustákat igazságoson com[p]robállja¹²¹, a conclusum szerént felét acceptállja, és amint ennek előtte is committáltunk volt, hogy az húsnak pro Octobris csak az árra administráltassék, ha húsul administrálták, harmadrészt ne acceptállja, vagy ha acceptálta, az administránsokat quietállja, hogy jövődöben is számot adhasson rolla. Az odale való dolgokról pedig idején tudósíttson Kegyelmed bennünket, hogy tudhassunk a szerént mindenekről provideálni. Etc. etc.

324.

Sub dato 16. Méltóságos Fejedelemnek eszerént.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Sepsi Szent Iváni Sámuel Atyánkfia producálta mielőttünk ugyan megírt Atyánkfia atyjának, néhai Szent Iváni Sámuelnek directori hivatalljában¹²² boldog emlékezetű Fejedelem, néhai Apaffi Mihály Urunk Nemes Torda Vármegyében, Görgény nevű fiscális jószághoz tartozó bizonyos kaszáló rétről és erdőről conferáltatott donationális levelét és ugyanazokról statutoria relatoriáját is; mellyeket is, amint inquisitionálissából extál, a néhai Úr Apor István elfoglaltatott volt. De minthogy Nagyságodtól nekünk kegyelmesen kiadatott instructiónknak tenora azt tartja, hogy csak intra revolutionem esett dolgokrol tegyünk determinációt, azért mi azon levelekre semmi determinációt nem

324.

tettünk, hanem Nagyságodnak, mint jó Kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek alázatosan recommendálljuk, várván azok iránt Nagyságod kegyelmes resolútióját. Etc.

325.

Sub dato eodem. Volkányi, márgai, dévai harmincadosoknak e szerént.

Praemissis praemittendis. Lévéen feles expensái a Fiscusnak, a Cassa igen megszűkült. Azért paroncsolljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, vévén ezen commissiónkat, amelly pénz Kegyelmed kezénél találtatik, aszt éjjel-nappal administrállja itt Medgyesen Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia kezében. Etc.

326.

Sub dato eodem. Matskási Jánosnak eszerént.

Praemissis praemittendis. A mi Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hunyadi és dévai hámorihoz kevántatván, disponáltatott azon szükségre 20 öreg ökörbőrök, requiráltatván azért Kegyelmed Inspector Földvári György Atyánkfiától Ő kegyelmétől, azon 20 ökörbőröket Kegyelmed a megírt hámorok szükségére administráltassa, és magát quietáltatván, Kegyelmedtől acceptáltatik. Etc. etc. etc.

327.

Sub dato eodem. Fejér vármegyei alsó járásbéli Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Fejérvár Várossa panasszából értjük, hogy Kegyelmetek a reájok esett quantumokon kívül is aggraválni akarja, és hogy a Vármegyével edgyütt contribuálljon, arra adigállja; holott a contributióknak onussi supportálásiban a Vármegyétől separálódott. Azért paroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, a megírt városiakot Kegyelmetek Vármegyeire¹²³ esett és esendő quantumoknak supportálásával ne aggravállja, edgyébiránt az egyházi Nemességre mostan felvetett quantumnak administrátiójával azon Városban levő nemessek is tartoznak.

328.

18. Septembris. Vaji László Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Nemes Küküllő Vármegye panaszkodik, sőt ugyan Kegyelmed levelét hozták mielőnkben, hogy Kegyelmed azon Vármegyében Cserged nevű falut executióval fenyeget. Minekokáért intimálljuk Kegyelmednek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, azon

falunak exequáltatásátul supersedeálljon, s a szegénységet ne ijessze, fenyegetse; ha mi praetensiója vagyon ellenek Kegyelmednek, rendes utakon és módokon kell orvosolni. Mert különben mi Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának kötelességünk szerint megírjuk, mivel ha a szegénységen minden executione mediante megyen véghez, elpusztul. Mellyből is nem privátus embernek, hanem az egész Országnak következik kára, és jövőendőben mi okoztatná [n]k érette.

329.

Sub dato 18. Beszterce Várossának e szerint.

Praemissis praemittendis. Minthogy az arthillériák készítését Colonellus Roth akarja serényen procurálni, annak okáért Kegyelmeteknek ő kegyelme azon munkához kívántató eszközöknek listáját expressus emberétől elküldötte. Paroncsolljuk azért authoritate etc., a kiadandó lista szerint minden eszközöket éjjel-nappal elkészítvén, azon expressus emberétől a táborra küldje be, és mindenekről quietantiát vévén, accepta lészen. Minthogy az arthillériához rendeltetett ökrök nem administráltak, a szegénység marháját tartják azok mellett, azért Kegyelmetek is a Kegyelmetekre repartíaltatott ökröket a dispositió szerint sietve állíttsa elő, hogy az ollyanok miatt a szegénység ne károsodjék. Etc.

330.

Eodem. Gidófalvi Gábornak e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét vettük, a beszterceieknek committáltunk harminc 150 fontos tonnának elkészíttetése felől, úgy hisszük, azok iránt fogyatkozás nem lészen. Ami az idegen puskaortörő s salétromfőzők fizetését illeti, azon Kegyelmed kezében assignált pénzből megalkuván vellek, adjon Kegyelmed, a többi penig szolgáljonok amind eddig, ezután is, mivel ha magokat azon szolgálatból subtrahálnak is, más szolgálatra, proventus nélkül valóra applicáltatnának. Annak felette Méltóságos Generális Úr elmenetelekor serio meghadta, hogy minden helyeken a puskaort [tőressék], de kivált míg meleg idő lesz, a salétromfőzetéssel siessenek, mivel salétromot bajos télben csinálni, alkalmaztatván azért Kegyelmed is ahhoz képest a dolgot, igen szorgalmaztassa, hogy azon munkában levő emberek ne ülljenek hijjában. Etc.

331.

Sub dato eodem. Berecknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Amint informáltatunk az odabe háromszéki puskaorttörő Inspector Gidófalvi Gábor Atyánkfiától, Kegyelmetek szófogadatlansága miatt a puskaornak való

331.

eszközök iránt nagy fogyatkozás vagyon. Annak okáért Kegyelmeknek paroncsolljuk etc., vévén ezen commissiönkat, csináltasson mindgyárást 150 fontos tonnát nro. 30, mellyről is quietantiát vévén, ha a magok quantumának administrátiója szerént való erogátuma superállja, egyébünnen bonificáltatván, leszen refúsiójok; egyébiránt Méltóságos Generális Úrtól is nagy nehézséget vonszon Kegyelmetek magára, s meg is fog érette búsulni. Etc. etc.

332.

18. Septembris. Bálintit György Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelit vettük; ami az Kegyelmed jószágának remissióját illeti, minthogy Kegyelmed akkor, mikor kijött, iránta nem sollicituskodott, már autoritássunkban nincsen, hogy remittálhassuk, mivel Kegyelmes Urunk ő Nagysága azután jött resolútiója aszt tartja, hogy az olyan jószágok remissiójárul elsőben is ő Nagyságához kell recurrálni. Azért Kegyelmed recurrálljon oda. Egyébiránt örömet kedveskedtünk volna Kegyelmednek.

333.

18. Csáki István Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vettük. Ami Kegyelmed Torda Vármegyében Szentlászló nevű faluját illeti: mivel a Nemes Státusok is azt végezték, hogy a combusták fél quantummal tartozzanak, az melyről dispoziciónk is ment a Tiszteknek, azért a Kegyelmed faluja többel nem tartozik. Ami a soldos lovast illeti, noha azt kapuszám intézték, de azt nem a szegénységnek, hanem magának a possessornak kell megadni, nekünk annak elengedése autoritássunkba nincsen, mivel Méltóságos Generális Uramon áll a dolog, másként örömet kedveskednénk Kegyelmednek.

334.

19. Gróff Pekri Lőrinc Generális Úrnak e szerént.

Praemissis preamittendis. Udvarhely Székben Soofalván lakó Sigmond Ferenc és Fekete Péter nevű sóvágóktól amint informáltatunk, ugyan Udvarhely Székben Homoród Szent Mártonban lakó Bíró Pál nevű Hadnagy táborozásra kényszeríti őket, amint pedig azon helybéli sóvágók privilégiuma mellett exhibeált relatoriájokból kitettség, világos az, hogy a megírt sóvágók eleitől fogván az aknához szolgáltak, mellyet Kegyelmed is exhibeálendő relatoriájokból megláthat. Minek okáért javalljuk Kegyelmednek, azon megírt Hadnagnak committálljon, hogy supersedeálljon, és a megírt helybéli sóvágókat ne háborgassa, a Fiscus szolgálattja mellől ne distrahállja, mert azoknak distractiójok miatt a Fiscusnak nagy kára vagyon; mely-

lyet Kegyelmed is respectálván, ügyekezze promótióját inkább, hogy sem mint kárát a Fiscusnak. De reliquo etc.

335.

19. Septembris. Generális Perceptor Horthi István Úrnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Lévén Szent Királyi Sámuel a hat cancellisták közzül való, azért vévén Kegyelmed ezen commissiónkot, a dispositio szerént intertentiójára pro mensibus Septembris, Octóbris, Novembris et Decembris adjon nekie flor. hung. nro. 26,40. Mellyről quietáltatván magát, rátiójában acceptáltatik.

336.

19. Septembris. Kolosvári Tiszteknek eszerént.

Praemissis praemittendis. Micsoda dolgok végett requiráltak légyen alázatos instantiájokkal Kegyelmes Urunkot ő Nagyságát Nemzetes Vitézlő Horváth István, Márton és Molnár Istvánék, accludált instantiájoknak és ugyanarról nekünk tett Kegyelmes Urunk ő Nagysága resolútiójának és commissiójánok valóságos accludált mássából Kegyelmetek megláthattja. Paroncsolljuk authoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa Kegyelmeteknek, a megírt instánsoknak praetendens leveleit Kegyelmes Urunk ő Nagysága resolútiója szerént avagy resignállja kezekhez Kegyelmetek, avagy ha nem, ad octavum dato praesenti ide előnkben compareálljon Kegyelmetek, hogy annál igazságosabban igazíthassuk el azon dolgot. Külömben ha contumaciter Kegyelmetek ezen commissiónkot posthabeállja, és nem compareál, csak az instánsoknak comparatiójára is deliberálni fogunk, és a szerént Kegyelmes Urunkat ő Nagyságát is informálljuk felőlle. Etc. etc. etc.

337.

20. Septembris. Gróff Petki Dávid Úrnak eszerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vettük. Ami a kapuszám után Kegyelmedre esett 19 köből búzának dolgát illeti, minthogy nem mi, hanem az Ország vetette, azért annak elengedése nincs facultásunkban. A pénz pedig Méltóságos Generális Úr kiállítatott soldosinak fizetéseket illeti, azért abban is hogy Kegyelmednek favorizálhasunk, nincsen semmi módunk, minthogy Generális Úr bekévánnja egészen; egyébiránt amiben lehet, ügyekezünk Kegyelmednek kedveskedni. Etc. etc.

20. Septembris. Pátenseket az Országra eszerént bocsátottunk.

Serenissimi Electi Transylvanie Principis Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum. Universis et singulis cujuscunque Status gradus honoris ordinis officii dignitatis praeeminentiaeque et functionis hominibus, ubivis in ditione Transylvanica et Partibus Regni Hungariae eidem annexis constantibus et commorantibus. Signanter vero Supremis et Vice Comitibus Judliumque Juratis Assessoribus et Notariis Incltyti Comitatus Albensis Transylvaniae Processus utriusque. Praesentes nostras visuris salutem et officiosam benevolamque nostri commendationem. Noha ennekelőtte is Méltóságos Generális Gróff Forgáts Simon Úr consensussából bocsátott volt ez Ország-nak minden részeire olly pátens mandátum, mellynek is tenora szerént adatott volt minden helybelieknek facultás, hogy megírt Generális Úr passuális levele nélkül szélllyel lezzengő, alá s fel járó, tekergő, szegénységen élődő, kóborló, otthon heverő katonákat megfoghassanak és fogjanak, de minthogy annak telljességgel semmi effectumát nem tapasztalhattuk, méltónak ítéltük Hazánk megmaradására célozván, hogy újjabban is Generális Orosz Pál Uram kibocsátott pátens mandátuma mellett az ollyan tekergő, házoknál heverő katonák táborra való kihajtásának modalitássáról pátensünket bocsátanók. Mellynek alkalmatosságával helyyesnek ítéltetett az is, hogy minden Vármegyék és Székekben külön-külön állíttassék oly bizonyos személy, aki is szorgalmatos vigyázással lévén az ollyan csavargókra, mások assistentiája által minden speciális passus nélkül járó katonákat félelem nélkül megfoghasson, fogathasson és egyenesen a táborra vihessen és vitethessen, ide értvén az ollyakat is, akiknek passusoknak terminált ideje expirálván, mégis szerteszélllyel járnak és otthon hevernek. Annakokáért Kegyelmeteknek Fő és Vice Tisztekül intimálljuk, sőt paroncsoljuk is autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, így értvén a dolgot, halladék nélkül állítson a maga Vármegyéjéből egy ollyan könnyű¹²⁴, serény és vigyázó, jószágos nemesembert, aki is ollyan passus nélkül járó, annál inkább praedáló, kóborló, szegénységen ingyenélődő katonaságot prosequálván, Kegyelmetektől melléje adandó elegendő brachiummal megfoghasson, fogathasson, és a felljebb megírt mód szerént a táborra vihessen s vitethessen. Imponálván Kegyelmetek Vármegyéjében levő minden Szolgabíráinak igen serio azt is, hogy inspectiójok alatt való processusokban valaholott afféléket tapasztalának vagy hallanának, sub poena fl. 12 azon szolgálatra kiállítatott embernek kedvezés nélkül hírré adják, külömben toties quoties posthabeálnák, comperta rei veritate ipsa poena specificata executione mediante rajtok exigáltatván, adatassék a Kegyelmetektől kiállítatott szolgálatban serényen fáradozó embernek. Etc. etc. etc.

339.

20. Septembris. A Dézmásoknak, Udvarbírák [nak] eszerént.

Praemissis praemittendis. Isten kegyelméből minthogy nagyobbára minden mezei vetemények már a mezőről betakarodtának, nem lehetvén penig azokból pro rerum et temporum exigentiis addig dispositiót tétetnünk, míglen a proventusnak quantitása előttünk nem constál, kihez képest vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, búza és mindenféle keze s dézmássága alatt levő gabonáknak extractusokat Kegyelmed intra octavum küldje hozzánk ide Medgyesre, külömben ha contumacia ductus Kegyelmed ezen commissiónkat posthabeállja, kemény anomadversiónkat és kárát is magán fogja tapasztalni. Etc.

340.

20. Septembris. Az Inspectoroknak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Isten kegyelméből minthogy nagyobbára minden vetemények, gabonák már a mezőről betakarodtanok, nem lehetvén penig azokból pro rerum et temporum exigentiis semmi dispositiót tétetnünk, míglen a proventusnak quantitása előttünk nem constál. Kihez képest vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, inspectója alatt levő minden Udvarbíráknak, Tisztartóknak, Bíráknak serio injungállja, hogy a kezek alatt levő fiscális, mindennemű leguminákról extractusokat küldjék be ide Medgyesre, külömben ha valaki a megírt Tisztek közül contumacia ductus prae fracte ezen commissiónkat posthabeállja, és az extractussokat be nem hozza, kemény animadversiónkat és kárát is magán fogja tapasztalni. Azonban Kegyelmed maga inspectiója alatt levő fiscalitásokban való kapuszámokat, rovatatokat¹²⁵ registráltatván igazságoson, azoknak extractusát is küldje be, és secundum portas azok fiscalitásokra esett gyalog soldosok és azoknak tiszteinek fizetéseket, melyből menstruatim egy kapura esett fl. hung. 8,10, ezelőtt ki ment dispositió szerént ad Generalem Perceptoratum minél hamarébb fogyatkozás nélkül administráltassa Kegyelmed. Ezekben fogyatkozás ne legyen. Külömben hitesse el Kegyelmed magával, hogy militáris executió megyen Kegyelmedre.

341.

22. Septembris. Decsei Lászlónak e szerént írtunk.

Minthogy Kegyelmes Urunk Ő Nagysága Nemzetes Vitézlő Rosnyai András Atyánkfiának conferált kegyelmesen bizonyos respectusokra nézve 300 magyar forintokat, resolváltatott azért, vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, azon fl. 300 Kegyelmed keze alatt levő harmincadbeli proventusból adja meg Ő kegyelmének, quietáltatván magát rolla, rátiójában accpetáltatik. Etc.

342.

342.

23. Septembris. Pósa-házi Atyánkfiának e szerént.

Praemissis praemittendis. Mivel Lippa fele ment hadaknak a Maroson élést kell szállítatnunk, ezért Kegyelmed vévén ezen commissiónkat, mindjárt adjon egy nagy öreg hajót Macskási János Atyánkfia inspectiója alá, megírtuk ő kegyelmének, hogy érette küldjön.

343.

23. Septembris. Generális Orosz Pál Úrnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Medgyesszéki Argyas nevű falu több falukkal együtt alázatosan requirált bennünköt, mivel értették olyan dispositióját Kegyelmednek, hogy lakóhelyeiből falujokból elszéledjenek, kihez képest instálnok előttünk, hogy requirálnók becsülettel Kegyelmedet, ha lehetséges volna, Kegyelmed őket ne turbálná addig, míglen kevés gabonájokat elcsépelhetnék, eltakaríthatnák. Külömben azon faluknak teljességgel éhelhalóvá kellene maradniok és végképpen elpusztulniok; Kegyelmedet azért kérjük, ha lehetséges, ezen dolog iránt is a szegénységnek complaceálni ne neheztelje. Kegyelmed leveléből értjük, hogy Fő Colonellus Ecsedi János ő kegyelme ezerének szekerek iránt fogyatkozása vagyon, holott még mikor azon ezerbeli hajdúk a soldpénz felszedtetésére expedíáltattak volt, megírtuk volt a Vármegyékre, hogy minden Vármegyéken egy-egy szekeret adjanak; hogy esett aziránt fogyatkozás, nem tudhattjuk. A sóból is hogy esett defectus, holott Nagy Sellyken Naményi Bellicus Commissárius kezéhez elengedendő sőt administráltak az hadak számára, sőt többből is Fő Commissárius Atyánkfia által tétettünk dispositiót. Etc.

344.

23. Septembris. Generális Andrási Úrnak e szerént.

Praemissis praemittendis. A Nemes Vármegyék székelly és szász deputátusokkal együtt a Méltóságos Generális Gróff Forgáts Simon Úrral nagysellyki conferentián úgy concludáltunk volt, hogy a 1-ma Octobris a milítia a húst pénzül levállja, mellyről is írtunk már Macskási János Atyánkfiának is, hogy ő kegyelme a szerént alkalmaztassa a dolgokat. Tessék azért Kegyelmednek a milítiának számát capitatim megírt Macskási János Atyánkfiának lystában kiadni, hogy az húsának a milítiának pénzül való administrációja mint jobb rendben, mind penig takarossabban meheszen véghez, Kegyelmes Urunk ő Nagysága is ezen dologról nekünk kegyelmesen committálván.

345.

23. Fejér vármegyei felső járásbeli Tisztnek, Eperjesi Ferenc - nek.

Praemissis praemittendis. Kolosvárat amelly húsbeli quantitum repartíáltunk volt Kegyelmetek processussára, mindhogy

abból Kegyelmetek igen keveset administrált, vévén azért Kegyelmetek ezen commissionkat, az akkori húsbeli quantumnak két részét Kegyelmetek ide Medgyesre a Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr itt maradott bagásiája számára harmadnap alatt administrállja. Külömben tudtára legyen Kegyelmednek, hogy azon Kegyelmeteken restantiában levő húsbeli quantumot assignatióban kiadjuk, és militáris executió megyen Kegyelmedre, az Erdőn belől való részét pedig a Vármegyének ide nem értvén. P.S. : Kegyelmetek pedig a soldpénzt szedesse fel és administráltassa arra rendelt perceptor kezében.

346.

23. Vaji László Úrnak e szerint.

Praemissis praemittendis. A petelei lakosok alázatos instantiájokból értettük, hogy a Kegyelmetek bagásiájának intertentiója miatt falujuk teljességgel elpusztul, és resolváltak is magokat, hogy Kegyelmes Urunkot ő Nagyságát annyi aggraváltatások iránt megtalállják. Minthogy pedig Kegyelmes Urunk ő Nagysága nekünk kegyelmesen instrukciónkban adta előnkben, hogy a fiscalításokat protegálljuk, és amennyire lehet, elpusztulni meg ne engedjük, intimálljuk Kegyelmednek, így értvén a dolgot, azon bagásiáját a megírt faluból szállítsa el Kegyelmed, mert ha azon falu elpusztulna, Kegyelmes Urunk ő Nagysága előtt mi okoztatnánk. Külömben kívánnánk Kegyelmednek, ha lehetséges volna, örömost complaceálni. Etc.

347.

23. Septembris. Csíki Inspectornak e szerint.

Praemissis praemittendis. Kelletvén szükségesképpen Kegyelmes Urunk ő Nagysága görgényi házait reparáltatnunk, kívántatván azon szükségre feles vas, item az hadak számára is, paroncsolljuk Kegyelmednek etc., vévén Kegyelmed ezen commissionkat, azon görgényi házak épületire adjon Kegyelmed 10 mása vasat, és administrállja görgényi Udvarbíró Atyánkfia Kegyelmedhez küldendő embere kezéhez. Annak felette bizonyos hadi operációkhoz is adjon Kegyelmed 20 mása vasat, és vecturáltassa is ide Medgyesre. Külömben se cselekedjék Kegyelmed. Másként ha az vasnak nem administrációja miatt, vagy az görgényi házak épülésinek, vagy az hadi operációknak hátramarádása esik, Kegyelmed ad számot rolla.

348.

24. Septembris. Marusvásárhellynek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Roth Colonellus információjából értjük, hogy egy Szathmári István nevű hajdú, kinek is, amint informáltatunk, Kegyelmetek Várossában attyafiai is vadnak, nyolcadmagával a regimentből elszökvén, Magyarország felé igyekezik. Kihez képest Kegyelmeteknek paroncsolljuk authoritáta etc., ha a Kegyelmetek Várossában találta, mindjárást fogja meg, és annál hamarább a regimentet tudósítsa felőlők, ha pedig ott nem találta, elküldött pátensünk mellé rendeljen Kegyelmetek két jó embert, akik is éjjel-nappal nyomozván, mennjenek egészen Somlyóig, vagy addig, valahol utólik. Pátensünk erejével segéttséget vévén magok mellé, meg-

348.

fogják és fogassák, és ut supra, regimentet tudósítsák. Külömben példás kárát fogja Kegyelmetek vallani, ha ugyan elabálnak.

349.

24. Septembris. Thordai Istvánnak, Somlyó vidéki Vice Ispánnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Sokan panaszkodnak, hogy a regimentekből szüntelen szöknek, és Magyarország felé, kivált a somlyai passuson takarodnak. Most legközelebb penig panaszkodik Roth Colonellus, hogy egy Szathmári István nevű hajdú a regimentből nyolcadmagával elszökvén, arra Somlyó felé akarja útját Magyarországra continuálni. Kegyelmednek azért intimálljuk, Kegyelmed inspectiója alatt levő tractusnak passusaira prospiciáltasson, úgy hogy afféle kőborlók, passus nélkül járóknak ne lehessen szabados passusok. Külömben ha azon megírt Szathmári István complicesével együtt valaholott azon tractusban tapasztaltathatik, fogattassék meg, és azon Colonellus regimente tudósíttassék felöllek, egyébiránt Kegyelmes Urunk ő Nagysága is animadvertálni fogja, ha afféle kőborlóknak szabados passusok lesznek. Etc.

350.

24. Septembris. Bagari¹²⁶ Sigmondnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága Paskó Sára nevű árva leánynak minden bonumit Kegyelmed tutelája és gondviselése alá kegyelmesen concredálta, vévén azért Kegyelmed ezen commissiónkat, azon árva leány bonumit, azokból emergálható proventusokkal együtt úgy procurállja, hogy azok el ne tékozlódjanak, hanem conserváltassanak megírt árva leány számára. Külömben Kegyelmes Urunk ő Nagysága is az olyan árváknak bonumit confiscáltatni, annál inkább distrahálni meg nem engedi, Kegyelmed azért azon bonumok tuteláját igazságoson és candide procurállja, hogy jövendőben cum contento pupilli resignálhasson mindeneket.

351.

24. Septembris. Harsányi Jánosnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága Lőrincz István nevű abrugy-bányai embernek bonumit ad ulteriorem Suae Serenitatis Principalis dispositonem Lőrincz Ferenc, Floka Sámuel, Lippai Sámuel és több véreknek kegyelmesen remittálta, ahhoz képest resolváltatott, hogy Kegyelmed is vévén ezen commissiónkat, keze alatt levő bonumit resignállja kezekhez, mindazáltal ilyen condícióval, hogy Kegyelmednek adjanak assecuratoriát arról, hogy azon jószágoknak proventusiból annuatim a Fiscusnak administrálnak fl. hung. 100, mellyet disponáltunk, hogy annak idejében Kegyelmed percipiáljon. Kegyelmed azért azon megírt véreknek sub tali assecuratione megnevezett Lőrincz Istvánnak mindennemű Kegyelmed kezénél maradott javait remittálja, mellyek tudniillik Kegyelmes Urunk ő Nagysága és Haza szükségére nem distraháltattanak. Etc. etc.

352.

24. Septembris. Küküllő két processusbeli és Torda Vármegye felső járásbéli Tiszteknek e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úrral a nagysellyki conferentián úgy concludáltunk volt, hogy amelly nemesember a táboron valami commissáriusi hivatalban continuoskodik, annak jószágira kapu és rovatolok után esendő soldosokat és pénzeket a Nemes Vármegyékre secundum portas repartiáltatott soldpénzben acceptálja a Méltóságos Generális Úr a Nemes Vármegyétől, kihez képest így értvén Kegyelmetek a dolgot, minthogy Szeredai István Atyánkfia Méltóságos Gróff Csáki László úri kedves Atyánkfia ő kegyelme ezerének continuus Commissáriussa, Kegyelmetek ő kegyelmén sem a soldost, sem a soldpénzt ne exigálja, hanem csak suspendálja.

353.

24. Septembris. Abrugybányai nemeseknek e szerént.

Praemissis praemittendis. Nemes Abrugy Várossának alázatott instantiájából értjük, hogy Kegyelmetek ott való nemességül a Város határának nagy részét bírván, úgy a stompokban is egynehányot, házokat, örökségeket tart, mindazonáltal mégis az Ország Törvénye ellen mindenféle contribútiókból, közönséges terehviselések alóll eximálni akarja Kegyelmetek magokat. Vévén Kegyelmetek ezen commissiόνkat, avagy a Város közönséges quantumi és extraordináriumi közzé igazságosson contribuálljon, avagy ad octavum ide előnkben compareálljon Medgyesre ad saniozem hujus rei discussionem, külömben ha ezen commissiόνkat posthabeállja, és avagy az Várossal edgyütt a contribútiót nem praestállja, avagy ide ad octavum nem compareál, ha mi kára, búsulása ezen dologból Kegyelmeteknek történik, magoknak tulajdonítsa. Etc. etc. etc.

354.

24. Septembris. A bölkényi praedicátornak eszerént.

Praemissis praemittendis. Amint Fő Commissárius Nagy Sigmond Atyánkfiától ő kegyelmétől informáltatunk, Udvarhely Székből Dobófalváról a múlt esztendőben nyár kezdetén egy pejszőrű gyermeklovát a maga ménességéből kifogván holmi emberek, Kegyelmedhez vitték, és ma is Kegyelmednél volna, melly is ha úgy vagyon, vévén ezen commissiόνkat, azon lovat megírt Atyánkfiának ő kegyelmének adja meg, consulálván maga hivatallja szerént való becsületinek is. Azon emberek közzül némelyeknek Kegyelmedhez relátiója is vagyon, azért nevekről benünket minél hamarébb tudósíttson. Etc.

355.

355.

24. Septembris. Zaránd vármegyei Tiszteknek e szerént.

Praemissis praemittendis. Tekéntetes Nemzetes Naláczi János kedves Atyánkfia ő kegyelme informátiójából értjük, hogy Orumigye nevű falu több atyafiakkal edgyütt controversiában vagyon. Jöllehet holmi contraria informátiókra nézve commissiókat is expediáltunk, de minthogy azon dologból gonosz consequentiák következhetnek, kihez képest ítíltük helyesebbnek lenni, hogy azon dolgot Kegyelmetek suspendállja, mind a két praetendensek via juris keressék praetensiójukat, de hogy valamellyik fél egymás ellen hostiliter potentiáruskodjék, nem rendi etc.

356.

24. Septembris. Csíki Tiszteknek e szerént.

Praemissis praemittendis. Amelly restantia búza Kegyelmetek Székiben maradott volt, melyet is a dispositió szerént már régen a magazinumban administrálni kellett volna Kegyelmeteknek, resolváltuk, hogy Kegyelmetek azon búzából Méltóságos Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfiának Kegyelmetek adjon cub. sax. 600. Vevén azért Kegyelmetek ezen commissiókat, azon 600 köből búzát megírt úri kedves Atyánkfia ő kegyelme számára administrálja, és vecturáztassa is oda, az hova ő kegyelme fogja kívánni. Külömben se cselekedjék Kegyelmetek, ha kárt és búsulást nem akar magoknak szerezni.

357.

24. Septembris. A segesvárszéki két processusbeli és nagy sinki Dézmásoknak Gróff Pekri Lőrinc Úrnak kölcsönadott 1130 köből búzáról írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Gróff Pekri Lőrinc úri kedves Atyánkfia ő kegyelme adván az hadak számára az nyáron kölcsön feles búzát, annak refúsiójára disponáltatott a nagy sinki alsó processusbeli Dézmástól cub. sax. 95, az segesvárszéki trapoldi processusból cub. sax. 490, szászkézdi processusból cub. sax. 425, Medgyes széki Dézmástól cub. sax. 120. Vévén azért Kegyelmetek ezen commissiókat, juxta repartitionem ad loca jam determinatas azon búzát rostálva administrállják, quietáltatván magokat rólla, rátiójokban acceptáltatik.

358.

27. Septembris. Harsányi János zalaknai Udvarbírónak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Committáltunk volt ennek előtte is Kegyelmednek, hogy az mint az hadak számára való vásár-

lásokban Görög Péter Görögök Bírójának [...] tra[?] specificáció szerint maradott volt restantiában hátra hung. fl. 2179,80, melyről Kegyelmed ő kegyelmét contentállja kénesevel, de amint informáltatunk Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme levelére Kegyelmed suspendálta, és megírt Görög Pétert ő kegyelmét nem contentálta. Minekokáért parancsoljuk Kegyelmednek autoritate etc., újjabban is vévén ezen commissiókat, megírt Görög Péternek ő kegyelmének adjon mindjárt hat mása kénessőt, melyről quietáltatván magát, rátiójában acceptáltatik. Nem obstálván megírt úri kedves Atyánkfia ő kegyelme Kegyelmed kezénél levő commissiója, mivel ha ő kegyelme megérkezik, okot adunk ez iránt. Annak felette az hadi szükségre is kívántatván másfél mása kénese, Kegyelmed mindjárását halladék nélkül expressus emberétől küldje ide Medgyesre.

359.

27. Szőlősi Sámuel, Tarcsei Györgynek e szerint.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes dispositiója szerint a táborokon a macellumot erigáltatnunk kelletik, Kegyelmed is egyik Commissáriusnak rendeltetett. Vevén azért Kegyelmed ezen commissiókat, minden késedelem nélkül Nagy Sellyken ott levő Commissáriátuson compareálljon, és onnan instructiót vévén, tisztii szerint szorgalmatosan fungálljon. Kegyelmednek mind fizetése megszen, mind Kegyelmedre esendő soldpénz defalcáltatik. Külömben ezen commissiókat Kegyelmed ne posthabeállja, másként tudtára legyen Kegyelmednek, kemény executió megyen házára. Etc.

360.

27. Balog Sigmond Uramnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes dispositiója szerint az macellumot a táboron erigáltatnunk kelletik, ahozképest intimálljuk Kegyelmednek autoritate etc., azon Nemes Vármegyéből Kegyelmed két becsületes, ahhoz értő, tanult, jó kemény, Commissáriusoknak való nemesembereket rendelljen, és minél hamarébb küldje ide Medgyesre, hogy itt instructiót vévén a Commissáriátustól, a táboron az macellumok mellett fungálljanak. Fizetések meglészen, és egyéb consolációval is lesznek azon becsületes személyekkel, sőt még portátim rájuk esett soldpénz fizetések is defalcáltatik. Ha penig azon két becsületes Commissáriusok refractáriuskodni fognak, Kegyelmed nevekről bennünköt tudósítván, executió megyen házokra. Kegyelmed ezen commissiókat minél hamarébb effectusban vinni el se mulassa. Etc.

361.

361.

27. Septembris. Torda Vármegye felső járásbeli Tiszteknek eszerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek levelét vettük, annak continentiaját értjük. Csudálkozunk azon, honnan vett Kegyelmetek olyan információt, hogy amelly búzabeli quantumot a Nagy Sellyken lőtt conferentián a Nemesség magára vállolt, abból juxta repartitiones portarum más Vármegyéken egy kapura 16 köből búza esett volna, holott mind Kegyelmetek Vármegyéjében, mind más Vármegyéken egy kapura búza cub. 19 repartitáltatott, melyet is juxta quantitatem portarum proportionally administrállja Kegyelmetek hova hamarabb dispositiónk szerént. Amelly felszedett soldpénz felől írt Kegyelmetek, az pro Augusto acceptáltatik, melyet is Kegyelmetek in toto minél hamarabb administráltasson az gyalog soldosoknak és azoknak Tiszteinek fizetésekre, és húspénzekre kapuszám után felvetett 8 forint és 10 pénzeket is Kegyelmetek ad loca debita administrállja.

362.

27. Septembris. Torda Vármegye alsó járásbeli Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Postamester Zoványi Kovács János információjából értjük, hogy a tavalyi fizetése juxta determinationem a Nemes Vármegyén még restantiában volna, jóllehet ennek előtte is committáltunk volt annak exolutiója felől Kegyelmeteknek, mindazonáltal mindeddig is nem exolváltatott. Minthogy pedig Kegyelmes Urunk Ő Nagysága is a Postamesterek fizetésekről iterato is kegyelmesen parancsol, vévén Kegyelmetek ezen commissiónkat, az akkori determináció szerént a megírt Postamestert excontentállja Kegyelmetek, többször ne búsítassunk érette, quietáltatván magát rólla, rátiójában acceptáltatik. Instantiáját Kegyelmeteknek acclusában elküldettük. Etc.

363.

27. Septembris. Pósházi Pálnak eszerént írtunk.

Praemissis Praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk Ő Nagysága minekünk kegyelmesen commitált, hogy a Postamestereknek és veredáriusoknak Ő Nagyságától nekünk béküldött tabelája szerént fizetéseket angariatim kiadatnók, kihez képest így értvén Kegyelmed a dolgot, vévén ezen commissiónkat, keze alatt lévő proventusból az egész Országban levő Postamesterek és veredáriusok fizetésekre, juxta determinationes in Tabella Postaria factas fizetéseket adja ki Kegyelmed az elmúlt angáriára, mely térsen in summa fl. hung. 636, id est hatszázharminchat magyar forintokat, quietáltatván magát rólla, rátiójában acceptáltatik. Etc.

28. Méltóságos Fejedelemnek e szerint irtunk.¹²⁷

Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem! Jó Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk!

Mivel Kegyelmes Urunk Nagyságodnak két rendbéli parancsolattjából is alázatossan értettük, hogy az eddig tött victuáléknak felvettetése a Státusoknak indignátiójával esett volna, értékre nem adván literatorie és praevie az imposítiókat. Noha, Kegyelmes Urunk, minden imposítiók alkalmatosságával azt elkövettük. Ennek előtte a Colosváratt tött imposítiók iránt praevie az Főtiszteket ő kegyelmeket tudósítottuk, hogy ő kegyelmek akkor az táboron lévő Nemességgel, úgy az Szász Székekkel is communicállják és vegyék opíniójokat. Melly victuálékat repartiáltunk, és a Méltóságos Generális Úrral Nagy Selyken tött conferentián és az Státusok expressusának confluxusa alkalmatosságával communicáltuk, és approbálták is. Annak előtte lött imposítiókat penig a Nemes Vármegyék, Székely és Szász Székek praesentiájokban repartiáltuk a tábori alkalmatossággal; akarván mi Nagyságod kegyelmes instructiójához minden dolgokat alkalmaztatni. Ha mi particuláris dispositiókrul pro rerum et temporum exigentiis ad interim az hadi operációkra nézve provideáltunk, azzal az Haza közönséges jóvának és az hadi operációknak rendessebb promótiójának consulálni kívántunk, az hadak excursiójának /melly most is megtörténik/ alkalmatosságot szolgáltatni praecaveálván.

Mostan penig kelletvén szükségesképpen az hadak subsistentiájára téli quantumok, úgymint: széna és zab imposítiók iránt mature provideálnunk, Nagyságod kegyelmes parancsolattja szerint az Nemes Vármegyéknek, Székely és Szász Székeknek literatorie és praevie megírtuk, hogy a mostani imposítiók iránt két becsületes attyokfia által opíniójokat ide Medgyesre ad 10. affuturum mensis Octobris adják bé és ammaturállják, hogy így az hybernale victuálékat repartiálhassuk az Országra proportionaliter, és a szerint a Commissáriátus is tehessen jó idején szükséges dispositiókat.

Az mi a macellum dolgát illeti: noha Kegyelmes Urunk, Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr intimátiója is azt tartván, Nagyságodnak alázatossan azt írtuk vala, hogy az milítiának az Nemes Ország az húst, fontját cum 2 pénzül adminisztrállja, magok tartván magoknak az regimentek mészárszékeket. Mivel azt praetendállja a milítia, hogy mostan is Nagyságod nem rhénens, hanem magyar forintokkal adattja ki fizetéseket, a mint ezen materiáról Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr Nagyságodnak bővebb informátiót tehet.

Méltóságos Generális Orosz Pál Úrral, és több hadi Tisztek ő kegyelmek praesentiájokban lévén tegnap a táboron conferentiánk, a Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úrral tött conclusumunk szerint az milítiát az hűspénznek leválásá-

364.

val pro Octobri kénáltuk; de az milítia az húspénznek megadat-
tatása mellett a mészárszékeknek erigáltatását is kívánnja az
Országtul, mellyet is effectuálni Nagyságod kegyelmes resolú-
tiója szerént el nem mulattjuk. Noha, Kegyelmes Urunk, meg-
valljuk, hogy ha a húspénzt beadván a milítiának /a minthogy
pénzül is vetettük volt fel az Országra/, fundussunk nincsen,
hogy marhát vegyünk /a minthogy úgy is kell lenni//; ha Nagy-
ságod méltóztatnék kegyelmességét mutatni, hogy adna Nagyságod
bár csak 10.000 forintot kölcsön, hogy azon marhát vehetnénk,
tudjuk, az Ország nagy alázatossan venné Nagyságod kegyelmes-
ségét s refundálná is. Ha pedig Nagyságod méltóztatik supplé-
álni a milítiának az rhénens forintokat praetensiójok szerént,
az húspénz¹²⁸, mellyet az Ország erogál, Nagyságod Cassájában
maradna. Melly dologról is Nagyságod kegyelmes resolútióját
alázatossan várjuk.

Akarók azt is Nagyságodnak alázatossan jelenteni, eddig
szabad volt az marhát mind Lengyel, mind Török Ország felé a
kereskedő rendeknek fölszedvén, ez Országból kihajtani, lát-
ván pedig, hogy a kereskedő rendek igen szedik s takarították
a harmokat, az iránt is mitevők legyünk, megtiltsuk-e, hogy
az Országból ki ne hajtsák, hogy annál is inkább az Ország az
milítiának sufficiálhasson, ez iránt is Nagyságod kegyelmes
paroncsolattját alázatossan elvárjuk. Továbbra Nagyságodat
Isten kegyelmes oltalmába ajánlván, maradunk Nagyságodnak, jó
Kegyelmes Urunknak, Fejedelmünknek igaz hívei, alázatos szol-
gái

Medgyes, 28. Septembris Anno 1705.

az Nagyságod Erdélyi Consíliuma.

365.

28. Septembris. A Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon U-
ramnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Akarók az Méltóságos Generális
Úrnak jelenteni, a mint a Státusokkal megalkudtunk, hogy a hú-
sért pénzt adjunk a milítiának á prima Octobris, és magok
tartsanak mészárszéket. Látván most, hogy közelít a terminus,
Generális Orosz Pál Uramnak proponáltuk, hogy az pénzt levál-
tassa, és a mészárszéket continuáltassa a Méltóságos Generális
Úrral lött conclusum szerént. Kire ő kegyelme maga fejétől nem
adván választ, úgy resolvált, hogy másnap reggel a Tiszteket
összevegyűjti. Öszve is gyűjtven ő kegyelme, mi is praesensek
lévén, az Tisztek semmiképpen arra nem akarnak menni, hogy ma-
gok tartsák a mészárszéket, hanem aszt kívánnják, hogy az hús
árrát adjuk meg, és mi exigáljunk mészárszéket nékiek, avagy
mint eddig, continuáljuk. Kire nézve pro Octobri kényszerít-
tettünk arra condescendálni, míg újabb tudósításunk jó a Méltó-
ságos Generális Úrtól, hogy avagy ingyen adunk húst a milí-
tiának pro Octobri, avagy a húspénzt megadván, mészárszéket e-

riqálunk. Kérjük a Méltóságos Generális Urat, minket praevie tudósítson, ha még késik bėjövetelével, sőt Kegyelmes Urunk előtt is munkálódja azon dolgot az conclusum szerint effectuál-tatni.

Azonban a téli quantumoknak felvettetésére a mint azelőtt is, úgy most is minden Vármegyékre és Székekre kiírtunk, hogy két-két becsületes emberek jőjjenek bé, hogy azok előtt vet-hessük fel; ezen dologról írtunk Kegyelmes Urunknak ő Nagysá-gának, és relegáltunk a Méltóságos Generális Űrra, hogy min-denekről bővebben tehet informátiót.

Akarók aszt is az Méltóságos Generális Űrnek értésére ad-ni, az determinátió szerint a székely milítia menstruatim és alternatim változván, jövő és menő úttjokban az Országnak igen nagy károkat tésznek. Tessék a Méltóságos Generális Űrnek ez iránt is a szegény Ország megmaradásának consolálni, és a Ne-mes Székely Natióknak ilyen, az Haza romlásával levő változá-sit orvosolni.

Továbbra is akarók a Méltóságos Generális Urat ilyen dologról is requirálni, ha a Méltóságos Fejedelem előtt inter-cedálna a Méltóságos Generális Űr, hogy ő Nagysága a lovas és gyalog soldos regimentek Tiszteinek ex Cassa Suae Serenitatis Principalis méltóztatnék fizetéseket kiadatni az Hazának nagy könnyebbségére, tudjuk, hogy e szegény Ország is a Méltóságos Generális Űrtől igen kedvessen venné, és meg is hálálná. Etc.

366.

28. Septembris. Medgyesről Generális Orosz Pál Űrnek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága szolgálattját mindenkben effectuálni akarván, a conclusum szerint a milítiának húspénzét pro Octobri nagy bajjal con-geráltuk, és a mészárszékeket is erigáltatni ammaturálljuk. Kegyelmedet kérjük, cum respectu tégyen a regimentekben levő quártélymesterek iránt olly dispositiót, hogy ide Medgyesre jőjjenek, és a húspénzt a regimentek számára /azon modalitás-sal, mellyel Kegyelmes Urunk ő Nagysága Bellicus Commissári-ussa és fizetőmestere az hadakat exolvállja/, a pénzt leváll-ják. Azonban a mészárszékek erectiójában és annak illendő continuátiójában Kegyelmed assistentiával lenni az Országnak ne neheztelljen.

Kérjük azon is a Méltóságos Generálist, a melly szekere-ket extraordinarie Kapitány Pongrácz György ő kegyelme Hunyad Vármegyéből és Szász Város Székből elhajatott /minthogy ő kegyelme regimentének Belső Szolnok Vármegyéből per Commissa-riatum a szekerek iránt lőtt assignátiója/, azokat hajtassa fel, és az mostani extraordinária szekereket remitállja ő ke-gyelme, Kegyelmed ez iránt is committáltatni ne sajnálljon, másként az Ország is elpusztulna. Külömben is azon szekerek

366.

Generális András István Urammal levő corpus mellé kívántatnak és disponáltattak is.

Az mint Kegyelmed is jól tudja, hogy az hyemális holnapok prima Novembris kezdődnek, ahoz képest látván ez Hazában is a victuáléknak szűk voltát, Kegyelmedet kérjük cum respectu ne kívánnjon Kegyelmed vagy az milítia bár csak pro Octobri szénát és zabot, mivel 10. affuturi mensis leszen a Nemes Státusoknak confluxussok; akkor leszen a hybernáléknak is repartitíójok, és míglen az administrátiók beérkeznek, addig az holnap is effluál. Külömben is attól tartunk, ha illy hamar kezdi a milítia a szénát és zabot consumálni, mikor a télen inkább kívántatnék, az Ország akkor fogy ki belőlle. De reliquo etc.

367.

28. Septembris, ibidem. Gróff Csáki István Űrnak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal elvettük. Az szekerek [et], mellyeket extraordinarie azon gyalog milítia a Nemes Vármegyétől elhajtott, azt vissza botsáttattjuk, jól lehet mi examináltuk azon regiment Főtiszteit az ollyan elhajtott szekerek végett, de ők tagadják, hanem Kegyelmed a Nemes Vármegyével juxta repartitionem factam azon gyalog soldosoknak kívántató szekereket és húspénzeket is adminisztráltassa Kegyelmed, másként a dispositiók szerént foggyatkozás lenne a dolgokban. Mint hogy Méltóságos Generális Orosz Pál Űr mellé Egri Mihály Atyánkfia Commissáriusnak már applicáltatott, a másik Commissáriusra szükség most nintsen.

368.

28. Septembris. Kolosvári Fő Hadnagynak.

Praemissis praemittendis. Amint értjük, Kegyelmed maga pénzével vásárlott bort a Méltóságos Generális Asszony számára. Mint hogy annak refúsiójára most dispositiót nem tétethetünk, mind azon által Kegyelmed expensáit refundáltattjuk, csak hogy továbbra is a Méltóságos Generálisné Asszony udvarára illendő provisióval legyen, és ha bizonyos executió iránt Kegyelmedet Vajda János Atyánkfia requirálni fogja, assistentiával légyen Kegyelmed ökegyelmének, az Városnak eddig való expensáiról is leszen consolátiója.

369.

28. Septembris. Vajda Jánosnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét elvettük, continentiaját értjük, a Méltóságos Generálisné Asszony intertentiójára pro sequentibus mensibus három hordó borok iránt Luczai János Atyánkfiának committáltattunk. Egyéb victuálék adminisztrátiója iránt, minthogy még a minap disponáltunk volt, a sze-

372.

rént juxta assignationes Kegyelmednek, ha azon victuálékot nem administrállják, irtunk Kolosvári Fő Hadnagy Atyánkfiának, hogy executórokat adjon Kegyelmed keze alá, és az honnan nem administrálnak az assignátiók szerint, executórokat küldjön Kegyelmed az olyan Fiscális Tisztekre. Újjólag a gyalai¹²⁹ Udvarbírónak victuálék és tűzifa szállíttatása felől keményen committáltunk, pénz iránt pedig Doboka Vármegye alsó járására de fl. hung. 215¹⁹ assignáltunk, annak is administrátióját Kegyelmed admaturállja és tékozlás nélkül költse.

370.

28. Septembris. Doboka Vármegye alsó járásbeli Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Mint hogy a Méltóságos Generálisné Asszony colosvári intertentiójára feles költség kívántatik, vévén Kegyelmetek ezen commissiónkat, mint hogy a Kegyelmetek processussában az Commissáriátussal tött computus szerint restáll még fl. hung. 215¹⁹, ezen assignátiókra azon restantiát Kegyelmetek minél hamaréb administrállja Vajda János Atyánkfia keze alá sine defectu. Másként ha a Méltóságos Generálisné Asszony intertentiója iránt kívántató provisió azon Kegyelmetek által administrálandó pénznek neglectussa miá fogyatkozást szenved, számot ad rolla Kegyelmetek. Quietáltatván magát a Nemes Vármegye, de administratis rátiójában acceptáltatik.

371.

28. Septembris. Az gyalai¹³⁰ Udvarbírónak e szerint.

Praemissis praemittendis. Jóllehet annak előtte is committáltunk volt Kegyelmednek, hogy a Méltóságos Generálisné Asszony asztala és konyhája számára elegendő victuálékot és fát is sine defectu administrálljon Colosvárra, de amint informáltatunk, Kegyelmed azt mondotta, Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme híre és dispositiója nélkül semmit sem ad. Így levén azért a dolog, Kegyelmed ezen fen megírt naturálékot és egyéb necessáriumokat a Méltóságos Generálisné Asszony számára Kolosvárra administrállja. Külömben tudtára legyen Kegyelmednek, a vasat a Kegyelmed lábára üttettjük, és megtanítottjuk Kegyelmedet, hogy másszor commissiónkat nem contemnállja, hanem juxta assignationes effectuállja. Etc.

372.

28. Septembris. Luczai Jánosnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Mivel hogy a Méltóságos Generálisné Asszony intertentiójára sem a fiscalitásokból, sem másunnan a bor iránt dispositiót annak szűk volta miatt nem tehettünk, azomban a táboron az idegen korcsomákat is meg nem

372.

tilthattjuk, jöllehet Generális Uramat is requiráltuk kéttcer is felőlle. Ennek felette immár a táboron az újbor korcsomái is folly[nak], félünk attól, ha az Méltóságqs Fejedelem borai el nem kelhetnek. Kegyelmed azért vévén ezen commissiónkat, ha az szükség úgy hozza, adjon Kegyelmed azon szükségre három hordó borokat a Méltóságos Fejedelem Kegyelmed keze alatt levő boraiból, quietáltatván magát rolla, rátiójában accep-táltatik. Etc.

373.

28. A Vármegyékre, Székelly és Szász Székekre írtunk eszerént.

Praemissis praemittendis. Akarók Kegyelmeteknek értésére adni: a milítiának téli subsistentiájára abrak és széna iránt praemature akarván dispositiót tétetnünk, mint hogy penig eddig is hallottunk olly panasszokat, mint ha csak magunk fejétől vetnénk quantumokat az Országra, noha mi úgy tudjuk, mindenkor megjelentettük volt Kegyelmeteknek. Azért Kegyelmetek így értvén az dolgot, ad 10. affuturi mensis Octobris két becsületes Atyánkfia által opíniójokat küldje be ide Medgyesre, hogy a felvetendő quantumot edjező akaratból repartiálván, tehessünk ollyan rendes dispositiókat, hogy mind az Haza megmaradhasson, mind a milítia meg ne fogyatkozzék, és egyéb difficultásokat is rendben vehessünk, mi is ne okoztassunk. Kegyelmetek azért nem úgy, mint eddig, hanem ad praefixum terminum compareálljon, mivel az idő most is elkezdődött. Azomban az hűspénznek administrátióját Kegyelmetek admaturállja, másként az Országnak annak késedelmes administrátiója mind nagy károkat és a milítiának nagy defectust causál. Etc.

374.

29. Septembris. Medgyesről Hunyad Vármegyére e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Vajda Hunyad miről supplicálljon, includált supplicátiójokból megláthattja Kegyelmetek. Mint hogy pedig justum unicuique suum tribuere, producált privilegiumok mellé protectionálissunkat nem denegálhattuk, azért vévén Kegyelmetek is ezen commissiónkot, á modo imposterum privilegiumokban azon városiakot tartson [így!] meg, és másokkal is tartasson meg, contribútiókra és egyéb terehviselésekre ne erőltesse az egy soldpénzen kívül, mivel eleitül fogván privilegiumok szerént afféléktül immunitáltattanak, és affélékre nem kényszerítettethetnek. Etc.

375.

29. Septembris. Küküllő Vármegye felső s alsó processussára e szerint.

Praemissis praemittendis. A mint Inspector Czofalvi István Atyánkfia által informáltatunk, Kegyelmetek az tavallyi széna restantiát most hajtja fel. Annakokáért Kegyelmetek vévén ezen commissiónkat, azon restentiának felhajtásatul supersedeálljon, és ad ulteriozem usque dispositionem annak hagyjon békét. Etc.

376.

29. Septembris. A vajda hunyadiaknak privilegiumira attunk ilyen protectiót:

Praemissis praemittendis. Vajda Hunyad Várossa lakosi expressus Attyokffiai által boldog emlékezetű Királyok és Fejedelmektől nékiek conferáltatott privilegiális leveleket producálván mi előttünk, instáltanak, hogy azoknak tenora szerint való privilegiumokban, szabadságokban megtartanók, és minden terehviseléstől, úgy mint postalovak, szekerek és contribútióktul immunitálván, protectiónk alá vennők. Minthogy pedig elnyomatott szegény Nemzetünk mostani fegyverkezésében fő és kiváltképpen való első célul aszt tötte fel, hogy az idegen nemzetűl cassáltatott és egészen violáltatott s opprimáltatott privilegiumát, szabadságát meghozhassa s helyre állattathassa, ahoképest megtekéntvén mi is megírt városiak expressus Attyokffiai által tött információjokból privilegiumok ellen való aggraváltatásokat, méltónak ítéltük Kegyelmes Urunk ő Nagyságátul kegyelmessen nekünk adott autoritativa protectiónk alá vennünk. Annakokáért paroncsolljuk minden fenn megírt rendbelieknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, megírt városbéli lakosokat ismervén privilegiumok szerint való protectiónk alá vötteknek lenni, postaló, szekér és egyéb contribúcióknak suportálására coactorie adigálni, annál inkább extraordináriumokkal aggraválni és ugyanazon helybéli kereskedő rendeknek marhájokat harmincadolni, vámolni senki ne merészellje, aszt tartván eleitől fogván practizált Hazánk törvényre is. Secus etc.

377.

30. Septembris. Boer Tamásnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Szent ágotai lakosok alázatos instantiájokból értjük: Kegyelmed holmi azon falubeli szegény embereket, micsoda haszontalan praetextusokra, bizonyos katonáknak egymás között levő praetensiójokért megfogatott, és már régtől fogva árestombban tartattja. Így levén azért a dolog, initmálljuk Kegyelmednek, azon megfogatott szegény embe-

377.

reket minden egyetmással együtt bocsássa, bocsáttassa el, meg ne satcoltassa törvény kívül, ha valakiknek mi praetensiója irántok, vagyon törvény s igazság. Másként mi Generális Urat is ezen dologról requirálljuk, Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes decretuma is azt tartván, hogy az szegénységet in omnibus justis et licitis manuteneálljuk. Quem sic facturus etc.

378.

30. Ecsedi András és Posoni Andráséknak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Rendeltetvén Roth Colonellus ezere mellé Kegyelmed Commissáriusnak, azért vévén Kegyelmed ezen commissionkot, minden dolgait félre tegye, és jőjjön be ide Medgyesre mindgyárast, hogy itten instructió adatván Kegyelmed eleiben, a szerént állhasson a megírt ezer mellé. Külömben ha mi fogyatkozás esik Kegyelmed késedelmezése miatt, tudtára légyen Kegyelmednek, Kegyelmed ad minden fogyatkozásokrul számot. etc.

379.

30. Colosvári Tiszteknek e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Tekéntetes Nagyságos Josika Gábor úri kedves Atyámfia ő kegyelme panaszából értjük, hogy az ő kegyelme colosvári szállását Vice Ispán Sombor László Atyámfia erőszakossan felnyittatván, el is foglalta. Mint hogy pedig azon szállást megírt úri kedves Atyámfiaának ő kegyelmének az Nemes Város Tisztei assignálták, tartjuk közönséges megbántódásunknak azon háznak elfoglaltatását. Kihez képest paroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa, azon szállást megírt úri kedves Atyámfia ő kegyelme számára ismét visszafogaltassa, mivel feles edgyetmási és levelei is voltanak ő kegyelmének azon szálláson. Külömben is a mint reményljük, rövid időn Consiliumul Colosváratt kelletik resideálnunk, másként is ha meg nem orvosollja ezen dolgot Kegyelmetek, mi orvoságát keressük. Etc.

380.

30. Decsei László Uramnak a brassai harmincadosnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága számára feles borok kívántatnak, ahhoz képest akarván Havasalföldéből borokat szállíttatni; vevén ezen commissionkat Kegyelmed, vagy maga, vagy bizonyos oda küldendő emberei által expiscállja bizonyossan, az újbórnak vedrét mint adják, és az lennek, kendernek is másáját, mivel ezüstpénz iránt .

deffectus lévén, más alkalmatossabb fundust nem látunk, mint ha feles lent és kender congerálunk, és borokért translocálljuk. Kegyelmed azért bennünket ezen dolgok iránt sietve informálljon. Acclusában Generális Crosz Pál Úr passussát is Kegyelmednek elküldöttük.

P.S. Az len és kendernek /amint elveszik/ árrát szakassza, az borokért alkattassa meg Kegyelmed, és magának szükség Kegyelmednek bémenni, minél hamarébb és praevie minket informálljon.

381.

30. Eörményesi és katonai Udvarbíráknak e szerint írtunk 100 font viasz adminisztrációjáról.

Praemissis praemittendis. Vévén Kegyelmetek ezen commissiókat, az Méltóságos Generális Asszony asztala szükségére kívántató gyertyákra adjon Kegyelmetek keze alatt lévő viasz-béli proventusból viasszat libr. 100, és adminisztrálja Vajda János Atyánkfia kezéhez. Quietáltatván magát rolla, rátiójában acceptáltatik.

382.

30. Fogaraszöldi Tiszteknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Inspector Veres Ferenc Atyánkfia információjából értjük, hogy a Kegyelmetek Districtussában levő falukban az boerok és papok Kegyelmes Urunk ő Nagysága jobbágyinak szántóföldökből sokat elzállagosítván, azokon levő fructusból dézmát nem adtak, hanem in praejudicium et damnum Fisci dézmálatlan behordottak. Annakokáért paroncsolljuk Kegyelmeteknek autoritate etc. etc., ha megírt Inspector Attyánkfia requisítiójára az olyan földekről percipiált fructusból a dézmát ki nem adják az olyan emberek, adjon segítséget, s legyen assistentiával megírt Inspector Attyánkfiának, hogy a Fiscust concernáló dézmát percipiálhassa, mivel az táborozás nem privilegiálta arra, hogy in praejudicium alicujus possessoris az olyan földekről dézmát ne adjanak.

383.

Die 30. Az Méltóságos Fejedelemnek írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Kötelességünk szerint akarók Nagyságodnak értésére adni: az regnicoláknak, úgy az milítiának is panaszokból értettük, hogy az aprópénz szűk volta miatt ez Hazának nagy fogyatkozása vagyon. Kihez képest ha Nagyságodnak is kegyelmesen tetszenék, lévén Colosváratt olly mesteremberek, akik az pénzbeli cusoriát erigálnák, méltóztassék Nagyságod az apró rézpóltura-verést ez Hazában is kegyelmesen megengedni és azon szükségre bár csak három szekér rezet kegyelmesen conferálni; azonban ami kevés ezüstbeli pro-

383.

ventus a rhadnai bányáról redundál, azt is az ezüstpolturának verettetésére kegyelmesen transferálni. Úgy tudjuk, Aranyváltó Fő Inspector Grabarics Jacob ő kegyelme is ezen dologról Nagyságodot alázatosan informálni fogja. Mint hogy pedig úgy láttuk, az örmények, görögök és egyéb idegen kereskedő rendek idegen országokra az ezüstpénzt és clenódiumokat szedik és kitakarítottják, és annyira, már ezüstpénzt alig találhattunk, ez iránt is micsoda remediumokkal álljunk, Nagyságod kegyelmes resolútióját allázatosan elvárjuk. Továbbra Isten kegyelmes oltalmában ajánljuk Nagyságod életét, és maradunk etc.

384.

Eodem. Colosvári Fő Hadnagynak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Mint hogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes dispositiójából az tábori macellumokat erigáltatnunk kellek, azon alkalmatosságra az marhák vásárlás-s[ár]a tölsérek¹³¹ is kevántatnak. Vévén azért Kegyelmetek ezen commissiókat, maga Várossából rendeljen két arra való tanult böcsülletes embereket, az kiket is kemény hittel megeskettvén, ide Medgyesre küldjön, és itt per Commissariatum vévén instructiót, az szerént tiszteket követhessék.

385.

Sub eodem dato. Grabanicz [így!] Uramnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal elvöttük, continentiaját megértettük. Mind az cuseria felállítottása alkalmatosságával és apró poltura verettése, mind bizonyos rézbeli fundusnak kegyelmes consolatioja felől Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának allázatosan írtunk, Kegyelmed is ő Nagyságát genuine ezen szükséges dologról informállja /a mint ő Nagyságának szolló levelünkben mi is megírtuk/, hogy Kegyelmed is informátiót téssen ő Nagysága előtt. Továbbra is ezen dolognak promótióját allaborállja Kegyelmed. Etc.

386.

Sub dato eodem. Colosvári Nemes Tanácsnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek levelét illendő respectussal elvöttük, continentiaját megértettük, a mint hogy az apró pénzbeli fundusnak kegyelmes collatioja felől ő Nagyságának allázatosan írtunk, és arról is, hogy ezen dologról Arany Váltó Fő Inspector Grabarics Uram ő kegyelme bővebb informátiót téssen Kegyelmes Urunk ő Nagysága előtt. Az ezüstpénznek az Országból való kitakarításának remediuma felől is ő Nagyságát allázatosan requiráljuk. Kegyelmetek mind eddig, úgy továbbra is az Méltóságos Generálisné Asszony udvara iránt

légyen illendő provisióval, és azon szükségre kívántató ne-cessáriumoknak administrációjában légyenek illendő assistentiával. Az Városson publicáltassa Kegyelmetek, senki is idegen kereskedő rendeknek lucrumért az ezüstpénzt ne elocállja, sub amissione bonorum, és az kalamár marhát két árron ne adja, másként az ilyeneknek kalamár marhái /comperta rei veritate/ in sequestum confiscáltassanak, és hirrre adván nekünk Kegyelmetek, az olyanok ellen kemény animadversioval lészünk. Etc.

387.

Sub dato eodem. Rigo András Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét elvöttük, a mint hogy még ennek előtte is Vajda János Attyánkfiának is megírtuk volt, hogy az Méltóságos Generálisné Asszony konyhája iránt fa és asztala szükségére kívántató victuáléknak, ne-cessáriumoknak administrációjá felől keményen commissionali-ter disponáltunk az gyalai¹³², boncidai és más Udvarbíráknak is, úgy gyertyának való viasz felől is az katonai és örménye-si Udvarbíróknak. Kegyelmed azért az requisitumok szerint pe-nes assignationes azon Udvarbírókat¹³³ Colosvári Fő Hadnagy Attyánkfiától ő kegyelmétől kérendő executórokkal is riaszsza meg, az fiscális proventusokból az Méltóságos Generálisné Asszony konyhája iránt az disponált victuáléknak administ-rációját ammatuállják. Pénz iránt is Doboca alsó processusára de florenis hung. 215 és egynehány pénzről tettünk disposí-tiót, annak administrációját urgeállja. Továbbra is az Méltó-ságos Asszony asztaláról illendő provisióval légyen Kegyelmed. Etc.

OCTOBER

388.

Mediae, sub dato 1ma Octobris. Fogarasi Capitány Boer Tamás
Úrnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Inspector Veres Ferenc Attyánk-fia minemű difficultássokat adott be, acclusumban Kegyelmed-nek elküldöttük. Annak okáért vévén Kegyelmed ezen commission-
kat, azon diffucultásokat és azokra tött resolútiókat megol-vasván, orvosollja meg, hogy többé azok iránt ne búsíttassunk, különben a Generalátust informáljuk mindazok iránt. Azomban mint hogy azon projectumok közé olyan punctumok is vadnak, a mellyek Kegyelmed nem concernállják, hogy azok is effectum-ban vétetődhessenek, Inspector Attyánkfiának post lectionem earundem adja kezében. Etc.

1ma Octobris. Méltóságos Generális Orosz Pál Úrnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal elvöttük. Az mint ennek előtte is megírtunk [így!] volt Kegyelmednek, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes parancsolattja szerint az mészárszékeket erigálljuk. Az mint hogy csak az Nemes Regimentek Quartely Mesteri jöjenek be, az pénzt a milítiának administráljuk. Bizonyos dolog, egyik az aprópénzbeli defectus moveált bennünket, hogy az Méltóságos Gróff Forgács Simon Úrral lött conclusum szerint a macellumnak erectióját örömet az Nemes Regimenteknek concedáltuk volna, de ha már ennyire condescendált a dolog, hogy mi tartsunk macellumokat, mint hogy nekünk is aprópénzbeli fundusunk nincsen, tessék Kegyelmednek az milítia között olly dispositiót annak idejében tétetni, hogy három-négy katona öszveálljon, és az húst úgy vásárolja, másként nagy confúsió következne a macellumok continuátiójában. Kegyelmes Urunk Ő Nagyságának is aprópénzbeli fundus felől alázatossan írtunk. Akarók aszt is a Méltóságos Generálisnak értésére adni, minden felől jó előnkben az szegénység panassza, hogy az milítia az szegénységnek búzáját, zabját és egyéb gabonáit, sőt az szölleit is tékozollja, praedálja, sőt némely szőlőpásztorokat is meg is vagdaltanak, ez iránt is kérjük Kegyelmedet, tégyen ollyan dispositiót a milítia között, hogy az Ország telljességgel való elpusztulásával a milítia az szegénységet ne pusztítsa, vesztegesse. Etc.

Sub eodem dato. Marus vásárhelyi Bírónak assessorival együtt írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Nagy Szabó Ferenc alázatos informátiójából értjük, hogy Kegyelmetek bizonyos törvénybeli processussát az Bíró Székiről az Tanács eleiben transmittálni nem akarja, hollott azt mind az közönséges igasság, mind Haza törvénye kívánja. Így lévén azért az dolog, azon causát avagy az Tanács eleiben sanioris revisionis et discussionis gratia transmittálja, avagy az megírt exponenst ne háborgassa, mivel Kegyelmes Urunk Ő Nagysága is az revolútió előtt történyt dolgoknak, causáknak törvényes processussit ad ulteriorem Suae Serenitatis Principalis dispositionem suspendálta, kire nézve azon causát Kegyelmetek avagy transmittállja ott lévő Nemes Tanács eleiben, avagy az egész causát pro hic et nunc suspendálja. Külömben ha mi törvénytelenséget követni fog Kegyelmetek, számot ad rolla jövődőben. Etc.

391.

Sub eodem dato. Inspector Sándor János Uramnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága porombaki házait kelletvén szükségesképen reparáltatnunk, vévén Kegyelmed ezen commissiónkat, mind azon házok épületire, mind ezen includált vasbeli munkáknak, requisitumoknak reparációjára adjon Kegyelmed vassat az specificáció szerént. Az malomhoz kívántató eszközöket is kikovácsoltatván, úgy ekéhez való vassokot is, quietáltatván /és ezen instrumentumokat megmásoltatván, administrállja az porombaki Udvarbíró kezéhez/, rátiójában acceptáltatik. Etc.

392.

Sub eodem dato. Szász sebessieknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Bizonyos számú Kapitány Ecsedi János Ő kegyelme regimentbeli hajdúk mennek Kegyelmetek Városában nro. 30 puská[j]oknak¹³⁴ csináltatására. Vévén azért Kegyelmetek ezen commissiónkat, azon puskákat, ha mi fogyatkozások vagyon, csináltassa meg Kegyelmetek, quietáltatván magát rolla, lészen dispositió felőle. Etc.

393.

1ma Octobris. Désfalvi Földesi Gergely és Bánffi Mihályéknak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltattunk, hogy Kegyelmetek néhai Tekintetes Nemzetes Sárosi János Úrnak hajadon leányának bizonyos szántóföldeit /micsoda praetextusra nézve/ el akarja foglalni. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiónkat, azon földeket, ha elfoglalta, remittálja, ha pedig nem, cessálljon meg Kegyelmetek és a mi praetensiója az kis Asszony ellen vagyon, Kegyelmetek via juris procedálljon. Külömben hogy Kegyelmetek potentiát és törvényteleniséget kövessen, azt semmiképpen meg nem engedjük. Etc.

394.

2da Octobris. Szász régeni Polgár Mester és az mellette levő Tiszteknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Gräser András nevű szászrégeni szaponyos legénynek allázatos instantiájából értjük, hogy Kegyelmetek /micsoda praetextusokra nézve/ a szabad sokadalom alkalmatosságával szaponnyát elvötte, jollehet az Besztercei Tanács is annak restitutiója felől committált volt Kegyelmeteknek. Mint hogy pedig az potentiát az Haza törvénye tiltja, meg sem engedtettk. Vévén Kegyelmetek ezen commissiónkat, az megírt szapannys legénynek szaponnyát restituállja, avagy

394.

az árrát refundálja Kegyelmetek. Kinek mi praetensiója vagyon ellene, törvénnel prosequálja, különben az törvénytelenységért, ha mi búsulás következik Kegyelmetekre, magának tulajdonítsa. Etc.

395.

Die 2. Octobris. Az Postamesterek dolga iránt ez szerint írtunk az Tiszteknek.

Praemissis praemittendis. Generosis Egregiis et Nobilibus Suppremis Judlium, Vice Comiti Judliumque Juratis Assessoribus ac Notario Inclyti Comitatum Tordensis, Colosiensis, Dobocensis Nobis benevolis. Salutem et benevolentiam nostram commendationem. Mint hogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága is az Postamesterek és az postáknak pénz- és búzabéli fizetéseknek exolútiója felől nekünk kegyelmessen parancsolt, kire nézve vévén Kegyelmetek ezen comissionkat, az kocsárdi és tordai Postamestereknek, az Torda vármegyei, az colosvári és Doboka Vármegyében levő Postamestereknek, azon Vármegyékben levő Vicetisztektől menstruatim búzát metr. 10 singillatim, adja ki Kegyelmetek. Becsületes emberektől vévén de administratis testimonálist, az Nemes Vármegyék quantumában és Kegyelmetek rátiójában /quietantiát is vévén rolla Kegyelmetek/ acceptál-tatik. Quos sic facturos benevalere disederamus.
Medgyes, Die 2. Octobris Anno 1705.

396.

Die 3. Octobris. Az nagy enyedi Tanácsnak írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Miről suplicálljon ezen sup-licáns, accludált instantiájából Kegyelmetek megértheti. Így lévén a dolog, contractusok ha nem extál, a Nemes Tanács azon creditort az rézpénzzel megkínálván, ha még is nem levállja, az pénzt confiscállják, és az quaeruláns felet contentálják.

397.

Die 3. Octobris. Generális András István Úrnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Mint hogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes dispositiójából az itt fennlévő táborokon macellumokat erigáltattjuk, de mint hogy Kegyelmed keze alatt lévő corpus számára felvetett pénzbeli quantumok adminisztrá-tiója késik, írtunk Macskási János Attyánkfiának, hogy pro Octobri mészárosokat rendelvén az táborra, a húst mása avagy font számra erogállják a milítiának, a bőreit a marháknek Or-szág számára reserválván. Kegyelmedet azért kérjük cum res-pectu, így értvén a dolgot, tégyen olyan dispositiót az ha-dak között is, hogy a marhák bőreit distraháltatni ne kívánn-ják, á prima Novembris penig azon corpus számára is az hűspénz adminisztráltatik, és az hús a milítiától az mészárszékekben

pénzen vásároltassék az után. Hogy ha penig á lma Novembris a milítiának húspénz kiadattatván, maga tartana az milítia mészárszéket magának, aszt is nem ellenzenők. De reliquo etc.

398.

Die 3. Octobris. Bánffi László és Suki Mihály Uraiméknak e szerint.

Praemissis praemittendis. Mint hogy az Méltóságos Generalátushoz applicáltatott volt ennekelőtte is, kihez képeest dolgait jó dispositióval hagyván, ide az Méltóságos Generalátus mellé a táborra siessen és ott continuuskodjék Kegyelmetek, mivel eddig is Kegyelmetek absentiája miatt az Méltóságos Generalátus fogyatkozással volt. Kegyelmetek több commissiónkat ne is várja, hanem ezent is effectuállja. De reliquo etc.

399.

Die 3. Octobris. Macskási János Uramnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét vettük, ami a Székely Nátio intertentióját illeti, noha a Nemes Székely Nátiónak intertentiójával nem tartozunk, mivel magok compromittálták magokat, hogy magok interteneállják magokat, de látván az oda alá való necessitást, Kegyelmed adasson nekik kenyeret ilyen modalitással, hogy minden székbeli Tisztektől vegyen Kegyelmed pecsét alatt recognítiót, mennyit administral nekik, hússal penig nekik ingyen sem tartozunk. De mivel másfént nem talál húst, Kegyelmed rendeltessen mészárosokat, az kik vágjanak nekik húst, és pénzen adják nekik, a pénszt penig és a bőroket conservállja Ország szükségére, ha penig találkoznak olyan mészárosok, az kik magok marháját nyúznák kereskedésre, engedje oda Kegyelmed. Mivel pedig már ide fel Kegyelmes Urunk parancsolattja szerént mészárszékeket felállít [an]unk kell, ha ugyan oda alá pro Octobri pénz nem mehet be, Kegyelmed azon marhák mellé állítson olyan mészárosokat, akik vagy mása számra vagy font számra adják ki az milítiának, a bőroket conserválván Ország szükségére, az pénzt bevívén penig Hunyad Vármegyéből és Szászváros Székből, azon a pénzen rendeltetvén a Vármegyétől két becsöletes ember, az kik is hittel legyenek kötelesek, vegyenek vágóbarmot, az hol jutalmasabban találnak, úgy hogy prima Novembris álléttassa fel a mészárszékeket Kegyelmed, bizonyos commissáriusok [at] rendelvén melléje, azomban annyira való mészárosokat Hunyad és Zaránd Vármegyékből, az kik pénzért adják az húst az milítiának, azoknak penig leszen bizonyos fizetések az hús árrából, az bőroket penig jó gondviselés alatt tartsák. Ha penig az regimentek a pénzzel contentusok lesznek, és magok akarnak magoknak mészárszéket tartani, mi aszt nem contravertálljuk, az

399.

mellyet is, ha magok akarnak venni, úgy nem kellene marhát pénzen venni, ha pedig Kegyelmetek maga veszen marhát mészárszékre, promiscue berbecset is vehet. Ezen dologról írtunk Generális Andrási István Atyánkfiának is, az hajó mellett való ficsoroknak¹³⁵ pedig, ha restantia van Hunyad Vármegyében, abból kell fizetni, ha pedig nincsen, Kegyelmed tudósítson, mennyire mennjen, az cassából fizetünk. Quem sic facturum etc.

400.

3. Octobris. Köhalom, Medgyes, Nagy Sink, Kolosvár, Torockó, Enyed, Hunyad Székekre és Városokra írtunk az artigleriához kívántató instrumentumok felől e szerint.

Praemissis praemittendis. Bizonyos hadi operációkra és az artigleriához feles requisítumok kívántatván, azokból minemő necessáriumok repartíaltattak Kegyelmetek Székire és Városára, ez accludált specificációból megláthattja Kegyelmetek, azért azon requisítumokat minél hamarébb jó formában fogyasztás nélkül elkészéttetvén, ide Medgyesre administrállja, másként ha Kegyelmetek negligentiája vagy halogatása miatt ezen dologban fogyasztás leszén, megbúsul érette Kegyelmetek. Secus nec facturum etc.

401.

Die 4. Octobris. Generális Orosz Pál Úrnak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Minémű dolog végett requiráltanak legyen bennünket nyavalyás szentágotai lakosok, 27. Septembris datált és accludált nekünk küldött levelekből Kegyelmed megláthattja, melly dolog felől committáltunk volt Boér Joseph Atyánkfiának, de commissiónkát posthabeálta, és a mint ugyan szentágotaiak 4. Octobris nekünk küldött levelekből megláthattja Kegyelmed, még jó választ sem adott. Kegyelmedet kérjük cum respectu Boér Josephphel tétessen Kegyelmed azon szentágotaiaknak contentumot, és meg ne engedje az Haza fiának is [az] exorbitantiákat, mert ha militáris persona azon Atyánkfia nem volna, az Méltóságos Generálist nem búsíttanók.

402.

5. Octobris. Tordai Kamara Ispánnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Nemes Péter Atyánkfia mostan jövéen ki Havasalföldéből, Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűségére applicálta is magát, kihez képeest bizonyos raciónabilis okokra nézve resolváltatott, hogy Kegyelmed inspectiója alatt lévő jószágit, vévén Kegyelmed ezen commissiónkát, az tordai házat cum appertinentiis, item az kisbányai és alsódetrehelyi portióit ad ulteriorem Suae Serenitatis dispositionem adja és resignállja kezéhez. Secus non facturum etc.

403.

Eodem. Az Aranyas széki Vicetiszteknek e szerint.

Praemissis praemittendis. Ennek előtte is committáltunk volt Kegyelmeteknek, hogy az kocsárdi réven lévő hajó helyett /mivel az mostani semmire kellő/ újjat csináltasson Kegyelmetek, de azon commissiönkat posthabeálta és nem effectuálta. Vevén azért ex superabundanti Kegyelmetek ezen commissiönkat, azon révre az új hajót készétse el és accomodállja. Másként ha Kegyelmetek negligentiája miatt vagy az regnicolák, vagy a milítia remorát szenvedni kételeníttetik, a Méltóságos Generalátus indignátióját és a mi animadversiónkat is el nem kerülí Kegyelmetek. Secus nec facturi etc.

404.

Bogdány Sigmond Uramnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Nemes Péter Atyánkfiának bizonyos raciónábilis okokra nézve resolváltatt¹³⁶ Vevén Kegyelmed ezen commissiönkat, inspectiója alatt levő portiót ad ulteriozem Suae Serenitatis dispositio-nem resignállja kezéhez, mivel mostan jövőn ki Havasalföldéből, immár homágiumát is praestálta. Secus nec facturur etc.

405.

Eodem. Ungur Jánosnak ez szerint.

Praemissis praemittendis. Az dévai Udvarbíró információ-jából értjük, hogy Kegyelmed [a] licsnai erdőt nem akarja engedni az fiscalitással való contractussa szerint az bányákhoz vágatni, holott eddig az Német idejében nem controvertálta Kegyelmed, most Kegyelmes Urunk idejében kezdette Kegyelmed az controversiát. Kire való nézve az bánya is elpusztult, azért Kegyelmednek intimálljuk, ez iránt is ne végye Kegyelmes Urunk ő Nagysága indignátióját, ha csak pro tempore is tartsa contractussához magát, avagy penig Kegyelmed olyan contractussát producállja előnkben, lássuk tenorát, egyéb iránt kételeníttetünk Kegyelmes Urunknak megírni, mert behúnt szemmel nem nézhettjük az bánya pusztulását.

406.

Eodem. Gróff Mikes Mihály Úrnak ez szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal elvöttük. Mint hogy penig /Kegyelmed is tudhattja/ kivált fejérpénzbeli proventus az Cassában telljességgel nincsen, committáltunk az brassai Harmincadosnak, hogy azon 100 tallérokot fejérpénzül Kegyelmed keze és dispositiója alá administrállja fogyasztás nélkül.

Eodem. Az brassai Harmincadosnak ez szerint.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Generális Gróff Forgács Simon Úr bizonyos országos dolgok végett expediálta volt Havasalföldében maga regimentiben levő Talaba nevű Kapitányát, kinek is mind eddiglen, sőt továbbra való mulatása is szükséges lévén, az mint informáltatunk, költsége iránt megfogyatkozott. Vevén azért ezen commissiönkat Kegyelmed, azon praescribált Kapitány expensáira Méltóságos Generális Gróff Mikes Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme keze és dispositiója alá fejjérpénzt administrálljon flor. hung. 180, száznyolcvan forintokat, mivel sem itt az Cassában, sem másunnan fejjérpénzbeli proventust nem disponálhatunk azon szükségre, ebben fogyasztás ne legyen, másként /valahonnan lészen/ ha defectus nélkül azon pénznek szerit nem teszi, és juxta dispositionem megírt úri kedves Atyánkfia ő kegyelme kezéhez nem administrállja, az Országnak ha mi böcstelensége redundál, Kegyelmednek imputáltatik. Quietáltatván magát de administratis, rátiójában acceptáltatik.

7ma Octobris. Vas György Uramnak írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Mivel Isten Kegyelmes Urunkat ő Nagyságát minél hamarébb szegény Hazánkban behozza, azon alkalmatossággal lévén ő Nagyságának Kolosvárat is statiója, intimáljuk Kegyelmednek ez előtti dispositió szerint, kolosvári főcommissáriátusi hivatalja szerint, Kolosvárot az dolgokat úgy moderálja, az necessáriumokat úgy procurálja, prae-vie tévén ilyen dispositiókat, hogy mindenek Kegyelmes Urunk ő Nagysága méltóságának és az Haza böcsülletinek megfeleljenek. Az puskásokat, az kik az gyalai¹³⁷, boncidai fiscalitásokban és másutt is, az hollott találatnak, összevgyűjtse, és minél fellesebben lehet, ad vigesimam praesentis vadat, madarat szereztessen, az kiment assignátiók szerint ad 20. praesentis az administrátiókat siettesse, másként ha az Haza jóvára s böcsülletire célzó mediumokat is elkövet Kegyelmed, igen jól lészen. Elhisszük, Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme elébbeni dispositiója szerint tudósítja Kegyelmedet. Etc.

Eodem. Kolos [Vármegye]¹³⁸ felső processusára írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk ő Nagysága bejövételire kelletvén Kolosvárra feles zabbeli administrátió, azon szükségre repartiáltatott Kegyelmetek processusára is zab cub. saxon. 1000, vevén azért Kegyelmetek ezen commissiön-

kat, minél hamarébb felszedetvén, fogyatkozás nélkül adminisztrálja Kolosvárra, az arra rendelendő Commissárius kezéhez, quietantiát vévén rolla Kegyelmetek, az milítiának téli subsistentiájára felvettendő, és abból Kegyelmetek processusára esendő zabbeli quantumának defalcációjában acceptáltatik, sőt ha mi búza- és zabbeli restantia volna még Kegyelmetek processusában is, az megírt alkalmatosságra és szükségre adminisztráltassa Kolosvárra. Mindezekben fogyatkozás ne legyen, másként Kegyelmetek negligentiája miatt Kegyelmes Urunk Ő Nagysága Kolosvárat leendő commorálása alkalmatosságával ha mi fogyatkozás essik, Kegyelmeteknek imputáltatik, és serio animadversáltattik. Erről több commissiót ne is várja Kegyelmetek.Etc.

Eodem. Kolos felső és alsó processusira írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Az Nemes Vármegyék, Székely és Szász Székek nagyekemezei deputatusi confluxusa alkalmatosságával leválván magokra Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövételire kívántattó pénzbeli expensákban és búzában bizonyos quantumot, melyből juxta repartitiones factas essett volt Kegyelmetek processusára is búza cub. sax. ... és fl. hung., Kegyelmetek azért ezen búzabeli quantumot az arra rendelendő Commissárius kezéhez minnél hamarébb fogyatkozás nélkül adminisztráltassa Colosvárra, az pénzt penig Generális Perceptor Horthi István Attyánkfia kezéhez. Másként Kegyelmetek negligentiája miatt vagy késő administrációjá miatt ha fogyatkozás essik, Kegyelmetek számot ad rolla. Etc.

Eodem. Gállfi Pál Uramnak, úgymint kolosvári Fő Hadnagyak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövetele alkalmatosságával leendő kolosvári státiójában Fő Commissáriusnak Tekintetes Nemzetes Vas György Attyánkfiát Ő kegyelmét praeficiáltuk. Kegyelmetek azért városostul Ő kegyelme illendő dispositiójátul függjen, az uttzákon lévő sárokat az Várossan kitakaríttassa, nevezetessen Híd uccából; külömben is mindeneket pro sua prudentia maga Várossa és Hazánk böcsülletiért minden alkalmatossággal tegyen illendő dispositiókat, edgyetértvén mindenben Kegyelmetek Fő Commissárius Vas György Attyánkfiával Ő kegyelmé[vel]¹³⁹ mindennemű szükséges victuáléknak administrációjárul töttünk dispositiókat, továbbra is bennünket minden alkalmatossággal tudósítson Kegyelmetek. Etc.

Eodem. Luczai János Uramnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Mivel az mű Kegyelmes Urunk bejövételire az Nemes Vármegyékre felvettett bor pénzben Kegyelmed felessen percipiált, és abból az Méltóságos Fejedelem számára borokat is vásárlott, mint hogy pedig ő Nagysága méltóságos asztolla szükségére Fejérvárra feles borok kívántatnak, ő Nagysága Kegyelmed keze alatt lévő boraiból Kolos és Doboka Vármegyékkel szállíttasson Kegyelmed húsz hordókkal ugyan Fejérvárra minnél hamarébb, hogy az borok jó idején meg is szállhassanak s tisztulhassanak etc.

P.S. Úgy tudjuk, mind ezen, mind egyéb dolgokról is Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri kedves Attyánkfia ő kegyelme dispositióját vészi Kegyelmed, és az szerént is magát alkalmaztossa.

Eodem. Földvári György Uramnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága számára feles borok kívántatnak, vévén azért Kegyelmed ezen commissiókat, inspectiója alatt levő fiscalításokban valamennyi borbéli proventus az idén proveniált az újborból, azokat valamennyi lészen, Fejérvárra vecturáztassa és adminisztráltassa. Quientantiát vévén rolla arra rendelő Commissáriustól, rátiójában acceptáltattik Kegyelmednek. Etc.

Eodem. Fejér vármegyei alsó járásbeli Tiszteknek írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Mint hogy az Nemes Ország Fejérvárat husszonhaddik praesentis essendő gyűlése alkalmaztosságával és Kegyelmes Urunkkal ő Nagyságával feles lovasmilítia gyülekezik és lészen Fejérvárra, ahhoz képest azon szükségre feles széna és zabbeli adminisztráció kívántattik, mellyekből esett Kegyelmetek processussára széna curr. ..., zab cub. ... Mint hogy pedig úgy hisszük, Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának edgyik státiója Nagy Ennyeden lészen, ezen quantumokbul congeráltasson Kegyelmetek Ennyedre szénát curr. ..., zabot cub. ... Az többit pedig minél hamarébb felszedetvén, vecturáztassa és adminisztráltassa az arra rendelő Commissárius kezéhez Fejérvárra. Quientantiát vévén rolla, az milítiának hybernális subsistentiájára felvetendő széna és zabbeli quantumában az Nemes Vármegyének acceptáltattik. Etc.

415.

Eodem. Beszterce Székre írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Mint hogy az Nemes Ország Fejérvárat huszonhattedik praesentis essendő gyűlése alkalmatosságával és Kegyelmes Urunkkal ő Nagyságával feles lovasmilitia gyülekezik és leszen Fejérváratt, ahoz képest azon szükségre feles széna és zabbeli administráció kívántatik. Repar-tiáltattott Kegyelmetek Districtusára is zab cub. sax. ... Vévén azért Kegyelmetek ezen commissiónkat, azon ezer köből zabot mennél hamarébb Kegyelmetek felszedetvén, vecturáztassa Fejérvárra, arra rendelendő Commissárius keze és dispositiója alá, fogyatkozás nélkül, minnél hamarébb éjjel-nappal adminisztrálja. Az milítiának téli subsistentiájára felvetendő és abbul Kegyelmetek Districtussára essendő zabbeli quantumának defalcációjában acceptáltattik, juxta quietantias. Másként Kegyelmetek negligentiája miatt ha az administrációban fogyatkozás essik, számot ad rolla. Etc.

416.

Eodem. Berzenczei Márton Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Mint hogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága Fejérvárat léendő és celebrálandó sok rendbeli pompák alkalmatosságára sok böcsülletes embereknek szolgálattja, concursussa kívántattik, vévén azért Kegyelmed ezen commissiónkat, ad l5tum praesentis Fejérvárat compareálljon, mivel Kegyelmednek azon fejedelmi solennitás alkalmatosságával szolgálattja kívántattik. Kegyelmed több commissiónkat ne is várja, hanem eszett serio effectuállja. Etc.

417.

Eodem. Az Nemes Székely Nátiónak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Jó emlékezettiben lehet Kegyelmeteknek, hogy az Nemes Vármegyék, Székely és Szász Székek deputátusi Nagy Ekemezőn lött confluxussa alkalmatosságával a Nemes Székely Nátio is Kegyelmes Urunk ő Nagysága bejövetelére bizonyos számú vágómarhákat adminisztráltatni ígért volt. Mint hogy penig Isten ő Szent Felsége ő Nagysága régen kívánt bejövetelivel szegény Hazánkot hamori [így!] üdön megörvendeteti, ahoz képest feles vágómarhák kívántatván, intimáljuk Kegyelmeteknek, cum respectu maga előtt viselvén mind az Nemes Vármegyék és Szász Székeknek feles administrációit, ellébbeni jó ígéretek szerint adminisztráljon Kegyelmetek bizonyos számú vágómarhákat ad 20. praesentis Fejérvárra, mind az Nemes Ország és Haza sublevációjának, mind Kegyelmes Urunk ő Nagysága szolgálattjának complaceálni és consulálni fog Kegyelmeteknek [így!]. Etc.

Eadem. Inspectoroknak és Udvarbíráknak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövételire kívántató szükséges victuálék és requisitumok iránt ennek előtte is az fiscalításokban Méltóságos Gróff Fő Inspector Teleki Mihály úri kedves Attyánkfia Ő kegyelme által tettettünk volt dispositiókat, hogy az fenn megírt victuálék és necessariumok az fiscalításokból administráltassanak. De mint hogy még azokból igen kevés administráltattott, vévén Kegyelmed ezen commissionkat, az accludált specificáció szerént Kegyelmed azoknak administratióját admaturálja Fejérvára, az arra rendelendő Commissarius kezéhez ad vigesimum praesentis. Ha mit pedig ezekben erga quietantias inspectioja és udvarbírósa allól erogált és administrált, acceptáltattik. Kegyelmed ezen commissionkat posthabeálni ne praesummálja, hanem effectuálja serio, másként ha szófogatatlansága miatt kárrát és búsulássát valja, magának tulajdonítsa Kegyelmed.

Eodem. Az fejérvári Udvarbírónak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Tiszteletes tövissi Páterek Ő kegyelmék néhai Méltóságos Gróff Apor István Uramnak testamentaria dispositióját producálták előttünk, melyből világosan constál, hogy az melly szöllőt az Fehérvári Hegyen ennek előtte bizonyos esztendőkkel vött volt az megírt néhai Őr Kegyelmedtől készpénzen, azon szöllőt a megírt tövissi Pátereknek Ő kegyelmeknek testamentaliter hadta és legálta. Vévén azért Kegyelmed ezen commissionkat, azon szöllőt cum fructu Kegyelmed az megírt Pátereknek Ő kegyelmeknek remittállja, ha penig megszedette, a borrhát is integre restituállja, mivel Kegyelmes Urunk Ő Nagysága is kit-kit az Ő privilégiumokban, collatiójában és szabadságiban kegyelmessen megtart. Kegyelmed több commissionkat ne is várja, hanem esztet serio effectuállja, továbbra ne búsíttassunk. Etc.

Eodem. Nagy sinki Dézmásnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Bizonyossán értettük, néhai Szász Jánosnak Nagy Sink Székben lévén feles adóssága, azoknak interessiben feles búzát töltetenen volt vermekben. Kegyelmed azért azon vermekbeli búzát böcsülletes emberek előtt véttesse ki, és bennünköt informálljon rolla, azomban Nagy Sinken, úgy az Székben is zálogban voltanak megírt néhai Szász Jánosnak malmai, Kegyelmed azért per seriam inquisitionem ezen dolgokat investigálván, az malmokat Fiscus számára foglalja el, és fructusát percipiállja, mindazonáltal ezen dologról

minnél hamarébb bennünket tudósítson.

421.

8. Octobris. Az sófalvi Kamora Ispánnak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Tiszteletes Nemes bölöni református Praedicátor Ő kegyelme exhibeállja előttünk néhai Méltóságos Fejedelem Apaffi Mihály akkori Kegyelmes Urunk donácionális levelét, instálván előttünk, hogy annak tenora szerint az sófalvi aknárul annuatim járandó 20 forintját azon akna proventusából megadatnók. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiönkat /mivel Kegyelmes Urunk Ő Nagysága is kit-kit az Ő privilégiumokban, collátiójokban megtartani kegyelmesen parancsolt/, azon sófalvi aknárul annuatim járandó 20 forintját megírt Tekintetes bölöni református Praedicátornak Ő kegyelmének adja ki Kegyelmed. Quietáltatván magát rolla, rátiójában acceptáltattik. Etc.

422.

Eodem. Kőhalom széki alsó processusbeli Dézmásnak e szerint.

Praemissis praemittendis. Tiszteletes bölöni reformata ecclesia Prédicatora Ő kegyelme producállja előttünk Méltóságos Fejedelem akkori néhai Apaffi Mihály donácionális levelét, melynek tenora szerint instált előttünk, hogy Kőhalom széki homoródszentpéteri fiscális dézmából annuatim járandó 25 köből búzáját adatnók ki. Mint hogy penig Kegyelmes Urunk Ő Nagysága kegyelmes resolútiója, hogy kit-kit privilégiumiban, collátiójiban megtartsunk, másokkal is megtartassunk, vévén azért Kegyelmed ezen commissiönkat, azon homoródszentpéteri dézmából az megírt ecclaesiabeli Tekintetes Praedicátornak adjon Kegyelmed keze alatt búzát cub. sax. 25. Quietáltatván magát rolla, rátiójában acceptáltattik. Etc.

423.

Eodem. Földvári Györgynek írtunk ez szerint.

Praemissis praemittendis. Isten kegyelmességiből Kegyelmes Urunk Ő Nagysága minél hamarébb beérkezik, az mint hogy az regálisok ad 26. praesentis már az Méltóságos Fejedelemtől ki is mentenek. Kegyelmed azért keze alatt lévő fiscalitásokban az victuálékat administráltatni, ez előtt az fiscalitásokra több dispositiönk lisztái szerint minnél hamarébb el ne mullassa, és egyéb nemű necessariumok szerzéssében legyen munkás maga industriája által is Kegyelmed. Azomban bizonyos embere által Kegyelmed három vagy négy új vizát hozasson Havasalföldiből. Azomban az mely borokat Hunyad Vármegyében vetett volt Kegyelmed, azokat is minél hamarébb vecturáztassa Fejérvárra, sőt ha többeket is vehetne, igen jó volna. Maga penig Kegyelmed menjen Fejérvárra, és ott tegyen mindenekről

423.

szükséges dispositiókat.

424.

Eodem. Bári, zajkányi és dévai Harmincadosoknak e szerént.

Praemissis praemittendis. Ez előtt is egyszer-másszor sok panasz ment Kegyelmedre, hogy sem az Cassában, sem pedig egyéb assignációkra semmi ezüstpénzt nem akar adminisztrálni, holott azonaz passuson többire mind ezüstpénzzel harmincadolnak. Vévén azért ezen commissiónkat /mivel Kegyelmes Urunk ő Nagysága számára kellett most hamar lovat vásárlanunk/, mindjárt készítsen Kegyelmed 400 forintokat, és adminisztrálja sine ulla mora Generális Perceptor Horthi István Attyánk-fia keziben, másként foggyatkozás esvén Kegyelmed miatt, kemény animadversiónkat el nem kerüli, sőt tisztitól is, félő, amoveáltatik. Etc.

425.

Eodem. Hunyad vármegyei Tiszteknek írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Ennek előtte is committáltunk volt Kegyelmeteknek, hogy Nemzetes Vitézlő Fodor Györgynek Tisza László, Bajori Ferenc és Sárdi Dánielétől potentiose elfoglalt házát és szölleiket Kegyelmetek resignáltassa kézhez cum omnibus ad se pertinentiis et occupatis, és hogy ezen potentiáriusokat admoneáltassa Kegyelmetek előnkben. De a potentiáriusok mind eddig is contumacia ductus nem compariáltatnak [így!], Kegyelmetek azért megírt Fodor Györgynek minden potentiose elvőtt jóvait az praetendensekkel restituáltassa, mivel Kegyelmes Urunk ő Nagysága nekünk kegyelmessen committált, hogy mindeneket etiam cum brachio et Gente Comitatus a potentiáriusok ellen protegáljuk, kinek mi praetensiója vagyon ellene, via juris törvénnel prosequállja, különben ha ezen commissiónk tenora szerént elvőtt jóvait nem restituáltattja Kegyelmetek, Kegyelmes Urunk ő Nagyságát is requiráljuk felőlle.

426.

9na Octobris. Decsei Lászlónak, az brassai Harmincadosnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét vöttük. Az mi az havasalföldi borok vásárlását illeti, mihelyen Kegyelmed az szürettet megérti, maga menjen be és alkudjék, minnél felesebb borokat alkhatik, akár pénzért, akár pedig lenért; az borok vásárlását pedig másoktól tiltsa el mindaddig, valámíg Fiscus számára a borokat, mellyeket Kegyelmed alksuzik, kihozzák. Annak feletle szerezzen Kegyelmed mindjárt pénzt flor. hung. 300, melyet is a Barcán levő két Dézmás kezében adjon, és azok az szegénységnek praevie Szent Miklós pénzül adják ki: megalkudván elsőben a kender és lennel, mennyi lészen pedig,

arról bennünköt tudósítson minnél hamarébb, hogy az szerént fizethessük meg a szegénységnek. Annak is kivittelit tiltsa meg Kegyelmed, úgy hogy valakik a tilalom ellen kenderd vagy lent akarnának kivinni, confiscállja Kegyelmed, sőt ott is hogy vásárollják a míg Fiscus számára elégedendőt nem vásárol Kegyelmed, meg ne engedje. Mikor lészen ideje az Havasalföldiben általviendő kendernek, arról is tudósítson Kegyelmed, hogy az szerént vecturájáruul tehessünk dispositiót. Az bort renddel-él⁴⁰, vagy pénzzel lesz-é jobb vásárlani, az mint Kegyelmed jobbnak ítélje, mi is approbálni fogjuk. Továbbra ha Kegyelmednél pénz nem tanáltattik, az csíki Harmincadosnak írjon Kegyelmed mindjárt, hogy adjon 300 forintot, melyről is ezen commissiönk mellett quietantiát adván, Kegyelmed accepta lészen. Etc.

427.

Eodem. Fejérvári Hadnagynak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Tudtára lehet Kegyelmednek is, hogy Isten kegyelmességéből az Ország gyűléssé 26. praesentis Fejérvárrat beáll, vévén azért Kegyelmed ezen commissiönkat, az Város körül lévő utokat igazíttassa, mind az Város utcáit, ugyan ismét az vár környékét az sároktól tisztíttassa meg, az utcákon, piacon láb alatt lévő kő és fa impedimentumokat removeáltassa, egyszóval az Várost tisztán kitakaríttassa, másként ha Kegyelmed negligentiája miatt abból következhető Ország bestelensége [így!] s gyalázattja redundál, Kegyelmednek imputáltattik. Etc.

428.

Eodem. Inczédi Péternek írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Tudtára lehet Kegyelmednek is, hogy Isten Kegyelmességéből az Ország gyűléssé 26. praesentis Fejérvárrat inchoálódik, holott is pro diversitate occasionum feles Tisztek és Commissáriusok kevántatván, Kegyelmed is edgyik Commissáriusnak rendeltettett. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiönkat, jó rendben hagyván maga dolgait, ad 20. praesentis Fejérvárrat compareálljon, és végyen dispositiót Tekéntetes Nemzetes Balog Ferenc Fő Commissáriustól ő kegyelmétől, és edgyetértvén mindenekben, ő kegyelmétől dependeálljon. Etc.

429.

Eodem. Torda és Fejirvár Vármegyékre írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Mint hogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága ez Hazában bejövetele alkalmatosságával Kegyelmetek Vármegyéjére úttját rendezzi, vévén azért Kegyelmed ezen commissiönkat, maga Vármegyéjében az Ország úttjait az sároktól

429.

tisztíttassa s reparáltassa, az elromlott hidakat, szakadozott gátlásokat, töltéseket renováltasson, másként gyalázattját és abból következő animadversiókat fogja tapasztalni Kegyelmed. Etc.

430.

Eodem. Az Kőhalom széki alsó processusbeli Dézmásnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Az milítiának nyári intertentiójára vétettünk volt kölcsön Tekintetes Nemzetes Kálnoki Péterné Asszonytul búzát cub. sax. 77„2. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiókat, az megírt Asszonynak ő kegyelmének azon hetvenhét köből s két véka búzát keze alatt lévő búzából adja meg Kegyelmed, quietáltatván magát rolla, rátiójában acceptáltattik. Etc.

431.

Eodem. Az Barcára írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Úgy informáltattunk, hogy Kegyelmetek Districtussában az fiscális falukon és dézmás helyeken az dézmalent és kendert az parasztság kikészíteni és kikészítve administrálni az Inspectoroknak nem akarja. Vévén azért Kegyelmetek ezen commissiókat, az fiscális falukbeli folnagynak, úgy egyéb falukban is parancsollja meg Kegyelmetek, hogy az dézmás helyekről Fiscus számára járandó kendert és lent kicsinállják mindenütt, és úgy administrállják, másként ha ezen dolog iránt az Fiscusnak kára következik, az faluk meqbúsulnak érette.

432.

Eodem. Daczó János és Miskolczi háromszéki Inspectoroknak.

Praemissis praemittendis. Kegyelmetek inspectiója és keze alatt lévén feles verő berbécsek és meddű juhok, vévén azért Kegyelmetek ezen commissiókat, azokból 100 berbécset mindjárt indíttasson Kegyelmetek és administráltasson Fejérvára az arra rendelendő Commissárius kezéhez, quietáltatván magát rolla Kegyelmetek, rátiójában accpetáltatik.

433.

9na Octobris. Gróff Mikes Mihály Úrnak e szerént.¹⁴¹

Praemissis praemittendis. Kegyelmed levelét illendő respectussal vettük. Ami a Lugosi Ferenc ő kegyelme dolgát illeti, ha maga és cselédjei nyavallyájok miatt homágiumának praestálására ki nem jöhet ő kegyelme, nem ellenzük, csak Kegyelmed praesentiája s személlye előtt praestállja homágiumát. Gróff Kálnoki Sámuel ő kegyelme szentléleki házánál való subsisten-

tiáját is ő kegyelmének megengedjük, maradván mindazáltal azon ház és jószág az ott levő Inspector dispositiója alatt, kinek is írtunk, hogy megírt Lugosi Ferenc ő kegyelme és családjei intertentiójokra erga quientantias victuálékat suppetálljon. Etc.

434.

Die 11. Octobris. Belső Szolnok vármegyei Inspectornak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Vér György Atyánkfia ő kegyelme mostan jöven ki Szebenből, vevén Kegyelmed ezen commissiókat, inspectiója alatt lévő kodori házat ad ulteriorem Suae Serenitatis Principalis dispositionem remittállja és resignállja kezéhez. Ad interim penig míg Kegyelmes Urunk ő Nagyságát jószága remissiója felől requirállja, addig intertentiójáról, asztaláról illendőképpen provideálljon, és magát de administrandis quietáltatván, rátiójában acceptáltatik.

435.

Eodem. Bágyoni Sigmond abrugybányai Inspectornak.

Praemissis praemittendis. Marci [?] ¹⁴² Sámuel és Marci Kata Asszony mostan jöven ki Szebenből, vevén Kegyelmed ezen commissiókat, Abrugybányán levő házokat ad ulteriorem Suae Serenitatis Principalis dispositionem remittállja és resignállja kezéhez. Ad interim penig míg Kegyelmes Urunkat ő Nagyságát jószágok remissiója felől requirállják és obtineállják, intertentiójokról, asztalokról legyen Kegyelmed illendő provisióval, quietáltatván magát de administrandis, rátiójában acceptáltatik.

436.

Eodem. Küküllő vármegyei Inspectornak ez szerént.

Praemissis praemittendis. Miről supplicálljon bennünket Balásfalvi Sára nevű leány, accludált instantiájából Kegyelmed megláthattja, úgy lévén azért a dolog az mint informáltattunk, Kegyelmed ötet illető, maga inspectiója alatt levő portióját remittállja és resignállja kezéhez, több commissiókat ne is várja.

437.

11. Octobris. Generális Orosz Pál Úrnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Bethlen János, Gyulai István úri kedves Atyánkfiái ő kegyelmek mostan jöven ki Havasalföldiből több adjunctussival edgyütt, Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűségére előttünk homagiumokat is praestáltak. Mi is ő kegyelmeket Kegyelmednek recommendálljuk.

11. Octobris. Földvári György Uramnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Nemzetes Vitézlő Hattzogány Márkuly Kapitány Ő kegyelmének Kegyelmes Urunk Ő Nagysága Mihalest nevű falut /melly a dévai fiscalitáshoz tartozott/ kegyelmesen conferálta. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiónkat, a megírt falut per manus resignállja kezéhez megírt Kapitánynak Ő kegyelmének, és dominiumában ad ulteriozem Suae Serenitatis Principalis dispositionem introducállja Kegyelmed.

11. Octobris. Búza-, zabcommissáriusnak e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Kegyelmes Urunk Ő Nagysága bejövételének alkalmatosságával kelletvén feles naturálékat ad 20. praesentis Fejérvárrá administráltatni, azoknak percipiálásokra szükségesképpen kelletett speciális Commissáriusokat rendelnünk. Ahhozképest rendeltük Kegyelmedet is Commissáriusnak az oda administrálandó búzának és zabnak percipiálására. Vévén azért ezen commissiónkat, mindjára mennjen Fejérvárra és a búzát, zabot percipiálván, a dolognak jobb rendben és modalitással való folyásáért juxta administrationes et perceptiones kit-kit quietálljon. Etc.

11. Octobris. Radnóti Udvarbírónak e szerint.

Praemissis praemittendis. Úgy tudjuk, hogy Kegyelmed keze és curája alatt Kegyelmes Urunk Ő Nagysága szükségére való bizonyos számú ökrök és vágómarhák vadnak. Azért vévén ezen commissiónkat, Kegyelmed azon marhákot mindjára hajtassa Fejérvárra, az olyanok percipiálására rendeltetett Commissárius keze alá, úgy hogy ad 20. praesentis fogvatkozás nélkül ott legyenek. Mellyeknek is mennyiségéről quietáltassa magát. Annakfelette mindeneket, valamellyeket Kegyelmed Urunk Ő Nagysága szükségének complementumára valókat kigondolhat, Kegyelmed nem várván mindenekről írást, kötelessége szerint munkálódjék szerezni, Kegyelmednek is becsületire fog szolgálni. Etc.

12. Octobris. Küküllő vármegyei Inspectornak írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Bethlen János úri kedves Atyánkfia Ő kegyelme mostan jöven ki Havasalföldből Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hűségére, resolváltatott, hogy jószága kezéhez bocsáttassék ad interim Kegyelmes Urunk Ő Nagysága továbbra való dispositiójáig és resolútiójáig. Vévén azért Kegyelmed ezen commissiónkat, keze és inspectiója alatt

lévő jószágait megírt úri kedves Attyánkfia ő kegyelme kezéhez cum omnibus proventibus, appertinentiis et emolumentis /mellyek még az Haza és közönséges szükségekre nem distraháltattak/ remittálja és resignálja, a mellyek pedig még assignációban vadnak, azokat ad loca debita administrálja. Etc.

442.

Eodem. Belső Szolnok vármegyei Inspectornak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Bethlen János úri kedves Atyánkfia ő kegyelme Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűvségére redeálván, applicálta magát; minthogy pedig jószáginak remissiója felől ő kegyelme hertelen Kegyelmes Urunkat ő Nagyságát nem requirálhattja, Kegyelmed ezen commissiókat vévén, inspectiója alatt lévő jószágiban termett búzából azon jószágban levő szántott földeket vettesse be Kegyelmed. Az szüreten pedig megírt úri kedves Attyánkfia ő kegyelme oda küldendő szolgáját admittálja, csak mellyek azon józágnak proventusiból az Haza és közönséges szükségekre nem distraháltattanak, ad ulteriorem Suae Serenitatis Principalis dispositionem ne distrahálja, hanem ő Nagysága kegyelmes resolútiójáig intacte conserválja. Az mellyek pedig már assignációban vadnak, azokat ad loca debita administrálja.

443.

Eodem. Szalacsi Josephnek e szerént.

Praemissis praemittendis. Oláhfalvi lakossok miről supplicáljonak, accludált supplicációjokból megláthattja Kegyelmed. Azért ezen commissiókat vévén, keze alatt lévő búzából adjon nékiek tavaly és az időre [így!] búzát cub. nro. 24. Melyről is magát quietáltatván, accepta lészen. Etc.

444.

Eodem. Bogdán Miklósnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Bethlen János úri kedves Atyánkfia ő kegyelme Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűvségére applicálván magát, vévén Kegyelmed ezen commissiókat, inspectiója alatt lévő berkenyesi jószágában proveniált búzából azon jószágban Kegyelmedtől szántattott földeit vettesse be, az búzát először elcsépelettétvén, és maga oda Kegyelmedhez küldendő emberét megírt úri kedves Atyánkfiának Kegyelmed in oeconomicis adhibeálja, az mellyek még azon jószágból nem distraháltattak, azokat intacte Kegyelmes Urunk ő Nagysága továbbra való dispositiójáig conserválja, mellyek pedig valahova assignáltattak, azokat ad loca debita administrálja.

445.

445.

Eodem. Czófalvi István Uramnak¹⁴³ e szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Gyulai István kedves Atyánkfia ő kegyelme Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűvségét amplectálván, resolváltatott, hogy jószága ad ulteriozem Suae Serenitatis Principalis dispositionem kezéhez bocsáttassék ő kegyelmének. Vévén azért Kegyelmed ezen commissionkat, inspecitőja alatt lévő andrásfalvi jószágát cum omnibus pertinentiis, proventibus et emolumentis /mellyek még az Haza és közönséges szükségekre nem distraháltattanak/ remittálja és resignállja Kegyelmed kezéhez ő kegyelmének. Az melyek penig valahon disponáltattak, azokat ad loca debita administrállja. Etc.

446.

Eodem. Földvári György Uramnak írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Méltóságos Gróff Gyulai István kedves Atyánkfia ő kegyelme Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűvségére applicálta magát, mivel penig jószágának remissiója felől Kegyelmes Urunkat ő Nagyságát hirtelen nem [requirálhattja]¹⁴⁴, resolváltatott, hogy Kegyelmed inspectiója alatt lévő Marosnémeti nevű jószágában proveniált búzát csépeltesse, és úgy maga jószágában szántott földekben vettesse el Kegyelmed, oda küldendő bizonyos embereit penig ő kegyelmének in oeconomicis admittállja, semmi proventussát azon jószágnak hírünk és Kegyelmes Urunk ő Nagysága speciális annectiója nélkül ne distrahállja, hanem intacte conservállja. Az melyek penig valahova disponáltattak, azokat ad loca debita administrállja.

447.

Eodem. Czófalvi István Küküllő vármegyei Inspectornak e szerént.¹⁴⁵

448.

Die 13. Octobris, Besztercei felső processusbeli Dézmásnak.

Praemissis praemittendis. Görgény vidéki reformáta reli-gión levő Tiszteletes Esperest ő kegyelme producálván előttünk Nagyságos Apaffi Mihály akkori Méltóságos Fejedelem collatio-nális levelét, melynek tenora szerént vévén Kegyelmed ezen commissionkat, azon Tiszteletes Esperestnek ő kegyelmének annuatim járandó 12 kis köből búzáját keze alatt levő dez mából adja meg és administrállja Kegyelmed. Quietáltatván magát ról-la, rátiójában acceptáltatik.

449.

Eodem. Ugyan azon Dézmásnak ő kegyelmének ez szerént.

Praemissis praemittendis. Magyarrégeni Tiszteletes Praedicator ő kegyelme producálván előttünk Nagyságos Méltóságos Fejedelem Apaffi Mihály akkori Kegyelmes Urunk collationális levelét, mellynek tenora szerént, vévén Kegyelmed ezen commissi-ónkat, azon ecclesia Praedicátorának annuatim járandó 10 köbel búzáját keze alatt lévő dézmából adja meg és adminisztrállja Kegyelmed. Quietáltatván magát rolla, rátiójában acceptáltatik. Etc.

450.

13. Octobris. Az csíki Tiszteknek írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Jó emlékezetiben lehet Kegyelmeteknek, hogy Kegyelmes Urunk ő Nagysága bejövettelire mint más Nemes Székek, úgy Kegyelmetek is ígért volt zabbot cub. saxonicales 3000, melynek adminisztrátiójáról, úgy hisszük, Méltóságos Gróff Teleki Mihály úri Kedves Atyánkfia ő kegyelme dispositiója érkezett Kegyelmetekhez. Kegyelmetek azért jó ígérett szerént azon 3000 köből zabbot adminisztrállja de integro, és vecturáztassa ide Medgyesre /innen Fejérvárra való vectúrája felől lészen dispositió/, úgy hogy ad 20. praesentis az fejérvári magazinumban az zabb adminisztráltathassék. Mivel másként Kegyelmes Urunkkal ő Nagyságával bejövő lovashadak lovai intertentiójuk iránt defectus lenne. Etc.

451.

13. Medgyesen. Holdvilági lakosoknak pátens protectiótadtunk illy tenorral.

Praemissis praemittendis. Segesvár széki holdvilági lakosok panasszábul értjük, hogy falujokban a sok passus nélkül alá s fel járók, ingyen élődk, kőborlók, lappangók megszállván, a szegénységet felettébb való terehviselésekkel, postálkodtatással, ingyen való gazdálkodtatással és egyéb exactiókkal csak máris annyéra exhauriálták, hogy azon faluban való subsistentiájokra telljességgel semmi erejek ne legyen. Mint-hogy pedig elnyomatott szegény Nemzetünk mostani fegyverkezésében kiváltképpen való célul aszt tötte fel, hogy az idegen nemzettől exhauriáltatott s ellankadott állapotját, sorsát megújjíthassa, és abból vidámságra hozhassa, ahozképp intímálljuk, sőt parancsolljuk is minden fenn megírt Rendeknek autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, megírt helybéli lakosokat ismervén protectiónk alá vötteknek lenni, postaló, szekér és egyéb extraordináriumokkal aggraválni, ingyen való gazdálkodtatásra erőltetni, passus nélkül condescensiókkal terhelni senki nemerészellje. Külömben valakik azon helységbelieket protecto-

451.

nálisunk ellen is aggraválnák, annál inkább károsítanák, comperta rei veritate, Kegyelmes Urunk Edictuma szerént való kemény büntetések el nem kerülnek.

452.

16. Fejérváratt. Küküllő vármegyei Inspector Czófalvi István Uramnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Tekintetes Nagyságos Haller Gábor Urffi ő kegyelme Kegyelmes Urunk ő Nagysága hűségére applicálta magát. Vevén azért Kegyelmed ezen commissionkat, inspectiója alatt levő szentpáli jószágát cum totis et omnibus proventibus, emolumentis et pertinentiis, mellyek még az Haza és közönséges szükségekre nem distraháltattanak, remittálja és resignálja megírt Urffi ő kegyelme kezéhez. Mellyek pedig valahová assignáltattanak, azokat ad loca debita administrálja. Etc.

453.

Die 18. ejusdem. Beszterce, Medgyes, Segesvár, Szász Sebes, Kolosvár, Szász Város, Maros Vásárhelly Városokra írtunk ez szerént.

Praemissis praemittendis. Mivel régi üdöktől fogvást bevett szokás volt, hogy az Méltóságos Fejedelmek inaugurációjok alkalmatosságával az vendégségekre minden Városokrul feltes tálak és tányérok comportáltassanak, vevén azért Kegyelmetek ezen commissionkat, maga Városából ad 20. praesentis ide Fejérvárra administrálljon öntálat nro. ..., öntányért nro. ..., és bizonyos emberit is küldje Kegyelmetek, aki ezeket mind administrállja, mind pedig itt szorgalmatosonn procurálván, kár nélkül üsmét vissza vihesse.

454.

Eodem. Az besztercei Tiszteknek ez szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy az Kegyelmetek Városában Nemzetes Mikó István Atyánkfia az puskaportöretés körül forgolódván continuuskodik, azért Kegyelmetek azon munkához kívántató requisitumokkal ő kegyelmének fogyatkozás nélkül assistálljon. Külömben ha az portöretés Kegyelmetek negligentiája miatt megszűnik, Méltóságos Generális indignációját magán fogja tapasztalni.

455.

18. Besztercei Harmincados Horváth Pál Uramnak e szerént írtunk.

Praemissis praemittendis. Vevén Kegyelmed ezen commissionkat, a besztercei portörőnek adjon flor. hung. 30, idest

harmincat. Mellyről Portörető Mester Mikó István Atyánkfiátul quietantiát vévén, rátiójában acceptáltatik.

456.

18. Irtunk juxta dispositionem Jári Sigmondnak, hogy Besztercéről mennjen Maros Vásárhellyre, és ott a puskaportörést continuáltassa.

457.

18. A beszterceieknek, hogy a puskaportörető Mester Mikó István Átyánkfiának assistálljanak de et super necessariis requisitis.

458.

18. ut eodem modo Jári Sigmondnak marosvásárhellyi Tiszteknek és ugyan Maros széki Inspector assistálljanak.

459.

18. Jaxi Gábor Commissáriusnak rendeltetvén az magyarországi urak mellé, azért Fejérváratt compareálljon.

460.

18. Dési János és Hokmár Uraimék az Méltóságos Fejedelem státióiban szállásosztókká rendeltetvén, kihez képest az első státióban, úgymint Magyar Egregyen compareálljanak, és az fejérvári státióig fungálljanak.

461.

Die 19. ejusdem. Tordai Kamora Ispánnak ez szerént.

Torda vármegyei alsó járásbeli Tiszteknek committáltunk, hogy az tordai aknára 100 kőso alá szekereket hajtsanak, és vecturázzanak [így!] ide Fejérvárra. Kegyelmed is azért vévén ezen commissiókat, azon szekerekre 100 kőso felrakatván, sine mora vecturáztassa ide Fejérvárra.

462.

Eodem.

Igeni Gyulai István és Rácz István húsuperceptor és erogátor Commissáriusoknak rendeltetvén, committáltatott, hogy itt compareálljanak, és in Commissariatu vévén instructiót, tiszteket kövessék.

463.

Eodem.

Bolgár György Commissárius mellé süttető, öröltető Commissáriusoknak rendeltetvén Sillyei István, Orosz Dávid, Ajtai Dániel, Szabó György, kihez képest Fejérváratt compareál-

463.

ván, vévén in Commissariatu dispositiót.

464.

Item.

Perceptor Commissárius Danczkai István mellé süttető, tröltető Commissáriusok¹⁴⁶ rendeltettenek, azért itt Fejérvárra compareálljanak.

465.

20. Octobris. Torda, Fejér és Küküllő Vármegyéknek e szerint írtunk.

Praemissis praemittendis. Úgy vagyón, hogy az elmúlt medgyessi conferentián a naturáléknak milítia számára, téli holnapokra való felvetesse differálódott a Nemes Ország gyűléseig, mindazáltal a milítiának mostani dislocatiója, hadi operáció és Méltóságos Generális Úr intimatiója is szükségesképen kívánja, hogy pro interim a milítia téli intertentiójára provideálljunk, hogy a milítia meg ne fogyatkozzék, és az excursiótól is contineáltassék. Kételenítettünk azért pro interim dispositiót tenni és Kegyelmetekre is repartíálni búzáat cub. ..., zabot cub. ..., szénát curr. ..., melyet Kegyelmetek a ... magazinumban ad primum Novembris administrálni el ne mulassa. Melly a Kegyelmetekre esendő quantumában ingrediál. Ezt penig értse Kegyelmetek az octóberi felvetéssén kívül. Melyet is Kegyelmetek a kiment dispositió szerint administrálni el ne mulassa, másként ha az milítia megfogyatkozik vagy excurrál, nem mű leszünk okai, hanem Kegyelmetek. Secus nullo modo facturos etc.

466.

26. Octobris. Az Méltóságos Fejedelemnek írtunk e szerint.

Praemissis praemittendis. Nagyságod Somlyóról 23. praesentis datált méltóságos commissióját alázatos engedelmességgel elvöttük. Mű Kegyelmes Urunk, mihelyt az Nagyságod bejövetele felől való méltóságos paroncsolattját vettük és értettük, mingyarást dispositiót töttünk az erdélyi státiókban /jöllehet az Partiumban nem disponáltunk, nem dependeálván töllünk az partiumbeliek/, melyet Gróff Teleki Mihály úri kedves Atyánkfia ő kegyelme Nagyságodnak bővebben declarálhat, és arról való listát is kiadhattja, elvivén ő kegyelme magával az egész dispositiót, újjobban penig kiírtunk dispositiónk alatt való helyekre.

Kötelességünk szerint Nagyságodnak alázatosan tartozunk értéssére adni, Méltóságos Fő Generális Úr innen Nagyságod elejben menvén, pro defensione hadta volt Tekéntetes Nemzetes Nagyszegi Gábor Atyánkfiát ő kegyelmét Szász Sebesben bizonyos

hadakkal, de azután jöven ő kegyelmének Méltóságos Generális Úrtul ordere, hogy azon hadakkal elmenjen Kolosvár felé, megindult ő kegyelme; mi látván mind az szászsebessi magazinumnak, mind az itt való apparátusnak és itt hagyott artigleriának periculumát, kértük ő kegyelmét, hogy subsistáljon és rescribáljon az Méltóságos Generális Úrnak, mert egyáltalában a labonc Szebenből erre téssen excursiót, megértvén az hadaknak innen eltávozását. Csak máris Pókafalváig excurrált, nagy károkat tött, mely miá is az itt való nemzetség¹⁴⁷ olyan félelemben volt s vagyon, hogy ha ezen hadak elmennek, mind eloszol, s pusztán hagyja ezen helyet, mert az mely had Szász Sebesnél maradt, maga Nagyszegi Gábor Atyánkfia relatiója szerint resistálni nem elégséges; rescribált megírt Nagyszegi Gábor Atyánkfia ő kegyelme Méltóságos Generális Úrnak, és pro interim itt subsistált, Méltóságos Generális Úr Tekéntetes Toroczka István Generális úri kedves Atyánkfiát commendérozta volt Szász Sebeshez a székelly hadakkal, el is érkezett maga ő kegyelme az maros- és aranyasszéki hon maradt hadakkal, de mind edgyütt is nem ítéljük elégségesnek. Kérjük azért Nagyságodat alázatossan, méltóztassék kegyelmessen paroncsolni ezen hadaknak itt való maradások felől, lehessen ezen helynek securitása és az ellenségnek is tartalékja¹⁴⁸, mely minden bizonynyal nagyot próbál, hogy az mostani itt való dolgokban confúsiót tehessen, ha ezen hadak innen elmennek.

467.

26. A Méltóságos Generális Excellentiájának eszerént.

Praemissis praemittendis. Noha tegnap Nagyságodnak ezen materiáról íratott, mindazáltal jöven ezen órában az Úrnak Toroczka Uramnak ordere, hogy az itt való hadakkal indulljon, Nagyságodnak kételenítettünk declarálni mind a szászsebessi magazinumnak, mind az itt való apparátusnak és munitióknak periculumát, mert egyáltalában ha ezek az hadak elmennek, ez az tartomány meg nem marad, ha a német erumpál, mind kezekben esik, sőt addig is, mihent az hadak innen elmennek, a nép mind eloszol, eddig is olyan félelemben volt azután, hogy Pókafalváig erumpált volt a labonc, hogyha mű nem biztattuk volna, sokan elszaladtak volna, ha pedig ugyan csak úgy tetszik Nagyságodnak, de mű látván a periculumot, akartuk Nagyságodnak declarálni, hogy mű ne okoztassunk. Nagyságod megítilheti, hogy még azok az 1000 számot nem sokkal haladták meg a német compániákkal edgyütt, kik között is sok a beteges, mindeneben Nagyságod poroncsolatját várván, azt cselekezzük, amit Nagyságod poroncsol. Etc. etc. etc.

27. Szászváros Székben levő Fel Kenyér nevű falunak pátens protectiót írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. Szászváros Székben levő Felkenyér nevű falu esküdteinek, magok és a megírt felkenyéri lakosoknak, személyeknek előnkben nyújtott spulicátiójokból értjük, hogy még az Austriai Háznak kemény uralkodása alatt bizonyos szükségéktől kényszerítetvén, egy német Kapitánytól, sub spe futurae resolutionis kértek és leváltak volt 100 magyar forintokat, melyet is mindeddig a revolútióig meg nem adhattak, ezen revolútiókban pedig egy Varga Pál nevű kuruc reájok menvén feleled magával, mint laboncnak bonumát, adósságát és creditumát ő rajtok exigálta, most pediglen azon német Kapitány kuruccá lévén, újjólag rajtok a megírt adósságot exigálni akarja. Minekokáért mindeneknek, nevezetesen pedig megírt Szászváros széki Fő és Vice Tiszt Atyáncfiainak intimálljuk autoritate functionis nostrae a Sua Serenitate nobis attributa igen serio, a megírt felkenyéri lakosokat az említett adósságért senkitől, annál inkább a megírt német Kapitánytól háborgatni semmiképpen meg ne engedjék mind addig, míg a Nemes Ország Kegyelmes Urunk praesentiájában az ilyen színű dolgokról és distractiókról nem concludál és determinátiót nem teszen.

30. Generális Perceptor Horthi István Úrnak e szerént.

Praemissis praemittendis. Minthogy Kegyelmes Urunk Ő Nagysága borkorcsomájáruul proveniált rézpénzzel Havasallyföldiből bort nem procurálhatni a mű Kegyelmes Urunk Ő Nagysága korcsomáinak follytatására, mostan pedig ez Hazában szűkön teremvén a bor, Havasallyföldiből kelletvén ez iránt való defectust supleáltatnunk. Committáltatott volt a Barcaságra az ott termett lennek készítése felől, és hogy másoknak el ne adják, míg a Fiscus számára a szükséghez képest nem vétetik, mellynek árrában a barcai követek: földvári Bíró István György, vidombáki folnagy ...¹⁴⁹ György és rosnyai öreg folnagy Gyurka Pál szükségétől kényszerítetvén, azon lennek árrában kívánván hung. flor. 550 magyar forintokat, Kegyelmed Generális Perceptor Horthi István Atyáncfia, Kegyelmes Urunk Ő Nagysága borkorcsomájáruul gyűlt pénzből erga quietantias adjon, és rátiójában acceptáltatik.

30. Ugyan Generális Perceptor Horthi István Uramnak írtunk e szerént.

Praemissis praemittendis. 500 köpenyegeket kelletvén a gyulafejevári szabóknak Kegyelmes Urunk Ő Nagysága hadai szá-

mára csinálniok, magok költségén varrásra cérnát nem vehetvén, kevéntatitk cérnapénz singillatim minden köpenyeg csinálására 12-12 pénz, melly téssen in summa flor. hung. 60, mellyet Kegyelmed Generális Perceptor Horthi István Atyánkfia ez assignatiónkra megadván azon szabócéhnek, és magát quietáltatván, rátiójában acceptáltatitk. Etc. etc. etc.

471.

30. Fejérvár s Hunyad Vármegyékre, Szászsebes, Szeredahely, Medgyes és Segesvár Székekre e szerént írtunk.

Serenissimi Electi Transylvanicae Principis Domini Domini Francisci Rákóczi Consilium Transylvanicum. Universis et singulis praesentium notitiam habituris benevolis salutem et officiosam benevolentiamque nostri commendationem. Tudva lehet már Kegyelmetek előtt Kegyelmes Urunk Ő Nagysága ez Hazába való bejövetele, hogy penig Ő Nagysága a kiment regálisok szerént eddig ide Fejérvárra nem jött, nem egyéb az oka, hanem hogy a külső ellenség ellen Ő Nagysága ez Hazának állapottját jó karban vévén, bátorságossá tégye, és az ellenség szándékát nemcsak megakadályoztassa, hanem ugyan megrontsa és confundállja, az minthogy máris Kegyelmes Urunk Ő Nagysága ezen főigyekezetét Isten Ő Felsége secundálván, Méltóságos Generális Bottyán Úr feles rációkat levágott, lakóhelyekre menvén földököt pusztítottja, másfelől penig Ő Nagysága odafel való hadai Pálfi Jánossal való német hadakat erőssen megverték, olly reménsséggel lévén, hogy Isten ezen ellenséget is megszegyeníti. Melly is már megcsökönvén, szaporán szökik, lovok, vonómarhájok döglük. Annak felette penig provideált Ő Nagysága az Méltóságos Generális Gróff Forgáts Simon Úr által arra is, hogy a szebeni ellenség azon közben megzaboláztassék, lévén elegendő had disponálva verestornyai passushoz és Szeben tájékára Méltóságos Generális Orosz Pál Úr ő kegyelme commendója alatt. Annak felette Medgyeshez, Balásfalvához, Szászsebeshez és ide Fejérvárra is, kik az ellenség eruptiója ellen szorgalmatos vigyázással lévén, megoltalmazák a környül való helyeket. Paroncsolván penig mostan nekünk Kegyelmes Urunk Ő Nagysága, hogy a dolgoknak jobb móddal való folytatására nézve mi is Ő Nagyságához mennjünk, kelletik innen Ő Nagyságához mennünk, mellynek is nem egyéb oka lévén, azon Kegyelmetek semmiképpen meg ne indulljon, bizonyosan azt elhívén, hogy Kegyelmes Urunknak Ő Nagyságának továbbra is Kegyelmetekre szorgalmatos gondja lévén, Kegyelmetek bátorságban lehet. Isten kegyelmes oltalmazását bizodalmason várván. De coetero praetitulatas Dominationes Vestras Divinae recommendamus protectioni. Alba Juliae etc.

1705. Die 5. Novembris. Az Nemes Vármegyékre e szerént.

Franciscus II. Dei Gratia Sacri Romani Imperii et Electus Transylvaniae Princeps Rákóczi Partium Regni Dominus et Siculorum Comes, pro libertate Confoederatorum Regni Hungariae Statuum, nec non Munkacsiensis et Makoviciensis Dux, perpetuus Comes de Sáros, haereditarius Dominus in Sárospatak, Tokaj, Regéc, Ecsed, Somlyó, Lednice, Szerencs, Ónod etc.

Illustrissimi Spectabiles Magnifici Egregii et Nobiles Fideles Nobis sincere dilecti. Salutem et Principalis Gratiae Nostrae propensionem. Jóllehet ennek előtte is ment volt dispositió Kegyelmetekhez itt táborunkban levő hadaink alimentációjokra a Nemes Vármegyére repartíált naturáléknak szorgalmatos elkészíttése és adminisztrációja felől, mindazáltal nem kevés kedvetlenségünkkel valósággal tapasztalljuk Kegyelmetek késedelmezése miatt hadaink nagy megfogyatkozásokat, holott itt kelletvén hadainkkal a Nemes Haza oltalmára s megmaradására subsistálnunk, az ellenség intentiójára vigyáznunk és az ellen éjjel-nappali operációt tennünk, abban mutathatná meg Kegyelmetek igaz hazafiúságát, ha Kegyelmetek is ezen jó intentumokban minden tehetségekkel adjuválnak, cooperálna és hadaink alimentációjokra telljes igyekezettel concurrálna. Poroncsolljuk azért Kegyelmeteknek, igaz hazafiúságát maga előtt visélvén, a Nemes Vármegyére repartíált naturálékot szorgalmatossan elkészéttetni és erdélyi Commissáriátusunkról kiment és menendő dispositiók szerént adminisztráltassa, nevezetessen pedig az búzát a süttető helyekhez közlelőbb való minden malomokban indifferenter öröltesse, prófontot süttesse és vecturáztassa, ezen oeconomia procuráltatására rendelt embereket hivatalljokhoz állani és abban szorgalmattoson eljárni kényszerítte. Kiknek is serio megporoncsolljuk, sub gravi animadversione hivatalljokban serényen eljárjanak. Egyébiránt vala kik negligentiájok miatt a [dispositióknak]¹⁵⁰ effectuálásában fogyatkozás leszen, hadainknak megéhezésekkel való elszéledéseknek és az ellenség miatt az Hazában megeshető romlásnak okai lesznek, és érdekem szerént meg is bünttetetnek. Caeterum praetitulatas Dominationes Vestras sic facturas bene valere desideramus.

Datum ex Castris Magyar Egregy positis, Die 5. Novembris Anno 1705.

1706.¹⁵¹

1707.152

JANUARIUS.

473.

Die 15. A Méltóságos Fejedelemlennek a Nemes Státusok e szerint írtak.

Méltóságos Fejedelem jó Kegyelmes Urunk, Erdélyi Választott Fejedelmünk.

Isten Nagyságodnak ez új esztendőnek minden részeit tégye örvendetessé, és többeknek elérésével Hazánk vígasztalására szerezse, elkezdett Hazánk szabadulásában való örök emlékeztet-
re méltó szíves forgolódását vigye maga telljességére, aláza-
tossan kívánjuk. Ez mellett Tekintetes Nagyságos Gyerő Monos-
tori Kemény László úri kedves Atyánkfiát /ki is ez ideig méltó-
ságos fejedelmi személyével Nagyságodnak megismért álla-
pottjában nem lévén/ expedáltuk Nagyságod fejedelmi kegyel-
mességének lábaihoz, kit is mint igaz hazánkfiát az midőn
Nagyságodnak elmondandó alázatos szavainak, hogy Nagyságod
nemcsak kegyelmesen hitelt adjon, hanem kívánatos édes Hazán-
kot megvígasztaló kegyelmes válasszal hozzánk vissza eresz-
szen, az mint alázatosan kívánnjuk: úgy maradunk is Nagysá-
godnak jó Kegyelmes Urunknak, Erdélyi Választott Fejedelmünk-
nek

alázatos hívei, szolgálai.

474.

Eodem die. A Nemes Vármegyéknek és Székeknek ez szerint.

Illustrissimi Spectabiles Generosi Egregii et Nobiles Do-
mini Domini Colendissimi Observandi Benevoli. Salutem et obli-
gatissimam servitiorum commendationem. A Nemes Vármegyék mos-
tani confluxusokban Haza közönséges szükségére leválván magok-
ra fejrőpénzt hung. flor. 5700, mellyből repartíaltatott Ne-
mes Fejér Vármegyére hung. flor. 1300, és concludáltatott,
hogy ad diem 15. affuturi mensis Februarii Generális Percep-
tor Tekintetes Nemzetes Kis Rhédei Rhédei Pál Uram kezében ad-
ministrállják sine defectu, minden helyyekről ide Besztercé-
re; melly nékem imponáltatott, hogy Nagyságtoknak Kegyelme-
teknek megírjam, azért Nagyságtoknak s Kegyelmeteknek szükség
magokat a Nemes Státusok végezésihez tartani, és olly effec-
tumban venni, hogy Nagyságtok Kegyelmetek iránt a Haza szük-
séges dolgaiban fogyatkozás ne légyen. De reliquo Praetitula-
tas Dominationes Vestras Divinae recomendo procreatori. Prae-
titulatarum Dominationum Vestrarum servus obligatissimus.

[Segesvár, 1707. május 20. Az erdélyi rendek a fejedelemnek.]¹⁵³

Felséges Fejedelem Kegyelmes Urunk Fejedelmünk.

Akartuk Felségedet kegyelmes parancsolattja és alázatos kötelességünk szerint az itt való dolgokról tudósítani. Szent Marjáról pro 28va praeteriti mensis Aprilis datált Felséged kegyelmes parancsolattjához képest az Fiscális Tisztektől való számvételre rendeltettenek két Itilőmester és Medgyesi Auner Péter Atyánkfiai ő kegyelmek, kik is az mely hamar lehet, azon munkához hozzáfogván, consummállják is. Értvén e mellett Felségednek az Partium iránt való kegyelmes dispositióját, mellyel annak mind hadi, mind oeconomiai igazgattatása láttatik az erdélyi directiótól avelláltatni; kit is minthogy az országbeli minden Rendek szomorán resentiálnak, sajnálván mind aszt, hogy a mostani terehviselés alkalmatosságával onnan semmiképpen nem segítettik, mind pedig jövődre nézve félvén attól, hogy az Felséged fejedelmi méltóságának megsértődésére, az Haza lakossinak praejudiciumával is azon magyarországi directióhoz fog ragasztatni, mellyet is szokot engedelmességünk szerint akarván Felségednek alázatossággal repraesentálnunk. Instálunk is egyszersmind, hogy az Hazához való fejedelmi kegyelmessége szerint az lakosoknak consolatiójával méltóztassék azon Partiumnak dolgát kegyelmesen remedeálni és abban az marosvásárhelyi kegyelmes resolútióját s végzésit tapasztalhatóképpen manuteneálni.¹⁵⁴ Repraesentálván azonban Felséges Urunk az becsülletes Szász Nátió magok papjainak nyomorúságos állapotjokat, miként az fejérpénznek kiváltképpen való szükségére nézve majd lehetetlen lévén jóféle pénznek szerét tenniük, az census cathedralicus exactiója alkalmatosságával, mely notabiliter és papi rendeknek megsértődésével kelleitik szenvednie, mellyet magunk is tapasztalván, alázatos requisitiójokra instálunk Felségednek, avagy csak az egy esztendőre azon census cathedralist az instáns szász papoknak rézpénzült exolválni, szokott kegyelmessége szerint, megengedni méltóztassék, committálván kegyelmesen az kinek incumbál, az említett censushoz rézpénzült való perceptiója iránt. Lévén pedig arról is parancsolattja Felségednek, hogy ante inaugurationem conferált jószágok az Fiscus directiója alá visszafoglaltassanak, Itilőmester Bartha András Atyánkfia ő kegyelme reménkedésére instálunk Felségednek alázatosan, hív szolgálattját, az elmúlt esztendőbeli revolútió alkalmatosságával egész oeconomiajától és élete mediumitól való megfosztatását kegyelmes consideratióban vévén, méltóztassék egyszeri kegyelmes resolútiója szerint Háromszéken conferált azon jószágocskának birodalmában meghadni, és ő kegyelmén kívül is, ha kiket az hazafiai közzül Felséged hív szolgálattjára nézve érdemeseknek ítéli, hogy az Felséged és Haza szolgálattjára annyival serényebben affectusok legyenek, hasonló kegyelmességével él-

tetni méltóztassék.

Resolválván azonban Felséged kegyelmesen aszt is, hogy az máriás pénznek az régi valora szerént 34 pénzben legyen folyása, mely is mindazáltal articulushoz nem lévén íratattva, mivel sokan adósságokat le akarnák fizetni, az Haza jóvához tartozó dolognak vélljük, ha Felséged ezen egyszeri kegyelmes resolútióját közönségessebb haszonnak okáért pátens parancsolattja által méltóztatik mind közönségesse tenni, mind kegyelmesen confirmálni. Az Szegény Községnek nagy oppressiójának tapasztalván aszt is, hogy sokan a creditorok közzül az kiadott pénzeknek interessét decem per centum felett ugyan munka vagy gabona által s készpénzül is szokták az szegénységen exigálni, mely is az annak előtte való időkben pro ratione temporum circumscribálva volt, instálunk alázatosan, méltóztassék Felségedet erről is commissionaliter parancsolni oly circumscriptióval, hogy az kik két vagy három rendbeli interessével terhelik az szegénységet, comperta rei veritate, ingrediálljon az capitális summában. Ami egyéb dolgok pedig itt agitáltattanak, Pongrácz György Secretárius Atyánkfia kiemenetelével Felségedet szóval arról bővön informállja. Ezzel Istentől szerencsés boldog uralkodást kívánván Felségednek, maradunk Felséges Urunknak Fejedelmünknek alázatos szolgálói s hívei
Datum Segesvár, Die 20. Maji Anno 1707.

Erdélyben maradt Tanácsai Rend.

476.

[Torda, 1707. június 23. Chilko Krisztián a fejedelemhez.]¹⁵⁵

Serenissimo Francisco Secundo Dei Gratia Sacri Romani Imperii et Transylvaniae Principi Rákóczy Partium Regni Hungariae Domino et Sicularum Comiti, pro Libertate Confederatorum Regni Hungariae Statuum, nec non Munkacsienſi et Makoviciensi Duci, perpetuo Comiti de Sáros, Domino Haereditario in Sáros Patak, Thokay, Regécz, Ecsed, Somlyo, Lednice, Szerencs, Onod etc. etc. et Principi meo Clementissimo. Onod.¹⁵⁶

Serenissime Princeps ac Domine Domine mihi naturaliter Clementissime.

Ad gratiam Serenitatis Vestrae me supplex provolvendo humillime repraesentare volui, qualiter Deo auxiliante ferri fodinas conscripserim et defectuosos subordinatorum officiarum excessus consignaverim. Cum enim ad salis fodinas inquirendas Serenitatis Vestrae expresso indigeam mandato ut magulatores fodinarum sua diurna regesta, seu maculatoria manibus conſcriptoris sine omni tergiversatione porrigant, ex quibus numerus salis quotidianus effabricatus elucescat, suo quoque tempore rationes camerariorum^a/ salis confrontari possint, assecuro Serenitatem Vestram, sexaginta et plura salium millia in decursu et spatio quatuor annorum dillapidata ac hinc inde distracta fuisse, cum maximo Fisci detrimento. Nuper dierum Dominos Officiales secundum Serenissimi ac Clementissimi Domini mei gratiosissimum mihi elargitum patentem ad reddendas

rationes praemonueram, verum^{b/} Illustrissimus Dominus Comes Michael Teleky ad 16. proxime emorientis mensis Junii eosdem Colosvarinum citavit, jam altissimo Serenitatis Vestrae dijudicanda relinquo, qualis censura fieri potest, ubi rationes annorum priorum per incuriam praedecessoris Exactoris Domini Samuelis Király, tempore irruptionis caesareae in Transylvaniam militiae, deportate Cibinium, et nisi per modernam inquisitoriam ac conscriptoriam mihi a Sua Serenitate concredita commissionem rationes confrontentur, impossibile difficultates officialibus exponere, per hoc semet ipsos excusando jam seme rationes porrexisse, cum solitis quietantiis, assignationibus, coeterisque verificationibus, ad rationes appertinentibus, quibus perditis erogationes docere non possunt. Quare sum demissitudine Serenitati Vestrae supplicare volui, Illustrissimo Domini Comiti Michaeli Teleky clementissime comittere velit parum per exactionem suspendere, donec generalem inquisitionem peragero, ut tandem per ordinem negotium sortiatur effectum. Et cum intuitu modernorum injuriosorum belli temporum annuales rationes tediosum praestolari timendaque novercantis fortunae exitus meo tenui iudicio credideram quartalitas seu angariales rationes exigere, ne officiales iam longo tempore proventibus Fisci colludant, et Serenitas Vestra post tanta bellorum tempora, fatigiorum indeffessorum, tanti sanguinis in Transylvania profusione aliquam consolationem ex Suo Principatu consequi valeat. Nuper^{c/} dierum repraesentaveram Serenitati Vestrae statum comerciorum ita et per praesentes repraesentare volui, sales quidem accumuluntur ad Portum Albensem, sed locus depositionis in Dobra esse non deberet, quoniam Dobra est unus locus apertus desertus, et nisi aliquod munimentum extruatur, certo certius periclitantur sales, tamen Sacratissime Princeps, ex Dobra usque territorium Turcicum per duas horas naves descendere possunt, ubi securissime ab omni hostilitate permanere possunt. Si enim sales in Turcia deponeremus, creditum magnum a questoribus turcicis habere possemus. Et cum unus atque alter salis officialis mihi suspectus videatur, ne sub colore comertii salis sub manu suos proprios devehant, prout et tempore dominii germanici multi deprehensi sunt, magnaue damna Fisco per similes illata sunt, pro tollendo simili scrupulo demandabitur Serenitas Vestra, ut in oneratione navium meus etiam expressus homo ibidem adinveniat, qui numerum salis ad notam accipiat et tum in oneratione, quam evacuatione numerum salium depositorum diligenter annotet, ne nimium officiales excedant.

Ego ad concredita mihi negotia constanter invigilabo, proventus Serenitatis Vestrae in dies augmentari, dummodo Dominus Barcsay Abraham secundum clementissimam Suae Serenitatis resolutionem omnia meum circa comertia communicare vellet. In reliquo dum pro foelicissimo Serenitatis Vestrae gubernio

foeliciissimisque armis Deum teroptimum maximum exorarem permaneo indesinenter Serenissimi ac Clementissimi mei Domini Principis perpetuo fidelis servus

Christianus E Chilko m.p.

Datum ex conscriptione Thordensi. Die 23. Junii Anno 1707.

a/ Az maglások¹⁵⁷ maculatoriáit kívánván, hogy Felséged kegyelmes parancsolattja mellet bevetesse [.....] Felségedet, 60.000 sónak distractióját demonstrálni fogja.

b/ Gróf Teleki Uram Colosvárra híván be az Fiscális Tiszteket, panaszkodik az számvételben való akadályáról, tudniillik hogy avval mentik az Tisztek magokat, hogy minden rátiójokat ahhoz tartozó minden requisitumokkal az német ármáda beemenetelével elvesztették.¹⁵⁸ Arra nézve parancsolatot kíván Teleki Úrra, hogy suspendálja exactióját, míg inquisitóját az Tisztek ellen perághalhattja.

c/ Ez előtt is repraesentálta Felségednek.

[Kolozsvár, 1707. június 20. Patkós János a fejedelemhez.]¹⁵⁹

Felséges Urunk, Természet szerint való jó Kegyelmes Uram!

Minek előtte Felséged kegyelmes parancsolattját néhai Felvinczi Sigmond Uram kolosvári Páterek ő kegyelmek kezeknél levő res mobilisek közben vételéről alázatosan vöttem volna, addig az Méltóságos Úr Teleki Mihály Uram ő kegyelme azon bónumokat inventáltatta s elpecsételtette volt. Újjabb akkori betegségem miatt küldöttem volt Felséged kegyelmes parancsolattjának végbenvitelére Fiscális Procurátor Kőrösi György Uramat, míg ő kegyelme ide Kolosvárra érkezett, annak előtte két nappal Felvinczi Sigmond Uram az pecséteket felszaggatván, az mint inquisitó által végére mehettem, 500 aranyakat, 300 ezüstforintokat azon ládákba elvitt, és egyéb edgyetmásokat is az Páterektől ő kegyelmektől vitetett azon néhai Felvinczi Sigmond Uram kolosvári házához, mellyet így értvén és látván Kőrösi György Uram, akkor azon ládákhoz hozzá nem nyúlt, hanem hozzám visszajúvén, azalatt Isten jóvoltából én is könnyebbedvén betegségemből, mindjárt jöttem Kolosvárra ő kegyelmével edgyütt; 10 ládát, 3 pincetokat közben vöttem, benne találtatott portékákat két kolosvári Káptalan és két tanácsbéli ember presentiajokban inventáltattam, az inventáriumot Felségednek alázatosan elküldöttem, az ládákat pedig az Tanács keze alá itt Kolosváratt az Conservatóriumban betöttem.

Missilis és causális levelek között minemű leveleket találtam, külön raktam, inventáriumát azoknak is Felségednek alázatosan elküldöttem. Az Úr Teleki Mihály Uram ő kegyelme mikor inventáltatta volt, az inventorok minemű leveleket vöttek volt kezekhez, arról való inventáriumot is Felségednek

477.

alázatosan felküldöttem. Azon néhai Felvinczi Sigmond Uram itt levő kolosvári házában maradtak házbeli portékák, vas szerszám, mely inventárium szerint maradtak azon háznál, melynek ajtaját bépecsételtettem. Vas Györgyné Asszonyom ő kegyelme kezénél levő Gróff Bánffy György Uram portékáit repetáltattam, kész ugyan ő kegyelme megmutogatni, és az mint mondja, emberek által is megbizonyítani, hogy azon jók ő kegyelme kezéből kimentenek, én kívántam, hogy in forma mindazokról hit szerint ratiocináljon, melyre nézve Kolos vármegyei generális congregációra az depositumokról írott articulus mellett in jus attraháltam, újjobban is inquiráltattam; Felséged kegyelmes parancsolattját igaz hűséggel mindenekben végbenvinni el nem mulatom. Isten Felségedet szerencsés és hosszas uralkodással boldogítsa. Kolosvár, 20. Junii Anno 1707.

Felségednek, természet szerint való jó Kegyelmes Uramnak igaz híve, alázatos szolgálja

Patkós János m.p.

NB.¹⁶⁰ Apor Farkast megesketni.

478.

Repplia. 27ma Junii 1707. Ex Castris ad Köröm. ¹⁶¹

Kegyelmed leveléből értvén, néhai Felvinczi Sigmondnak speciális parancsolatunkból elpecsételtett javai újfent vióltattak; minthogy azon vakmerő és törvénytelen cselekedet által az mint fejedelmi méltóságunk, úgy az Haza törvénye is példáson láttatik megsértedőttnek lenni, hogy hasonló törvénytelen bátorságra másoknak is, ennek elhallgatásával példa ne adattassék, az [megírt] Felvinczi Sigmond nevű nemesembert az sequestrált jószágok és pecsétek violációjáról írott törvénye szerint az Nemes Országoknak evocáltassa. Értvén pedig itten Vitézlő Apor Farkas Hívünktől, hogy még Erdélyben tudná valamely depositumit néhai Gróff Apor Istvánnak, az midőn innen említett Hívünk bemegyén, megeskettesse, ha valamely portékák találtatnak, azokat autentice inventálván, egy bizonyos helyre jó gondviselés alatt collocállja, és tudósítson íranta bennünket. Coeterum etc.

Expeditae per Paulum Kolosvári etc.

479.

[Munkács, 1707. július 13. Az erdélyi kancellária meghagyása Thoroczkai Istvánnak.] ¹⁶²

Inclutae Cancellariae Aulico-Transylvanicae ex benigno Suae Serenitatis Principalis Mandato notificatur humanissime. Nemzetes Vitézlő Ajtai Mihály nagy bányai Inspector Uram ez előtt való időkben, az míg az rézpénznek devalvációja nem insituáltatott vala, alkudván meg néminémű bányákhoz kívántató necessáriumokért ezerhét száz, No. 1700 forintokban az Thorocz-

kaiakkal¹⁶³, immár az pénzt felvenni az alkuvás szerént, és azon requisítumokat kiadni ad requisitionem praementionati Domini Inspectoris nem akarják. Intimáltassék azért Tekintetes Nemzetes Toroczkai István Úrnak, acceptáltassa az alkuvásnak rendi szerént az felljebb írt summát, és parancsollja meg azoknak, az kiket említett Inspector Uram denominálni fog, ő kegyelmének szólló maga levelében, az kívánt requisítumokat adják kézhez. Azon parancsolatot pedig, melly Toroczkai Uramnak íratatik, az Tekintetes Aulico-Transylvanica Cancelláriára post factam expeditionem transmittállja, hogy innen dirigáltassék sokszor említett Inspector Uramhoz, az melly mellett ő kegyelme expressus embert küldhessen Toroczkai Uramhoz. Caeterum Eidem Inclytae Cancellariae manet ad congrua servitiorum munia paratissimus

In Oppido Munkács, die 13. Julii Anno 1707.

Franciscus Aszalay secretarius m.p.

Juxta insinuationem praesentibus insertam Commissio, die 14. Julii Anno 1707. expeditae.

Inclytae¹⁶⁴ Suae Serenitatis Principalis Aulico-Transylvanicae Cancellariae humanissime assignandum.

MENSIS APRILIS

480.

Károly, 4rta Aprilis. Order adatott az quártélyokban bocsátott Erdélyi Nemes Vármegyéknek.

Ezen orderemet vévén ... Vármegye: hogy noha Felséges Urunk ō Felsége kegyelmes parancsolattja szerint olly véggel kívántam több Erdélyi Nemes Vármegyékkel együtt az Nemes Vármegyét is egyben gyűtenem, hogy az közelebb elmúlt napokban véghezment generális mustra után édes Hazánkban lévő ellenségünk ellen Isten segíts[ég]e által kezdendő hadi operációinknak előmozdítására kívántató segítségül fordíthattam volna, considerációban vévén mindazonáltal abbéli rövidségét Kegyelmeteknek, mellyel bujdosásoknak mostani alkalmatosságához képpest is nemcsak indisposíte hagyták quártélyokban cselédjeket, hanem olly tábori készülettel is, az mint kívántatott volna, táborozásra pro hic et nunc nem jöhetvén, szolgálattjokat az szükséghez képpest nem követhették volna; ezen particuláris orderem által kit-kit Kegyelmetek között quártélyában való menetelre kívántam facultálnom; intertentiójához tartozó intimatóriumát is az inquartírizált Nemes Vármegyékre azoknak, az kik Kegyelmetek között quártélyokban való menetelre resolválták magokat, specifica denominátiójával accludálván. Mellyet is azon Nemes Vármegye Tiszteinek exhibeálván Kegyelmetek, az mint Kisvárdában tulajdon a véggel regulált posícióiban méltóztatott ō Felsége kegyelmessen rendelést szabni, magok között praeficiált Tisztjek által sollicitállják ab ingressu quartirii mindennemű obtingenseknek, administramoknak, restantiájoknak és excessusoknak compútussát, azon említett compútussát pedig az accludált és azon inquartírizált Nemes Vármegyéknek is transmittált tenorhoz s observációkhoz regulálván, és úgy ezekben és több magok intertentióját ingrediáló állapotokban, szorgalmatossan véget vetvén. Homágiális kötelességekről kegyelmessen megemlékezzen, és Felséges Urunk parancsolattjának s szolgálattjának tételére, mindazokkal együtt, az kik ámbár mind ez mostani mustrát, mind az előttenit akármelley okokon elmulatták is, mindazokkal a cselédjekkel és szolgáljokkal együtt, az kik magok mellett való hadi szolgálatra alkalmassak, s elmaradt cselédjek segítségére, szolgálattjára nem szükségesek, praeter omnem tergiversationem ad primum proxime affuturi mensis Maji oda, az hová arrul ennek utánna adandó orderem által fogom Kegyelmetekre intimálni, compareálljon sub poena articulari casu refractario irremissibiliter exequenda. Medio tempore pedig, ha vagy intertentiójok, vagy compútus, vagy egyéb akármelley magok megbántódását ingrediáló difficultások obveniálna, arrul az melly hamar lehet, informálván, kívánom

Kegyelmeteknek tam in particulari, quam universali telljes consolátiojára mind jó rendben hoznom, mind remedeálnom.

481.

Károly, 4ta Aprillis. Reflexiones intimatoriae ad Inclytos Comitatus instituendo computu super administratione intertentionis aut emergentibus restantiis Inclytorum Comitatum Regni Transylvanicae datae punctis sequentibus.

1mo. Kegyelmissen resolválván Felséges Urunk ő Felsége Erdélyből kibujdosott Úri és Nemessi minden Attyánkfiainak és cselédjeknek regulamentális intertentioniójokat, az mint Kisvárdában tulajdon avéggel és azon intertentionának modalitássáruul compilált és bizonyos posítiókban rekesztett particulare Regulamentuma által is kegyelmissen teccet ő Felségének parancsolni, jóllehet minden holnapoknak a végén is kellett volna az inquantírizánsokkal az inquantírizált Nemes Vármegyebeli Tiszteknek minden adminisztrátiojokról és restantiájokról, úgy az megtörténhetett excessusoknak complanátiojárul particuláris compútusokat ineálni, ha hol mindazáltal per incuriam avagy egyéb akadályokra nézve negligáltatott is, mind Kegyelmes Urunk ő Felsége kegyelmes rendelkezésének engedelmes observátiojához, mind az jó rendnek megtartásához képpest, mellyel az téli holnapoknak végén universális compútus szokott elmúlhatatlanul instituáltattni, mostan ezen holnapban perágáltassék; kirül is commendérozó generálissi authoritásom szerint az Nemes Vármegyékre intimátiokat is kívántam ezúttal adattattni, mellynek tenorához conformálván compútusokat, szükség azt olly szorgalmatossággal mind inchoálni s mind elvégezni, hogy ez Erdélyi Nemes Vármegyéket, Úri és Nemessi Rendeket orderek szerint ad 1um Maji rendeltetett kijöveltelekben meg ne gátollják, sőt ad primam requisitionem vagy akívül is, intimátio vétele után mindjárt egyben gyűlljenek, az Erdélyi Nemes Vármegyék s Rendek között praeficiált vagy mostan deputált személlyek előtt absque remissione instituálni s continuálni el ne mulassék, az Nemes Vármegyék Tiszteinek, vagy az mellyik félen elmúlnék, tulajdoníttatván, az ő Felsége szolgálattjának nevezetes megfogyzatkozása s rövidsége abbul következni szokott példás s érdemes büntetésével, negligentiajoknak akár renitenciajoknak: mi időtül fogva kellessék az compútust inchoálni, hogy az beszállott Úri és Nemessi Rendeknek s az inquantírizált Nemes Vármegyebeliek között exoriálható ellenkezések tolláltassanak.

2do. Szükség reflexiót tenni az ő Felsége parancsolattjának dátumáról, mellyel tudniaillik egy vagy [másik] Erdélyi Nemes Vármegyének ide vagy amoda való szállásáról méltóztatott kegyelmissen parancsolni, és úgy a dato emanatae commissionis, vagy az kik elébb érkeztek, a prima mensis Novembris kezdőd-

481.

jék compútusok.

3io. És annak utánna az Kis Várdában Urunktul ō Felségétül kegyelmessen placidáltatott, s minden inquantifrizált Nemes Vármegyékre lystában kiadott sub authentico orális s equilis portioknak számok és obvenientiájok szerint instituáltassék kinek-kinek compútussa, subtrahálván mindazonáltal azoknak mind orális, mind equilis portiójoknak attól az naptól fogva számokat, és ahhoz képpest való obtingenseket, az melly nap az mustrára és Kegyelmes Urunk ō Felsége kegyelmes parancsolattja szerint hadi szolgálatra magokkal hozott cselédjekkel együtt kiindultak quártéllyokbul, és csak az otthon maradt cselédjekre számláltassék administrátiójoknak és competentiaájoknak szüksége; mindaddig értve, míg mostan adatott szabadságok szerint quártéllyokban zászlójokkal, csoportokkal és nem külön-külön szakadozva fognak érkezni.

4to. Mivel pedig Kegyelmes Urunk ō Felsége pro oralibus etapaliter holnapjaiban 2 véka búzával vagy gabonával, 30 font hússal, s minden equilis portiúnak pedig regulamentális mérték szerint egy szekér szénával, abrakkal pedig zabul 4, rosul pedig 3 kassai vékával rendelte s határozta az erdélyi bujdosó Rendeknek intertentióját, az szerint kelleik ahhoz az Nemes Vármegyéknek is compútussokat alkalmaztattni.

5to. És ha hol az administrátiókban vagy perceptiókban akár per violentia, akár hunyorítás s megegyezés képpen valamelyik fél az mértékben defraudáltatott volna, azt szorgalmatosan kikeresvén, ha egymás között nem complanálhattják, akár in excessu, akár in defectu találtatik az véték, proportiónáltattván az helytelen mérték az ō Felsége Regulamentumában expressált fonttal, vékával és széna mértékkel, az megbántódott félnek defacto adjustáltassék praetensiója, rövidsége s kára bonificáltassék.

6to. Publicáltatthatik előre mindazáltal, hogy ha kik az compútusra való comparátió előtt akár az szálló az helységgel, akár az helység az szállóval dolgait complanálván, de annulatione praetensarium restantiarum in natura administrandarum /mellynek pénzül való exolútiója vagy szabad akarattal lehető complanátiója is absolute meg nem engedtetik/ aut bonificati excessus authentice emanáltatott s nem violentált bizonyoságlevelet vagy contraquietantiáját producállja, az ollyaknak dolgával időt nem töltvén, ad propria vota transmittáltasának.

7ma. Végbenmenvén pedig az felljebb előszámált cautióknak regulamentális meghatározott mérték[ének]¹⁶⁶ normája szerint az compútus, ha kiknek az szerint restantiája liquidáltatik, az Nemes Vármegyék Tisztei praeter omnem moram et excusationem az praetendenseknek bonificálni /az mint felljebb is írák, in natura és nem pénzül/ el ne mulassák, sub poena militaris executionis; mellyet az Nemes Erdélyi Vármegyében

praeficiált vagy az Úri és Nemessi Rendek között az compútuson praesideáló személyly intentálhat. Ha mi in excessu percipiáltatott, hasonlóképpen az Nemes Erdélyi részen elsőbbs Tiszt vagy praeficiált személyly tartozván az patratorral bonificáltatni, ha mi ló, marha, ezüstportéka vagy pénzbéli kár liquidáltattnék pedig valakire, hasonlóul légyen bonificációja. Az emergens /difficultásoknak/ restantiáknak is csak az olly helyyekről értvén bonificációját, az kik elégségessek löttek volna administrációjára, máskint az mely helységek elégteleneknek találattatnának, ugyan ex communi tartozik azon Nemes Vármegye az reá háramlott és liquidált restantiát in natura az praetendenseknek exolválni.

8°. Hasonló értessék az olly cásusban, ha hol az Erdélyi Nemes Vármegyék közzül nem az lakossok vakmerősége, vagy hidegsége és maga szénájának, vagy szalmájának eltagadása, hanem annak nemléte miatt vallott kárt, Kegyelmes Urunk Ő Felsége rendelése szerint, quártéllyra felvött és kiosztott vagy az lakossok által tartatni parancsoltatott marháiban az Kis Várdán kibocsátott Regulamentumnak 15-dik punctuma szerint és nem azon kívül való marhái iránt erogálhattja praetensióját.

9no. Sokan az Erdélyi Úri és Nemessi Rendek közzül Máramarosban recipiálván magokat, az midőn Urunk Ő Felsége onnan más Nemes Vármegyében dislocálta volna Ő kegyelmeket, Isten ítéllítibül békövetkezett szertelen essők s mostoha utak s marhájokbul való kifordulások miatt onnan ki nem mehetnek, és úgy medio tempore subsequálván intertentiójok iránt való parancsolattja Ő Felségének, azon kisvárdai lystán kívül való Rendek csak a die emanatae commissionis és nem előbb várhattják intertentiójoknak residuitássát, az mint az Kis Várdában kiadott regulamentális dispositiónak utolsó punctuma facultálja, az közelébb praemittált punctumnak tenora szerint, és hogy mindezek után minden tovább való praetensiójok tolláltasanak.

10mo. Az midőn az Nemes Vármegyék finito computu minden administrátumirul akármelly praetensióinak annullációjával quietáltatni kívánnak, e converso szükség, hogy az Erdélyi Nemes Vármegyéket, quartírizáns Úri és Nemessi Rendeket is /ha az két fél között minden interveniált difficultások sopiáltatthattak/ super complanatione excessuum, és hogy sem többet, sem kevesebbet magok obtingensénél nem percipiáltak, contraquietállják, ha melly dolgokat magok között való accorda által el nem igazíthattnak, hozzám való regressusát fennhagyván.

11mo. Ha kik pedig magok quártéllyokbul vagy annak határáról lopás, tolvatság vagy egyéb erőszak által károssítottak volna meg, azon falut magok satisfactiója iránt requirálván, ha denegáltatik, certificállják ezen következő compútusra az in causam attractusokat¹⁶⁷ az Nemes Vármegye Tisztei e-

481.

leiben, az holl is tovább való halogatás nélkül, akár compa-reálljon, akár ne az alperes, revideáltassék az quaerulánsnak panassza, s mind bujdosásának, s mind Kegyelmes Urunk Ő Felsége szolgálattjára táborra való jövetelinek respectussira nézve defacto kiszolgáltassék satisfactiója.

12mo. És mivel naponként az tavaszi időnek kiűjjulásával az erdők megzöldülvén, az gonosságnak, lopásnak, tolvajságnak nagyobb aperturája lészen, ha kik az Erdélyi Nemes Vármegyék, Úri és Nemessi Rendek cselédi közül veszedelmes és káros helyekre dislocáltattak, első requisítiójára ad securiora transponáltassanak, mellyet az Nemes Vármegyék Tisztei elmulattván, magok fogják aziránt való renitentiájokkal azoknak kárát, s consequenter abbul következő magok számadását okozni.

13tio. Expirálván ennek felette naponkint az téli hónapok, obligáltattnak az Nemes Vármegyék Tisztei, hogy az maga gremiumában maradandó cselédjekre az Erdélyi Nemes Vármegyéknek a 1ma Maji etapaliter provideálljanak, kiszolgáltattván minden személyre naponkint az két véka búzát, 30 font húst, [rideg]¹⁶⁸ és szarvasmarháinak pedig az nyomáson szabad pascuátiót, szolgállo lovoknak rétet vagy fűvet /vesztegetés nélkül mindazonáltal/ deputálván s parancsolván, az olly helyeken pedig, az holl fű későbbre gyarapodik, szénáol vagy szalmáol tartozzanak fű létéig az inquantitárizált helyiségek provideálni. Bízván mindezeket, hogy kívántató serénységgel fogják az Nemes Vármegyék és érdemes Tisztei observálni, azoknak minden fogvatkozás és renitentia nélkül való elkövetésére, Felséges Urunk kegyelmes parancsolatihoz tartozó engedelmességekre s kötelességekre commendérozó generálisi authoritásom szerint kényszerítem s kötelezem is.

482.

Károlyly, 4. Aprillis. Nemes Máramaros Vármegyének.

Bizonyos considerációkkal s nevezetessen Felséges Urunk Ő Felsége kegyelmes dispositiója szerint az erdélyi dolgok folytatásának segítségére mellém rendelt Tanács Urak Ő Kegyelmek megegyezésével inducáltattván az Erdélyi Nemes Vármegyéknek kinek-kinek maga quártéllyában bizonyos ideig való bocsátatására, az midőn ezt az Nemes Vármegyének értésére adni kívánom, ahhoz tartozó intimatiómat is szükségesnek tartván subnectálnom, hogy az midőn azon bemenendő Úri és Nemessi Rendeknek insinuatióját intimatióm mellé vejendi az Nemes Vármegye, azon naptul fogva, valamint ennek előtte Felséges Urunk Ő Felsége Kis Várdában tött rendelése s írásban adandó dispositiója szerint, pro oralibus et equilibus és a kiadott számhoz képpest regulamentaliter intéztetett intrententiójok, abban mindaddig az ideig, mellyben hadi szolgálattjok mellé való kijövetelekre újjobban fognak ordereztetni, semmi rövid-

séget ne tégyen. Mivel pedig némellyek azon Erdélyi Rendekek között önként itten való maradásra resolválták magokat, hogy azoknak vacans portióival az Nemes Vármegye ottan ne terheltessek, accludálom az bémenendőknek specifica denominációját is pro informatione, azokat is oda értvén, ha kik valóságos okok és impedimentumok miatt kéntelenítettettek benn maradni, az mustrára is nem compareálhattván. Közelítvén azonban naponkint az téli holnapokkal együtt az quártélyoknak expirációjá, hogy abban is Kegyelmes Urunk ő Felsége kegyelmes parancsolattjának s rendelésének szorgalmatos s engedelmes observációjával az hadi jó rend is megtartassék, az mint erről azon quártélyban levő Úri és Nemessi Rendekek is vagy on intimációjá, az szerint az Nemes Vármegyét is akartam adhortálnom: hogy minek előtte az inquartírizáltatott Rendekek helyekből kimozdulván, ezen utolsó téli holnap is expirálna, maga Tisztei által Districtuális Commissárius Nemzetes Vitézlő Sztojka László Uram és az Erdélyi Rendekek részéről Tekintetes Nemzetes Rhédei Páll Nemes Doboka vármegyei Fő Ispán Uram előtt compútust az accludált tenor és reflexiók szerint instituálván, minden administrátumiról magát quietáltassa és contraquietáltassa, máskint maga obtingensének defalcációját nem is remélhetvén, úgy hogy ha hol per consensum liquida restantia találtatik, az praetendens in natura /pénzül felvenni vagy complanálni absolute meg nem engedvén/, etiam militaris assistentia tovább való minden halogatás nélkül megelégtettesék, ha hol az szegénység maga telljes restantiájának complanációjában megfogyatkoznék, maga az Nemes Vármegye ex communi bonificálván.

483.

Károlyly, 4. Aprillis. Sztojka László Districtuális Commisárius Uramnak.

Az Erdélyi Nemes Vármegyéknek, s azok között Kegyelmetek Vármegyéire quártélyul háramlott Úri és Nemessi Rendekek bizonyos ideig magok quártélyokban visszabocsáttatása iránt írván Nemes Máramaros Vármegyének, akartam Kegyelmednek is praesentibus tudtára adnom olly véggel kiváltképpen, hogy amint ezen mostani mustrájoknak alkalmatosságával lamentábiliter terjesztették panaszokat előmben Urunk ő Felsége kegyelmes rendelése szerint való obtingenseknek mind nagy részében való eltartások, mind sokaknak, kiket mássuvá rendelt quártélyokban való meneteltül az szertelen nagy árvizek s utaknak mostohasága s vonómarhájoknak kifordulása elrekesztett s tartóztatott, Urunk ő Felsége parancsolattja ellen való nem accommodáltatások iránt azokat Kegyelmed maga tisztinek incumbentiája, s az ő Felsége kegyelmes parancsolattjához tartozó engedelmessége szerint az liquida restantiának exolútiójával orvosollja. Erre az nemes Vármegye tisztit autoritate functio-

483.

nis adigálván, melly is hogy alkalmatossabban meglehessen, s egyszersmind az szokott jó rend is cum cura, Felséges Urunk parancsolattja pedig nagy engedelmességgel observáltassék, az mint erről az quartírizáns Nemes Vármegyéknek intimátiójok az említett Erdélyi Úri és Nemessi Rendeknek bemenetelekkel, az melly hamar lehet, szükség, compútust ineálhasson Kegyelmed; az accludált reflexiókhoz alkalmaztattván az compútusnak folytatását, mellyet az quartírizáns Úri Rende részéről Tekintetes Nemzetes Vitézlő Rédei Páll Nemes Doboka vármegyei Fő Ispán Uramat characterizálván, megyen is intimátiója, hogy azon munkában praesideálljon, mellynek minden articulusiban s modalitássiban azon említett computuális reflexiók az mint az restentiáknak kifizetésének rendiben vagy az excessusoknak complanátiójában, egyéb ingrediens circumstantiákban telljes informátiót adnak, s fogják facilitálni Kegyelmeteket. Az compútus végbenmenvén pedig, az hol restantia vagy complanáció nélkül való excessus liquidáltatik, militáris assistentia által kellek Kegyelmednek complanálni, az restantia ha olly tehetetlen helyekre háramlanék pedig, az Nemes Vármegye Cas-sájából is bonificálván, olly értelemmel, hogy az quartírizáns Nemes Vármegyékre adott intimátióm szerint az emergens restantiák pénzül semmiképpen nem, mert arra nem facultattnak [így!], hanem in natura exolváltassanak. Ha mi oly praetensió emergálna penig az Erdélyi Nemes Vármegyék részéről az compútus alkalmatosságával, némelly eldöglött marhájaknak bonificátiója iránt observállja Kegyelmed az computuális reflexiók szerint, hogy csak azok iránt lehet praetensiót erigálni, az melly marhák az kisvárdai regulamentális disposíciónak 15-dik punctuma szerint ő Felségétül meghatározottattván, quártéllyra felvétettek, ide értvén azok is ő kegyelmek közzül, az kiknek quártélyokban meneteleknek lehetetlenségére nézve, ottan ő Felsége intertentiót s megmaradhatást méltóztattván rendelni, dislocáltatni s accomodáltatni kellett volna.

484.

Károlyly, 4. Aprillis. Rhédei Páll Doboka vármegyei Fő Ispán-nak.

Minekelőtte az Erdélyi Nemes Vármegyéknek az kiadott terminusra, úgymint pro prima Maji ki kellettnek mostani quártélyokbul az jövőendő táborozásra mozdulni, mind az jó rendnek elkövetésére, de legkiváltképpen Felséges Urunk ő Felsége kegyelmes rendelkezésére és parancsolattjára nézve, hogy ezen holnapnak expirátiójának előtte az szokott modalitások és observátiók szerint generális compútus instituáltassék; az mint minden inquartírizált Nemes Vármegyékre, úgy az quartírizáns Erdélyi Nemes Vármegyékre és külön-külön lévő Úri és Nemessi Rendekre mentenek intimátióm, és hogy az említett compútus jobban mehessen véghez, ahhoz kívántató bizonyos reflexiókat

punctumokban szedve adjungáltam intimátióim mellé mindkét részre. Kit, hogy az iránt egyenlő képpen legyenek informátussok ő kegyelmek, mellyet mind az Nemes Máramaros Vármegyében, mind Ugocsában levő Úri és Nemessi Rendeknek adott intimátiómnak acclusájából Kegyelmed is megláthat. Mivel pedig minden Nemes Vármegyékben quártélyozó Nemes Vármegyék vagy particulariter helyezettett Úri és Nemessi Rendekek közzül pro directione computus bizonyos és érdemes személyeket kívántam denominálnom, jóllehet tudva vagyom nálam Kegyelmednek is Nemes Ugocsa vármegyei dolgok körül való distractiója, ugyancsak bizonyos considerátiókra nézve Nemes Máramaros Vármegyével ineálandó compútus alkalmatosságára Kegyelmedet kívántam denominálnom, úgy disponálván mindazonáltal az Ugocsa Vármegyének compútussának idejét is, az ottan való Tisztekkel praevie conferálván, hogy arra is reá érkezhessék, és az mint az Nemes Máramaros Vármegye részéről Nemzetes Vitézlő Sztojka László Districtuális Commissárius Uramat, az Erdélyi Úri Rendekek részéről Kegyelmedet, az két részről occurálható difficultásoknak composítiójára teccet authorálnom. Az mint erről mind Nemes Máramaros Vármegyének, mind az Districtuális Commissáriusnak ment intimátiója, szükség de termino futuri computus praevie megegyezzen Kegyelmetek, és minthogy azon compútust a felljebb említett és kiadott intimatoria reflexióhoz kívántam reguláltatnom, ahhoz alkalmaztassa magát mindenekben Kegyelmetek, és mind az két részről való dolgot tapasztalt dexteritássa szerint az igasságnak kiszolgáltatására igyekezze kormányozni, ha mi olly eligazíthatatlan /mellyet mindazáltal nem reméllek/ difficultások occurálnának, pro regressu hozzám való recursussa vagy informátió tételéig fennhagyván.

485.

4ta Aprilis.

Barcsai Ábrahám Uramnak, hogy az abás creditor törökök exolútiója iránt írjon Marjai Albertnek, s magát is aziránt téendő compútus institútiója iránt hívassa magához, az 45.000 kősonak is, melly extra controversiam az fejér vári Portusra szállíttatott volt, eladása és erogátiója iránt számot vetvén.

486.

Eadem.

Kismarjai Albertnek is. Mivel az ő Felsége fejedelmi méltóságának kissebségével tovább az creditor törököket nem tartóztathatni, hogy Bartsai Urammal azon eladott 45.000 kősonak árráról számot vetvén de facto exolvállja, parancsoltatik, másként nyilván lévén, hogy azon sónak árrából exolváltathattak volna azon törökök, s Urunknak ő Felségének is pénze marthatott volna ad minus flor. 3000 Rhen. Militari executione

486.

fog rajta megvétetni.

487.

4ta Aprillis in Consilio conclusa.

Mivel az marosvásárhelyi országgyűlése alkalmatosságával való imposíciókban az Partiumbeli Nemes Vármegyék nem concurráltak, fennhagyván pro ulteriori subsidio, azon imposíció is nagyobb részént restantiában fennmaradván s collectiójától impediáltattván, szükségesképpen kelletik az következő impositáknak administrációjában concurrálni. Reparciáltattván annakokáért az szükséghez képeest Rhen. flor. 20.000, hízóökor az commercíális dolgoknak folytatására 1200, azokban obveniál:

	Pénz	Hízóökor
Nemes Közép Szolnok Vármegyére	Rh.f. 2.000	200
Nemes Kraszna Vármegyére	Rh.f. 1.000	100
Nemes Kővár Vidékére	Rh.f. 1.000	300
vagy ha úgy akarják:	Rh.f. 2.000	200
Nemes Bihar Vármegye sponte levált	Rh.f. 2.000	200
Nemes Máramaros Vármegyére imponáltatott	Rh.f. 12.000	400
Summa	Rh.f. 18.600	[1gy!] 1200

Már ezek iránt menvén előre adhortatorium, pro motivo inserálni kelletik az intimatóriákban, hogy Nemes Bihar Vármegye, ki is 10 portájára hazaifúságából minden imposíció kívül 2000 forintot és 200 ökröt offerált, az mint accludált levelének párjából kiteccik, és úgy juxta calculum minden Nemes Vármegyéknek portáihoz onnan proportiót tévén, több háramlott volna. Nevezetessen Nemes Máramaros Vármegyének 75 portáira fl. Rh.15.000 és ökör 1500 obveniálna, melly mindazáltal az több Nemes Vármegyéknek is romlására és mostani szenyvedésére nézve az felljebb specificált számra relaxáltatik. Az jövő nyári campániára való gabona is holnaponként az Nemes Vármegyékre azon calculushoz proportionáltattván, úgy hogy illy közönséges szükségben nemine excepto reparciáltassék, bizonyossok lévén az Vármegyék benne, hogy Isten boldogítván bennünket, bonificáltattni fog.

Azalatt is pedig Marjai Albert által conscribált búzának 1000 köblit Nemes Máramaros Vármegye huszti és kővári prae-sidiumban szálléttassa, az más ezret Stojka László Districtuális Commissárius keze által Ecsedben Eötvös Miklós Districtuális Commissáriusnak transponálván erga quientantiam. Eddig való administrációjáról pedig és quártály tartásiról per quietantias et legitimas inquisitiones finális generális computussát végezze, hogy abbul eurálható restantiáját is administralhassa, ha mit superflue administralt pedig, imposíciójából vehesse bonificációját.

És minthogy az fellejebb praemittált assecuráció szerint bonificatiójában secúrus lehet, ha az Nemes Vármegye territóriumából az szükség impediálná is administratióját, per industrium az szomszéd Vármegyéből is procurállják, annyival is az vectúrának s transposícióknak terhétül immunitáltatván.

Az hízóökröknek gondjaviselésére pedig Inspectornak rendeltetik Nemzetes Vitézlő Csatári István.

Collectatiójára pedig az ökröknek:

Nemes Máramaros Vármegyében: .. Túróczi István, Árkosi I. és Borsos Márton.

Nemes Kővár Vidéken: Szaniszló Sigmund.

Nemes Közép Szolnok Vármegyében:..... Koncz Boldisár.

Nemes Kraszna Vármegyében: Bűdöskúti Boldisár.

Nemes Bihar Vármegyében: Kovács Pál.

Kik mellé az Nemes Vármegyék is magok embereit adjungállják s ha, nem colligálhattják, ki-ki maga praesídiumából vigore Regulamenti assistentiát vehessen.

Ezen collectoroknak pedig instructió íratassék.

Hogy az marháknak párja 7 és 8 mása legyen.

Minden falu és nemesember rőlla quietáltassék, az collectorok is contraquietáltassák magokat, kitől mennyit vőtteknek.

Minden excessust eltávoztassanak és particularitást.

Admaturállják pedig collectatióját, és valamihellyt elvégzik, Majtényhoz gyűjtsék, ott kelletvén az Perceptor Commissáriusnak kezében adni erga quietantium.

Az quietantiákat az Nemes Vármegyék emberei is subscribállják.

Mindezeknek az maga Districtussában való admaturatiója iránt adassék intimatória Nemzetes Vitézlő Sztojka Lászlónak, úgy hogy serénnyen urgeállja bégyűjtését s administratióját. Mellyben inserálni kell, hogy már az intimált tábori fennálló szekerek minden Vármegyéből intra quindenam ide az tábor mellé administráltassanak.

Azomban ha mi szekerek Generális Pekri Uram vagy az Commissáriátus és Szent Iványi János Uraimék által tavally Erdélyből kihozattak, az mi még megvagyon benne, sub manu keresse elő, s öszveszedvén, adjon információt rőlla. Nem külömben bizonyos lovakról, kiket Szent Iványi Uram regimentje hozott volt ki Erdélyből.

Bizonyos ökrök, vágók is voltak Commissáriusok keze alatt, azokat is vegye kezéhez s hajtassa ki.

Az fellejebb specificált 18.600 Rh. forintoknak perceptiójára pedig Nemzetes Vitézlő Rhédey Ádám Uram deputáltatik. Az gabona az Commissáriátus által exigáltattván. Actum Anno die ut supra.

Nagy Károly, 4ta Aprilis. Nemes Máramaros, Kővár, Közép Szolnok, Kraszna, Bihar, Partiumbeli Vármegyéknek íratott ez szerint commissio intimatoria az imposítiókról.

Közönséges lévén mindeneknél, hogy az nagy végre célzó szándékokat külömb-külféle bajj s nehézségek s ahhoz mérseklett gondok és fáradságok szokták követni, nem kéttljük, hogy az midőn az Nemes Vármegye is Nemzetünknek igaz ügyét szerető több Nemes Vármegyék között, maga hajdani dicsősséges szabadságának józan meggondolásával, annak sokféle képpen becsúszott romlását s csonkulását és elterjedett mélyly sebeit fájdalmas[an]¹⁶⁹ szemlélvén s számlálván, helybenállítást s bosszúállást szívére vőtte, azon egy elmélkedésével, az ahhoz elválhattatlanul ragadni szokott munkára, költségre és fáradságra /vérét s értékét, az mi legdrágább, életét is felszedelvén/ magát egyenes és állandó elmével resolválta is, és ahhoz való telljes bizodalom szerint amidőn Urunk ő Felsége az elkerülhetetlen kéntelenségtől viseltettvén, bizonyos hadi szükségekre és operációkra pénzbeli imposítiót, az commercium felállítására pedig bizonyos számú ökröket parancsol az Partiumbeli Nemes Vármegyékre repartíálttanni. Elhittük, hogy ezen ő Felsége kegyelmes parancsolattjából több intimatióknak homágiális obligatiója szerint kész engedelmességgel s jókedvvel fogja magát submittálni, illendő reflexiót tévén ő Felségének és az Nemes Országnak azon speciális kegyelmes-ségéről, mellvel az elmúlt esztendőben Vásárhellyen celebrált országgyűllése alkalmatosságával felvettett imposítiótól pro ulteriori subsidio, az Partiumbeli több Nemes Vármegyék között Kegyelmetek Nemes Vármegyéjét is 'immunitáltatni kegyelmissen resolválta, és úgy szükségképpen kelletvén ezen imposítióban az már előre tött adhortatórium szerint az Nemes Vármegyének is concurrálni. Repartíálttott Kegyelmetekre készpénz és ökör az felljebb már ennek előtte megírt conclúsum szerint, mellyet az mostani szorgos szükséghez képpest avagy csak Nemes Bihar Vármegye szép oblációjának consideratiójából nem lehet sokallni Kegyelmeteknek. Ki is minden imposítió kívül szíves hazafiúságából 2000 forintot és 200 ökröt offerált, az mint includált levelének párjából kiteccik, és úgy Nemes Bihar Vármegyének mostani romlásához képpest 10 kapujáról 2000 forint lévén s 200 ökör oblációja, juxta ejus calculum az Kegyelmetek ... kapujára obveniálna ... forint, ... ökör, melly mindazonáltal mostani romlásának és szenyvedésinek consideratiójára nézve, az felljebb megjegy[z]ett ... forint és ... ökör számra relaxáltatik. Azon pénznek perceptiójára pedig Tekéntetes Nemzetes Vitézlő Rhédey Ádám Attyánkfia rendeltettvén, hogy az assignatiók mellett militáris executióval ne terheltesse, szorgalmatossan admaturáltassa szedését Kegyelmetek, s administráltassa ő kegyelme kezében, az elfogyatkozott Vi-

tézlő Rendnek hamarébb való consolátiójára. Az felljebb megírt ... hízóökröket pedig arról adott commissiójok s instructiójok szerint Kegyelmetek Vármegyéjében collectálni fogják ... Attyánkffiai ő kegyelme. Kik mellé az Nemes Vármegye is maga embereit adjungálván, ha az collectátióban deficiálna, az maga gremiumában levő praesídiumból vigore Regulamenti ve-
gyen elégséges assistentiát. NB. Az nyári campánia szükségére holnaponkint obveniáló ... köből búza Nemes Bihar Vármegyének relaxáltatik.

Az nyári campánia szükségére pedig a 1ma Maji holnaponkint ... köből búza vagy gabona obveniálván Kegyelmetek Vármegyéjére, azon szám és közönséges szükséghez képpest nemine excepto reparciáltassék s exigáltassék; bizonyos lévén az Nemes Vármegye benne, hogy Isten Hazánkat boldogítván, bonificáltattni fog az Nemes Vármegyének. Haec subsequentia Inclutis Comitatus Krasznensi, Mediocri Szolnok, Districtui Kővár non sunt addita, praeter Comitatum Máramaros. Azalatt is pedig Nemetes Vitézlő Marjai Albert ő kegyelme által conscribált búzá-
nak [1000]¹⁷⁰, id est ezer köblit Kővárra és Husztra az praesídium számára /felét, úgymint 500 köblit ebben is lisztte tévén/ fogyatkozás nélkül bészálléttassa Kegyelmetek; az más 1000 köblit Sztojka László Districtuális Commissárius keze által Ecsedben penes quientantiam Eötvös Miklós Districtuális Commissáriusnak transponálván. Minthogy pedig a praemittált assecuráció szerint ezen gabonájának bonificátiójában secúrus lehet az Nemes Vármegye, ha szintén az Nemes Vármegye terri-
tóriumaról az szükségre nézve ki nem telnék is ezen adminis-
tráció, per industrium az magok földe beneficiumi által az szomszéd Vármegyékből ugyan csak suppleállják, annyival is inkább magokat az vectúrának terhétül s transposítiójától immu-
tálván, emellett szükség az Nemes Vármegyének eddig való adminisztrátumiról s quártélly tartásiról finális compútust ine-
álván, úgy hogyha mi restantiája emergálna, azt in tempore adminisztráltattván, ha superflue emergált, ezen posítiójából várhassa bonificátióját.

489.

Károly, 4ta Aprillis. Csatári Istvánnak.

Az commerciális kereskedésnek folytatása imponáltatván ő Felségétől, az Partiumbéli Nemes Vármegyékre is bizonyos számú ökröknek adminisztrációja, azoknak perceptiójára az parti-
culáris collectoroknak már előre adott intimatóriák szerint Kegyelmedet denomináltuk. Kik is minthogy abban fáradozván, praeter propter három hetek alatt fogják singulatim reájok háramlott számmal azon ökröket Nemes Szatthmár Vármegyében instructiójok szerint Majtényhoz csoportra behajtani. Felsé-
ges Urunk ő Felségéhez homagialiter tartozó engedelmességére

489.

insinuálljuk Kegyelmednek, hogy az specificált idő alatt ide compareálni el ne mulassa.

490.

Károly, 4. Aprillis.

Instructió az collectorok számára, kik azon tizenkétszáz ökröket fogják az Vármegyéken beszedni, úgymint:

Nemes Máramaros Vármegyében Thuróczi István,

Árkosi I., Borsos Márton percipiálnaknro. 400

Nemes Közép Szolnok Vármegyében Koncz Boldisár

percipiál 200

Nemes Kraszna Vármegyében Büdöskúti Sigmond percipiál ... 100

Nemes Bihar Vármegyében Kovács Páll percipiál nro. 200

Nemes Kővár Vidékében Szaniszló Sigmond percipiál 300

A jelen való hadakozáshoz kívántató sokrendbeli költségnek subsídiumára szükségesnek ítéltettvén az commerciali kereskedésnek folytatása is, amint Kegyelmes Urunk ő Felsége azon szükségre az Partiumbéli Nemes Vármegyékre is bizonyos számú ökröket parancsolt imponáltattni, azon summát az említett Nemes Vármegyékre reparciálván, az adjungált intimatóriában specificált Nemes ... Vármegyében minden továbbvaló halogatásnak férretételével kimenvén, azon Nemes Vármegyékre obveniált ökröknek collectátiójában homágiális kötelessége alatt az ő Felsége szolgálattjának promótiójára az következő punctumokhoz alkalmaztassa magát Kegyelmetek.

1mo. Kimenvén az említett Nemes Vármegyékre már előre ezen ökröknek Kegyelmetek kezében való administrátiója iránt az intimatóriák, az midőn az arrul parancsolt assistentia mellett a tisztek által azon marhák gyülekezni fognak, curiose observállják, hogy párja 7 s 8 másánál ha többet nem, kevesebbet nyomó ne légyen, az minthogy alábbvalót nem is szabad léssen percipiálni.

2do. És úgy, mellyet ezen proportió szerint kezekhez vesznek, azonnal elbéllyegeztessék, ahhoz alkalmas bélyeget süttettvén reája, és akár falu, akár nemesember adja azt, mása szám, szarva s szőri szerint quietáltattván, magokat is e converso hasonlóképpen contraquietáltassák iránta, mindenik quietantiát s contraquietantiát ottan való Tiszt vagy nemesember által is coramizáltattván.

3io. Ebben pedig ő Felségéhez való homágiális kötelességek s magok böcsülletinek szereteti alatt úgy alkalmaztassák magokat, hogy minden excessut, parcialitást, annyival inkább minden interessentiát eltávoztassanak.

4to. Az marháknak perceptiójában is olly circumspectusok legyenek, hogy valami bénna vagy nyavallyás és egészségtelen marhát el ne vegyenek, magok kárának következésével.

5to. Az hol pedig az adminisztrációban renitentiát s fogyatkozást experiálnának, az Tiszteknél insinuálván, arrul adott parancsolattjok szerint azon Nemes Vármegyének gremiumában helyheztetett praesidiáriusok közzül, amint fellebb is meg vagyon jegyezve, magok arra rendelendő emberei mellett militáris assistentiát is sollicitálljon úgy, az minél nagyobb szorgalmatossággal lehet.

6to. Admaturálván az specificált ... számú jó és alkalmazatos ökröknek egybenszedését, ahhoz kívántató szolgáló béreseket kívánván pro comitiva segítségül az Nemes Vármegyéktül, amennyire lehet s káros nem lészen, vélek való jövetelit sietesse ide Nemes Szatthmár Vármegyébe Majtényhoz.

7mo. És ottan, minthogy azon commerciális kereskedésre intéztetett marháknak inspectorúl Nemzetes Vitézlő Csatári István rendeltetett, ő kegyelme gondviselése alá csoportossan erga quietantiam resignálja s adminisztrálja Kegyelmetek. Melly ő Felsége szolgálattjának ezen punctumok szerint hívséges és szorgalmatos végbenvitele bízattatik Kegyelmed activitássára, serénységére. Actum ut supra. Ex Deputato Suae Sere nitatis Principalis Consilio Transylvanico.

491.

Károlyly, 4. Aprilis. Az marha vagy commerciális ökrök collectorainak.

A commerciális kereskedésnek folytatására Felséges Urunk ő Felsége kegyelmes parancsolattjából bizonyos számú hízóökröket kellettvén az Partiumbéli Nemes Vármegyékre reparciálnunk, az Nemes Vármegyékre küldött intimációknak párját az repartícióról való consignációval edgyütt pro informatione in acclusis veszi ez alkalmazatossággal Kegyelmed. Mellynek is az szükséghez képeest szorgos adminisztrációja, minthogy szorossan megkívántatik, intimáltatik Kegyelmednek, az hol maga nem közelítheti, mindazoknak levele által minden kikeresett utakon s módokon való szorgalmatos adminisztrációja. És mivel az időnek kinyílásával az mezőre való szállásnak ideje reménség kívül siet és közelít, az már előre adott intimáció szerint és accludált specificáció szerint az tábori szekerek jó készülettel való kiállítással úgy industriuskodjék, hogy azokat minden fogyatkozás nélkül intra quindenam ide az táborra, vagy az hova parancsoltattni fog, pleno numero sistálhassa. Hasonlóképpen, ha mi Erdélyből hozott szekerek Generális Pekri Uram, az Tekintetes Commissáriátusság vagy Oberster Szent Ivá nyi Uram, s az holl valami onnan hozott lovak is fognak lenni, és az Palotás Regiment körül találtattnak, azokat sub manu előkeresvén, öszveszedje, és azon ökrökkel s vágókkal, melyeket ottan az Bellicus Commissárius vagy mások keze alatt voltanak, ide szorgalmatossan kihajtassa. Az imponált gabonának exactiója pedig, minthogy praecise kegyelmed functióját

491.

concernállja, minden Vármegyére maga subcommissáriusnak ki-
írván, collectáltassa.

492.

Nagy Károly 4. Aprillis. Rhédei Ádám Uramnak,

Az hadi operációknak elősegíllésére az régtől fogván fi-
zetettlen és megfogyatkozott erdélyi hadaknak exolútiójára s
egyéb szükségek tételére kéntelenítetttven Felséges Urunk Ő
Felsége az Partiumbeli Nemes Vármegyéknek bizonyos pénzbeli
quantumot imponálni, annak perceptiójára Kegyelmed denominál-
tatott. Kire nézve az mint az Nemes Vármegyékre az iránt ment
intimatóriákban is severe imponáltatott kinek-kinek obtingens
quantumának kisedése, az Kegyelmed kezéhez szolgáltatása, az
szükséghez és intimátióknk severitássához képpeszt úgy intézzük,
hogy praeter propter Szent György nap táján túl naponkint fog-
nak az Nemes Vármegyék azon pénzben administrálni, ahhoz kép-
pest Ő Felségéhez tartozó homágiális obligátiója szerint kö-
teleztetik Kegyelmed a mint azon functiójának az kiadandó in-
structió szerint való folytatására, úgy az megjegyzett időre
való elmúlhatatlan comparátióra is. Actum ut supra. Ex De-
putato Suae Serenitatis Principalis Consilio Transylvanico.

Tabella

impositionis modernae Inclytarum Partium Regni Hungariae
sublevandis sumptibus et impensis, imminentis campaniae
tam in pecunia, quam naturalibus propirtionaliter
subdivisa.

	Parata pecunia in flor.rhen.	Triticum cubul. cass. per 8.	Boves pro commercio	Currus pro campania	Carnis libr.
Inclytus Comitatus Maramaros de portis 75	12.000	600	400	50	Impositio carnis pro hic et nunc relaxatur.
Inclytus Comitatus Mediocris Szolnok de portis 25	2.000	200	200	17	
Inclytus Comitatus Krasznensis de portis 20	1.000	160	100	14	
Inclytus Comitatus Bihariensis de portis 10	2.000	Triticum relaxatur	200	7	
Inclytus Districtus Kővár de portis 20	1.000	160	300	14	
Summa flor. rhen.	18.000	1.120	1.200	102	

493.

Nagy Károly, die 16. Aprilis. Ordo adattatott az Erdélyi Nemes Vármegyéknek, hogy quártélyokbul kiindulljanak.

Tekintetes Nemzetes Nemes és Vitézlő, N.N. Vármegyében inquantírizált Erdélyi Fő, Közép s Alacson Rendű Státusoknak praesentibus intimáltatik. Hogy emlékezik, nem kétlem, Kegyelmetek mustrájok végbenmenetele után elbocsáttatásokkor kiadott orderemnek cikkelyire, tudniaillik hogy magokat az jövőendő Pünköszt Havának első napjára az nyári campániára elkészítvén, cselédjeiket azalatt jó rendben hagyván, Nemes Vármegyével való compútussaikat végbenvivén, homágiális obligatiójok szerint

493.

oda, az hová fogom rendelni, compareálni igyekezzenek, melyben reméllem annak rendi szerint Kegyelmetek szorgalmazatosan munkálódtnak s munkálódnak is, hogy kötelességeknek megfelelhessenek, s az praefigált napra jelen lehessenek. Minthogy pedig Isten jóvoltából az idő nyilván, naponként folydogál, és az nyári operációknak alkalmatossága ajtónk előtt lévén, minden vitézkedőknek készületit és csoporton létét kívánnja, vevén Kegyelmetek ezen orderemet, s több intimátióimat s parancsolatokat nem is várván, telljes tehetséggel igyekezzenek magokat csoportra verni, s nem csak azokkal, kik bemustráltak, de ha kik még vagy egy, vagy más okokra nézve el találtak volna is maradni /csupán csak az kiknek Kegyelmetek cselédjei mellett való maradását szükségesnek látni tapasztallja, elhagyván/, azokat is felvévén, indulásokat úgy intézzék, hogy infallibiliter minden mentségeket félretévén, az specificált napra, azaz Pünköszt Havának első napjára az tasnádi mezőre compareálhassanak, s onnét következő orderem szerint, az hová az Haza szolgálattja s Kegyelmes Urunk ő Felsége kegyelmes parancsolattja hozandja, útjokat continuálhassák. Annak okáért ámbár Nemes Vármegyével való compútusokat telljességesen Kegyelmetek nem végezhetné is az idő alatt, inkább magok közül arra alkalmas subjectumokat authhorizálván annak continuátiójára rendelljen, s Nemes Vármegyével végezzen, magok pedig az praespecificált napra és helyre megjelenni el ne mulassák, olly készülettel pedig, hogy annak utánna se egy, se más okokkal magának visszabocsáttására senki praetextust ne keressen, hanem ki-ki az szolgálatban való csonkulás nélkül kötelességét követhesse. Elhitettvén azt kiki magával, hogy ha homágiális obligátiója mellől elmenvén, az megírt napon és helyen jelen nem lészen, irremissibiliter az articuláris poenát incurrállja cum executione reali, és exsuper cselédjének nyári alkalmatosságra való accomodátiója, provisiója legottan interdicáltatik. Én mindazáltal vagyok olly reménségben, hogy az Tekintetes Státusok hazafiúságától és homágiális obligátiójoktul viseltettvén, minekelőtte vagy articuláris poenának elvételére, vagy cselédjeiknek provisiójoktul, accomodátiójoktul való megfosztatására magokat érdemessé tevén okot adnának, készebbek lésznek comparátiójokkal hiteket s kötelességeket megbizonyítani.

494.

Károly, 21. Aprilis. Nemzetes Vitézlő Keczei István Kővári
Commendáns instructiója.

1mo. Méltóságos Úr Teleki Mihály Uram által Felséges Urunk intimátiója szerint instelláltassék, mind praesídium, mind Vidék¹⁷¹ vicekapitányságában.

2do. Az inventárium szerint, mivel mindenek indisposíte vadnak, comportáltassanak és rakadtassanak öszve rendivel, az szerint inventáltassék, conserváltassék.

3io. Vicekapitánynak is, porkolábnak is az szerint adatassék írásban.

4to. Mennyire való mész legyen, exquirálni, s ha kevés volna, azonnal az kovásziakkal égetéséhez fogattni, melly 12 napok alatt hogy meg is rakattassék, ki is égettessék, kemény hajdú rendeltessék melléjek pro compulsione.

5to. Mihellyt érkezik az Vicekapitány, oda küldjön hajdúkat, ki ha az Vidéken pusztasága miá nem talál, az szomszédságokbul hajtasson Kővár vidéki szekereket öszve 2oig valót, ha annyit nem találna, Szatthmár Vármegyébül vagy Közép Szolnokbul pótollja, kiket valameddig fel nem váltanak, el ne bocsássa s kemény Őrizet alatt tartassa.

6to. Azon alkalmatossággal jó molnárokat és faragó ácsokat hozasson bé, Nagy Bányáról is vitessen compulsive is.

7mo. Legelsőben valamennyi mész vagyron, hordassa fel az várban, és ahhoz elegendő fővenyt, azután pro continuatione laboris 5 szekeret hadgyon az munka mellé, 15 hordjon gerendát, palizata fákat, jókat s alkalmatossokat.

8o. Kovász nevű faluból minden quártélyost hajtson ki, salvagvardiát kemény hajdút rendelljen az helyben, az ki minden ellen manuteneállja, azomban dologra, munkára compellállja.

9no. Ha 50 szekér mész kész lészen, 10 kőműveseket hajtasson fel az várban, kiket éjjelre le se bocsásson az várból, ahhoz való munkásokat, ahhoz a rabokat is dologra adjungállja. Ha az mész kevesebb vagy több, az mesterembert ahhoz conformállja.

10mo. Legelőször is valahol legszükségesebbnek láttja, ott fogasson az munkához; porháznál ártalmas repedések, alacson ablakok, lövő lyukaknak veszedelmes omlások bérakását s igazgatását admaturáltassa.

11mo. Három-négy felé szakassza az munkásokat, hogy szaporábban dolgozhassanak, s egyszersmind végezhecsék az szükségesebb correctiókat.

12mo. Napfeljőtekor már minden munkás dolgon légyen, reggel, délben egy-egy órát leülven, napszállásig munkálódjanak és compelláltassanak.

13io. Ha annyéra való kőműves vagyron azon helyben, más héten más 10 kőművest álléttasson bé, az midőn már azok benn lésznek, az más rendbélit akkor bocsássa ki, nemkülömben continuáltassa.

14to. Ha difficultásokat tennének, privilégiumokat hánynák, vetnék s facturáskodnának, compellállja, ha külömben nem, vasra is veresse, úgy is dolgoztasson.

15to. Valamihent az mész kiég, mind hordassa fel az várban, azalatt az 5 szekéren követ is hordhat az kőműveseknek.

494.

16to. Az szükségesebb romlásokat, lövő lyukakat megigazítván, annak utánna az hol boltoknak s egyéb belső romlásoknak láttja belől is szükségét, rectificáltassa, ha mód adatik, ha csak egy pornak való kis házat is vétessen bolt alá, kit földdel hordattasson meg, holnalljig való földdel vastagon.

17mo. Az lövő lyukak körül való folyosó kőbéli fogatkozást utolljára ne hagyja, s ezen munkát continuáltassa, valámíg szükségét láttja.

18vo. Mivel minden esztendőben két öreg kemencével tartozott azon falu, valamennyivel restál, annak elkészítésére compelláltassa is, kin is vélek az belső dolgossokon kívül munkálódtasson.

19no. Az melly gerendák, palizata fák hordattnak, azt más felől faragtassa s készíttesse, legelsőben is az holl szükségesebb az palizatákat, sertefákat, kőfalon függő gerendákat álléttassa s rakassa helylyben.

20mo. Azután az holl magazinumok s ágyúk állásai vadnak, azoknak padlásait, alljait kemény erős bárdolatlan gerendákkal, alá hányt oszlopokkal szaporább voltáért erőssíttesse, felső részét rabokkal földettesse, grádicsokat, lövő lyukak mellett való állásokat reparáltassa.

21mo. Ha az legszükségesebb részeket elvégezi is, az dolgot abban ne hadgya, hanem belső reparációkat tétessen.

22do. Fáknak hordását, rakásban való rakását continuálja, hogy szükség idején töréseket rectificáltasson, s omlásokat bécsináltasson, az kútat is bomba ellen keményen befedettesse.

23tio. Minthogy az had az Vidékről ki fog menni, jövőjáró ellen protegálja, haza szállétani és hajtani el ne mulassa, hogy vetetlen ne maradjon.

24to. Kik is haza szállván, újjabb más rendbéli szekereket hajtasson 20, mellyen tulajdon csak tűzifát hordasson mennél többet, és azt következő szükségre zár alatt conserváltassa, költeni valót hetelő szekeren hordasson.

25to. Nem külömben szükség, haza szállásával gyalogszeres embereket ásókkal, csákánnyal, kapákkal állétson kívül az vár kőfala körül való hegynek, úgy ártalmas accessusinak, azt egyenessen ásassa, vágassa, vontassa le meredeken, hogy fel ne mehessen rajta.

26to. Az szekereket mindaddig el ne bocsássa, valameddig más helyben nem lesz, kiben Kegyelmed repartíció után, adminisztrálás után ne járjon, hanem az kiket holl találja, hajtassa bé, ha fáj neki, repartiálja, nem gondolván az régi szokással és akárki jószágával is.

27mo. Láncsa, dárda, visszazegezett kasza nem lévén az várban, az kik ostromra felette szükséges eszközök; Kegyelmed láncsákat, dárdákat Bányán megcsináltatthattja, kaszákat az Vidéken Teleki Mihály Uram szedethet, kiről ő kegyelmének adtam is dispositiót.

28vo. Dohányrul, pálinkáról Marjai Albert Uramnak vagyon intimátiója, hogy szerezzon, de ha ő kegyelme elkésznek kivált az pálinkával, minthogy az Udvarbíró keze alatt elég búza, ros vagyon, kattlant kettőt-hármat is felállatván, éjjel-nappal főzzék, s hordókra verje.

29no. Kovát küldöttem háromszázat, melyből is az hajdúságnak, az kiknek nincsen, kiadván, az többbit conservállja.

30mo. Flintához és polhákhoz való gollyóbis nem sok lévén ottan, Bányáról vitessen önat, s mindkét félét az pattantyúsokkal öntessen, s töltést csináltasson, 3-4 tonnára valóval.

31mo. Ezen kívül ha mi szükséges requisítumok occurrálnak, Méltóságos Úr Teleki Mihály Urammal Kegyelmetek procurállja, telljes dispositiókat és authoritást adtam az Úrnak mindazokra.

32do. Noha Kegyelmed ugyan az commendáns, mindazáltal Urai Sigmond Kapitány Urammal egyetértsen, és mivel ő kegyelmének már in militaribus nagyobb experienciája lehet, ha mit az vár conservátiójára felgondol, Kegyelmed secundálván, effectusban vétetni el ne mulassa.

Hoç addito, minthogy már az hadak az Vidékből ki fognak nyomulni, azok directiójára pedig Generális Orosz Páll uram helyében Méltóságos Gróff Csáki László Brigadéros Uramot constituáltam commendónak, ha magok nem sufficiálhattnának, pro militari assistentia ő kegyelméhez recurrálljanak, intimátiója szerint tartozni fog assistálni.

495.

Károly, 22. Aprilis. Teleki Mihály Úrnak.

Josika István Uram ő kegyelme elmaradván, expediáltam Kegyelmed után, úgy hogy nem messze lévén mind Soppel Uram, mind Daniel Ferenc Uram, Kegyelmed expressusát expediállja utánok. Csáki László Uram is közel lévén, legalább az Vitézlő Rendeik részéről való inquisítiót végezze Kegyelmetek, mert az nyári campánia talám nem is mindenkor enged csak olyan alkalmatosságot is reája, mint most. Az miként pedig itten megmondottam, legkiváltképpen marosvásárhelyi gyűlléstül fogva való dolgokról kell examinálódni, de azelőttit sem kell elmulattni, úgy mindazáltal, hogy az purizátióban és az extractusban distincte legyen feltéve, és öszve ne egyvelődgyék. Az inquisítió pedig communis lévén, nem rendi, hogy csak egy-két személyre vizsgálódassék, hanem communiter mindenekre s reám is, mivel én is voltam Erdélyben, idegen pedig s nem hazafia. Minthogy pedig efféle dolgokban jurátus cancellisták által kell procedálni, ámbár nem expertus is, mintsem idő előtt dobra üttesék. Kegyelmed minden ember kezére ne bízsa, hanem az jurátus által follytassa, az mit nappal dolgozik, éjjel purizállja, azután mindennap extractussát csinállja. Ezen leveletem pedig az több deputátusok előtt is elolvastattni ne neheztellje, hogy

495.

tudja ki-ki magát mihez alkalmaztattni.

Azomban úgy informáltatom Hadaditul, az Somlyai Só Inspectoratul, Kegyelmed [vele]¹⁷² vetett először számot, úgy igyekezzék hova hamarébb annak ratiocinációjárul genuine engem informálni.

Minthogy Kővárban alkalmas élés vagyon, most is felesrül disponáltam, az instructióból pedig kifelejtettem, Kegyelmed inserállja, hogy semmiképpen ne engedgye az Vice Kapitány külső hadaknak erogálni, hanem az belsőknek conservállja, sőt mindekor úgy kormányozza, hogy esztendőre való készen álljon.

496.

Károly, 13. Maji. Anno 1708.

A Tekéntetes Consiliumban decernáltatott, hogy az jövendő campániára kevéntató fennálló szekerek pótlására, amely szekerek, ökrök és béressek az Tekéntetes Commissáriátus tabellája szerint a regimentyek [így!] az elmúlt ősszel Erdélyből való kijövetelekkor kihozattattak, restituáltassanak, kirül is ment intimációja az regiment Tisztjeinek ez szerint.

Az Tekéntetes Erdélyi Commissáriátus repraesentállja előtem, hogy az elmúlt ősszel az hadaknak Erdélyből való kijöveteleik alkalmatosságával Kegyelmed regimentjének bagácsaiájára assignáltattak ... szekér, ökör és béres, mellyeket noha már eddig is tartozott volna Kegyelmed, mint regimentjének feje az Commissáriátuságnak resignálni, mindazáltal mindeddig is nem administráltattanak, kétségkívül pedig vissza sem bocsáttattak, sem maga, sem Kegyelmed Tisztjei által. Minthogy pedig a nyári campániára az ollyatény fennálló szekerek és marhák kívántattnának, az Tekéntetes Commissáriátus semmivel sem bír, az Haza kárának eltávoztatására szükségesképpen kelleik ki nyomoznom; annakokáért praesentibus kívántam Kegyelmednek intimálnom, hogy az praemissákrul vagy maga, vagy quártélymes-tere, vagy egyéb Tisztjei, a kiknek conservációja incumbált volna, ratiocinálljon, és hova hamarébb resignáltassa, vagy a Tekéntetes Commissáriátussal az iránt való difficultásokat complanállja és complanáltassa, külömben az jövendő operációkra deservíálendő szekereinek és marháinak számaiban fognak imputáltattni, Kegyelmed regimentjének nagy fogyatkozásával, mellyrül tempestive akarván Kegyelmedet tudósétanom, genuina információját és válasszát elvárván.

497.

Károly, 25. Maji. 1708. Az Erdélyi Nemes Vármegyék Fő Ispánjainak és Udvarhelyszéki Fő Király Bíró Daniel Ferenc Uramnak.

Salutem etc. Noha ennek előtte való alkalmatossággal is mind amidőn a Nemes Vármegyék magok cselédjeinek jó rendben

való hagyására és e jelen való campániára szükséges hadi készületre nézve ki-ki maga szállására az elmúlt holnapban elbocsáttattanak, amint szóval még arrul vármegyénként külön-külön adott intimatóriáim, úgy azután subsequált orderem által kívántam igen serio és elégségesképpen inculcálnom a Nemes Vármegyéknek, hogy az Ő Felsége mostani szoross szolgálattjának minéműségéhez képest ad ^{l^{mum}} currentis mensis Maji a tasnádi mezőre elmúlhatatlanul compareálljanak, mellyet sokan a Nemes Vármegyék tagjai közzül mi okon posthabeáltak, elégséges okát, annyival inkább mentségét nem találhatom, holott aestivális intertentiójokrul is az Ő kegyelmek cselédjeinek Felséges Urunk Ő Felsége vármegyénként méltóztatván kegyelmesen parancsolni, annak héjjával következhető fogyatkozásokat sem praetexálhattják in excusationem, nemkülömben az inquantizált Nemes Vármegyékkel is ennyi idő alatt super computu transignálhatván, táborra való készületit is kiki az időhöz és állapottjához képest rendben vehette. Melyre nézve akartam praesentibus intimálnom Kegyelmeteknek, hogy szorgalmatosan maga vármegyebélieket megvizsgálván, ha kik még ezideig is magokat absentáltak volna, azoknak parancsolljon és publicáltassa, hogy ha nem ha a dato praesentium intra quindenam mindazokkal edgyütt, kik a minapi mustrákon is jelen nem voltanak, félretévé minden magok memtegetésit, az holott a táborral létemet fogják hallani, compareálljanak, másként az elmúlt alkalmatoságokkal kiadott intimatóriáimnak értelme szerént revideáltatván az olly renitenseknek dolgát, ha kiknek tudniillik elégséges mentségek nem comperiáltatnék, az erdélyi dolgok folytatására Ő Felségétől mellém rendelt Méltóságos Tanács Urak és Nemes Vármegyék Fő Tisztei által az intentált articuláris poenának desumptiójával fogják szófogadatlan engedetlenségeknek érdemét elkerülhetetlenképpen tapasztalni.

Károly, eodem. Az inquisítióra jövendő Fatens Uraknak.

Az Úr Gróff Teleki Mihály Uram Ő kegyelme információjából értem, hogy Ő Felsége kegyelmes parancsolattjából akarván bizonyos dolgok iránt való fassióját recipiálni, Kegyelmeteknek avégett tett requisítiójára nemhogy compareált volna, de még csak válasszát sem vehette Kegyelmeteknek azon Ő Felsége szolgálattjának notábilis késedelmével és rövidségével, melyre nézve jóllehet ezenkívül is a Nemes Vármegyéknek a közelebb elmúlt holnapban való hazabocsáttatásakor publicált és kiadott, sőt annak utánna is iterált intimatíóim szerint Kegyelmeteknek is még ad ^{l^{mum}} Maji kellett volna elmúlhatatlanul compareálni, ugyancsak mindazáltal mindkét okra nézve Ő Felségétől kegyelmesen adatott authoritásom szerént parancsolom, hogy tovább az Ő Felsége szolgálattjára célzó dolgokban hátramaradást causálni nem kívánván, és hogy magának is abból következhető vala-

498.

mely kárát és kissebbségét proveniálhassa, amidőn ezen inti-
mátiómat veendői Kegyelmed, tovább semmit nem mulatván, az ho-
lott a táborral létemet hallani fogja, oda sietséggel jőni el
ne mulassa.

Ex Castris ad [Piskárkos]¹⁷³,^{499.} die 3. Junii Anno 1708. Pátens
Nemes Közép Szolnok Vármegyére.

En Károlyi Sándor etc. Adom tudtára etc. Hogy tudniillik
semmit ne kételkedjem, hogy az alább megjegyzett dispositiók-
nak mivoltáruul sokan balul gondolkodván, abban kiváltképpen
és egyenesen csak az ő Felsége szolgálattjára és a közügynek
előmozdítására célozó hadi operációk végett intézett és eltö-
kéllett intentumomnak helytelen és idegen magyarázattját fog-
ják assignálni, mivel mindazáltal a Nemes Partiumbéli Várme-
gyék között Nemes Közép Szolnok Vármegye is erről már ennek
előtte négy holnapokkal kiadott ő Felsége kegyelmes parancso-
lattjával semmit nem gondolván, abban meghatározott gabo-
nabéli quantumát nemhogy ex integro, de még csak kisebb ré-
szében sem teljesítette, pure et simpliciter csak a nemlehe-
téssel mentvén magát, már tovább az hadi operációknak rövid-
ségével és a közügynek imparabile dispendiumával nem lehetett
csak annak fogyatkozásával kötelelességemnek suspendálnom foly-
tatását, hanem ámbár rendeletlenségnek lássék is azon exigál-
ni mások tartozásokat, aki velle nem adós, az elkerülhetetlen
szükséghez képest, holott az másként is törvényt szokott szeg-
ni, elvégeztem az erdélyi operációkhoz kívántató és az emli-
tett Nemes Közép Szolnok Vármegyére obveniált 1000, id est
ezer köből gabonát a közelebb való processusbul és helységek-
bül, némely bő gabonájú Fő és Nemessi Rendeket, úgy ha holott
ő Felségének szüksége felett találtatik, azt is hasonlóképpen
ide értvén, a milítia számára megszerzeni, és a szerént asse-
curálván magam jó lelkemisméreti és igaz parolám szerént e-
zen pátensem mellett, hogy ha kiknek magok szükségeken és ara-
tásig intézhető mindennapi intertentiókon felljül találtatik
gabonájok, amidőn azt a mostani exigentiára ezen pátensem
exhibeáló deputátusimnak erogálják, árrát ezüstpénzül arról
való quientantiájok mellett minden bizonnyal fogják töllem
várhatni és exolváltatni is; és emellett elhitetem magammal,
ki-ki azok közzül, akik requiráltatni fognak, amidőn maga ga-
bonájának árrát töllem igaz parolámnak s ígéretemnek fele-
leti alatt elmúlhatatlanul elveheti, a mostani kiváltképpen
való szükségnek considerációjával maga igaz hazafiúságátul bu-
zogván, amint felljebb declaráltam, mindennapi szükségén fell-
jül való gabonájának erogációjában semmi difficultást és re-
nitiatiát nem fog mutatni. Ha hol mindazáltal az reménség fe-
lett megtörténnék, hogy az ő Felsége szolgálattja az hadi ope-
rációknak nevezetes hátramaradásával csak azon okon meg ne
csonkulljon, kéntelenéttetem élnem keményebb mediumokkal, és

Felséges Urunktól ő Felségétől kegyelmesen adatott comendérozó főgenerálisi autoritással az ily idegen és a közjónak előmozdításához felettébb renitens lakosok ellen, adván ezen pátemsem mellett kiküldött embereimnek s Tiszteimnek elégséges hatalmat és cautiót, hogy a kezekben adott lista és specificáció szerint mindazon helységeken a gabonát hittel és egyéb akármely kemény mediumokkal, akármely rejtekhelyekből és vermekből kikeresvén, elfoglalhassák, vehessék és megőrltethessék, így is mindazáltal cégéres vakmerőségeket nem tekintvén, quietáltatni fognak jövőendőbeli valamely excontentiájok végével.

Eodem. Ibidem. Instructio pro 174

Minthogy példás engedetlenséggel tapasztaltatván Nemes Partiumbéli Vármegyék között némellyeknek ő Felsége kegyelmes parancsolatihoz való renitentiája, nevezetesen a milítia számára az erdélyi ellenség ellen való operációk végett a magazinális helyekre intézett és repartiólt gabonabéli quantumoknak bé nem szolgáltatásában, s tovább azért az operációknak folytatását suspendálnom nem lehet, erga futuram eamque certissimam exolutionem pátemsem mellett elvégeztem valamely 1000, id est ezer köből gabonának Nemes Közép Szolnok Vármegyének közelebb lévő helysegeiből az alsó processusbul való exactióját s kiszedetetését, melynek végbenvitelére Kegyelmeteket denomiválván, szükség a következő punctumokhoz alkalmaztassák magokat.

1. Az arra rendelt militáris assistentiát udvari Kapitányomtl magok mellé végén, mindjárt kimenjenek a specificált helységekre, és amint ottan szám szerint vagyon azon 1000 köből búza a falukra kiosztva, aszerént igyekezzék mindenekben exigálni, a pátemsen erejével assecurálván s inculcálván is sine asperitate, hogy egyátalljában magam megfizetem nékiek, és ha szabad jóakarattjok szerint /elvévén egy, két, három vagy amennyi embernél ott feltalállja/ a reájok vetett gabonát praestálni fogják, bene quidem, másként arra való lészen az assistentia, hogy hittel, executióval s Bíráknak megfogatásával is curiose kikeresse Kegyelmetek akár vermekből, akárhonnan az obveniált számú gabonát.

2. Ide értvén, ha hol, úgymint Périban [így!] is, ha ő Felségének gabonája találtatik, eo non obstante csak elvegyék.

3. Ezen 1000 köből gabonának exactiójára pedig semmiképpen nyolcadnapnál több nem engedtetvén Kegyelmeteknek, az alatt placitis aut invitis quibusdam mediis csak exigálván, ha szaporábbnak vélik, magokat megosszák, a specificált helysegeket is magok között subdividálván, és úgy azon helységeken meg is őrltetvén, éjjel-nappal szállétsák Hadadban.

4. És hogy az administráns helységeken akár önként, akár másként való administrációja iránt fizetésének reménye ne praerumpáltassék, mindeneket data superinde quietantia percipiálljanak. Ezek pedig kedvezés nélkül és minden kívántató rigorról, curiositással való végbenvitelére sub amissione ho-

500.

noris kényszeréttetik Kegyelmetek.

Specificatio pagorum annonarium proportionate
administrantium.

Tasnád	cub.100
Csaholy	" 30
Szilvás	" 20
Szőr Demeter	" 100
Csány	" 20
Pele	" 25
Pér a Fejedelmével együtt	" 200
Szántó	" 110
Csög	" 50
Mihályfalva	" 50
Kisfalud	" 30
Szentkirály	" 50
Girót	" 120
Mintszent	" 120

950

501.

Ex Castris ad Szatthmár, 4. Junii 1708. A Partiumbeli Nemes
Vármegyéknek.

Felséges Urunk ő Felsége kegyelmes commissiója szerint Kegyelmetek Követ Attyafiai, ha nem szintén ad praefixum is, ugyan csak a terminált helyre érkeztenek, és noha Urunk ő Felsége feltett szándéka és igyekezeti szerint felséges személyében országos nagy gondjai között s distractiói miatt jelen nem lehetett, engem mindazáltal méltóztatván kegyelmes parancsolattja által arra authorizálni, amint az ő Felsége kegyelmes commissiójában particulatim megkülömböztetett és expressált, úgy ahhoz ragadott és a mostani üdőnek és hadi operációknak mineműségéhez képest kívántató dolgokrul, a mellém rendelt Méltóságos Tanács Urak ő kegyelmek megegyezésével töttem a Nemes Vármegyének Követei előtt proposíciókat, melyekre is ex omni parte Nemes Máramaros vármegyei Követek és Districtuális Commissárius absentiájára nézve telljes végzést és resolútiót nem tehettenek, a közelebb való és nevezetesebb szükségeket mindazáltal /kiváltképpen amellyek nélkül az hadi operációk éppen nem secundáltathatnak/ voltaképpen elméjekre adván s intimálván ő kegyelmeknek, elhittem, amint az említett Követek ő kegyelmek fogják a Nemes Vármegyének referálni, a Nemes Vármegye is ő Felségéhez tartozó nem kevesebb hűséggel és dexteritással minden úton-módon effectuálni, a több dolgok iránt pedig, mellyeknek haladékja nem olly káros, az említett Követ Attyokfiai relatiójából contextust formálván, igyekezze Kegyelmetek arrul adandó opínióját s resolútióját minél hamarébb elaborálni, és midőn avégre lejendő confluxussának termi-

nussa iránt vejéndi intimátiómat, hasonlóképpen maga Követ Attyokfiai által béküldeni el ne mulassa.

502.

Eodem. Ibidem. Nemes Máramaros Vármegyének.

Várván Felséges Urunk Ő Felsége kegyelmes commissiója szerént a tasnádi confluxusra Kegyelmeteket, amidőn avégre a dolgoknak folytatását egy ideig suspendáltam volna, azután post praefixum vettem maga mentségérül szálló levelét Kegyelmeteknek, mellyben ha az hírekre való nézve félelmét pro legitimo agnoscálnám is, holott úgy van tudtomra, magok Kegyelmetek emberei kívánnják az híreknek súlyosságát öregbíteni, ugyancsak az elsőbb részéből a Nemes Vármegyének, úgymint Husztról, ha Kegyelmetek cselédjeinek elégséges refúgiumául van az ottan való Ő Felsége vára, találatni kellett volna valakinek, ki által homágiális engedelmességét Ő Felsége parancsolattjára úgy mint maga Követtje által contestálván, az hírek bizontalanságára nézve, bizonyos rövidséget az Ő Felsége szolgálattjában nem kívánt volna causálni, holott azon okra és Districtuális Commissárius Uram absenttiájára nézve, amidőn a több Nemes Vármegyének Ő Felsége parancsolattja és felséges neve alatt kegyelmesen avégre engedtetett autoritásom [szerint] proposíciókat tétettem volna, a mellém rendelt Méltóságos Tanács Urak megegyezésével semmi resolútiót és végzést nem tettek, praetendálván, mivel integro numero nincsenek, a proposícióknak mineműségekhez képest nem is resolválhatnak, és úgy más alkalmatosságra kelletvén confluxust terminálni, pro hic et nunc re infecta kellett a Nemes Vármegyének Követeinek eloszlan. Hogy mindazáltal ennek örvével alkalmatosság ne adattassék az Ő Felsége dolgainak rövidségére, azon Ő Felsége szolgálattjának promótiójára egyenesen célzó dolgoknak punctumit, mellyek a több Nemes Vármegyének proponáltattak, in praecipuis capitibus cöpiában elküldöttem his acclusis a Nemes Vármegyének, olly reménységgel és admonícióval, hogy amellyekről opíniójas teccése és consensusa kívántatik Kegyelmeteknek, annak conceptusát magok között elaborálván, midőn az említett következendő confluxusnak idejérül intimátiómat veszik, ad diem et locum azt maga Követ Attyafiai által béküldgye a Nemes Vármegye, amellyeknek penig az Ő Felsége szolgálattjára valóságos megléte és telljesítése kívántatik, hanem ha annak elmúlásával a Nemes Vármegye maga Tiszteinek a Nemes Országnak az engedetlen Tisztek ellen írott törvénye szerént való megbüntetésére akarja Ő Felségétül kegyelmesen adatott autoritásomat provocálni, azt sokszori intimátióimnak tenora szerént ezen utólszori intimátiómra minden haladék és időmulasztás kívül effectuállja. Coeterum.

Eodem. Ibidem. Precipua capita propositionum Excellentissimi Domini Domini Supremi Generalis Alexandri Károlyi Liberi Baronis de Nagy Károly nomine Suae Serenitatis Principalis ad Inclytas Comitatus Partium Regni Hungariae in confluxu ad ultimi praeteriti mensis Maji et Castra ad Tasnád indicto factarum.

1mo. Az elmúlt téli akárnemű administrációk iránt generális compútust kelletvén az hadi jó szokás, legkivált pedig az Ő Felsége kegyelmes parancsolattja s következésképpen iterált insinuációim szerént a Nemes Vármegyéknek az administráns felekkel usque ad 1^{mum} Maji ineálni, hogy a supernatans administrációk az estivalis impositiókból bonificáltassanak, vagy penig a restantiák de facto exolváltassanak, a végre kellett volna azon compútusoknak extractusát mostani confluxuson repraesentálni, mellyet a Nemes Vármegyék pro hic et nunc elmulatván, tartozzanak solito methodo tovább való haladék nélkül elvégezvén a következő confluxusra behozni, elmulatásával következő károkat s injúriájokat magoknak tulajdonétván.

2do. Nyilvánvaló lévén a fejérpénznek szűk és elfogyott volta az egész Hazában, a milítia számára kívántató mindennapi szükségnek supplementumára, amint a Magyar Országi Nemes Vármegyék a Tiszántúl és innét nagyobbára leválták a rézpoltúrának két pénzben való folytatását, a szerént kívánnja Ő Felsége a Nemes Partiumbéli Vármegyéknek is opínióját, miként lehessen azon pénznek az említett árron való szabados folyásának inductióját efficiálni, hanemha magok obtingensit a milítia számára készebbek lésznek in alba moneta administrálni, melyről való teccéseket a következő confluxusra hasonlóképpen magok Követtjei által repraesentállják.

3^{tio}. A milítia exolútiójára bizonyos számú pénzek, ugyan mundérjának megszerzésére sörére való ökrök lévén a Nemes Vármegyékre felvetve, nem külömben pro aestivalibus mensibus a magazinális helyekre gabona, tábori szükségre penig proviant és fűhordó szekerek, mivel penig ezeknek collectátiójáru, illy siettető administrátiójáru iterate és egymással¹⁷⁵ küldött intimációim is semmit nem használtak, holott a pénz nemlétével az had felette zúgolódik, a commerciális marhák felhajtásának ideje szintén telik, a magazinális helyek üressék lévén, hadi operációink nem folyhatnak, és a tábori szekerek nemléte is mindennapi szükségset s fogyasztást causálván, hanemha a Nemes Vármegye Tisztei ebbéli engedetlenségeket és restségeket Ő Felsége szolgálattját promoteáló serényebb activitásokkal fogják elváltani, egyátalljában a Nemes Orzágnak az engedetlen Tisztekről írott törvénye szerént Ő Felsége parancsolattjából fognak megbüntettetni.

4to. Tapasztaltatott dolog, hogy némellyek a Nemes Vármegye tagjai közzül, elrejtett okokra nézve néhol és ahhoz va-

506.

lő mesterségekkel szoktanak az ellenségnek bizontalan szándéka felől hamis híreket költeni, mellyel a szegénységet lármázván, kiváltképpen való hátramaradást és akadályokat causálnak az ő Felsége szolgálattjában, erre nézve megadatván a Nemes Vármegyéknek az ilyeneknek kikeresésében és megbüntetésében jurisdictiója, arra adhortáltatik is, mellyet elmulatván, keményebb mediumok és kikeresett módok által az hadi szokás és törvény szerént lészen az olyanok ellen példás animadversiója ő Felségének.

5to. A venáléknak administratiójáruul lévén már ezelőtt is parancsolatom, mivel mostaniban annak effectuáltatni nem lehetett, a következő confluxusra jövőndő Követtjei által abban is szükséges maga teccését és vótumát küldeni a Nemes Vármegyék tartoznak.

504.

Ibidem 5. Junii. Nemes Közép Szolnok Vármegyének.

Hogy a tasnádi lakosok három, úgymint Nemes, Katona és Taxás közrendre oszolván, a Nemesi és Katona Rend maga praerogatívájának praetensiója mellett magát a közönséges terehviselésből immunitálni akarja, vetvén azt csak egynehány ember nyakában, kihez képest minthogy ő Felsége parancsolattja meghatározta mindenik félnek az közönséges terheknek viselésében való concursusát, intimáltatott, hogy tiszteit s deputátusit ad faciem loci küldvén ki, hogy azon lakosok között tapasztalt difficultások tolláltassanak, meghallgatván mindenik félnek szavait, tégyenek végső igazétást, és végbenvívén de peractis relatiót tegyenek.

505.

Ibidem 11. Junii. Nemes Bihar vármegyei Vice Ispánnak.

Hogy Jenei László és Sigmond nevű nemesembereknek Felséges Urunk parancsolattjából Báránd nevű falujok resignáltatván, egy Oláh István nevű embertül azelőtt nem régen ottan építtetett két malmokat is elfoglaltak, mellyért törvényre citáltatván, pro ultimo terminussok is adatott ad 15. Junii. értésére adatott, minthogy a földnek birodalma a megírt nemesembereké volt, a megnevezett Oláh István pedig malmaik odahadta, mely ha hírek nélkül esett a possessoroknak, mindennémű javainak elvesztésében convincáltathatván, semmiképpen nem praetendálhattja, azért igazságok szolgáltassék ki, intimáltatott.

506.

Ibidem 15. Junii. A Partiumbeli Nemes Vármegyéknek.

Praemissis praemittendis. Nem kétlem, a tasnádi confluxusruul a Nemes Vármegyéknek magok Követ Attyokfiai visszamenvén, reportálták, miként némely Nemes Vármegyének és bizonyos sze-

506.

mellyeknek absentiája s egyéb akadályok miatt akkor dissolváltatván gyülekezetünk, a proponált dolgok végett való consultatióknak és végzésnek ezelőtt praemittált intimátióm szerént továbbra kellett haladni, mely szerint mind azok¹⁷⁶, mind mostan recenter érkezett ő Felsége parancsolati azt kívánván, a mellém rendelt Tekéntetes Erdélyi Tanács megegyezésével újjabb confluxusra kellett időt terminálnom pro 30ma currentis mensis Junii. Intimálván igen serio a Nemes Vármegyéknek, hogy ad praefixum az hol táborral létemet fogják hallani, magok Követ Attyokfiai által, minden mentségeket félretévé, compareálni el ne mulassák, olly plenipotentiával characterizálván penig azon Követ Attyokfiai, hogy az eleikben adandó dolgok-rul végezni, concludálni és determinálni elégségesképpen legyenek facultatusok. Coeterum.

507.

Ibidem, 17. Junii. Nemes Kraszna Vármegyének.

Intimáltatott, minthogy a commerciális Ökröket adminisztrálta, ahhoz kívántató három béreseket minden mentség nélkül, elégedendő éléssel s subsistentiával kiállítani el ne mulassa, mely béreseknek fizetésére erogált expensája a Nemes Vármegyének pénzbeli imposítiójában fog acceptáltatni. Coeterum.

508.

Ibidem. Eodem. Nemes Bihar Vármegyének.

Hogy a commerciális Ökröknek kiállításában amely restantiája vagyon a Nemes Vármegyének az hajdúvárosokkal edgyütt, azokat ahhoz kívántató négy béresekkal edgyütt, minden mentség nélkül elégedendő éléssel kiállítani, úgy a reája obveniált quantumot a táborra adminisztrálni el ne mulassa. Coeterum.

509.

Ex Castris ad Udvarhely. 22. Junii 1708. Nemes Máramaros Vármegyének.

Intimáltatott, hogy néhai Tekintetes Nemzetes Dolhai György özvegye, Pogány Christina Asszony magára s jószágára obveniált soldosokat praestálta, azért a másokra, s nevezet szerént a vajnági nemességre esett soldosokat tölle ne kívánnja, s azoknak praestálására ne adigálja, hanem a magára s jószágára megírt Asszonymnak legyen contentus mind a Nemes Vármegye, s mind Vay László Uram.

510.

Eodem. Ibidem. Nemes Közép Szolnok és Kraszna Vármegyéknek.

Hogy a reájok mostan repartiáltatott szekereket, Közép Szolnok 50, Kraszna 30, minden haladék nélkül, hogy a nyári campánia s Felséges Urunk szolgálattja meg ne fogyatkozzék,

kiállítani s a táborra administrálni el ne mulassák.

511.

Ibidem, 23. Junii. Pátens. Erdélyi Nemes Belső Szolnok, Doboka és Kolos Vármegyékre.

Praemissis praemittendis. Adom tudtára mindeneknek, akiknek illik, nevezetesen pedig Nemes Erdélyi Lakosoknak ez pátens levelemnek rendében, hogy noha nem kétlem, mind Felsőges Urunk ő Felsége kegyelmes parancsolattjából, mind azon ő Felsége kegyelmes tette s commissiója szerént kiadott és publicált pátens leveleimből elégségesen megértették, miként ő Felsége az erdélyi dolgoknak Méltóságos Erdélyi Tanács Úri híveivel egyenlő tettezzel való folytatását s igazgattatását, úgy az erdélyi ellenség ellen való hadi operációkat is méltóztatott directiómra bízni és concredálni. Parancsolt is kegyelmesen avégre rendelt számos hadaival való bémenetelem aránt, mellyhez való kötelességem és alázatos engedelmességem szerént, jóllehet ekkoráig is igyekeztem azon ő Felsége parancsolattjának eleget tennem, distraháltatván mindazáltal a Magyarországi Nemes Vármegyékhez is köteles gondaimtól s foglalatosságimtól, amint eddig abban halasztást kellett tennem, mostan annyival inkább siettetem a velem lévő ármádaival és az egész 13 vármegyei hadakkal, úgy ahhoz kívántató telljes provisióval és appertinentiákkal is bémeneteletem, értvén mindazáltal, hogy a benn lévő ellenségnek excursiója s velitatioja miatt némelly helységek falujokból kiszállván, erdőkre és szoross helyekre recipiálták s vonták el magokat, hogy ez aránt is az ő Felsége kegyelmes és kiváltképpen s egyedül csak a szegény Haza és Kösség megmaradhatására célozó szándéka secundáltathassék, akartam előre ez parancsolatomat patentalter kiadnom, hogy noha olly nevezetes számmal lésszen az ő Felsége hadai, az minémű ekkoráig a Nemes Hazában nem volt, annak mindazáltal sem számos voltátul, sem az hadi állapotokban vagy mársusokban interveniálni szokott károsodásoktól avagy, ami kiváltképpen valóbb, az ellenség keze alatt való megmaradásoktól /holott az aránt a Kösségnek és minden Rendeknek telljes grátiája és engedelme van ő Felségétől/ meg nem rettenvén s abból legkissebb félelemre való alkalmatosságot is nem praeconcipiálván, magok gremiu[má]ban falunként, nemes vagy akarmi rendűek legyenek, szorgalmatosson meghordozzák s olvastassák s hirdessék /annak utánna jó gondviselés alatt, amikor Isten ő Felsége segétségével béérkezem, sub poena transgressionis edicti, kezemhez vissza szolgáltatván/, hogy ki-ki maga lakóhelyére vissza szálljon, s ha midőn az hadi operációkhoz képest valamelly districtushoz táborom közelítene, salvagvardiák és protectiók által magok oltalmárul provideálván, falujok határán continállják magokat, hogy annyival inkább szélljel létek az alá s fel járó Vitézlő Rend miatt alkalmatossága ne légyen károsodá-

511.

soknak. Ez is mindazáltal az hadak között severe és a vétékben találtatandóknak élete elfogyása alatt megtiltatott. Assecuráltatván commendérozó főgenerálisi autoritásom s ígéretem szerént, hogy e szerént valakik ő Felsége hadaihoz ellenségeskedést, erdőre vagy valamelly szoross helyekre való szállásokkal, s annyival inkább elfutásokkal idegenséget nem mutatnak, sőt engedelmességgel insinuállják magokat, minden kártul, annyival inkább veszedelemtül megoltalmaztatnak, és minthogy naponként a mezei munkának ideje békövetkezik, ezen assecuratióm mellett szántásokat, kaszállásokat, aratásokat és minden oeconomiájokat kár s megbántódás nélkül fogják gyakorolhatni, ezt is hozzátévé, hogy a velem lévő hadnak proviantjárul elégségesképpen provideálván, tábori szekereimről fogom az hadat interteneáltatni, és úgy abbul is nem fog az szegénységnek alkalmas ideig terheltetése következni, holott pedig az had számos volta miatt egy corpusban nem mindenkor lehetvén, kiadott parancsolatomon kívül excurrálna, magam vagy alattam lévő commendérozó Főtisztek speciális passusa nélkül szabadság adatik az lakosoknak az ollyak ellen felkelni, és az közelebb lévő helységeket is egybengyűjtván, ha úgy kívántatik, és az patrátorokat megfogván, hozzám vagy Főtisztéhez hozni, vagy ha magát megadni nem akarná, ottan meg is ölni, mellyre semmi törvény vagy ítélet nem fog semmiképpen vindicálni. Ezen pátensek oláhul is expediáltattak.

512.

Eodem. Ibidem. Ribiczei László Zaránd vármegyei Vice Ispánnak.

Értésére adatott, hogy mind ennek előtte sokszor, mind recenter az ellenségnek confúsiójában megmutatott dicséretes magaviseléséért Urunktul számára az ottan lévő passusoknak őrzésének collonellussága conferáltatott, s egyszersmind intímáltatott is, hogy a fonáci s szudricsányi elszéledett, ott körül lévő hajdúit egybengyűjtván, maga keze alá végye; sőt ha többet nem, egész regimentet gyűjtsön sub assecuratione, hogy az ottan lévő s megkívántató vigyázáson kívül sem maga, sem az hajdúk más szolgálatra nem adigáltatnak, mindazáltal mundérjok s hópénzek szintén úgy, mint más szolgálatban lévőknek kiadatik; in consolatione penig azoknak, kik eddig szolgáltanak, a Zaránd vármegyei restantiákat fejérpénzre fordítván, erogállja nekik.

513.

Ex Castris ad Sibó, 25. Junii. Instructio pro Generosis ... 177

[1mo.] Mind megesmért hívségek, mind az Haza szolgálatiban tapasztalt dexteritásokhoz és activitásokhoz képest az Erdélyi Vitézlő Rend számára kívántató mundírnak megszerzésére egyben-

gyűjtött commerciális marháknak felhajtására s gondviselésére és eladására Kegyelmetek denomináltatván és intéztetvén, elsőbb gondja is lészen Kegyelmeteknek azon marháknak a javának, mellyek az felhajtásra alkalmasok, kövérek és egészségesek lésznek, kiválogatására, Tiszán innen való Districtuális Commissárius Tekintetes Nemzetes s Vitézlő Ötvös Miklós Uram vagy embere jelenlétében.

2do. Az honnan is arra adott parancsolattja szerént fogja várni és leválni Kegyelmetek útra való mind szekereit, lisztit és egyéb provisióját, az marháknak számához képest kívántató lóval, és magok költségére intézett készpénzzel együtt.

3tio. Nemkülömben azoknak számának specificatiójával vésszen passust és recognítiót említett Districtuális Commissárius Uramtól, holott az marháknak mennyisége az kiválogatandók bizonytalan számához képest, az innen adott passusban nem specificáltathatik, elégséges bizonyságul az harmincadokon s vámonokon az marhák eladása vagy ezen Commerciális Fő Árendátor Tekintetes Nagyságos Hellenpach Uram emberei kezében szolgáltatásakor kívántató szükséghez képest.

4to. és így Isten segítségével útnak indulván az válogatott marhákkal, azokat olly szorgalmatosan procurállja Kegyelmetek, hogy étlenség, szomjúság vagy felettébb való hajtás, kergetés, verés, annnyival inkább valamelly lopás, vagy egy, vagy más okra nézve való distraháltatás által kár benne ne essék, az midőn kívántatik, és az mennyire jó s alkalmas füvelő helyeken meg is nyugotván őket.

5to. Emellett pedig szorgalmatosan fogja observálni Kegyelmetek, hogy a pásztorok vagy botos legények ezen negotiatio alkalmatosságával az föld népének semminémű terheltesére ne legyenek, holott fizetések és úti provisiójok ki lészen szolgáltatva; s egyszersmind tilalmasokban szalasztani, annnyival inkább szántsándékoson hajtani, vagy az hajtás alkalmatosságával, az mint sokszor megtörtént, más akárki marháját ezeknek köziben csapni és elegyíteni meg ne engedjék, az ilylyen állapotok szerént következő kártételeknek bonificatioja Kegyelmetek személyére redundálván.

6to. Az midőn pedig harmincadra találkozik Kegyelmetek, minthogy az Országnak közönséges szükségére intézett kereskedés lévén Kegyelmetek keze alatt, és az okon harmincadló költség is nem adatván, harmincadot ne fizessen Kegyelmetek, hanem az marháknak számához képest adjon cautiót, hogy a Nemes Ország marhált hajtván az ő Felsége kegyelmes dispositioja szerint, jóllehet harmincadra ennyi s ennyi obveniált volna, azt mindazáltal ő Felsége kegyelmes resolútiójáig suspendálván, ha elengedése nem resolváltatik, a Nemes Ország Cassájából lészen bonificatioja, eszerént sub authentico recognítiót adván, mellyel a Tiszt magát tempore ratiotinationis excusálhassa és quietálhassa. Passusom erejével, holott abban, hogy evvel az harmincadon contentusok legyenek, intimálva lészen, elébb mehet és úttját követelheti Nagyságtok.

513.

7mo. És eszerént szorgalmatos vigyázással és gondviseléssel Érsekújvárig érkezvén, levelem mellett intimállja magát elsőben is Tekintetes Nemzetes Szluha Ferenc Uramnál, azon Dominium Praefectusánál, mivel ekkoráig is a végett azalatt is correspondentiát tartván, találkoznak marhával kereskedő esmérői, ha magának nem fognak kívántatni, kik is az említett Praefectus mediátioja által vagy maga Praefectus transigálni fognak az marhák árra aránt Kegyelmetekkel, mellynek párját praeter propter 30 talléroknaál alább ne adja Kegyelmetek, és ha ezen alkalom dolgában valami difficultás intercedálna, azonkívül is Erdélyi Tekintetes Theseurárius Uramat ő kegyelmét vagy engemet is postai alkalmatossággal ottan-ottan tudósétván.

8vo. Holott pedig ezen idegen emberekkel alkalma nem lehetne Kegyelmeteknek, az mint fellebb is van emlékezet, Tekintetes Nagyságos Godefridus Hellempach Uram lévén ezen commerciális kereskedésnek árendátora, az említett Thesaurárius Úr ő kegyelme levelét megadván, igyekezzen készpénzül alkunni ő kegyelmével, legalábbis 30 tallérokön adván el párját, ha fellebb nem lehet; s ha mundérposztóval fogna kínálkodni a marhák árában, arra ne könnyen condescendálljanak, minthogy mind vectúrájára, mind árrára nézve onnét a posztó drágábban esik, mint Török Országról. Holott pedig semmiképpen készpénzt Hellempach Uram adni nem akarna, a posztónak minéműségéhez és ottan való árrához képest úgy transigálljon Kegyelmetek, hogy alkalmárul cum rationibus et circumstantiis doceálván, arról való testimoniumok által számot adhassanak, és az Tekintetes Thesauráriátust másként nem lehettsége iránt quietálhassák; és úgy ha készpénzt consequálnak, azzal semmit nem vásárolván akármelly praetextus alatt, azt is vagy a milítia számára percipiált mundérposztót, mellynek vectúrája iránt passusom vigoarával a Nemes Vármegyék Tiszteit requirálván, fognak vármegyénként való forsponttal provideálatni, annak defectusán pedig készpénzzel provideálhatni, szolgáltatassák Tekintetes Erdélyi Thesaurárius Barcsai Ábrahám Uram ő kegyelme kezében.

9no. Interveniálván pedig valami olly szükség, mellyel egy vagy más hadi corpus érkezésével annak számára kívánnának distrahálni ezen felhajtott marhákból is, eo casu a marhákat, hanemha violenter, elhajtani nem engedvén, azonnal recursust tegyenek bizonyos alkalmatossággal vagy magok expressussok által ő Felségéhez, és megbántódásokat repraesentálván, amint orvoslása aránt lészen resolútiójok ő Felségétül, ahhoz alkalmaztassák magokat.

10mo. Mihelyt Érsekújvárra fognak érkezni, Méltóságos Fő Generális Gróff Bercsényi Úrnak magokat insinuállják, honnan és micsoda marhákkal érkeztenek, és ugyanonnan váltsanak passust is, melly erejével mind szabad pascuátioját, mind eladását nagyobb bátorsággal vihessék végben az felhajtott marháknak.

514.

Eodem et ibidem.

Passus adatott ezen Commissáriusoknak, melyben intimáltatik Nemes Magyar Országi Vármegyéknek, hogy assistentiával legyenek magok Vármegyéjéből azon posztóknak más Nemes Vármegye határáig való szállításában. Úgy az harmincadokon levő Tiszteknek, hogy harmincadokat ne, hanem recognítiót végyenek a marhák számára ezen Commissáriusoktól, és az harmincadlás suspendáltassék Felséges Urunk kegyelmes resolútiójáig, mellyben, ha elengedése nem resolváltatnék, a Nemes Ország Cassájából léssen bonificátiója, és ezzel magokat tempore ratiocinationis excusálhattják s quietálhattják.

515.

Eodem. Pongrácz András Uramnak.

Hogy siettséggel maga táborra való jövetelit admaturálja, mellynek hamarább való lételére a szattmári Bírótul Méltóságos Generális Uram commissiójának erejével postakocsit vagy lovakat fogjon.

516.

Ibidem, 26. Junii. Kovács Istvánnak, Sebesvári Kapitánynak.

Hogy Gróff Csáki István és László Uramék nyíresi jobbágyinak felettébb való terheltetésétől, úgy teleltetni reájok küldött, de valamely katonáktól potentiose elvitetett két lovainak rajtok való praetendálásátul supersedeálljon, és ebben a Nemes Ország törvényéhez s Regulamentumihoz alkalmaztassa magát.

517.

Ibidem, 27. Junii. Ugyan Kovács Istvánnak.

Mivel az ott körülvaló districtusbeliek panaszolzkodván, feles excessusit repraesentálták, parancsoltatik, hogy a districtussal dolgát complanálja, s továbbra kissebb excessust is eltávoztasson. Amellyek pedig ezen panaszok között informátióra valók, azokat hiteles inquisítiót praemittálván, küldgye Méltóságos Generális Urunkhoz informátióját.

518.

Ibidem, 29. Junii. Vice Kapitány Balog Péternek parancsoltatik.

Minthogy bizonyos dolgok végett Ecsedi Vice Praefectus Bakai Ádám, Dobai Joseph és Patkós Gerhely Uramék által inquisítió perágáltatik, az ő kegyelme keze alatt levő regimentben pedig felessen vadnak, kiknek fassiójoknak ingrediálni kelletik, hogy az említett deputátusok insinuátiójára a kívánt

518.

fatenseket statuálni el ne mulassa. Etc.

519.

Ibidem, eodem. Somlyai Kapitánynak.

Hogy amidőn Ecsedi Vice Praefectus Bakai Ádám Uram Felséges Urunk jószágában kinnlevő valamely restantiának felszedése végett assistentia iránt magát insinuálni fogja, a keze alatt lévő praesídiumbul elégséges assistentiárul, amennyi számmal kívántatik, provideálni el ne mulassa.

520.

Ibidem. Dobai Joseph és Patkós Gergely Uraiméknak.

Intimáltatott, hogy remittáltatván Vice Praefectus Bakay Ádám Uram újjobban, és még sokan lévén, kiknek fassiójoknak ingrediálni kelletik, az inquisitiót tovább is continuálni kívánván, az hátramaradtakat fateáltassák, és a Tekintetes Consilium által adatott instructiót, mely mostan particulariter is adatott Vice Praefectus Uramnak, ő kegyelmétül kegyelmetek megértvén, mindenekben ahhoz alkalmaztassák magokat.

521.

Ibidem eodem. Instructió is adatott Vice Praefectus Uramnak, mely így következik.

1. Kelletik megvilágosétani tanúkból, az officínából distrahált sóknak recollectiójokkor, a parte contrabontált sók falunként az Vármegyéből mennyi számban comportáltathattanak.

2. Szükséges világosétani a tanúknak, ha tavaly nyárban vagy még azelőtt, szedetett-é fejérpénz a praemptióban, vagy csak az elmúlt télen.

3. Akiknek nevei az inquisícióban inseráltattak s még nem fateáltak, ámbár hadiak legyenek is, commissió mellett citáltassanak és fateáltassanak.

4. Füleki Szűcs Jánost is citáltassa maga eleiben, és confrontállja ennek sóbéli posícióival s annak rátióival, sőt magát is esküttesse meg, ne talám colludáltanak együtt.

5. Ha jó kezesek találtatnának, 20.000 forintig ad minus felszabadéthatik, holott nem, kemény árestomban jó őrizet alatt tartassék.

6. Hogy azalatt a restantiák collectatiója meg ne szűnjék, és a sóbéli proventus is ne cessálljon, ha Rationistája vagy subalternussa alkalmas, magátul kivévén az restentiák extractusát, annak committálja azoknak folytatását.

7. Holott az alkalmas nem volna, tehát akit alkalmatosabbnak ítélni lehet, substituállja azalatt.

8. Az elásott ládái vizsgáltsanak meg, ha nem vétetődte nek-é fel, ottan találtatván, nyittassanak meg, és praesentibus inquisitionibus inventáltassanak, ottan nem találtatván pedig, exquiráltassanak, sőt másutt vagy Berekszászban letött javai is investigáltassanak, kinél hol s mi.

9. Mennyi pénz legyen actu kezénél: úgy az harmincadosnál és Udvarbírónál, exractus transmittáltassék, a többinek collectátiójára a praesídium assignálljon erga commissionem.

10. Marjai Albert Praefectusnak bizonyos assignátiójának párja, mely nemrégében transmittáltatott általam Hadadinak, revideáltassék, mellyből gondolnám egész restantia eruáltathatik.

11. Aminémű 10.000 forintot rézpénzül Ecsedben szállítattott, mivel rejicitáltatott és csak per modum depositi van ott, annak in instanti bonificátiója praetendáltassék.

12. Ha az praemittált contrabontált sőrul való inquisítióra pagatim deputátus Inquisítorok nem érkezhethének, propter admurationem Közép Szolnok Vármegyében onnét valók, Krasznában hasonlóképpen e gremic sui collaterális inquisítió instituáltassék.

13. Mindezen dolgok follytatásának ideje alatt a parte kiadott difficultásokat nem a Consilium nevezeti alatt, hanem mintegy csak magátul qua Vice Praefectus objiciállja nekie, és kívánnja dilucidátióját, mi rátiókkal lehetne solválni, kiket is notálgatván¹⁷⁸ magának, jelentse meg nékie nagy titkon, hogy mostan is Kővárban akarta a Consilium vitetni; hanem ő kegyelme instantiája által nyerte ottmaradását, azért in confidentia ha gondolná, attentálna inkább alkuvást, és próbállja meg Kegyelmed complanatis restantiis 10 s 12.000 forintra, ha a Consilium disponáltathatnék, volna-é valami inclinátiója.

14. Aminémű sókat mostani Ecsedi János Uram, Szatmári Miklós amint hallatik, vagy ha mások is confiscáltanak volna, szorgalmatosan investigállja, kik és mennyi sókat fogtanak confiscálni.

Eodem. Bakay Ádám Ecsedi Vice Praefectusnak.

Minthogy bizonyos szükségre nézve kellett Districtuális Commissárius Eötvös Miklós keze alól 3060 forintokat anticipáltatni, arra nézve Nemzetes Vitézlő Hadadi István kezénél lévő praeemptionális pénzt annyi, ú.m. 3060 forintok hijjával lehet percipiálni, változván eziránt egynehány ízben Felséges Urunk kegyelmes dispositiója.

523.

523.

Ugyan Bakay Ádám Ecsedi Vice Praefectus Uram Somlyóruul 26. Junii datált a Méltóságos Generális Úrnak szálló levele.

Nagyságod méltóságos parancsolattja elvétele után ide érkezhén, Ső Inspector Hadadi István Uramat jó vigyázás alatt detineáltatom, ő kegyelme ellen perágált inquisítióbul, számadásakor mennyi sőrul és minémű pénzrül ratiocinált légyen, ki nem teccik. Mindazáltal á die 1. mensis Martii 1705. ad ultimum Februarii 1707. számot adván, arrul való testimoniálissa szerént a pénznek perceptiója exurgált ad flor. hung. 40.373,15, kinek is minéműsége ob genuinam positionem nem constál. Liquidált flor. hung. 21.606,65, restál flor. 18.766,50, sőbéli perceptiója extendáltatott ad salis lapides 10.429, liquidált azokban 10.028, restált 401 kősóval.

Járul ehhez Méltóságos Fő Generális Uram, hogy á 1. mensis Maji 1707. ad 29. Aprilis 1708, amint nekem beadott extractusából eruálhattam, percipiált sőt 67.314, liquidációja per se, kiknek is verespénzül való praeemptióját percipialta in flor. 15.158,40, fejeérpénzül in flor. 2131,50, in summa flor. 17.289,90.

Extractussával küldött missilis levelébül eruáлом a verespénznek erogációját, úgy mint flor. 19.600, ezüstpénznek flor. 2057,12, item Ecsedben administrált ezüstpénzt flor. 206, verespénzt egy gönci hordóban, amint maga referállja, flor. 10.000; in summa flor. 31.863,12. És így ha a restantiabéli pénz az extractusbul eruált summával összevettetik, kellett percipialni flor. 36.056,40. A liquidációja menne ad flor. 31.863,12. Restálna csak így is flor. 4193,28. Amint informálatom, a szomszéd Vármegyékben lévő restantiáibul is alkalmas pénz telhetik. A 401 kősót excludálta-é, vagy ingrediáltatta az extractusában feltett summában, homályos. Nagyságod méltóságos parancsolattjátul a kezességnek determinálandó summája végett alázatosan várok.

524.

Ibidem, 4ta Julii 1708. Bakay Ádám Ecsedi Vice Praefectus Úrnak.

Hogy a közelebb vett parancsolattja s insctructiójában hijjánoson procedálván s újjonnan adott observációkat accludálván, elébbi dispositiókra reflectáltatik. Úgy a restantiák exactiójában hijjában mentvén magát a Notárius, azon munkának végbenvitelére adigállja, nem lehetvén senkinek homágiális obligációja szerént maga habilitássához képest a szolgálattul magát immunitálni. Mellyet ha a Notárius detrectálna, per fortia is fog compellálatni.

Ibidem. Ugyan Bakay Ádám Uramnak expediáltattanak animadversiones erga processus suos.

1. Nincsen emlékezet innen adott instructiójában, hogy a rézül beadott 10.000 forintoknak fejérpénzül pratendállja complanatióját Hadadi Istvántul, hanem hogy in instanti rejiciállja.

2. Extractusát nem ide kellett volna küldeni, hanem annak kezében adván, aki substituáltatott exigáltatni, kellett volna.

3. Az eladott ládáit Hadadi Istvánnak még amidőn az inquisitionban kiadatott, kellett volna felvételni, de azután is, amint instructiójának 8dik punctuma tartja, ha azon helyben nem találtattak, exquiráltatni kellett volna, sőt másutt is vigore ejusdem puncti egyéb egyet-másit.

4. Nagyobb részét instructiója punctuminak mostani informatiójában nem tángállja, hogy azok iránt minémű kezdettel vagy successussal procedált.

5. Vice Praefectus Marjai Uram assignatiójának párját sem küldötte meg, mellyet meg kellett volna cselekedni, sem nem informál, aztat mint revideálta.

6. Nem kellett volna csak relatióon fundálni, hanem ex oculatis aut proprio sensu, ha azon ládák felvételtek-é, vagy sem.

7. Instructiójának 13. punctuma szerént úgy láccik, nem attentálta Kegyelmed, volna-é valamely inclynatiója Hadadi Istvánnak 10, vagy 12.000 forintig való composítióra, s ezekben való kötelességét praetermittálván, nem tudom, kedvezés vagy inanimadvertentia által tett-é rövidséget kiadott parancsolattjában. Továbbra is mindazáltal ugyancsak jó őrizet alatt tartassa Hadadi István.

526/1. 179

Anno 1708 in Castris ad Sibó 2da Julii.

Actorum in confluxu Inclytorum Comitatum Partium Regni Hungariae ac Liberae Regiaeque Civitatis Debrecen prima quidem vice ex benigno Suae Serenitatis Principalis mandato pro 3la mensis Maji Anni currentis in Castris ad Tasnád, dein vero pro 30ma Junii in Castris ad Sibó positus translato, additis conclusionibus ac determinationibus eorundem, assensu Excelsi Consilii Transylvanici compilatis, improthocolatio seu copia.

Felséges Urunk Ő Felsége szerencsi táborrul ad 3tia mensis Maji Anni currentis Nemes Közép Szolnok Vármegyében Tasnádra méltóztattván a Partiumbeli Nemes Vármegyéknek és Debrecen Várossának confluxust indicálni, abbéli kegyelmes parancsolattja szerint amidőn ad praefixum az Méltóságos Erdélyi Tanács az deputált telljes számmal compareált volna, eadem Nemes Máramaros, Kraszna Vármegyéknek, úgy Districtuális Commis-

526/1.

sárius Uramnak /Nemes Máramaros Vármegye és Districtuális Commissárius Sztojka László az akkori ottan lévő lármával mentvén magokat/ absentiájok miatt az nap eltölt, hanem másnapra halasztván, eadem az ő Felsége commissiója elolvastatott az Consiliumban in particulari conferentia, az következő renddel.

526/2.

Franciscus II. Dei Gratia Sacri Romani Imperii et Transylvaniae Princeps Rákóczy etc.

Illustres, Spectabiles, Magnifici, Generosi, Egregii item ac Nobiles ettc. Salutem ac principalis gratiae nostrae propensionem. A rend szerint való quártéllyozásnak ideje immár elmúlván, hogy mind az ekkoráig folytatott intertentiónak mi voltárul és az vagy egy, vagy más részről történhetett difficultásoknak complanációjárul vagy anélkül való fennforgásárul és summássan az compútusoknak egész végben való vitelérül valóóságos informátiót vehessünk, és kinek-kinek repraesentálandó injúriáihoz képest Hazájokbul kibujdosott Híveinknek, és kiváltképpen quártéllyokbul kinyomulandó hadainknak tovább való subsistentiájokrul, úgy egyszersmind az ellenség ellen tejendő operációkrul, amellet nevezet szerint a rézpoltúra monéta cursusának jó rendben való béállításárul és más egyéb Országunk és édes Nemzetünk ügye boldogulását néző állapotokrul szükséges rendelkezéseket végezhesünk, tanácsosnak ítéltük, hogy ámbár az időnek s dolgainknak mi voltához képest az országos gyűllésnek hirdettetésében módot nem látunk, mindazáltal olly consursust, amellyen az Nemes Vármegyék deputálandó Követtjei egész instructióval és plenipotentiával megjelenhessenek, és az feljúlírt dolgokrul köztanácskozással és értelemmel bizonyost végezhesenek, indicálljunk és tartassunk, ahhoz való képpest praesentibus kívántuk intimálnunk és egyszersmind fejedelmi autoritásunk szerint kegyelmessen és serio parancsolnunk Kegyelmeteknek, hogy így értvén tulajdon maga saját javára célzó intentiónkat, Nemes Közép Szolnok Vármegyében lévő Tasnád nevű helyre pro die 31. mensis Maji Anni currentis /aholott magunk is jelen lenni kívánunk/ a felül elrendelt mód szerint magok deputálandó plenipotentiárius Követtjei által compareálni és azáltal attyai gondviselésünk szerint való ebbéli parancsolatunkat secundálni igyekezzenek, s el se mulassák; holott pedig az már jelenlévő hadi operációknak szükséges folytatása miatt magunk megakadállyoztattván, személyünkben a megírt concursuson jelen nem lehetnénk, lészen Tekéntetes Nagyságos Károlyi Sándor Mezei Marschal és erdélyi hadainkat Commendérozó Generális Úrnak a végre adattatott autoritással, hogy helyyettünk praesideálván, több Erdélyi Tanács Úr Híveinkkel s az vármegyébéli Követtekkel a felyül említett dolognak jó rendben való vételéről köz megegyezett akarattal nemzet-séges ügyünk előmenetelinek telljesítésére ad ulterioorem rati-

526/3.

ficationem nostram végezhesen, kirül is egyszersmind praevia tudóséttjuk Kegyelmeteket. De reliquo nec secus facturis foelicia quaeque precati.

Datum in Castro nostro Szerents, die 4. Maji Anno 1708.

F. Rákóczi m.p.

Paulus Ráday m.p.

526/3.

[Tasnád, 1708. június 1. Az Erdélyi Consilium és Károlyi Sándor főparancsnok közös előterjesztése a megyei követeknek. Június 2.: a követek válasza és a gyűlés elhalasztása.]

1mo. Subnectálni kell pro 1ma mensis Junii reassummáltatván az praemittált ő Felsége kegyelmes commissiójának intentuma, minthogy már az absenseknek comparítiójok iránt, arrul küldött tudósítások szerint, pro praestanti termino reménség nem lehetett, teccet az jelenlevőknek, praesentiája által effectuáltassék ő Felsége parancsolattja, mellyre nézve Máltóságos Generális és Consilium neve alatt adattak verbaliter a következő proposíciók a Nemes Vármegyékhez.

Hogy az mint eleitül fogva tapasztalták az Nemes Vármegyék, minémű szorgalmatos atyai gondviseléssel kívánta ő Felsége az szegény Haza javára célzó minden dolgokat és az mi annak megmaradására feltalálható volt, kikeresni és rendelni s effectusban is vétetni, a szerint abban mostan is éjjeli-nappali törődését, munkáját és fáradságát nem kémélvén, atyai gondviselését úgy kívánnja éreztetni, hogy azzal in tempore subveniálljon; ahhoz való kegyelmes hajlandósága szerint kívánván most is az Nemes Haza javára célzó dolgok végett confluxust celebráltatni, mellyre is az mint kegyelmes commissiójából kiteccik, maga fejedelmi [személye] szerint [jelen lenni] szándékozván, noha az iránt való igyekezetit országos és kiváltképpen való nagy distractiói és akadállyi miatt nem effectuálhatta, ugyancsak elvégezett kegyelmességét contestálni akarván, a Nemes Haza és abban az Nemes Vármegyék javaira célzó végezésekre adván authoritást nekünk Híveinek, imponálta is kegyelmes commissiójában befoglalt parancsolatinak consummátióját, mellyhez képest annak értelme szerint elsőben is az ő Felsége neve alatt intimáltatik az Nemes Vármegyéknek.

Hogy amint mind ő Felsége kegyelmes parancsolattja az hadi jó rendtartás s consequenter pedig iterált intimációkat vöttek ex Consilio az Nemes Vármegyék compútusoknak legalábbis usque ad 1um Maji bévégzése iránt, azoknak extractussát representaállják, hogy az supernatans adminisztrációk az aestivális impositiókból bonificáltattván, az eruálandó restantiák defacto exolváltassanak, accedálván pedig az hadi operációknak folytatásához az fejérpénz dolgának considerátiója is.

2do. Holott azon jóféle monéta mind az két Hazában anynyira megfoggyatkozott, hogy az milítiának az által lehető exo-

526/3.

lútiója nemcsak kétségben, hanem reméltelenségben is méltán jöhet, kellettett reflexiót tenni az rézpoltúrának folyamattjárul, mellyet is az Nemes Magyar Országi Vármegyék nagyobb részént arrul adott opíniójok szerint készek lévén felvenni az confúsióknak eltávoztatására nézve, akarta eleve az Nemes Partiumbéli Vármegyéknek is opíniójokat venni ő Felsége; miként lehetne azon rézpoltúrának az említett áron való szabados folytatásának inductióját efficiálni.

3tio. Az milítiának számára pro aliquantula consolatione bizonyos számú pénz, mundórájának pedig megszerzésére ökrök lévén az Nemes Vármegyékre felvettettve, nemkülömben pro aestivalibus mensibus az magazinális helyekre gabona, tábori szükségre pedig proviant és fűhordó szekerek, mellyeknek collectiójával siettető administratiójok iránt is iterato s egymást érő intimatiók mentenek, mind ekkoráig semmi vagy igen kevés successussal. Minthogy pedig az pénz nemlétével az had zúgolódik, az említett commerciumra való ökrök felhajtásának is ideje szintén telik, magazinális helyek pedig üressek lévén, az hadi operációk nem folyhatnak, az tábori szekerek nemléte is mindennapi szükségét és fogyatkozást causálván, hanemha az Nemes Vármegyé Tisztei ebbéli engedetlenségeket és restségeket ő Felsége szolgálattját promoteáló serínyebb activitásokkal fogják felváltani, egyáttalljában az Nemes Ország-nak az engedetlen Tisztek ellen írt törvénye szerint fognak ő Felsége parancsolattjából megbüntettettni.

4to. A venáléknak aestimatiója iránt is ő Felségétől adott parancsolat szerint szükség az Nemes Vármegyéknek gondolkodni, s eljövén az Tiszán innen lévő Nemes Vármegyék Követtségei, azokkal egyenlő értelemmel concludálni s determinálni is.

5to. Ezeken kívül mindennapi kárral tapasztaltatott dolog, hogy némelleyek az Nemes Vármegyék tagjai közzül, elrejtett okokra nézve és kikeresett mesterségekkel szoktak az el-lenségnek bizonytalan szándéka felől hamis és helytelen híreket költeni, mellyel az szegénységet lármázván, kiváltképpen való hátramaradást és akadályokat causálnak az ő Felsége szolgálattjában, mellyre nézve megadattván az Nemes Vármegyéknek az illyeneknek kikeresésében és megbüntetésében júrisdictiója, arra adhortáltatik is, mellyet elmulatván, kemény és az delictumhoz proportionált mediumok s az hadi törvény szerint léssen az ollyatényok ellen animadversiója ő Felségének.

6to. Intimáltatott Nemes Bihar Vármegyének is, hogy az váradi bloquáda következő téli szükségére szénacsinalásról serénnyen gondolkozván, azt a szükséghez képpest effectusban is vegye.

Es így ezen propositiókat megértvén az Nemes Vármegyék, elsőben is ő Felsége kegyelmes attyai gondjaviselését, mellyel országos sok gondjai között is az Nemes Vármegyékhez olly tapasztolható kegyelmességgel viseltetik s consequenter az Meltóságos Consilium intimatióit alázatossan megköszönték, s kí-

vántak időt arra, hogy magok között az beadott proposíciókat revideáltattván, annyival nagyobb készséggel és illendőképpen tehessék effectumát, mellynek az Méltóságos Consilium annuálván, akkori sessió solváltatott.

Pro die 2da Junii felgyűlvén az Nemes Vármegyék, urgeálta az Méltóságos Consilium a proposícióknak effectumát, allegálván mindazáltal a Nemes Vármegyék bizonyos akadályokra nézve interveniált készületlenségeket a compútus iránt, Districtuális Commissárius Uram jelen nem létével és úgy máramarosi követek absentíája mellett hijánosságokat, az proposícióknak nagy és kiváltképpen való meritumához képpent kívánták is excusáltattni magokat, hogy nem vakmerőségekre vagy subterfugiumokra nézve, hanem conscientia insufficienti acti nem immitálhattják olly nagy importantiájú dolgoknak resolútiójában magokat; mellyet minekutánna az késedelemből s időmúlásból következő ő Felsége kárának és az hadi operációk szükségseinek argumentumival igyekezett volna az Méltóságos Tanács az Nemes Vármegyéknek ugyancsak persuadeálni, mindazokkal nem efficiálhatta, hanem ex parte agnoscálván mentségeket, teccet sok considerátiókra nézve újabb confluxust terminálván, arra hasztani. Intimáltatott is az Nemes Vármegyéknek, hogy ki-kimag Nemes Vármegyéjében megtérvén, compútussát bévégezze, s az kiadott proposíciókat közölvén maga Nemes Vármegyéjével, insinuállja, hogy amidőn ratione futuri confluxus újabb intimatió megyen, az kiadandó terminusra magok speciális és telljes plenipotentiával characterizált követ Attyokfiai által úgy compareálljanak, hogy ezen proposíciók által kiadott, és ha mi egyéb parancsolati azalatt is interveniálnának ő Felségének, effectuálni elégségessek és facultátusok légyenek, mellyre alázatos engedelmességgel obligálván az Nemes Vármegyék magokat, a confluxus solváltatott, Nemes Máramaros Vármegyének propter absentiam azon proposíciónak punctumi elküldettvén.

526/4.

Pro 15ta Junii.

Az szattmári táborrul expediáltatott intimatória a Nemes Partiumbéli Vármegyékre pro sequenti confluxu sub signo + folio praecedenti, nro.7.¹⁸⁰ Mellynek tenora szerint pro 3oma praeteriti mensis Junii a sibói táborra, ha nem telljes számmal is, az Nemes Partiumbéli Vármegyéknek nagyobb része ugyan compareálván, azon és más napot is kellett az absensek miatt munka nélkül elvesztegetni; pro 1ma Julii pedig mind az egész Partium bégyűlvén, úgy Nemes Debrecen Várossa is maga ablegátusi által, minekutánna az Méltóságos Tanácsnak in particulari sua conferentia a credentiákat és postulátumokat megolvas-ta volna, kívánta ezen confluxus alkalmatosságára pro instanti termino magok Követ Attyokfiaiinak béküldését, de úgy, hogy a-

526/4.

zok az ő Felsége szolgálattját néző minden jó dolgoknak végezésére s determinátiójára megegyező értelemmel elégséges és szükséges plenipotentiával characterizátusok és facultátusok légyenek. Mivel pedig az credentiák sem mind in sua forma költenek s expediáltattanak, az Nemes Vármegye követkjeinek is azokbul, kivált mindeneknek teljes plenipotentiája nem láttatik, előre tudni akarja, ha az praeattingált intimátió szerint adatott-é, ha nem in scriptis vagy csak verbaliter magok principális Nemes Vármegyéjektől végzésre és determinációra való facultások, mellyről az Nemes Vármegyék igenis assecurálván az Méltóságos Tanácsot, eadem teccet az következő proposíciókat az Nemes Vármegyék confluxusában transmittálni.

526/5.

In Sibó, 3. Julii.

Nomine Suae Serenitatis Principalis Inclytis Comitatus Partium Regni Hungariae, nec non Liberae Regiaeque Civitati Debreceniensi in praesenti confluxu ad 30imum videlicet praeteriti mensis Junii indicto, ab Excelso ejusdem Suae Serenitatis Principalis Consilio Transylvanico sequentibus propositionibus intimanda.

1mo. Az elmúlt tasnádi confluxus alkalmatosságával kellett-
vén ő Felsége kegyelmes parancsolattja szerint minden Nemes Vármegyékről a compútusnak arra való hiteles dokumentumokkal repraesentáltatni, a supernatans adminisztrációknak az aestivális imposíciókból következhető bonificátiójára avagy a liquidált restantiáknak valóságos exolutiójára nézve, minthogy azt akkor bizonyos akadályok impediálták, azután iteratis subsequenti intimátiók szerint kétségkívül bé fogták végezni az szokott hadi rend szerint a Nemes Vármegyék; melly is hogy ez alkalmatossággal az ő Felsége kegyelmes parancsolattja s az fellebbe említett jó végre nézve repraesentáltassék, szükséges.

2do. Nemkülömben nyilvánvaló lévén mind az két Hazában az fejezpenznek szűk és elfogyott volta annyira, hogy az milítia fizetésére kívántató mindennapi költségnek abból való kitelhetése méltán kétségben s reméltelenségben jöhet, arra nézve a Magyar Országgi Nemes Vármegyék akkori hajlandóságok s elméldések szerint is, mellyel a rézpoltúrának két pénzben való felvételéről adták volt teccéseket, ő Felsége neve alatt ugyan az említett tasnádi confluxus alkalmatosságával adatott volt az Nemes Vármegyéknek intimátiója, hogy arrul való teccéseket exhibeállják, miként az említett rézpoltúrának a megmondott áron való szabados folyásának inductióját lehetne efficiálni. Mellyre is akkor az Nemes Vármegyék pleno numero nem lehetvén s teccéseket ki nem adván, mostan arrul való consensusok annyival inkább reinsinuáltatik, amennyivel azon rézpoltúrának folyása a mostani egri confluxus alkalmatosságával Nemes Magyar Országban unanimi voto concludáltattván s meghatározott-

ván, az öszveszövetkezésnek kötelessége szerint az olly egy végre célzó szándékokban s végezésekben, holott az adásnak és vevésnek egyik Hazában úgy, mint másokban promiscue s megkülömböztetés nélkül kelletik folyni, ellenkező értelemmel vagy végezéssel nem lehet confúsiót causálni, és a szerint az ő Felsége kegyelmes parancsolattjának és az Haza közjavanak előmozdításához tartozó dolognak láttatik, ha ezen rézpoltúra folyásának inductiójában az egri conclusiókhoz fogják az Nemes Vármegyék magok teccéseket alkalmaztattni.

3io. És minthogy más országokban gyakorlott praxis szerint is a pénznek meg bővítésére egy kiváltképpen való módnak tartatik mindenféle pénznek maga folyásához képest való elevátioja, hogy azzal is, ami ezen Nemes Hazának javára tartozik, augmentatio légyen, szükségesnek láttatik közöttünk is a sokszor említett egri végezés szerint az arany- és ezüstmonéták elevátiojának observátioja, és hogy annak az ottan lött circumscriptiók szerint való aestimátioja a Nemes Vármegyék között is publicáltassék, s manutentioja szorgalmatossan observáltassék.

4to. Melyhez tartozó a venáléknak aestimátioja is, hogy azáltal a kereskedésben, adásban, vevésben interveniálni szokott abúsusok praeveniáltassanak, amint a militiának, mellynek is regulamentaliter és készpénzen kelletik nagyobbára élni, úgy az lakossoknak is consolátiojára, mellyet az Nemes Vármegyék Nemes Magyar Országban Tiszán innen lévő Vármegyék s Szabad Városok követtjeivel egyenlő értelemmel s correspondentiával ventilálván, és az Hazában találtattható materiáléknak bőségéhez, úgy szükségéhez képpent intézvén, ő Felsége kegyelmes parancsolattja szerint vegyenek utolsó és meghatározott rendelésben. Nemkülömben, hogy az Nemes Haza lakossinak könnyebbségére a Commissáriátusra beadandó naturáléknak vecturájával gyakorta tapasztalt terheltetése is mitigáltassék.

5to. Szükséges lészen az Nemes Vármegyéknek magok teccéseket adni, ha hol a vectura az helynek távolly létével az administráns félnek sokat incommodálna, mindenféle naturáléknak, áruknak a magok külömbiségekhez képest mennyiben kelletnék a Commissáriátusra beadattattni, hogy azon pénzen a Commissáriátus industriája által a körül való helyiségekből bévétettvén a gabona, a pénznek is a Hazában szaporábban folylhatna circulátioja, mellyre is pro motivo az egri confluxusban tött végezést Nemes Magyar Országai Vármegyéknek méltán usurpálhattják az Nemes Vármegyék, accedálván ehhez Kegyelmes Urunknak ő Felségének hasonló és regulamentális rendelése is.

6to. Intimáltattván pedig iteratis az Nemes Vármegyéknek az milítia consolátiojára ő Felsége kegyelmes rendelése szerint kiadott és repartiált pénzbeli imposítionak administrátioja is, holott annak ekkoráig is kevés fogonattját tapasztalták, az mostan is reiteráltattván, adhortáltattnak s kötelezettnek az Nemes Vármegyék homágiális obligátiojok s en-

526/5.

gedelmességek szerint annak admaturátiójára, hogy a Nemes Haza közönséges szolgálattjának az által valamelly detrimentuma vagy csak rövidsége is /melly mostan nagy mértékben tapasztaltatik/ továbbra ne következze, és minthogy tovább is nemzet-séges igaz ügyünk mellett való fegyverkezésünknek folytatása szükséges, annak continuátiójára nézve reflexiót kelletik ven-ni valamelly proportiónak /melly szerint az imposícióknak és repartícióknak rendi folyhasson/ constitútiójául. Példát ve-vén közelebb is Nemes Magyar Országi Vármegyéktől, az holott pro tollenda inaequalitate a dicális connumerátió állatott fel, mostan pedig ugyanannak egyenessebb rectificátiójára újabb di-cátorok exmittáltattván, onnat fognak a contribútiók aránt kiváltképpen való normát készíteni, melyet is annyival inkább elméjekre és szorgalmatos considerátióban vegyenek az Nemes Vármegyék, hogy a kapuszámok a sok változásokhoz képeest sok helyekben pusztákká, combustákká válván, amint a milítia az helységekből külömb-külobb számmal exurgál. Mellynek contri-bútiója az lakosokkal nem is conformis, éppen confundáltattak, melly miatt sok helyeken az imposícióknak is és exactióknak inaequalitással kelletvén folyni, hanem ha az jó rendnek ins-titútiójával praeveniáltatik, végső pusztulásokat várhattják az Nemes Vármegyék.

7mo. Ő Felségének és az Nemes Haza szolgálattjának, con-sequenter az hadi operátióknak notábilis rövidségével s kárá-val kelletik naponkint experiálnunk az Nemes Vármegyék Tisz-teinek engedetlen, rest és némellyeknek inhabilis voltokat, kiknek is gyakor intimátiók, intések s adhortátiók és az ő Fel-sége szolgálattjában az mostani terhes időhöz kívántató acti-vításra s munkára való serkengettetések után is kevés jobbulá-sokat tapasztalván, intimáltatik az Nemes Vármegyéknek ezen rövidségnek megorvoslára illy reflexióval, hogy ha tovább is az említett kárral és hátramaradással comperiáltatik az Nemes Vármegyék Tiszteinek szolgálattja, nulla praemissa admonitio-ne az Nemes Ország törvénye fog az olly vakmerő és engedet-len Tisztek ellen irremissibiliter execútióban vétettettni.

8vo. Insinuáltatott vala az tasnádi confluxuskor az Ne-mes Vármegyéknek, amint némelly Nemes Vármegyékben az hely-telen híreknek költése a szegénységnek abbul következett lár-mázásával s elfutásával az administrátiókban és hadi operáti-ókhoz tartozó állapotokban kiváltképpen való akadállyokat és késedelmeket causált, az ollyatenyoknak auctorinak kikeresése és az jó példára nézve megbüntetése is, melly aránt mint pro-cedáltanak az Nemes Vármegyék, repraesentáltassék.

9no. Az hadi operátióknak kiváltképpen való detrimentu-mára célózó dolognak láttatik, hogy az Nemes Vármegyék lakossi az szénacsinálástul telljességgel elvonták magokat, az okon, hogy az Hadi Rend rajtok vagy quártélyt ne praetendálhasson, vagy az administrátióknak terhétul s condescensióktul azzal immunissé tegyék magokat, mellynek kedvetlen következését az

Nemes Vármegyék is penetrálván, annak megorvoslására in sui gremio adhortáltattnak. Intimáltatik is egyszersmind, hogy ezen gonosz dolognak eltávoztatására olly intentusok legyenek az Nemes Vármegyék Tisztei, hogy avagy előre tejendő imposíciókkal, avagy szorgalmatos vigyázással megvizsgálván, ha kik akár negligenter, akár vakmerőképpen a szénacsínálást elmulattának, büntetéssel és militáris assistentiával is adigáltassa. Emellett, hogy az eddig való praxis és a kiadandó specificáció szerint minden Nemes Partiumbeli Nemes Vármegyék Nemzetes Vitézlő Eötvös Miklós Districtuális Commissárius Uram keze és dispositiója alá a kaszásokat szükséges, hogy mindennaponként késedelem nélkül bészolgáltassák.

lomo. Reiteráltatik az tasnádi confluxuskor tött intimációja Nemes Bihar Vármegyének, hogy tudniaillik az váradi bloquáda számára kívántató szénacsínálást a szükséghez képest elegendőképpen procurállja s effectuállja. Actum in Castris ad Sibó positus, die 3tia mensis Julii Anni 1708.

Mellyet is az Nemes Vármegyék, minekutánna megolvastak volna, pro facilitatione effectus magok speciális Követtjei által instáltak az Méltóságos Consiliumnak, hogy az ő Felsége szolgálattjára az proponált punctumoknak mind módjának kitelessé, mind effectusa annyival inkább secundáltassék, egyet a Méltóságos Consilium tagjai között közikben bocsátani méltóztassanak. Melyről azonnal in Consilio conferentia tartattván, noha Méltóságos Generális Úrnak adatott ő Felsége kegyelmes parancsolattja szerint, Követek által kellett volna inkább folytatni az Nemes Vármegyéknek adandó intimációkat, hogy mindazáltal mind az elmék világossíttassanak, és ha mi scrupulusok exurgálnának, tolláltassanak, kiváltképpen pedig azon ő Felsége neve alatt beadott propositiók nagyobbára az Tesauráriátust vagy Commissáriátust concernálnák, Tekintetes Nemzetes Barcsai Ábrahám Úrnak ő Kegyelmeének, qua Regni Thesaurarius ac Supremus Commissarius resolváltatott az Nemes Vármegyék között praesideálni kiküldtetése. Melly szerint ultro citroque ruminálván az propositiónak punctumit pro 3tia mensis Julii, magok speciális követ Attyokfia által repraesentálták a következő renddel magok reposícióját az Méltóságos Consiliumnak.

526/6.

In Castris ad Sibó, 4. Julii.

Ad benignas nomine Suae Serenitatis Principalis Domini Domini Clementissimi Inclitis Comitatus Partium Regni Hungariae, nec non Liberae Regiaeque Civitatis Debreceniensi in confluxu ad 30um praeteriti mensis Junii inducto ab Excelso ejusdem Suae Serenitatis Principalis Consilio Transylvanico gratiose intimatas propositiones, eorundem Inclitorum Comitatum et Civitatis ablegatorum humillime repositiones.

Felséges Fejedelmünk s Kegyelmes Urunk kegyelmes convocatóriáját, úgy Méltóságos Fő Generális Marsalus Uram ō Excel-lentiája méltósságos intimációit alázatosan vévén, mind Tas-nádhhoz pro die 31. mensis Maji praeteriti, azon kívül, amely Tekintetes Nemes Vármegye legaliter impediáltatott, mind most ide a convocált Tekintetes Nemes Vármegyék, Nemes Debrecen Vá-rozával edgyütt, követ Attyafiai által concurálván, confluál-ván. Minekutánna mind Tasnádnál lett, mind itten ō Felsége ne-vével reiterált kegyelmes proposíciókat homágiális alázatos hűséggel meghallották és értették, kötelelességeknek esmérvén a Nemes Vármegyék és Város ō Felsége édes Hazánk közjávára s szabadulására célzó Kegyelmes intentióit, telljes tehetség-gel készek elősegíteni.

1mo. Amint hogy kívánva kívánnak a Tekintetes Nemes Vár-megyék és Város a Tekintetes Nemes Comissáriátussal compútust ienálni, és abból pro rerum et temporum exigentia ac varietate minemű nagy summákra exurgáló administrációkat töttenek, ō Felségének alázatosan remonstrálni, aminthogy némely Nemes Vármegyék alkalmassint compútizáltanak is, de sok quietantia híjával lévén a Tekintetes Nemes Vármegyék és Város, kiket a Nemes Regimentekről mindeddig is nem extraháltanak, hogy az elkezdett és continuált compútusok most concludáltassanak. Al-lázatosan instálnak Nemes Vármegyék és Város követkjei, arra ne adigáltassanak; amely quietantiák penig prae manibus vad-nak, a Nemes Vármegyék és Város Követtjei örömet producállják, de úgy, hogy a még kinn lévő quietantiákkal és annak rendi szerint leendő inquisíciókkal liquidálandóknak ennek utánna való acceptációja ne pracludáltassék.

2do. Tapasztallják a Nemes Vármegyék és Város az ezüst- és aranypénznek elszűkülés[ét]¹⁸¹ már eddig is interveniált, azután is interveniálható rövidségére mind a Tekintetes Nemes Milítiának, mind az Ország Státusinak, Rendeinek és lakosinak, melyre nézve szükséges minden utakat, módokat felkeresni, ta-nálni és elkövetni mind a hadakozásnak folytattására /mely nélkül, általlátták a Nemes Vármegyék is, el kellene telljes-séggel romlaniok/, mind az Ország lakosinak subsistentiájára, miképpen szaporodhatnék meg a Nemes Hazában a pénz, és így bi-zonyos meghatározott, de nemigen nagy számban ha valamely réz-monéta jó cirsumscriptiókkal újjólag inducáltathatnék, jónak láccanék a Tekintetes Nemes Vármegyéknek és Városnak, de hogy arról a Nemes Vármegyék és Város Követtjei Ország gyűlése nél-kül magokban concludálhassanak, csak része lévén az Partium Nemes Erdély Országi birodalomnak, a dolog penig egész Orszá-got illetvén, nem esméri hatalmokban lenni. Instálnak azért alázatosan, ezen alázatos reposítiót Kegyelmes Urunknak a Méltóságos Urak recommendálni méltóztassanak, míg Nemes Erdély Országá erről végez, addig suspendáltatni kegyelmessen méltóztassék ō Felsége.

3io. Eszerint az Confederált Nemes Magyar Ország által adinveniált arany- és ezüstpénz elevációja is, észrevették a Nemes Vármegyék és Város követtjei, a megszükkült pénznek szaporítására és a Nemes Ország közjávára való dolog, mely is minthogy egész országot concernál, alázatosan instálnak Nemes Vármegyék és Város követtjei, ezt is ő Felsége által a praeattingált időre differáltatni méltóztassanak a Méltóságos Urak.

4to. Emlékeznek reá a Tekintetes Nemes Vármegyék, ő Felsége kegyelmes parancsolattjára sok hetek eltöltése alatt accurate limitációkat csináltak, és ő Felségének alázatosan transmittálták is, mellyek [által] nem hogy ő Felsége kegyelmes és jó intentiója secundáltatott volna, sőt ellenkező dolgok adták magokat elő, úgy hogy a venáléknak intendált bőségek helyett szükség, az ároknak competens cursusok helyett felettébb való drágasság következett be, sőt most Istennek bölcs igazgatásából mindennemű adásban-vevésben forgó dolgoknak az ára annyira decrescált, a praeattingált limitáció alatt nagyon és foly: mindazonáltal ha újjólag kegyelmessen teccik ő Felségének, készek a Nemes Vármegyék Magyar Ország szomszéd Nemes Vármegyékkel correspondeálván, újjabb limitációt instituálni, mely mindazonáltal, most itt ahhoz értő kereskedő és mesteremberek itt nem létek miatt /Nemes Debrecen Városán kívül/, jól és alkalmatosan hogy mehessen véghez, bölcsen lássák által a Méltóságos Urak.

5to. Nagy könnyebbségére lészen a Nemes Vármegyéknek, ha az kegyelmes propositió szerint secundum exigentiam rationis status belli a távullyabb levő Nemes Vármegyék, akiknek úgy fogna tecceni, a naturáléknak administrációja iránt a Tekintetes Commissáriátussal illendőképpen megegyezvén, minthogy fixe azoknak ára mostan itten nem determináltathatik, pénzül exolvállják naturáléjokat, s reducállják messze útra tejendő káros vecturájokat, de úgy, hogy azzal a hadakhoz közelebb esendő más Nemes Vármegyék terhe ne szaporodjék.

6to. A közönséges terheknek elbírására és hordozására nagy fundamentoma, és segít az terehviselők között felkeresendő egyenlőség és proportió, mely hogyha kitanáltathatnék, ez világon megegyezne az isteni igassággal, méltó is figyelmesen utánaindulni, benne fáradozni, hogy edgyik a másik terhet ne kéntelenítessék supportálni, de sedes belli lévén ezen darab föld és sok gyakor változások fordulván meg rajta, Tekintetes Nemes Partiumbéli Vármegyék s Város annak állandóságát most miképpen tanálhassák fel, által nem láthattják a Nemes Vármegyék és Város Követtjei, másként is Országot illetvén az illetén terehviseléseknek proportiójának methodicáját elvégezni és arról concludálni, míg az lenne, az Nemes Vármegyék ereje szerint a Nemes Ország szolgálatit hordozni és az impositiókat administrálni készek, s jó szívvel cselekeszik; ha mi defectusok eddig intervenáltak, vagy azután intervenálni találnak, az időknak változásinak méltóztassék Kegyelmes

Urunk ő Felsége kegyelmessen tulajdonítani, úgy a Méltóságos Urak is a mostoha időknék alkalmatlanságának importállják.

7mo. A Tekintetes Nemes Vármegyék, midőn székeppítések és restaurációk vadnak, teljes tehetséggel s minden igyekezettel azon igyekeznek, az magok javáért Nemes Vármegyék jobb móddal valló folytatásáért igasságszerettő, activus és habilis Tiszteket tegyenek és válasszanak, értvén mindazonáltal ezen intimatiót, Tekintetes Nemes Vármegyék Követtjei reportállják interato principálisaiknak, és akik olyanok találtatnának, mineműkről a kegyelmes propositio sonál, admoneáltatnak, ha tiszteket nem követték, subsunt juribus Regni, az ellenek indítandó processust senki a Tekintetes Nemes Vármegyék közzül nem imperdiálhattja.

8tavo. A tasnádi confluxuskor tett méltóságos intimatio tenora szerint a lármáskodók kikeresésében szorgalmatoskodtanak Nemes Vármegyék Tisztei, de mindeddig olyanra nem akadtak, aki csalárd végre s lármának szánszándékkal való csinálására végre [így!] hamis hírt költött volna, tovább is industrioskodni el nem mulattják a Nemes Vármegyék, és akire olyanra találhatnak, juxta meritum delicti érdemessen fog megbüntetni.

9no. A szénacsinaltatás iránt tett méltóságos intimatiohoz is fogják a Tekintetes Nemes Vármegyék magokat alkalmaztatni, alázatosson kérvén a Méltóságos Urakat, az elpusztult helyek határin a földműves emberek nemléttének és sok helyeken a szénának való fű consumptiójának méltóztassanak imputálni. Instálván azon is alázatosson, méltóztassanak a Méltóságos Urak módot adveniálni az elment, szökött és futott emberek miként reducáltathassanak lakóhelyekre vagy más helyekben Vármegyéikben. A specificatio szerint kiadandó kaszások Tekintetes Nemzetes Vitézlő Eötves Miklós Districtuális Commissarius Úr dispositioja alá igenis administráltatnak.

10mo. Nemes Bihar Vármegye a múlt esztendőben a váradi nemes¹⁸² bloquáda szükségére kívántató szénatakarítást elkövette, de a Nemes Milítia, midőn még sok hetekig füvet kellett volna étetni, elhordották, a bloquádában kazalokban rakták, dúladták, s nagyobb részint időnap előtt elvesztegették, nemcsak azon szükségre csinált szénát penig, hanem a szegénységét, sőt akármely nemesemberét is, azért volt tavalyi esztendőben az milítia lovainak defectusa. Instál a Nemes Vármegye, hogy az ollyatén dolgok jövődöre praescindáltassanak, és a mezőkben eddig practicált keresztek cséplési és impediáltassanak s megorvosoltassanak, erős parancsolattal az hadak között praeveniálni és provideálni az Méltóságos Urak méltóztassanak, a Nemes Vármegye a kaszáltatást, feltakarítatást el nem mulattja. Minek utána ezen alázatos repositiók a Mélt-

526/7.

tóságos Uraknak alázatosan praesentáltatnak, maradnak alázatos szolgálai

In Castris ad Sibó positis, 1708 die 4. Julii

Partiumban levő Tekintetes Nemes Vármegyék és Város Követtjei.

Ezen reposíció pediglen in Consilio 4ta ejusdem megolvastattván, ex Conferentia az következő responsoria által vöttek az Nemes Vármegyék intimátiójokat.

526/7.

Eodem 5ta Julii.

Nomine Suae Serenitatis Principalis. Ad repositiones Inclytorum Comitatum Partium Regni Hungariae, nec non Liberae Regiaeque Civitatis Debreceniensis, medio ablegatorum ac plenipotentiarorum suorum pro die quarta Julii mensis ex confluxu videlicet exhibitas, ad Excelso ejusdem Suae Serenitatis Consilio Transylvanico responsione intimata.

Ad 1um. Az midőn az Nemes Vármegyék és azoknak Tisztei pro danda quietantia a Nemes Regimentek Tiszteit requirálván, s kívánságok s kérések nem secundáltatott volt, volna recursusok hozzánk, compelláltatván büntetés alatt is regimentek Tisztei modo solito a quietantia-adásra, mellyet minthogy elmulattak, amint az hadi Tisztek relátiójából constál, magok okoztathatván ebbéli rövidségeknek okául, senkinek mostani fogyatkozásokat nem imputálhattják, tovább pedig hogy ez okon a compútusnak utolsó bevégezése haladhasson, a mindennapi dispositióknak rövidségével nem resolváltathatik, hanem mostan mindjárt a regimentek Tiszteinek kiadatattván, hogy ad requisitio nem Inclytorum Comitatum kiki compútusát complanállja, és quietantiáját kiadja, intimáltattik a Nemes Vármegyéknek, hogy ez iránt való debitumát holnap napon, ha kik eddig elmulattak volna, fogyatkozás nélkül exolválni el ne mulassák, az inquisítiók iránt pedig magam hadi Bírámát specialiter expedíálván, ha holmi helytelen lármázás miatt elmulatták, azt is magoknak imputállják.

Ad 2dum. Az marusvásárhellyi gyűlés alkalmatosságával lett végezés szerint ad mentem articuli 12mi a rézmonéták becsűje és folyása, holott az közönséges ügynek előmozdítására, előmenetelére edgyik hasznos eszköznek ítéltetett, stabiliáltatván ipso termino, hogy indifferenter folyon, a mostani reposíció szerint a rézpoltúrának folyásának és felvételének annyival inkább nem concludáltatthatik repulsája, az említett terminus alatt értettvén pro indifferenti a rézpoltúra is, arra nézve akkori consensusát a Nemes Országnak ezen Nemes Vármegyék is nem retractálhattván, annak felvételére annyival inkább inducáltatthattnak, hogy annak olly circumscribált számra, úgymint két millióra, melly Magyar és Erdély Országban pro circulatióne soknak nem ítéltetthetik, intéztetett verettetése, és an-

526/7.

nak más idegen helyekről rendetlen inductiójával ha mi félelme s kára immineálna a Nemes Országnak, az Approbata Constitutio szerint in simili casu circumscribált és elrendelt jó vi-gyázások által lehet remediuma, ha kik pedig annak elrendelt folyását akadályoztattni praesummálnák, az említett marosvásárhelyi articulus által azok ellen ellégséges praecautio tá-láltatik, és eszerint ezen rézpoltúra inductiójának és felvé-telének approbatioja azért nem relegáltatthatik a következő Nemes Ország gyűllésére, hogy abban egyszer concludáltatott s meghatározatott.

Ad 3tium. Nem különben minthogy azon marosvásárhelyi Ne-mes Ország gyűllésének praecitált articulusában a fejer és e-gyéb jóféle pénznek folyása Felséges Urunk tovább való dis-posíciójáig tolláltatott, mostani kegyelmes dispositioja pe-dig pro moderno rerum statu az egri consursusnak alkalmatos-ságával az Nemes Hazával colligált és uniáltatott Confoederá-tus Magyar Országgi Senátus, Nemes Vármegyék s Várossok deputá-tusinak gyűlekezetivel, annak accrescentiáját szükségesnek és helyyesnek ítélte, azon articulusban adatott facultása és dis-posíciója szerint a rendes Uniótul és Colligatiótul is vezé-reltetvén, az hadakozásnak operatiói is magyarországi hadak-nak succursusa által a Nemes Hazában arra incitálván, sem tör-vénytelennek, sem helytelennek itten is nem agnoscáltattha-tik, hanem amint ennél nagyobb dolgok is Ország javára és en-nek a felvőtt ügynek előmozdítására valók, az ellenség által való impedimentumok miatt Nemes Ország gyűllése nélkül is in particulari conventu ad ratificationem generalis diaetae conc-ludáltatthatanak, mennyivel inkább articulatiter is dispositiojára hagyatván ő Felségének a fejérpénznek alkalmatossága, nem ítéltetthetik helyes dolognak Nemes Vármegyék reposíciója szerint Ország gyűllésére való halasztása és annak továbbra való relegatioja.

Ad 4tium. A venáléknak aestimatioja a reposíció szerint mind Felséges Urunk intentiójából, mind pedig az Nemes Ország-nak articuláris végezéséből a rézpénznek acceptatioja alkal-matosságával eredett vala, s minthogy annak inductioja és circulatioja most is szükséges, és azoknak olcsóbbságát nem egyib, hanem az fejérpénznek szűk volta causállja, azért a praecitált articulusnak restauratiojával az aestimatio tovább-ra nem halasztható lévén, ez iránt Tasnádtul az Nemes Várme-gyéknek s Városnak intimatioja, kétség kívül cum sufficienti plenipotentia expediáltattván követtjei is, tovább való dilu-cidatioja méltán nem approbáltatthatik, kívül egyedül az Ne-mes Ország articulussának és a megírt rézpénz folyásának con-fusioja, contemptussa és invalidatioja subsequálhatna.

Ad 5tium. Amidőn a praemittált okokra való nézve a vená-lék aestimatiojának itten kellekik végbenmenni, akkor ennek ára is, mind a Nemes Vármegyék részéről miképpen exolvállják, mind az Commissáriátus részéről miként comparállja az naturá-

lékat, egyszersmind fog decidáltattni.

Ad 6tum. Minthogy a Nemes Vármegyék magok approbállják az hadakozásnak folytatására az impositáknak szükségét, és a szerint annak eszközéről valamelly proportiónak institútióját, az Approbata Constitútióban pedig elégséges és külömb-külobbféle posítiókat találhattván, melyhez magok contribútiójának aequalitássát conformálhattják, abból conceptust formálván, kellek valamelly normát determinálni, hogy az eddig való rendeletlenségek, mellyek mindazáltal némelly Nemes Vármegyéknek rendeseknek láttattak reposítiójokból lenni, tolláltattván, ő Felsége kegyelmes fülei is tovább az sok lamentátiók s panaszkodással ne terheltesse, mellyek előttünk is mindennapiak, s valamint a praemittált punctumok késedelmét nem szenvedhetnék, úgy szintén ezen feltalálható proportiónak formalitássá is szükséges, és hogy annak elvégzése után tegnapi izenetem szerint az aestivális impositiónak modalitássi iránt gondolkozzanak, a restantiáknak is administrátióját admaturálván.

Ad 7mum. Nincsen semmi kétség benne, hogy az restaurátióknak alkalmatosságával arra érdemes s igasság kiszolgáltató Tisztek ne praeficiáltattnának, aminthogy azoknak is tartattnak és ítéltettnék, de az sokrendbéli intimátióknak hadi operátióra való szükségbéli folytatásokból alkalmasint ki-ki megismerheti magában, ámbár az szegénység engedetlensége¹⁸³ okozza is maga hivatalljának elmulatását, mellyről ezen reposítió is csak intésül vala, de mivel a Nemes Vármegyék az ilyeneknek büntetését magok approbállják, akik olyanok, ha ezután is magokat nem corigállják, magok sententiáját, melly articuláris, magokra várhattják.

Ad 8vum. Minthogy csak ideszállásnak alkalmatosságátul fogva is efféle láрмаindítók máris constálnak előttünk, kétségkívül ha az Nemes Vármegyék csak arra nem támaszkodnának, hogy reátanálljanak, mint a vak a patkóra, hanem kötelességek szerint minden utakon módakon annak eredetét s indítóit investigálnák s nyomoznák, bizonyossan ki is tanulhattnák, melly ha hadi emberen sülné, előttem repraesentáltattván, érdem szerint szenvedne; holott lakosson, Nemes Vármegyétül büntettettnék, melly jó vigyázás által nemcsak a láрмаindítók, hanem kémségben, és más csalárdságban s hamis correspondentiákban járók is kitanultatthattának, mellyek ámbár nemessek volnának is, vigore Articuli 6ti Maros Vásárhellyiensis, mint suspectus személyek incaptiváltatthattának.

Ad 9num. Mivel ezen Nemes Partiumbéli Vármegyéknek némelly részeinek pusztasága előttünk constál, azokrul más Vármegyékben transmigrált emberek restitútiójáru, az Tiszán innen való jelenlévő Nemes Vármegyék Követtjeinek resolútióját a Nemes Vármegyék megértvén, mennél szorgalmatossabban serénykedik a mostanában transfugiált lakossinak reductiójában, mellyben az Nemes Vármegyék sem contráriusok, annyival inkább hamarább

526/7.

pusztán hagyott helyeit visszatelepítheti és szénacsínáltásra is inducálhattják, kiben noha mind assistentia, mind pediglen pátensek az Nemes Vármegyének már kiadattattanak, mindazáltal mostani ittlévő Tiszán innen való Nemes Vármegyék Követtjeinek serio fog intimáltattni. Districtuális Commissarius Nemzetes Eötvös Miklósnak dispositiója alá administrálandó kasszásokrul, a Nemes Vármegyék, ki mennyit adjon, itten tegyenek repartítiót, mellyek effectuátióját admaturálni is igyekezzék.

Ad 10mum. Nemes Bihar Vármegyének tavallyi industriája a szénatakartatásban jól constálván, amennyiben dícsírtetthetik, annyiban annak nem conserválása nem másnak, hanem magának imputáltatthatik, amidőn a bloquádának commendóját requirálhatta volna, kemény strásák, salagvárdák által, annak erejével conserválhatta volna, kit ha a commendó ad requisitionem negligált volna is, Nemes Vármegyének lehetett volna ide recursusa, honnan nagyobb dolgok is remedeáltattnak, kit tovább az Nemes Vármegye szorgalmatosan observálván, az tavallyi inconveniens elpraedáltatására nézve, a szénának ezidei csináltatásátul meg ne idegenedjék, hanem inkább annak mennél többre való szaporításában rendivel való szükséges conserválásában assistentia etiam militari szorgalmatoskodjék, ez szerint reposícióiban feltöltött sértődésének orvoslásában bizonynyossá tétettetik.

Melly által telljes informátiót vévén az Nemes Vármegyék és Város Követtjei, relaxálták difficultásokat, s magokat az proponált dolgoknak kívánt successusa iránt quietálván, az Méltóságos Consiliummal megegyező értelemmel és egyakarattal teccet az következő rend szerint concludálni és determinálni.

526/8.

[Zsibói tábor, 1708. július 5.]¹⁸⁴

Ad responsiones ablegatorum Inclytorum Comitatum Partium Regni Hungariae, nec non Liberae Regiaeque Civitatis Debrecen nomine Suae Serenitatis Principalis Domini Domini Nostri Clementissimi ab Excelso ejusdem Suae Serenitatis Consilio Transylvanico, responsorie benigne intimatas iteratae humillimae repositiones.

Ad primum. A Tekintetes Nemes Regimentek Tiszteitül, akik itt most jelen vadnak, quietantiákat vévén, a Tekintetes Nemes Vármegyék Követtjei készek computizálni, a tavaly valóktul penig, minthogy quietantiákat nem vehetnek, alázatosan instálnak, hogy ennek utánna is ezek iránt való helyyes praetensióknak acceptáltatása ne praecludáltassék.

Ad 2dum. A marus vásárhellyi gyűlésnek 12dik articulusából az rézpoltúrának két pénzben való járásának felállítására depromiált argumentumát a Tekintetes Nemes Vármegyék s Város Követtjei semmiképpen nem inpugnállják, hanem a tegnapi napon beadott alázatos reposíciónak 2dik punctumában feltöltött declarátióra reflectálván most is magokat, minek utánna Tekintetes

Nemes Erdély Országi most itten levő s ő Excellentiája és az Méltóságos Consilium annuentiájából közinkben hívatott Méltóságos Urakkal s Nemessi Rendekkel mind ma, s mind tegnap előnkben adatott kegyelmes propositiókat, arra tett Nemes Vármegyék és Város alázatos reposícióit és ugyanazokra következett kegyelmes responsoria intimatiókat communicálták és értelmekeztették volna, minthogy a praeattingált rézpoltúrának két pénzben való folyása ezen Tekintetes Nemes Vármegyékben és Városban is bizonyos okokra és eltávozzhatatlan szükségre nézve Kegyelmes Urunktól ő Felségétől szükségesnek ítéltetett, Méltóságos Generális Úr ő Excellentiája kegyes javallása is acce-dálván, arra nézve a Tekintetes Nemes Vármegyék és Város Követtjei megnyugodván ő Felsége kegyelmes attyai gondviselésiben, nagy alázatossággal suplicálnak ő Felséginek ő Excellentiája és a Méltóságos Consilium által, méltóztassék kegyel-mesen oly circumscripcióban tartatni azon felállítandó rézpoltúra cursusát, hogy meg ne szaporodjék, hamis utakon-módokon ne inducáltassék, ne veretessék, ne devalváltassék; és ha midőn akkor depositiója találna interveniálni, úgy accomodáltassék, az regnicolák ne damnificáltassanak az rézpoltúras li-bertáson vallott sok károk szerént. Suplicálnak azon is aláza-tossan, hogy két részben arany- vagy ezüstpénz, harmadikban a rézpoltúra folytassék, melyben sok jót látnak az Nemes Várme-gyék és Város Követtjei, úgy mint elegyesen folyván, hamarább lábra kaphatna, kedvesebb lenne, jobban folyna, a commercium sem praecludáltatnék. Addig penig, míg Kegyelmes Urunk ő Fel-sége kegyelmes resolútióját vésszük, a rézpoltúrának Nemes Ma-gyar Országi praxis szerént való folyását approbálljuk, és an-nak utánna is ő Felsége kegyelmes dispositiójához magunkat al-kalmaztattjuk.

Ad 3tium. Az arany- és ezüstpénz valorának accrescentiája is hasonló okokra nézve javaltatván ezen Nemes Partiumbéli Vármegyéknek és Városnak is, mint aminemű okokból és szükségek-ből az rézpoltúra folyása felállítatik, arra nézve a Tekinte-tes Nemes Vármegyék és Város Követtjei abban is Kegyelmes Urunk ő Felsége Haza közjavára nézendő kegyelmes dispositiójához alá-zatos hűséggel alkalmaztattják magokat.

Ad 4tium. A venálék limitációját a szomszéd Nemes Magyar Országi Vármegyékkel ingremio sui a Tekintetes Nemes Vármegyék és Város el fogják követni és úsusan venni.

Ad 5tium. Az administrálandó naturálék pretiumát, amely[et] a Tekintetes Nemes Vármegyék távullétek miatt inkább pénzül a-karják a Tekintetes Commissáriátussal complanálni, alázatossan kérjük ő Excellentiáját és a Méltóságos Consiliumot, méltóztassanak arra engedni, amint a Tekintetes Nemes Commissáriátus-sal megedgyezhetnek. Azoknak árra az esztendőnek bőv avagy szűk termésihez és az esztendő részeinek külömbségihez képest acc-rescálván vagy decrescálván, sőt ami nagyobb consideratióra va-ló, még mezőben lábán lévén az élet, nem tudhatni, minemű ta-

526/8.

karás lészen a Nemes Vármegyékben.

Ad 6tum. Midőn Tekintetes Nemes Erdély Országi Státusok az Approbata Constitutiókat csinálták, mellyekre ezen punctum igazítottja a Tekintetes Nemes Vármegyéket, sokkal különböző állapotja volt az Hazának, arra nézve azokbul pro hic et nunc hogy normát csinálhassanak a Tekintetes Nemes Vármegyék Követtjei, nincsen idejek, sem módjok, kit-kit a Tekintetes Nemes Vármegyék közül annyi ónusok alatt lenni agnoscálván egymás között, ha másé nem accedál is, megéri mindenik a magáéval. Ami Tekintetes Nemes Közép Szolnok és Kraszna Vármegyék dolgát illeti is, alázatos bizodalommal vannak a Tekintetes Nemes Vármegyék követtjei, azon Nemes Vármegyék terhei is mostani elpusztult állapotjokhoz appropportionáltatik, és így inter Comitatum et Comitatum respectiva, amint vadnak, egymás ellen nem panaszkodnak, in gremio vero Comitatum erős hitel levén kötelesek a Nemes Vármegye Tisztei az közigazsághoz, szántszándékkal senkit nem aggraválnak, hanem igaz proportiót igyekeznek kötelességek szerént observálni, reménlik is a Nemes Vármegyék, ezen iránt az ő Felsége kegyelmes fülei nem fognak terheltetni, ő Excellentiája és a Méltóságos Consilium nem búsíttatik. Az aestivális imposíció már ki lévén adva, Isten a takarást és gabonakészítést engedvén, administrálni, úgy a restantiákat is, ha el nem engedtetnek, beszolgáltatni admaturrállják a Nemes Vármegyék.

Ad 7mum. Ezen méltóságos posícióra tött alázatos repósióira provocállják mostan is a Tekintetes Nemes Vármegyék Követtjei magokat.

Ad 8vum. Ennekutánna annyival is sollicitusabbak lésznek a Tekintetes Nemes Vármegye Tisztei ezen méltóságos intimatióra vigyázni, mennyivel inkább az hadi emberek ellen is investigálódhatnak s nyomozódhatnak, observálván declarált ő Excellentiája méltóságos parancsolattját.

Ad 9num. Tekintetes Nemes Magyar Országi Vármegyék itten levő Követtjei mai napon közöttünk levén, amint azon Nemes Vármegyékben innét odament szegénységet három classisokban elosztották, nem egyebet látnak által szavai[k]ból a Nemes Vármegyék Követtjei, hanem hogy ezzel tovább is tartóztathassák szegény embereinket, méltóztassék ő Excellentiája tovább is impingálni, ne inpediállják olyan praetextusokkal a Tekintetes Nemes Vármegyék Tisztei, sem az hellységek lakosi hazajövő embereinket. A szénatakartatást adurgeállják a méltóságos parancsolat szerént a Tekintetes Nemes Vármegyék és effectusban is vitetik. Tekintetes Eötvös Miklós Districtuális Commissarius Uramdisposíciója alá a Nemes Vármegyék, mind ennyi elpusztult és romlott állapotjokbann is a közönséges jóra célózván, a tavalyi mód szerént kaszásokat adni el nem mulattják.

Ad 10mum. Alázatossan köszönik Nemes Bihar Vármegye Követtjei ő Excellentiája grátiáját, kaszáltatás iránt tött re-

posítióra provocálván magokat.

Maradnak az Méltóságos Uraknak alázatos szolgálai: Partiumbeli Tekintetes Nemes Vármegyék és Város Követtjei.
In Castris ad Sibó positis, Die 5. Julii Anno 1708.

526/9.

In Castris ad Sibó, 5. Julii.

Anno Domini 1708. in confluxu Inclytorum Comitatum Partium Regni Hungariae ac Liberae Regiaeque Civitatis Debrece-
niensis, a Sua Serenitate Principali Domino Domino nostro Clementissimo, medio Excelsi Consilii Transylvanici pro 30. mens-
is Junii in Castra ad Sibó posita indicto, per ablegatos ac
plenipotentiariorum eorum Inclytorum Comitatum ac Civitatis
Liberae Regiaeque assensu praememorati Consilii Excelsi con-
clusa ac determinata.

1mo. Jóllehet mind ő Felsége parancsolattja, mind az jó
hadi rend és a reiterált számos intimátiók szerint in fine
Aprilis kellett volna kinek-kinek maga compútusát bevégezni,
máig is mindazáltal aztat fináliter és mindenik Nemes Várme-
gyéink között nem efficiálván, lehetett volna a regulamentális
disposítiók szerint in casu negligentia procedálni, mely szerint
ennek utána a milítia csak aestivális intertentiójára tarto-
zik compútust ineálni, ez mindazonáltal semel pro semper re-
lacáltatván, regressusok vagyon és adattik Nemes Vármegyék
Tiszteinek tovább is compútusoknak bevégezésére, oly cautióval
mindazáltal, hogy ha ezután in similibus fogyatkozás történ-
nék, a Nemes Vármegyéknek és Városnak abból következhetők ká-
rokról a Tisztek fognak számadással tartozni.

2do. A rézpoltúrának szabados folyhattása a marusvásár-
helyi gyűlésnek 12. articulusából is distincte inferáltatván,
amidőn ehhez az ő Felsége consensussa is a Magyar Országi Ne-
mes Vármegyéknek és Senátusnak egri végezése szerint accedál
/holott a praeattingált articulusnak ereje szerint a rézmoné-
ta folyásának stabilimentumára telljes authoritása hagyatott
volt fenn ő Felségének a Nemes Országnak gyűlésén kívül is/,
és ezeken kívül a fejérpénznek fogyatkozása, mely miatt éppen
a milítia nem exolváltathattik. Az mint a Nemes Partiumbéli
Vármegyék és Város, úgy a Tekintetes Tanácsnak egyező értelme
szerint itten is a rézpoltúrának folyása két pénzben conclu-
dáltattik és felvétettik, azon számmal és cirsumscriptióval,
mely az egri confluxuskor meghatározottat, ő Felsége rati-
ficátiójáig. Adjungáltatván pro opinione Comitatum ad ins-
tantiam, hogy azon rézpoltúra becsűjének stabilimentumára so-
kat használna, ha Nemes Magyar Országi praxis szerint, amint
a milítia is feliben fehér, feliben rézpénzül exolváltattik,
ha aszerint, vagyis in tertialitate usurpáltatnék és publicál-
tatnék a quaestus alkalmatosságával is az adásban és vevésben
azon rézpénznek gyakoroltattása.

526/9.

3tio. S nem külömben a Nemes Ország, particulariter a Nemes Vármegyék javára intéztetett dolognak tartatnék a prae-mittált hasonló okokra nézve az arany- és fejpénzeknek az egri conflusban meghatározott számban elevátiója s accrescentiája, quoad omnes articulos approbáltattik, és hogy itten is hasonló formalitással publicáltatván usuáltassék, szükséges.

4to. Melybül hogy az adás és vevés alkalmatosságával abúsus ne következze, végeztetett, hogy azt mindennemű venáléknak aestimátiója subsequállja, mellyet a Nemes Vármegyék s Város a közelebb lévő szomszédságbéli Vármegyékkel és Városokkal való correspondentiája által in qui gremio elkövetvén, causa ratificationis a Sua Serenitate benignissime resolvandae az Consiliumhoz fognak praevie transmittálni, onnan várván annak usuáltattásáru való intimátiókat s engedelmekeket.

5to. A Commissáriátusra adandó naturáléknak meghatározott limitátiója ára, az esztendő részének különbségéhez és aszerint a gabonának bőv vagy szűk voltához, accrescentiájához vagy decrecentiájához képeest pro hic et nunc nem determinálathatván, ha kik a Nemes Partiumbéli Vármegyék és Város részei közzül az vectúra incommoditásának felváltásával magoknak subveniálni akarnak, ő Felsége kegyelmes ratificátiójáig arbitriumok adattik, amely áron lehet a Commissáriátussal megalkunni, complanálni.

6to. És továbbá, jóllehet az impositáknak egyenlőségére és abból következhető csendességére nézve kiváltképpen a mindennapi terhekviselő kösségnek projectáltattott volt /hogy az mostani rendetlenségnek, mely kiváltképpen a mostani hadakozással bekövetkezett pusztulás és az Hadi Rendnek a helységeknek külömb-külobb számmal való felkellése által látattik naponként terjedni a szegénységnek sok panaszával és ohajtásával/, valamely kiváltképpen való norma által legyen jó rendben hozása, azt is mindazonáltal, minthogy azon véggel tejendő connumerátióbul lehetne eruálni, instituálni, ő Felsége dispositiójáig suspendálván, az impositióknak rendi és proportió hagyatik in statu quo, közelvén mindazáltal a Nemes Vármegyék s Város Követtei magok principálisival, de statuenda norma contributionis fognak egymással conferálni, hogy az ő Felsége ebbeli ratificátiója midőn érkezni fog, perágáltatván arra rendelendő deputátusok által a connumerátió, annyival hamarébb subsequállja a proportiók institútiója s meghatározása, melyhez legalábbis a következő hyberniumi administrátiók reguláltatni fognak és aszerint imponáltatni. Azalatt is penig Nemes Vármegyék Tiszteinek imputáltattik: az impositáknak proportiójában egyenes igassággal kívánják s folytassák, és de facto ő Felsége szolgálattját, és azzal a szegénység panaszára ne abutáljanak.

7mo. Ő Felsége és Haza mindennapi szolgálattjának rövidségével és az hadi operációknak nagy hátramaradással tapasztalván némely vármegyébéli Tiszteknek renitentiája vagy inhabilitása, jöllehet azok ellen való szükséges animadversiók által kívántunk volna másoknak is exemplificálni, pro hic et nunc mindazonáltal transmittáltatván, ha kik ezután effélékben fognak compareáltatni, az articuláris büntetést, úgymint 200 forintig várhatni.

8vo. Ha kik vagy magok kölletik¹⁸⁵, vagy másoknak kezek alatt az helytelen hírcsinálást, a szegénységnek és lakosoknak elfuttatását s kivontakoztattását causálják s causálni megengedik, az hadi rend szerint való büntetésben fognak incurálni, imponáltatik azért a Nemes Vármegyék Tiszteinek az olyanokra való vigyázás, melynek alkalmatosságával kimségek és egyéb ártalmas correspondentiáknak kitanulására aperturájok lészen, holott az illyeteneknek megfogatására is vigore Articuli 6ti Marus Vásárhellyiensis facultás is vagyon meghatározatva.

9no. Az mostani változások alkalmatosságával kibujdosott és Nemes Partiumbéli Vármegyékről a Tiszán innen lévő Magyar Országai Vármegyékre transmigrált jobbágyoknak restitútiója iránt lett resolútiójokat azon Nemes Magyar Országai Vármegyék ide gyűlt Követteinek acquiescálván, végeztettett, hogy akik régen ezen hadakozás előtt confugiáltanak, törvény úttján reducáltassanak, az kiket penig tavalyi dicátio ottan ért, post exolutionem et bonificationem dicarum praeteriti anni, azon kívül penig nem restituáltatnak, újabb dicának praetextusával is mindazonáltal nem detineálván; ha kik ellenben az tavalyi dicátio után mentenek, ámbár a mostan is recens dicátio ottan érte is, minthogy annakelőtte volt admonítiójok az olylyatén profúgusoknak helységekből való kihajtások iránt, absque omni dicarum exactione et mora fognak restituáltatni, mellyre Méltósságos Commandérozó Generális Úr Ő Nagysága qua Commendans Generalis Ő Felsége parancsolattja szerint fog militáris assistentiát is szolgáltatni ad inquisitionem quaerulantis.

10mo. A milítia számára szükséges szénacsinálásra a Nemes Partiumbéli Vármegyék a tavalyi szám szerint, Nemes Bihar Vármegyén kívül /ki is az váradí bloquáda számára fordítja maga dolgosit/ fognak Nemzetes Eötves Miklós Districtuális Commissárius keze alá administrálni, az említett Commissárius Ő kegyelme tartozik ételekről is provideálni.

11mo. Ezen egy értelemmel és megegyezéssel lett végzésünk pedig Ő Felsége kegyelmes ratificatiójára refferáltatván, míglen aztat Ő Felsége nem fogná resolválni, usuálni nem is lehet.

Actum in Castris ad Sibó positis, die 5, Julii 1708.

Ex Consilio Dominorum Consiliariorum Regni Transylvaniae.

526/9.

Károlyi Sándor m.p. P.H.¹⁸⁶

Georgius Pongrácz secretarius m.p. P.H.

Paulus Tholdi Inclyti Comitatus Bihoriensis Juratus Notarius et Ablegatus Plenipotentarius. P.H.

Nicolaus Baranyi ejusdem Comitatus Juratus Assessor et Ablegatus Plenipotentarius m.p. P.H.

Michael Czeplédi ejusdem Comitatus Ablegatus Plenipotentarius. P.H.

Martinus Kérei P.H., Daniel Ajtai P.H., Thomas Jura P.H., Inclyti Comitatus Maramarossiensis Ablegati Plenipotentarii.

Sigismundus Dobai P.H., Stephanus Dobai m.p. P.H., Paulus Dobai m.p. P.H., Stephanus Makai m.p. P.H., Inclyti Comitatus Szolnokiensis Mediocris Ablegati Plenipotentarii.

Angreas Bagaméri P.H., Georgius Száva P.H., Comitatus Krasznensis Ablegati et Plenipotentarii.

Johanes Csobai, Stephanus Kolosvári, Districtus Küvariensis [Ablegati]¹⁸⁷ Plenipotentarii. P.H.

Johannes Pósalaki m.p. P.H., Johannes Veresmarti m.p. P.H., Nicolaus Domokos P.H., Liberae ac Regiae Civitatis Debrecen Ablegati Plenipotentarii etc.

Conclusa¹⁸⁸ ac determinata ablegatorum in Castris ad Sibó, in Transylvania positis. De Anno 1708.

527.

Nemes Belső Szolnok Vármegyének. In Castris ad Rákos, die 8. Julii.

Nemes Belső Szolnok Vármegyében lévő torda vilmai lakosok instantiájok által alázatosan repraesentálták előttem, hogy az egész télen mind az hadaknak szüntelen rajtok való elődése, mind pedig Isten ítilletiből egész határokon levő nyári gabonájok az égháború és jégesső miatt megromolván, magok tehetségei szerint helységeikben nem subsistálhatnak, ha alleviációjok nem léssen, minthogy pedig mind az Nemes Haza törvénye, mind az közigasság azt hozván magával, hogy afféle megromlott s elpusztult helységek subleváltattván manuteneáltassanak. Mellyre nézve praesentibus akartam az Nemes Vármegye Tiszteinek intimálnom, hogy egész esztendő által a táborozástul, élésadástól és egyéb contribúcióktul s imposítáktul immunisek lévén, arra ne is adigáltassanak.

528.

In Castris ad Lónya positis, die 10. Julii. Nemes Máramaros vármegyei Tiszteknek.

Nemzetes Vitézlő Széki László Uramnak, noha mind az intimatória, mind a Nemes Vármegye recogníciója szerint intertentiója iránt kiadott marháinak vissza kellett volna adattni, mindazáltal máig is kárban lévén, intimáltatott az Nemes

Vármegye Tiszteinek, hogy ökreinek ketteit visszaadattatni el ne mulassák.

529.

Ex Castris ad Boncida, die 12. Julii. Pátens az Erdélyi Nemes Vármegyékre és Székekre.

Praemissis praemittendis. Tudtára adatván már ennekelőtte alkalmas idővel a Nemes Vármegyék minden rendű lakossinak hasonló pátens levelem által Felséges Urunk ő Felsége kegyelmes parancsolattjából való indulásom, abból, nem kétlem, elégségesképpen megérthették, hogy ő Felsége ezen Nemes Hazához való szeretettit, atyai serény gondjaviselését szorgalmatosan és állandóképpen fenntartván, az itten lévő ellenség ellen való hadi operációkra oly nagyszámú haddal resolválta bėjövételemet, mellyel igaz ügyünk körül eddig is tapasztolt isteni segítség és kegyelem által az ellenségnek megszegyenítése iránt telljes bizodalommal lehetünk, egyszersmind ezen Nemes Hazának politikai és oeconomiabéli dolgainak mellém adjungált Tekéntes Erdélyi Tanács Üri híveivel, egyenlő teccéssel és akarattal való folytatását s directióját méltóztattván concredálni, ahhoz tartozó engedelmes kötelességemhez képepest pedig az mint az hadi operációknak elősegíllésével ő Felsége kegyelmes parancsolattját, úgy az Haza megmaradására tartozó minden mediumokat is kívánok mind kikeresnem, mind elkövetnem. Aszerint minekutánna már ő Felsége hadaival eddig penetráltam, akartam azt elsőbb alkalmatossággal is kinek-kinek tudtára és értésére adnom, parancsolván minden Nemes Vármegyéknek és Székeknek, s azoknak lakossinak, hogy ki-ki maga lakóhelyében megmaradván, az hadaknak számos voltátul meg ne rettenjen, hanem mezei munkáját és minden oeconomiáját bátran és félelem nélkül gyakorollja, holott abban az hadi rendtől, kemény büntetés alatt kiadott parancsolatom szerint, nem fognak akadályoztatni avagy károsíttatni. Megkívántattván azonban naponkint az hadaknak intertentiójára nézendő és szükséges provisió is ő Felségéhez tartozó engedelmes hívségeknek megbizonyítására, valaminémű dispositiómat az iránt az Nemes Vármegyék és Székek magok Tisztei által tejendik, ahhoz alkalmaztassák minden engedelmességgel magokat, az administrációkat kemény büntetés alatt maga idejében és az meghagyott napra effectuállják, hogy azáltal az Hadi Rend annyival keményebb fenyítékben és csoporton tartattván, az excurcióktul mentek és üressék legyenek, azalatt is mindazáltal míg aziránt való dispositiók kimennének, minden helységbeliek készen s egybengyűjtve tartsák gabonájokat az administrációknak közelítésére. Megtiltatik pedig, ha hol az ellenség postirungban vagy valamelly erősségben szorulna, azok számára való élésadás, correspondentia vagy az hírnek bėjitele, úgy akármelly okon való bėjárás is, melly ha hol ezen pátens parancsolatunk vétele után interveniálna, a deli-

quens életét és véle találtattható javait irremissibiliter elveszti. Várossi és falusi Bíráknak pedig az articuláris büntetés alatt, mellynek erejével in casu renitenti [így!], harmadmagával fognak felkaróztatni, parancsoltatik, hogy amelly órában az ellenségnek vagy postírungból vagy várból való kijövetelit, annyival inkább nagyobb corpussal való közelítését és érkezését hallják, a közelebb találtattható hadak commendánsának vagy magamnak is, akármelly kigondolható mentség vagy subterfugium in casu occasionis nem suffragálván, hírré tegyék, és arrul telljes informátiót tegyenek. Publicáltattván a Nemes Vármegyék és Székek Tisztei ezen pátens levelemet, úgy az helységbeliek is egymás között és falunkint egymásnak általadván, és ha midőn történék az egész ármádának, úgy valamelly corpusnak masírozása, szükséges, hogy magokat praeve insinuálván, salvagvardiák és protectiók által magok oltalmárul provideálljanak. Emellett ha kik ezen Nemes Hazában levő Őri és Nemessi Rendek között az ellenségtől lakóhelyekben találtattván, az elkerülhetetlen és kényszerítő szükségre nézve magokat az ellenséghez accomodálni kényszerítettven, Felséges Urunk Ő Felségének adott homágiumokat megszegették és violálták, ragaszkodván Ő Felsége kegyelmességéhez, ahhoz minden megrettenés vagy disperátió nélkül folyamodjanak, secúrusok lehetvén, ha szintén eziránt való kegyelmes relaxátiója nem resolváltatott volna Ő Felségének, a Nemes Hazának adott homágiuma szerint törvény kívül nem fogna senkit is Ő Felsége megkeseríteni. Ezen felyül pedig, minthogy minden operátióiban kiváltképpen való célja és intentuma Ő Felségének az Hazának és az Hazában s azonkívül is sok inséggel megterhelhetett kösségnek megmaradhatása, jöllehet kemény büntetés és az deliquensnek élete elfogyása alatt meg vagyon tiltva az hadak között a szegénységnek zaklatása, praedálása és pusztítása, ha mindazonáltal történék, hogy az Vitézlő Rendek között magam, úgy alattam való commandó passusa nélkül vagy azzal is excedálna, szabadság adatik az lakossoknak az ollyak ellen felkelni, és az közelebb levő helységeket is egybengyűjtvén, ha úgy kívántatik, és az patrátorokat megfogván, hozzám vagy Főtiszteihez hozni, vagy ha magát megadni nem akarná, ottan meg is ölni, mellyet semmi törvény vagy ítélet nem fog semmiképpen vindicálni.

Ibidem. Eodem. Ezen tenorral oláhul íratott pátens.

Praemissis praemittendis. Adom tudtára mindeneknek, akiknek illik, hogy én az Felséges Fejedelemtől erős és feles hadal Erdély Országban küldetvén, az Országot pusztító és az föld népét vallásokban háborgató Német ellenségnek Isten akaratjából ellenállani és az Országot s az szegénységet a mennynek, földnek urának segítségével az idegen Nemzet kegyetlensége alól felszabadítani igyekeztvén, hogy azért Kegyelmes Urunk

Ő Felsége az Országnak és az szegénységnek megmaradására s javára célozó szándéka ebben is secundáltassék, az hadaknak feles számos voltátul meg ne ijedjete s el ne fussatok, amelly faluk eddig férreállottak, azok is haza szálljonak, kiknek salvagvardiák s protectionális levelek adattattnak. Mellyből is meg fogják esmérni, hogy nem romlására, hanem javára jöttem az Országnak az Erdélyi Tanács Urakkal együtt, akiket a Felséges Fejedelem az Ország dolgainak folytatására rendelt mellem. A mostani nagy inség alól felszabadítván az szegénységet, azon lészünk, hogy a boldog emlékezetű Rákóczy Fejedelemnek [így!] idejebeli csendességre az Országot ismét visszahozhassuk, és hogy ti is azt elérhessétek, az Őr Istent könyörgésekkel szüntelenül arra kérjétek. Légyen Isten veletek. Etc.

531.

Székelly Székekre adattatott pátens. Bonchida, 11. Julii.

Praemissis praemittendis. Felséges Urunk Ő Felsége kegyelmes parancsolattjából érkezővén bé Ő Felsége számos hadaival, akartam azt elsőben is a Nemes Székekkel is közleni és értékre adni, nem kételkedvén semmit benne, hogy az Nemes Székek megemlékezővén mind Ő Felségéhez tartozó homágiális obligatiojokról, mind magok nemes véréről, mellyel mások felett dicsekedvén, az hadakozásnak dicsősséges emlékezetire és pálmájára magokat hajdan érdemessé tötték, s azzal ékessítték halhatatlan emlékezettel magok Nemzeteknek nevét, amidőn Ő Felsége dicsősséges fegyverének olly számmal való érkezését hallják, mellyel igaz ügyünket elősegítő isteni segítség és kegyelem által a felfuvalkodott ellenségnek confúsióját telljes bizodalommal remélhetjük és közelíthetjük, felindulván Ő Felsége parancsolatihoz tartozó engedelmességgel compareállják magokat s fogják követni Ő Felsége parancsolattját. Mivel pedig Ő Felsége kegyelmes parancsolattjából Méltóságos Gróff s Generális Mikes Mihály Uramnak is kegyelmetek Székje felé közelítvén, azon tájon is kelletik az ellenség ellen való operációkat folytatni, akartam praevie az Nemes Székeknek értékre adnom s adhortálnom, hogy minden Nemes Szék maga gremiumában Ő Felsége számos hadainak béérkezését publicálván, azok számára szükséges éléről tempestíve provideálljon, hogy az midőn az említett Méltóságos Generális véle lévő és innen menendő hadakkal Kegyelmetek közzé fogna érkezni, telljes provisiót találjon, melly által az fogyatkozások praeveniáltatván, az Vitélő Rendnek excessusi annyival inkább távoztathassanak.

Sibó, 1^a Julii. Instructio pro Egregio Balthasare Koncz ad
sequentia fideliter peragenda specialiter delegato Commis-
sario.

A Nemes Ország s particulariter penig az Partiumbéli Nemes Vármegyék dolgaiban küldetvén Nemzetes Vitézlő Pongrácz András Uram ő kegyelme, az milítia számára intézett commertialis ökröknek eladása [alkalmazások]¹⁸⁹ iránt, akikkel illik és incumbál, szükséges communicáció is ő kegyelmére bízattott, melyre nézve előre kelletvén menni ő kegyelmének, azon egybengyűjtött marhákat Kegyelmed fogja felhajtattni, várván mostan is az marháknak megindíttatása iránt, úgy azután is, amidőn ő Felségével az dolgokat elvégezvén, vissza fog térni, említett Pongrácz András dispositiójátul.

Elsőben is. Említett Pongrácz András Uram és Districtuális Commissárius Nemzetes Vitézlő Eötvös Miklós Uraimék előtt az erdélyi marhák közzül, kik a felhajtásra alkalmatosok, kövérek és egészségessek lesznek, megválogattván.

Másodszor. Arrul adott parancsolattja szerint, az mennyiben Tekintetes Nemzetes Barcsai Ábrahám Erdélyi Thesaurárius Uram ő kegyelme nem provideálhatott volna, ugyanonnan fogja várni és leválni Kegyelmed útra való minden szekereit, lisztet és egyéb provisióját, az marháknak számához képpest kívántató sóval és magok költségére intézett készpénzzel együtt.

Harmadszor. Nem külömben azoknak számának specificatiójával vészen passust és recognítiót említett Districtuális Commissárius Úrtul, holott az marháknak mennyisége az kiválogatandóknak bizonytalan számokhoz képpest az innen adott passusban nem specificáltatthatik, elégséges bizonyságul az harmincadokon, vámokon, a marhák eladásakor kívántató szükséghez képpest.

Negyedszer. És így Isten segítségével útnak indulván a válogatott marhákkal, azokat olly szorgalmatosan procurállja Kegyelmed, hogy étlenség, szomjúság vagy felettébb való hajtás, kergetés, verés, annyival inkább valamelly lopás vagy egy, vagy más okokra nézve való distraháltatás által kár bennek ne essék, amidőn kívántatik és amennyire jó s alkalmas füvellő helyeken meg is nyugtattván őket.

Ötödször. Emellett pedig szorgalmatosan fogja observálni Kegyelmed, hogy a pásztorok vagy botos legények ezen negotiatio alkalmatosságával a föld népének semminemű terheltesére ne legyenek, holott fizetések és úti provisiók ki lésszen szolgáltatva, egyszersmind tilalmasokban szalasztani, annyival inkább szánzándékossan hajtani vagy az hajtás alkalmatosságával, amint sokszor megtörtént, más akárki marháját ezeknek köziben csapni és elegyíteni meg ne engedjék, az ilylen állapotok szerint következhető kártételnek bonificatiója Kegyelmetek személlýére redundálván.

Hatodszor. Amidőn pedig harmincadra találkozik Kegyelmed, minthogy az Országnak közönséges szükségére intézett kereskedés lévén Kegyelmed keze alatt, és [az okon]¹⁹⁰ harmincadnak költség is nem adattattván, harmincadot ne fizessen Kegyelmed. Hanem az marháknak számához képst adjon cautiót, hogy a Nemes Ország marháit hajtván ő Felsége kegyelmes dispositiója szerint, jóllehet harmincadra ennyi s ennyi obveniált volna, azt mindazáltal ő Felsége kegyelmes resolútiójáig suspendálván, ha elengedése nem resolváltatik, a Nemes Ország Cassájából leszen bonifikációja. E szerint sub authentico recognitiót adván, mellyel a Tiszt magát tempore ratiocinationis excusálhassa és quietálhassa, passusom erejével, holott abban, hogy ezzel az harmincadok contentusok legyenek, intimálva leszen, elébb mehet, és úttját követheti Kegyelmed.

Hetedszer. És minthogy Pongrácz András Uram dispositiójátul leszen függése Kegyelmednek, ő kegyelmétül meg fogja érteni, meddig kellek és hová a marhákat hajtani. Nem külföldben hol kelljen ő kegyelmével megegyezni vagy dispositióját venni ő kegyelmének.

Nyolcadszor. Mellyet amidőn vejend, mivel Kegyelmed felérkezéseig arrul való particuláris instructiója szerint, amint fogja disponálni, alkudni és adni a marhákat, és akinek el fogja alkudni, azon szám szerint erga contraquietantiam et testimonium utriusque adja és erogállja az marhákat Kegyelmed, sokszor említett Pongrácz András Uram ezen marhák iránt való dispositióit s intimációit szorgalmatosan observálván és ahhoz alkalmaztattván magát Kegyelmed mindenekben.

Kilencedszer. És ha történik, hogy a commertiális dolgoknak folyása szerint a marhákat posztóért és nem készpénzért kellek transponálni, vég szám szerint vévén kezéhez erga contraquietantiam Pongrácz András Uramtul a posztót, annak lehozása és szállátása is Kegyelmednek fog incumbálni. Mellynek is vecturájára passusom mellett az Nemes Vármegyéktől elégséges forspontot és assistentiát ad requisitionem impetrál [jon]¹⁹¹ Kegyelmed.

533.

Boncida, 14. Julii. Bakai Ádám Vice Praefectus Uramnak ez szerint.

Kegyelmed levelét vévén, az minemű inquisíciókrul levelében emlékezik, azoknak purizátiójával igen elkészvén az inquizítorok, ekkoráig is nem transmittálták, arra nézve szükség leszen admaturálni, és az minél hamarébb lehet, hozzá béküldeni, és minthogy mostanában vött tudósétása szerint Vice Praefectus Marjai Albert Uram naponkint bé fog érkezni, communicáltattván Hadadi István dolgai arrul való instrumentumokkal és documentumokkal együtt ő kegyelmével, transferáltatni is fognak ő kegyelme igazítására, mellyek iránt az midőn dispositióját vejendi, ahhoz alkalmaztassa magát, azalatt is penig hogy az

533.

restantiák collectátiója annyival szaporábban folyjon, Hadadi Istvánt 3 vagy 4000 forint kezességen elbocsáthattja. Secundálván az restantiák kiszedésében militáris assistentiával, mellynek végével pro meliori esse Nemzetes Vitézlő Bélányi Uramnak is kiküldöttem. [így!]

534.

Eadem. Nemes Máramaros vármegyei Tiszteknek.

Nemzetes Vitézlő Rákosi György és Dési János Uramék pannasszal jelentvén előttem, hogy ottan magok és marhájok intertentiója végett eladott marhájokért máig is bonificátiójok nem adattatott, instáltak alázatossan annak megorvoslásáért, mellyre nézve accludálván instantiájokat, elvárom Kegyelmetek informátióját, mi okon halasztatott ekkoráig a Nemes Vármegye adjudicátiója szerint az instánsoknak dolga, azalatt is pedig míg informátiójokat vehetem, helyyesnek agnoscálván prae-tensiójokat, ha consoláltottnak, kedves dolgot cselekeszik előttem Kegyelmetek.

535.

Boncida, 18. Julii. Török Országban, Moldvában és Havasalföldében commoráló Urunk Ő Felsége híveinek íratott patens ez szerint.

Melly szíves s szorgalmatos és egyenessen az Nemes Haza megmaradására s oltalmára, a mi kiváltképpen valóbb, a kegyetlen ellenségnek terhes igája alól való felszabadítására célzó atyai buzósággal és gondviseléssel viseltessék Felséges Urunk Ő Felsége ezen Nemes Ország lakossához és minden Rendéhez, nem kétlem, azt, mitül fogva Nemzetünk igaz ügyének folytatását Isten segedelme által vállaira kezérre vötte, külömbkülömbféle és tapasztolható jelekbül nemcsak elméjére, hanem szívére is vötte minnyájan Kegyelmetek, valakik Hazája dolgainak jót kívánói, és az elintézett jó munkának kimunkálódására s kívánt végére való jutattására eltökéltt egyenes s állhatatos és változást nem viselő gondolatoktul és egy tulajdon akarattul viseltettnek, úgyhogy nem láttatott elmaradni semmi út s mód, munka és szorgalmatosság, mellyet elintézett egyenes jó igyekezetihez ragasztván Ő Felsége, igaz ügyünknek előmozdítására nem fordított és alkalmaztatott volna, annyira, hogy ámbár az hadakozással természet szerint s elválhatattlanul járni szokott változás által fegyverének edgyik szélín láttattak is kedvetlenül folyyni dolgaink, semmi mindazáltal a közönséges munkának valóságában és essentiájában nem decedálván, ma is az isteni kegyelem és segítség által /mellyel ekkoráig is az egész Nemzetnek halhatattlan emlékezetire és dicsősségére a szomszéd királyoknak s fejedelmeknek csudájára vezéreltetett/, azon épségben és boldogulásunknak jó reménye s erős bizodalma alatt folyynak operátiói. Mellyet is, a

méje Kegyelmetek között akarva vagy nem akarva idegen s kedvetlen gondolatokra hajolván, alkalmatosságot vőtt volna olly vélekedésre, mintha Felséges Urunktól ő Felségétől ezen Nemes Hazabéli lakosok avagy bujdosók is elfelejtve lévén, vállalira vőtt munkáját szabadulásoknak nem kívánná tovább is folytatni, vagyis annak boldog kimenetelihez reménsége nem lehetne, holott minden igyekezetit s szándékát arra fordítván ő Felsége, minekutánna az elmúlt ősszel az hadak innét kinyomatattak volna is, feles hadakkal avégre commendérozott bé engemet ő Felsége, mellyről beérkezésemmel azonnal mind missilis, mind pátens leveleim által informáltam is Kegyelmeteket. Isten segítségével operációimat is úgy folytattam, hogy ámbár az ellenség szekerekkel bevőtt szokása szerint hadaink számához erősbb légyen is, ugyancsak szorgalmatos fáradozásunk után mind könnyű hadainak s az javának elvesztésében, mind két erősségének, úgymint Szász Sebesnek és Szász Városnak majd szeme előtt való megvételésében confundáltatott általunk. Nem kétlelem mindazonáltal, az híreknek szokott repüllésekhez képpest, amidőn az ellenség confúsiójára az hadi praxis szerint diversiókat tészek, sokan vagy ijedtségekből, vagy kedvetlenségekből olly magyarázattját fogják adni, mintha itten lévő ő Felsége hadai az ellenség előtt nyomulnának. Melyre nézve a mint az itt való állapotoknak mineműségéről Nemzetes Vitézlő Boér Gábor Uram információt tehet, az szerint a következő succesusoknak is jó reménségével akartam Kegyelmeteket adhortálnom, hogy akármelly kedvetlen híreken avagy az itt benn lévő ellenségnek erős készülettel alá s fel való gyümölcstelen járásán meg nem csüggedvén, ha mindenekben kedvünk szerint való folyamattja nem lehetne is hadi operációinknak, azt az hadakozással természet szerint egybenkötöttett változó állapotnak tulajdonítsa inkább Kegyelmetek, mint igaz ügyünk felfordulásának és reméntelenségének, mellyet ekkoráig is az jó Isten maga kezein bölcsen és hatalmasson folytatott, ámbár az ellenség elrejtett mérges és utolsó veszedelmére célzó szándékát hitegető állhatatlan ígéretivel fesse s színellje is, felvévén mindazáltal s szorgalmatossan megvizsgálván és kikeresvén az ennek előtte sok ízben keserves példában tapasztalt cásusokból s lanienákból, minémű állhatatossága és meddig tartó légyen ígéreteinek a maga szabadságát kereső Magyar Nemzethez, a midőn reménségeivel akárki ellenkezőt tapasztol. Jövendőre hasonlót magyarázván, maga dolgainak kimeneteliről és hívségeken meg ne tántorodjon. Considerálván, hogy ámbár maga homágiális obligációja mellett valakinek ideig tartó szenyvedése s sanyarusága légyen is, azt mindazonáltal Isten áldásából vigasztalás s jó vég, s az hitnek pedig megszegését s hívségének felbontását az gyakor példák szerint veszedelem szokta elkerülhetettlen képpen követni. Hogy pedig továbbra is Kegyelmeteknek édes Hazájában való jövetelinek alkalmatossága

558.

ne praescindáltassék, az ellenséget az velem lévő haddal másfelé distrahálván, az Hunyad vármegyei és sili¹⁹⁹ passusokra Dragully Kapitányt commendérozván, az csíki passusokkal is hasonlóképpen fogok cselekedni, s kevés idő alatt ezen Nemes Haza Ő Felségének bizonyos békjövételivel megvigasztaltattván, ha kik hűségekben állhatatossan fognak perseverálni, ahhozképest várhattják jutalmokat. Mellyre minekelőtte Ő Felsége is érkezhetnék, per directiones fogom úgy alkalmaztatnom operatióimat, hogy azon passusoknak felszabadulását assequálhassam, s azáltal Kegyelmetekkel való megegyezésemet, melly véggel Méltóságos Gróff Mikes Mihály Úrral folytattván correspondenciát, szükség, hogy azalatt is ő kegyelmétül függjön és commendójának agnoscállja Kegyelmetek, teljes reménsséggel lévén abban, hogy ámbár az ellenség fegyverének letételével sokaknak, sőt minnyájoknak édesgető grátiáját nyújtotta is, és némelleyek annak híven, alliciáltattak is, kevés nyugodalmoknak és hitetlenségeknek érdemlett jutalmát Felséges Urunk hadaitul el fogják venni, mellyrül egyedül magok állhatatlanságok adván ösztönt, nem másnak, hanem magoknak fogják tulajdoníthattni. Kiben Felséges Urunk gyűlölöinek ellensége s igaz híveinek változhatatlan szolgálja maradok.

559.

Ibidem. Ramocsaházi István²⁰⁰ és Magos János Uraiméknak írtatott ez szerint.

Kegyelmes Urunktul Ő Felségétül jöven parancsolatom, hogy Nemes Erdély Országában és a Partiumbéli Nemes Vármegyékben akik tisztségben fungáltak, mindazoktul szám vétetessék. Minthogy azon munkának effectuatiójára in sede exactoria praesnesnek rendeltetett Tekintetes Nagyságos Kemény László Uram Ő kegyelme adjunctusival, Arelt János, Rédey Pál, Samarjai Péter és Hegyessi Mihály Uraimékkal Ő kegyelmekkel, acceptis praesentibus minden inventáriumokkal és literale instrumentumokkal s reversálisokkal ad rationem reddendam pro 1^a mensis affuturi Septembris Anni praesentis Nemes Máramaros Vármegyében in sede exactoria Técsőre fogyasztkozás nélkül Kegyelmed compareálni el ne mulassa.

560.

Károly, 19. Septembris. A Partiumbéli Nemes Vármegyéknek és Debrecen Várossának a rézpoltúrának két pénzben való folyásának s az arany- és ezüstpénznek elevatiójának maga gremiumában való publicatiójáról s annak manutentiójáról íratott ez szerint.

Friss emlékezetiben lehet az Tekintetes Nemes Vármegyének, hogy a minemű végezések iránt a sibói táboron Ő Felsége kegyelmes parancsolattjából concludáltunk és meghatározást

töttünk volt, azoknak publicatióját és a velle való élést suspendáltuk vala, olly véggel, hogy mindazokruł informáltattván ő Felsége, a bevött jó rendtartás szerint ratificatióját és confirmatióját is vehessük ő Felségétől. Mellyre nézve ugyanakkor mindjárt singuláris expressus böcsülletes Attyánkfia által sub authentico alázatossan repraesentáltattván az említett conclúsumok, mostan recenter vösszük ő Felsége kegyelmes parancsolattját iránta, hogy tudniaillik a mint a rézpoltúrának két pénzben való folyásának és az arany- s ezüstpénznek kinek-kinek a maga külömbségéhez és grádussához képpst való elevatiójának és öregbedésének felvétele, úgy egyéb ő Felsége s az Nemes Haza szolgálattjának előmozdítását néző s illető dolgok iránt több conclúsumink ő Feleségétől kegyelmessen és minden részeiben approbáltattak s confirmáltattak s ratihabáltattak, az szerint publicatiója a Nemes Vármegye gremiumában praemittáltattván, effectussa is subsequállja. Kihez képpst azon ő Felsége kegyelmes ratificatióját kívánván az Nemes Vármegyék tudtára adni, intimáltatik is egyszersmind, hogy a mint confluxusunknak dissolutiója alkalmatosságával az megemlített conclúsumoknak instrumentumit sub authentico maga követ Attyafiai által vötte, azon tenorral minden halogatás nélkül publicáltassa, s nevezetessen a rézpoltúrának a megjegyzett aestimatióval, az arany- és ezüstpénzeknek pedig az egri végezésben specificáltott renddel és accrescentiával való folytatásához olly szorgalmatos vigyázást adhibeálljon, maga gremiumában lévő városokban s falukban particuláris Inspectorokat rendelvén manutentiójára, hogy abbul az ő Felsége és Haza szolgálattjának legkisebb s annyival is inkább notabilis kára, confúsiója vagy detrimentuma ne következék.

561.

Károly, 21. Septembris. Nemes Máramaros, Ung, Szattmár, Bereg, Ugocsa, Szabolcs és Erdélyben levő Erdélyi űri és Nemesi Rendeknek íratattott ez szerint.

Felséges Urunk ő Felsége kegyelmes parancsolattjából kelletvén a mint az hadi operátiók, úgy egyéb dolgok végett is ő Felségéhez kifordulnom; ugyanazon alkalmatossággal méltóztattván az Nemes Haza dolgairul magát általam informáltattni, úgy látom, mind az Nemes Haza lakossinak consolátiójára, mind a benn levő ellenség ellen szükséges operátiókra nézve resolválta ő Felsége bemenetelit, kire nézve, mivel a mint reá emlékezem, még Désnél létünkkor is a Nemes Vármegyék zászlói nagyobára üressék voltanak, attul fogva, a mint informáltatom, éppen el is oszlottak. Praesentibus akartam azon ő Felsége kegyelmes resolútióját Kegyelmeteknek in consolationem praevie tudtára adnom, hogy akik akár itt ezen Nemes Magyar Országi Vármegyékben elhagyott cselédjekhez, akár egyéb valamelly dolgok tételére divertáltanak, vagyis ott benn az Hazában magok

561.

oeconomiájoknak megtekintésére bennmaradtanak, úgy alkalmaztassák magok dolgaikat és admaturállják kijövelteleket, hogy pro ultima currentis /mivel ő Felsége is közelítő úttját fogja siettetni/, ezen Nemes Vármegyében a szatmári mezőben elmulhatatlan képpen ki-ki maga zászlóival és illendő készüléttel compareálni el ne mulassák, hogy azáltal is ő Felsége fedelmi személlye megtiszteltetvén, illendőképpen legyen fogadása és az Hazában való békésértetése is ő Felségének. Az holott ha szintén magamnak előre kellettnek is az Országban bémennem, intimátiója szerint fogja várni Méltóságos Gróff Csáki István Uram az Nemes Vármegyéket, és úgy ő kegyelménél az midőn érkezni fognak, insinuálván magokat, ottan fognak ő Felsége jöveteléig tartózkodni, alkalmaztattván magokat mind exceptiójában, mind késérésében ő Felségének említett Gróff Uram intimátiójához. Azalatt is pedig ha kiknek itt kinnhagyott cselédjei intrentiója iránt mi fogyatkozása s rövidsége lőtt, úgyis lehetne idejében tudtomra adván, igyekezem orvoslását adhibeálni. Ezzel ajánlom Istennek.

562.

Károly, 22. Septembris Anno 1708. Rhédei Pál Úrnak.

Nemes Máramaros Vármegye panasszal repraesentálván előttem az Erdélyi Űri és Nemessi Rendeknek hol öregbedő, hol kevesedő számbul /mellyhez ottan-ottan kell az quártélynak állapotottját confirmálni/ következett mind confúsióját, mind munkájának egyéb szolgálatoktul való distractiójának szaporodását, mellyre nézve szükségesnek véltem azon confúsióinak eltávoztatására, hogy egyszer olly állandó dislocáció instituáltassék, a melly ő Felsége kegyelmes dispositiójáig tartson, ahhoz mindazonáltal igenis szükséges lévén az ott levő minden Rendeknek és minden marhájaknak universális conscriptiója, aztat Kegyelmed a Nemes Vármegyének egy vagy két böcsülletes tagját maga mellé vévén, elsőben is perágállja, s annak utánna az Nemes Vármegye Tiszteivel egybenülvén, kelletik az dislocatiót effectuálni. Minekelőtte pedig mindazonáltal azon dislocatióhoz hozzáfogna Kegyelmed, azon conscriptiót előre hozzám béküldje, hogyha az ottan levőknek számokhoz képpest úgy fog tecceni, a 400, vagy ha az sok volna, bizonyos személlyeknek, mellyekről ő Felsége már ezelőtt is kegyelmesen parancsolt, defalcatiójával legyen azon Nemes Vármegyének alleviatiója.

563.

Ibidem et eodem. Horvátth Gábor Nemes Máramaros vármegyei Vice Ispánnak.

Tekéntetes Nemzetes és Vitézlő Josika Dániel Uram ő kegyelme regementjebéli ezen levelem exhibeáló zászlótartó sebessedvén meg az elmúlt tavasszal ő Felsége szolgálattjában, mindekkoráig is némelly részeiből sebeinek meg nem gyógyulha-

tott, hanem ottan Huszton hallván egy alkalmas borbélyt, s oda igyekezik. Mellyre nézve mivel mind annak előtte, mind azon actuson tött jó magaviseléséért reflexiót kelletik íranta tennem, praesentibus intimálom Kegyelmednek, hogy az idő alatt, míg sebeiből kigyógyul, portióinak számához képpst magának s lovainak intertentióját szolgáltatassa ki Kegyelmed, melly is az Nemes Vármegyének obtingensében fog acceptáltattni. Azonfelylül a borbélynak /minthogy fizetése meg fog adattni/ keményen parancsolljon, hogy annak rendi szerint lászon gyógyításához.

Ibidem et eodem. Nemes Erdély Országából kibujdosott s mostan Nemes Máramaros Vármegyében commoráló Uri és Nemessi Rendeknek.

Kegyelmetek levelét böcsülletes expressusa által ezen órában vévén, az minemű dolgokrul maga levelében emlékezik, Nemes Máramaros vármegyei Követek által szintén ez mai napon töttem dispositiót, praemittálván bizonyos conscriptiót Tekéntetes Nemzetes Rhédey Páll Uram által, az melly kezemhez jövéen, úgy fogom disponálnom Kegyelmetek dolgait, hogy mindenik félnek contentumával légyen. Kévánván tovább is, valamiben tudok, az Tekintetes Státusoknak kedveskednem és szolgálnom.

Técső, 1708. szeptember 28. A partiumbeli gazdasági tisztek elszámoltatására kiküldött bizottság jelentése a fejedelemhez.

Felséges Erdélyi Fejedelem, nekünk jó Kegyelmes Urunk s Fejedelmünk!

Felséged Egerbül sub dato 18. Augusti Anni praesentis költ kegyelmes parancsolattját illendő alázatos engedelmességgel elvévén, azonnal Felséged kegyelmes intentiója szerént censurális és artikuláris széket ad diem 10am mensis Septembris Técsőre celebráltatni meghirdettük, és /minthogy az erdélyi belsőbb corpusoknak officiálisai dolgaihoz nem nyúlhatunk most/ nagyobb motívának okáért Felséged kegyelmes patentális levele és az Méltóságos Praeses, Tekéntetes Nagyságos Kemény László Úr ő Nagysága citatorium sigilluma mellett két Felséged cancellistáit is expediáltuk, kik az Országhoz incorporált partiumbéli, úgymint Nemes kövárvidéki, Kraszna és Belső Szolnok vármegyei Tiszteket mind az megírt Felséged pátens mandátuma és az Praeses Úr pecsétí vigorával, s mind penig verbális admoníciójokkal ad praenominatum terminum et locum, úgy az kezünk ügyében lévő Nemes máramarosi Tiszteket is, Felséged kegyelmes parancsolattja szerént ammoneáltuk. Igaz ugyan, hogy az ellenség excursiójához közelebb lévő Nemes Vármegyék magok expressussi által illendő humanitással találtak meg bennünket, excusálván magokat az mindennapon rajtok megtörténhető ellenségnek excursiójokkal és ahhoz járulható nagy szerencsétlenség-

565.

gekkel, mellyet az mostani mostoha üdőknek conjunctúrái szerént magunk is helyesnek agnoscáltuk rész szerént, mindazonáltal ugyancsak újjobban, hogy ő Nagyságok s ő kegyelmek seriatim et per vices compareálljanak, és dolgokat Felséged és az Nemes Ország kegyelmes intentiójok szerint igazításban vegyék, ab officiis becsülettel intimáltuk. Az Nemes Máramaros Vár Megye Tisztei penig, noha elsőben is ő Nagyságoknak s ő kegyelmeknek esett értékekre Felséged kegyelmes parancsolattja, mindazáltal mindeddig is csak haszontalan halogatással fárasztottak bennünköt, sőt Felséges Urunk, vadnak oly privátus erdélyi Tisztek is itt közel körüllettünk, kiket iteratis vicibus mind Felséged kegyelmes patentális levele mellett, s mind magunk ex officio requiráltunk és ad comparationem compelláltunk; mindazáltal vagy előbbre néző cautelájok, vagy az mint vélekedünk, valamely nyughatatlan elméjű emberek felültetésekből ennyiszer tett hívatalunkat²⁰² poshabeálták mindeddig is. Mi Felséges Urunk, á decima septima praesentis tisztünket követvén, két vagy három becsülletes Tiszteken kívül többen nem compareáltak. Az mindennapon kívántató provisió penig számosodván és szaporodván, az Nemes Vármegye terhelődik, kire nézve félhetünk, hogy ennyi üdöt mások absentiájok miatt munka nélkül töltvén, Felségedet eddig alázatosan nem informálhattuk, ítéletet vészünk Felségedtől: mellyet is cselekedtünk azért, hogy annyival is ne praecipitálljuk magunkat némely eddig nem compareált emberek felől való Felséged tudósíttásával. Felségednek azért akartuk alázatosan repraesentálni és instálni azon, hogy ha Felséged méltóságos bölcs tette és meghatározott kegyelmes akarattja ez, hogy ezen exactió továbbra is folyjon és continuálódjék, az contumax, renitens és Felséged kegyelmes parancsolattjának, úgy az Nemes Ország végezésének magokat opponáló személyeket quibus mediis compellálhassuk ad obsequendum, Felséged méltóztassék kegyelmesen determinálni.

Továbbra az midőn alázatos írásunkra Felséged kegyelmes resolútióját alázatosan várjuk, azonban Felséged életét Istennek kegyelmes oltalma és gondjaviselése alá ajánljuk, és maradjunk Felségednek, Jó Kegyes Urunknak mindenkor igaz hívei és alázatos szolgálói:

Arelt János m.p., G.Bethlen János m.p., Rhédei Pál m.p., Samarjai Péter m.p., Hegyesi Mihály m.p., Körösi György m.p. Técső, 28. Septembris 1708.

566.

[Tegenye, 1708. október 1. Gróf Mikes Mihály segítséget kérő levele a moldvai menekültek számára a fejedelemhez.]

Felséges Fejedelem, Nagy jó Kegyes Uram.
Ezen alkalmatossággal is akartam Felségednek alázatosan udvarlani, nagy bizodalommal kérvén, méltóztassék Felséged az Moldvai Vajdának újjonnan, úgy mellette levő négy-öt Consiliáriussinak titulálatlan /minthogy változtan változnak/, nem kü-

lőmben a tegenyei Szerdárnak is az mű manuteneáltatásunk iránt íratni, mely Szerdár levelit micsoda rendű embertől küldjem meg, avagy minthogy nem messze, magam forduljak el véle, alá-
zatosan elvárom Felséged kegyelmes poroncsolattját.

Efelett mind illyen, mind más expedíciókra ottan-ottan költség kívántatván, a parte méltóztatnék Felséged avégre is holmi kevesset deputálni, mert bizony csak a Vajdához is dolgaink iránt amikor küldeni valakit kelletik, költség nélkül nem megyen, Istennek bizonyítok, hogy amely költséget a Felséged kegyelmességéből vöttem, annak is nagyobb részit effélékre kellett fordítanom. Azomban insinuáltam Director Ráday Pál Uramnak bizonyos állapot iránt opíniómot, hogy Felséged előtt repraesentálja, nem kívánván hosszas lamentációval terhelni Felségedet, mellyet hogy kegyelmesen méltóztassék meghallgatni, nagy alázatossággal kérem Felségedet. Felséged kegyelmes resolútióját nagy alázatossággal mentől hamarább elvárom. Ajánlván magamot alázatosan az Felséged fejedelmi kegyelmességében és maradok Felségednek, jó Kegyelmes Uramnak, Fejedelmeknek alázatos szolgája, igaz híve

[Gróf Mikes Mihály.]²⁰³

Pápai János Uramot mind tegnapra vártam, talám ma ide érkezik.²⁰⁴

[Szatmár, 1708. november 2. A fejedelem válasza az előző levélre.]²⁰⁵

Nagyságos Gróf Mikes Mihálynak 2. Novembris 1708. Expedi-
tae.

Egynehány rendbeli leveleit kedvessen vettük Kegyelmednek, nem kételkedvén semmit Hozzánk s Nemzetünk igaz ügyéhez való hívségében, elhittük, hogy tovább is ha kik ottan való híveink közzül az bujdosásnak nehézségei között csüggedezni láttatnának, azokat nem kevesebbé fogja, mint eddig, hívségünkben való állhatatos megmaradásokra adhortálni, ezzel kíváltképpen öregbítvén hívségének érdemét előttünk. Irtunk ottan való bujdosó híveinknek, s Kegyelmednek is reiterálljuk, hogy valóban nagy búsulásunkra vagyon, minek utánna az mellettünk lévő Tanács Urakkal sok ideig consultálódtunk volna is, ugyancsak mind az Országnak pusztulásához, mind magunk tárházunknak mostani fogyatkozásához képest éppen semmi úttját nem találhatuk, miként lehetett volna ottan való híveinknek fejrépénzzel succurálni, mellyet Kegyelmed is serio munkálván, megmondja, ha kik általjöni kíváncsoznak több híveink között, leszen egész dispositió itten való subsistentiájok iránt. Valamíg Isten Hazánkban beviszen bennünket, mellyet mostan is, az meny-nyire az téli időnek mineműsége megengedi, minden igyekezettel munkálódunk.

567.

Az mi az Méltóságos Vajdának írandó levél dolgát nézi, tudja Kegyelmed, melly kikeresett okának kelletik lenni az fejedelmek között az levélbeli correspondentiának, minthogy ha ok nélkül, vagyis egy dolgot gyakran reiterálva requiráltatnak importunitásnak mondatik, és ezt, noha távoztatni kívánnók, minthogy már iteratis elkövettük az ottan való bujdosó híveinknek dolgában az barátságos requisítiót, ha mindazáltal azut²⁰⁶at valamelly oka interveniált, arról informáltatván, készek leszünk tovább is azzal dolgokat segélteni. Az tegegyei Szerdár minthogy [.....] barátsággal viseltetik [...] mindenkor [.....] Kegyelmetek. Az Ország számára [.....] 1000 köből, [.....] mindazáltal [.....] hogy amidőn Isten Országunkban boldogíttja fegyverünket, abban meg nem károsodik az melly 2000 forintokat penig az Egri Káptalanoktól levált volt Kegyelmed, annak megadására mostanában nem kényszerítettik. Coeterum.

568.

[Szatmár, 1708. november 2. A fejedelem levele Károlyi Sándorhoz.]

Expeditae.

Franciscus. Erdélyi Tanács Úri Híveinknek jószágokra obveniáló soldosoknak relaxátióját resolválván, azok között, minthogy az mint informáltatunk, Tekintetes Nemzetes Thorockai István Úri Hívünknek Nemes Közép Szolnok vármegyebeli jószágra obveniált két soldosokat, házára executió beocsátott. Praesentibus kívántuk kegyelmesen intimálnunk Kegyelmednek, hogy az említett Hívünknek jószágiról azon executiót tolláltatván, tovább ne kényszerítessék azon jószágiról soldosadásra. Coeterum.

Nemes Belső Szolnok²⁰⁷ Vármegyének in simili forma.

569.

[Técső, 1708. december 13. Az erdélyi gazdasági tisztek elszámoltatására kiküldött bizottság levele a fejedelemhez.]²⁰⁸

Felséges Erdélyi Fejedelem, természet szerént való jó Kegyelmes Urunk!

Felséged 28. Novembris költ kegyelmes parancsolattját 10. praesentis aláztos engedelmisséggel vettük; mely szerént szoros számadásra adigálván Király Sámuel uramat Méltóságos Gróff Teleki Mihály Uram ő kegyelmétől, mint exactornak kezében adott bizonyos és számos levelek iránt, mint menttse ő kegyelme magát előttünk beadott írása által, azont Felségednek aláztosan repraesentáljuk. Az mi peniglen illeti folytatását, ezen exactionális hivatalnak abban eddig occurrált difficultásokat és nevezetes károkat importáló fogyatkozásokat aláztos projectumunkban Felségednek elküldöttük, mellyek is, hogyha

Felséged grátiája és kegyelmes commissiója által nem orvosol-
tatik, mind Felségednek, mind az Országnak nevezetes károkat
importálnak. Hogy pedig az projectumnak rendiben oly bő sty-
lussal kellett élnünk, arról Felségedet alázatosan követtjük,
az dolgoknak valósága úgy kívánta. Ezeken kívül occurrálván
több munkáink között fejérvári és zalaknai Udvarbíró Rácz Ist-
ván uram dolga, jóllehet semminemű rátiót vagy extractust ne-
vezett hivatalinak administrátiójáról be nem adott, sem maga
nem compareált, mindazáltal az kezünkben lévő conscriptiókból
és inquisítiókból az mennyire kinyomozhattuk, minemű praeten-
siók lehessenek ellene, különös extractusban azt is Felséged-
nek alázatosan elküldöttük. Várván mindenekben Felséged ke-
gyelmes parancsolattjától.

Ajánljuk Isten oltalmában Felséged életét, és maradunk
Felségednek, természet szerint való jó Kegyelmes Urunknak alá-
zatos szolgálói, igaz hívei:

ezen articuláris exactiónak Praesesse és Assessorii.
Técső, 13. Decembris Anno 1708.

Repplica 27ma Decembris 1708. Munkács. Expeditae.²⁰⁹

Kegyelmetek levelét az accludált projectumokkal edgyütt
vévén, mi legyen azok iránt kegyelmes intenióink és determi-
natióink, az hozzánk küldött projectumokra punctumon[ként] fent
világossan consignált resolútiókból általláthattja és meg-
értheti, kire való nézve szükség, hogy azon difficultásokat
az megírt módok szerint tollálván, az szerint is folytassa az
exactiónak munkáját Kegyelmetek. Coeterum.

[Técső, 1709. január 13. Az elszámoltató bizottság jelentése
a fejedelemhez.]²¹⁰

Felséges Erdélyi Fejedelem, természet szerént való jó
Kegyelmes Urunk.

Már gyakor ízben vett Felséged kegyelmes parancsolati
szerént az exactió munkáját folytatni igyekeztünk, melly mun-
kánk után Tekintetes Nemes Máramarus Vármegye valami interten-
tiót bizonyos ideig adminisztrált is, de már subtrahálta ilyen
okon: vagyon quártéllunk, álljunk abból. Ez ellen mi is nem
kívánván cselekedni, elkezdett munkánkat continuáltuk, de mos-
tani gyűlésében ragaszkodván a Tekintetes Nemes Vármegye a
tavalyi kisvárdai determinációhoz, quártéllunkat is elvette,
forgatván azt, nincsenek neveink felírva azon kisvárdai de-
terminációban. Már, Felséges Urunk, sem quártéllunk, sem in-
tentionunk nincsen, a munka folyásának megszűnése pedig
melly káros légyen Felségednek és a Nemes Országnak, azt a Te-
kintetes Nemes Vármegyének per solennem protestationem értésé-
re adtuk, de semmi reflexiót és dispositiót nem nyerhettünk.
Úgy láttjuk, Felséges Urunk, a Tekintetes Nemes Vármegye Tisz-
tei, kik is articulariter ezen exactióra compareálni tartoz-
nak, ez megírt munkájokkal nemcsak arra céloznak, hogy az
exactiónak félbenszakasztásával magok az számadást elkerül-
hessék, de másoknak is alkalmatosságot szolgáltatassanak attól
való megmenekedésre, holott feles személyeket acceptált és
dislocált a Tekintetes Nemes Vármegye, kiknek nevek nem volt
specificálva a kisvárdai determinációban, de az exactoriát
acceptálni nem akarta, mellyből megtetcik az intentumok. Mi
pediglen szolgálk és marháink iránt megfogyatkozott állapot-
tal lévén, arra nem érkezhünk, hogy feleségeinket, gyerme-
kinket magunktól másuva, s kivált messze helyre amoveálhas-
suk. Felséged kegyelmes parancsolattja szerént a munkát foly-
tatni minden tehetséggel igyekeztünk, csak Felséged kegyelmes-
ségéből magunk s szegény cselédeink interteneáltassanak.
Melly iránt is Felséged kegyelmességét alázatosan várván, ma-
radunk Felségednek, Kegyelmes Urunknak alázatos szolgálk, en-
gedelmes iqaz hívei:

erdélyi articuláris exactoriában lévő személyek.
Técső, 13. Januarii 1709.

Repplica. Munkács, 19. Januarii 1709.²¹¹

Franciscus. Kegyelmetek levelét vettük, az mint ennek e-
lőtte való napokban resolváltuk volt, hogy az kisvárdai com-
pütuskor specificáltatott személyek maradjanak benn azon Ne-

mes Vármegyében, és az többi mostan dislocált helyekre ki-mennjenek, aztat mostan is manuteneálljuk, és úgy Kegyelmetek is magát ahhoz alkalmaztassa, hanem az midőn Kegyelmetek parancsolatunk szerint az exactió munkáját folyni kelletik, [így!] az magokkal lévő orális és equilis portióra leszen intertentiója Kegyelmeteknek. Coeterum.

[Szerencs, 1709. május 29. Horthi István erdélyi generális perceptor beadványa az Udvari Kancelláriához az erdélyi menekültek ellátásával kapcsolatban.]

Inclytam Suae Serenitatis Ducalis Cancellariam Senatorialem Suae Serenitatis Principalis Cancellaria Aulico-Transylvanica officiose requirit. Quemadmodum alte fata Sua Serenitas in Congregatione Sáros Patakiensi anno superiori facta gratiose resolvit exulibus e Transylvania per Inclytos Comitatus intertentionem extradari, ita occasione conferentiae cum Consiliariis Transylvanicis Munkacsini proxime factae clementer eadem Serenitas Principalis declaravit, ut ejisdem exulibus secundum hactenus observatam praxim et methodum, pro mensibus etiam aestivalibus intertentiones per eosdem Comitatus, ubi sunt inquantizati, scilicet Beregiensi, Ugocsensi, Ungensi, Zempleniensi, Szabolcs et Szathmariensi extradarentur absque ullo defectu. Quare praetitulata Inclyta Cancellaria intimationes de his expediri et extradare noverit.

Manendo haec eadem Praetitulatae Cancellariae semper addicta et quaevis officia paratus Stephanus Horthi m.p. Szerencs, 29. Maji Anno 1709.

1709.²¹² Suae Serenitatis Ducalis Inclytae Cancellariae Senatoriali amice repraesentandum.

[Hénisse, 1710. október 6. Az erdélyi menekültek helyzetéről szóló levél a fejedelemhez.]

Felséges Erdélyi Fejedelem II. Rákóczi Ferentz Urunknak, nekünk Jó Kegyelmes Urunknak s Fejedelmünknek ő Felségének alázatossan.²¹³

Felséges Erdélyi Fejedelem! Jó Kegyelmes Urunk.

13. Septembris Szerencsről bujdosó Atyánkfiái dolgában írott Felséged kegyelmes commissióját alázatossan vevén, minek utánna Felséged kegyelmes intentiója szerint annak publicatiójára kívántuk volna ő kegyelmeket concurráltatni, elsőben az árvisz [így!], annak utánna egyéb akadályok késleltetvén, végtére éss [így!] harmadszín terminuson, pro 30. praesentis /akkor is sokak híjjával/ Felséged kegyelmes resolútióját bővön declaráltuk éss elejekben terjesztettük ő kegyelmeknek. Melynek alkalmatosságával minemű dolgok jöttek világosságra, több

egyéb interveniens éss alázatos relációkkal, minthogy Felséged szolgálatjához éss hűségünkhöz mérsékelve nem kicsiny dolgoknak véltük, jobbnak véltük bizonyos éss Felségednek meghitt híve által tennünk informátiót. Melly szerint noha ekkoráig is régi betegsége miatt erőtelenedik, küldtük mindazáltal az dolgoknak mineműségéhez képest Pongrácz György Secretárius Uramat azoknak Felséged előtt nevünkkel való alázatos relátiójára.

Jelentjük azt is alázatossággal Felségednek, minemű difficultásit praesentállja Gróff Mikes Mihály Uram nekünk írott levelében, az Méltóságos Oláh Vajdákkal az kölcsön vejendő pénznek negotiátiójában, úgy látszik ő kegyelme leveléből, hogy Felséged neve alatt kívánván inkább ezen dolgot promoteálni, talám derogamenjének [?] állítja csak az Státusok neve alatt való folytatását, melyről szóval bővebb declarátiót fog tenni Felséged előtt Secretárius Uram ő kegyelme. Instálunk aláztatossan Felségednek, hitelt adván ő kegyelme relátiójának, méltóztassék azokban kegyelmes resolútiójával mind consolálni s mind továbbra bennünket fejedelmi kegyelmességében megtartani. Ezzel Kegyelmes Istenünk oltalmában ajánljuk Felségedet, s maradunk Felségednek, Jó Kegyelmes Urunknak s Fejedelmünknek alázatos szolgálói, igaz hívei

Thoroczkai István m.p., Teleki Mihály m.p., Kemény László m.p., Barcsai Ábrahám m.p., Areltt János m.p.
Henisse, 6. Octobris 1710.

[Huszt, 1710. november 16. Kérés a fejedelemhez két raboskodó erdélyi nemes szabadon bocsátásáért.] 215

Felséges Erdélyi Fejedelem, Jó Kegyelmes Urunk.

Inclusive nagy alázatossan includáljuk Felségednek mostan Huszt várában raboskodó két Küküllő vármegyei nemesembernek, Jármí Miklós és Solnai Ferenc nekünk intitulált suplicátiójokat, hasonló alázatossággal recommendálljuk is. Bizonyos dolog, recognoscálhatjuk Jármí Miklósnak olly simplicitusságát, teljességgel mindeképen alkalmatlan levén az közönséges szolgálatra, együgyűsége extálván előttünk, szánhadjuk méltán sorsát s állapotját. De Solnai Ferenc dolgát nem igazíthatjuk, méltán szenvedvén mostani fogságát, hanemha kegyelmesen respectálja Felséged három esztendeig tartó raboskodását. Várván mindkettő iránt kegyelmes resolútióját Felségednek, az Úr Isten kegyelmes gondviselésében ajánljuk Felségedet, s maradunk Felségednek, Jó Kegyelmes Urunknak s Fejedelmünknek alázatos szolgálói, igaz hívei:

Thoroczkai István m.p., Teleki Mihály m.p., Barcsai Ábrahám m.p.
Huszt, 16. Novembris 1710.

Jegyzetek

1. A Consilium felállítására és működésére l. a Bevezetést.
2. Gróf Forgách Simont Rákóczi 1704. október 30-án, majd ismét november 15-én bízta meg a főparancsnoksággal. Forgách 1705 január elején vonult be hadaival Kolozsvárra. Erdélyi tevékenységére l. RÁKÓCZI TÜKÖR. Vál.szerk. Köpeczi Béla, R.Várkonyi Ágnes. Bp. 1973. I. 481-504. - MÁRKI Sándor, II. Rákóczi Ferencz. I. Bp. 1907. 461.
3. Radvánszky János. Tevékenységére l. R.KISS Istvánnak a Bevezetésben idézett munkáját.
4. Bartha András.
5. 1686 augusztusában ő is tagja volt annak a háromtagú bizottságnak, amely az országgyűlés IX. tc.-e értelmében elszámoltatta a kolozsvári fizetőmestert. L.TRÓCSÁNYI Zsolt, Erdély központi kormányzata 1540-1690. Bp. 1980. 318.
6. Gróf Teleki Mihály, az ifjabb.
7. A nagybányai pénzverőházban készítendő 200.000 forint értékű rézpénzről van szó.
8. Vaskapu = átjáró Hunyad vármegyében Hátszeg és Karánsebes között, amelyen fontos útvonal vezetett Erdélybe.
9. Az eredetiben: administrationis.
10. Az eredetiben: amputáltatik.
11. Az üresen hagyott helyekre a tisztázatlanban értelemszerűen az egyes fiskális tiszteknek külön-külön írták be a leszállítandó mennyiséget. Ez a leveleskönyvben végig így fordul elő, ezért külön jegyzetben később nem utalok rá.
12. Az eredetiben: Mako. - A levél fogalmazata egyébként eléggé zavaros.
13. Helyesen talán: igyekezőnk vagy igyekeznünk.
14. Tisztázat: OL RSzL G.19.II.2.a.
15. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsétjével.
16. Humillimum ...: csatolt melléklet.
17. A helység a Kraszna vármegyei Lompért.
18. A 8. pont a fogalmazatban így szól: 8. Mivel az leveleket, commissiókat az Székekre, Városokra mindenfelé ottanottan kell expedialnunk az ordinárián kívül szükségesképpen, úgy az levélhordozó postákat kellettven tennünk, azoknak praeficiáltuk Posta Mesternek Nemzetes Kornis Mihály Atyánkfiát. Nagyságodnak recommendálván aláztatossan, méltóztassék kegyelmessen constituálni, mivel Posta Mester nélkül nem lehetünk.
19. Des Alleurs, Pierre Puchot, seigneur de Clinchanp, comte et marquis, francia altábornagy, XIV. Lajos követe február 14-én érkezett Törökország felől Kolozsvárra, s 16-án már tovább is utazott. L. titkárának naplóját RÁKÓCZI TÜKÖR. Vál., szerk. Köpeczi Béla, R.Várkonyi Ágnes. Bp. 1973. II. 94-95.
20. Kiadtam: NK LXXIV-LXXV /1975-1976/ 57.
21. Kiadtam: NK LXXIV-LXXV /1975-1976/ 57.

22. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
23. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
24. Parajd.
25. E szó eleje ugyan olvashatatlan a leveleskönyvben, de a későbbi levelek, pl. a 46. számú alapján a rekonstrukció így helyes. A conventiculum szó egyébként e korban pejoratív értelemben meg nem engedett tanácskozást, pártütést jelentett.
26. Az eredetiben: convocatorokat.
27. Azaz sóaknája, ti. Parajd.
28. Az eredetiben: és.
29. Igy! Értelme nem világos előttem, valószínűleg "híveikkel" jelentésű.
30. Igy! Valójában csak 2 vajda volt: a havasalföldi és a moldvai.
31. Az eredetiben püspjokra áll, azaz az úniót elfogadó püspökök.
32. Karl Tige báró, császári ezredes.
33. A levél megegyezik az 50. sz. levélfogalmazvánnyal, de kimaradt belőle a nemesség összegyűlésének elmaradására utaló mondat.
34. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
35. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
36. Az eredetiben: Votháza.
37. Ennek az iratnak is fennmaradt a tisztázata, a dátuma azonban: 1705. március 25. Ezt közöljük, jelzete: OL RSzL G.19. II.2.a.
38. Resolútió...: a rávezetett határozat.
39. A Thököly-lányoknak a Telekiek ellen folytatott peréről van szó.
40. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
41. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
42. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a. A tordai malom ügyére: CSEREI Mihály, Erdély históriája 1661-1711. Sajtó alá rend. Bánkúti Imre, Bp. 1982. 298-300. Továbbá: BETHLEN Miklós, Önéletírása. II. Sajtó alá rend. V.Windisch Éva. Bp. 1955. Passim.
43. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
44. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
45. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
46. Azaz: kosztja, élelme.
47. Resolutae...: a fejedelem kancelláriáján rávezetve.
48. Kiadtam: NK LXXIV-LXXV /1975-1976/ 58.
49. Kiadtam: NK LXXIV-LXXV /1975-1976/ 58.
50. Berekszó.

51. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
 52. Külső címezés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
 53. Az eredetiben: Generalátussal.
 54. ő Nagyságához: kétszer fordul elő.
 55. Thököly Istvánné, Rátóti Gyulaffi Mária.
 56. Turnó = gróf Tournon János, Bács megye főispánja,
 II. Rákóczi Ferenc diplomatája Velencében és Párizsban.
 57. Azaz: asszonyok.
 58. Barnotzki = valószínűleg Baranovszky. Már Thököly Istvánnak volt ilyen nevű belső embere, l. KECZER Ambrus naplója. Bp. 1894. 81-421. MHHS 33. Thököly Imre udvarában pedig 1683-ban volt egy Egregius Andreas Baranovszky nevű ifjú, aki fia lehetett az előbbinek. Késmárki Thököly Imre naplója ... II. Bp. 1873. 77. MHHS 24.
 59. Értsd: Vármegyéjében.
 60. Az eredetiben: Nagysága.
 61. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
 62. Külső címezés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
 63. Forgách ekkor Medgyest ostromolta, s nyilván nem a karta hadai számát csökkenteni a város bevételeig. Medgyes 1705. június 15-én esett el.
 64. Az eredetiben: Atyánkfia.
 65. Az eredetiben: ori.
 66. Másolat, külön lapon, de a leveleskönyvbe betéve. Miután összefügg a 152. sz. levéllel, helyesnek tartottuk közölni.
 67. Az eredetiben: magis.
 68. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a. - Ugyanezen jelzet alatt található egy valószínűleg Teleki Mihály által írt, de félbehagyott levél is. Tartalma miatt érdemesnek tartottuk közölni:
 Méltóságos Erdélyi Választott Fejedelem, Jó Kegyelmes Uram, Fejedelmem!
 Nagyságod méltóságos levelében letöltött kegyelmes parancsolattja szerint /már öt napok alatt itt a Consiliumban kötelességem után való dolgaimat végezvén/, Somlyóra, és ha úgy kívántatik, Máramarosbann is, a mint a Nagyságod fejedelmi kegyelmességének tettzik, indulok, és azonn leszek részemről, Nagyságod kegyelmes parancsolattja szerint szolgai kötelességemnek eleget tehessek.
 Alázatosan akartam én is Nagyságodnak jelenteni, Generális Gróff Mikes Mihály Uram a Barcán vagy Brassó Vidékinn, a Brassai Magistrátushoz tartozó hét falukat még tavalyi esztendőben elfoglalt, hasonlatosképpen ugyan az elmúlt esztendőben a szász papoknak /kik Brassóban szorultanak/ cedálandó dézmákat a megírt úr őkegyelme magának appropriálta. Ez iránt való vigyázatlanságomat, Kegyelmes Uram, megvallom, Medgyes a-

latt létemben esett értésemre s nem elébb, referálván azt is, notabilis summa búza s gabona takarodott belőle. Én, Kegyelmes Uram, eszt megértvén, mentést expressusomat expediáltam azon helyekre, hogy mentest azokat elfoglalván, ha mi búza, gabona onnan proveniál, fordíttassék a közönséges haszonra, mellyet véghez is vivén, mit ír az Úr Mikes Uram, Nagyságodnak in veris originalibus alázatossan elküldöttem. Úgy látom, edgyik okul azt teszi fel ő kegyelme, hogy a brassaiak 20.000 forintjával adóssok ő kegyelmének, allegállja ő kegyelme nemesi szabadságának megbántódását is; már áll ezen dolog Nagyságod kegyelmes determinátiójában. Igaz dolog, a Méltóságos Consiliumnak az tetzett volt, hogy azon faluk engedtesseken viszsza a sokszor megírt Úrnak ő kegyelmének Nagyságod tovább való kegyelmes dispositiójáig, úgy mindazonáltal, hogy a melly dézmást azon falukban én continuáltam, az folytassa ott a dolgot, hogy ha Nagyságod casu quo oda nem engedné az Úrnak Mikes Uramnak, tudhassuk, mi proveniált onnan. Várom azért alázatossan Nagyságod kegyelmes parancsolattját.

Irhatom Nagyságodnak alázatossan, a Nemes Vármegyék az dézmák és árenda dolgában expediálták Nagyságodhoz Losonczy Bánffy László és Dicső Szent Mártoni Balogh Sigmond uramékat, hogy instálljanak Nagyságodnak az árendapénznek felvétele iránt. Szükség is, ha Nagyságod énnékem már eziránt kegyelmesen parancsol, szintén elérkezővén az aratásnak ideje; mert én, Kegyelmes Uram, addég az árendapénzt fel nem hagyom venni, míg Nagyságod kegyelmesen ez iránt nem resolvál. Minden keresztény lélek eszében veheti, Nagyságod eddég elfolyt dolgaibul is, nem céloz egyébre Nagyságod kegyelmes intentiója, hanem arra, hogy a többi között megbántódott Nemessi Szabadságunk helyreállítódjék; ezen materiában való kegyelmes parancsolattja is oda célozott és arra való volt Nagyságodnak, de mégis illy materiában úgy látom, a mit adniok kelletik, azt Nemesi Szabadságtalanságnak nevezni merészlik; bár Kegyelmes Uram, ezen felljebb megírt két becsületes nemesember is vegyen Nagyságodtul kevés adhortátiót, mert ugyanis ezek értették olyan félre Nagyságod kegyelmes intentumát, hogy érteni nem akarták; sőt ezeknek edgyike, Balog Sigmond uram adta a több Nemes Vármegyék eleiben is, hogy ezen dolgot én adtam Nagyságod elméjére.

Jóllehet a Méltóságos Consilium Nagyságodat alázatossan informálta e mostani levelében is, hogy mi karban legyen ide bé a jobbágyság dolga, mindenfelől, Kegyelmes Uram, a Fiscális Tisztek panaszolkodnak, járnak szélljel a pátensek a fiscalitásokban, többire a Kapitányok nevezeti alatt, hogy mennjenek az hadakban, mert ott igaz nemesemberek lesznek, magok és famíliájok minden terehviselésben immunitáltatnak; ezt hallván a szegénység, erőssen megyen az hadakban, elannyira, hogy a fiscális jószágokban felkelendő gabonát alig lészen kivel feltakarni. Alázatossan kérem Nagyságodat, méltóztassék parancsolni

kegyelmesen Nagyságod Méltóságos Generális Uramnak ezeknek coerceáltatása felől, mert Kegyelmes Uram, még eddég véghez nem tudtuk vinni ...

Itt a levél aláírás és dátum nélkül félbeszakad. L. még a 158., 150. és 157. sz. iratokat.

69. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsétjével.

70. A levél szélére rávezetve a válasz egyes mondatai, de igen rosszul, csak töredékesen olvasható írással. A kiolvasható töredék szinte teljesen értelmezhetetlen, ezért közlésétől eltekintettünk.

71. A leveleskönyvben ez a levél át van húzva.

72. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.

73. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsétjével.

74. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.

75. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsétjével.

76. Helyesen: Harsányi zalatnai udvarbíró volt. A leveleskönyv később Zentelkét Zetelakával is összekeveri.

77. Igy! Jelentése: csoportosan, falkaként.

78. plájás = az erdélyi fejedelmi, ill. fiskális birtokokon fegyveres szolgálatot teljesítő /részben román/ szabadosok neve. Kelet-Csanádban még az 1930-as években a csendőröket nevezték így.

79. Az eredetiben: boroknak.

80. Az eredetiben: defectussa.

81. Az eredetiben: Jánosné.

82. A név rosszul olvasható, a Marosszékből lakos Bán Samuval véltem azonosíthatónak. L. APOR Péter verses művei.

I. Bp. 1903. 248. MHHS 26.

83. Valószínűleg: Alsó- és Felsődetrehem.

84. Hátrább: bolyi. Bő /Mezőbő/ Torda vármegyében. Melléknevi alakja: bőji.

85. Ilyen nevű helység Erdélyben nincs, itt tehát a tagabb körzet megnevezéséről van szó, amelyben a megnevezett falvak feküdtek.

86. Igy! Jelentése: kiválthatatlanul.

87. Kiadtam: NK LXXIV-LXXV /1975-1976/ 58.

88. cementsár = az ezüstérc feldolgozásának egyik terméke.

89. Kiadtam: NK LXXIV-LXXV /1975-1976/ 58.

90. Értsd: Gyalu.

91. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a. Lásd a 288.sz. levelet is. A levélhez csatolt tabella egykorú másolat, jelzete u.a.

92. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsétjével.

93. Ecsedi Ferenc.

94. Az eredetiben: rendelték.
95. Az eredetiben: ügyököznünk.
96. Azaz: Háromszékben.
97. A levél itt megszakad, s az előző sorok is át vannak húzva.
98. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
99. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
100. Repplicatae ...: a hátlapra írva.
101. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
102. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
103. Repplicatae ...: a hátlapra írva.
104. Az eredetiben: félnek.
105. Az eredetiben is üresen hagyott hely.
106. Azaz: egytelkes.
107. Ennek a levélnek csak az elküldött tisztázata maradt fenn, onnan közöljük és toldottuk be a leveleskönyvbe. Jelzete: OL RSzL G.19. II.2.a.
108. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
109. Egy szó helye üresen hagyva. A melléklet is hiányzik.
110. Egy szó helye üresen hagyva.
111. Tévedés, a Tömösi-szoros nem Háromszék, hanem Brassó-vidék területén feküdt.
112. Az eredetiben: valosztottuk.
113. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
114. Külső címzés. A Consilium nagy, kerek szárazpecsét-jével.
115. 290-292. mellékletek.
116. A három melléklet valójában megvan, de az A. jelzet tévedésből kétszer fordul elő.
117. Approbata = Az 1540-1653 közt alkotott erdélyi törvények tárgyszerinti gyűjteménye. Teljes címe: Approbatae constitutiones Regni Transylvaniae et Partium Hungariae eidem annexarum. Kolozsvár, 1653.
118. Az eredetiben: bort.
119. Értsd: Gyalu.
120. Értsd: Vármegyéjében.
121. Az eredetiben: combrobállya.
122. Szentiváni Sámuel 1647-ben a kisebb fejedelmi kancellária deákja, 1664-ben ügyvéd, 1668-1678 közt fiskális direktor. L. TRÓCSÁNYI Zsolt, Erdély központi kormányszata 1540-1690. Bp. 1980. 364, 370, 373.
123. Értsd: Vármegyéjére.
124. A leveleskönyvben világosan így áll, jelentése talán: mozgékony.

125. Azaz: rovatokat, kirovásokat.
 126. Bizonytalan olvasatú szó, lehet Bagan is.
 127. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a. A külső címzés, pecsét hiányzik.
 128. Az eredetiben: hűspénzt.
 129. Értsd: Gyalu.
 130. Értsd: Gyalu.
 131. Azaz: tőzsérek.
 132. Értsd: Gyalu.
 133. Az eredetiben: Udvarbírókat és.
 134. Az eredetiben: puskásoknak.
 135. ficsor v. ficsúr = fickó, legény; erdélyi román szó /a fecior szó átvétele/.
 136. Igy! A szöveg félbeszakad, valószínűleg a 402. sz. levéllel való azonosság miatt.
 137. Értsd: Gyalu.
 138. Az eredetiben: Kolosvári.
 139. Az eredetiben: kegyelméről.
 140. Az eredetiben rendelle áll; más értelmezést nem tudtam adni, de közelebbi jelentése így is homályos.
 141. E levél a leveleskönyvben hátrább került beírásra, de kronológiailag megfelelő helyét NB. betűkkel jelölték meg. Természetesen ott közöljük.
 142. A név olvasata bizonytalan, lehet Mezei is, de miután a második említésnél Marci áll, ezt fogadtam el.
 143. Az eredeti, de áthúzott cím: Gállfi Mihály Uramnak e szerént. Minthogy a levél szövege teljesen megegyezik a 447. sz. levélével, amelynek címzettje szintén Czófalvi István, valószínű, hogy a levél eredeti címzettje mégis Gállfi Mihály volt.
 144. Az eredetiben: resignálhattja.
 145. E levél szövege teljesen megegyezik a 445. sz. levéllel, l. ott.
 146. Az eredetiben commissáriusoknak áll, ami értelmetlen, mert a nevek nincsenek megemlítve.
 147. Igy! Nép, népesség értelemben; l. pl. a 467. sz. levelet.
 148. Az eredetiben: tartalékgya, akadály, feltartóztatója értelemben.
 149. A vezetéknév helye üresen hagyva.
 150. Az eredetiben: deposícióknak.
 151. A leveleskönyv első része ennek az évszámnak a beírásával végződik, bár 1705. november 5. után több levél nincs beírva, 1706-tól pedig egyetlen irat sincs a leveleskönyvben.
 152. 1707-ből tulajdonképpen csak két levél van a leveleskönyvben, amelyet azonban már nem a Consilium vezetett. Kiegészítésként az 1707. évi erdélyi viszonyok jellemzésére közöljük azokat a fellelhető eredeti iratokat és leveleket, amelyeket az erdélyi rendek írtak a fejedelemhez.

153. Tisztázata, külső címzés nélkül: OL RSzL G.19. II. 2.a.
154. A Partium szerepére a marosvásárhelyi országgyűlés tárgyalásain l. RÁDAI PÁL iratai II. 1707-1708. Sajtó alá rendezte Benda Kálmán és Maksay Ferenc. Bp. 1961. Passim.
155. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
156. Külső címzés.
157. a/ Az maglások ...: a levél tartalmi kivonata rávezetve.
158. Herbeville 1705. november 11-i zsisbói győzelme után.
159. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
160. NB....: más kézzel
161. A 477. sz. levél belső hátlapján a válasz fogalmazata.
162. Tisztázat: OL RSzL G.19. II.2.a.
163. Nyilván nem a család neve, hanem Torockó város lakossága értendő.
164. Inclytæ...: a hátlapon.
165. Az 1708. évi levelek ugyan be vannak vezetve a leveleskönyvbe, de ezeket valójában nem a Consilium, hanem az erdélyi főparancsnokká kinevezett Károlyi Sándor bocsátotta ki. L. erre a Bevezetést.
166. Az eredetiben: mértékelnek.
167. Az alperes megjelölése a magyar feudális perjogi terminológiában.
168. Az eredetiben: rudeg.
169. Esetleg: fájdalmas [szívvel].
170. A leveleskönyvben a számjeggyel megadott összeg 1500, de mind a betűvel kiírt összeg, mind a 487. sz. levélben megadott összeg szintén 1000. Igaz, alább a liszt és búza együttes összege ismét 1500.
171. Azaz: Kövárvidék.
172. Az eredetiben: Kegyelmeddel vetett.
173. Az eredetiben: Kiskárkos.
174. Igy! A tisztázatban ide került a később kiválasztott megbízottak neve.
175. Értsd: egyre-másra, egymás után.
176. Az eredetiben: azmok.
177. A neveket csak a tisztázatba írták be. Ennek az iratnak a szövege nagyrészt megegyezik az 532. sz. alatt közölt, s július 1-én Koncz Boldizsár részére kiállított instrukció szövegével.
178. Azaz: feljegyeztetvén.
179. A leveleskönyvön belül külön összefüggő egységet képeznek a tasnádi, majd az ennek folytatását jelentő zsisbói gyűlés iratai, ezért ezeket egyetlen szám alatt, de külön alszámozással ellátva közöljük.
180. Az itt említett 7. sz. iratot l. az 506. sz. alatt, kronológiai rendben.

181. Az eredetiben: elszűkülése.
182. Szokatlannak tűnő jelző, bár már előbb is szerepel a leveleskönyvben. Az eredeti szövegben ez a rövidítés áll: N. Lehetséges a "német" értelmezés és feloldás is.
183. Az eredetiben: engedetlenséget.
184. Ennek az iratnak külön lapon a tisztázata maradt fenn, de beillesztve a leveleskönyvbe. A végén más kézzel: Ad 2dum.
185. Azaz: költik.
186. Károlyi Sándor pecsétje ovális alakú, papírba nyomott. Közepén a Károlyi-család címere, felirata körben: ALEXANDER KAROLI DE NAGY KAROLY COMIT. ZATHM. SVPR. COM. 1705.
187. Az eredetiben: Ablicati.
188. Conclusa...: a hátlapon.
189. Az eredetiben: alkalma azok.
190. Értsd: azért. Az eredetiben: azokon.
191. Az eredetiben: impetrálni.
192. A mellékmondat értelmét az elején álló hanemha kötőszó helyes értelmezése adja: "ha csak nem."
193. Az eredetiben: Vármegyéknek.
194. Azaz: szint, fedett tárolóhelyet.
195. Jelentését nem ismerem.
196. Vagyis: máhás lovon.
197. Ez a felterjesztés a leveleskönyvtől külön maradt fenn. Jelzete: OL RSzL G.19. II.2.a. Külső címzés nincs.
198. Azaz: megóvni.
199. A Zsil folyó, illetve annak völgye értendő.
200. Minden bizonnyal Ramocsaházy György tiszántúli prefektusról van szó. E család István nevű tagjáról ezekből az évekből nincs adatom.
201. A következő 565-575. sz. iratok a leveleskönyvtől függetlenül, eredetiben maradtak fenn. Jelzetük: OL RSzL G.19. II.2.a. Minthogy az erdélyi kuruc államigazgatási szervek sorsára fontos adatokat tartalmaznak, közlésüket szükségesnek tartottam. Az 565. sz. irat előzménye az 554. sz. levél.
202. Azaz: hívásunkat.
203. A levél eredeti, de a külső címzés az aláírás és a dátum hiányzik róla. Ezekre a levélre rávezetett s 567. sz. alatt közölt válaszfogalmazványból lehet következtetni.
204. Pápai János 1708. október 1-18. között tartózkodott Moldvában, s október 1-én találkozott Focsaniban Mikes Mihállyal. Ebből következett ki a levél dátumát. Vö.: PÁPAI János törökországi naplói. Vál., stb. Benda Kálmán. Bp. 1963. 269.
205. A papír sok helyen foszladozott, hiányos, ezért a szöveg nehezen olvasható.
206. Igy! Nyilván "azóta" értelemben.
207. Helyesen: Közép-Szolnok.

- 208. Külső címzés nincs.
- 209. Az előbbi levélre rávezetett válaszfogalmazvány.
- 210. Külső címzés nincs.
- 211. Az előbbi levél belső lapjára rávezetett válaszfogalmazvány.
- 212. 1709.: a hátlapon.
- 213. Külső címzés. Gyűrűpecséttel.
- 214. 1710.: más kézzel.
- 215. Külső címzés nincs.

Rövidítések

cub. sax. = cubulus saxonicalis
 fl. h., flor. hung. = florenus hungaricalis
 fl. r., flor. rhen. = florenus rhenensis
 HK = Hadtörténelmi Közlemények
 LK = Levéltári Közlemények
 MHHS = Monumenta Hungariae historica. II. Scriptores. Írók.
 38 kötet. Pest, 1857 - Bp. 1906.
 NK = Numizmatikai Közlöny
 OL = /Magyar/ Országos Levéltár
 RSzL = Rákóczi Szabadságharc Levéltára /OL/
 Sz = Századok

Személy- és helynévmutató
/a számok az iratok sorszámaát jelentik/

Személynévmutató

Ács János 541
 Ajtai Dániel 463, 526/9
 Ajtai Mihály 31, 33, 101, 102, 218, 479
 Alvinczi Péter 69
 Alvinczi Péterné, özv. 69
 Andorko György 142
 Andrási István l. András István
 András István báró 4, 5, 124, 138, 171, 215, 248, 249, 344, 366, 397, 399
 Antos István 99, 133
 Antos Máté 270
 Apaffi Mihály l. Apafi Mihály
 Apafi Mihály I. 116, 324, 421, 422, 448, 449
 Apafi Mihály II. 35, 116
 Apáti /Apati/ László 34
 Apor Farkas 477, 478
 Apor István gróf 116, 206, 215, 324, 419, 478
 Apor Péter 263
 Arellt János 554, 559, 565, 574
 Arelt, Areltt János l. Arellt János
 Árkosi Bálint 166, 293
 Árkosi István 487, 490
 Arnót Nicola 108
 Aszaly Ferenc 479
 Auner Péter, Medgyesi 475
 Bácsmegyei 249
 Bagaméri András 526/9
 Bagaméri János 129
 Bagan Zsigmond l. Bagari Zsigmond
 Bagari Zsigmond 350
 Bágyoni Zsigmond 18, 435
 Baji László l. Bay László
 Bajori Ferenc 106, 425
 Bakai Ádám 518-525, 533
 Balás Tamás 142
 Balásfalvi Sára 436
 Bálintit György 332
 Balla Péter 142
 Ballabas János 142
 Balog Ferenc 428
 Balog Péter 518
 Balog Zsigmond, Szentmártoni 105, 152, 164, 171, 218, 360, 542

Bán Sámuel 214
 Bánffi György gróf 214, 215, 477
 Bánffi László, Losonczi 152, 164, 171, 175, 180, 398
 Bánffi Mihály 393
 Baranovszky András 116
 Baranyi Miklós 526/9
 Barcsai Ábrahám 143, 144, 476, 485, 486, 513, 526/5, 532, 543
 555, 556, 574, 575
 Barcsai Gergely 223
 Barcsai Mihály gróf 46, 105, 113, 539
 Barnotzki András l. Baranovszky András
 Bartha András 1, 475
 Bay László 62, 75
 Bedaeus, Samuel 105
 Bélányi 533
 Béli Pálné 215
 Béli Zsuzsánna, Wesselényi Pálné 215
 Benedek István 142
 Bercsényi Miklós gróf 513
 Berzenczei Márton 416
 Berzentzei János 120
 Berzevicz, Berzeviczei Boldizsár l. Berzeviczi Boldizsár
 Berzeviczi Boldizsár 58, 306
 Bethlen Gábor 540
 Bethlen János gróf 437, 441, 442, 444, 465
 Bethlen László grófné, Wesselényi Anna 551
 Bethlen Miklós gróf 69, 78
 Betski 306
 Bíró Pál 334
 Bocskai István 540
 Bodó Gergely 185
 Boér Ferenc 266
 Boér Gábor 558
 Boér József 401
 Boér Pál 246, 258
 Boér Tamás 195, 196, 377, 388
 Bogdán Miklós 220, 221, 444
 Bogdány Miklós l. Bogdán Miklós
 Bogdány Simon 404
 Boldogfalvi János 143, 144
 Bolgár György 463
 Borbély György 243
 Borsai Pál 249
 Borsos Márton 487, 490
 Bottyán János 471
 Burga János 133
 Büdöskúti Boldizsár 487, 490
 Chilko Christian 179, 181, 476
 Colosvári Márton l. Kolosvári Márton
 Czeglédi Mihály 526/9
 Cziráki László báró 64, 65, 169

Czófalvi /Czofalvi/ István 375, 445, 447, 452
 Csáki András 22, 35, 57, 82, 98
 Csáki István gróf 165, 333, 367, 516 _
 Csáki László gróf 254, 352, 494, 495, 516, 551, 555
 Csapi 194
 Csatári István 487, 489
 Csatári Mihály 223
 Csegezi György 234
 Cseh István 133
 Csíki harmincad rationistája 251
 Csobai János 526/9
 Csókási András 173
 Daczó János 432
 Danczkai István 464
 Daniel Ferenc 495, 497
 Decsei /Décsei/ László 124, 125, 185, 188, 231, 293, 341, 380,
 426
 Deési Öreg Diószegi István 1. Diószegi István
 Demien Kelemen 284
 Des Alleurs, Pierre Puchot, comte et marquis 23, 35, 46
 Dési János 460, 534
 Dési kamaraispán 153, 182
 Dévai udvarbíró 59, 275
 Diószegi István, Deési Öreg 289, 290, 292
 Dobai István 526/9
 Dobai József 518, 520
 Dobai Pál 526/9
 Dobai Zsigmond 526/9
 Dolhai Györgyné, Pogány Krisztina 509
 Dombi István 142
 Domokos Miklós 526/9
 Donát Pál 266
 Dósa Ábrahám 542
 Dósa Gergely 542
 Dósa Péter 120
 Dósa /Dosa/ Tamás 206
 Dömsödi 553
 Draguj 1. Draguly
 Draguly 539, 555, 558
 Eczei, Joannes 105
 Ecsedi András 378
 Ecsedi Ferenc 222, 223
 Ecsedi János 220, 221, 269, 288, 343, 392, 521, 552, 555
 Ecsedi Péter 35
 Ecseti János 1. Ecsedi János
 Egri Mihály 367
 Eölyllyús János 555
 Eötvös Miklós 487, 488, 513, 522, 526/5-9, 532
 Eperjesi Ferenc 345

Eperjesi István 92, 100
 Erdőteleki Zsigmond 552
 Eszterházi Ferencné, Thököly Kata 116
 Eszterházi Pálné, Thököly Éva 116
 Etsedi János 1. Ecsedi János
 Farkas István 235
 Farkas Zsuzsánna, Ugron Istvánné 215
 Fekete Péter 334
 Felvinczi Zsigmond, néhai 477, 478
 Felvinczi Zsigmond 477, 478
 Floka Sámuel 351
 Fodor György 106, 425
 Fodor István 5
 Forgách Simon gróf, Gémesi 1-7, 10, 13-15, 19, 20, 22, 25, 29,
 34, 35, 42-44, 46, 48-50, 53, 55-58, 60, 62, 64-66, 68,
 70, 72, 73, 77, 79-83, 85, 87, 98, 112, 113, 115, 124-
 128, 131-135, 138, 147, 149, 150, 160, 164, 169-171, 174,
 175, 177, 180, 181, 185, 203, 205, 217, 218, 222-226,
 232, 242, 246, 248, 249, 252, 254, 261, 265, 267, 268,
 273, 288, 298, 306, 307, 309-311, 319-322, 330, 331, 333,
 337, 338, 344, 345, 352, 364, 365, 372, 377, 389, 401,
 407, 454, 465-467, 471
 Forgách Simon grófné 220, 221, 246, 273, 307, 308, 368-372,
 381, 386, 387
 Forgács Simon gróf 1. Forgách Simon gróf
 Forgáts Simon gróf 1. Forgách Simon gróf
 Földesi Gergely 393
 Földvári György 32, 33, 59, 143, 144, 189, 201, 202, 245, 253,
 258, 301, 302, 326, 413, 423, 438, 446
 Földvári Pál 105
 Füleki Szűcs János 1. Szűcs János
 Fülep Lőrinc 99, 133
 Fülöp Lőrinc 1. Fülep Lőrinc
 Gál János 228
 Gálfalvi Mihály, Küsmödi 255
 Gálffi Pál 1. Gálfi Pál
 Gálfi Mihály 318, 445
 Gálfi Pál 218, 308, 411
 Galgai Rác István 1. Rác István
 Gállfi Mihály 1. Gálfi Mihály
 Gáspár János 54
 Gémesi Forgáts Simon 1. Forgách Simon gróf
 Gidófalvi /Gidofalvi/ Gábor 146, 147, 198, 199, 299, 231, 330, 331
 Gidófalvi István deák 66, 67, 294
 Görög Flora 114
 Görög György 98
 Görög László 98
 Görög Miklós, Tirnovai 52

Görög Péter, Tirnovai 52, 54, 228, 237, 274, 357
 Görög Sándor 54
 Görög Száva 54
 Görög Tamás 54
 Grabanicz, Grabanics Jakab l. Grabarics Jakab
 Grabarics Jakab 57, 150, 151, 383, 385, 386, 553
 Gráser András 394
 Gyerőmonostori Kemény László l. Kemény László
 Gyöngyösi Mihály 142
 Györkei György 304
 Györki Pál l. Gyürki Pál
 Gyulaffi Mária, Rátóti, Thököly Istvánné 116
 Gyulai Ferenc 116, 550
 Gyulai István 437, 445, 446, 555
 Gyulai István, Igeni 462
 Gyurka Pál 469
 Gyürki Pál 43, 44, 58
 Hadadi István 495, 521-523, 525, 533
 Hajdú János 84, 85
 Haller Gábor 452
 Haller György 66
 Haller István 116
 Hangosi Imre 22
 Hardrigius Pancratiusz 14
 Harsányi János 93, 189, 228, 274, 278, 303, 305, 351, 358
 Hattzogány Márkuly 438
 Havasalföldi vajda 34, 130-132, 148, 150, 237, 268, 536, 538,
 574
 Hegyesi Mihály 554, 559, 565
 Hellempach l. Hellenpach
 Hellenbach, Johann Gottfried báró 18, 513
 Hellenpach l. Hellenbach
 Henter Benedek 27, 35
 Henter Benedekné 212
 Henter Zsigmond 212
 Hokmár 460
 Horthi István 14, 91, 104, 117, 145, 150, 224, 228, 238, 249,
 267, 277, 284, 287, 322, 325, 335, 410, 424, 469, 470, 573
 Horthi István l. Horthi István
 Horvát Boldizsár, Petrityevity 262
 Horváth Gábor 563
 Horváth György 222, 281
 Horváth István 336
 Horváth Márton 336
 Horváth Pál 455
 Huszti Rhedai Ferenc l. Rhédei Ferenc
 Igeni Gyulai István l. Gyulai István
 Inczédi Mihály 116
 Inczédi Péter 428, 539

Isáki András 260
 István György 469
 Jánosfalvi János 36, 39, 90, 99, 120-122, 128, 133, 134
 Jári Zsigmond 456, 458
 Jármi Miklós 575
 Jaxi Gábor 459
 Jenei László 505
 Jenei Zsigmond 505
 Jó István 102
 Jó Mihály 1, 35, 51
 Josika Dániel 249, 555, 563
 Josika Gábor 49, 57, 82, 116, 150, 154, 211, 379
 Josika István 495
 Josika Sámuel 105
 Jura Tamás 526/9
 Kabós Gábor 43, 44
 Kajdi István 58, 64, 65, 75, 175
 Kállai István 319
 Kálnoki Péterné 111, 430
 Kálnoki Sámuel 433
 Kárándi Mihály 547, 548
 Károlyi Sándor báró 499, 503, 515, 517, 523, 526/2, 526/3,
 526/6, 526/8, 526/9, 554, 568
 Keczei István 494
 Kecskeméti Mihály 205
 Kemény Boldizsárné 202
 Kemény Jánosné, Lónyai Anna 215
 Kemény László, Győrmonostori 473, 554, 559, 565, 574
 Kenyheczi János 75
 Kérei Márton 526/9
 Keresi Pál 222
 Keresztsszegi 194
 Keresztúri Miklós 8, 11, 12
 Király Sámuel 35, 129, 476, 554, 569
 Király Sámuel 1. Király Sámuel
 Kisari Bálint 222
 Kismarjai Albert 159, 244, 485-488, 521, 525, 533
 Kisrhédei Rhédei Pál 1. Rhédei Pál
 Kiszling, Adamus 105
 Klein János 6, 20, 21, 28, 36, 105, 169, 241, 279
 Kolosvári István 526/5
 Kolosvári Márton 140, 166, 168, 187
 Kolozsi kamaraispán 175
 Kolozsvári Pál 478
 Koncz Boldizsár 487, 490, 532
 Kornis István 66
 Kornis Mihály 18, 145
 Kos Mihály 81

Kovács Ferenc 142
 Kovács István 516, 517
 Kovács János, Zoványi 362
 Kovács Pál 487, 490
 Kőrösi György 477, 565
 Kromzán 249
 Kupás István 142
 Kurucz Tódor 54
 Küsmödi Gálfalvi Mihály l. Gálfalvi Mihály
 Lándorfejevári pasa 108
 Lázár Ferenc, Szárhegyi 105
 Lippai Sámuel 351
 Lónyai Anna, Kemény Jánosné 215
 Losonczi Bánffi László l. Bánffi László
 Lőrincz Ferenc 351
 Lőrincz István 351
 Luczai János 92, 98, 100, 162, 214, 270, 369, 372, 412
 Lugosi Ferenc 433
 Lugosi István 92, 100
 Macskási Boldizsár 116
 Macskási János 95, 156, 172, 323, 326, 342, 344, 397, 399
 Magos János 559
 Majtini Ferenc 297
 Makai István 526/9
 Marci Kata 435
 Marci Sámuel 435
 Marjai Albert l. Kismarjai Albert
 Matskási János l. Macskási János
 Medgyesi Auner Péter l. Auner Péter
 Mezei l. Marci
 Mikes Mihály gróf 66, 67, 105, 109, 113, 131, 132, 136, 148,
 157, 171, 200, 236, 250, 266, 285, 286, 294, 356, 406, 407,
 433, 531, 558, 566, 567, 574
 Mikó István 454, 455, 457
 Miskolczi Zsigmond 266, 432
 Moldovai György 54
 Moldvai vajda 148, 536, 538, 566, 567, 574
 Molnár István 336
 Nagy Gábor 553
 Nagy István 142
 Nagy János 58, 174
 Nagy Szabó Ferenc 390
 Nagy Zsigmond, Petki 18, 37-39, 46, 49, 50, 53, 65, 83, 94,
 103, 112, 136-139, 158-160, 169, 171, 174, 175, 177, 180,
 183, 219, 237, 247-249, 255, 265, 268, 273, 306, 343,
 354
 Nagybányai bíró 31
 Nagyszeghi Gábor 107, 466
 Nalácz János 355
 Nalácz József 540

Naményi Sámuel 140, 141, 166, 343
 Naminyi Sámuel l. Naményi Sámuel
 Nánási Jakab 547-549
 Nemes Péter 402, 404
 Neste Miklós 222
 Nímeth Mátha Szeta 228
 Ocsvai Mihály 161, 163
 Oláh István 505
 Olosz György 57
 Orbán Elek 14, 55
 Orlai Miklósné, özv. 153
 Orosz Dávid 463
 Orosz Pál 58, 169, 216, 249, 338, 343, 364-367, 381, 389, 401, 437, 471, 494
 Örmény András 204
 Öllýűs János l. Eölyűs János
 Eötvös Miklós l. Eötvös Miklós
 Pálffi Gáspár, Tordai 211
 Pálffi Pál 92
 Pálffy János gróf 471
 Pap János 54
 Pápai Ferenc 130
 Pápai János 566
 Pápai Zsigmond 118
 Paskó Ferenc 306
 Paskó Sára 350
 Péter Miklós 125
 Patkós Gergely 518, 520
 Patkós János 477
 Pekri Lőrinc gróf 6, 21, 24, 28, 35, 105, 110, 113, 116, 127, 136, 175, 186, 271, 334, 336, 487, 491, 555
 Pekri Lőrinc grófné 6, 21, 24, 28, 35
 Petki Anna, Torma Istvánné 212
 Petki Dávid gróf 203, 283, 337
 Petki Erzsébet, Telekesi Pálné 212
 Petki Nagy Zsigmond l. Nagy Zsigmond
 Petneházi György 18
 Petrityevity Horváth Boldizsár l. Horváth Boldizsár
 Pogány Krisztina, Dolhai Györgyné 509
 Polos János 87, 267
 Polus János l. Polos János
 Pongrácz András 17, 150, 515, 532, 543
 Pongrácz György 25, 43, 366, 475, 526/9, 574
 Pongrácz András l. Pongrácz András
 Posa Házi Pál l. Pósa Házi Pál
 Pósa Házi Pál 155, 156, 161, 163, 179, 253, 342, 363
 Pósalaki János 526/9
 Posoni András 378
 Praezner 552

Prónai István 71
 Purcsik István 142
 Püspöki Péter 98
 Rácz István, fejérvári udvarbíró 96, 97, 251, 252, 313-316,
 462, 569
 Rácz István, Galgai 200
 Rácz Istvánné, Thamásfalvi Krisztina 200
 Ráday Pál 526/2, 566
 Radvánczki János l. Radvánszky János
 Radvánszky János 1, 150
 Rákóczi György I. 540
 Rákosi György 534
 Rákosi István 142
 Rákosi János 184
 Rákosi Péter 142
 Ramocsaházi György 559
 Ramocsaházi István 559
 Rátóti Gyulaffi Mária, Thököly Istvánné l. Gyulaffi Mária,
 Rátóti, Thököly Istvánné
 Rátz István l. Rácz István, fejérvári udvarbíró
 Rédei Ádám l. Rhédei Ádám
 Rédei Pál l. Rhédei Pál
 Rhedai Ferenc l. Rhédei Ferenc
 Rhédei Ádám 249, 487, 488, 492
 Rhédei Ferenc, Huszti 71
 Rhédei Pál, Kisrhédei 474, 482-484, 554, 559, 562, 564, 565
 Rhédey Ádám l. Rhédei Ádám
 Ribiczei László 260, 512, 555
 Rigó András 387
 Rochus, Michael 105
 Rosnyai András 341
 Rosnyai Dávid 178
 Roth János György 80, 222, 329, 348, 349, 378
 Sachs von Harteneck l. Szász János
 Samarjai Péter 554, 559, 565
 Sándor János 18, 391
 Sárdi Dániel 106, 425
 Sárközi István 98
 Sárossi János 19, 187, 393
 Sárpataki Márton 240
 Sárpataki Mártonné 240
 Sepsiszentiváni Sámuel, id. 324
 Sepsiszentiváni Sámuel, ifj. 324
 Sigmond Ferenc 334
 Sillyei István 463
 Simfi Pál Mihály 142
 Simon János 263
 Solnai Ferenc 575

Sombor László 379
 Soppel 495
 Sövény Mihály 142
 Suki Mihály 398
 Szabó György 463
 Szabó István 142
 Szalacsi József 443
 Szaniszló Zsigmond 487, 490
 Szárhegyi Lázár Ferenc l. Lázár Ferenc
 Szarka Zsigmond 296, 297
 Szász János 420
 Szathmári István 348, 349
 Szatmári Miklós 521
 Száva György 526/9
 Szegedi István 100, 150
 Széki László 528
 Szentiváni Sámuel l. Sepsiszentiváni Sámuel, id.
 Szentiványi János 487, 491
 Szentjóbinné 219
 Szentkirályi Sámuel 336
 Szentmártoni Balogh Zsigmond l. Balog Zsigmond
 Szentpáli István 555
 Szeredai István 352
 Szluha Ferenc 513
 Szotyori András 284
 Szotyori Ferenc 250
 Szöllősi Gábor 219
 Szöllősi Sámuel 359
 Sztojka László 482-484, 487, 488, 501, 526/1, 526/3, 549
 Szűcs János, Füleki 520
 Talaba Máté 407
 Tamás Deák 35
 Tarcsai György 359
 Tegenyei szerdár 566, 567
 Telekesi Pálné, Petki Erzsébet 212
 Teleki Mihály gróf, id. 116
 Teleki Mihály gróf, ifj. 2, 17, 18, 22, 35, 46, 62, 63, 65, 66,
 68, 71, 82, 98, 142, 148, 150, 159, 171, 182, 183, 187,
 206-208, 219, 220, 222, 250, 253, 254, 266, 268, 284,
 288, 358, 371, 408, 412, 418, 450, 466, 476, 477, 494,
 495, 498, 554, 555, 569, 574, 575
 Teleky Mihály l. Teleki Mihály
 Temesvári pasa 161, 163, 170, 174, 185, 536, 537
 Temesvári pasa tolmácsa 161, 170
 Thamásfalvi Krisztina, Galgai Rácz Istvánné 200
 Thordai István 222, 349
 Thoroczkai István gróf, Thoroczkószentgyörgyi 126, 184, 466,
 467, 479, 568, 574, 575

Thoroczkószentgyörgyi Thoroczkai István l. Thoroczkai István
 Thököly Éva, Eszterházi Pálné 116
 Thököly Imre 116
 Thököly Istvánné, Rátóti Gyulaffi Mária 116
 Thököly Kata, Eszterházi Ferencné 116
 Thököly Mária, gróf Tournon Jánosné 116
 Thúróczy István 487, 490
 Tige, Karl báró 51
 Tirnovai Görög Miklós l. Görög Miklós
 Tirnovai Görög Péter l. Görög Péter
 Tis, Karl l. Tige, Karl báró
 Tisza László 106, 425
 Toldi Pál 526/9
 Tordai kamaraispán 234, 239, 256, 257
 Tordai Pálffy Gáspár l. Pálffy Gáspár
 Torma Istvánné, Petki Anna 212
 Torma László 542
 Toroczkai István l. Thoroczkai István gróf
 Tót Mihály 162
 Tournon János grófné, Thököly Mária 116
 Tökölyi l. Thököly
 Tömösvári basa l. Temesvári pasa
 Tövissi Dániel 139-141, 166, 168
 Trincseni [Mátyás?] 306
 Turnóné l. Tournon János grófné
 Ugron Istvánné, Farkas Zsuzsánna 215
 Újhelyi Sámuel 219
 Újvárosi István 269
 Ungru János 40, 405
 Ungur János l. Ungru János
 Urai Zsigmond 494
 Vadas Mojses 235
 Vagyos Miklós 184
 Vajda János 220, 221, 368-370, 381, 387
 Vajda Péter 258
 Varasdy 553
 Varga Pál 468
 Varró István 222
 Vas Dániel 105
 Vas György 408, 411
 Vas Györgyné 477
 Vas Sándor 216, 226, 227, 249
 Vay László 328, 346, 509, 546, 555
 Vég Ferenc 61
 Vér György 434
 Veres Ferenc 195, 196, 258, 382, 388
 Veresmarti János 526/9
 Veselényi, Veselyéni l. Wesselényi

Vízaknai András 104
Vízaknai György 30, 31, 33
Vojkal János 54
Volvucs Márton 118
Wesselényi Anna, Bethlen László grófné 551
Wesselényi István 215, 551
Wesselényi Pál 215
Wesselényi Pálné, Béldi Zsuzsánna 215
Zabanius l. Szász János
Zambo Mihály 173
Zoványi Kovács János l. Kovács János

Helynévmutató

/Zárójelben a korabeli névváltozatot; közigazgatási egységet
- és a helység mai nevét adtuk meg/

Abrudbánya /Abrugybánya; Fehér vm - Abrud R/ 15, 351, 354,
435, 553
Abrudfalva /Fehér vm - Abrud R/ 557
Abrugybánya l. Abrudbánya
Ajton /Kolozs vm - Aiton R/ 45, 58
Álbák l. Nagyaranyos
Almakerek /Küküllő vm - Mălîncrav R/ 8, 140, 246
Alőr l. Őr
Alsóbölkény l. Bölkény
Alsócsernáton l. Csernáton
Alsódetrehely l. Alsódetrethem
Alsódetrethem /Alsódetrehely, Detrehely; Torda vm - Tritenii
de Jos R/ 45, 215, 402
Alsóegregy l. Magyaregregy
Alsóorbó /Fehér vm - Girbova de Jos R/ 557
Alsópottsága l. Pottsága
Alsósófalva l. Sófalva
Alsószalcsora /Torda vm - Sălciua de Jos R/ 557
Alsószovát l. Szovát
Alsótorja /Altörja, Torja; Háromszék - Turia R/ 206
Altörja l. Alsótorja
Andrásfalva /Nyárádandrásfalva; Küküllő vm - Sîntandrei R/
445, 447
Apahida /Kolozs vm - Apahida R/ 540-551
Apold l. Trapold
Arad /Marosi Határőrvidék - Arad R/ 150, 171, 179, 539
Aranykút /Kolozs vm - Auruncuta R/ 13, 58, 212
Arannyasszék l. Aranyosszék
Aranyos folyó /ma R/ 557
Aranyosbánya l. Offumbánya
Aranyosgyéres l. Gyéres
Aranyosszék /Arannyasszék - ma R/ 184, 403, 466
Argyas /Medgyesszék - Moardăș R/ 343, 400
Bágyon /Aranyosszék - Bădeni R/ 184
Balásfalva /Balázsfalva; Fehér vm - Blaj R/ 8, 11, 139, 140,
166, 168, 268, 297, 311, 471
Balázsfalva l. Balásfalva
Bánd /Mezőbánd; Torda vm - Band R/ 45
Bánffihunyd /Bányffyhunyd; Kolozs vm - Huedin R/ 553
Bánffyhunyd l. Bánffihunyd
Bánya l. Nagybánya

Bányabük /Torda vm - Vîlcele R/ 213
 Bár /Nagybár; Hunyad vm - Barul R/ 424
 Baraksza /Berekszó; Hunyad vm - Bîrsău R/ 106
 Báránd /Bihar vm/ 505
 Barca l. Barcaság
 Barcaság /Barca - Țara Bîrsei R/ 38, 46, 87, 171, 225, 231,
 237, 250, 266, 426, 431, 469
 Baromlaka /Medgyesszék - Valea Viilor R/ 277
 Bécs /Ausztria/ 69
 Belényes /Bihar vm - Beiuș R/ 150
 Belső-Szolnok vm /Szolnok vm - ma R/ 9, 15, 23, 43, 159, 209,
 218, 221, 244, 366, 434, 442, 511, 527, 565, 568
 Benedek /Borosbenedek; Fehér vm - Benic R/ 557
 Bereck /Háromszék - Brețcu R/ 199, 231, 331
 Bereg vm 561, 573
 Beregszász /Bereg vm - Beregovo SZU/ 521
 Berekszó l. Baraksza
 Beresztelke /Torda vm - Breaza R/ 164
 Berettye l. Magyarberettye
 Berkenyes /Berkenyész, Berkenyez; Kolozs vm - Berchieșu R/ 13,
 58, 444
 Berkenyez l. Berkenyes
 Beszterce /Besztercevidék - Bistrița R/ 6, 20, 21, 24, 28, 35,
 36, 39, 73, 86, 87, 99, 103, 105, 169, 204, 241, 279,
 329, 330, 394, 453-457, 474, 554
 Beszterceszék l. Besztercevidék
 Besztercevidék /Beszterceszék - ma R/ 6, 41, 271, 415, 448,
 449
 Bethlen /Betlen; Belső-Szolnok vm - Beclean R/ 244, 271, 552
 Betlen l. Bethlen
 Bihar vm /Bihar R/ 487, 488, 490, 492, 505, 508, 526/3,
 526/5-9, 544, 547-550
 Bisztra /Torda vm - Cîmpeni R/ 553, 557
 Bogártelke /Kolozs vm - Băgara R/ 16
 Boldogfalva /Küküllőboldogfalva; Küküllő vm - Sîntămărie R/
 94-97, 99-102, 216
 Boly l. Bő
 Bonchida l. Boncida
 Boncida /Bonchida, Bontzida; Kolozs vm - Bonțida R/ 23, 309,
 387, 408, 529, 530, 533, 535, 539
 Bontzida l. Boncida
 Borbánd /Fehér vm - Bărabant R/ 280
 Borosbenedek l. Benedek
 Boroskrakkó l. Krakkó
 Borsómező /Fehér vm - Inuri R/ 69
 Bós /Kolozs bós; Kolozs vm - Boju R/ 58
 Botháza /Kolozs vm - Boteni R/ 58
 Bő /Boly, Böly, Mezőbő; Torda vm - Boian R/ 215
 Bölkény /Alsóbölkény, Magyarbölkény; Torda vm - Beica de Jos
 R/ 354

Bölön l. Nagybölön
 Böly l. Bő
 Bözöd /Udvarhelyszék - Bezid R/ 260
 Brassó /Brassóvidék - Braşov R/ 38, 46, 67, 124, 125, 148, 171, 185, 225, 237, 250, 406, 407, 426
 Brezest /Torda vm - Brăzeşti R/ 557
 Bucson /Fehér vm - Bucium R/ 557
 Bükös /Oláhbükös; Fehér vm - Făget R/ 202
 Célna /Fehér vm - Ţelna R/ 557
 Claudiopolis l. Kolozsvár
 Cófalva /Háromszék - Țufalău R/ 38
 Colos vm l. Kolozs vm
 Colosvár l. Kolozsvár
 Csaholy /Magyarcsaholy és Oláhcsaholy; Közép-Szolnok vm - Cehăluţ és Cehal R/ 500
 Csanád /Szászcsanád; Fehér vm - Cenade R/ 267, 310
 Csány /Tasnádcsány; Közép-Szolnok vm - Cean R/ 500
 Cseh /Szilágycseh; Közép-Szolnok vm - Cehu Silvaniei R/ 116, 551
 Cserged /Nagycserged; Küküllő vm - Cerghid R/ 328
 Csernáton /Alsó- és Felsőcsernáton; Háromszék - Cernat R/ 266
 Csíkszék /ma R/ 10, 27, 35, 125, 251, 283, 356, 450, 558
 Csőg /Közép-Szolnok vm - Cig R/ 500
 Daróc /Nádasdaróc; Kolozs vm - Dorolţu R/ 16
 Debrecen /Bihar vm/ 131, 526/1, 526/4-9, 543, 560
 Dés /Belső-Szolnok vm - Dej R/ 23, 153, 159, 182, 217, 290, 651
 Désfalva /Küküllő vm - Deaj R/ 393
 Deszmer /Dezmér, Kolozs vm - Dezmir R/ 58
 Detrehely l. Alsódetrethem és Felsődetrethem
 Déva /Hunyad vm - Deva R/ 49, 59, 106, 253, 275, 325, 405, 424, 438
 Dezmér l. Deszmer
 Dobófalva /Székelydobó; Udvarhelyszék - Dobeni R/ 354
 Doboka vm /ma R/ 15, 23, 94, 105, 135, 181, 221, 299, 369, 370, 387, 395, 482-484, 511
 Dobra /Hunyaddobra; Hunyad vm - Dobra R/ 476
 Dombár l. Drombár
 Drombár /Dombár; Fehér vm - Drîmbar R/ 69
 Ebesfalva /Erzsébetváros; Küküllő vm - Dumbrăveni R/ 11, 46, 246
 Ecsed /Szatmár vm/ 487, 518, 519, 521-524
 Eger /Heves és Külső-Szolnok vm/ 57, 72, 78, 98, 116, 526/5, 526/9, 543, 567
 Enyed, Ennyed l. Nagyenyed
 Eörményes l. Örményes
 Erdőfelek l. Felek
 Érgiről l. Girót

Érkisfalu l. Kisfalud
 Érmindszent l. Mintszent
 Érsekújvár /Nyitra vm - Nové Zámky CS/ 513
 Érszentkirály l. Szentkirály
 Erzsébetváros l. Ebesfalva
 Fehér vm /Fejér vm - ma R/ 4, 8, 12, 47, 70, 71, 105, 140,
 155, 156, 200, 211, 234, 239, 256, 257, 262, 267, 272,
 283, 298, 300, 302, 303, 305, 306, 317, 320, 323, 327,
 338, 345, 414, 429, 465, 471, 474, 539, 555, 557
 Fehéregyháza l. Fejéregyháza
 Fejér vm l. Fehér vm
 Fejérd /Kolozs vm - Feiurdeni R/ 215
 Fejéregyháza /Fehéregyháza; Küküllő vm - Albești R/ 259
 Fejérvár l. Gyulafehérvár
 Felek /Erdőfelek; Kolozs vm - Feleacu R/ 213
 Felgyógy /Fehér vm - Geoagiul de Sus R/ 557
 Felkenyér /Szászvárosszék - Vinerea R/ 468
 Felsőcsernáton l. Csernáton
 Felsődetrehem /Detrehely; Torda vm - Trinetii de Sus R/ 45,
 215
 Felsőörbó /Fehér vm - Gîrbova de Sus R/ 557
 Felsőpottsága l. Pottsága
 Felsőpraeszák /Ompolypreszák, Ompolygyepű; Fehér vm - Pre-
 saca Ampoiului R/ 69
 Felsősófalva l. Sófalva
 Felsőszalcsora /Fehér vm - Sălcuiua de Sus R/ 557
 Felsőszovát l. Szovát
 Fenes /Fehér vm - Feniș R/ 557
 Fogaras /Fogarasvidék - Făgăraș R/ 178
 Fogarasföld l. Fogarasvidék
 Fogarasvidék /Fogarasföld - ma R/ 196, 382, 388
 Fonác /Fonóháza; Bihar vm - Finațe R/ 512
 Fonóháza l. Fonác
 Földvár /Brassóvidék - Feldioara R/ 469
 Frata /Magyarfráta; Kolozs vm - Frata R/ 58
 Galac /Ompolygalac; Fehér vm - Galați R/ 557
 Gaurány /Gaurény, Ompolyszáda; Fehér vm - Găureni R/ 557
 Gaurény l. Gaurány
 Girót /Érgirolt; Közép-Szolnok vm - Ghirolt R/ 500
 Görgény /Torda vm - Gurghiu R/ 37, 205, 240, 241, 243, 324,
 347, 448
 Gyalu /Kolozs vm - Gilau R/ 220, 309, 369, 371, 387, 408, 553
 Gyéres /Aranyosgyéres; Torda vm - Cîmpia Turzii R/ 215
 Gyergyószék /ma R/ 27, 192, 251
 Gyerőmonostor /Kolozs vm - Mînăstireni R/ 473
 Györgyfalva /Kolozs vm - Gheorgheni R/ 58
 Gyulafehérvár /Fejérvár; Fehér vm - Alba Iulia R/ 1, 47, 49, 69,
 81, 93, 96-98, 105, 116, 140, 145, 161, 163, 170, 179,
 181, 189-193, 201, 224-232, 235, 245-248, 280, 301, 302,

313-318, 327, 412-416, 418, 419, 423, 427, 428, 432, 439,
 440, 450, 452, 453, 459, 461, 463, 464, 467, 470, 471,
 476, 485, 553, 569
 Gyulafehérvár l. Gyulafehérvár
 Haceg l. Hátszeg
 Hadad /Közép-Szolnok vm - Hodod R/ 57, 500, 551
 Hajduszoboszló l. Szoboszló
 Hajdúvárosok /Bihar vm/ 508, 547-550
 Háromszék /ma R/ 38, 105, 125, 131-133, 146-148, 185, 198,
 199, 206, 229, 231, 284, 331, 432, 475
 Hátszeg /Haceg, Háttzeg; Hunyad vm - Hațeg R/ 116, 261
 Háttzeg l. Hátszeg
 Havasalfölde /Havasalfölde/ 34, 113, 125, 130-132, 185, 196,
 203, 237, 242, 268, 380, 402, 404, 407, 423, 426, 437,
 441, 469, 535, 536, 538
 Havasalfölde l. Havasalfölde
 Henisse /Moldva - ma R/ 574
 Hévszamos folyó /Melegsamos; Kolozs vm - Someșul Cald R/
 553
 Hídvég /Krasznahídvég; Kraszna vm - Măeriște R/ 552
 Holdvilág /Segesvárszék - Hoghilag R/ 451
 Homoródszentmárton /Udvarhelyszék - Mártiniș R/ 334
 Homoródszentpál /Szentpál; Udvarhelyszék - Sînpaul R/ 226,
 227, 255, 318, 334
 Homoródszentpéter /Kőhalomszék - Petreni R/ 422
 Hőltővény /Brassóvidék - Hălchiu R/ 266
 Hunyad l. Vajdahunyad
 Hunyad vm /ma R/ 3, 4, 32, 33, 68, 95, 106, 154-156, 172, 201,
 209, 232, 261, 302, 305, 366, 374, 399, 423, 425, 471,
 555, 558
 Hunaddobra l. Dobra
 Hunyadvára l. Vajdahunyad
 Huszt /Máramaros vm - Chust SZU/ 71, 487, 488, 502, 554, 563,
 575
 Igen /Magyarigen; Fehér vm - Ighiu R/ 557
 Igenpataka /Fehér vm - Ighiel R/ 557
 Illye /Illyevára, Marosillye; Hunyad vm - Ilia R/ 116, 154
 Illyevára l. Illye
 Inadtelke /Inaktelke; Kolozs vm - Inucu R/ 16
 Inaktelke l. Inadtelke
 Jenő /Arad vm - Ineu R/ 539
 Kápolnásfalva l. Oláhfalva
 Kara /Kolozskara; Kolozs vm - Cara R/ 58
 Károly l. Nagykároly
 Kászonszék /ma R/ 27
 Katona /Kolozs vm - Cătina R/ 381, 387
 Kece /Maroskece; Torda vm - Cheța R/ 210
 Keménytelke /Torda vm - Chimitelnic R/ 45

Kendilóna l. Lónya
 Kerelőszentpál /Szentpál; Kiküllő vm - Sínpaul R/ 8, 11, 246, 452
 Keresd /Fehér vm - Criş R/ 246
 Keresztúr /Székelykeresztúr; Udvarhelyszék - Cristuru Secuiesc R/ 259
 Kerpenyes /Fehér vm - Cărpiniş R/ 557
 Kétszovát l. Szovát
 Kézdiszentlélek l. Szentlélek
 Kézdivásárhely /Háromszék - Tîrgu Secuiesc R/ 199, 231
 Kisaranyos /Torda vm - Vidra R/ 557
 Kisbánya /Kisbányahavas; Torda vm - Muntele Băişorii R/ 402
 Kisbányahavas l. Kisbánya
 Kisfalud /Érkisfalú; Közép-Szolnok vm - Satul Mic R/ 500
 Kisfalud /Maroskisfalud; Marosszék - Miceşti R/ 553, 555, 556
 Kiskárkos l. Piskárkos
 Kisoklos /Torda vm - Ocolişel R/ 557
 Kistapolcsán /Bars vm - Topol'čianky CS/ 35
 Kisvárdá /Szabolcs vm/ 480-483, 571
 Kocsárd /Székelykocsárd; Aranyosszék - Lunca Mureşului R/ 395, 403
 Kodor /Belső-Szolnok vm - Codor R/ 434
 Kók /Mezőkók; Torda vm - Pădurenii R/ 45, 215
 Kolos vm l. Kolozs vm
 Kolosvár l. Kolozsvár
 Kolozs /Kolozs vm - Cojocna R/ 76
 Kolozs vm /Colos vm, Kolos vm - ma R/ 8, 15, 16, 56, 58, 94, 105, 135, 151, 209, 212, 213, 221, 287, 307, 395, 409, 410, 477, 511
 Kolozsbós l. Bós
 Kolozskara l. Kara
 Kolozspata l. Pata
 Kolozsvár /Colosvár, Claudiopolis, Kolosvár; Kolozs vm - Cluj-Napoca R/ 1-25, 31-33, 35, 36, 42, 50, 51, 57, 66, 92, 94, 98, 102, 104, 117-124, 127-163, 165-215, 217-223, 243, 248, 307-309, 336, 345, 368-371, 379, 383, 384, 386, 387, 395, 400, 408-411, 453, 466, 476, 477, 553
 Komjátszeg /Torda vm - Comseşti R/ 213
 Kovás /Kovász; Kővárvidék - Coaş R/ 494
 Kovász l. Kovás
 Köhalomszék /ma R/ 41, 87, 90, 99, 120, 122, 226, 227, 259, 400, 422, 430, 555, 556
 Kőrispatak l. Kőröspatak
 Köröm /Zemplén vm/ 478
 Kőrösbánya /Zaránd vm - Baia de Criş R/ 114
 Kőröspatak /Kőrispatak; Udvarhelyszék - Valea Crişului R/ 259
 Kővár /Kővárvidék - Chivar R/ 487, 488, 494, 495, 521
 Kővárvidék /ma R/ 23, 31, 487-490, 492, 494, 526/9, 544, 546 565

Közép-Szolnok vm /ma R/ 487, 488, 490, 492, 494, 499, 500,
 504, 510, 521, 526/1-2, 526/8-9, 544, 551, 568
 Kracsunésd /Zaránd vm - Crăciunești R/ 49
 Krakkó /Boroskrakkó; Fehér vm - Cricău R/ 116, 557
 Kraszna vm /ma R/ 43, 487, 488, 490, 492, 507, 510, 521, 526/1,
 526/8-9, 544, 552, 565
 Krasznahídvég l. Hídvég
 Krasznamihályfalva l. Mihályfalva
 Küküllő vm /ma R/ 8, 12, 57, 61, 80, 105, 129, 140, 235, 262,
 263, 267, 283, 321, 328, 352, 375, 436, 441, 447, 452,
 465, 555, 575
 Küküllőboldogfalva l. Boldogfalva
 Küküllőszárd l. Szárd
 Küküllővár /Küküllő vm - Cetatea de Baltă R/ 8, 11, 79, 80,
 85, 116, 124, 138, 246, 270
 Kűsmöd /Udvarhelyszék - Cușmed R/ 255
 Kűvár l. Kővár
 Lándorfejevárvár /Törökország - Beograd J/ 108, 114
 Lengyelország 18, 125, 364
 Licsna /Hunyad vm - Dumbrava R/ 405
 Lippa /Törökország - Lipova R/ 161, 163, 170, 174
 Lisztina /? - ma R/ 551
 Lompért /Szilágylompért; Kraszna vm - Lompirt R/ 18
 Lónya /Kendilóna; Doboka vm - Luna de Jos R/ 528
 Madaras /Mezőmadaras; Torda vm - Mădăraș R/ 45
 Magyarberettye /Berettye, Magyarbrettye; Hunyad vm - Bretea
 Streiului R/ 116
 Magyarbólkény l. Bólkény
 Magyarbrettye l. Magyarberettye
 Magyarcsaholy l. Csaholy
 Magyarereggy /Alsóereggy; Közép-Szolnok vm - Agrișul de Jos R/
 460, 472
 Magyarfráta l. Frata
 Magyarigen l. Igen
 Magyarrégen /Torda vm - Reghin-Sat R/ 449
 Magyarszovát l. Szovát
 Majtény /Nagymajtény; Szatmár vm - Moftinu Mare R/ 487-490
 Makfalva /Marosszék - Ghindari R/ 206
 Mákó /Mákófalva; Kolozs vm - Măcău R/ 16
 Mákófalva l. Mákó
 Máramaros vm /ma R és SZU/ 57, 116, 171, 482-484, 487-490,
 492, 501, 502, 509, 526/1, 526/3, 526/9, 528, 534, 542,
 544, 559, 560, 562-565, 571, 572
 Máramarossziget /Sziget, Szigetvár; Máramaros vm - Sighetul
 Marțaiei R/ 18, 116
 Mardsina /Fogaraszvidék - Mărgineni R/ 196
 Marga /Hunyad vm - Marga R/ 325
 Maros folyó /Mureș R/ 150, 158, 192, 320, 342, 557
 Marosillye l. Illye

Maroskece l. Kece
 Maroskisfalud l. Kisfalud
 Marosnémeti /Hunyad vm - Mintia R/ 446
 Marosszék /ma R/ 19, 58, 66, 85, 105, 140, 206, 230, 262, 283, 458, 466
 Marosvásárhely /Marusvásárhely, Vásárhely; Marosszék - Tîrgu Mureş R/ 2, 13, 14, 18, 19, 26-77, 80, 84, 85, 87, 88, 99, 103, 119, 166, 167, 348, 390, 453, 456, 458, 475, 487, 488, 495, 526/7-9, 555
 Marusvásárhely l. Marosvásárhely
 Medgyes /Media; Medgyesszék - Mediaş R/ 18, 70, 104, 105, 150, 158, 166, 168, 171, 175, 191, 228, 254, 267, 277, 284, 287, 289, 295, 302-305, 322, 325, 339, 345, 347, 354, 360, 364, 366, 373, 374, 384, 388, 395, 417, 450, 451, 453, 465, 475
 Medgyesszék /ma R/ 120, 121, 128, 343, 357, 471, 556
 Media l. Medgyes
 Melegszaamos l. Hévszaamos
 Metesd /Fehér vm - Metes R/ 557
 Mezőbánd l. Bánd
 Mezőbő l. Bő
 Mezőkók l. Kók
 Mezőmadaras l. Madaras
 Mezőörményes l. Örményes
 Mezőség /ma R/ 215
 Mezőszengyel l. Szengyel
 Mezőszentjakab /Torda vm - Iacobeni R/ 215
 Mezőszopor l. Szopor
 Mezőtőhát l. Tőhát
 Mihalesd l. Mihalest
 Mihalest /Mihalesd; Hunyad vm - Mihăeşti R/ 438
 Mihályfalva /Krasznamihályfalva; Közép-Szolnok vm - Mihăeni R/ 500
 Mikeszása /Küküllő vm - Micăsasa R/ 311
 Mintszent /Érindszent; Közép-Szolnok vm - Ady Endre R/ 500
 Mocsonok /Nyitra vm - Močenok CS/ 233, 248
 Moldva 125, 535, 536, 538, 558
 Muncsel /Torda vm - Muncel R/ 557
 Munkács /Bereg vm - Munkacsevo SZU/ 479, 570, 572
 Musca /Muszka; Fehér vm - Muşca R/ 557
 Musna /Székelymuzsna; Udvarhelyszék - Mujna R/ 259
 Muszka l. Musca
 Nádasdaróc l. Daróc
 Nagymás /Hunyad vm - Almaşu R/ 228
 Nagyaranyos /Álbák; Torda vm - Albac R/ 553, 557
 Nagybánya /Bánya; Szatmár vm - Baia Mare R/ 3, 18, 23, 31, 33 101, 102, 115, 150, 205, 218, 254, 479, 494
 Nagybár l. Bár
 Nagybőlön /Bőlön; Fehér vm - Belin R/ 421, 422

Nagycserged l. Cserged
 Nagyekemező /Küküllő vm - Proştea Mare, Tîrnava R/ 91-93, 98,
 103, 106, 107, 109-113, 114, 116, 256, 257, 417
 Nagyenyed /Enyed, Ennyed; Fehér vm - Aiud R/ 35, 184, 298,
 314, 396, 400, 414, 553
 Nagykároly /Károly; Szatmár vm - Carei R/ 480-484, 488-498,
 560-564
 Nagymajtény l. Majtény
 Nagyoklos /Torda vm - Ocoliş R/ 557
 Nagyselyk /Nagysellyk; Medgyesszék - Şeica Mare R/ 268, 343,
 344, 352, 359, 361, 364
 Nagysellyk l. Nagyselyk
 Nagysink /Nagysinkszék - Cincu Mare R/ 12, 87, 420
 Nagysinkszék /ma R/ 12, 41, 99, 105, 266, 281, 286, 357, 400,
 420, 556
 Nagyszeg /Közép-Szolnok vm - Noşig R/ 551
 Nagyszeben l. Szeben
 Nagyvárad /Várad; Bihar vm - Oradea R/ 174, 185, 526/3,
 526/5-6, 526/9, 549
 Náznánfalva /Marosszék - Nazna R/ 119
 Nyáradandrásfalva l. Andrásfalva
 Nyíres /Kolozs vm - Mesteacăn R/ 516
 Offenbánya l. Offumbánya
 Offumbánya /Aranyosbánya; Offenbánya; Torda vm - Baia de
 Arieş R/ 557
 Oláhbükös l. Bükös
 Oláhcsaholy l. Csaholy
 Oláhfalva /Kápolnásfalva; Háromszék - Căpîlniţa R/ 89, 193, 443
 Olt folyó /ma R/ 66
 Ompolygalac l. Galac
 Ompolygyepű l. Felsőpraeszáká
 Ompolyica /Fehér vm - Ampoiţa R/ 557
 Ompolykövesd l. Petrosán
 Ompolymező l. Pojána
 Ompolypreszáká l. Felsőpraeszáká
 Ompolyszáká l. Gaurány
 Ónod /Borsod vm/ 540, 548
 Ormingye l. Orumigye
 Orumigye /Ormingye; Zaránd vm - Ormindea R/ 355
 Ótorda /Torda; Torda vm - Turda R/ 88
 Őr /Alőr; Belső-Szolnok vm - Urişor R/ 159
 Őrményes /Eörményes, Mezőörményes; Kolozs vm - Urmeniş R/
 381, 387
 Parajd /Udvarhelyszék - Praid R/ 42, 46, 259, 312
 Partium /ma R/ 18, 57, 116, 124, 142, 171, 475, 487-489, 491,
 492, 499-501, 503, 506, 526/1, 526/3-9, 532, 543-545,
 554, 559, 560, 565
 Pata /Kolozspata; Kolozs vm - Pata R/ 45, 58
 Pele /Közép-Szolnok vm - Pele R/ 500

Pér /Közép-Szolnok vm - Pir R/ 500
 Perecsen /Szilágyperecsen; Kraszna vm - Periceu R/ 215
 Petele /Torda vm - Petelea R/ 346
 Petrosán /Ompolykövesd; Fehér vm - Pătrîngenii R/ 557
 Piskárkos /Kiskárkos; Szatmár vm - Pişcari R/ 499
 Pitesd /Havasalfölde - Piteşti R/ 242
 Pojána /Ompolymező; Fehér vm - Poiana Ampoiului R/ 557
 Pókafalva /Fehér vm - Păuca R/ 466, 467
 Ponor /Fehér vm - Ponor R/ 539, 557
 Porombák l. Porumbák
 Porumbák /Porombák; Fogarasvidék - Porumbacu de Sus R/ 226,
 227, 391
 Pottsága /Alsópottsága és Felsőpottsága; Torda vm - Poşaga de
 Jos és Poşaga de Sus R/ 557
 Preszáka /Székáspreszáka; Fehér vm - Presaca R/ 557
 Radna /Rhadna; Besztercevidék - Rodna R/ 383
 Radnót /Küküllő vm - Iernut R/ 8, 11, 140, 246, 440
 Rákos /Doboka vm - Raciş R/ 527
 Remete /Fehér vm - Rîmeşti R/ 557
 Rhadna l. Radna
 Rosnyó /Rozsnyó; Brassóvidék - Rîşnov R/ 469
 Rozsnyó l. Rosnyó
 Rőd /Kolozs vm - Rediu R/ 45, 58
 Runy /Torda vm - Runc R/ 557
 Sárd /Küküllőszárd; Fehér vm - Şoard R/ 238, 557
 Sárpaták /Torda vm - Glodeni R/ 64, 65
 Sebesvár /Kolozs vm - Bologa R/ 516, 517, 553
 Segesvár /Segesvárszék - Sighişoara R/ 43, 50, 72, 74, 77-90,
 103, 105, 169, 190, 269, 315, 453, 475
 Segesvárszék /ma R/ 8, 41, 259, 285, 357, 451, 471, 556
 Sepsiszentgyörgy l. Szentgyörgy
 Sófalva /Alsósófalva és Felsősófalva, Soofalva; Udvarhelyszék
 - Ocna de Jos és Ocna de Sus R/ 259, 312, 334, 354, 421
 Solymos /Marosi Határőrvidék - Şoimuş R/ 163
 Somlyó /Szilágyssomlyó; Kraszna vm - Şimleu - Silvaniei R/ 18,
 43, 57, 171, 348, 349, 466, 495, 519, 523, 552
 Soofalva l. Sófalva
 Sorostély /Fehér vm - Şoroştin R/ 267
 Sósmező /Szamosossósmező; Belső-Szolnok vm - Glod R/ 23
 Szabolcs vm 561, 573
 Szakmár l. Szatmár
 Szamosossósmező l. Sósmező
 Szamosudvarhely l. Udvarhely
 Szamosújvár /Belső Szolnok vm - Gherla R/ 43, 188, 249, 290,
 292
 Szancsal /Küküllő vm - Sîncel R/ 235
 Szántó /Tasnádszántó; Közép-Szolnok vm - Santău R/ 500
 Szartas /Szartos; Torda vm - Sartăş R/ 557
 Szartos l. Szartas

Szász Nátió l. Szászföld
 Szász széke l. Szászföld
 Szászcsanád l. Csanád
 Szászfenes /Kolozs vm - Floreşti R/ 558, 559
 Szászföld /Szász széke, Szász Nátió - ma R/ 29, 41, 48, 56,
 57, 77, 79, 83, 104, 136-138, 160, 171, 175, 176, 222,
 248, 259, 267, 268, 288, 344, 364, 373, 410, 417, 475,
 555, 556
 Szászkézd /Segesvárszék - Saschiz R/ 357
 Szászrégen /Torda vm - Reghin R/ 394
 Szászsebes /Szászsebeszék - Sebeş R/ 96, 97, 166, 185, 392,
 453, 466, 467, 471, 553, 558
 Szászsebeszék /ma R/ 87, 471, 555
 Szászújfalú l. Újfalú
 Szászváros /Szászvárosszék - Oraştie R/ 4, 52, 81, 302, 453,
 553, 558
 Szászvárosszék /ma R/ 4, 87, 158, 366, 399, 458, 555
 Szászveszöd l. Veszöd
 Szatmár /Szakmár, Szatmárnémeti; Szatmár vm - Satu Mare R/
 9, 16, 18, 23, 58, 501-508, 510-512, 515, 526/4, 567,
 568
 Szatmár vm /ma részben R/ 23, 489, 490, 494, 561, 573
 Szatmárnémeti l. Szatmár
 Szeben /Nagyszeben; Szebenszék - Sibiu R/ 18, 57, 66, 125,
 242, 434, 466, 471, 476, 551
 Szebenszék /ma R/ 295, 555, 556
 Szécsény /Nógrád vm/ 57
 Szék /Doboka vm - Sic R/ 299
 Székáspreszáka l. Preszáka
 Székely Nátió l. Székelyföld
 Székelydobó l. Dobófalva
 Székelyföld /Székelység, Székely Nátió - ma R/ 3, 18, 19, 42,
 46, 77, 83, 98, 104, 136-138, 160, 171, 175, 248, 268,
 294, 344, 365, 373, 399, 410, 417, 531
 Székelykeresztúr l. Keresztúr
 Székelykocsárd l. Kocsárd
 Székelymuzsna l. Musna
 Székelység l. Székelyföld
 Székelyudvarhely l. Udvarhely
 Szengyel /Mezőszengyel; Torda vm - Singer R/ 45
 Szentágota /Nagysinkszék - Agnita R/ 281, 377, 401
 Szentgyörgy /Sepsiszentgyörgy; Háromszék - Sfîntu Gheorghe
 R/ 185
 Szentgyörgy l. Torockószentgyörgy
 Szentkirály /Érszentkirály; Közép-Szolnok vm - Eriu-Sîncraiu
 R/ 500
 Szentlászló /Tordaszentlászló; Torda vm - Săvădisla R/ 165,
 333
 Szentlélek /Kézdiszentlélek; Háromszék - Sînzieni R/ 433

Szentmária l. Szentmarja
 Szentmarja /Szentmária; Kolozs vm - ? R/ 475
 Szentmihálcfalva /Fehér vm - Mihalt R/ 300
 Szentpál l. Homoródszentpál
 Szentpál l. Kerelőszentpál
 Szerdahelyszék /Szeredahelyszék - ma R/ 87, 471, 555
 Szeredahelyszék l. Szerdahelyszék
 Szerencs /Zemplén vm/ 526/1-2, 573, 574
 Sziget l. Máramarossziget
 Szigetvár l. Máramarossziget
 Szilágycseh l. Cseh
 Szilágylompért l. Lompért
 Szilágyperecsen l. Perecsen
 Szilágyssomlyó l. Somlyó
 Szilágyzovány l. Zovány
 Szilvás /Közép-Szolnok vm - Silvas R/ 500
 Szind /Torda vm - Sândulești R/ 557
 Szoboszló /Hajdúszoboszló; Bihar vm/ 550
 Solnok vm l. Belső-Szolnok vm
 Szopor /Mezőszopor; Kolozs vm - Soporul de Cîmpie R/ 58, 212
 Szovát /Kétszovát = Alsószovát, Felsőszovát, majd Magyarso-
 vát; Kolozs vm - Suatu R/ 13, 58
 Sződemeter /Szőr Demeter; Közép-Szolnok vm - Săuca R/ 500
 Szőr Demeter l. Sződemeter
 Sztremc /Fehér vm - Stremț R/ 557
 Szudrics l. Szudricsány
 Szudricsány /Szudrics; Bihar vm - Sudrigiu R/ 512
 Tasnád /Közép-Szolnok vm - Tășnad R/ 500, 502-504, 506,
 526/1-3, 526/5-7
 Tasnádcsány l. Csány
 Tasnádszántó l. Szántó
 Técső /Máramaros vm - Tyacsev SZU/ 554, 559, 565, 569, 571
 Tegenye /Moldva - ? R/ 566
 Temesvár /Tömösvár; Törökország - Timișoara R/ 149, 150, 161,
 170, 174, 185, 536, 537
 Tibor /Fehér vm - Tibru R/ 557
 Tirnova /Törökország - Tirnovă BG/ 52
 Tiszántúl 503, 513, 526/3, 526/5, 526/7-9
 Tóhát /Mezőtóhát; Torda vm - Tăure R/ 45, 210, 215
 Topánfalva /Torda vm - Cîmpeni R/ 553, 557
 Torda /Torda vm - Turda R/ 30, 45, 51, 78, 88, 116, 155, 156,
 211, 234, 239, 256, 257, 395, 402, 461, 476, 541, 553
 Torda l. Ótorda
 Torda vm /ma R/ 4, 8, 11, 15, 56, 58, 86, 118, 165, 194, 211,
 213, 221, 240, 256, 257, 276, 282, 319, 324, 333, 352,
 361, 362, 395, 429, 461, 465, 541, 557
 Tordaszentlászló l. Szentlászló
 Tordavilma /Belső-Szolnok vm - Vima Mare R/ 527
 Torja l. Alsótorja

Torockó /Torda vm - Rimetea R/ 33, 116, 150, 276, 400, 479, 553, 557
 Torockószentgyörgy /Szentgyörgy; Torda vm - Colțești R/ 184, 557
 Tótfalu /Fehér vm - Tăuți R/ 557
 Tótháza /Votháza; Kolozs vm - Crișeni R/ 58
 Tömösi harmincad /Brassóvidék - ma R/ 284
 Tömösvár l. Temesvár
 Törökország 18, 66, 98, 113, 125, 364, 476, 513, 535, 536
 Tövis /Fehér vm - Teiuș R/ 158, 238, 419
 Trapold /Apold; Segesvárszék - Apoldu de Sus R/ 357
 Udvarhely /Szamosudvarhely; Közép-Szolnok vm - Someș-Odorheiu R/ 509
 Udvarhely /Székelyudvarhely; Udvarhelyszék - Odorheiu Secuiesc R/ 103, 255, 259
 Udvarhelyszék /ma R/ 42, 46, 104, 105, 312, 318, 334, 354, 497
 Ugocsa vm /ma R és SZU/ 561, 573
 Újegyházszék /ma R/ 12, 87, 105, 128, 134, 296, 297
 Újfalu /Szászújfalu; Szebenszék - Nouă Săsești R/ 295
 Újszékely /Udvarhelyszék - Secueni R/ 259
 Ung vm 561, 573
 Vajdahunyad /Hunyad, Hunyadvára; Hunyad vm - Hunedoara R/ 33, 59, 108, 116, 245, 326, 374-376, 400
 Vajnágy /Máramaros vm - Vonyigóve SZU/ 509
 Várad l. Nagyvárad
 Varpod l. Varport
 Varport /Varpod, Vurpód; Szebenszék - Vurpăr R/ 295
 Vásárhely l. Marosvásárhely
 Vaskapu szoros /Hunyad vm - ma R/ 4
 Veresegyháza /Fehér vm - Roșia de Secaș R/ 300
 Veresmart /Szebenszék - Roșia R/ 295
 Verestorony /Fogaraszék - Turnul Roșu R/ 471
 Vesződ /Szászvesződ; Küküllő vm - Vesăud R/ 116
 Vidaly l. Vidolm
 Vidolm /Vidaly; Torda vm - Vidolm R/ 557
 Vidombák /Brassóvidék - Ghimbav R/ 469
 Votháza l. Tótháza
 Vurpód l. Varport
 Zajkány /Hunyad vm - Zeicani R/ 424
 Zalakna /Zalatna; Fehér vm - Zlatna R/ 186, 189, 242, 252, 274, 275, 303-306, 358, 539, 557, 569
 Zalatna l. Zalakna
 Zaránd vm /ma R/ 49, 68, 73, 114, 123, 172, 355, 399, 512, 555
 Zemplén vm 573
 Zentelke /Fehér vm - Zam R/ 189
 Zetelaka /Udvarhelyszék - Zetea R/ 189
 Zilah /Zilajh, Zilay; Közép-Szolnok vm - Zalău R/ 18, 57, 107, 264

Zilajh l. Zilah

Zilay l. Zilah

Zovány /Szilágyzovány; Kraszna vm - Zăuan R/ 362

Zsibő /Közép-Szolnok vm - Jibou R/ 513-521, 526/1, 526/4-6,
526/8-9, 532, 543, 545, 552, 560

Zsil folyó /Jiu R/ 558

Tartalom

Bevezetés	5
A kiadásról	17
Irodalom	18
Leveleskönyv 1705	21
1707	231
1708	238
1709-1710	330
Jegyzetek	333
Rövidítések	344
Személy- és helynévmutató	345

Felelős kiadó az MTA Könyvtárának főigazgatója
A borítót tervezte: Murányi Zsuzsa
Alak: B/5 - Terjedelem: 33.04 /A/5/ ív.
Megjelent 1985. - Példányszám: 700.
Készült az MTA Könyvtára házi sokszorosító
részlegében

116,—Ft

